

BURMESE
CLASSIC
.com

ဦးအောင်သန်း

အောင်ဆန်း

မိသားစု

ဦးအောင်ဆန်း၏

အောင်ဆန်းမိသားစု

BURMESE CLASSIC

တန်ဖိုး ၆-ကျပ်

အောင်ဆန်းမိသားစု
အမှတ် ၆၃၊ ၉၃ လမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့
[တစ်နှစ်ကတည်းကစတင်]

www.burmeseclassic.com

ပထမအကြိမ် - ၁၉၇၀-၇၁ ခုနှစ်
ဒုတိယအကြိမ် - ၁၉၇၁-၇၂ ခုနှစ်

စန်းချို
ဘရင်ကလေး

အရှင်အောင်
ဘယ်

အုတ်ဒွာပုံ၊ နို့က
ချင်းတူင်း

စာအုပ်ချုပ်
လွင်လွင်နှင့်ပေဘင်များ

ဦးအောင်ခင် (၁၂၀၉-၆၅)၊ ဖြူလင် ၁၁၁၁၁၊ အမှတ် ၇၇၃၊
မြောက်ဗိုလ်လမ်း၊ ၅-ရပ်ကွက်၊ တောင်ဗဟိုလမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့၊
ထုတ်ဝေခြင်း...

ဦးနီ (၁၁၄၄၀-၆၅)၊ အောင်ချမ်း၊ လာပုံနှိပ်ဇာတိ ဝိပဿနာ၊
လန်တော်ကလေး၊ ရန်ကင်းမြို့၊ ရန်ကင်းမြို့၊
ထုတ်ဝေခြင်း...

အကြောင်းအရာ

ခမ္ဘာကျော်

၁-၁	၅
၁-၂	၆
၁-၃	၇
၁-၄	၈
၁-၅	၉
၁-၆	၁၀
၁-၇	၁၁
၁-၈	၁၂
၁-၉	၁၃
၁-၁၀	၁၄
၁-၁၁	၁၅
၁-၁၂	၁၆
၁-၁၃	၁၇
၁-၁၄	၁၈
၁-၁၅	၁၉
၁-၁၆	၂၀
၁-၁၇	၂၁
၁-၁၈	၂၂
၁-၁၉	၂၃
၁-၂၀	၂၄
၁-၂၁	၂၅
၁-၂၂	၂၆
၁-၂၃	၂၇
၁-၂၄	၂၈
၁-၂၅	၂၉
၁-၂၆	၃၀
၁-၂၇	၃၁
၁-၂၈	၃၂
၁-၂၉	၃၃
၁-၃၀	၃၄
၁-၃၁	၃၅
၁-၃၂	၃၆
၁-၃၃	၃၇
၁-၃၄	၃၈
၁-၃၅	၃၉
၁-၃၆	၄၀
၁-၃၇	၄၁
၁-၃၈	၄၂
၁-၃၉	၄၃
၁-၄၀	၄၄
၁-၄၁	၄၅
၁-၄၂	၄၆
၁-၄၃	၄၇
၁-၄၄	၄၈
၁-၄၅	၄၉
၁-၄၆	၅၀
၁-၄၇	၅၁
၁-၄၈	၅၂
၁-၄၉	၅၃
၁-၅၀	၅၄

- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၂၁
- " " " (အောင်ဆန်း) ၂၂၂
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၂၃
- " " " (အောင်ဆန်း) ၂၂၄
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၂၅
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၂၆
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၂၇
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၂၈
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၂၉
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၃၀
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၃၁
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၃၂
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၃၃
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၃၄
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၃၅
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၃၆
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၃၇
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၃၈
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၃၉
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၄၀
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၄၁
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၄၂
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၄၃
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၄၄
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၄၅
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၄၆
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၄၇
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၄၈
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၄၉
- အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း အောင်ဆန်း (အောင်ဆန်း) ၂၅၀

နိဒါန်း

“ အောင်ဆန်း၏ အောင်ဆန်း ”
 စာအုပ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ နိုင်ငံရေး လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ ယုံကြည်ချက်များကိုသာ အလေးပေး ဖော်ပြခဲ့ရာ စာဖတ်ပရိသတ်အချို့ စားမရဖြစ်ကြသည်ဟု ကြားသိရပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ အနေဖြင့် သူ၏မိမိအဖွဲ့များအကြောင်းနှင့် ဝေဖန်တင်ပြအပ်ပျက်များ၊ (တနည်းအားဖြင့် ဆိုလျှင် သူ၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာများ) ကို ပိုမိုသိလိုကြသည်ဟု ကြားသိရပါသည်။

ထို့ပြင် အချို့ စာအုပ်များတွင် သူ၏ ဆွေစဉ်မျိုးဆက်ကို၎င်း၊ အဖနာမည်ကို၎င်း မှားယွင်းစွာ ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဥပမာ- စာအုပ်တစ်အုပ်တွင် ကျွန်တော်တို့ အား- ဦးရွှေနိုင်၏သမီး ဒေါ်သုလာ (ကျွန်တော်တို့ အဖွား) ကို ဇနီးဟု ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ဝမ်းနည်းစရာ ဆကင်ကောင်းကို
'စာရေးဆရာကြီးများကညီ စာရေးဆရာများ
ကျန်တော့ ဆား ဝင်းကခြား' ဟုဆိုပြီး
ဆားဝင်း မမေးဝှန်း စာရေးဆရာကြီးတို့ ဖြစ်
ပါသည်။

ပို၍ ဝမ်းနည်းစရာ ဆကင်ကောင်းကို
စရာလည်း ကောင်းကောင်း ပြုပြင်
ပြန်မာနိုင်ပုံတော် ဆားဝင်း ပြုပြင်ရေး
ဌာနက ၁၉၅၅ခုနှစ်တွင် တစ်စတော်
စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ချုပ်ချုပ် စောင့်စောင့်
၏ ဖွားလှထူထောင် ၁၉၆၆ခုနှစ်တွင်
လျှော့ဖော်ပြထားခြင်းပင် ပြန်ပါသည်။
အဖ နာမည်ကိုလည်း ဖောင်းက ဖော်ပြထား
သည်။ ထို့ပြင် ရန်ကင်း မြို့စကားစုံ
လသားဆောင်မှ ဖန်တီး ပြောထား ကို
နောက်ဆုံးမိန့်ခွန်းတွင် (Don't believe
till you are out of the wood)
ဟူသော စကားကို လေးစားကို ဖန်တီး
ပြောသော စကားတော် (hallucination)
အစား (follow) ဟု ပြောင်းထားခြင်း
တွေ့ရပါသည်။ ထို မှားယွင်းစွာ ပြန်ထား
သဖြင့် သူဆိုလိုသည့် အဓိပ္ပာယ် သုံးစွဲ
သွားရသည်။

မွေးတက္ကထာတက္ကသိုလ် ဝယ်သက်ရှိ ရုပ်
စရာ လည်းကောင်း၊ ခေါ်၍ စရာ
ကောင်းသည် ဖြစ်ရုံသာမက ကိုယ်

ကိုယ်တော် ပြုပြင်ရေး ဝင်း
ဆားဝင်း (၁၉၅၅ ခုနှစ်) စာအုပ် - ၁)
ကလေးတို့ကလေးတို့ကလေးတို့က
သူ၏ ဆရာမ
ဟု ခေါ်၍ ခေါ်ဝေါ်ဆန်းတည် ၁၉၅၄-ခု
တွင် မေးထားသည်။ ပြောသည်။ ကျွန်
တို့ကလေးက 'လေးတို့က စာအုပ်တစ်စောင်
ဆန်းတည် ၁၉၅၅ခုနှစ်တွင် ရေး ကယ် လို့
ကျွန်တို့ကလေးကလေးပြောကလေး' ဟုပြော
ရာ စာအုပ်ကို မင်းစာဖေ မသိလို့ ပြောထား
ပြန်ကလေးဟု ကလေးတို့က ၁၉၅၄-ခု
လို့ စာရေးထားသည်။ ဟု ပြန်ပြောလေသည်။

ကျွန်တော် ကလေးတို့က သွားကြည့်
အသာအခါ ဆုတ်ယူကုန်ခြင်း ဖော်ပြထား
ခြင်းမရှိပဲ ပြန်မာ တက္ကထာတက္က
အသိုင်း ဝင်း ၅၆-ခု ဟု ရေးထားသည်ကို
တွေ့ရသည်။ ဆရာမ 'ပြီး' ခြင်းလော...
အနက်မှ ဆုတ် ဝင်းတို့ကလေးကို ပြန်မာ
ယူကုန်ခြင်း ပြန်မာ ဝင်းလော...
သက်ဆိုင်သူများက ဝင်းလော...

မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ချုပ်ချုပ် အောင်
မာနာတို့ ကလေးတို့က အမှားမှား အယွင်း
ယွင်း ဖြစ်နေသည့်မှာ လင်ရှားကညီ၊ သူ
ပျော်စရာ ဝင်း ဆားဝင်း (၁၉) ကလေးမှ ရှိ
လေသည်။ ဤမျှ ကလေးတို့က အချိန်
အကုန်အထိ ပြုပြင် မှားယွင်း ခန့်ကြားလျှင်

နတ်မောက်

နောင် အခါ ပို၍ များ ယွင်း ကြမည် မှာ အထူး ဖော်ပြရန် လိုမည် မထင်ပါ။

သို့ပါ၍ ဤစာအုပ်ကို “အောင်သန်း-၏ အောင်ဆန်း” ၏ နောက်ဆက်တွဲအနေဖြင့် ရေးသား ထုတ်ဝေလိုက်ရ ပါသည်။ အားမရ ဖြစ်ကြသော စာဖတ် ပရိသတ် အနေဖြင့် ကျေနပ်ကြ လိမ့်မည်ဟု မြော်လင့်ပါသည်။

စာအုပ်အချို့ နေရာတွင် အင်္ဂလိပ် စာလုံးများကို ထည့်သွင်း ရေးသား ထားပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မူရင်း အတိုင်း ပေါ်စေလို၍ ဖြစ်ပါသည်။

နိဂုံးချုပ် အနေဖြင့် ဤစာအုပ်ကို ရေးသားရန် အကြံပေး တိုက်တွန်းသူ သခင်ချစ်မောင် (ဝိဇ္ဇာ) အား၎င်း၊ အဖက်ဖက်မှ တူညီခဲ့ ကြသော မိတ်ဆွေများ အား၎င်း ကျေးဇူး တင်ကြောင်း ဖော်ပြ အပ်ပါ သတည်း။

အောင်သန်း

နတ်မောက်

အောင်ဆန်းသည် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၇၆—ခု၊ တပေါင်းလဆန်း ၁ ရက် (ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၁၅ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်) ဝနေနေနန်နက် လင်းအားကြီးအချိန်တွင် နတ်မောက်မြို့၌ အဖဦးပာ-အမိ ဝေါ်စုတို့မှ ဖွားမြင်သည်။

မွေးဦးစွာ နတ်မောက်အကြောင်းကို ဖော်ပြ လိုပါသည်။ နတ်မောက်သည် အင်္ဂလိပ်ခေတ်မှစ၍ မြို့ပိုင်ရုံးစိုက်ထူမြှိုကလေးတမြို့ ဖြစ်ပြီးမကွားနှင့် ၃၆ မိုင်၊ တောင်တွင်းကြီးနှင့် ၂၀-မိုင် ဝေးသည်။ ပျဉ်းမနား-ကျောက်ပန်းတောင်း မီးရထားလမ်းပေါ်တွင်ရှိ၍ တောမက၊ မြို့မကျ၊ မြို့ငယ်ကလေးတမြို့ဖြစ်သည်။ ‘မြို့မကျ’ဟု ဆိုခြင်းမှာ ယနေ့အထိ မြို့နိစိပယ်အဖွဲ့မရှိသေးသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

နတ်မောက်ကို အင်္ဂလိပ်ခေတ်မှစ၍ ယနေ့အထိ မကွေးခရိုင်တွင် ထည့်သွင်းထားသော်လည်း မြန်မာဘုရင်များလက်ထက်က မကွေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး ဆက်သွယ်မှု ရှိဘန်မတူပေ။ ထိုခေတ်က ‘ပင်း၊ နတ်မောက်၊ ကျောက်ပန်းတောင်း’ဟု ပူးတွဲထား၍ ထိုသုံးမြို့နယ်ဖလုံးကို မြို့ဝန်တယောက်က အုပ်ချုပ်လေသည်။

အောင်ဆန်းမိသားစု

www.burmeseclassic.com

ပင်း-မှာ ရွာကြီးကြောင့်ဖြစ်၍ ယနေ့အခါ နတ်မောက်...
လက်အောက်ခံဖြစ်သည်။ ကျောက်ပန်းတော်...
ယခုအခါ မြင်းခြံခရိုင် လက်အောက်ခံဖြစ်သည်။

နတ်မောက်ဟု ဘာကြောင့် ခေါ်သည်ကို အင်္ဂလိပ်...
နိုင်ကြသော်လည်း မြင်းပြုရင်နတ်ကိုအစွဲပြု၍ ခေါ်ကြဟန်...
သည်။ နတ်မောက်မှ ရှေးလူကြီးများသည် မိမိတို့၏...
နတ်က အလှူကံကုယ် စောင့်ရှောက်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။
ကျွန်တော်တို့အဖွား(မယ်သူဇာ) ပြောတူသော စုံမှာ အောင်ပံ...
အတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

မင်းတုန်းမင်းလက်ထက်က နတ်မောက်မြို့သူကြီးမှာ မယ်သူ့အဖေ...
အင် ကျွန်တော်တို့အဖွား ဦးရွှေနိဖြစ်သည်။ တနေ့သော် နတ်မောက်...
နိုင် တောင်တွင်းကြီး စစ်ဖြစ်ကြရာ နတ်မောက်လက်အောက်...
မြို့သူကြီး ဦးရွှေနိသည် ကောင်းပြောရန်စီစဉ်နေပါသည်။ ထိုအခိုက်...
သည်အခါကွမ္မ(မယ်ခဲ)ကို မြင်းပြုရင်နတ်က ပူးပြီး အချိန်ဆုံတိုက်ရန်...
ပြောသည်အတိုင်း ဆုံတိုက်ရာ တောင်တွင်းကြီးမှ တပ်များလန်ပြေး...
ရသည်ဟု အဆိုရှိပါသည်။

မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ၊ နတ်မောက်၏ အဓိက အစိတ်အပိုင်း...
ဖြစ်သော 'တောင်ရွာ' (ကျွန်တော်တို့ မွေးဖွားခဲ့သောရွာ) တွင်...
ရှေးအထက်ကျော် ကာရီမုမ၍ ယနေ့လဲ ဓားပြမှု လူ့သတ်မှု...
သော ထုဝေတံမူကြီးများ မဖြစ်ပွားဘူးပါ။ မီးလည်း အကြီး...
အကျယ်မလောင်ဘူးပါ။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက အနီးအနားရှိ...
စားဖွား အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်၏ မီးရှို့ဖျက်ဆီးခြင်း ခံ ရ သော် လည်း...
'တောင်ရွာ'မှာ ကင်းလွတ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ 'မြင်းပြုရင်...
နတ် စောင့်လို့...'ဟု ရှေးလူကြီးများက ယူဆပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သဘောအရ တောင်ရွာတွင် ရာဇဝတ်မှု ကြီး များ...
ပြင်ပွားဘူးခြင်း၊ မီးအကြီးအကျယ်မလောင်ဘူးခြင်းတို့မှာ ရွာလူ...

ရွာသားများ ညီညွတ်ခြင်းကြောင့်ဟု ယူဆပါသည်။ တောင်ရွာသူ...
သားရွာသားတို့သည် အချိန်ညီညွတ်၍ စည်းကမ်းလည်းသေဝပ်...
ပါသည်။ ဝိသိဒ္ဓအိပ်ကို မီးလောင်လျှင် ထိုမီးကိုခိုင်း၍ ငြိမ်းသတ်...
ကြား၍ အချို့ဒေသများမှ လူများကို မီးကို ငြိမ်းသတ်ရန်မကြိုး...
စားဘဲ မိလိခိုင်ပွဲများများကသာ သိမ်းဆည်းနေလျှင် တရွာလုံး...
ပြင်းကျ၍ လွှားမည်သာဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့တပ်စဉ်က နေခင်းရာ ဖွဲ့စည်းကားသော မီးသတ်...
အဖွဲ့ရှိပါ။ ထိုသားစေလည်း ရှားလုံးကျွတ် မီးလောင်ဘူးခြင်းမရှိသည်...
မှာ ရွာသူရွာသားများ ညီညွတ်ခြင်း၊ တကိုယ်ကောင်းမခံခြင်းတို့...
ကြောင့်ဟု ယူဆပါသည်။ ဓားပြအတိုက်မခံရသည်မှာလည်း ထိုညီ...
ညွတ်မှုကြောင့်ဟုပင် ယူဆပါသည်။ ညီညွတ်နေသောရွာကို အဘယ်...
ဓားပြသည် တိုက်ခိုက်ခံရနည်း။

ကျွန်တော်တို့တွင် ကျွဲဦးမြောင်းကော ဒေသစုံမရှိပါ။ သို့သော်...
လည်း အလှူဦးကပ်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်ကျေးဖြစ်သော...
နတ်မောက်တောင်ရွာသူလောင်းရွာသားတို့၏ဂုဏ်ပုဒ်ကို အနည်းငယ်...
အော်ပြောပါရအံ့။

တောင်ရွာသူ တောင်ရွာသားများသည် မိုးသား၍ ရတနာ...
သားပေးကိုးရိုင်းကြသည်။ဂဏဂဗ္ဗိ ဝေဇဗ္ဗိသိုသကသို ဂုဏ်ကြီးသော...
သူ့အသက်ဖြားသော သူများကို လေးစားတတ်သည်။ လူကြီးများ၏...
ကိုးမလွန်သစ်ချက်ကို လူငယ်များက နာယူကြသည်။ သည်းခံစိတ်...
ရှိ၍ ခဏတိုင်းနာရုံ ခဏတိုင်းအားမူမျိုးကိုလည်း သည်းခံတတ်သည်။
ထိုသို့ခံနိုင်လောက်အောင် စော်ကားလာလျှင် စော်ကားသူသည်...
မည်မျှပင် ရာထူးဂုဏ်ထူး ကြီးစေကာမူ ပြန်ဆော်တတ်သည်။ အောက်...
မည်မျှပင် မှတ်တမ်းကပ်လောက်သည့် ထင်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်ကလေးစနစ် အထက်စာပေပိ ရောက်နေစဉ် ၁၉၂၂ ခုနှစ်...
လောက်က နတ်မောက်မြို့ပိုင်မှာ 'ဦးဖေဘ'ဆိုသူဖြစ်သည်။ သူသည်

မြိုင်မြိုင်ခံမက မြိုင်နယ်ထုတ်ကံ... သူကြီး၊ မြိုင်နယ်ထုတ်ကံ... တရား... သူကြီး၊ အခွန်တော်အရာရှိ၊ အခွန်တော်အရာရှိလည်း... သူကြီးသည်။

တနည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် ဦးမာတလည် နတ်မောက်မြိုင်နယ်ထုတ်ကံ... အာဏာရှင်ကလေး ကြစ်သည်။ သူကြီးမှာ ဦးမာလုပ်ဆဲ... သူကြီးသည်။ ဦးမာလုပ်သည် မြိုင်မြိုင် ဦးမာတနှင့် တည်းအောင်... ကျေးဇူး... ကြီးစား၍ ပေါင်းရာသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့နှစ်ဦး တားမြစ်... စိတ်ဝမ်းကွဲသကြသည်။

ထိုအခါ ဦးမာလုပ်သည် “မြိုင်အုပ်စီမံခွဲမှု... အစိုးရ... သူကြီး... ကျေးဇူးရှာလက်စွဲပစ္စည်း... မည်သူပမိ မိမိတို့ခွဲ၍ အစိုးရ... များကို ရှင်းလင်းရန်... မရှင်းလင်းသူ... တော်... တင်ရမည်ဟု ပါရှိသည်။” ဆိုကာ မြိုင်အုပ်စီမံခွဲမှု... ဦးမာတအား... ကျွန်ုပ်... တပ်လေသည်။

ဤသို့ မြိုင်အား... စော်စွဲတပ်သဖြင့် သူကြီး... ဦးမာလုပ်... သွားသည်။ ပြုတ်မည်ကိုလည်း... ကပ်သည်။ သို့ပါလျှင် ဦးမာလုပ်... သည် နတ်မောက်သား... မွေး... လို... ပြုလျက်... ပြုတ်ပြတ်... လားသား... လုပ်လိုက်ခြင်း... ဖြစ်ပေသည်။

ထူးထူးပြုတ်ပြီးနောက် ဦးမာလုပ်သည်... ချီ - ခီ - ခိ - အ... ခေါင်းဆောင်တယောက် အခန့်ဖြင့်... ဝိယာနု... ဟုပင်နန်းကို... စောက်ချ... လုပ်ကိုင်သွားပေသည်။ မိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း... စော်တွင်... မည်သည့်... အခွင့်အရေးကိုမျှ... မယူဘဲ... မ-က-ပ-လ... လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေး... အတွက်... အစွမ်းကုန်... ဆောင်ရွက်သွားပေသည်။

ဤဖြစ်ရပ်ကို... မှတ်တမ်းတင်လောက်သည်ဟု... ကျွန်တော်... ဆိုခြင်း... နှာ... အင်္ဂလိပ်... စော်တွင်... ငါးနှစ်... မြိုင်အုပ်စီမံခွဲမှု... ကျွန်တော်... သုံးနှစ်နယ်ပိုင်... ဝန်ထောက်အဖြစ်... ဆောင်ရွက်နေစဉ်... ကျွန်တော်... သည်... နယ်အသီးသီးကို... ရောက်ခဲ့သော်လည်း... မြိုင်အား... မက်ဘပိုင်... သောသူကြီး... မတွေ့ခဲ့ဘူး... သောကြောင့်... ဖြစ်ပါသည်။

[အချို့ဗုဒ္ဓါလ်များက နတ်မောက်သားများသည် ‘မိုက်ရှူးရဲဆံ... အညံ့၊ အခွင့်အရေးမယူတတ်’ဟု... ဆိုကောင်းဆိုကြပေမည်။ မိမိ... သို့ကြည့်ချက်အတိုင်း... ပြတ်ပြတ်သားသားလုပ်ဘတ်သူ၊ အခွင့်အရေး... မယူတတ်သူ၊ မယူချင်သူများကို ‘လူမိုက်’ဟုဆိုပါက... ကျွန်တော်လည်း... လူမိုက်တယောက်ဖြစ်ကြောင်း... ဝန်ခံပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း... ဆည်း... လူမိုက်တယောက်ဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်ရေး... တိုက်ပွဲဆင်နွှဲနေစဉ်... စာ... လူမိုက်အလိုရှိသည်’ဟု... ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း... ကြေးကြော်ခဲ့သည်... အဟုတ်လော။ ဒုတိယ... ကမ္ဘာစစ်... အကွင်းက... ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း... နှင့်... သူ့... ရဲခတ်များ... အသက်စွန့်၍... နိုင်ငံခြား... ထွက်ကာ... စစ်ပညာ... အောင်ခဲ့လျှင် (၀၁) ‘မိုက်ရှူးရဲဆံ’ခံခဲ့လျှင်... စစ်ပြီးသောအခါ... အင်္ဂလိပ်... အစိုးရပေးသော... ရာသူးကြီးများကို... မပြင်းပယ်ခဲ့လျှင် (၀၂) လူမိုက်... မလုပ်ခဲ့လျှင်... ကျွန်တော်တို့... မြန်မာပြည်သည်... ယနေ့တိုင်... ကျွန်တော်... ခိုနေဦးမည်ကို... အခွင့်အရေးဆရာကြီးများ... သဘိချပ်ကြားခေါ်။]

နတ်မောက်၏... ပထဝီဝင်အခန့်အထားနှင့်... ပတ်သက်၍... ဗိုလ်ချုပ်... အောင်ဆန်းသည်... ဂျပန်ခေတ်က... အောက်ပါအတိုင်း... ရေးခဲ့သည်။

“မြေလက်ဟု... ခေါ်သော... မာပြည်၏... အပူပိုင်း... ခံနိုင်စွမ်း... မကား... စိရင်ဗျ၊... ယခု... ရေနံချောင်း... ခရိုင်အတွင်း... ပျဉ်းမနား... ကျောက်ပန်း... တောင်း... ရထားလမ်း... ဘက်ခန့်တွင်... အပူပိုင်း... ကုန်းမြေမြင့်များ... ဖြစ်သော... နှမ်းပဲနှင့်... ၎င်းအဆီများထက်၍... ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်... အတော်တွင်ကျယ်သော... မြို့ကလေး... ရှိလေသည်။ မီးရထား... သူတစ်ပါး... အနီးအနားတွင်... မီးရထား... ဆောက်ထားသော... အိမ်တန်းလျားများနှင့်... ပွဲစားကုန်သည်များ... အနည်းငယ်... ရှိလေ... သည်။ ဘူတာ၏... ဝဲဘက်ပတ်လည်တို့တွင်... မြေပဲ... နှမ်းခင်း... တို့... ရှိ... လေသည်။

www.burmeseclassic.com

“ထိုသားများကို ကျော်လွန်၍ ကျေးဇူးပြု၍ ချီးမြှင့်ပေး
လေ့ထုံးစံသာ ယောင်တန်းများကို ချော့ကိုင်သော အားများများ
နှင့် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းကို တွေ့နိုင်ပေသည်။”

“ထိုကတည်း အနောက်ပုဂံနန်းယွန်း နှစ် ဝုဒ္ဓါဝ-အနောက်ပုဂံ
ကား နိုင်ဝက်ခန့်ကျယ်သော ယုံချောင်း နို့ကမ်း မီးတောင်ကြီး
‘ခေမင်းကုန်း’ (သို့မဟုတ်) န-ကျားလွှားခေါင်းကား အိမ်ခြံမြေများ
ခန့်ရှိ ရွာကလေး ရှိလေသည်။ ထိုရွာကလေး၏ အနောက်ဘက်
တောင်ကမ်း (အနောက်ပုဂံကမ်း) ရွာကား လယ်ကွက်ပြိုများနှင့်
ဥယျာဉ်အချို့ကို တွေ့ရလေသည်။ ထိုရွာကို ချောင်တန်းကျကျ
နေထိုင် အရွှေ့သက်မှ စားမြောင်းဝဲသားသော အိမ်ခြံမြေ ပြင်
ခန့်ရှိ ရွာကလေးတရွာပျံ့လေသည်။ ရွာ၏မြောက်ပုဂံဘက် ကပ်လျက်
(လေးလူကြီးများ ပြောသလို) လေးလူကမ်း မြန်မာ အလယ်တန်း
သင် တန်းကြီးကျောင်းကား ကျောင်း နှစ်လေသည်။ ထိုရွာ သားဝင်း
တောင် အလွန်တင် ငါးခုက်ကစေ့အောင် စားဝင်းရှိလေသည်။
ထိုလူနွဲ့လျှင် ပုလိပ်ဂါတ်တန်းကျားများ ရှိလေသည်။ ထိုရွာရှိရွာ
တော်ကို ရှိလေသည်။ စာတိုက်၏ အနောက်ဘက်ဘက်အောက်
လှေမီးကမ်းတွင် အိမ်ခြေ ၁၅၀-ခန့်ရှိ ရွာကလေး ရှိရှိလေသည်။
စာတိုက်နှင့် ရွာတည်တည် လောကုလမိန့်နှင့် ပြောလည်း ချောင်
ပြောင်ကို ကျော်လွန်၍ ဝိုက်တလေခန့်ပေးတောင် တန်းကြီးကျောင်း
ဘကျောင်းနှင့် ကပ်၍ မြို့ကပ်များ ရှိလေသည်။ ထိုကျောင်းကြီးကျောင်း
နှင့် ဆက်၍ ထောင်မှန်ကျကျ ၁၅-ပေခန့်မြင့်သော အုတ်တံယိုင်း
ကြီး လေးဖက်လေးတန်မြင့်လျက် စေတီလေးကြီးတည်နှင့် လှုပ်ရပ်
ခမ်းနားသော ရေဂံကျောင်းများ ရှိလေသည်။ ထိုမြို့ကြီး မြို့
ကမ်းတွင် အိမ်ခြေတရာကျော်ရှိ ရွာကလေး ရှိပြန်လေသည်။”

“ထိုရွာကလေးကို ကျော်လွန်၍ အိမ်ကောင်း အများဆုံးနှင့်
အိမ်ကောင်း ပေးတင်သော မြို့ပြ အရေး၊ စာချို့၊ မြို့အုပ်၊ ရွှေခန့်၊
ရွှေသည့် များစွာရှိသော ရွာကလေး ဆိုပြီးသည့် သံချောင်း
အနောက်ဘက် အလယ်အလတ်တွင် တည်လျက်ရှိသော ရွာပင်
ခြံစံလောကည်း တို့ရွာကို နတ်မောင်ဟုခေါ်။ တောင်ရွာဟုခေါ်
သောကြောင့်လေသည်။”

“ထိုရွာကို သမိုင်းစာအရကား ပိဋကတ်တော်ထောင်သွား
သည့်ဟု ဆိုလေသည်။ ထိုစေတီ ကျွန်တော်၏ဘေးမှတ်တမ်းအရကား
၂၀၀၀၀ အနက်ရတနာမီးစေတီ အချိန်အခါလောက်တော် ဝိသုဒ္ဓိ
ကောင်တော်လောင်းသည်ဟု မှတ်သားကားသည်။”

“မိန့်သာမြိုင် ဦးကြော့ကို မြန်မာစာပေလောကတွင် ထင်ရှား
အကျော်ကြားသော နတ်မောင်ကား စာတိုတော်ကြီး ဦးကြော့
ကလည်း နတ်မောင်နှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ပါကေးထပ်ကို သိကု
န်ဆိုခဲ့လေသည်။”

“ပြည်စာများသည် လင်းသီရိမြို့ရောင်၊ မင်းပိဋိတည်ထောင်
သည်၊ မြို့ထဲယခင်ပင် ပကတိ။ ။ အောင်နက်သန် မြေနှင့်ဂိုဏ်း၊ ရွှေ
သင်္ဘောနှင့်စိုက်ပျိုးပင်များ ပထမကျင့်၍ အမွေပေး စေယျခုံရောင်မြူး၊ ရေယမုန်
ထောင်ဦးနှင့်၊ ကောင်မှမြင့် ဂိုဏ်း၊ ယဉ်ပြမော် တေဖော် ရွှန်း၊
ရွှေအမတ်ကုန်း လှန်းခုံတို့အိမ် အဟုတ် ဝုဒ္ဓဝယ်နီလို၊ ရွှေဝတ်စံခင်း
သို့ ကန်မင်းဖေယဉ်ကြည့်ကြည့်၊ ဝန်ခေတ်လည်။ ။ ရွှေမောက်မြို့
မြို့ရည်ကို နတ်တည်သည့် သို့သောကံပေ လေး။”

www.burmeseclassic.com

ဦးဖာနှင့် ဒေါ်စု

ဗိုလ်ချုပ်၏ မိဘ

အောင်ဆန်း၏ဖခင် ဦးဖာသည် လယ်သမားမျိုးရိုးမှ ဆင်းသက် သူ ဖြစ်သည်။ ဦးဖာ၏ဖခင်မှာ ဦးဒေကိုးဖြစ်၍ မိခင်မှာ ဒေါ်ဆွဲ လေး ဖြစ်သည်။ ဦးဖာသည် ဗုဒ္ဓဟူးသားဖြစ်၍ 'မောင်ဖာ' ဟုလော သာ နာမည်မှာ နေ့လိုက် နာမိ လိုက် ဖြစ်သည်။ မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားပေသည်။ တဦးတည်းသော သားဖြစ်သဖြင့် ငယ်ငှက်က မိဖုရားက ချစ်စနိုးစွာဖြင့် 'မောင်ဖာ'ဟု လှောင်ပြောင်ခေါ်ရင်းက 'မောင်ဖာ' တွင်နေဟန်တူသည်။

ဦးဖာသည် မိမိ၏မိခင် ဒေါ်ဆွဲလေးအား 'အမေ့ဟု မခေါ်ဘဲ ကွယ်လွန်သည့်အထိ 'မယ်ဆွဲလေး'ဟုသာ ခေါ်လေ့ရှိသည်။ မိမိ၏ မိခင်၊ တဦးတည်းသောသား မောင်ဖာကလေးအား ဖခင်နှင့်ထက် မှု ဆွေမျိုးသားချင်းများက မိခင်ကို နောက်ပြောင် ခေါ်စေ ရင်း နှုတ်ကျိုးနေဟန် တူပေသည်။

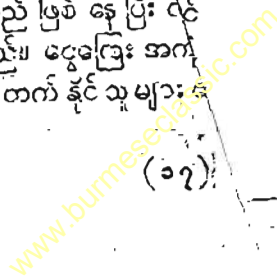
'ကေပုတ္တမနုရက္ခေ'ဟူသည့်အတိုင်း လယ်သမားကြီး ဦးဒေကိုး သည် မိမိ၏ သားကလေးမောင်ဖာအား မည်သည့်အ လုပ် ကို မျှ

သည့် ဦးဖာသည် ကိုယ်ပိုင် ကောင်းစွာ မောင်ဖာအား ကတိပေး၍ သူ့အား ဦးဖာအား ချစ်မြတ်နိုးစွာ မောင်ဖာသည် ၁၂၇၇ ခု အထက် မြို့မာပြည်ကို အင်္ဂလိပ်တို့ သိမ်းပိုက်သောအခါ ၁၈-နှစ် ကျော် ခုတ်နှစ်သားအရွယ် လူပျိုပေါက်ကလေး ဖြစ်နေပေပြီ။ ကာလပျက်နှင့် ဤကြိုက်နေရာ ဖခင်ဦးဒေကိုးက သားမောင်ဖာအား သူ၏ အဖွားအနွယ်အဖွား (ဦးဒေကိုး၏ မိခင်နှင့် ဒေါ်ဆွဲလေး၏ မိခင်)တို့ကို နှားလှည်းဖြင့် ဆွေမျိုးများရှိရာ ရှာစုရွာသို့ အပို့ခိုင်း လိုက်လေသည်။

မောင်ဖာသည် အဖွားအနွယ်အဖွားကို တင်ဆောင်၍ လှည်း မောင်းသွားရာ နှားများဆွဲဆောင်သည့်အတိုင်း ရိုးရှည်များ ပြည့် နှက်နေသော လယ်ကွက်များကိုဖြတ်၍ မောင်ဖာလေသည်။ လှည်း ဆောင်လွန်းသဖြင့် အဖွားအနွယ်အဖွားက "လူကလေးရယ်၊ အမေ တို့ ဆင်းလေ့လာပင် ရအောင်တော့" ဟု ညည်းတောင်းပြောဆိုသည်ဟု ကျန်တော်တို့လိမ့်မည်က ဦးဖာသည် ရယ်မောပြောဆိုဘူးပါသည်။

လယ်သမားလုပ်ငန်း မတတ်ကျွမ်းသော်လည်း မောင်ဖာသည် ဉာဏ်ကောင်း၍ ဝီရိယရှိသည်။ ရှေးဦးစွာ နတ်ဇာတ် ပတ် ရာ ကျောင်း ဆရာတော်တို့တွင် ပညာပင်ကြားရာ မကြားမြဲရှိ ဆရာ လောကီတတ်၍ ဆရာဘုန်းကြီးနှင့်အတူ အခြားဆရာတော် ဝပ၊ ငယ် သွားရောက် ပညာပင်ကြားရသည်ဟု သူ၏ သူ ငယ် ချင်းမျှားက ပြောဟူးပါသည်။ ဉာဏ်နှင့်ဝီရိယရှိကြောင်းကို နောင်ကြီးလူသော ဖခင် တတိယလွန်း ရွှေနေရာမေးပူဝင်ရောက်ပြေဆိုရာ ဖြစ်မာ တပြည်လုံးတွင် တတိယစွဲချင်းက သက်သေခံပေသည်။

တို့အချို့တွင် ဦးဖာသည် အိမ်ထောင် သည် ဖြစ် နေ ပြီး လင် စီးပွားရေးကျပ်တည်းမှုနှင့် ချစ်ဆိုင်နေရလေသည်။ ငွေကြေး အက ခံကာ ရွှေနေကျောင်းကို မဟာနိင်ရွာဘဲ တက်နိုင် သူ များ

မှတ်စုစာအုပ်များကို နှား ဟူကျက်ပတ်၍ ဘာမေးပွဲပြောရလေသည်။
အောင်စာရင်း ထက်လေးပေစာအခဲ မှတ်စုစာအုပ်များငှားမေးသော်
မိတ်ဆွေများထက် ငှားစာရင်းတန်းမြင့်သည်ကို တွေ့ရလေသည်။

ရှေ့နေစာမေးပွဲကို အဆင့် အတန်းမြင့်မြင် အောင်ခံသော်လည်း
ဦးဖာသည် ရှေ့နေတေးယာကုံးခံဖြစ် အောင်မြင်မှုမရှိပေ။ ဦးဖာသည်
စကားအလွန်နည်းပေ။ သီး၊ ခါးလိုပုဂ္ဂိုလ် မျိုး အတွက် ရှေ့နေ
တေးယာကုံးခံဖြစ် အောင်မြင်မှုမရှိသည်မှာလည်း အံ့ဩရန်မရှိပေ။
ဦးဖာသည် အခြားရှေ့နေများကဲ့သို့ အမမဆင်တက်သည့်အပြင် မိမိ
အမှုသည် မှည့်နေက ပွားကြောင်းကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောတတ်
သည်။ တရားပွဲကြီးကိုလည်း မခံယူတတ်ပေ။ သို့ဖြစ်ရာ အမှုသည်
များသည် ဦးဖာကို မငှားလိုကြ လည်မှာ မထူးဆန်းလှဟု တင်ပါ
သည်။ ဦးဖာ မည်မျှ စကားနည်းပေ နည်းဟူမူ ကျွန်တော်တို့သားများ
ကျောင်းပိတ်၍ အိမ်ပြန် သွားသောအခါ ဆရာကံသည့်နေ့တွင်
“မင်းထို့ကျောင်းမှာ ဘာပုဂ္ဂိုလ်ကော ကောင်း ရဲ့လား” ဟု
မေးရုံမျှအပ ကျောင်းပြန်ရည့်နေအထိ ကျွန်တော်တို့အား စကား
မပြောဘော့ပေ။ ကျောင်းပြန်ခါနီး ကျွန်တော်တို့က ကန်တော့ကြ
သောအခါ မိမိပတ်နေသော စာအုပ်ပေါ်မှ ကျော်ကြည့်ရုံမှာပင်
ဘာစကားမဲ့ မပြောပေ။

မိခင်ဖြစ်သူက “ဘုန်းကြီးပါစေ၊ သက်တည်ပါစေ၊ အနာအမျိုး
ကျိုးဆယ်ခြောက်ပါး ကင်းပေစေ” စသည်ဖြင့် ဆုပေးလေ့ ရှိသော်
လည်း ဦးဖာသည် မျက်လုံးပြူးကြည့်ရုံပင် ကြည့်လေ့ရှိသည်။
စကားမပြောသော်လည်း ငွားသမီးများ အနေပုအထိုင်ရုံ ကျုပ်
အောင် မျက်နှာတင်းထားခြင်း၊ ဆူပူကြမ်းမောင်းခြင်းမျိုး အလျဉ်း
မရှိဘဲ စာဖတ်၍သာ နေလေ့ရှိသည်။

သူ နေလယ်နေခင်း အိမ်နေစဉ် ကျွန်တော်နှင့် အောင်ဆန်း
သည် အိမ်ပေါ်တွင်ပင် ဘက်မင်တန် မျက်ကောင်းလေ့ရှိရာ အိပ်၍

အရေးတုသဖြင့် “တယ်ဒေတုဟဲ့ အကောင်တော့ဘဲကွာ” ဟု ပြောကာ
အိပ်ဆဲမှ သူ့သားလေသည်။ စကားနည်းသော်လည်း သားသမီး
များကို ကြိုနှားကြောင်းပြုသည့် ယာကေပင်။

ဦးဖာအား နတ်မောင်ကလေးလုံးက လှူခိုး လှူကောင်းဟု အသိ
အရတပြုကြလေသည်။ အသောက်အစား လုံးဝမရှိဘဲ ငါးပါးသီလ
ပြုသူဟု ချီးရပေမည်။ သို့သော်လည်း ဦးဖာသည် ဘုရားကျောင်းကန်
သို့ ပြန်ရောက်စေ သွားလေ့မရှိ။ လူသိရှင်ကြား ဘုရားရှိခိုးခြင်းလည်း
မရှိပေ။ ကျောင်း ကန် ဘုရား သွားခြင်း၊ ဘုရားရှိခိုးခြင်းထက်
ကယ်လျှင်တေး ကောင်းမှုနဲ့ရေးကို အဓိက ထားဟန်တူပေသည်။
“ကယ်ကေကုန်၊ ခေါင်းတယ်မရွှေ” ဟူသော ဆောင်ပုဒ်ကို လက်ကိုင်
ဖတ်လျက် ဦးဖာသည် ပညတ်တက် ပရမတ်ဘုရားကို ပိုမိုအလေးပေး
ဆုန် ခိုသည်။

ဦးဖာအား ‘ခိုးခိုးကျင့် မြို့မြို့ဖြူ’ တတ်သူဟု ဆိုလျှင် မှားမည်
မထင်ပါ။ အနေအထိုင် အစားအသောက် အလွန်ရိုးလျက် ဂုဏ်
အသက်ကို အလျဉ်းမမက်ပေ။ ဝါရင့်သော တတိယတန်း ရှေ့နေ
များ လျှောက်ထားရုံဖြင့် အလိုအလျောက် ဒုတိယတန်း ရှေ့နေ
ဖြစ်နိုင်ရာ အချို့ ရှေ့နေများက လျှောက်ထားသော်လည်း ဦးဖာ
သည် မည်သည့်အခါမျှ မလျှောက်ထားပေ။ သူ့မိတ်ဆွေများက
ဒုတိယတန်းရှေ့နေအဖြစ် ခံယူရန် လိုက်တွန်းသော်လည်း “ဘာ
လုပ်ဖို့လဲဗျာ... ဒါတွေက ပကားသန်စတုပါ” ဟု ပြန်ပြောလေ့
ရှိသည်။

သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များက ငမားခါမို့ဝန်လုပ်လိုက ထောက်
ခံပေးမည် ပြောသော်လည်း လက်မခံခဲ့ပေ။ ထိုအချိန်က အချို့
သို့မဟုတ် မှားယွင်းသော သမားခါမို့ဝန်ဖြစ်ရန် အမျိုးမျိုး ကြိုးစားကြသော်
လည်း ဦးဖာကား “အလကားပါကွား၊ အစိုးရက သက်သက် ညာခိုင်း
တာပါ...” ဟု ပြောခဲ့လေ့ ရှိပါသည်။

ဦးဖာသည် မည်သူ့ အပေါ်မျှ အာဇာနည်မထား။ မည်သူ့ခင်မာမှု ရန်မဖြစ်အပ်။ မိမိအိမ်ပေါ် တက်လျက် မိမိအား အစားမပေးဘဲ မည်သူ့မျှ တုံ့ပြန်ခြင်း မပြုပေ။ (ဤအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ သမားစိတ်ကို နောက်ပိုင်းတွင် ဖော်ပြပါမိမ့်မည်။)

ဦးဖာသည် ကံယုံသူဖြစ်သည်။ သိမ်တင်များ၊ ဝမ်းလျားသူတို့ ၎င်း မည်သည့်လက်နက်မျှ ကိုင်ဆောင်လေ့ မရှိ။ အခြားကောင်းကျိုး ထမ်းဆောင်ချိန် စောနတ် ကိုင်ဆောင်ပုံက လိုင်စင်ချိုင်ခွင့်ရှိသူလက် လည်း မည်သည့်အခါမျှ လိုင်စင်ပေးဘက် မရှိပေ။ ဝမ်းလျားသူ စောနတ် ကိုင်ဆောင်ခြင်းမှာ လုံခြုံရေးအတွက်သာမက ဂုဏ်သိက္ခာသဘောတရားကို လည်း ဖြစ်သည်ဟု အများက ယူဆကြသည်။ စောနတ် လိုင်စင် တောင်းချိန် သူ့ မိတ်ဆွေများက ကိုက်တွန်းပေးလာအခါ “ဟာလို့ ငွေကုန်ခံပြီး ကိုယ့်ဒုက္ခကိုယ်ရှားမလဲ” ဟု ပြန်ပြောလေ့ ရှိသည်။

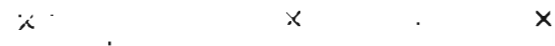
ကျွန်တော်မှတ်မိသမျှ ဆိုရလျှင် ကျွန်တော်တို့ ငါးမိတွင် လူ့ စားချောင်းသာ ရှိသည်။ ထိုလူကိုလည်း ကျွန်တို့နှင့် ငါးမိအလုံး ထားခြင်း မဟုတ်ဘဲ ချောင်းကျိုချောင်ကြွားပစ်သားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုလူ့ကြောင်း မှတ်မိနေသည်မှာ ကျွန်တော်နှင့် အောင်ဆန်း ငယ်မည်က ထိုလူ့ဖြင့် ကောင်းတဲ့ကောင်းကို ထိုးစားဆီးသွားသော ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအချိန်က နတ်မောက်တွင် မြွေပေး အလွန် ပေါ့သည်။ နတ်မောက်သားများသည် များသောအားဖြင့် ဘာအလုပ်ကိုင်ခံစားရက် ဆင်းသောအခါ ဂုတ်လှံ စသည့် လက်နက်များကို ကိုင်ဆောင်သွား၍ ထူထဲပိုင်းသော ဖိနပ်များ စီးဆင်းလေ့ရှိသည်။ ဦးဖာက ဘာ လက်နက်မျှ မကိုင်ဆောင်ဘဲ ရိုးရိုးခြေညှပ်ပိနပ်ကိုပင် စီး၍ ဆင်းလေ့ ရှိသည်။ မြွေအန္တရာယ်ခိုကြောင်း ဇနီးနှင့် သားသမီးများက သိသိပေးသောအခါ “မြွေကိုက်ခံသေရတဲ့ ကံပေါ့လျှင် သေမှာပဲ။ ဦးဖာ အဖွားတယောက် မျက်စိကွယ်နေ၍ ဘယ်မှ သွားသော်လည်း မသိဘဲ

ထဲမှာပင် မြွေကိုက်ခံသေရကယ်” ဟု ပြန်ပြောလေ့ ရှိသည်။ ဇနီး ခေါ်စကား “နေရာတိုင်း ကံယုံနေလို့မဖြစ်ဘူး။ ကံယုံ ဆူချိုမနင်းနဲ့ ဆိတ်စကားလဲ အရှိသားဘဲ” ဟု ပြောသောအခါ ဦးဖာသည် ဘာမှ ပြန်မပြောဘဲ ခပ်မေပိတ်နေတတ်သည်။ သူသည် ‘ကမ္မ’ သဘောတရားကို ဟူသော တရားကို အကြောင်းမဲ့ လက်ခံပန်တူသည်။ (ဤနေ့ထုတွင် ဇနီး ဒေါ်စုနှင့် ကွာခြားပုံကို နောက်ပိုင်းတွင် တွေ့ရပါလိမ့်မည်။)

ဦးဖာ၏ စိတ်နေသဘောထားကို ဤမျှ အသေးစိတ်ပေးပြခြင်း မှာ အောင်ဆန်း၏ စိတ်နေသဘောထားကို သုံးသပ်ရာ၌ အထောက်အကူ ဖြစ်စေရန်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။

ဝါးပါးသီလ ဖြစ်သူ၊ ကံယုံသူ လူနိုးလှကောင်းကြီး၊ ဦးဖာသည် အသက် ၆၄-နှစ် အရွယ်တွင် နတ်ပောက်၌ပင် နှစ်လခန့် နာမကျန်း ဖြစ်ပြီးနောက် ၁၉၃၁-ခု၊ မေလ ၁၀-ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သွားလေသည်။ ထိုအချိန်တွင် အောင်ဆန်းသည် အသက် ၁၆-နှစ်သား အရွယ် ဟိုက်စကူးကျောင်းသားဖြစ်၍ ကျွန်တော်မှာ အသက် ၂၁-အရွယ် ကောလိပ်ကျောင်းသား ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါ်စု။ အောင်ဆန်း၏ မိခင် ဒေါ်စုသည် သူမ မကြာခင် ပြောလေ့ ရှိသည့်အတိုင်း ဆွေကြီးမျိုးကြီးမှ သား သက်သူ ဖြစ်သည်။ မြန်မာ သက္ကရာဇ် ၁၂၃၉-ခုတွင် အင်္ဂလိပ် ဦးဖြတ်အေး၊ အမိ ဒေါ်သုတေတီမှ ဖွားမြင်၍ မွေးချင်း ၇-ယောက် အနက် အကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။ တနင်္ဂနွေသမီး ဖြစ်သော ထိုအမိ ‘မစု’ ဟု မှည့်ထားပြီး သူမ၏ ဦးရီးတော်သူ ‘ပင်း၊ နတ်မောက်၊

ဦးရွှေနီကား လက်ရုံးရည်ရာ၊ နှုတ်ချက်...
လက်ခံလည်း အလွန် တော်လေသည်။ ရှေးခေတ်တုံးစံအတိုင်း
နတ်မောက်မြို့နယ်အတွက် ပဒေသနာတို့ အာဇာနည်ကလေးကြီး
အလွန်တန်ခိုးကြီးလေသည်။

သို့တစေလည်း ဦးရွှေနီသည် မိမိပိုင် ကြက်များ အနွယ်က
ကျ ပျောက်ဆုံးသွားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

အာဇာနည်၏ ကြက်များကို ခိုးရုံသည် လက်သည်တရား
မည်သူမျှ ရှာမပေးနိုင်ကြချေ။ ဦးရွှေနီ၏ အိမ်နားတွင် ဦးမြတ်
ဆိုသူ၏အိမ် ရှိလေသည်။ ဦးမြတ်သာသည် ညစဉ်ကျယ်လောင်
အော်လျက် ဘုရားရှိခိုးလေ့ရှိသည်။

— ဦးရွှေနီသည် “ဒီအကောင် ညတိုင်း လူသိရှင်ကြား ဘုရား
တယ်၊ ဝန်မျိုးက ဆင်းသက်သူ အထည်ကြီးပျက်ဖြစ်ချီ အကောင်
ကြိုက်သူဖြစ်တယ်၊ ငါ့ကြက်ခိုးတာ ဒီကောင်ဖြစ်မှာဘဲ” ဟုစဉ်း
မိလေသည်။ သို့စဉ်းစားမိသည့်အတိုင်း မိမိတပည့်များ၏ တား
ချက်ကို လက်မခံဘဲ ဦးမြတ်သာအိမ် ဟက်ရှာရာ အိမ်ထုတ်
တွင် အိုးများနှင့် ထည့်ထားသော ကြက်မွေးများကို ချွေးရေ
သည်။ ဦးမြတ်သာကလည်း မြို့သူကြီး၏ ကြက်များကို ခိုး
သတ်စားမိပါကြောင်း ဝန်ခံရလေသည်။

ဦးရွှေနီကား ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သူမဟုတ်ပေ။ ဦးမြတ်သာ
များကြောင်း ဝန်ခံသောအခါ ဘာမျှမလုပ်ဘဲ ဆိုဆုံးမ ရုံ
(ယခုခေတ် အသုံးအနှုန်းအတိုင်း ရေးရသော်...) ပညာပေးချေ
ကျေနှပ်လေသည်။

အချို့ကျေးလက်တောရွာများတွင် ယနေ့အထိ အလေ့အ
ရှိသကဲ့သို့ နတ်မောက်တွင်လည်း ရှေးအခါက ကြက် သတ်
မီးမြှိုက်စားသောက်လေ့ရှိကြသည်။ ဦးမြတ်သာကား ခိုးရာ
ကြက်များကို မီးမြှိုက်ရဲသဖြင့် ရေနှေးဖျောကာ ကြက်မွေး

နတ်မျှ ချွေးတို့စားသောက်လေသည်။ ‘လိလျှင် ကြဆ-နည်းလမ်းရ’
ဆိုသည့်အတိုင်း ဦးမြတ်သာသည် ကြက်မီးမြှိုက်သည့်စနစ်မှ ရေနှေး
ဖျော ကနူးနှင့်သည့်စနစ်သို့ (နတ်မောက်တွင်) ပထမဆုံး တီထွင်
ပြောင်းလဲသူဟု အဆိုရှိပါသည်။

ဦးမြတ်သာ အကြောင်း ကြားဘူး၍ ကျွန်တော်သည် ငယ်စဉ်
ကစ၍ ဘုရားတရား အလွန်ကြည်ညိုဟန် ပြုသူများ၊ (အထူးသဖြင့်
နိုင်ငံရေးသမားများ) ကို ဂရုစိုက် ကြည့်မိပါသည်။ “ကြောင်သူ
တော် ဆိုတာ ယခုခေတ်မှမဟုတ်၊ ရှေးခေတ်ကလည်း ရှိခဲ့ပါ
တကား” ဟုလည်း သဘောပေါက်မိပါသည်။ ကျွန်တော့် သဘော
ထားကို ပိုမိုခိုင်မာစေမည့် အခြား သာဓကများလည်း တွေ့ဘူး
ပါသည်။

ကျွန်တော်ကို ဦးတော်ကယောက်သည် ညနေတိုင်း ဘုရားသွား
၍ ဝတ်ပြုလေ့ရှိသည်။ အိမ်တွင် အမြဲတမ်းလိလျှင် ပရိတ်ရွတ်နေလေ
့ရှိသည်။ သို့သော်လည်း ထိုဦးတော်သည် မိမိအကိုအား သူရသင့်
ရထိုက်သည့် အဖေများကို ခွဲမပေးဟု ကြားသိရဘူးပါသည်။ ငယ်စဉ်
အချိုးရအလုပ် လုပ်နေစဉ်ကလည်း အရက်မသောက်၊ ဖဲမရိုက်၊ ဘုရား
တရား အလွန်ကြည်ညိုသည်ဆိုသော အရာရှိကြီးများ လပ်စားသည်
ကို တွေ့ခဲ့ရဘူးပါသည်။ ထိုသူများကား “ပါးစပ်က ဘုရား-ဘုရား၊
လက်က ကားယား၊ ကားယား” ဆိုသူများပေတည်း။

ဤသာဓကများကို အလျဉ်းသင့်သဖြင့် ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။
ကျွန်တော့်တွင် ၎င်းတို့သုံးပါး အမှန်ကိုင်းရှိုင်းသူများကို စော်ကား
လှိုင်ဝံ့ မရှိကြောင်း စာဖတ်သူများ ယုံကြည်စေလိုပါသည်။ ကြောင်
သူတော်ဟူ၍ ဘာသာရေးလောကတွင်မက နိုင်ငံရေးလောကတွင်
လည်း အများအပြားရှိကြောင်း သက်ချုပ်ကြစေလိုပါသည်။

ဦးရွှေနီအကြောင်း ဆက်ရေးရသော် သူသည် ခေတ်အလျောက်
ပညာတတ်တပညာသက်ဟု ဆိုရပေမည်။ သူ့ဘနီး မယ်မီး၏တူများ

ဖြစ်သော ဦးမင်းမောင် (ရွှေလေးထောင်) ဦးမင်းမောင်မှာ လက်ရုံးရည်သမား၊ ဦးမင်းမောင်မှာ နှလုံးရည်သမားဟု တွေ့လေသည်။ သို့ တွေ့သည့်အတိုင်း ဦးမင်းမောင်ကို သူ့ကိုယ်တိုင် ပညာသင်ပေးရန် စီစဉ်လေသည်။

ဦးမင်းမောင်တို့မှာ ငယ်စဉ်က မိခင်ဆုံးသွား၍ မိဘဆိုးကလေးများဖြစ်ကာ ဆွေမျိုးအားလုံးက ဝိုင်းဝန်းအလိုလိုက်ထားသဖြင့် ကောင်းစွာ ပညာမသင်ခဲ့ကြပေ။

ဦးမင်းမောင် လူပျိုပေါက်ကလေးဖြစ်တော့မှ ဦးရွှေနိက ခေါ်ယူပညာသင်ပေးရလေသည်။ ဦးရွှေနိမှာ အလွန်စိတ်ထက်သူဖြစ်သဖြင့် စာသင်နေရင်း နီးရာနှင့် ကောက်ငိုက်တတ်၍ ဦးမင်းမောင်မှာ မကြာခဏ ထိပ်ပေါက်၊ ခေါင်းကဲ့ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဦးမင်းမောင် အခေါ် (ဦးရွှေနိ၏ဇနီး) မယ်စိုးက မိမိတူဖြစ်အင်ကို မကြည့်ရက်သဖြင့် "ဟယ်... မတတ်ချင်နေပစေ၊ မသင်နဲ့" ဟု တားမြစ်သော်လည်း ဦးမင်းမောင်က ဇွဲကောင်းကောင်းနှင့် ဆက်လက်သင်ယူသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ဦးမင်းမောင် အတော်အတန် ပညာတတ်သောအခါ ဦးရွှေနိကိုယ်တိုင် မန္တလေးသို့ခေါ်သွားပြီး မင်းတုန်းပင်းထဲပေါင်းတွင် အမှုတော်ထမ်းစေသည်။ ပထမ စာရေးကလေး၊ နောက်စာရေးကြီး၊ အခွန်ဝန်၊ သုံးမြို့ဝန် စသည်ဖြင့် ဦးမင်းမောင်သည် တဖြည်းဖြည်း ရာထူးတိုးတက် ရရှိလေသည်။

အထက်တွင် ရေးခဲ့သည့်အတိုင်း ဦးရွှေနိမှာ မင်းဟုန်းမင်း၏ လူရင်းဖြစ်သဖြင့် အချိန်မရွေး နန်းတော်တွင်း ဝင်စားနိုင်သူဖြစ်သည်။ ညီ ဦးပွားကိုလည်း မန္တလေးပို့ထားလျက် အမှုတော်ထမ်းစေရာ ဦးပွားသည် တဆင့်ပြီးတဆင့် ရာထူးတိုးတက်လျက် နောက်ဆုံးတွင် တလုပ်မြို့ဝန် ဖြစ်လာလေသည်။ ပညာတော်သဖြင့် ဦးပွားသည် မြန်ကုန်း၊ မြင်ခုံတိုင် မင်းသားညီနောင်အား ပညာသင်ပေးရလေသည်။

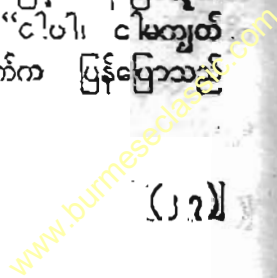
ပြုပြင်-ရန်ပုံနှိပ် မြင်ကွန်းမင်းသားတို့ ပုန်ကန်ခြားနားရာ အရေးနိမ့်သဖြင့် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရာတွင် ဦးပွားကိုလည်း ခေါ်ဆောင်သွားကြသည်။

'တနွယ်ငင် တစ်ဝင်' ဆိုသကဲ့သို့ ညီ ဦးပွား သံယောဇဉ်ခကြောင် ဦးရွှေနိသည် မြင်ကွန်းမင်းသားတို့ တောင်းဆိုသော ဆက်ကြေးပို့ရသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ သူပုန်မင်းသားများထံ ဆက်ကြေးပို့မှုကြောင့် ဦးရွှေနိ ရာထူးမှချုထားခြင်းခံရလေသည်။ သို့သော် သက်သေခံ မလုံလောက်သဖြင့် ရာဇဝတ်မသင့်ပေ။ ရာထူးပြန်တောင်းရန် မန္တလေးသွားရင်း ဦးရွှေနိသည် မန္တလေးတွင်ပင် ကွယ်လွန်လေသည်။

+ + +

ခေါ်သူဇာ။ ။ ဦးရွှေနိ၏သမီး ခေါ်သူဇာ (ကျွန်တော်တို့ အဖွား) မှာ ဇာယီးမာန် အပြည့်အဝရှိသည်။ ပုံပြောလည်း အလွန်တော်သည်။

ကျွန်တော်နှင့် အောင်ဆန်းငယ်စဉ်က အဖွားသည် ညစဉ်လိုပင် မိုင်းငံရင်း ကျွန်တော်တို့အား ပုံပြောလေ့ရှိသည်။ ပြောသည့် ပုံများမှာ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ် ရာဇဝင် ဖြစ်ရပ်များသာမက ကမ္ဘာသစ်ပုံပြင်များလည်း ပါသည်။ ယနေ့ထိ မှတ်မိနေသော ကမ္ဘာပုံပြင်တစ်ခုမှာ စာရေးကြီး ဦးဘသက်ဆိုသူ အကြောင်းဖြစ်သည်။ ဦးဘသက် သေဆုံးပြီးနောက် တနေ့သ၌ ကလေးငယ် သိပ်ထားသော ပုခက်လွဲနေထံ ကြားနေရသဖြင့် ဇနီးဖြစ်သူက "ဘယ်သူလဲ ပုခက်လွဲနေတာ" ဟု မေးရာ "ငါ့ပါ၊ ငါ့မကျွတ်သေးဘူး။ သရဲဖြစ်နေဟယ်" ဟု ဦးဘသက်က ပြန်ပြောသည် ဟူသတက်။

အဖွား ဒေါ်သူဇာပြောသော စာစုစာပေများ နားထောင်
ပြီးနောက် ကျွန်တော်နှင့် အောင်ဆန်းမှာ အနားတက်သွားကုန်သော
ကျွန်တော်ထို့အိမ်သို့ပြန်ရန် ကြောက်ရွံ့နေတတ်ကြပါသည်။

ဒေါ်သူဇာသည် ပုံပြောကောင်းပုံပက ကောင်းပြောရာမှာလည်း
ပုံတိုက်စနှင့် အိမ်မိမိပြောတတ်သူ ဖြစ်သည်။ “ဝက်သားတုံးကြီး
ဒူးခေါင်းလောက် သူများစားတာ မြင်ဖူးပါပြီ” ဟုလော ဝက်သား
အသုံးအနှုန်းကို သူမထံမှ ကျွန်တော် ဝယ်မဆုံး ကြားဘူးခြင်း ဖြစ်ပါ
သည်။ သူမ၏ ချွေးမာန် မကျေနပ်သဖြင့် ပြောပြသောပုံမှာ
အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

မိမိသခွားသီးဦးစားသော ရှင်ဘုရင်ကို သတ်မိသဖြင့် ရှင်ဘုရင်
လုပ်ရသော ကောင်သူကြီးအကြောင်းကို ကြားဖူးကြပါလိမ့်မည်။
တောင်သူကြီး ရှင်ဘုရင် ဖြစ်သောအခါ ခူးကြီးမတ်များအား
မိမိ၏ဇနီးကို အခါလွှတ်လေသည်။ တောင်သူကြီး၏ ဇနီးသည်
အဆောင်အယောင်များနှင့် လာသော မူးမတ်များကို မြင်သော
အခါ ထိုင်ရှိခိုးလေသည်။ မူးမတ်များက “သင်မကြီး၊ ယခု
မိဖုရား ခြစ်နေပါပြီ။ သင်မကြီး၏ ခင်ပွန်း ကောင်သူကြီးသည်
ရှင်ဘုရင်ကို သတ်မိသဖြင့် ယခု ရှင်ဘုရင်လုပ်ရသောကြောင့်” ဟု ပြော
သောအခါ ဝေဝေက ထိုင်ရှိခိုးရသော ကောင်သူကြီး၏ ဇနီး
သည် ချက်ခြင်းမျက်နှာတား ပြောင်းသွားကာ “ဝေ...ဝေ...ပေါ့
တဲ့တင်ဟဲ့...” ဟု ပြောသည် ဟုသတင်း။ (ပုံပြောရင်း-“ဝေ...
ဝေ...ပေါ့တဲ့တင်ဟဲ့” ဟုသော အသံအရောက်သောအခါ ဒေါ်သူဇာ
သည် တတောင်ဆန်နှစ်ဖက်ကို ဟန်ပါပါဖြင့် မြှောက်ပြပုံကို ယနေ့
တိုင် မြင်ယောင်နေပါသည်။)

ထိုပုံကို ဒေါ်သူဇာပြောခြင်းမှာ မိမိ၏ ချွေးမသည် အညွှတ်
မျိုးရိုးမှ ဆင်းသက်လာပြီး ယခု မိမိသားနှင့်အကြောင်း ပိုမိုဟန်ကြီး

ကြီးဖြစ်နေသည်ဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်၏
သိရသော အဖွားပြောသောပုံကို နားထောင်ပြီး ရယ်ရဲတာ ဖြစ်ပါ
သည်။ ယခု အသက်အရွယ်တွင် မိတ်ပြောလိုက်ပါသည်။
အဖွားအားကို မေ့တတ်သူများကို တွေ့ရသောအခါ တောင်သူ
ကြီး၏ဇနီး ပုံပြင်ကို ကြားယောင်မိပါသည်။

+ x +

ရွှေလရောင်

ရွှေလရောင်ခေါ် ဦးမင်းယောင်မှာ ဒေါ်လှတင် မောင်
 တဝမ်းကဲ့ဖြစ်၍ ယခုအခါ မြို့သစ်မြို့နယ်တွင် ပါဝင်သော မြို့လှလင်
 မြို့သူကြီးဖြစ်သည်။ ငယ်စဉ်ကပင် ခက်ထန်၍ ပြတ်သားသည်။ ညီ
 ဦးမင်းမောင်မှာ နှလုံးရည်သမားပီပီ ပျော့ပျောင်း နူးညံ့သား။
 တနေ့တွင် ဦးမင်းယောင်က ဦးမင်းမောင်အား ကြက်သတ်ခိုင်း
 သည်။ ဦးမင်းမောင်က ငြင်းဆန်သောအခါ “ကြက်မသက်မီတဲ
 အကောင် ကြက်သားမစားရ”ဟု ဆိုကာ ဦးမင်းယောင်သည်
 ညီကလေး ဦးမင်းမောင်အား ကြက်သားဟင်းမကျွေးဘဲ ထားသည်
 ဟု အဆိုရှိသည်။

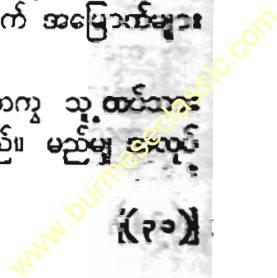
ရာထူးအားဖြင့် ကြီးသော်လည်း မြို့ဝန် ဦးမင်းမောင်သည်
 မြို့သူကြီး ဦးမင်းယောင်ကို အလွန်ကြောက်ရွံ့လေသည်။ အခါက
 ဦးမင်းမောင်တပည့်နှင့် ဦးမင်းယောင်တပည့်တို့ လက်ဝှေ့ သင်ကြားရာ
 ဦးမင်းမောင်တပည့်နိုင်သဖြင့် ဦးမင်းမောင်က ပွဲဝါတိုင်သခဲ့သည်။
 ဦးမင်းယောင်က ရှုံးမသာ သူ့တပည့်အား ပုဆိုးတဖည်ဆွဲခဲ့သည်။
 မြို့သူကြီးတပည့်များသည် ဆရာအားကိုးဖြင့် မြို့ဝန်တပည့်များကို
 “ဖတ်လေသည့်ငါးပိ ရှိသည်ဟုပင် မထင်ကြ”ဟု ယဆိုရှိသည်။

မြန်မာ့သက္ကရာဇ် ၁၂၄၇-ခုနှစ် အထက်ဗမာပြည်ကို ဗြိတိသျှ
 သိမ်းပိုက်ပြီး တစ်ခါတချို့သားလုံးအား ကျွန်ပြု လုပ်သောအခါ
 ဦးမင်းယောင်သည် “သူ့ကျွန်မခံပြီ”ဟုသော အာဇာနည် စိတ်
 ခက်ဖြင့် ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမားများအား ပြောင်မြောက်စွာ
 ဆော်လှန်ခဲ့လေသည်။ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားများက “မြို့အုပ်ရာထူး
 မေးမည်၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါ”ဟု ဖြားယောင်းသော်လည်း
 ဦးမင်းယောင်သည် “ကုသားကျွန် အဖြစ်မခံနိုင်”ဆိုကာ မြို့လှလင်
 အရှေ့ဘက်ရှိ ‘ကံ့ဗွဲ’တွင် တပ်စခန်း အကြီးအကျယ် ပြုလုပ်ကာ
 ခုခံတော်လှန်ခဲ့လေသည်။

ကျွန်တော်တို့ငယ်စဉ်က နတ်မောက်ရွာဆော်ဖြစ်သော ဦးဘိုးခင်
 ပြောတူးသည်ကို ပြန်လည်ဖောက်သည်ချလိုက်ပါသည်။ ဦးဘိုးခင်
 သည် ဦးမင်းယောင်တပ်တွင် အထမ်းဘူး၍ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့တော်လှန်
 ရေးမှ အငွေအကြံများကို မြှန်ရေယက်ရေ ပြောပြလေ့ရှိသည်။

ဦးမင်းယောင်သည် သတ္တိကောင်းရုံမက အလွန် သတိဝီရိယရှိသူ
 လည်း ဖြစ်သည်။ ပုဆိုးကို အမြဲခါးတောင်းကျိုက်ထားလျက် အိပ်
 လောအခါပင် ခါးတောင်းကျိုက်မဖြုတ်ဟု ဆိုသည်။ ဦးမင်းယောင်
 ခါးတောင်းကျိုက်ဖြုတ်သည်မှာ စေတီပုထိုးများမှ ခေါင်းလောင်း
 များကို ဖြုတ်ယူသည့်အချိန်တွင်သာ ဖြစ်သည်။ လက်နက်လုပ်ရန်
 ဗစ္စည်းလုံရကား ဘုရားပုထိုး၊ စေတီများသို့ သွားရောက်၍
 ခါးတောင်းကျိုက်ဖြုတ်လျက် ဝပ်ချကာ “အရေးတော်ပုံ အောင်
 တော့ ဒီထက်ကြီးတဲ့ ခေါင်းလောင်း ပြုလုပ် လျှင်ဒါန်းပါမည်
 ဘုရား...”ဟု လျှောက်ကာ ခေါင်းလောင်းများကို ဖြုတ်ယူစေ
 ရှိသည်။ ထိုခေါင်းလောင်းများကို အရေကျိုလျက် အမြောက်များ
 လုပ်လေသည်။

ဦးဘိုးခင်ပြောပြချက်အရ ဦးမင်းယောင်နှင့်တကွ သူ့ထပ်သား
 များသည် အလွန်အလုပ်လုပ်သူများ ဖြစ်လေသည်။ မည်မျှ အလုပ်

လုပ်သနည်းဆိုလျှင် ခေါင်းဖီးရန်ပင် အချိန်မရခဲ့ချေ။ တစ်တစ်
အချိန်အနည်းငယ်ရ၍ အင်ပက်တချုပ်ပေါ်သို့ ခေါင်းဖီး ချွေလိက်ရာ
သန်းမြောက်မြားစွာ ကျလာသဖြင့် အင်ပက်ကြီးပါ။ ရွှေသွားသည်
ဟူသတတ်။

မည်မျှပင် သတ္တိဗျူဟာကို ပြည့်စုံ၍ လုံ့လစီရံပေး ပြီးစက်ပုံ
လက်နက်ချင်းမမျှသဖြင့် ဦးမင်းယောင်သည် နောက်ဆုံးတွင် ကျဆုံး
ခဲ့ရလေသည်။ ဦးမင်းယောင် ကျဆုံးပုံကို ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်
မှိုင်းက 'သခင်ဦးကာ' စာအုပ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း လေးချိုး
ကြီးကို ရေးဖွဲ့သီကုံးခဲ့လေသည်။

ရွှေလရောင်ဘွဲ့ခံ ဦးမင်းယောင်ဘွဲ့ (လေးချိုး)

မြို့လူလင် သာတဲ့ကုန်းဆီသို့၊ ခိုသခင် စာဖွဲ့လို့ညွှန်းလိုက်ကုံး၊
ဒါနဲ့ လွမ်းကြပေတော့ကွား၊ မြို့သူကြီးရယ်လို့ ဒွီထီးနေသမျှ
ပေပေါ့၊ ရွှေလရောင် ဘွဲ့သဘင်းရယ်နဲ့၊ ဦးမင်းယောင်
ဗိုလ်ဝင်ခံလို့ပို့၊ ဟိုယခင် အမှန် စစ်အင်ကျင်းဘယ်၊ ခင်းတဲ့
ဗျူဟာ။

မြတ်လောကီ သဘာဝတွင်ဖြင့်၊ ဓာတ်ခကာလီ ခါမရ
တားမို့၊ ပြန်မာများဘုန်းသမ္ဘာ၊ ရှုံးပါပေါ့ကံတမျိုး၊ မန်း
အပျက်မှာ စန်းလက် မသာမယာလို့၊ ပမာ၊ မမာချင်း
တောင်မှ၊ အတင်းရန်မလို့၊ ရန်သူကို ရန်ဟူ၍ မမှတ်တဲ့
ပြင်၊ ကိုယ့်ဘက်ကိုယ်ပြန်နင်းကြတဲ့၊ ဖျင်းလှတဲ့ ကမြင်းမ
ဗိုလ်အချို့ ရယ်က၊ ကိုယ်ဘို့ အလွတ်ရုန်းချောမယ်လို့၊ တောင်
ကုန်း သာသာယာယာ မြင်းမဏိစခန်းဆီက၊ တရှောင်ရှောင်
ပုန်းကာ အကင်းသိတဲ့၊ မင်းအမိဖမ်းချင်းကြတဲ့ပြင်၊ တရမ်း
ဘဟာ၊ တော်ရာလျော်ရာ ပြေးကြတော့၊ အရေးရှင် မကြ

သာသနဲ့၊ ကံကြမ္မာ ရှေးဝင်ကျေးပေထင်၊ လေးတိုင်စင်
ရွာအတွင်းတွင်ဖြင့်၊ အင်ပက်တွေကို အတင်း ကြိတ်မဟေ့လို့
စမ်းခဲ့တဲ့၊ တဖောင်ဖောင်သတင်း၊ တပြောင်ပြောင်လင်း
ခဲ့တဲ့၊ တောင်ကုန်းက သခင်ကို၊ အောင်ခြင်းမရခင်ဖမ်းတဲ့
ပြင်၊ တကြမ်းပတမ်း မလုပ်ကောင်းသော်လဲ၊ ဥက္ကောင်း
ဖြတ်ကာ အသေသတ်ကြသတဲ့၊ မကျေနပ်ရှာသူ ချောင်
တပည့်တပန်းတို့ရဲ့၊ ပြည်ရပ်မှာ တဘောင်နဲ့ လွမ်းကြပေ
တော့၊ တောင်တမန်းမြို့ နေလနက်ဆောင် အညှိုးတွင်ဖြင့်
ပြည်ပြန်မာ တဘောင်မခိုးရရှာတဲ့၊ အခေါင်မမြန်း အမှောင်
သန်းသမို၊ အောင်ပန်းညှိုးခဲ့ရတဲ့၊ အောင်ဆန်းတို့ ရွှေလရောင်
အဖိုး။ ။

စာဆိုတော်ကြီး ဦးကြော့ကလည်း ဦးမင်းယောင်နှင့် ပတ်သက်၍
အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့ဆိုသီကုံးခဲ့လေသည်။

ရွှေလရောင်ဘွဲ့ခံ ပင်းကြီး ဦးမင်းယောင်သည် တောကြားဗိုလ်
ပြုလုပ်ခဉ် ခေါင်းပေါင်းကို မိုးလောင်သည်ဟု အိပ်မက်
မြင်မက်ရာ ဖွဲ့ရေးသော (သံချို)

ထောင်ရောင်ဘွဲ့သဟာသိန်း၊ နတ်ရခိန် ရွှေပြတင်ဟု နေ
လူလင် ခံတဲ့တိုင်းကိုလ၊ သမိုင်းစောင်မာန်ချွေ၍၊ ရန်အောင်
မြေ ရွှေဘုမို့မှာဖြင့်၊ ဗာကီတော်ခိုက်ရာရှိပေမို့၊ ဘိုး၊ တီ၊ ဘင်
ဆက်ကာစိုးခဲ့၊ မျိုးဝံသ မတ်ဘုန်းခေါင်။

မန်းကနက်မှာလ၊ နန်းရစ်ဆက် ရွှေဘုံစံတဲ့၊ ဗောဓိရန်
ပန်ရွယ်သူ၊ ကတ္တုရှင်နေနတ်နွယ်ဘို့ကို၊ တိလပိုင် ဇာတိက
ရေနမီ ပင်လယ်ကြော့ကိုလ၊ သဘောတော်ယူဆောင်တဲ့ပြင်။

လောကကိုအပိုင်ကြံ့၍၊ နိုင်ငံပါယုတို့ ခေတ်တော်မှာ ရှစ်ခွင်
ပလောင်ဆူ၍၊ မကြည်ဖြူ ပြည်သူတို့သွီးပြန်တော့၊ မြတ်ချီး
ဆွေမဟာက၊ ကရုဏာ လွန်သနားသော်ကြောင့်၊ လေးပါးစုံ
သေနင်္ဂါနှင့်၊ ဖွဲ့စည်းကာချီတော်မူခဲ့၊ မြန်မာ့ နန်းသူမှ ဝိုင်း
ရွာလိမ့်၊ ရွှေလရောင် သားဖွဲ့လှိုင်းပါဘိ၊ တိုင်းကြီး
ကျီးဆောင်။

သောင်းဇမ္ဗူဒိပ်မှာလ၊ ကောင်းနိမိတ် မင်္ဂလာနှင့်၊ နတ်
သမာဒေဝါတို့ပြုလှာရ၊ ဗန်းမာလာထုံအကြိုင်နှင့်၊ စုံဂနိုင်
မြိုင်စနေ၊ ညချမ်း တရံရာထွင်မှာ၊ အံ့ဩတူယ် တေဇာ
လှိုင်ဘို့၊ မြို့ကြီးပိုင် ဥသျှောင်ပေါင်းကိုလှ၊ နောင်
ကြောင်းရွှေ့အချိန် သို့ ရောက်ပြန်တော့၊ ညီးရှိန် ရှိန်
မီးထိန်လှိုတောက်ပြန်ရ၊ ထိုနောက်မြင် အိပ်မက်မှာလ၊
ငါးမျက်နှာစောဘုန်းခေါင်၊ ငါးမာန်အောင် တွင်သမုတ်ရ
မတ်၊ ဆွမ်းသင်ပုတ်လှူဒါန်းခနောင်၊ ရန်တိုင်းရှောင်အောင်ပြီး၊
ကိန်းသိုက်လာ တအောင်သံမတော့၊ ဟိုနောင်ဖန် မကြာခင်
ဘူး၊ ဘဝရှင်ရွှေဘုမီးစေဘို့၊ သတိုးမှန်အတိတ်ပါဘိ၊ တံဆိပ်
တော် ပမာစံရလျှင်၊ ပြည်ပေါက္ကံ နော်ရထာဘုန်းတွင်မှာ
လက်သုံးတော်ရိန္ဒာနှင့်၊ သိန္ဓဝါဣန္ဒာ တို့ဆက်လာရ၊
ဘဝဂံထိတေဇာပြောင်သည့်၊ ကျန်စစ်မောင် ကုသိုလ်နှင့်
နှုန်းကြစို့၊ ညာရုံးခိုလှုံသည့်၊ ဗိုလ်ပေါင်းစုံဂုဏ်ခြပ်ကိုပုံကပ်
ကာပမာဆောင်ရလျှင်၊ မင်းညီနောင် မောင်ရွှေဖျင်းတို့နှင့်
သတင်းကျော်ပတ်ကုံး၊ မောင်လုံးညောင်အုပ်ဖိုးငဲ့ပြင်၊ ရှိန်းပြီး
သူ ညီမောင်ထွေးတို့လို၊ စစ်ရေးရာ အတူတူမျှ၊ ရဲမက်လှ ကုဒေ
ဆင်၍၊ စင်ဘုရှင် ရှစ်ခွင်သိမ်းပါလို့၊ ကိန်းရမတ်ကြီး။

+ + +

ဦးမင်းမောင်၊ အထက်တန်း ရေးခဲ့သည့် အတိုင်း ဦးမင်း
ယောင် ဦးမင်းမောင်မှာ နှလုံးရည်သမား
ဖြစ်ပြီး ပင်ချန်မောက်၊ ကျောက်ပန်းတောင်း သုံးမြို့ဝန်ထူးအထိ
တိုးတက်ရရှိခဲ့လေသည်။

ဦးမင်းမောင် နှင့် ပတ်သက်၍ စာဆိုတော်ကြီး ဦးကြော့က
အောက်ပါအတိုင်း သီကုံးဖွဲ့ဆိုခဲ့လေသည်။

ပင်းသုံးမြို့ဝန်မင်းဘွဲ့ (သံချို)

ဇမ္ဗူသိန် ဘူမိန်သောင်းမှာဖြင့်၊ တဆူစိန် သူရိန်ဒေါင်း
ကဲ့သို့၊ ရန်ပေါင်းအောင်မြင်၍၊ တောင်တပြင် မှောင်စင်လို့
လွန်းလော့၊ လေးကျွန်ပိုင် ကေထက၊ သေအချာ ရွှေဗျာနှင့်
ချိုးလိုက်တယ်၊ တေဇာမှာ မဝဖြာလို့ညီးပါဘိ၊ ထီးနှင်ဆက်
သူးကောင်းခံ။

ဆွေအရင်းမှာတော့၊ ရွှေတွင်းပြည် တည်ထောင်၍၊
ကြည်လင်းရောင် မင်းပြောင်ဆက်တွင်မှာ၊ အထက်ကာရိက
ကဏ္ဍာနိ သာကံစံသည်၊ အောင်နက် သန် မြေကျန်ဝင်မို့၊
မြို့ရွှေလင် ဇာတိရိုး၊ ဘေးဘိုးစဉ်အလာပ၊ တဩဇာအာဇာ
နှောင်၍၊ သမ္မာရောင် ပြောင်လို့လှိုင်းပါပေ၊ မြန်တိုင်း
သောင်တနန်းမှာဖြင့်၊ ရုံးဂုဏ်ကို ဘုန်းမြို့လို့ထမ်းခဲ၊ နန်းကြီး
ကြေးမှန်။

နှယ်အလွန်မှာတော့၊ သွယ်ကုန်ကာ ကဗျာမြုံ၍၊ ရတနာပုံ
ပြည်မနန်းမှာတော့၊ စနန်းတည် ငုံ့မောခိ၊ မောရိယ ဆင်
ရတနာနှင့်၊ ပဉ္စမာ သင်္ဂါတင်သည်၊ ဘဝရှင် ညာလက်ရွှေ၊
ရေးခွန်တော် သည်အရာနှင့်၊ ရှည်အကြာ မော်ညာထံဖြင့်၊

သေသနနတ်မုခ်၊ နိမိတ်ကျ၊ သည်၊ တိတ်၊ မင်္ဂလာသည့်
လေး။

တော်သံဆင့် ထပ်မံလောင်းထဲပြင်၊ ပက်ပေါင်းရွှေမလှင်
ကိုးငယ်ဖြင့်၊ စိုးရွှေတိုက်ဆင့်ကား၊ ပြင်စွာကံဖန်တီး၊ ပြည်
ကုန်းဘောင် ရင့်မာမုံသည့်၊ မြာသာဒ်လှ နတ်တံသိုဦးလေး၊
ရှစ်ထီးကမလာခွေး၊ ပြောစရာ ဘိသေ့လေးတည်း။
ရင်သွေးတော် နန်းမေ့ကောက်၊ စောရွှေမောက် ခုတ်နုက
ဂလာသိန် သီဟာတေး၊ ဖိပါခြေဟောင်းခပန်း၊ နရုန်းဟီ
နိုင်ငံတိုင်းကိုဖြင့်၊ သမိုင်းတော် ရာဝင်လှိုင်၊ ခုန်တော်သိုင်
ဝန်စုနှင်းတဲပြင်၊ ရွှေတွင်းပြည် ဓားဂိုင်ချုပ်၊ စိုးစွမ်းတော်
မူစေဟု၊ ငှာနေကို ဗျာရွှေနှင့် ညွှန်းပြန်ပေ။ ထွန်းတက်နေ
ထောင်ရောင်ခြည်သို့၊ စဉ်အရည်ရာတော်ဖြင့် မြင့်လှေလေး၊
သတိုးမည်တိုးရည်ဆင့်ပါလိမ့်၊ မိုးပွင့်ရွှေထိ။

ဝိဇ္ဇာန်တည့်လျှပ်ပန်း၊ ငိုးဆွတ်ဖျန်း

သိုက်ညွှန်းချိုမြ၊ နိဂမာတွင်၊ အဓိကရာပညောင်ခန်း၊
ရခိုင် ဘာခြည်ရောင်သန်းလှ၊ ဝတီနတ်နန်း ပိုင်တဲ့ရှင်၊
သိကြားလက်ချိန် ထိန်ထိန်းပြီး၊ ဝရဇိန်စက်နှိုး၊ မိုးကြိုးကျ
သည့်အင်၊ ဘုန်းတော်တိုးလို့ တန်ခိုးထင်မယ်၊ သတိုးပန်ဆင်
နာခဲညောင်းလို့၊ ဗျာသံထပ်လောင်း သူကောင်းတော်ခံ၊
ကျိန်းလေဆံလို့ပန်၊ ဟန္တာချီးမြှင့်၊ သိင်္ဂါထီးဆင့်၊ ရိန်ဝါ
မီးပွင့် ပြီးလင့်ရန်ငယ်၊ ကြီးမြင့်တော် ကံအောင်မြင်မြို့လေး။

ဇောတိဘထွ၊ ဟောရိမ္မတ်စု၊ ကောဝိနတ်ပြ စက်အမော်
မှာ၊ ဂုဏ်မြတ်နုတော် ကြံတောင်းကြံရလေး။

သေပြကျန်းခွင့်၊ နဘေရွန်းတင်၊ စနေထွန်းပွင့် နှစ်ဆင့်
ကြည်သည်၊ မြို့ရွာနာမည် ထပ်ကိန်းပါဘုရားလေး။

သက္ကရာဇ် ၁၂၄၅-ခုနှစ် တော်သလင်းလဆုတ် ၆-ရက်နေ
ပင်းမြို့၌ သုံးမြို့ဝန်မင်း ဦးမင်းမောင်၏
အိမ်ဝင်းမြောက်ဖက်ရှိ ညောင်ပင်ကို မိုးကြိုးလောင်ပီးသင့်ရာ
တတ်ဟန်မိတ်ဖြစ်ကြောင်း ဖွဲ့ရေးသော
ရှစ်ဆယ်ပေ ကေးထပ်

x x x

စိန်ဝဇီအောင် ရီခမောင်မြို့၊ ညီနောင်ပကလူး ဝံခင်း
တည်း၊ ခြည်ရောင်အန်မူး ဝေရှင်းကြည်သည်၊ ရွှေပင်းသုံး
ပြည် ဘုန်းမည်လန်း၊ ရွှေဓားရွှေထီး ထပ်ညှိုးဆင်သည်၊
မတ်ကြီးခွန်ခြင် ပိုင်စိုးခြံလို့မြန်း။

(လူးတား) ။ကောင်းမြတ်ဩဘား ဟောဝတာဖြင့်၊
ကောဇာပည၊ စတုရဟု၊ လကန်ရာသီ၊ တိထီဂန်းလျှား၊
စွန်းခြောက်ဂုဏ်တွင်၊ ယွန်းတက်နာဂိန်၊ သုံး ဗျက်ချိန် နှစ်။

အောင်ဆန်းခိသားခို

www.burmeseclassic.com

လှပေသည်။
“အာဇာနည်ကြောင့်ဆိုသော် အမေ့စုလို အမေ့မျိုးကား... သား
တစ်ယောက်မှ အသောက်သောက်သော သာ ခုတူနိုင်မည် ဖြစ်သောကြောင့်
ဝင်တည်း။

“ဤသို့ ရေးသားရာ၌ ကျွန်ုပ်သည် ‘ကိုယ့်ခါးချင်ကိုယ်ချင်’
ခြင်း ဟုတ်တဲ အမေ့စု၏ အရည်အချင်းပေါ်တွင် အမှီပြုပြီး ရေး
သည်ကို ဆက်လက်ဖက်ရှုက စာဖတ်သူ သဘောပေါက်လိမ့်မည်ဟု
ယုံကြည်ပါသည်။

“အမေ့စုမှာ ဗမာရှင်ဘုရင်များလက်ထက် ၁၂၃၉-ခုတွင်
ဖွားမြင်ခဲ့လေသည်။ ၁၂၄၇-ခု အထက်ဗမာပြည်ကို အင်္ဂလိပ် သိမ်း
ပိုက်သောအခါ အမေ့စုမှာ ၈-နှစ်သမီးကျောင်းသွားချိန် အရွယ်
ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ယုံခေတ်က ဟုန်းကြီးကျောင်းသာ
ရှိပြီး မိန်းမကလေး များကို လက်မခံသည့် အပြင် ကာလံပျက်
စပ်ကူး မတ်ကူးခေတ် ဖြစ်နေရကား... အမေ့စုမှာ ကျောင်းမနေခဲ့
ရ၍ ဝမ်းစဉ်ကစားမတတ်ပေ။

“ကျွန်ုပ်တို့ သားသမီးများ ကျောင်းနေသော အခါမှာသာ
ကျွန်ုပ်တို့ ကျောင်းတွင် သင်ကြားရသော စာအုပ်များကို ဝင်ရောက်
ဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် ဗမာစာကို ရေးတတ်ဖတ်တတ် ရှိသာ လေသည်။
၈၀၀-ကျော်သောစာကိုကား ပင်ကိုယ်ဥာဏ်ဖြင့်ပင် တတ်မြောက်လာလေ
သည်။ စိတ်တိုက်၊ ဆိုမဟုတ် မိန်းမဟုတ်တွင် အမေ့စုမှာ တပက်
ကမ်းခတ်ဟု ဆိုရပေမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ တွက်တာက များသည်ရှိသော်
လည်း သူတို့လိုက်သမျှ များသည်ဟူ၍ မရှိပေ။

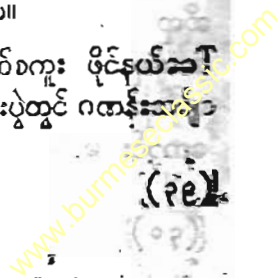
“ကျွန်ုပ်ကား ကျွန်ုပ်တို့ခေတ်က ဟိုက်ဂကူး ဖိုင်နယ်...
အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်ဘာသာ ဆယ်ဘန်းစာမေးပွဲတွင် ၈၀၀-ကျော်

ဒေါ်စု(ဝါ)အမေ့စု

ဒေါ်စု၏ အမျိုးအနွယ်ကို ခေတ်ပြုပြီးနောက် ဒေါ်စုကိုယ်တိုင်
အကြောင်းကို ဖော်ပြပါတော့မည်။ ယယ်သခင်း... နီး... နေ... ပု...
သရော်မျိုးရိုး မိခင်တို့မှ ဆင်းသက်ပေါက်... လာသော ဒေါ်စု
သည် မိဖနစ်ပါးလုံး၏ စိတ်ဝင်စားမှုရသည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။
‘ဇာတိပုည ဂုဏ်မာန’ ဆိုသကဲ့သို့ ဒေါ်စုတွင် ဇာတိမာန အပြည့်
အဝရှိသည်။ သို့သော် အချို့မေ့ကြီး မျိုးကြီး ခေတ်သူများကဲ့သို့
တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း တာချမလုပ်ဘဲ အပင်မြီးနေကတ်
မဟုတ်ပေ။

‘အမေ့စု’ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ၁၉၅၇-ခု ဇီဝင်္ဂလာ ၇-ရက်
နေ့ထုတ် ‘ပြည်သူ့ဂျာနယ်’တွင် ကျွန်ုပ်တို့ရေးခဲ့သော မဆောင်းပါး
မှာ အောင်ပေါ်ခံစိုင်းဖြစ်ပါသည်။

မူတထောင် စာအောင်တူး ငါ့ကဲ့သောကျား’ဟု ပွဲထဲတွင်
မင်းသားကြွမ်းလုပ်သူများ ကြိုးဝါးသံကြားတူးပါသည်။ အစို့ပွယ်
မှာ ‘ငါးကား ယောကျ်ားပြတ် အာဘန်ညီဖြစ်သည်’ ငါလိုသား
မျိုးကို အမေတထောင်မှ ဖခင်ယောက်လောက်သာ ဓမ္မာနိုင်သည်။
ဟနည်းအားဖြင့်ဆိုသော် ငါလိုလူမျိုးမှာ ဘထောင်မှ ဘယောက်
ရှိသည်’ဟု ဆိုလိုသည်။ ကျွန်ုပ်ကား ယိုးကျွန်းငါးသံလို ငါ့ပြောင်းပြန်လုပ်

ဘာသာတွင် မေးသမျှ မှန်ကန်အောင် ဖြေဆိုနိုင်ပြီး ဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့သဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုယ် ဂဏန်း အတော် တော်သည်ဟု အထင်ကြီးခဲ့မိသည်။ ကျွန်ုပ် အိုင်အေ အောက်တန်းမှာတုန်းက နွေကျောင်းပိတ်ရက် အိမ်ပြန်နေစဉ် တနေ့သောအခါ အမေစုက 'ငါ ဈေးသွားအုံးမည်။ ဆီလာရောင်းသူများအား မင်းမဖေနှင့် အတူ တွက်ချက်ပြီး ရှင်းလိုက်ကြ'ဟု ပြောပြီး ဈေးသွားလေသည်။

“ဆီလာရောင်းသူ များအား ဖေဖေက ရှေးကိုးကြောင်းနည်း ဖြင့်တွက်၍ ကျွန်ုပ်က ခေတ်နည်းဖြင့်တွက်ပြီး ငွေရှင်းလိုက်ကြသည်။ အမေစု ဈေးမှပြန်လာသောအခါ မိန်းမထွက်ဖြင့် တွက်ကြည့်ရာ ကျွန်ုပ်တို့များပြီး ငွေပိုပေးလိုက်သည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ထိုအချိန်မှ စပြီး ကျွန်ုပ်မှာ မိမိကိုယ်ကိုယ် ဂဏန်းသင်္ချာပညာဟု ယူဆခဲ့တော့ ချေ။

“အမေစုက ကျွန်တော့်ကိုကြည့်ပြီး ပြုံးလျက် ‘မင်းတို့သားအဖ ဒီနေ့ ထမင်းမကျွေးဘူး’ဟု ပြောပါသည်။

“ကျွန်တော်က ‘ဘာလို့လဲ’ဟု မေးရာ ‘မင်းတို့ဆီဖိုးတွေ ပိုပေး လိုက်ပြီ’ဟု ပြောနေပုံကို ယနေ့တိုင် မြင်ယောင်မိပါသည်။

“အမေစုမှာ လက်ရုံးရည်၊ နှလုံးရည်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ သူ့ခေတ် နတ်မောက်သူ-နတ်ခမောက်သား အားလုံးတို့မှာ အမေစု၏လက်ရုံး ရည်ကို သိကြရကား မည်သူမျှခတ်ကားဘို့ခဝးစွာပမာမခံပင် မပြော ရဲကြပေ။ တခါသော် အခြားတစ်ရပ်မှ ပြောင်းလာသော ရွှေခန ကတော်သည် ဥစ္စာမာန်တက်ပြီးလျှင် အမေစုအား ပမာမခံပြော ဆိုရာ ထိုရွှေခနကတော်အား ချိန်ပုံနှင့်ကောက်ခိုက်ခဲ့ဘူးလေသည်။ အမေစုလည်း ရွှေခနကတော်ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ဖခင်မှာ အလွန်ရိုးပြိုး စကားအလွန်နည်းရကား ရွှေခန ကောင်း ကောင်း မလိုက်ရပေ။ ထိုခေတ်က ရွှေခနများမှာ တရားသူကြီး

ကျွန်ုပ်တို့ ဖခင်မှာ တရားသူကြီးများနှင့် မပေါင်းရုံမျှမက မတရားလုပ်တတ်သော တရားသူကြီးများထံသို့ တွေ့နေမလိုက်ပေးအမှုသည်များကိုလည်း ပယ်သွားပေးတတ်ရကား ရွှေခန ကောင်းကောင်း မလိုက်ရသည်မှာ အံ့ဩရန် မရှိပေ။ အမေစုခိုက်ခဲ့သော ရွှေခနကတော်၏ ခင်ပွန်းမှာ အမှုများစွာရပြီး ဝင်ငွေခကောင်းနေချိန် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကြောင့် ပင် ထိုရွှေခနကတော်မှာ ဥစ္စာမာန်တက်နေပုံပေါ်သည်။

“အမေစုကား မည်သည့်အခါမျှ သူတပါးအား မစော်ကား၊ စော်ကားလားလျှင်လည်း မည်သည့်အခါမျှ သည်းမခံ၊ ထိုသူ နောက် မစော်ကားရဲအောင် ပြုလိုက်သည့် ချည်းပင်။ မှတ်မိပါသေးသည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်းက (ကျွန်ုပ်မှာ ၄-၅ နှစ်သား အရွယ်ပင် ရှိပါသေးသည်။) ကျွန်ုပ်တို့ဖခင်မှာ ဇစ်သားစုခဆောင်းရေ အဖွဲ့၏ အကျိုးဆောင် ငွေထိန်းဖြစ်ပေသည်။ သူ၏ တာဝန်ဝတ္တရားမှာ ခပ်သားလောင်းများအား အတွင်းရေးမှူးထံမှ ထောက်ခံချက်ပါ လျှင် ငွေထုတ်ပေးရသည့် တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။

“တခနသော် နတ်ခမောက်တွင် စာတိုက်ဗိုလ် လုပ်နေသူက အတွင်းရေးမှူး၏ လက်မှတ်ကို လိမ်ထိုးပြီးလျှင် ဇစ်သားလောင်း တယောက်အား ငွေထုတ်ရန် ကျွန်ုပ်တို့ဖခင်ထံ လှူပေးလိုက်လေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ဖခင်က လက်မှတ်သိပ်ဖုန်းသိ၍ ငွေထုတ်မခံပေးသောအခါ ထိုစာတိုက်ဗိုလ်မှာ ရုက်လည်း ရုက်၊ ဒေါသလည်း ဖြစ်သွားလေ သည်။ နဂိုက သတ္တိရှိသူမဟုတ်ရကား အရက်သောက်ပြီး ခွဲဆား တင်လျက် ကျွန်ုပ်တို့ အိမ်ပေါ်တက်လာပြီး ကျွန်ုပ်တို့ ဖခင်အား စေ့ခစုကြည့်လျက် ‘ခင်ဗျားက စစ်ကြေးထိန်းရလို့ လူပုဒ်ဝတာ လား အစရှိသည်ဖြင့် ကြိမ်းမောင်း ရန်ပြုလေသည်။

“ကျွန်ုပ်တို့ဖခင်ကား အလွန်သည်းခံစိတ် ရှိရကား ထိုစာတိုက်ဗိုလ် အား မည်သို့မျှပြန်မပြောဘဲ ကြည့်နေရလေသည်။ အတွင်းရေးမှူးထံ

ပျံ့နှံ့စေရန် အရေးကြီးစွာ ယူဆကြပြီး မိမိတို့အား ဝတ်လုပ်ပုံ၊ ဖိနပ်နှင့် ရိုက်မည်ပြုရာ စာတိုက်ထဲသို့ ကျွန်ုပ်တို့အား ပါ
ပြီ။ မှားပဲ ပြီး ဟု ရှိခဲ့စဉ် ဝန်ချတောင်းပန်သောကြောင့် ခွင့်လွှတ်လိုက်
လေသည်။

“ထိုအခါက ကျွန်ုပ်၏ ကလေးစိတ်တွင် ငြိမ်ပေါ်လာသည်မှာ
‘မူးနေသလိုပင်လျှင် မခံမည်သူ့ကို မစော်ကားရ၊ ခံမည့်သူ ကိုသာ
စော်ကားရဲပါတကား’ ဟု၍ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင် ဖခင်၏သည်းခံ
စိတ်နှင့် မိခင် (အမေစု)၏ မဟုတ်မခံစိတ်ကိုလည်း ခွင်းယှဉ်ကြည့်မိ
ပေသည်။

“အမေစုကား...လက်တွေ့သမား ဖြစ်၏။ ကံကိုချည်းလုံးဝပုံအပ်
သူမဟုတ်။ ညဉ့်အချိန် ခရီးသွားသောအခါ သံဗုဒ္ဓကုလည်း ရွတ်၏။
လက်ကလည်း ခားမချေပေ။ အနားကပ်ရဲသည့် ရန်သူ ကပ်လော့၊
အမေစု၏ ဓားဖျားတွင် အသက်ပါသွားမည်မှာ မုချမလွဲတည်း။
ထိုကြောင့်လည်း မည်သည့်ရန်သူမျှ အမေစုအနား မကပ်ရဲပေ။

“အမေစုတွင် လက်ရုံးရည်သာမက နှလုံးရည်လည်းရှိ၏။ သူများ
ယောင်၍ ယောင်တတ်သည့် အခားထဲကမဟုတ်။ ချောက်၍လည်း
မကြောက်၊ မြောက်၍လည်း မမြောက်၊ အရာဘခုကို မှန်-မမှန်
ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်နှင့် ဆုံးဖြတ်ပြီး ထိုဆုံးဖြတ်ချက် အတိုင်း လုပ်၏။
မည်သူမျှ တားမရ။

“ဥပမာ...အကိုကြီး (ဦးဘဝင်း) ဆယ်တန်းအောင်ပြီးသော
အခါ ကောလိပ်သို့ ဆက်သွားလိုကြောင်း သိရသဖြင့် ကောလိပ်
ဆက်သွားနိုင်ကြောင်း ရေနံချော့ခင်းရှိ အကိုကြီးလံသို့ စာရေးလိုက်
လေသည်။ သို့သော်လည်း ‘ကောလိပ်ကျောင်းဆိုတာ အလွန်ခရိုက်
ကြီးသည်။-တော်ရုံတန်ရုံလူများ သားကို ကောလိပ်မပို့လိုက်။ ကော
လိပ် ရောက်လျှင်လည်း လူငယ်လူရွယ်များမှာ ပျက်စီးသွားတတ်

သည်’ ဟု နတ်မောက်ရှိ လူအချို့က ဖျက်ကြသောကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့
ခေတ်က အကိုကြီးထံ ကောလိပ် ဆက်မထားလိုကြောင်း၊ အလုပ်
အခခု ရွာလုပ်သင့်ကြောင်း အမေစုမသိဘဲ စာရေးလိုက်သဖြင့်
အကိုကြီးမှာ ကောလိပ်ဆက်မသွားရတော့ဘဲ ရေနံချောင်း နေရင်
နယ်ကျောင်းတွင် ကျောင်းဆရာလုပ်နေရရှာလေသည်။ အကိုကြီး
ဆယ်တန်းမအောင်မီ အချိန်အခါက နတ်မောက်မှ ကောလိပ်သို့
နှစ်ယောက်ပွဲတူးရာ တလောက်မျှ ဘီအေမအောင်ဘဲ မိဘများမှာ
လည်း နှမ်းပါးသွားကြလေသည်။

“ထိုကြောင့်ပင် အချို့လူများက စေတနာခိုးရုံးဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့
အခင်းအား အကိုကြီးကို ကောလိပ်မပို့ရန် အကြံပေးကြခြင်း ဖြစ်လေ
သည်။ အချို့ကလည်း မနာလို၍ ခြေထိုးခြင်းမျှသာ ဖြစ်လေသည်။
အကြောင်းမျိုးစုံကို အမေစုသိသောအခါ ‘တယ် သူ့ ဘာပြောပြော
ကိုယ်ခံဘတာဝန် ကိုယ်လုပ်ရမယ်။ သူတို့မလိုမာ၍ ပျက်စီးသွားလျှင်
သူတို့ထိုက်နှင့် သူတို့ကံ’ ဟု ပြောဆိုလျက် အကိုကြီးအား ကောလိပ်
ဆက်သွားလိုက် သွားနိုင်ကြောင်း စာရေး အကြောင်းကြားလိုက်
လေသည်။ သို့သော်လည်း ထိုနှစ်အဖို့ နောက်ကျသွား၍ ဖြစ်ရကား
အကိုကြီးမှာ တနှစ်ပုပ်သွားလေသည်။

“တခါထုန်းကလည်း (၁၉၂၂-၂၃-ခုနှစ်) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊
ကျွန်ုပ်နှင့်တကွ သားအမိ သားအဖ လေးယောက်တို့သည် ဆီလည်း
မျှာဖြင့် မကွေးသို့ သွားကြလေသည်။ ထိုစဉ်အခါက နတ်မောက်
အေးကူးသို့ နွားလည်းဖြင့်သွားရရာ လမ်းတွင် နှစ်ညမျှအိပ်ရလေသည်။
အေးကူးရောက်သောအခါ ပလိပ်ရောဂါဖြစ်နေရကား မအေးကူး
များသည် ‘ဒီလူတွေ တောကဘဲ၊ မြို့မှာ ကြားကြာ နေနိုင်မည်မဟုတ်၊
အထူးသဖြင့် ပလိပ်ရောဂါဖြစ်နေလျှင် မြန်မြန်ရွာပြန်ပြေးကြသလိမ့်
မည်’ ဟု သဘောပိုက်၍ ချေးခွဲထားကြလေသည်။ အမေစုကား

တပြည်လုံးက ဝိုင်းပြီး ဖူးဖူးမှတ်ခံခနရမသာ ဗိုလ်ချုပ် ဦးအောင်ဆန်း၏ တောင်းဆိုချက်ကိုပင် တရားမျှတသည်ဟု မယူဆလျှင် ပယ်ချမှီကိ သော အမေ့ပေါ့ပေ။

“သားနှစ်ယောက် တပြိုင်နက်တည်းကျဆုံး သွားသော်လည်း အမေ့မှာ စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းခြင်းမရှိ၊ ၎င်း၏မူအတိုင်းသာ အကဲ ထက်သွားမြဲတိုင်း သွားသည်သာတည်း။”

“ဗိုလ်ချုပ် ကျဆုံးပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ စာစာစောင်ရေးလျှင် အလားတူ စာနှစ်စောင်ကို အကျိုးငှါးနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ငှါးတို့အတွက် ပါရေးပြီး တနေ့တည်းမှာပင် စာတိုက်မှ ထည့်ခံရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သာရေးပြီး အကျိုးအကြောင်းကို မခင်စော၊ မခင်ကြည် (ဇာတိကြီး ငှါးနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ငှါး)တို့အား ပြောပြလိုက်ဟု ရေးချင် ဖြစ်နိုင် ပါသော်လည်း မတရားလုပ်သည်ဟု အစွပ်စွဲခံရမည်မိသဖြင့် စာတိုက် ခေါင်းခိုးအကုန်ခံပြီး စာသုံးစောင်ရေးလေ့ရှိပေသည်။ ခါ ဆစမို့ သော ကိစ္စအတွက်ပစ္စည်းများပိုသည့်အခါလည်း ထိုအတွက် ချီးခိုက် ပို့လေ့ရှိ၏။”

အထက်ပါ ဆောင်းပါးကို ဖတ်ခြင်းဖြင့် ဒေါ်စု၏ စိတ် နေ ဆဘောထားကို သိသာလောက်ပေပြီ။ ထိုဆောင်းပါးတွင်မပါသည့် အချက်များကို ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။

ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ကျွန်တော်တို့မခင်ဦးဖာမှာ ရှေးနုဇလုပ် ဖြင့် မကြီးပွားခဲ့ပေ။

မိခင်ဒေါ်စု၏ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ကျွမ်းကျင်မှုကြောင့် သာလျှင် ကျွန်တော်တို့မိသားစုချောင်လည်လားပြီး သားသုံးယောက်

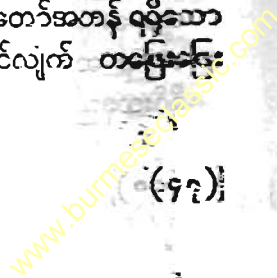
ပညာထင်ပေးနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ခေတ်ပညာသစ်စရိတ်မှာ အကော်ကြီးလေးလေသည်။ အထူးသဖြင့် နတ်မောက်ကဲ့သို့ကော့ကြီးများတွင် မေ့လွားသူများအတွက် ခေတ် ပညာ (အင်္ဂလိပ်စာ) သင်လိုက ငယ်စဉ်ကပင် အင်္ဂလိပ်-မြန်မာစာသင် ကျောင်းများရှိရာ မြို့များသို့ သွားရောက်သင်ကြားရသဖြင့် ဗိုလ် ခုခိုက်ကုန်ကျရလေသည်။

ဒေါ်စုသည် သားဂမိးများကို အလွန်ပညာတတ်စေချင်သည်။ “ငါ့သားတွေ ထမင်းအိုးထမ်း၊ ဟင်းအိုးထမ်းမဖြစ်ချေဘူး” ဟု ပြောလေ့ရှိသည်။

ကျွန်းတော်တို့ဝယ်စဉ်က နတ်မောက်တွင် အလှူ၊ မသာခိုလျှင် ငွေလူခံခံလေ့ရှိသည်။ စာတတ်သူများက စာပွဲဘဝတွင် ထိုင်ကာ စာအုပ်တဖျားဖြင့် အကူငွေထည့်သူများ၏စာရင်းကိုရေးမှတ်ရသည်။ စာမကတ်သူများက ချက်ပြုတ်ရေးတာဝန်ယူရသည်။ (ဝါ) ထမင်း အိုး၊ ဟင်းအိုး ထမ်းရသည်။ ဒေါ်စုသည် သူ့သားများ ထမင်းအိုး ထမ်း၊ ဟင်းအိုးထမ်းထဲပါသွားမည်ကို အလွန်စိုးရိမ်ပုံပေါ်သည်။

ဒေါ်စုသည် ဉာဏ်ပညာ အမြော်အမြင်ရှိရုံမက လုံ့လတိရိယာ ရှိသူလည်း ဖြစ်သည်။ အမကနဦးတွင် အရင်းအနှီးများစွာ မရှိ ရကား ပိုးရောချည်ပါ လုံချည်များကို ကိုယ်တိုင်ယက်ပြီး ရေနံ ချောင်းသို့ သွားရောက်ရောင်းချ၍ ဖိးပွားရှာလေသည်။ ရေနံချောင်း မှာ နတ်မောက်နှင့် ဥဂ-မိုင်ဝေး၍ ထိုခေတ်က နွားလှည်းဖြင့်သာ သွားနိုင်ရာ လမ်းတွင် နှစ်ညသုံးညအိပ်ရလေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ လုံ့လ တိရိယာ ရှိရုံနှင့်မပြီး၊ စနစ်တကျ သတ္တိလည်း ရှိဘို့လိုလေသည်။

စာချည်ကုန်ကူးခြင်းဖြင့် အရင်းအနှီး အတော်အတန် ရရှိသော အခါ ကုန်သည် လုပ်ငန်းကို တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်လျက် တပြေးပြီး ခေါ်ကုန်သည်ကြီးဘဝသို့ ရောက်ရှိလေသည်။

ဒေါ်စုသည် စီးပွားရှာကောင်းသရုပ်ရပ်များကို အသုံးပြုပြီး ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်စေရန်အတွက် နေရာတွင် မကုန်ကျသင့်သည့် နေရာတွင် မကုန်စေဘဲ လှန်ကျသင့်က နှမြောတုန်တိုခြင်း မရှိပေ။

ဥပမာ...အကိုကြီး ဦးဘဝင်းသည် ၁၂ နှစ်သားအရွယ်ခံရာက မှ ရှုပ်အင်္ကျီလက်ရှည်ဝတ်ရသည်။ ထိုအရွယ်အတိုင်းမိ ရှုပ်လက်ကို အင်္ကျီသာဝတ်ရသည်။ “ဘဝင်း တို့ များ - ခြောက်တန်းဆရာက မှ ရှုပ်အင်္ကျီလက်ရှည်ဝတ်ရဟန်က” ဟု အကိုကြီး၏ ဆရာ(ဆရာသက်) အပါအဝင် လူအချို့က ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြသည်။ ဒေါ်စုက “သူတို့ ငယ်တန်း ကောင်းကောင်းမဝတ်ရလို့ အရေးမကြီးဘူး၊ လူပျိုလူရွယ် ကလေး ဖြစ်လာလို့ ဝတ်ချင်စားချင်တဲ့အချိန် မဝတ်ရမှ ရှက်ကြ၊ ခြိမ်းခြောက်တဲ့အချိန် ကောင်းကောင်း ဝတ်နိုင်အောင် ခုအချိန်မှာ ချွေဘာရမယ်” ဟု ပြန်ဖြေလေသည်။

အဝတ်အစာညှိ ချုပ်သည့်အခါလည်း မိမိကိုယ်တိုင် စက်သမား ထံသွား၍ တိုင်းဖြတ် ပေးပြီး ချုပ်စေသည်။ စက်သမားသဘော အတိုင်း ချုပ်စေကာ နာထည်ပုပ်သွားနိုင်သောကြောင့် မည်သည့် အခါမျှ ‘မျက်နှာလှဲ့ ခဲပစ်’ စက်သမားကို ပုံမအပ်ချေ။

ချွေဘာသင့်သည့်နေရာတွင် ဤမျှ ချွေဘာသော်လည်း ဒေါ်စု သည် သားသမီးများ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး စသည့် သုံးသင့် သည့်နေရာများတွင် နှမြော တုန်တိုခြင်းအလျှင်းမရှိပေ။ သားသမီး များ ကျောင်းတွင် မျက်နှာအငယ်မခံဘဲ ပေး သွင်း ရန် မှီ သော ကျောင်းသခ စသည့် ကျောင်းကြေးများကို အချိန်မှန် ပေးသွင်း လေသည်။ အကိုကြီး ဦးဘဝင်း ငယ်စဉ် ကျောင်းသားကလေးဘဝ တွင် ဆရာကြီးလုပ်သူ (ဦးဝကြီး)က ရေခပ်ခိုင်းသည်ကို ဒေါ်စု တွေ့ရာ ဆရာကြီးထံသွားပြီး မိမိသားအား အဘယ်ကြောင့် ရေခပ် ခိုင်းသနည်းဟု မေးလေသည်။

ဒေါ်စုသည် စီးပွားကောင်းမွန်စေရန်အတွက် နေရာတွင် မကုန်ကျသင့်သည့် နေရာတွင် မကုန်စေဘဲ လှန်ကျသင့်က နှမြောတုန်တိုခြင်း မရှိပေ။

ဒေါ်စုသည် ဒေါ်စုက “ဘာလို့ အစကမပြောသလဲ၊ ကျုပ်ကလေး အသက်လဲ ရေခိုးပေးမှာပေါ့၊ နောက် ကျုပ်သားကို ဘယ်တော့မှ ရေခပ် မခိုင်းပါနှင့်” ဟု ပြောချလိုက်လေသည်။

ဒေါ်စုသည် ဒေါ်စု၏ သားများ၏ ကျန်းမာရေးကိုလည်း အထူးဂရုစိုက်သည်။ မည်မျှ ကုန်ကျစေကာမူ ဆေးဖိုးဝါးအတွက် သုံးရန် မည်သည့်အခါမျှ ဦးမလေးပေ။

မှတ်မိပါသေးသည်။
၁၉၃၄-ခုနှစ် ကျွန်တော် ဘီအေအောင်ပြီး နတ်မောက်တွင် နားနေစဉ် ချောင်းဆိုးရောဂါ စွဲကပ်သဖြင့် ဒီဆူဘေးဆေးတိုက်မှ ဆေးများမှာသောက်သည်။ ဒေါ်စုသည် ရောက်လာသမျှဆေးများ ကို မညည်းမညူ ရွေးပေးသည်။ သို့သော်လည်း ဆေးတွေသာ ကုန်သွားသည်။ ကျွန်တော့်ချောင်းဆိုးရောဂါမှာ မပျောက်ပေ။ ဒေါ်စုက “မင်း ချောင်းဆိုးပျောက်ပလား” ဟု မေးရာ မပျောက် သေးကြောင်း ပြန်ပြောလိုက်သည်။ “ဒါဖြင့် ဟောဒီ လျက်ဆား ငုံ့သိပ်ကြည့်စမ်း” ဟု ပြောကာ သူမသုံးနေကျ လျက်ဆားကို ကွမ်း ရွက်နှင့် ထုပ်ပြီးပေးသဖြင့် ကျွန်တော်ငုံ့အိပ်သည်။ နံနက် အိပ်ဆုမှ နိုးသောအခါ ကျွန်တော် ချောင်းဆိုးပျောက်သွားသည်ကို တွေ့ရ သည်။ ထိုအခါ ဒေါ်စုက “မင်းတို့က ပိုက်ဆံကုန်မှ ကောင်းကယ် ထင်တာကိုကွ၊ ပိုက်ဆံမကုန်ဘဲ စမ်းတဲ့ ဆေးတွေလဲ ရှိတာဘဲ” ဟု အချို့ကား ဆားဆေးဘက်ဝင်ပုံ၊ ကွမ်းရွက်ဆေးဘက်ဝင်ပုံစသည့် တို့ကို ရှင်းပြပါသည်။

ဒေါ်စုသည် သားသမီးများအပေါ်တွင်ပင် မည်သည့်အခါမျှ အာဏာရှင်ဆီဆံ မကျင့်သုံးပေ။ ‘ငါ့စကားနားရ’ မပြောသည့် အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ရှင်းပြ ပညာပေးလေသည်။

အထက်ပါ သာဓကအရ ဤအချက်ပေါ်လွင်သည်။ ကျွန်တော်
က ဒီဆူဇာမှ ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးကို သောက် ချင် သည် ဟု
ပြောရာ မကန်ကွက်ရုံမက ဝယ်ပေးသည်။ ထိုဆေးဖြင့် ချောင်းဆိုး
မပျောက်သောအခါမှ သူမ၏ဆေးကို အသောက်ခိုင်းသည်။ လို
နောက်မှ ကျွန်တော့်အား ပညာပေးသောအနေဖြင့် မြန်မာဆေး
လည်း စွမ်းကြောင်း ရှင်းပြသည်။

ဒေါ်စုသည် ပွဲမကြိုက်သည့်အတိုင်း သားသမီးများအားလည်း
ပွဲမကြည့်စေလိုပေ။ သို့သော်လည်း အာဏာသုံး၍ ပွဲမကြည့်ရဟု
မဘားမြစ်ချေ။ အအိပ်ပျက်ခံကာ ညလုံးပေါက် ပွဲကြည့်ခြင်းဖြင့်
ကျန်းမာရေးထိခိုက်နိုင်ပုံ၊ အလုပ်အကိုင် ပျက်တတ်ပုံ၊ ဝိတ်လေ
တတ်ပုံ...စသည်တို့ကို ရှင်းပြ၍သာ ဆုံးမသည်။ ပွဲသွားသူအား
ငါးမူးပေးလျှင် မသွားသူအား တကျပ်ပေးသည်။ ဤသို့ဖြင့် သား
သမီးများ မိမိလိုလားသည့်အတိုင်း လိုက်လာအောင် ဝမ်းသွား
နိုင်သူ ဖြစ်လေသည်။

ဒေါ်စုကား သမားတပိုင်းဖြစ်သည်။ လူနာ တယောက်၏
ရုပ်လက္ခဏာကိုကြည့်ခြင်းဖြင့် ထို လူနာ မည် သည့်ရောဂါ ဖြစ်နေ
သည်၊ ပျောက်ကင်းရန် အလားအလာရှိသည်-မရှိသည် စသည်တို့ကို
ပြောနိုင်သည်။ ပယောဂဆရာ ဆိုသူများကို မယုံကြည်လက်မခံပေ။

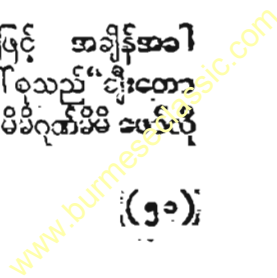
ကျွန်တော့်အကိုလတ် ကိုနေအောင် ငယ်စဉ်က အဖျားကြီး
ကာ ငန်းဖမ်းပြီး ကယောင်ချောက်ချား ပြောနေသည်။ လူမမာ
မေးလာသူများ တိုက်တွန်းလွန်းသဖြင့် ပယောဂနိုင်သည်ဆိုသည့်
ရှမ်းဘုန်းကြီးကလေးတပါးကို ပင့်ပြသည်။ လူနာ ကိုနေအောင်က
ရှမ်းဘုန်းကြီးကလေးကို မြင်သည်နှင့် တပြိုင်နက် လက်ပဲဟက်
လက်မြှောက်ကာ “ငါလက်စွပ်ထဲက ကျား ကိုးစီး ထွက်ခဲ့ဟ” ဟု
ဟစ်အော်လေသည်။ လူမမာ ကြည့် နေ သူ များက “ဟုတ်ပါပြီ။

ပယောဂဆရာမြင်တာနဲ့ အော်နေ
ပြီ...” ဟု ဟသံတည်းထွက်ကြသည်။ ပယောဂဆရာ ရှမ်းဘုန်းကြီး
ကလေးက လူနာအပ်ရမည်ဟု တောင်းဆိုသည်။ လူနာ အပ်လိုက်
လျှင် မိမိတိုင် ပါလာသော ဆေးကြမ်းမိလုံးဆိုတာနှင့် ရိုက်မည်မှာ
သေချာသည်။

ဒေါ်စုက “လူနာမအပ်နိုင်၊ တတ်နိုင်သမျှ ကြီးစားကုမည်၊
ဒါနှင့်မှ မရလျှင် သူ့ကံဘဲ” ဆိုကာ လူနာအပ်ရန် ငြင်းဆန်လိုက်
သည်။ ထိုနောက် ဝိနွေးဆရာရိုးရိုးဖြင့် (ထိုအချိန်က နတ်မောက်
တွဲ ဆရာဝန်မရှိပေ) ဆက်ကုရာ ကိုနေအောင်မှာ ရောဂါပျောက်
ပြီး ယနေ့အသက် ခြောက် ဆယ်ကျော် သည် အထိ ကျန်းမာလျက်
ရှိသည်။ ဒေါ်စုသည် အများယောင်တိုင်း ယောင်တတ်သော မိခင်
မျိုးပြိုင်ပါက လူနာအပ်လိုက်မည်ဖြစ်ရာ အကိုလတ် ကိုနေအောင်မှာ
ပယောဂဆရာ၏ ကြံမြစ်ကြာအောက်တွင် အသက်ပျောက်သွားမည်
မှာ မလွဲပေ။

အောင်ဆန်း ငယ်စဉ်က နေမားကောင်းတိုင်း ငွေပေးမှ ဆေး
သောက်မည်ဟု အကျပ်ကိုင်ဘတ်သဖြင့် ဒေါ်စုက ငွေပေး၍
ဆေးတိုက်ပုံကို “အောင် ဆန်း၏ အောင် ဆန်း” စာအုပ် တွင်
ဖော်ပြပြီးဖြစ်၏။ ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အောင်ဆန်း
အား ဤမျှအလိုလိုက်သော်လည်း အထက်တွင် ရေးခဲ့သည့်အတိုင်း
ဒေါ်စုသည် အောင်ဆန်းအား၎င်း၊ အခြားသားသမီးများအား၎င်း
အခွင့်အရေးငိုမပေးပေ။ ပိုတောင်းလျှင်လည်း ပယ်ချလိုက်သည်
ချည်းပင်။

သူငယ်လူရွယ်များက ကြားဝါလိုသောစိတ်ဖြင့် အချိန်အခါ
နေရာမရွေး ဝတ်ကေားစားလှဝတ်လိုလျှင် ဒေါ်စုသည် “ဦးတော
လသာလို့ အပိုဘဲ” ဟု ပြောဆိုဆုံးမလေ့ရှိသည်။ မိမိလက်မိမိ ဖော်လို

သူများကိုလည်း “သမီးချော ချမ်းပြောင်မိမည်”ဟု ပြောဆိုဆုံးမလေ့ ရှိသည်။ မိမိဥပဒေသများကောင်း မိမိလုပ်ပါလေ့မရှိဘဲ သုံးသည်။ ဒေါ်စုသည် မည်သည့်အခါမျှ မိမိလုပ်ပါလေ့မရှိဘဲ မရှိ ပလွှားကြားဝါ မှုမျိုးကို နှောင့်မည်း။

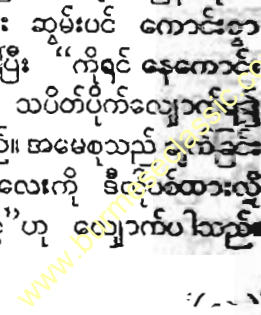
ဒေါ်စုကား ပညတ်သဘောသက် ပရမတ်သဘောကို ခိုခိုဆေးဆေး ပေးသူဖြစ်သည်။ “နာမည်က အဓိက မဟုတ်ပါဘူး၊ လူသား အဓိကပါ”ဟု မကြာခဏ ပြောလေ့ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အကြီးဆုံး သမီးအား “မခင်ညွန့်”ဟု မှည့်ခေါ်သော်လည်း ဝေဟာ အထိ သမီးအား “မဝက်”ဟု မှည့်ခေါ်သည်။ “မလှဆီပန်း” လှချင်မှ လှတာ၊ မကျည်းဟန်ဆိုလဲ လှချင်လှတာက”ဟု ပြောလေ့ရှိသည်။ ကျွန်ခက်ကြီးလာ၍ ကမ္ဘာကျော် အင်္ဂလိပ် ကဗျားဟောကြား ရှိသော ပီးယား၏ “နာမည်ဆိုကာတာလဲ၊ နှင်းသီပန်းကို နှင်းဘီပန်းမခေါ်ဘဲ တခြားနာမည်နှင့်ခေါ်လဲ မမှားတာလော့ အတူတူနဲ့မှာပဲ” ဟူသော စာပိုဒ်ကို ဖတ်ရသောအခါ မိမိပင် ဒေါ်စု ပြောသွားတူးသည်များကို သတိရမိပါသည်။

ဒေါ်စုတွင် “ကောင်းသောမာန” အပြည့်အဝရှိသည်။ “ကောင်းသောမာန” ဆိုသည်မှာ ကိုယ့်သိက္ခာ ကိုယ်ရိုသေခြင်း ဟု ဆိုလိုသည်။ တနည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် သူတပါးအား မှီခိုကပ်ရပ်မစားလိုဘဲ (၁) အားနာနားပါ နာမေ့ောင်ခြင်းမျိုးမကုတ်ဘဲ (၂) မိမိကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ကောင်းစားရေးအတွက် အာဇာနည်များကို မဖားဘဲ (၃) အချောင်သမားမဆဲဘဲ မိမိကိုယ်မိမိအားကိုးခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒေါ်စုတွင် ‘ကောင်းသောမာန’ပုံပုံကို သားအောင်ဆန်း အာဇာနည် နေ့စဉ် ရန်ကုန်သို့ အလျှင်းမလာဘဲ ကျဆုံးမလာခြင်းက သက်သေခံပေသည်။ “ငါက သေလို့လာတာဟဲ့၊ မသေရင်မလာဘူး”ဟု ယုံပြောလိုက်ပါသေးသည်။ အောင်ဆန်း အာဇာနည်ပေးသော မကျန်း

မမာ ဖြစ်နေသည်ဟု သတင်းစာများတွင် ဖတ်ရစဉ်က ဒေါ်စု ရန်ကုန် လာတူးပါသည်။ ထိုသို့ လာစဉ်က မိမိနှင့်အတူတကွ ပါလာသူများ အတွက်ပါ မိကွာအပြည့်အစုံ သူလာလေသည်။ ဒေါ်စုကား သားသမီး အိမ်တွင်ပင် ကပ်ရပ်စားလိုသူ မဟုတ်ပေ။

ဒေါ်စုသည် ပြောစရာရှိသည်ကို အားမနာတမ်း ပြောတတ်သူ ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော်လည်း အောင်ဆန်းအိမ်တွင် ခေတ္တ တည်းခိုနေရာ တနေ့ အောင်ဆန်း မိသားစုနှင့်အတူ ထမင်းစားနေစဉ် ဒေါ်စုက “ဒီထမင်း သိုးဟယ်”ဟု ပြောပြီး အလဲခိုင်းသည်။ အမှန်လည်း ထမင်းက သိုးပါသည်။ နံနက်စောစောကတည်းက ချက်ထားသောကြောင့် သိုးနေဟန်တူပါသည်။ နိုင်ငံရေး အမြဲစဉ်းစားနေသော အောင်ဆန်းမူကား ထမင်းသိုး၍မှ သိုးမှန်းသိဟန်မတူပေ။

ဒေါ်စုကား ဘုန်းကြီးကိုပင် ကြောက်ရွံ့အားနာမနေဘဲ ပြောစရာပိုမို ပြောချလိုက်သည်ပင်။ ကျွန်တော် ၁၁-နှစ်သားဘဝရွယ်တွင် ရှင်ပြုပြီး ကိုရင်ဝတ်ပါသည်။ တနေ့ ရွာထဲမှ ဆွမ်းကြီးလောင်း လှူပွဲ ပြုလုပ်ရာ ကျောင်းထိုင် ဘုန်းတော်ကြီးနှင့်တကွ ဦးဟောင်းများ၊ ကျွန်တော် တို့ ကိုရင်များ ဆွမ်းခံ သွားကြပါသည်။ ကျွန်တော်မှာ အငယ်ဆုံး ကိုရင်ဖြစ်သည့်အတိုင်း နောက်ဆုံးမှ လိုက်ရသည့်ပြင် သပိတ်ထမ်းရန် ကျောင်းသား လည်း မရပါ။ ကျွန်တော်သပိတ် ကျွန်တော်ပွဲငှါပါသည်။ ကျောင်းပြန်ရောက်သောအခါ လက်နှစ်ဖက်လုံး အောင်နေပြီး ဆွမ်းပင် ကောင်းစွာ မစားနိုင်ပါ။ ထိုအခိုက် အမေမှီရောက်လာပြီး “ကိုရင် နေကောင်းလား”ဟု မေးပါသည်။ ကျွန်တော်က သပိတ်ပိုက်လျှောက်၍ လက်အောင်နေကြောင်း ပြောလိုက်ပါသည်။ အမေသည် သွားခြင်းပင် ဘုန်းတော်ကြီးထံသွားပြီး “ကိုရင်ကလေးကို ဒီလိုပင်ထားလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ ခုပင် လူထွက်ပါစေတော့”ဟု ပြောက်ပါသည်။

ဘုန်းတော်ကြီးက “လက်ခုပ်ပင်ရွာ ဆွမ်းကြီးလောင်းပုံအတွက် စာရင်းပေးထားပြီးဖြစ်နေ၍ ခမထွက်ပါစေနှင့်ဦး။ သိဒ္ဓိဘုန်းကြီး လောင်းပုံအတွက် သပိတ်ထမ်းဘို့ လူလယောက်ပေးပါမယ်” ဟု ရှင်းပြ ကတိပေးမှ အမေ့ ကျေနပ်ပြန်သွားပါသည်။ ထိုပွဲကြီး လောင်းပုံတွင် လူကြီးတယောက်က ရွှေဆိုးမှ ကျောင်းဆိုင် ဘုန်းတော်ကြီး၏ သပိတ်ကို ဆီးယူသောအခါ “နောက်ဆုံးက ကိုရင်ကလေးသပိတ် သွားယူပါ” ဟု ပြောသဖြင့် ကိုလူကြီးသည် ကျွန်တော်သပိတ်လာယူပါသည်။ “ဆီခင်းရိုက်၊ ဆီအပ်လု၏” ဟု သူ့ အတိုင်း ဒေါ်စုသည် ပြောစရာရိုက် ဘုန်းကြီးထံပင် အားမနာတမ်း ပြောတတ် ပြောဝံ့သူဖြစ်သည်။ ဘုန်းတော်ကြီးလည်း ဒေါ်စု အကြောင်း ကောင်းစွာသိရကား မိမိပေးပြီးသောကတိကို မဖြတ် ရဲပေ။

လက်ရုံးရည်၊ နှလုံးရည်နှင့် ပြည့်စုံ၍ ပြောစရာ လုပ်စရာရှိလျှင် အားမနာတမ်း ပြောတတ်လုပ်သက်သော်လည်း၊ ဒေါ်စုတွင် သနား ကြင်နာတတ်သော နှလုံးသားရှိသည်။ ၁၉၄၂-ခုနှစ် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ဖြစ်လာ၍ ကာလပျက်သွားသောအခါ လူအချို့၏အကျင့် စာရိတ္တလည်း ပျက်သွားလေသည်။ ဒေါ်စု၏ လုပ်သားတံလောက် ဖြစ်သော မောင်လုံး ဆိုသူသည် အဖော်အဖွဲ့အဖွဲ့နှင့်တကွ ဒေါ်စု မြူပုံထားသော ရွှေအိုးကို တူးဖော်ခိုးယူလေသည်။ တီ-အိုင်-ဒေ အုပ်ချုပ်ရေး ကောင်းမှုကြောင့် ရွှေအိုးပြန်ရပြီးလျှင် မောင်လုံးနှင့် အဖော်တို့လည်း အပြစ်ဇက်ခံရလေသည်။ အုပ်ချုပ်ရေး ဝန်ကြီး မိ လာသောအခါ ဒေါ်စုသည် ဟိုမောင်လုံးကို လုပ်လက်စ လက်ကော် မြေယာကို လုပ်ခွင့်ပြုသည်။ ဟိုမျှက မောင်လုံးကို ဂျပန်ခေတ် ရဲအုပ်ဟာယောက်ကရိုက်၍ ဒဏ်ရာရသွားသောအခါ ကျွန်တော်အား တိုင်သည်။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော်သည် တောင်ကင်းကြီး နားထိုင် ဝန်ထောက်အဖြစ် ဆောင်ရွက်နေသည်။ ကျွန်တော်က “ဒီကောင်

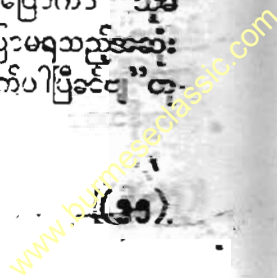
မေးလိုက်မှ ဒေါ်စုက “ဆိုကွယ် သူ့ရိုက်ပြစ်အတွက် သူခံရပြီးပါပြီ။ ဒီလိုလေးနား အလိုက်ခံရတော့ သနားစရာပေါ့” ဟု ပြန်ပြောပါသည်။ ဒေါ်စုကား အငြိုးမထားတတ်။ သနားကြင်နာစိတ်ရှိသူ ဖြစ်သည်။ တောဆူးမူကို စက်ဆုပ်ရွံရှာသူလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါ်စုသည် ကားသမီးများကို မည်သည့်အခါမျှ မတရားမရိုက်၊ အကျိုးအကြောင်း ရှင်းပြဆုံးမ၊ မရမှ ရိုက်သည်။ ရိုက်သောအခါ လည်း “ကြောက်ပါပြီခင်ဗျ...” ဟု ပြောယူရလောက်အောင် ရိုက် သည်။ အလုပ်တခုကို မလုပ်လျှင်အရှင်း၊ လုပ်လျှင် ထိရောက်အောင် လုပ်သူဖြစ်သည်။

မှတ်ခံပါသေးသည်။ ကျွန်တော် ဆယ်နှစ်သားအရွယ်လောက်က တနေ့ ဒေါ်စုသည် မြို့ကူးရွာသို့သွားသည်။ ကျွန်တော်က လိုက်လိုသဖြင့် ဂျင်တိုက်သည်။ မေ့လိုက်စေလိုလျှင် ပိုက်ဆံပေးရမည်ဟု အကျပ်ကိုင်သည်။ လမ်းပေါ် နောက်နေပြီဖြစ်သော ဒေါ်စုက “ပိုက်ဆံမပါ၊ ဒီသော့ယူသွား၊ မင်း အဖ မဝက်ကို အဖွင့်ခိုင်း” ဟုပြောကာ မီးခံသေတ္တာသော့ကို ပေးပါ သည်။ ကျွန်တော်က မီးခံသေတ္တာဖွင့်နည်းကို ပြောရမည်ဟု အကျပ် ကိုင်ပြန်သည်။ ကျွန်တော်ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်တော့်မာသာ ဖွင့်ရ က ကျွန်တော်လိုချင်သလောက်ယူရန် ဖြစ်သည်။

ဒေါ်စုက “မီးခံသေတ္တာဆိုတာ တခြားသေတ္တာတွေလို လွယ် လွယ်ခွင့်လို့ မရဘူး။ မင်းဖွင့်ရင် သော့ပျက်သွားလိမ့်မယ်၊ မင်းအဖ ကို အဖွင့်ခိုင်း” ဟု ရှင်းပြချော့မော့ပါသည်။ ကျွန်တော်က မရ၊ မီးခံသေတ္တာဖွင့်နည်း ပြောရမည်ဟု ဇုတ်အတင်းပြောကာ သူ့ သမီးဖွင့်အောင် နှောက်ယှက်သည်။ ချော့မော့ ပြောမရဘဲအဆုံး ဒေါ်စုသည် ကျွန်တော့်ကိုရိုက်ပါသည်။ “ကြောက်ပါပြီခင်ဗျ” ဟု ပြောဆိုတောင်းပန်တော့မှ အရိုက်ရပ်တော့သည်။

အောင်ဆန်းမိသားစု

အပေါ်ယံကြည့်လျှင် ဤဖြစ်ရပ်မှာ သဘောတရားအရ မှန်ကန်စွာ တော်လှန်ရေးသမားများ သိမ်းပိုက် သာ ဖြစ်သည်။ သို့သော်...ထို့ဖြစ်ရပ်သည် ဒေါ်စု၏ စိတ်နေ သဘောထားကို ဖော်ပြသည်။

ဒေါ်စုသည် အာဏာနှင့် လက်နက်ကို အရမ်းမသုံး။ မလုံးမမြစ်မ သုံးကြောင်း ထင်ရှားသည်။ သုံးတော့လည်း ထိရောက်အောင် သုံးသည်။

ဤလို အရည်အချင်း၏ တန်ဖိုးကို အသက်ကြီးလာပြီး (နိုင်ငံရေး) အတွေ့အကြုံများလာမှ သဘော ပေါက် သည်။ နိုင်ငံအသီးသီးရှိ ခေါင်းဆောင်များတွင် ဤလို အရည်အချင်းမျိုးရှိက ကောင်းလေစွ ဟူ၍ အောက်မေ့မိသည်။

ကမ္ဘာကျော် ခေါင်းဆောင်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို လေ့လာ ဖတ်ရှု တွင် မိခင်များ၏အခန်း မည်မျှအရေးကြီးသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဂန္ဓီ၊ စတာလင်-စသော ခေါင်းဆောင်များ၏ မိခင်များသည် အလွန် 'တော်'သော မိခင်များဖြစ်ကြသည်။ အောင်ဆန်း ကမ္ဘာ ကျော်သည်မှာလည်း မိခင် ဒေါ်စုကြောင့်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

ဒေါ်စုသည် အသက် ၇၅-နှစ်အရွယ် ၁၉၅၁-ခု ဒီဇင်ဘာလ ၃-ရက်နေ့တွင် နတ်မောက်ပင် ကွယ်လွန်သည်။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော 'ပြည်သူ့ဂျာနယ်'တွင် ပါရှိသည့် 'အမေ့' ဆောင်း ပါးကို ကျွန်တော် အောက်ပါအတိုင်း နိဂုံးချုပ်ခဲ့ပါသည်။

“ထိုသို့ လက်ရုံးရည်၊ နှလုံးရည်၊ တရားမျှတစိတ်၊ သတ္တိ၊ ဗျတ္တိ၊ သီလ၊ သမာဓိ-တို့နှင့်ပြည့်စုံသည့်အတိုင်း အမေ့မှာလူတိုင်း၏ချစ်ခင် ကြည်ညိုလေးစားခြင်းကို ခံရပေသည်။

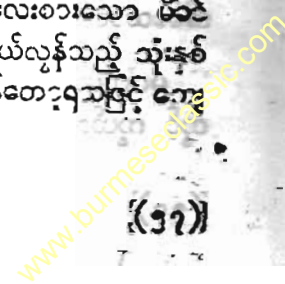
“ခေတ်အမျိုးမျိုး (မွေးစက သက်ဦးဆံပိုင် မြန်မာ ဘုရင်များ အုပ်စိုးသည့်ပဒေသရာဇ်ခေတ်၊ နောက် နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်လက်အောက် ကျန်သဘောက်ခေတ်၊ ဖက်ဆစ်ဂျပန်ခေတ်၊ လွတ်လပ်သော ပြည်

အသက် ၇၅-နှစ်အရွယ် တော်လှန်ရေးသမားများ သိမ်းပိုက် ထားသည့် ခေတ်) နှင့် ရင်ဆိုင်ရသော်လည်း အမေ့မှာ မည်သည့် အခါမျှ တုန်လှုပ်ချောက်ချားခြင်းမရှိ၊ မယိမ်းမယိုင် ကျောက်စာ တိုင်ကဲ့သို့ မိမိ၏ လှုံ့ကြည်ချက်၊ ယူဆချအတိုင်းသာ ပြုမူဆောင် ရက်လျက် နတ်မောက်ကို ရဲဘော်ဖြူများ သိမ်းထားချိန် ၁၉၅၁-ခု ဒီဇင်ဘာလ ၃-ရက်နေ့ အသက် ၇၅-နှစ်အရွယ်တွင် ဘဝတပါးသို့ ပြောင်းသွားခဲ့ လေသည်။

“ကျွန်ုပ်ကား အလွန်ချစ်မြတ်နိုးသော ကျွန်ုပ်၏မိခင်အမေ့စုအား ၁၉၄၈-ခု ဒီဇင်ဘာလ အတွင်း နောက်ဆုံး တွေ့လိုက်ရပြီး ကွယ် လွန်သောအခါတွင်ပင် သင်္ဂြိုဟ်နှင့် မရလိုက်သဖြင့် များစွာ ဝမ်း နည်းမိပေသည်။ မသင်္ဂြိုဟ်လိုက်ရသည်မှာ ထိုအချိန်က နတ်မောက် ကို ရဲဘော်ဖြူများသိမ်းထားပြီး ရန်ကုန်နှင့်လုံးဝ အဆက်အသွယ် မြတ်နေသည့်အပြင် ပါလီမန် အစည်းအဝေးနှင့်တကွ အခြားနိုင်ငံ ရေး အစည်းအဝေးများ ရှိနေသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

“ ပါလီမန် အစည်းအဝေးတွင် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းအား အလွန်ကြည်ညိုပါသည် ဆိုသော ဖဆပလ အစိုးရက ဗိုလ်ချုပ်၏ မိခင် အမေ့စု ကွယ်လွန်သည့်အတွက် ဝမ်းနည်းကြောင်းအဆို တင် သွင်းလိမ့်မည်ဟု မြော်လင့်ခဲ့သော်လည်း မတင်သွင်းသည့် အတွက် ကျွန်ုပ်အဖွဲ့ဝင် အမျိုးသမီးအမတ် ဒေါ်ခင်လှက ကြေကွဲကြောင်း အဆိုတင်သွင်းရလေသည်။

“ကျွန်ုပ်အဖွဲ့ကား ကျွန်ုပ် အလွန်ကြည်ညိုလေးစားသော မိခင် အား မသင်္ဂြိုဟ်လိုက်ရသော်လည်း သူမကွယ်လွန်သည့် သုံးနှစ် မြောက်သောနေ့တွင် ဤဆောင်းပါးဖြင့် ကန်တော့ရသဖြင့် ကျေး နပ်နှစ်သိမ့်ပေါ်တော့သတည်း။

ချစ်ခင်ပေ ငါးသင်း ဆက်ဆံခြင်းကား ရတနာတိုင်း ရတနာတိုင်း ရှိချေ၏ တကား...."

x x x

သားသမီးများ

ဦးဖာ-ဒေါ်စုတို့တွင် သားသမီး ၉-ယောက် ထွန်းကားသည်။
၎င်းတို့မှာ....

- ၁။ မခင်ညွန့်
- ၂။ မဝက်
- ၃။ ကိုဘဝင်း
- ၄။ မရွှေမုန့် (၁၃-နှစ် အရွယ်လောက်တွင် ဆုံးသည်)
- ၅။ ကိုနေအောင်
- ၆။ ညိုမောင် (ကလေးအရွယ်တွင်ဆုံးသည်)
- ၇။ အခြားယောက်ျားကလေးတယောက် (၎င်း)
- ၈။ အောင်သန်း(ကျွန်တော်)
- ၉။ အောင်ဆန်း

မခင်ညွန့်မှာ အသက် ၅၀-အရွယ် ၁၉၄၆-ခုနှစ် လောက်တွင် ဆုံးသည်။ အသက် ၃၀-ကျော်လောက်တွင် ဦးသာရင် ဆိုသူနှင့် အိမ်ထောင်ကျသော်လည်း သားသမီးမကျန်ရစ်ခဲ့ပေ။

မဝက်မှာ အပျိုကြီးဘဝဖြင့် ၁၉၅၆-ခု၊ မေလ ၂၂-ရက်နေ့ တွင် ကွယ်လွန်သည်။

[(၅၉)]

ဦးအောင်သန်း၏

ကိုဘဝင်းမှာ ၁၉၀၁-ခုတွင် ဖွားမြင်၍ ၁၉၄၇-ခုတွင် ဦးလှိုင်အောင်ဆန်းနှင့်အတူ ကျဆုံးသည်။

ကိုနေအောင်မှာ ၁၉၀၅-ခုတွင် ဖွားမြင်၍ နတ်မောက်တွင် နေထိုင်လျက် ရှိသည်။

ကျွန်တော်ကို ၁၉၁၁-ခု၊ ဩဂုတ်လ ၂၀-ရက်နေ့တွင် ဖွားမြင် သည်။

အောင်ဆန်းမှာ ၁၉၁၅-ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ဖွားမြင်ပြီး ၁၉၄၇-ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁၉-ရက်နေ့တွင် ကျဆုံးသည်။

x x x

အောင်ဆန်းမိသားစု

[(၅၉)]

ဦးဘဝင်း

[ဗိုလ်ချုပ်အကို]

ဦးဘဝင်းမှာ အကြီးဆုံးသားဖြစ်ပြီး ဖန်မုနာ ထားထိုက်သော အကိုကြီးဖြစ်သည်။ အလွန်ပညာလိုလားပြီး ကျွန်တော်တို့ ညီငယ်များကိုလည်း အလွန်ပညာတတ်စေချင်သည်။ ငယ်စဉ်မှစ၍ အချိန်ရတိုင်း ကျွန်တော်တို့ကို စာသင်ပေးလေသည်။

ဦးဘဝင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၉၅၄-ခု ဇူလိုင်လ ၁၇-ရက်နေ့ ထုတ် ပြည်သူ့ဂျာနယ်တွင် "အကိုကြီး" ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ကျွန်တော်ရေးခဲ့သော ဆောင်းပါးမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

“ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အကြောင်းကိုကား ရေးသားသူ အတော်များ၍ တိုင်းပြည်ကလည်း အတော် အသိများ လေပြီ။ (ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အကြောင်း ရေးသူများလည်း အနည်းနှင့် အများ ပွဲပြီးကုန်ကြပြီ)။ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် အတူ ကျမ်းဂန်များသော အကိုကြီး(ဦးဘဝင်း) အကြောင်းကိုကား လူသိသူလဲ အတော်နည်း သေးသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အကိုကြီးနှင့်ပတ်သက်၍ ရေးရန် အကြိမ်ကြိမ် ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် မအောင်မြင်

ခဲ့ပေ။ အောင်မြင်ခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်းမှာ “ကိုယ် ငါးချဉ်ကိုယ်ချဉ်ရာ ကျလေမလား” ဟူသော တွေးတောစိုးရိမ်မှုပင် ဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ အကိုကြီး (ဦးဘဝင်း) မှာ ကိုယ်အား ကိုယ်ချွန်သမား ဖြစ်ရကား တိုင်းပြည်ကလည်း သိထိုက်၊ လူ့ဦးလူ့ထိမ်းမြားအဖို့လည်း စံနမူနာထားနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်သည့် အတိုင်း ဤဆောင်းပါးကို ရေးသားလိုက်ရခဲ့ပေသည်။

“အကိုကြီးကား ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးဘဝကပင် ပညာကို အလွန်လိုလား၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အလွန်ကြိုးစားပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ညီငယ်များအားလည်း အလွန်တတ်စေချင်၏။ သူ့ကိုယ်တိုင် ဥပဏ္ဍိတအလွန်ကောင်း၏။ အကိုကြီးငယ်စဉ်က ကျွန်ုပ်တို့၏ မိဘများမှာ စားနိုင် သောက်နိုင်ဘဝသာ ရှိသေး၏။ အဖွဲ့ကြေး အမြောက်အမြား အကုန်အကျခံ၍ မိမိတို့၏သားကို အခြားမြို့ရွာတို့သို့ ပညာသင်ရန် မပို့နိုင်သေးပေ။

“ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေးမရခင်ခေတ်က ဗမာကျောင်း၊ အင်္ဂလိပ်-ဗမာကျောင်း၊ အင်္ဂလိပ်ကျောင်းဟူ၍ ကျောင်းသုံးမျိုး ရှိခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်တို့ နတ်မောက်တွင် ဗမာကျောင်းသာ ရှိခဲ့သည်။ အနီးဆုံး အင်္ဂလိပ်-ဗမာကျောင်းမှာ နတ်မောက်နှင့် ၂၀ မိုင် ဝေးသော တောင်တွင်းကြီးတွင်သာ ရှိသည်။ တခြားမြို့ရွာခွဲပိုရမည့်စရိတ်အပြင် ထိုစဉ်က အင်္ဂလိပ်-ဗမာကျောင်းများမှာလည်း ယခုထက် စရိတ် ပိုကြီး၏။ ဆိုခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့၏ မိဘများမှာ ထိုစဉ်က ယေဘုယျအားဖြင့် စားနိုင်သောက်နိုင်သာသာ ရှိသေးရကား အထက်ဖူးရာလျှင် အကိုကြီးကို တောင်တွင်းကြီး အင်္ဂလိပ်-ဗမာကျောင်းသို့ ပို့နိုင်အံ့နည်း။

“သို့ဖြစ်ရကား အကိုကြီးမှာ နတ်မောက်တွင်ရှိသော ဗမာကျောင်းသို့ သွားရလေ၏။ ထိုကျောင်းမှာလည်း ၇-တန်းကျောင်း

မှာ ဖြစ်သည်။ ပညာဝါသနာထုံသည့်အတိုင်း (၆-နှစ်သားအရွယ်ထိ) ကျောင်းသွားနေရာ ၁၉၁၄-ခုနှစ် ၁၃-နှစ်သားအရွယ်အထိ ၇-တန်း စာမေးပွဲကို ချောမောစွာ အောင်မြင်ခဲ့လေသည်။ ထို့နောက်မောက်က ၇-တန်း အောင်မြင်ခဲ့သူများထဲတွင် အကျိုးကြီးမှာ အထက်အငယ်ဆုံး ဖြစ်၏။

“ထိုခေတ် ထိုအချိန်အခါက ဗမာလို ၇-တန်းအောင်လျှင်ပင် နှစ်စတုရန်းအလုပ်ရနိုင်ပြီး နတ်မောက်တွင် ဗမာလို ၇-တန်းအောင်သူများမှာ မော်ကြည့်ရမာတ်ရှား၏။ အထက်အစိုးရကြီးများကလည်း ဗမာလို ၇-တန်းကိုပင် အတော်တန်ဖိုးထားပုံပင်၏။ အကျိုးကြီး၏ ဗမာလို ၇-တန်းအောင်လက်မှတ်တွင် “အလရေ ရွှေပေးလှူမရ” ဟု ချမှတ်ပေးစာလုံးများကို တံဆိပ်ပြုလုပ်လျက် ရွှေမင်္ဂလာ ခွက်ခတ်ထားသည်ကို တွေ့လိုက်ဘူး၏။

“အကျိုးကြီးမှာ ၁၃-နှစ်သားအရွယ်တွင် ဗမာလို ၇-တန်းအောင်နေပြီဖြစ်ရကား ပညာဝါသနာပါလော ကျွန်ုပ်တို့၏ မိခင်အဖေမက ပညာလိုလားသော အကျိုးကြီးအား ဘောင်တန်းကြီးသို့ပို့ပြီးလျှင် ကျောင်းလခ မပေးရသော အကျိုးကြီးအား သူ့နှစ်ကျောင်း၌ ဗမာလိုပင် ဆက်လက်ပညာသင်စေရာ ၁၅-နှစ်သားအရွယ်တွင် ဗမာလိုသမားများအဖို့ တန်းဆုံးဖြစ်သော ၇-တန်းစာမေးပွဲကို အထက်တန်းမှ အောင်မြင်လေသည်။ ထိုအချိန်အခါက ဗမာလို ၁၀-တန်းကို ဖြုတ်ထားချိန်ဖြစ်၏။

“၉-တန်းအောင်မြင်သောအခါ အကျိုးကြီးအဖွဲ့က လမ်းနှစ်လမ်းသာရှိသည်။ ဆရာဖြစ်စာမေးပွဲဝင်ပြီး ဗမာကျောင်းဆရာပုဂ္ဂိုလ်လျှင်လုပ်(ထိုအခါက ဗမာကျောင်းဆရာများမှာ လခနည်းနည်း အလွန်လည်း မျက်နှာငယ်ပေသည်။) သို့တည်းမဟုတ် ချီးစားရေး၊ ခြောက်စားရေး စသည် ဝင်လုပ်နိုင်သည်။

“ချီးစားရေးမှာ ဗမာကျောင်းဆရာသက် မျက်နှာကြီး၍ ဝင်လာသည်။ ပိုမိုသောင်းလည်း သို့သော်လည်း ပညာ အလွန်ဝါသနာပါသော အကျိုးကြီးမှာ စာရေးမလုပ်လို။ ပညာ တိုးတက်ဆည်းပူးပြည့်စွမ်းနိုင်မည့် ကျောင်းဆရာအလုပ်ကိုသာ လုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ဗမာကျောင်းဆရာများလောကတွင် ထိုအချိန်က အမြင့်ဆုံး ဖြစ်သော စကင်ဒရီဆရာအဖြစ် စာမေးပွဲကို ဝင်ထောက်ဖြေဆို အောင်မြင်ပြီးနောက် နတ်မောက်တွင် အချိန်အနည်းငယ်မျှ ကျောင်းဘုပ်ဆရာလုပ်ပြီးလျှင် အင်္ဂလိပ်စာ ခေတ်စားနေချိန်၌ အင်္ဂလိပ်စာမဘတ်လျှင် လူဆုမဝင်နိုင်။ ငါ့အင်္ဂလိပ်စာ မဘတ် တတ်အောင်သင်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

“မိဘအား အလွန်ညှာတာသောသား ဖြစ်ရကား မိမိအတွက် မိဘတွင် ပိုက်ဆံကုန်နိုင်မည့် နည်းလမ်းကိုရှာရာ အလုပ် လုပ်လျက် အင်္ဂလိပ်စာ အလွတ်သင်သည့် ညကျောင်းရှိသည့်နေရာ စုံစမ်းလေသည်။ ရေနံချောင်းတွင် အင်္ဂလိပ်စာ အလွတ်ပညာသင် ညကျောင်းကောင်းကောင်းရှိသည်ဟု စုံစမ်းသိရှိရသည့်အတိုင်း ရေနံချောင်း၌ ဗမာကျောင်းဆရာလုပ်လျက် ညတွင် အင်္ဂလိပ်စာ အလွတ်ပညာသင်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ နတ်မောက်၌ ရေနံချောင်းမှာ ၃၀-မိုင်ဝေးပြီး ထိုအခါက နွားလှည်းဖြင့် လမ်းတွင် အနည်းဆုံး ၂-ည အိပ်၍ သွားရသည်။

“ရေနံချောင်းထောက်လျှင် ဦးဟံသာကျောင်းတွင် လက်ထောက်ဆရာကလေး ဝင်ထောက်လျက် ညတွင် အင်္ဂလိပ်စာသင်ရသည်။ မနာလို ဝန်တိုမိစ္ဆာရှိသော မိတ်ဆွေတယောက်၏ ခြေထိုးမှုကြောင့် အကျိုးကြီးမှာ ၆-လတာမျှ အင်္ဂလိပ်စာ မသင်ရဘဲ အချိန်ပြုန်းခဲ့ရလေသည်။

“ဖြစ်သော အကျိုးကြီး၏ညာကနှင့် ဝိရိယကို သိပြီးပြင်သော မိတ်ဆွေသည် ရေနံချောင်းသို့ အရင်ထောက်ပြီး ညတိုင်း အင်္ဂလိပ်

စာ အလွတ်ပညာသင်နေသော်လည်း အကိုကြီးက သူ့ထက်ကျော့
သွားမည်ကို စိုးရိမ်၍ အကိုကြီးအား သူ့သင်နေသော ကျောင်းကို
အသိမပေးပေ။ သို့သော်လည်း အကိုကြီးမှာ ဉာဏ်လည်းကောင်း၊
ဝီရိယလည်းကောင်းသူဖြစ်ရကား များမကြမီပင် အတန်းအောင်
လက်မှတ်မလိုသော ဘီ-အို-စီ ကုမ္ပဏီတွင် လစာ-၁၀၀ဝိ စား
စာရေးလုပ်နိုင်လောက်အောင် အင်္ဂလိပ်စာတတ်မြောက်သည့်အတိုင်း
ဘီ-အို-စီသို့ ပြောင်းရွှေ့စာရေးလုပ်လေသည်။

“ရသော လခ ၁၀၀ဝိထဲမှ ၅ဝိ သာ သုံးပြီး မိဘထံ တလ ၅ဝိ
ပြန်ပို့ရုံမျှမက ကျွန်ုပ်နှင့် ညီကလေးအောင်ဆန်းတို့အတွက် လက်ပတ်
နာရီ၊ ဖောင်တိန် စသည်တို့ကိုပင် ဝယ်၍ ပို့ခဲ့လေသည်။ မိမိ လက်
အောက်ရှိ အလုပ်သမားများအား အထူးညာတာ ထောက်ထား
ရကား အလုပ်သမားများက များစွာ ချစ်ခင်ကြည်ညိုကြလေသည်။

“မျက်နှာထားမှာ အမြဲပြီးနေသော်လည်း မဟုတ်မခံစိတ်ဓာတ်
ရှိသူဖြစ်သည့် အတိုင်း တနေ့သော် အကိုကြီးနှင့် ၎င်း၏ အထက်
လူကြီး အမေရိကန် တွင်းတူးဆရာတို့ စကားများကြရာ အကိုကြီး
က မျဉ်းလုံးနှင့်ရိုက်မည် လုပ်ရုံမက သူ့အနားမှာ ရှိသော အလုပ်
သမားများကပါ ဝိုင်းဝန်းကူညီ ထိုးကြိတ်ကြမည် လုပ်သည့်အတွက်
အမေရိကန် တွင်းတူးဆရာမှာ ကားပေါ်တက် ထွက်ပြေးရ လေ
သည်။ ထိုအချိန်က မျက်နှာဖြူများ အလွန် မျက်နှာကြီးနေချိန်
ဖြစ်ရကား အမေရိကန် တွင်းတူးဆရာကို ပြန်ရိုက်မည် လုပ်သော
အကိုကြီးမှာ အတော်ကလေး နာမည်ကြီးသွားခဲ့သည်။

“ဘီ-အို-စီ စာရေးအလုပ်မှာ နံနက် ၆ နာရီမှ ညနေ ၄ နာရီ
တိုင်အောင် လုပ်ရသော်လည်း အကိုကြီးမှာ ညစဉ် ညဉ့်နက်
သန်ကောင်ထိ ၎င်းနေသော တွင်းကုန်းမှ ချောက်ကြို မျှောင်ကြား
တောင်ကြို တောင်ကြားကို တယောက်တည်း ခြေလျင် လျှောက်

လျက် ရေနံချောင်းမြို့သို့ ဆင်းပြီးလျှင် အင်္ဂလိပ်စာကို ဆက်လက်
သင်သည်။ သို့သင်နေစဉ် ရေနံချောင်း နေရှင်နယ်ကျောင်းဆရာကြီး
ဦးမောင်(ကွယ်လွန်ပြီ)နှင့်တွေ့ရှိ၍ အကိုကြီး၏ဉာဏ်၊ ဝီရိယ၊ ငွေကိုသိ
ရှိရကား နေရှင်နယ်ကျောင်းလာနေ၊ တနှစ် အတွင်း ၁၀-တန်း
သွင်းပေးမည် ဟု ကတိပေးသည့်အတိုင်း အလုပ်မှ ထွက်ပြီး ကျောင်း
ဆက်နေပြန်သည်။

“၁၉၂၄-ခု နေရှင်နယ်ကျောင်းသားများ အစိုးရဝစ် စာမေးပွဲ
ကို ပထမဆုံးအကြိမ် ဝင်ရောက်ဖြေဆိုသောနှစ်တွင် အကိုကြီးအား
‘ကျောင်းသားသက် နှုသေးသည်။ (ဂ လမျှသာရှိ၏) ၁၀-တန်း
စာမေးပွဲ မသွင်းထိုက်’ ဟု အချို့ ကျောင်းသားများနှင့် ကျောင်း
ကော်မတီများက ကန့်ကွက်သော်လည်း အကိုကြီး၏အရည်အချင်း
ကို သိသော ဆရာကြီးဦးမောင်က အကိုကြီးအား ၁၀-တန်း
စာမေးပွဲသွင်းခဲ့ရာ “က” အတန်းကအောင်မြင်ပြီး ၃-ဘာသာတွင်
ဂုဏ်ထူးပင် ရခဲ့လေသည်။

“၁၀-တန်းအောင်ပြီးနောက် ၎င်းနေရှင်နယ်ကျောင်း မှာပင်
၁၀-တန်းအပါအဝင် အထက်တန်းကျောင်းသားများကို သင်္ချာ
ဘာသာပြု ဆရာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။ လစာအနည်းငယ်မျှ
ရသည့်ပြင် လစဉ် မှန်မှန် မရသော်လည်း အခြား လခကောင်းသော
အလုပ်ကို လုပ်ဖို့စိတ်မကူးဘဲ မိမိပညာရင်နှို သောက်စို့ ဝဲသော
ကျောင်းဟောင်းတွင်ပင် ဆရာလုပ်လျက် ဆက်လက် ပညာဆည်းပူး
ပြန်သည်။

“၁၉၂၅-ခု (မန္တလေး ဥပစာကောလိပ် စဖွင့်သည့် ပထမနှစ်)
တွင် မန္တလေးသို့သွား၍ အိုင်-အက်-စီ(သိပ္ပံဥပစာတန်း)ဆက်လက်
သင်ကြားရာ ၁၉၂၇-ခုနှစ်တွင် သင်္ချာဘာသာဂုဏ်ထူးနှင့်အောင်
မြင်လေသည်။

“မန္တလေး ဥပစာကောလိပ်တွင် ၎င်းတို့ကိုယ်ပိုင်နေထိုင်နိုင်ရန် ကျောင်းဆောင်မရှိရကား မန္တလေးစိုက်ပျိုးရေး ကျောင်းသားများ နှင့်အတူ နေရာ တနေ့တွင် စိုက်ပျိုးရေးကောလိပ် ကျောင်းအုပ်ကြီး မျက်နှာဖြူ ချာလတန်က ကျောင်းသားများ ကိုယ်အခန်းတွင် ကိုယ်တိုင်တံမြက်စည်းလဲရမည်ဟူသော ဗမာလူမျိုးများအား ချိုး နှိမ်သော အမိန့်တရပ် ထုတ်ပြန်လေသည်။ အခြား ကျောင်းသား များထံ မျက်နှာဖြူဆရာကြီး၏ မတရားသော အမိန့်ကို မခံတတ်လှန် ရဲသော်လည်း မဟုတ်မခံ စိတ်ဓာတ်ရှိသော အကိုကြီးကား အရှုံး မပေးဘဲ တံမြက်စည်းလဲဘာ ကျုပ်တို့ အလုပ်မဟုတ်၊ မလွဲနိုင်ဟု ပြောင်ပြောင်ကြီး ပြောချလိုက်သည်။ ကျောင်းအုပ်ကြီး ချာလတန်က တခြား ကျောင်းသားများ ငါ့ကို မျက်မှေးထော် မော်မကြည့်ရဲ ပါဘိလျက် ဒီကောင်က ဘာလူပါးဝတာလဲ ဆိုပြီး အကိုကြီးတို့ လေးယောက်နေသော အခန်းထဲဝင်လာရာ အကိုကြီးက ထွေးခံနှင့် ဆီးပေါက်မည် လုပ်သဖြင့် ချာလတန် ထွက်ပြေးရသည်။ ကျောင်း သားများလည်း တံမြက်စည်း မလဲရတော့ပေ။

“အိုင်-အက်-စီ အောင်ပြီး ရန်ကုန်ယူနီတာစတီ ကောလိပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့၍ သင်္ချာဘာသာ ဂုဏ်ထူးတန်းကို တက်ရောက် သင် ကြားရာ မကျန်းမာနေသည့်အတွင်းကပင် ဗုတိသတန်း ဂုဏ်ထူးကို ဆွတ်ခူးနိုင်သည်။ ရန်ကုန် ကောလိပ်တွင်နေသည့် ၂ နှစ်အတွင်း တလလျှင် ၂၀ ကျ (အိပ်ကဲစိဟိဘိရှင်း) ခေါ် စကောလားရှစ်တမျိုး ချခဲ့သည်။ ထိုစကောလားရှစ်မှာ ပညာတော်သော ကျောင်းသား များကိုသာ ပေးပါသည်။

“၁၉၂၉ ခုနှစ်၊ ဘီ-အက်-စီ ခေါ် သိပ္ပံဘွဲ့ ရပြီးသည့်အချိန်မှ စ၍ ရေနံချောင်း နေရှင်နယ်ကျောင်းတွင် အထက်တန်းကျောင်း ဆရာအဖြစ် ဆောင်ရွက်၍ နောက် ပြူးမြို့ရှိ နေရှင်နယ်ကျောင်းတွင် ကျောင်းအုပ်ကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။

“ဂျပန်ခေတ်တွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်နုက ထူး ခေါ်ပေးသော်လည်း လက်မခံဘဲ တောင်တွင်းကြီးနှင့် နတ်မောက် မှာပင် ခပ်အေးအေးနေခဲ့ပေသည်။

“ဂျပန်တွေ ရောက်စကပင် ၎င်းတို့၏ အပြုအမူ၊ အပြောအဆို အလုပ်အကိုင်တို့ကို အကဲခပ်ဝေဖန်ပြီး ‘ဂျပန်တွေ စစ်ရှုံးရမည်၊ ပစ်အတွင်း ခပ်အေးအေးနေတာပင် ကောင်းသည့်’ဟု ကျွန်ုပ်အား ပြောကြားပေးသည်။ အကိုကြီး ထင်ကူး ပြောကြားသည့်အတိုင်း ဂျပန်တွေစစ်ရှုံး ရလေသည်။ အကိုကြီးကား ဗေဒင်ဆရာမဟုတ်၊ ဗေဒ ကိုလည်း များစွာအလေးမပေး၊ ကမ္ဘာ့အခြေအနေကို မှန်ကန်အောင် ဝေဖန်သုံးသပ်တတ်သူ တယောက်သာ ဖြစ်သည်။

“စစ်ပြီးခေတ် ရေနံချောင်းပြန်ပြီး အလွတ်ပညာသင်ကျောင်း ဖွင့်လှက် သင်ကြားနေစဉ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ကိုကျော်ငြိမ်းနှင့် ရေနံချောင်းရှိ မိတ်ဆွေများ၏ ထိုက်တွန်း တောင်းပန်ချက်အရ နိုင်ငံရေးနယ်ထဲဝင်ရောက်ပြီး ဖဆပလ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ လေသည်။

“၁၉၄၇-ခု နိုဝင်ဘာတွင် တနေသောအခါ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းထံမှ ‘ဝန်ကြီးတနေရာ ပေးက လက်ခံပါမည်လား၊ ပြန်ကြားပါ’ဟူသော သံကြွေးစာတစောင်ရောက်၍ လာလေသည်။

“ရာထူးမလိုလားသော အကိုကြီးကား လက်မခံလိုပေ။ ထိုအခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးနေရာ အတွက် ငွေနှင့် ဝယ်မရသည့်လူကို လိုက်လံရှာဖွေရာ ယုံကြည် စိတ်ချလောက်သူကို မတွေ့ရ၍ အခက်အခဲများစွာ တွေ့ရ၍ ဖြစ်သည်။

“နောက်ဆုံးတွင် အကိုကြီးနှင့် ကျောင်းခနာဘတ် ဖြစ်ပြီး အကို ကြီး၏ သိလှသခင်ကို သိသော သခင်နုက အကြောင်းအကြောင်း

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက အကိုကြီးထံ မမေးဝံ့ဘဲ မေးဝံ့ခဲ့ဖူး သိကြီး
ရိုက်မေးခြင်းဖြစ်လေသည်။ မမေးဝံ့ဘဲ မေးဝံ့ ဖြစ်ရသည်မှာ အကို
ကြီး လက်မှတ်ပါမည်လား ဟူသော စိုးရိမ်ချက်ရှိနေခြင်း ဖြစ်သည်။

“ထိုအခါက အချို့သတင်းစာများတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း
ထံ မျက်နှာလိုက်ပြီး မိမိအကိုကို ခန့်ထားသလိုလို သွားလေလေနှင့်
ရေးခဲ့ကြသည်ကို မှတ်မိပါသေးသည်။

“အကိုကြီးက ရာဟူးလက်မခံလိုဒသော်လည်း ရေနံချောင်းနို့
မိတ်ဆွေများက ‘ကိုယ့်ညီကလေးမှ ကိုယ် မကူညီတော့သေးလား၊
ခိနေရာအတွက် ခင်ဗျားနှင့် အသင့်တော်ဆုံးဘဝ၊ တခြားလူတွေဆို
လျှင် စားဖားတွေ ဖြစ်ကုန်မှာမို့ရဘယ်’ ဟု ခိုင်းဝန်းတောင်းပန်
တိုက်တွန်းသဖြင့် အကိုကြီးမှာ ညီမိမျက်နှာကို ထောက်ပံ့ခြင်း၊
ပြည်သူလူထု၏ မျက်နှာကို ထောက်ပံ့ခြင်း လက်ခံလိုက်လေသည်။

“၁၉၄၇-ခု မေလ ၂၇-ရက်နေ့တွင် ကူးသန်းဇောင်၊ ဝယ်ရေး
ဝန်ကြီးအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုလေသည်။

“ကျွန်ုပ်ကား အကိုကြီးနှင့် တအိမ်တည်းအတူနေပြီး ရုံးသို့
နေ့စဉ်လိုလို လိုက်သွားသဖြင့် သူ၏စိတ်ဓာတ်၊ အရည်အချင်း၊ အလုပ်
အကိုင်တို့ကို ပိုမိုသိရှိခွင့်ရပေသည်။

“သွင်းကုန်လိုင်စင် လျှောက်လွှာတွေသာလျှင် သင့်ခေတ်မှာ
ကဲ့သို့ (လျှောက်သူ မည်သူလဲ၊ မျက်နှာကြီးလား၊ မျက်နှာငယ်
လား၊ ဘယ်သူ ဘယ်လောက် များများ ပေးရမလဲ) ဟူ၍ မစဉ်း
စားဘဲ လျှောက်ထားသူ၏ နာမည်ကို ဂရုတစိုက် မကြည့်ပေ။
လျှောက်ထားသည့် ကုန်ပစ္စည်းကိုသာ မေးမြန်းပြီး လူထုအတွက်
အရေးကြီးသောပစ္စည်း၊ တဝက်ငါးခဲပစ္စည်း၊ ငါးခဲပစ္စည်း စသည်ဖြင့်
သုံးပိုင်းခွဲခြားပြီးလျှင် လူထုအတွက် တကယ်လိုအပ်သောပစ္စည်း
ဖြစ်လျှင် လျှောက်သူမလိုင်စင်ထုတ်ပေး၊ တဝက်ငါးခဲပစ္စည်းဖြစ်လျှင်

အသင့်အတင့်ထုတ်ပေး၊ ငါးခဲပစ္စည်းဖြစ်လျှင် လုံးဝထုတ်ပေးနှင့်
စသည်ဖြင့် အတွင်းဝန်များအား ပါးစပ်ကပင် အမိန့်ပေးလေသည်။

“အကိုကြီးကိုယ်တိုင် မည်သည့်သွင်းကုန် လိုင်စင်ကိုမျှ ပထ
မကြည့်ပေ။ ပတ်ကြည့်လျှင် လျှောက်ထားသူသည် မိမိ၏မိတ်ဆွေ
ဖြစ်နေပါက အားနာရပြီး ဆန္ဒဂုတိလိုက်စားမိမည်စိုးသောကြောင့်
ဖြစ်လေသည်။

“မည်သည့် သွင်းကုန် ကုန်သည်ကိုမျှလည်း အိမ်တွင်လက်ခံ
တွေ့ပေ။ ကုလားကုန်သည်ကြီးများက အကိုကြီးအား ကပ်၍မရ
သောအခါ အကိုကြီး ကျောင်းဆရာဘဝက တပည့်ဟောင်း
ကုသားကလေးတယောက်ကို အိန္ဒိယမှ ငွေကုန်ကြေးကျွဲခံကာ ခေါ်
ယူပြီး အကိုကြီးအား ‘အကပ်’ ခိုင်းလေသည်။

“တနေ့သောအခါ ၎င်းကုသားကလေးသည် အကိုကြီးထံလာ
ပြီး ‘ဆရာ-ရေနံချောင်းသွားမယ်ဆို၊ ကျွန်တော်လဲ ကျွန်တော်
ကြီးခဲတဲ့ ရေနံချောင်းမရောက်တာ ကြာ လို့ လိုက်ခဲ့ပါရစေ’ ဟု
ပြောလေသည်။

“အကိုကြီးလည်း ရေနံချောင်းသွားသောအခါ ၎င်း၏တပည့်
ဟောင်း ကုလားလေအား စတေရှင်ဝက်ဂွန်း ကားတစ်စီး သတ်သတ်
ပေးပြီး ခေါ်သွားလေသည်။ လမ်းတွင်လည်း ၎င်းကုလားလေးမှာ
ဟိန္ဒူဖြစ်သည့်အတိုင်း ဟိန္ဒူတို့စားနိုင်မည့် အစားအစာများကို
ရွာဖွေကျွေးသွားလေသည်။

“ရေနံချောင်းမှ ရန်ကုန်သို့ပြန်ရောက်ပြီး မကြာမီ တနေ့တွင်
၎င်းကုသားကလေး၏ကိလားပြီး ‘ဆရာ-ကျွန်တော့်မှာညီမမလေးကို
လက်ထပ်ပေးဖို့ တာဝန်ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော့်တို့ ဟိန္ဒူလူမျိုးများ
မှာ ညီမလေး လင်ကောင်းသားကောင်း ရနိုင်ရန်အတွက် ငွေအများ
ကြီး လိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်ကို လျစ်ကား ၅၀၀၀

အိန္ဒိယပိုင်းနှင့် လိုင်စင်ထုတ်ပေးပါ။ အကဲကြီးကား အလုပ်နှင့်မိတ်ဆွေ၊ အလုပ်နှင့်မဆွမ်း၊ ခွဲခြားသုံးပြုနိုင်ကောင်း ကုလားလေးအား မင်ကို ငါ့တပည့်ဆိုပြီး ကုလား ကုန်သည်ကြီးတွေက ငါ့ကိုဖြားယောင်းဖို့ အိန္ဒိယက တမင်ခေါ်ယူတာ မဟုတ်လား၊ ဂျစ်ကား ၅၀၀၀ ကို နိုင်ငံခြားထုတ်ရလျှင် အနည်းဆုံး သိန်း ၅၀ လောက် မင်းတို့ကုလားတွေ ပွဲပေါက်လုပ်မယ်လို့ မဟုတ်လား၊ မင်းအခု ငါ့အိမ်ကဆင်းသွား၊ နောက်လဲ အိမ်တော့မှ မလာခဲ့နဲ့ဟု မောင်းချလိုက်လေသည်။ ၎င်းကုလားလေးလည်း အကဲကြီးသေမှပင် အိမ်လာရဲပေတော့သည်။

“ဘီ-အို-စီ ကုမ္ပဏီက ဓာတ်ဆီဈေးကို တဂါလံလျှင် ၂ ပြား (၆ ပိုင်) ကျ တိုးရောင်းခွင့်ပြုပါဟု လျှောက်သောအခါ အကဲကြီးမှာ တော်တော်နှင့်အမိန့်မချပေ။ ‘အင်္ဂလိပ် အရင်းရှင်ကြီးတွေက ဗမာပြည်က ငွေတွေကို မသိမသာ နိုင်ငံခြားထုတ်နေတာဘဲ၊ တဂါလံ ၂ ပြားတိုးလိုက်သည့်အတွက်တနေ့ တနေ့လျှင် ဗမာငွေတွေသောင်းချီကုန်မှာဘဲ’ဟု ကျွန်ုပ်အား တွက်ပြပြီးလျှင် ‘အိမ်အမှုလုံ ချောင်ထိုး ထားလိုက်ကွာ၊ အချိန်ကြာလျှင် ကြာသလောက် ဗမာတွေ အကျိုးရှိတာဘဲ’ဟု ပြောခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်အခါက ဓာတ်ဆီဈေးမှာ ၂ ကျပ်ပင်မပြည့်ပေ။ ယခု တဂါလံလျှင် ၂ ကျပ် ၄၀ ပြား ဖြစ်နေပေပြီ။

“ဆောင်းပါး ရှည်လွန်းနေပြီဖြစ်သဖြင့် အတိုချုံးရမည်ဖြစ်ရာ အကဲကြီး၏ ဇိတ်ဓာတ် နှင့် ဖတ် သက် ရှိ ပြည့်စုံအောင် ဖော်ပြရန် မဖြစ်နိုင်တော့ပါ။ အကဲကြီး၏ အထူးခြားဆုံး အရည်အချင်းတခုကား ‘ကိုယ်ချင်းစာတရား’ ထားတတ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်အားလည်း ‘ကိုယ်ချင်းစာ-ကိုယ်ချင်းစာ’ဟု ခဏခဏ သွန်သင်ဆုံးမ ပြသ ၀ ၁၃ ပေးခဲ့လေသည်။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း လက်တွေ့ကျင့်သုံးသည်။ ကျင့်သုံး

ပုဂံကား တနေ့သော စနေနေ့တွင် သူ၏အခန်းထဲ၌ ကျွန်ုပ်ထိုင်နေစဉ် နာရီပြန် ၁-ချက်ထိုးသောအခါ မင်းစေကလေးဝင်လာပြီး ‘ကားခေါ်လိုက်ရကော့မလား’ဟု မေးလေသည်။ အကဲကြီးက ပြီး၍ ကျွန်ုပ်ဘက်လှည့်ပြီး အင်္ဂလိပ်စကားဖြင့် ‘ဒို့ပြန်စေချင်တဲ့အခါပယ်ဘဲ၊ သူ့လဲ စနေနေ့ဆိုတော့ နေ့ဝက် အနားယူချင်မှာပေါ့၊ ဒို့ပြန်ကြစို့’ဟု အပြောပြီး ဗမာစကားဖြင့် မင်းစေကစွေးအား ‘အေး...ခေါ်လိုက် ဟု ပြန်ပြောလိုက်လေသည်။

“အကဲကြီးကား မင်းစေကပင် ‘အိမ်ပြန်ပါတော့’ ဆိုလျှင် ပြန်သော ဝန်ကြီးပါတကား။ မင်းစေမပြောနှင့်၊ နိုင်ငံရေး သမားရဲတော် အချင်းချင်းကပင် တွေ့ဘို့မဆိုတားနှင့်၊ တယ်လီပုန်းဆက်စကားပြောတောင်မှ ၎င်းတို့အပါးတော်မြဲများက ဆက်မဆင်းလျှင် ကောင်းပြောခွင့်မရသော ယခုခေတ် ဝန်ကြီးများနှင့် ကွာလှချေတကား။ နေ့လယ်တွင် မိမိတို့ လုပ်ချင်ရာလုပ်နေပြီး ညနေ ၆ နာရီ ၇ နာရီအထိထိုင်နေသဖြင့် အတွင်းဝန်များမှအစ မင်းစေများအထိ စောင်နေရသော ဝန်ကြီးများနှင့် ကွာလှချေတကား။

“အကဲကြီးကား အလွန်ကိုယ်ချင်းစာတရားရှိ၏။ မိမိ မလုပ်နိုင်သော အလုပ်ကို အခြားသူများအား မည်သည့်အခါမျှ မခိုင်းတော့ဆိုလိုရင်းမှာ ‘ငါပြောတာလုပ်၊ ငါလုပ်တာ မလုပ်နဲ့’ လူစားမပြီး မဟုတ်ပေ။ ချေနံချောင်းတွင် ကျွန်ုပ်က ကျောင်းသား၊ သူက ကျောင်းဆရာ (လူပျိုလူရွယ်ဘဝ) တုန်းက ကျောင်းပိတ်ရက် မဟုတ်သည့် ရက်များတွင် ဘိုင်စကုတ်၊ ဇာတ်ပွဲ စသည့် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများသို့ ကျွန်ုပ်လည်း မသွားရ၊ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း မသွားချေ၊ ကျောင်းအားသောနေ့တွင် သူ့ကိုယ်တိုင် လိုက်ပို့သည်။

“ယခု ဇူလိုင်လ ၁၉-ရက်နေ့တွင် အကဲကြီး ကျဆုံးသော ဇူလိုင်လ ၇-နှစ် တင်းဘင်း ပြည့်ပြီဖြစ်သော်လည်း အကဲကြီးအားမမေ့နိုင်။

အမြဲအမှတ်ရ လွမ်းဆွတ်လျက်ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ကိုယ့်ချင်းစာ
တရားကင်းမဲ့သော လူမသမာများနှင့် တွေ့သည့်အခါတိုင်း အကို
ကြီးအား တမ်းတဟစ်အော် ငိုကြွေးလိုက်ချင်ပါတော့ သတည်း။”

+ + +

အထက်ပါ ဆောင်းပါးမှာ ဂျာနယ်တွင် နေရာရသလောက်
အတိုချုံးရေးရခြင်းဖြစ်ရာ ဦးဘဝင်းနှင့်ပတ်သက်၍ သိသင့်သိထိုက်
သော အချက်များကို ဆက်လက် ဖော်ပြပါမည်။

ဦးဘဝင်းသည် ညီငယ်များကို အလွန် ချစ်၏။ အလွန် ပညာ
တတ်စေချင်၏။ အခါအခွင့်ရတိုင်း ပညာသင်ပေး၏။ ကျွန်တော်
ငယ်စဉ်က သူ့နှင့်အတူ အိပ်ရာ ညတိုင်း တလုံးစု နှစ်လုံးစအမြဲသင်
ပေး၏။ မှတ်မိပါသေးသည်။ ကျွန်တော် ၆-နှစ်သားအရွယ် ပထမ
တန်းတွင် ဝက်သက်ပေါက်၊ ကျောက်ဖြူပေါက် စသည်ဖြင့် လွန်စွာ
ကျန်းမာရေးချို့တဲ့ရာ ကျောင်းမှန်မှန် မတက်နိုင်သဖြင့် စာမေးပွဲ
စစ်သောအခါ ကောင်းစွာ မဖြေနိုင်ချေ။ ကျွန်တော်တို့ ခေတ်က
အတန်းငယ်ကလေးများကိုပင် အခြားအရပ်မှ ပညာအုပ်တယောက်
လာစစ်၍ အတန်းတင်ပေးခြင်း၊ ချခြင်းပြုလုပ်၏။ ပညာအုပ်သည်
အခြားမေးခွန်းများကို မေးပြီးနောက် ‘ရတနာသုံးပါး ဘယ်သူ
သိသလဲ’ ဟုမေးရာ ကျွန်တော်မှတစ်ပါး မည်သူမျှမဖြေနိုင်ပေ။ ကျွန်
တော် ဖြေနိုင်သည်မှာ စာမေးပွဲ မစစ်မီညက အကိုကြီး ဦးဘဝင်း
သင်ပေးသောကြောင့် ကျွန်တော် စာမေးပွဲ အောင်လေသည်။
ဦးဘဝင်း၏ ‘ရတနာသုံးပါး’ ဂုဏ်ကျေးဇူး ပေတည်း။

ဦးဘဝင်း၏ ချွတ်ယွင်းချက်ကား စာသင်သောအခါတွင် လွန်စွာ
စိတ်တို၏။ သာမန်အားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ညီငယ်များကို ရိုက်လေ

မရှုသော်လည်း စာသင်သောအခါ ရိုက်လေ့ရှိ၏။ ကျွန်တော်ထည်း
မလွတ်၊ အောင်ဆန်းလည်းမလွတ်။ အလွန်ပျင်းသော အကိုထက်
ကိုးနေအောင်ကား အရိုက်ခံရဆုံးဖြစ်၏။ စာသင်ရင်း ငိုက်သောအခါ
နီးရာနှင့် ကောက်ရိုက်တတ်၏။ လက်သီးနှင့် ထိုးတတ်၏။ ထ-ထန်
တတ်၏။ ၁၉၂၅-ခု၊ နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်အတွင်း ကျွန်တော်
အား သင်္ချာဘာသာ သင်နေရင်း ထ-ကန်လိုက်ရာ ကျွန်တော် ရေ
သွား၏။ ထိုအချိန်က ကျွန်တော်မှာ ၁၄-နှစ်သားသာ ရှိသေးသည်။
ကျွန်တော်တို့ ညီငယ်များသာမက သူ၏တပည့်ကျောင်းသား
များ ထဲတွင်လည်း အရိုက်မခံရသူ မရှိ သလောက်ပင်။ သို့သော်
လည်း ဦးဘဝင်း၏ ဇေတန-ကို မည်သူမျှ သံသယ မရှိကြချေ။
ညီငယ်များကိုသာမက တပည့် ကျောင်းသားအားလုံးကို အလွန်
တတ်စေချင်၏။ ကျောင်းချိန်တွင်မက အခြားအချိန်များတွင်လည်း
စာသင်ပေး၏။ (ကျူရှင်ခမယူပါ)။ အမြော်အမြင်ရှိသော မိဘများ
သည်သူတို့၏ သားသမီးများကို ဦးဘဝင်းအား အပ်ကြလေသည်။

၁၉၂၄-၂၅-ခု၊ စာသင်နှစ်တနှစ်လုံးလုံး သူနှင့်အတူ နေ
ချောင်းတွင် နေရာရာ ကျွန်တော်အဖို့ အင်္ဂလိပ်စာ အခြေခံ အထော်
ရသွား၏။ မရ၍လည်း မဖြစ်ပေ။ နွေစဉ်ကျောင်းစာအုပ်ဖြင့် အင်္ဂလိပ်
သဒ္ဒါနှင့်စကားလုံး တိုးပွားစေမည့် စာအုပ်များကို တာဝန်၊ ကျက်
ရ၏။ မကျက်ဘဲ မခန့်ခံပေ။ ကျွန်တော်ကို အလွန်ချစ်၊ အလွန်
အလိုလိုက်သော်လည်း စာမရလျှင်ကား ချမ်းသာ မဂေးပေ။ ကျောင်း
ပိတ်ရက်ဟုတ်လျှင် ဘိဝံစကုတ်မကြည့်ဘဲ ကျောင်းပိတ်ရက်တွင်
သူ့ကိုယ်တိုင်လိုက်ပြ၏။ ပြန်လာသောအခါ ဘတ်လမ်းကို အင်္ဂလိပ်
လို ပြန်ခရရ၏။ အများများကို ပြင်ပေးရလေးငါးနှစ် မှသာ
အင်္ဂလိပ်စာ သင်ခဲ့ရ သော်လည်း တက္ကသိုလ် ချောက်သော
ကျွန်တော်သည် အင်္ဂလိပ်စာ တော်သည့် ကျောင်းသား များထက်
တယောက် အပါအဝင် ဖြစ်ခဲ့၏။ ဥပစာတန်း (အိုင်အေ) နေ ငါပြ

သော် ဝိဇ္ဇာ(ဘိဓာ) အင်္ဂလိပ်စာ ဂုဏ်ထူးတန်းကို တက်ခွင့်ရ၏။ အင်္ဂလိပ်စာ နည်းပြဆရာမ မစ္စကင်းစလေး (Miss Kingsley) က ကျွန်တော့် စာစီစာကုံးကို ဖျက်ရင်း 'မင်အမေ အင်္ဂလိပ်စကား ပြောသလား' ဟု မေး၏။ 'မပြောပါ' ဟု ဖြေသောအခါ 'မင်အမေ အင်္ဂလိပ်စကားပြောသလား' ဟု မေး၏။ 'မပြောပါ' ဟု ဖြေသော အခါ 'မင်းတို့အိမ်သူအိမ်သားထဲမှာ အင်္ဂလိပ်လိုပြောတဲ့လူရှိသလား' ဟု မေးပြန်၏။ 'မရှိပါ' ဟု ဖြေသောအခါ 'ဒါဖြင့် မင်းဒီလောက်သဒ္ဒါ တော်တာ ငါအံ့ဩတယ်ကွာ' ဟု ပြောဘူး၏။ အကိုကြီးဦးဘဝင်း၏ ကျေးဇူးပါပေ။

(ငယ်စဉ်ကမူကား ကျေးဇူးတင်ရမှန်းမသိ၊ တခါတရံ စိတ်ပင် ဆိုးမိသေးသည်။ ယခု ကျေးဇူးတင်စကား ပြောချင်သော အခါ အကိုကြီးမှာ မကြားနိုင်တော့ပေ။)

ဦးဘဝင်းသည် အသက် ၃၀-အရွယ်တွင် ဖခင် ဆုံးသွားသော အခါ ညီငယ်များ လူလားမြောက်ရေး အတွက် မိမိဖာသာ တာဝန်ယူ၏။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်တို့ စီးပွားရေး အခြေအနေမှာ အတော်တော်တင်တင်နေပြီ ဖြစ်ရာ သူတာဝန်မယူဘဲလည်း ဖြစ်နိုင်၏။ သို့သော်လည်း မုဆိုးမမိခင်ကြီးကို ညာဘာသောအားဖြင့် ကျွန်တော်နှင့် အောင်ဆန်းတို့၏ ကျောင်းစရိတ် အတွက် လုံးဝ တာဝန်ယူ၏။ (လူပျင်း ကိုနေအောင်မှာ တက္ကသိုလ် မဆုတ်သဖြင့် သူ့အတွက် တာဝန်ယူရန် မလိုပေ။) ဦးဘဝင်းသည် ရေနံချောင်း နေရှင်နယ် ကျောင်းတွင် ဆရာ လုပ်ရင်း သူ့ရသည့် လစာထဲမှ သုံးပုံတပုံသာသုံးပြီး နှစ်ပုံကို ကျွန်တော်တို့ထံပို့၏။ အိမ်ထောင်ပြုရန် စိတ်မကျ။ ညီငယ်များ လူလားမြောက်ရေး တခုတည်းကိုသာ ရှေ့ချ၏။ မိခင်က 'မင်းအိမ်ထောင်ပြုချင် ပြုပါ။ အောင်ဆန်း အောင်ဆန်းတို့အတွက် ငါတာဝန်ယူနိုင်ပါတယ်' ဟု ပြောသော်

လည်း အိမ်ထောင် မပြုချေ။ အသက် ၃၂-နှစ် အရွယ်ဆောက်မှ မိခင်စီစဉ်ပေး၍ အိမ်ထောင်ပြုတော့၏။

ဦးဘဝင်းသည် ပကာသနမမက်၊ မက်သူများကိုလည်း အထင်သေး၏။ အသက် ၂၆ နှင့် ၂၇ နှစ်အရွယ် သိပ္ပံဂုဏ်ထူးတန်း တက်နေစဉ် နာရီမရှိလျှင် မဖြင့်ရကား ဈေးနှုန်းချိုသာသည့် အိတ်ဆောင် နာရီသာ ဝယ်သုံး၏။ ဈေးကြီးသည့် လက်ပတ်နာရီမဝယ်ပေ။ ကျဆုံးသည့်နေ့အထိ လက်ပတ်နာရီ ပတ်မသွားဘူးချေ။ အိတ်ဆောင် နာရီကိုလည်း အိတ်ကပ်ထဲတွင်အသာထည့်ထားခြင်းဖြင့်၏။ ရှိ ကျကျ နာရီကြီးတပ်၍ ကိုင်ဆောင်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ပေ။

ဦးဘဝင်းသည် နတ်မောက်မှ ပထမဆုံး တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရသူဖြစ်၏။ သို့မရူးချင်း ကျိတ်ရွံ့ကြီးစား၏။ 'သူများ သူ့ရနိုင်လျှင် ငါဘာလို့ မရနိုင်ရမှာလဲ' ဟူသော ကောင်းသောမာနဖြင့် ရခဲအောင်ကြိုစား၏။ မိမိဘွဲ့ရပြီးသောအခါ ညီငယ်များနှင့် အခြားသူများ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ ရနိုင်အောင် ကူညီပေး၏။ ကျွန်တော်သည် နတ်မောက်မှ ဒုတိယမြောက် ရသူဖြစ်၏။

ဦးဘဝင်းသည် ပညာတော်၏၊ စာရိတ္တကောင်း၏၊ သူတပေးအား ကူညီလို၏။ လိမ်ခြင်းကောက်ခြင်းကို အလွန်ဝက်ဆိုင်၏။ ငွေမက်သူ၊ ဓာထူးမက်သူ၊ ဖော်လံဖားတတ်သူများကို အလွန် အထင်သေး၏။

'ဂုဏဝန္တံ ပဿန္တိဇနာ' (လူတို့သည် ဂုဏ်ရှိသူများကို မြင်တတ်၏။ ဝ။ ဖားတတ်၏) ဟူသော အသုံးအနှုန်းမှာ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ လက်သုံးစကား ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုး တော်တော်များများသည် ငွေထူးရှိသူ၊ ပစ္စည်းရှိသူများကို 'ဖား' တတ်ကြ၏။ မည်မျှပင် ပညာမရဘဲ အချင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းစေကာမူ ထူးထူးမဲ့မဲ့နေသူ

ထိုစဉ်မှာ သူများကို အတင်သေပတ်ကြ၏။ ထိုအခါ သူများသည် တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးကို သစ္စာဖောက်၍ ထိုထူးမျိုးကြမ်းလော၊ အာဏာ ရှိသူများကို ဖော်လံဖား၍ ထိုထူးရခဲကြခြင်းလော၊ ထို ထိုစဉ်မှန်းသည် အမြတ်ကြီးစား၍ မောင်ခို၍ အတိုးကြီးယူ၍ ချမ်းသာခဲ့ကြခြင်းလော... စသည်တို့ကိုမူကား ယဉ်သွင်းမစဉ်းစား ကြချေ။ ✓

ဦးဘဝင်းကား ထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးနှင့် ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန်ကျင်သူပေတည်း။

သူသည် ကြားဝါပလွားခြင်းကို စက်ဆုပ်၏။ ဝန်ကြီးလုပ်နေစဉ် ဘန်ကောက်လုံချည်အနှမ်းတထည်နှင့်သာ စခန်းသွားခဲ့၏။ ရုံးတက် ထည်း ထိုလိုချည်နှင့်ပင်၊ ဘုရင်ခံ ဒါဘာပွဲတက်တော့လည်း ထို လိုချည်နှင့်ပင်၊ ကျဆုံးတော့လည်း ထိုလိုချည်တပတ်နှမ်းနှင့်ပင်။

သူ့တွင် အခြားပိုးလုံချည်မရှိပေ။

ဝန်ကြီးဖြစ်လာသောအခါ ထုံးစံအတိုင်း ပြန်ကြားရေးဌာနက ဓာတ်ပုံရိုက်ယူရန်လာ၏။ ခေါင်းဖော်မခလေးဘဲ အလုပ်လုပ်မြဲလုပ်နေ သဖြင့် ပြန်ကြားရေးအရာရှိများသည် ပုံခကောင်းကောင်းမရဘဲ ပြန် သွားကြရလေသည်။

ဦးဘဝင်းသည် တည်ငြိမ်၏။ မည်သည့်အခါမျှ ဧကားကပ်ပြောလျက် ပေ။ ဝန်ကြီးဖြစ်လာသောအခါ သူ့ငယ်ချင်း အရာရှိအချို့က 'ဝန်ကြီး' ဟု ခေါ်သည်ကို လက်မခံဘဲ 'ဘဝင်းကြီးလဲ၊ ရုံးရုံး ခေါ် နေကျအတိုင်းခေါ်ပါ' ဟု ပြောသည်ကို ကျွန်တော်နှင့်ဆတ်ဆတ် ကြားဘူး၏။ ထိုထူးရှိလျှင်တမျိုး၊ မရှိလျှင်တမျိုး ဖြစ်တတ်သူများနှင့် တွဲကြားလှချေ၏။

ဦးဘဝင်း ကိုယ်ချင်းစာဘာထူးရှိပုံကို 'ပြည်သူ့ဂျာနယ်' စောင်း ဝါးတွင် ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်။ လက်အောက်ခံ အရာထမ်း မူထမ်းများ

အပေါ်တွင်ငိုင်း၊ တပည့်တပန်းများအပေါ်တွင်ငိုင်း၊ ပြည်သူထူထူ အပေါ်တွင်ငိုင်း မည်မျှ ကိုယ်ချင်းစာတရား ရှိသည်ကို ရင်းနှီးစွာ ယက်မဘူ၊ ဂျာတိုင်းသိ၏။ မည်သည့်အခါမျှ သူတပါးအား ဒုက္ခ ပဿလို့၊ လုပ်စရာရှိသည်ကို မိဒိကိုယ်တိုင် လုပ်လေ့ရှိ၏။ ဗုတ်စု ဆဆုံး ရုံးသွားခါနီးနှင့် ရုံးမှပြန်လာသောအခါ စာခြင်းကို မိဒိ ကိုယ်တိုင် ကားပေါ်မှ သယ်ချလေ့ရှိ၏။

သူရိုးသလို့ကောင်းသလို့ သူများလည်း ရိုးလိမ့်မည်၊ ကောင်းလိမ့် မည်ဟု ယုံကြည်၏။ ဦးစောထို့လူစု ဘရင်းဂန်း အလက် ၂၀၀ ခိုးထုတ်သွားသည်ဟု သတင်းစာများတွင် ပါလာသောအခါ "များ လွန်းလှတယ်ကွာ၊ ဟုတ်နိုင်ပေ မထင်ပါဘူး" ဟု ကျွန်တော်အား ပြောသည်။

ထိုဘရင်းဂန်းများသည် သူနှင့် ညီကလေး အောင်ဆန်းအပြင် အခြားလုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်များကိုပါ ဇီဝိန်ခချမည့် လက်နက်များ ဖြစ်ကြောင်း စိုးစဉ်းမျှ သံသယ မဖြစ်ရှာချေ။

လူတော်လူကောင်း ဦးဘဝင်းသည် တိုင်းပြည်ဘဝန်ကို ထမ်း ဆောင်ရင်း အသက် ၄၆ နှစ်အရွယ် ၁၉၄၇ ခု ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက် နေ့တွင် ကျဆုံးရှာလေသည်။ သူ့အပါးတော်မြဲ ကိုကျော်သိန်း (ယခု သစ်ထုတ်လုပ်ရေးအဖွဲ့ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ) လာပြော၍ ကျွန်တော် ဆေးရုံလိုက်သွားသောအခါ ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် ချထားသော ဇွန် အလောင်းကိုသာ တွေ့ရတော့သည်။

သူ့မျက်နှာကား အသက်ရှင်စဉ်ကကဲ့သို့ ခပ်ပြုံးပြုံးပင်၊ ထိုမျိုး သော မျက်နှာကို ယနေ့တိုင် မြင်ယောင်လျက်ရှိပါသည်။

နိဂုံးချုပ်အနေဖြင့် ၁၉-၇-၆၉ နေ့ထုတ် 'ကြေးမုံ' သတင်းစာ တွင် 'ဝန်ကြီးမလုပ်ချင်သော ဦးဘဝင်း' ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရေးသော 'ဗိုလ်ကျား-ရေနံမြေ' ရေးသည့် ဆောင်းပါးကို မူရင်း အတိုင်း ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

“၁၉၄၇-ခုနှစ် မေ၊ ဂျွန်လပိုင်းလောက် ပြုလုပ်လည်း၊ ထိုစဉ်က ရေနံချောင်း၊ မြို့နယ် ဖဆပလဥက္ကဋ္ဌမှာ ကွယ်လွန်သူ ဝန်ကြီး ဦးဘဝင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်က မြို့နယ် ဖဆပလအဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူး အဖြစ် ဆရာ ဦးဘဝင်းနှင့် ပူးတွဲတာဝန်ယူခဲ့ရပါသည်။

“ကျွန်တော်သည် ထိုစဉ်အတွင်း ဆရာအား နီးနီးကပ်ကပ် လေ့လာခွင့် ရခဲ့ပါသည်။ ဆရာသည် အေးသည်၊ ရိုးသားမှု အရင်းခံ အပြည့်အဝရှိသည်၊ မာနကင်းသည်၊ တပ်မက်မှုနည်းသည်၊ မိမိ တဝကို ကျေနပ်နှစ်သက်သည်။

“တနေ့တွင် ရေနံချောင်း၊ မြို့နယ် ဖဆပလသို့ ရန်ကုန် ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်မှ ကြေးနန်းတစ်စောင် ဦးဘဝင်း အမည်ဖြင့် ထောက်လာ ပါသည်။ အဖွဲ့ကိစ္စ ကြေးနန်းများမှာ ဤသို့ ဥက္ကဋ္ဌအမည်ဖြင့်လည်း လာနေကျဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ကြေးနန်းကို ဖောက်ဖတ် လိုက်ပါသည်။ ကြေးနန်းမှာ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးနုထံမှ ဖြစ်ပါသည်။ ဦးနုက ဦးဘဝင်းအား ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့တွင် ဝန်ကြီးကုထူးတနေရာ၌ ဝင်ရောက် တာဝန်ယူပါရန် မေတ္တာရပ်ခံထားသော ကြေးနန်းဖြစ်ပါသည်။ ဦးဘဝင်း၏ ဆန္ဒကိုလည်း အမြန်ဆုံး ပြန်ကြားပေးရန် ဖော်ပြထား ပါသည်။

“ထိုစဉ်က ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီး ဦးဘဒေ၊ လူထူးမှ နုတ်ထွက်သွားသဖြင့် ယင်းနေရာ၌ ဝန်ကြီးသစ် လိုအပ်နေပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းမှာ မှတ်မှတ် ခရ မေမြို့၌ ရောက်ရှိနေချိန် ဖြစ်ပါသည်။

“ဦးနုက ဗိုလ်ချုပ်၏ အကို ဦးဘဝင်းထံပေးပို့လိုက်သော ယင်း ကြေးနန်းနှင့် မေတ္တာရပ်ခံချက်မှာ ဦးနုတဦးတည်း တာဝန်ယူ၍ ပေးပို့ခဲ့သော မေတ္တာရပ်ခံချက်ဖြစ်ကြောင်း နောက်ပိုင်းတွင် ကြား သိရပါသည်။

“ကျွန်တော်သည် ထိုကြေးနန်းကို ဖဆပလ အမှုဆောင် ကြယ်နီ ဆောင် ကိုမောင်ကိုဆီ ယူသွားပါသည်။ ကြေးနန်းပါကိစ္စများကို နှစ်ဦးသား သို့နှိုင်းတိုင်ပင်ကြပြီး ဆရာ ဦးဘဝင်းအား ကြေးနန်းကို မပြုမီ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်သို့ ကျွန်တော်တို့ဆန္ဒဖြင့် ကြေးနန်း ပြန် ကြားရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြပါသည်။ ဤသို့ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာလည်း ကျွန်တော်တို့၏ စေတနာဖြင့် အခြေအနေအရ ကော်ဝင်းမည်ထင်၍ သုပ်ကိုင်လိုက်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“ကျွန်တော်တို့က ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်မှ မေးမြန်းသည့် ကိစ္စ အတွက် အဖွဲ့ချုပ်၏ဆန္ဒအတိုင်း လွှဲအပ်ပါကြောင်း သဘောပါ သည့် ကြေးနန်းကို ဦးနုထံ ပြန်ကြားလိုက်ကြပါသည်။

“ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်သို့ ကြေးနန်း ပြန်ကြားလိုက်ကြပြီးနောက် ကျွန်တော်နှင့် ကြယ်နီဆောင် ကိုမောင်ကိုလည်း ဦးနုထံမှလာသည့် ကြေးနန်းကို ဆရာဦးဘဝင်းအား သွားပြကြပါသည်။ ဆရာသည် ကြေးနန်းကို စူးစူးစိုက်စိုက်ဖတ်ကြည့်ပြီး တော်တော်ကြာ ဆိတ်ငြိမ် နေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကလည်း ဆရာဆန္ဒကို မမေးမြန်းကြပါ။ ကျွန်တော်တို့အပေးပို့ခဲ့သည့် ကြေးနန်းအကြောင်းကိုလည်း ပြောမပြ ကြသေးပါ။

“ဆရာသည် ခပ်လှမ်းလှမ်းကို တွေ့တွေ့ခဝေဝေ ကြည့်လိုက်ပြီးမှ ‘ငါနဲ့မဖြစ်ပါဘူး’ ဟု လေးလေးဆေးဆေးပင် သူ သဘောကိုပြောပြ ပါသည်။ အိအခါကျမှ ကျွန်တော်တို့က တိုင်းပြည်အတွက် ဆရာ အား လိုအပ်နေ၍ ဆရာအနေဖြင့် ဝန်ကြီးတာဝန်ကို မငြင်းပယ် သင်ကြောင်း၊ ကျွန်တော်တို့အနေဖြင့် ဆရာစိတ်ဆိုးလျှင်လည်း ခံရ မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်သို့ ဤကိစ္စအတွက် အဖွဲ့ချုပ် ဆန္ဒ အတိုင်း လွှဲအပ်ပါကြောင်း ကြေးနန်းကို ကျွန်တော်တို့ သဘောဖြင့် ပြန်ကြားလိုက်ပြီးဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ကြပါသည်။

“ဆရာသည် ကျွန်တော်တို့၏စိတ်ထားကို ကောင်းစွာသိသည်။ ဆရာသည် ကျွန်တော်တို့၏ တင်ပြချက်များကို နားထောင်နေပြီး ‘ငါ့ကိုတော့ မေးမြန်းပြီးမှ ကြေးနန်းပြန်ဘို့ကောင်းတယ်ကွာ’ ဟု သာ ပြောရှာပါသည်။

“ကျွန်တော့်အထင် သိပ်မကြာပါ။ နှစ်ပတ်ခန့်တွင် ဦးနုထံမှ ‘အစိုးရအဖွဲ့ဝန်ကြီးထူး လက်ခံရန် ရန်ကုန်သို့ အမြန်ဆင်းလာပါရန်’ ဦးဘဝင်းထံ ကြေးနန်းရောက်လာပါသည်။ ဆရာသည် သူ့အား ရန်ကုန်သို့လိုက်ပို့ရန် ကျွန်တော်အားခေါ်ပါသည်။ သို့နှင့် ဆရာဦးဘဝင်းနှင့် ကျွန်တော် တို့နှစ်ဦး တည်း လမ်းအရေးပိုင် ဦးဘဘာ ချီစဉ်ပေးသည့် လမ်းဌာနမှကားဖြင့် ရန်ကုန်သို့ လာခဲ့ကြပါသည်။

“ရန်ကုန်ရောက်ပြီး ၂ ရက်ခန့်အကြာ ဆရာသည် ကျွန်တို့ဆီ ရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးအဖြစ် လက်ခံ ဆောင်ရွက် ရ ပါ သည်။ ကျွန်တော်သည် ဆရာနှင့်အတူ တပတ်ခန့်နေပြီး ရေနံချောင်း ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာနေရာတွင် မြို့နယ်ဖဆပဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူရပါသည်။

“ဆရာက သူ့ဇနီးနှင့် သားသမီးများအားခေါ်ယူရန် ရေနံချောင်းသို့ မကြာမီ လာရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော့်ကို မှာလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်အထင် ၁၉၄၇-ခုနှစ် ဂျပန်လီလီဆန်းလောက်ဟု ထင်ပါသည်။ တနင်္ဂနွေတွင် ဝန်းကြီးဦးဘဝင်း ရေနံချောင်းသို့ ရောက်ရှိမည့်အကြောင်း မြို့နယ်ဖဆပလသို့ ခရီးစဉ် ကြေးနန်းရောက်လာပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အနေဖြင့် မိမိတို့၏ မြို့နယ်ဖဆပလ ဥက္ကဋ္ဌဟောင်းဖြစ်သော ဝန်ကြီး ဆရာဦးဘဝင်းအား တက်တက်ကြွကြွ ကြိုဆိုကြရန် ပြင်ဆင်ကြပါသည်။

“ဆရာရောက်မည့်နေ့ နံနက်တွင် ကျွန်တော်၊ အရေးပိုင် မစုတာပီတာနှင့် ကြိုဆိုရေးအဖွဲ့ဝင်များသည် ရေနံချောင်း၊ ညောင်လွှာ

ညောင်ဆိုလမ်းဆုံမှ စောင့်ကြိုနေကြပါသည်။ ဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့သည် သက်မှတ်ထားသည့် နောက်မည့်အချိန်တိုင် ဆိုက်ခရောက်မလာပါ။ သို့နှင့် ၂ နာရီခန့်နောက်ကျပြီးမှ ဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့ ရောက်လာကြပါသည်။ လမ်းခရီးတွင် တခုခုတော့ဖြစ်လာပြီဟု ကျွန်တော်တို့ စိုးရိမ်မိသလို ဆရာကားသည် တောင်တွင်းကြီးအနီး ကားမှောက်လာကြောင်း သိကြရပါသည်။ ဆရာမှာ ဒဏ်ရာ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်တော့ မရပါ။ ကျွန်တော်တို့သည် ခရိုင်ဆရာဝန်ကြီးအား ဆရာအိမ်သို့ ချက်ခြင်းသွားရောက်၍ လိုအပ်သော စစ်ဆေးကုသမှုများ ပြုလုပ်ရန် စီစဉ်ကြပါသည်။

“ရေနံချောင်းတွင် ဆရာသိပ်မကြာပါ။ ကျွန်တော့်အထင် သုံးရက်ခန့်နေပြီး ဆရာဇနီးနှင့် သားသမီးတို့လိုက်လုံးအား ရန်ကုန်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားပါသည်။ ဤအကြိမ်သည် ဆရာနှင့်အတူ နောက်ဆုံး ပြင်စော့နေဆိုင်ရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် မရိပ်စားမိပါ။

“ဖြစ်ပျက်မှုများသည် အလွန် အိပ်မက်ဆံ့လှပါသည်။ ဆရာနှင့် အိမ်သားများ ရန်ကုန်ပြန်ရောက်၍ တလပင် မပြည့်သေး ထင်ပေသည်။

“၁၉၄၇-ခု ဂျပန်လီလီ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဆရာသည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့နှင့်အတူ လုပ်ကြံခံလိုက်ရကြောင်း ထိုနေ့ညနေပိုင်းတွင် ရေဒီယိုမှကြားသိကြရပါသည်။

“မြို့နယ်ဖဆပလအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် အေးအေးဆေးဆေး ဆောင်ရွက်နေရာမှ လုပ်ကြံခံရမည့် ဝန်ကြီးများအဖွဲ့တွင် ဆရာဘဝင်းထံ ပါဝင်ရန် ကြံကြံမှားမှားရှိခဲ့၍ အဖြစ်အပျက်များက ဆုံးစည်းပေးသလိုလည်း ဖြစ်နေပါသည်။

“ကလေး၊ ကလေး၊ ဆိုစည်းမှု လော ဆိုသည်ကိုသာ ကျွန်တော် မမြေ့သိတတ်ပါ။”

x v x

ကိုနေအောင်သည် ရွှေနေစာမေးပွဲ အောင်ထားသော်လည်း
တတိယတစ်တိ ရွှေနေမလိုက်ဘူးချေ။ တခါတရံ ရွှေနေလိုစင်လဲရန်
ပင် မေ့နေတတ်သည်။ ယခုအခါ လုံးဝရွှေနေမလိုက်တော့၊ လိုစင်
လည်း မလဲတော့ဘဲပင်သည်။ ရွှေနေ စာမေးပွဲ အောင် ထား သော
အကျိုးကျေးဇူးကြောင့် ဂျပန်ခေတ်တွင် တရားမမြို့အုပ် ခန့်ထား
ခြင်း ခံရသည်။

ကိုနေအောင်သည် သဘောကောင်း၏၊ အပေါင်းအသင်းများ၏၊
ရန်မရှိ၊ ကျွန်တော်တို့ မွေးချင်းထဲတွင် အအေးဆုံးဖြစ်သည်။

ကိုနေအောင်

[ဗိုလ်ချုပ်အကို]

အကိုလတ် ကိုနေအောင်သည် (မြန်မာ သက္ကရာဇ်) ၁၂၆၇-ခု
နှစ်တွင် ဖွားမြင်သည်။ ငယ်စဉ်ကပင် အလွန်ပျင်း၏၊ ကျောင်းမန်မန်
မတက်၊ စာမကြိုးစား၊ မိခင်နှင့် အကိုကြီးတို့ ကြိမ်းနှိုင်း၊ ဝမောင်းနှိုင်း၊
ရိုက်နှိုင်းလွန်းသဖြင့် မြန်မာလို ၈-တန်းအောင်သည်အထိသာ
ကျောင်းနေသည်။ ထိုစဉ်က မြန်မာကျောင်းများအဖို့ အမြင့်ဆုံး
ဖြစ်သော ၉-တန်းပင်မအောင်ချေ။

ထိုခေတ်က အနည်းဆုံး မြန်မာလို ၉-တန်းအောင်မှ တတိယ
တန်း ရွှေနေစာမေးပွဲဝင်နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ၁၉၂၇-ခုနှစ်
တွင် တတိယတန်း ရွှေနေစာမေးပွဲကို ဖျက်သိမ်းတော့မည်ဖြစ်သဖြင့်
အတန်းအရွယ်အချင်း မပြဋ္ဌာန်းတော့ဘဲ အသက် ၂၁-နှစ်ပြည့်သူ
တိုင်းအား စာမေးပွဲဝင်ခွင့်ပြုသည်။ ပညာအလွန်လိုလားသော မိခင်
အမေစွာသည် ဤအခွင့်ကောင်းကိုယူလျက် ကိုနေအောင်အား ရွှေနေ
စာမေးပွဲဖြေဆိုရန် အတင်းတိုက်တန်းလေသည်။ သို့ဖြင့် ကိုနေ
အောင်သည် ၁၉၂၇-ခုတွင် တတိယတန်း ရွှေနေစာမေးပွဲ အောင်
လျက် ရွှေနေတယောက် ဖြစ်လာလေသည်။

x x x

www.burmeseclassic.com

ကျွန်တော် အောင်သန်း

ကျွန်တော်သည် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၇၃-ခု ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၁၁ ရက် (ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၁၁-ခု ဩဂုတ် ၂၀ ရက်) တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။

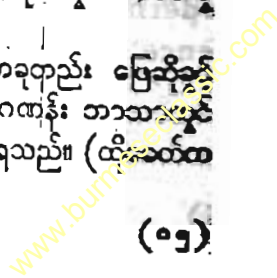
ကျွန်တော်၏ မိဘများမှာ (ကြီးတော့ မလိမ္မာဟု ဆိုကြသည်) မိခင် (မအိမ်) မိဘနှစ်ပါးမှာ မြန်မာ့အလင်းစာတိုက်တွင် အမှုထမ်းဆောင်လျက် ရှိကြသည်။ ကျွန်တော် လေးငါးနှစ်သားအရွယ် တနေ့တွင် အကြီးကြီးက လိုနေအောင်ကိုခိုက်ရာ “မင်းအကိုကို ကြောက်သလားဟု” ဟု မေး၏။ (ကျွန်တော်နှင့် အောင်ဆန်းက ဦးဘဝင်းအား “အကြီးကြီး” ဟု ခေါ်သော်လည်း ကိုနေအောင်က “အကို” ဟု ခေါ်၏။) ကျွန်တော်က “ဘာလို့ ကြောက်ရမှာလဲ” ဟု ပြန်ပြောသောအခါ သူက “မကြောက်လျှင် ဓားနှံပေါက်လိုက်စမ်း” ဟု ပြော၏။ ကျွန်တော်က ကစားနေသောဓားနှင့်ပေါက်လိုက်ရာ အလစ်မိသွားသော အကြီးကြီးနဖူးတွင် ဒဏ်ရာရသွား၏။ အမာရွတ်ဖေရာပါသွား၏။ ကျွန်တော်ငယ်စဉ်က အလွန်လက်မြန်၏။ ရန်ဖြစ်လျှင် ဦးအောင်ခိုက်လိုက်သည်ချည်းပင်။ ကျွန်တော်တို့အဖိုး (ဦးမြတ်စော) ကကျွန်တော်

အဖိုး “မူတူး” ဟု ခေါ်လေ့ရှိ၏။ “မူတူး” မှာ အလွန် ဆိုးသော ဝင်ကလေးတကောင်၏ နာမည် ဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။

အသက် ၆-နှစ်အရွယ် နတ်မောက် ဦးဘဝင်းတို့ကျောင်းတွင် သာ စသင်လျက် ၁၃-နှစ်အရွယ် ၁၉၂၄-ခုနှစ်တွင် မြန်မာလို ဂုတန်းအောင်သည်။ ထိုနှစ်ရေနံချောင်း နေရှင်နယ်ကျောင်းသို့ပြောင်း ဆက်လက်သင်ရာ ၁၉၂၅-ခု အောက်တိုဘာလတွင် နေရှင်နယ် တန်းအောင်လျက် ၁၉၂၆ ခု မတ်လတွင် အစိုးရစစ် အင်္ဂလိပ် မြန်မာ ၇ တန်းစကောလားရှစ် စာမေးပွဲအောင်သည်။ စကောလားရှင်ဆုချီးမြှင့်ခြင်းတော့မခံရချေ။ ၁၉၂၈ ခု မတ်လတွင် အင်္ဂလိပ် မြန်မာ ၁၀ တန်းကို မြန်မာစာတွင် ဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်သည်။ သို့သော်လည်း သင်္ချာဘာသာ မအောင်သဖြင့် တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့် မရချေ။

ထိုနှစ်သည် ၁၄ တန်းအောင်သူများကို “က” နှင့် “ခ” ခွဲသည့် ပထမဆုံး နှစ်ဖြစ်၏။ ထိုသို့ခွဲလိုက်မည်ကို ကျွန်တော် မဆိုထားနှင့်။ ကျောင်းအုပ်သစ် ဦးပု(ကွယ်လွန်ပြီ) ပင် မသိချေ။ ကျွန်တော်သည် အတန်းထဲတွင် အခြားဘာသာများ၌ ပထမရသော်လည်း မြန်မာစာတွင် ပထမ မရတူးချေ။ အစိုးရစစ် ၁၀ တန်း စာမေးပွဲ၌မူကား မြန်မာစာတွင် ဂုဏ်ထူးရ၏။ အတန်းထဲတွင် အမြဲ ပထမရသူမှာ မြန်မာစာရှု၏။ စာမေးပွဲများစိတ်မချရပုံ၏ သာဓက တရပ်ပင်။ စာမေးပွဲစနစ်သည် ကျောင်းသားတဿောက်၏ အရည်အချင်းအစစ် အမှန်ကိုဖော်ထုတ်နိုင်သောစနစ်မဟုတ်။ သို့သော် ထိုစနစ်ကို အစားထိုးနိုင်သောစနစ် ရှာမတွေ့ကြသေးသဖြင့် နိုင်ငံတိုင်းတွင် စာမေးပွဲစနစ်ကိုပင် လက်ခံနေကြရ၏။

နောက်နှစ် ၁၉၂၉ တွင် သင်္ချာဘာသာစာရတည်း ပြေဆိုခွင့် ရသော်လည်း ဘာသာအားလုံး ပြန်ဖြေရာ ဂဏန်း ဘာသာတွင် ဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်လျက် တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်ရသည်။ (ထိုအခါက

သင်္ချာဘာသာကို ဂုဏ်အားထားသော အက္ခရာသင်္ချာနှင့် ဂဠုန်စာသင်္ချာ
ဘာသာဟူ၍ နှစ်မျိုးခွဲထားသည်။

ကျွန်တော်နှင့် ကနစ်တည်း တက္ကသိုလ်များက သူ များ မှာ
ကိုရှုမောင် (ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်း)၊ ကိုချင်းစိန် (ရွှေညောင်မောင်)၊
ကိုဝန်(မင်းသုဝဏ်) စသည့် ဖြစ်သည်။

၁၉၂၉ ခု ဇွန်လ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ရောက်၊ ၁၉၃၁ ခု မတ်လ
တွင် ဥပစာတန်း (အိုင်အေ) အောင်သည်။ ဝိဇ္ဇာ(ဘီအေ)အင်္ဂလိပ်
ဂုဏ်ထူးတန်း တက်ခွင့်ရသော်လည်း နောင်နှစ် မိုးရိုးတန်း ပြန်ဆင်း
ရသည်။

၁၉၃၂-၃၃ ခု စာသင်နှစ်သည် ကျွန်တော့်အဖို့ အပြင်အလုပ်
အများဆုံး နှစ်ဖြစ်သည်။ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား များ သင်္ဂြိုဟ်
(တကသ) တွင် ကွယ်လွန်သူ သခင်မိမိန် ဝန်ကြီးမဟောင်း နေ့ရှင်
တို့နှင့်အတူ အလုပ်အမှုဆောင်အဖြစ်ဆောင်ရွက်သည်။ မကွေးခရိုင်
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများအသင်း တည်ထောင်၍ ပထမဆုံး ဥက္ကဋ္ဌ
အဖြစ်ဆောင်ရွက်သည်။ အင်းဝကျောင်းဆောင်သယံဇာတအသင်းအမှု
ဆောင်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်း အမှုဆောင်၊ အင်းဝ
ကျောင်းဆောင်အတွက် အစားအသောက်ကော်မီတီဝင်ဖြင့် အပြင်
အလုပ်များဖြင့် အချိန်ကုန်ခဲ့သည်။ ရလစ်မှာ စာမေးပွဲ မကျစဖူး
ကျသည်။

နောက်နှစ် (၁၉၃၄) တွင် အပြင် အလုပ်များ လျော့လျက်
စာကြိုစာမေးပွဲ ဝိဇ္ဇာ(ဘီအေ)စာမေးပွဲကို အင်္ဂလိပ်စာပေ(English
Language and Literature)၊ ဇေတ် သစ် ရာ ဇ ဝင်
(Modern History) နှင့် နိုင်ငံ ချေး ဗေဒ (Political
Science) ဘာသာများယူလျက် ချောမောစွာ အောင်မြင်သည်။

x x x x

ဝိဇ္ဇာ ပြစ်ပြားနောက် (ဆေးတောင်ဝေးဘော့မဂ္ဂ) အင်္ဂလိပ်
ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသော 'နယူးဘားမား' (The New Bur
ma) ဝံသာနု သတင်းစာတွင် လက်ထောက် အယ်ဒီတာအဖြစ်
ဆောင်ရွက်သည်။ အယ်ဒီတာချုပ်မှာ ကွယ်လွန်သူ ၉၁ ဌာနခေ
ဝန်ကြီး၊ ဂျပန်ခေတ်ဝန်ကြီးနှင့် သံအမတ်ဖြစ်သော ဒေါက်တာ
သိန်းမောင်ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က ဒေါက်တာသိန်းမောင်မှာ အိန္ဒိယ
ပြည်လုံးဆိုင်ရာ ဥပဒေပြုလွှတ်တော် (Legislative Assem
bly of India) အတွက် မြန်မာပြည်ကို ကိုယ်စား ပြုသော
အမတ်ဘယောက်ဖြစ်သည်။ (ထိုအချိန်က မြန်မာပြည်ကို အိန္ဒိယန
တို့ထားသည်။) 'နယူးဘားမား' သတင်းစာမှာ နိုင်ငံရေးထောင်းစ
ဖြစ်သည့်အတိုင်း စီးပွားရေးမတောင့်တင်း၊ အလုပ်သမားများအ
လစာ များများ မပေးနိုင်ရကား ဝံသာနုစိတ်ရှိသူများသာ ဝ
ရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ မြို့ဘိယုအစိုးရကလည်း အတင်းစာန
တက္က အလုပ်သမားများကို အခါအခွင့်သင့်တိုင်း ဖိနှိပ်သည်။

၁၉၃၆-ခု စက်တင်ဘာလတွင် ဝန်ထောက်လောင်းစာမေး
ပွဲဝင်ရောက်ဖြေဆိုရာ အမှတ်ရနည်းသဖြင့် မြို့အုပ်အဖြစ်သာ ခန့်ထား
ခြင်းခံရသည်။

ထိုခေတ်က ဝန်ထောက်စာမေးပွဲကို "မြန်မာနိုင်ငံ ဝန်ထမ်းနှင့်
အခြားဌာနဝန်းထမ်းစာမေးပွဲ" (Combined B.C.S. and
other Services Examination) ဟု ခေါ်သည်။

အသက် ၂၁-နှစ် ပြည့်ပြီး၍ ၂၅ နှစ်ထက် မကျော်သူများသာ
ဝင်ခွင့်ရှိသည်။

ထိုစာမေးပွဲထက်မြင့်သော (အိုင်-စီ-အက်) စာမေးပွဲကို အသက်
၂၃ နှစ် ကျော်လျှင် မဝင်ရချေ။

ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းတို့နှင့်အတူ ကျဆုံးသွားသော ကိုဗိုလ်ချုပ်
မောင်မှာ အသက်မီသဖြင့် စာမေးပွဲ နှစ်ခုစလုံးဝင်၍ ဖြေသည်။
ဝန်ထောက်စာမေးပွဲတွင် ကျွန်တော်ထက် သုံးနေရာအောက်ကျသော်
လည်း (အိုင်-စီ-အက်) စာမေးပွဲတွင် ပထမရသည်။

ကျွန်တော်မှာ အသက် ၂၃ နှစ် ကျော်နေပြီဖြစ်၍ (အိုင်-စီ-အက်)
စာမေးပွဲဝင်ခွင့် မရခဲ့ချေ။ ကျွန်တော်နှင့် အသက်တူ သော်လည်း
အသက်လိမ်ထားသူ တယောက်မှာ ဝင်ခွင့်ရသဖြင့် (အိုင်-စီ-အက်)
ဖြစ်သွားသည်။

၁၉၃၇-ခု၊ မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့မှစ၍ ၁၉၄၂ ခု၊ ဒုတိယ
ကမ္ဘာစစ်မီး မြန်မာပြည်သို့ ကူးစက်လာသည်အထိ မြို့အုပ်အဖြစ်
ဆောင်ရွက်သည်။

မြို့အုပ်လုပ်ခဲ့သဖြင့် အချို့နိုင်ငံရေး ခြေထိုးသမားများ (အထူး
သဖြင့် လက်ဝဲသမားဆိုသူအချို့)က 'မြို့အုပ်လူထွက် နိုင်ငံရေးအလား
အလာမရှိ' ဟု တီးတိုးဝါဒဖြန့်ကြသည်ဟု သိရသည်။

သို့သော် မြို့အုပ်လုပ်တော့မှ တောနေမြန်မာလူထု မည်မျှဆင်းရဲ
သည်၊ မည်မျှဗဟုသုတ ခေါင်းပါးသည်ကို သိရပြီး ဆင်းရဲသား
များ၏အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ချင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

မှတ်မိပါသေးသည်။

၁၉၄၀-၄၁ ခုနှစ်လောက်တွင် ပခုက္ကူ ခရိုင် မြိုင် မြို့
နယ်ရှိ ရွာအချို့တွင် စမ်းရောဂါဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော်
သည်ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဆရာဝန်တယောက်နှင့်အတူ နယ်
လှည့်ကာ စမ်းရောဂါ ကာကွယ်ဆေးများ ထိုးပေးသည်။
ဆေးမထိုးမီ ရွာသူရွာသားများအား စုဝေးစေလျက် မည်
သည့်အတွက် ဆေးထိုး သင့် ကြောင်းကို ရှင်း ပြ ဟော
ပြောသည်။

ဗဟုသုတ ခေါင်းပါးသော ရွာသူ ရွာသားများသည်
ဆေးထိုးရမှာ ကြောက်နေသည်။ "မြို့အုပ်မင်း-ဆေးလိပ်ဖိုး
တွေနှစ်ဆယ့်ငါးကျပ် ပေးပါမည်၊ ဆေးမထိုးပါရစေနင့်"
ဟု ကျွန်တော်၏ ဟောလိုက် စာရေးကို ပြောသည်။

ကျွန်တော်သည် အံ့အားလည်း သင့်၊ ဝမ်းလည်း နည်း
သွားသည်။ ဟောပြောမရသည့်အဆုံး "ခင်ဗျားတို့တွေ့
ငါ့ကတ်နတ်ပြည်တင်ရမှာတဲ့၊ ဆေးထိုးရင် ထိုး၊ မထိုးရင်
ဒဏ်တပ်မယ်"ဟု ပြောမှ ရွာသူရွာသားများ ဆေးထိုးကြ
သည်။

ဤမျှပင် ထိုခေတ်က တောနေမြန်မာလူထု ဗဟုသုတ
ခေါင်းပါးကြပါသည်။

ကျွန်တော်နှင့် အောင်ဆန်းမှာ မွေးချင်းထဲတွင် အငယ်ဆုံး
ယောက်ဖြစ်သည့်အတိုင်း မိဘများက 'ခြေမွေးမီးမလောင်
ယက်မွေးမီးမလောင်' ထားရာ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင် အပြင် ပ တွင်
ဖြစ်ပျက်နေပုံကို မသိကြချေ။

ကျွန်တော် မည်မျှ မြို့သားဆံ့ခဲ့သနည်းဟူမူ မြို့အုပ်လုပ်စက
ဆေးရွက်ကြီးကိုပင်ကောင်းစွာမသိချေ။ ထိုခေတ်၏ သုံးစံအတိုင်း
မြို့အုပ်ဖြစ်လျှင်ဖြစ်ချင်း မြေတိုင်းပညာကို စသင်ရသည်။

တနေ့တွင် ကွင်းဆင်းစစ်နေရင်း လယ်ဝန်လုပ်သူက ဆေးရွက်
ကြီးပင်ကို လက်ညှိုးထိုးပြကာ "ဟိုဟာ ဘာပင်လဲ" ဟု မေးသည်။
ကျွန်တော်က မရဲတရဲဖြင့် "ဆေးရွက်ကြီးပင် ထင်တယ်" ဟု
ပြန်ဖြေရာ "ဆေးရွက်ကြီးပင်တဲ့၊ ထင်မနေနဲ့" ဟု လယ်ဝန်က စိတ်
ပျက်စွာ ပြောလေသည်။

ကျွန်တော်သည် ဤမျှပင် မြို့သားဆံ့ခဲ့ပါသည်။ (ညံ့သည့်ဟု
ဆိုလိုကလည်း ဆိုနိုင်ပါသည်။)

ကျွန်တော် မှတ်မိသလောက် ကျွန်တော်တို့ မိခင်သည် ကျွန်တော်နှင့် အောင်ဆန်းအား ယာတောသို့ တခေါက်သာ ခေါ်သွားဘူးပါသည်။ ယာတော ရောက်သောအခါလည်း “မြွေကိုက်ခံရမှာစိုးတယ်” ဆိုကာ တဲပေါ်မှ အောက်ဆင်းရချေ။ ကျွန်တော် ဆေးရွက်ကြီးပင် မသိသည်မှာ အံ့ဩစရာပါလော။

နောက်တခြားခြား နယ်ကိုင်ရပြီး တောရွာတွေရောက်မှ ဗမာတောင်သူ လယ်သမားတွေ မည်မျှဆင်းရဲသည်ကို သိရတော့သည်။

ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့အစိုးရသည် မိမိတို့ကိုယ်စားပြုသော အရင်းရှင် လူတန်းစားအတွက်သာဖြစ်ပြီး တောနေတောင်သူ လယ်သမားများ၏ ဘဝမှာ အလွန် သနားစရာ ကောင်းကြောင်း သိရတော့သည်။

မြို့အုပ်လုပ်ခဲ့သဖြင့် အခြား ခြေထိုးမှု တခုလည်း ခံရပါသေးသည်။ ထိုခြေထိုးမှုမှာ အချို့ မသမာသည့် နိုင်ငံရေးသမားများက အခြေအမြစ် လုံးဝမရှိဘဲ လုပ်ကြံကာ ကျွန်တော် မြို့အုပ်လုပ်နေစဉ် သခင်အောင်ဆန်း ကျွန်တော် အိမ်လာရာ ကျွန်တော်က လက်မခံဘဲ မောင်းချသည့်ဟူသော ခြေထိုးမှုပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုခြေထိုးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်၏ “၁၆ နှစ်နိုင်ငံရေးအတွေ့အကြုံများ” စာအုပ်တွင် ရှင်းပြပြီးဖြစ်၍ ဤနေရာတွင် ထပ်လောင်း မဖော်ပြတော့ပါ။

ဂျပန်ခေတ် ၁၉၄၂-ခု ကုန်ခါနီး (ဒီဇင်ဘာ ၂၂ ရက် တင်သည်)မှ သူတို့ ပြေးရသည့် ၁၉၄၅-ခုနှစ် ဧပြီလထိ နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်အဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ကျွန်တော် နယ်မှ ချွေးတပ် အနည်းငယ်သာ ပေးပြီး နွားတကောင်မှ မပေးရအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဂျပန်တော်လှန်ရေး ဆင်နွှဲခါနီးတွင် ဗမာ့တပ်မတော်အတွက် လက်နက်စုဆောင်းပေးခဲ့သည်။ ဂျပန် ကင်ပေတိုင် (စစ်ပုလိပ်အဖွဲ့) လိုက်သော်လည်း အပြေးကောင်း၍ လွတ်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော် မိတ်ဆွေအချို့ အပြေး မကောင်းသဖြင့် အသတ်ခံကြရသည်။

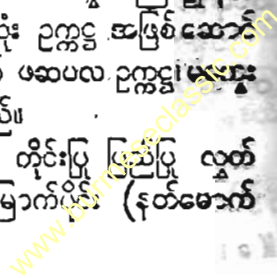
x x x

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးဆုံး၍ ဗြိတိသျှ ပြန်ရောက် လာသောအခါ (၁၉၄၅ ခု အောက်တိုဘာလ)အစိုးရအလုပ်မှ ထွက်ပြီး နိုင်ငံရေး နယ်ထဲသို့ ခြေစုံပစ်ဝင်သည်။ ထိုအချိန်မှာ ဖဆပလ အာဏာရ သေးသည့်အပြင် ဗြိတိသျှ အစိုးရက ထော်လှန်ရေး ရဲဘော် မြောက်မြားစွာကို ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင် ကြီးမိန့်ပေးလျက် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းကိုပင် ကြိုးစင်တင်သတ်ရန် ကြံစည်နေချိန်ဖြစ်သည်။

နောက်ပိုင်း ဖဆပလ အာဏာ ရလာသောအခါ ဝင်ရောက်၍ အာဘောင်အာရင်းသန်သန်ဖြင့် အော်ဟစ် ခဲ့ကြသူများသည် ထိုအချိန်က ဖဆပလတွင် ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်ရန် ငြင်းဆန်ခဲ့သည်ကို မှတ်မိပါသေးသည်။ နာမည်များ မှတ်မိသော်လည်း ရှိသော ကျမည် စိုး၍ မဖော်ပြတော့ပါ။ ထိုသူများကား “လူနှင့်ချမ်းသာ” ဆိုသူများပေတည်း။

နိုင်ငံရေးနယ်ထဲ ရောက်ပြီးနောက် တောင် တွင်းကြီး မြို့နယ် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ တည်ထောင်ပြီး ပထမဆုံး ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ နောက် တောင်တွင်းကြီးမြို့နယ် ဖဆပလ ဥက္ကဋ္ဌ၊ မန္တလေး ခရိုင် ဖဆပလဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

၁၉၄၇-ခု ဧပြီလတွင် ကျင်းပသော တိုင်းပြု ဖြည့်ပွဲ လွှတ်ထော် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မကွေး အရှေ့မြောက်ပိုင်း (နတ်မောက်

နယ်)မှ ကွယ်လွန်သူ ဦးဉာဏ်ချိန်နှင့်အတူ ပြိုင်ဘက်မရှိ စာမတ် အဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်းခံရသည်။ ကျွန်တော့် ရဲဘော်များက ကျွန်တော်အား တောင်တွင်းကြီးနယ်မှ တက်စေလိုသည်။ ကျွန်တော်ကွယ်တိုင်ကလည်း တောင်တွင်းကြီးနယ်မှ တက်ခွင့်သည်။ သို့သော် “မီးခက်မှုတ်” ဟု နာမည်ကြီးခဲ့သော ဒု-ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း သခင်တင် ခြေထိုးလိုက်သဖြင့် ကျွန်တော်နတ်မောက်နယ် ထောက်သွားရသည်။

၁၉၄၇-ခု ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးဌာန ပါလီမန် အတွင်း ဝန်အဖြစ် ခန့်ထားခြင်းခံရသည်။ နောက်ဝန်ကြီးချုပ်၏ တွဲဖက် ပါလီမန် အတွင်းဝန်၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဌာန တွဲဖက်ပါလီမန် အတွင်းဝန် ပြည်ထဲရေးဌာန ပါလီမန်အတွင်းဝန် စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၄၉-ခု ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့တွင် အခြားဆိုရှယ်လစ် ပါတီဝင်များ၊ ရဲဘော်ဝါများနှင့်အတူ ထုထူးမှ နုတ်ထွက်သည်။

၁၉၄၉-ခုနှစ်အောက်တိုဘာလတွင် ဆိုရှယ်လစ် ပါတီဝင်များ၏ အာဏာယစ်မှုကို မကြိုက်သဖြင့် ဆိုရှယ်လစ် ပါတီမှ နုတ်ထွက်သည်။ ၁၉၅၀-ခု မတ်လ ကုန်ခါနီးတွင် ဝန်ကြီးချုပ် သခင်နုက သူ၏ ပါလီမန် အတွင်းဝန် အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် မြန်မာအောင်ဦးတင်မှတစ်ဆင့် ကမ်းလှမ်းသည်ကို လက်မခံခဲ့ပေ။ ထိုအချိန်တွင် ဖဆပလ-ဆိုရှယ်လစ်များမှာ အတော်နာမည်ပျက်နေပြီ ဖြစ်ရကား ကျွန်တော်အပို့ ထုထူးလက်ခံရန် ဝန်လေးနေပေသည်။

၁၉၅၀-ခု မတ်လလောက်တွင် အာဏာလက်ခံ ဖဆပလအဖွဲ့ဝင် အဖြစ်မှ အပြီးအပိုင် နုတ်ထွက်လိုက်သည်။

ထိုအချိန်မှာ ဆောင်ရွက်ပုံပုံပန်းပုံမျိုးစုံထနေ၍ ပြည်တွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး ဆိတ်သုဉ်းလျက် ပြည်သူ့လူထု(အထူးသဖြင့် တောနေ လူထု၊ ယခုခေတ်အခေါ် ဦးကြီးများ) ဒုက္ခ ပင်လယ်ကြော မျောနေချိန် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်၏ တခုတည်းသော ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးရအောင် ဆောင်ရွက်ပြီး နိုင်ငံရေးမှ အနားယူကာ မိမိဝါသနာ ပါသော စာဖတ်၊ စာရေးခြင်းဖြင့် အေးအေးနေရန် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက် မအောင်မြင်သေးရကား ယနေ့တိုင် နိုင်ငံရေး တဝယ် သဘာဝ တွင် လှားလာ မှန်ဆန်လျက်ရှိနေရသည်။

၁၉၅၀-ခု ဧပြီလကုန်ခါနီးတွင် ပြည်သူ့ ငြိမ်းချမ်းရေး အဖွဲ့ပေါင်းစု တည်ထောင်ပြီး ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ကျွန်တော် တို့အဖွဲ့ကို တံဆိပ်ဖြစ်သော ပန်းသပြေ ညောင်ရေအိုးပုံကို အစွဲပြု၍ အချို(အထူးသဖြင့် တည်မြဲ ဖဆပလ ခေါင်းဆောင်နှင့် ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဦးကျော်ငြိမ်း)က “ညောင်ရေအိုးပါတီ” ဟု နောက်ပြောင် ခေါ်ကြသည်။

ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များဖြစ်သော ရဲဘော် ဖြူ ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်လခရာနှင့် ဒို့ဗမာ အစည်းအရုံး ခေါင်းဆောင် သခင် ထွန်းအုပ်တို့က ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌများအဖြစ် ဆောင်ရွက်၍ တောင်ကြီး ကိုသွန်းမြင့်က အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းတွင် ကိုသိန်းဖေ(သိန်းဖေမြင့်)လည်း ပါသည်။

သူ့အကျိုးပေးဟုဆိုရမည်လောမသိ၊ ကိုသိန်းဖေကို လူအများက မယုံကြချေ။ ကျွန်တော်ကား မည်သူနှင့် ပေါင်းပေါင်း ယုံကြည်ကြည့်ပေါင်း၏။ ဘယ်သူ ဘာပြောပြော မိမိရဲဘော်များကို ထိုက်သင့်သည့် နေရာပေး၏။ ဥပမာ ၁၉၅၁-ခု ဇူလိုင်လတွင် ကျင်းပသော ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲ၌ လမ်းမတော် မိမိဆန္ဒယူခဲ့

X X X

ဝန်ကြီးချုပ် သခင်နုနှင့် ယှဉ်ပြိုင်အရေးခံနေစဉ် အချို့က နှိုးနှိုင်းပေး
အား တရားဟောခွင့် မပေးရန်၊ ပေးလျှင် မဲအရနည်းလမ်းမည်ဟု
ပြောကြ၏။ ကျွန်တော်က “မဲခံချင်နေပါစေ၊ ကိုယ်ပိုင်ကော် ကိုယ်
ရွတ်ချသည့် အလုပ်မျိုး မလုပ်နိုင်”ဟု ပြောကာ ကိုသိန်းဖေအား
စင်မြင့်ပေါ်တင်ပေးခဲ့၏။

ထိုအချိန်က ကျွန်တော်သည် ကိုသိန်းဖေကို အကြွင်းမဲ့ယုံကြည်
၏။ သို့သော် ပြောစရာရှိသည်ကိုမပြေး၏။ ကနေ့ ကျွန်တော် ကား
ကလေးထဲတွင် ကိုသိန်းဖေပါလာရာ “ကိုသိန်းဖေ-ခင်ဗျား တော်
တော် ပါရမီထူးဘယ်”ဟုပြောလိုက်၏။ သူက “ဘာတုန်း”ဟုခမေးရာ
ကျွန်တော်က “ခင်ဗျားကို ဘယ်သူမှမယုံဘူး”ဟု ပြောလိုက်၏။
အနားတွင် ကပ်ဆိုင်နေသော ကျွန်တော့်ဇနီးက လက်ကုတ်ဆု
“ဘာလက်ကုတ်တာလဲ၊ မှန်တာပြောတာဘဲ”ဟု ပြောလိုက်၏။
ကျွန်တော် ရည်ရွယ်ချက်ကား ကိုသိန်းဖေအား ရွတ်ချရန် မထုတ်ဘဲ
ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ် ခေဖန်ရေးလုပ်ပြီး ပြင်သစ်သည်ကို ပြင်စေရန်
ဖြစ်၏။

နောက်ပိုင်းတွင် ကိုသိန်းဖေနှင့်ကွဲသွား၏။ ကဲ့သို့ပင် “ခမ္ဘာနှင့်
နိုင်ငံရေးအတွေ့အကြုံများ” စာအုပ်တွင် ဖော်ပြပြီးဖြစ်၍ ဤစာအုပ်
တွင် မဖော်ပြတော့ပါ။ ကိုသိန်းဖေသည် လက်တွေ့သမားဆန်၊
သူပေးသော အကြံဉာဏ်အချို့မှာ အတော်ကောင်း၏။ ဥပမာ-
ကျွန်တော်က နေ့စဉ်သတင်းစာထုတ်ရန် စီစဉ်သောအခါ သူက
အပတ်စဉ်ဂျာနယ်ကို ထုတ်ရန်၊ နောက်မှတဖြည်းဖြည်း နေ့စဉ်သတင်း
စာ ထုတ်ရန် အကြံပေး၏။ သို့သော် ကျွန်တော်က လက်မခံပေ၊
သူပေးသည့် အကြံကောင်းကြောင်း နောက်မှ သဘောပေါက်၏။

ကျွန်တော်သည် လုပ်ချင်သည်ကို စွပ်လုပ်တတ်၏။ မည်သူ
တား၍မျှမရပေ၊ ကျွန်တော် ခနီးက ပေဒင်ဆရာတယောက် ရေးပေး

အားပေးကာ ဟောတရားကိုပြု၍ ထိုနှစ်အတွင်း ကြာသပတေးနေ့
တွင် မည်သည့်လုပ်ငန်းမျှ စလုပ်ရန်တား၏။ ကျွန်တော်က (Go to
hell) ဟု ပြောကာ ၁၉၅၂-ခု မေလ ၁ ရက် ကြာသပတေးနေ့
တွင် “ပြည်သူ့နေ့စဉ် သတင်းစာ” ကို စတင်၏။ ကိုယ်ပိုင် စာပုံနှိပ်
စက်လည်းမရှိ၊ လုပ်ငန်းကျမ်းကျင်မှုလည်းမရှိ၊ သတင်းစာမှာ အကြီး
အကျယ် ရှိရကား သုံးလေးလနှင့် ရုပ်လိုက်ရ၏။ ကြေးတင်လာ၍
အိမ်ထောင်ဆပ်လိုက်ရ၏။ နောက်တဖြည်းဖြည်း ကားပါပြုတ်သွား၏။
ပေဒင်မှန်၍လော၊ ကျွန်တော်၏ ရှေ့လောကြီး မှု ကြောင့် လော၊
စာပတ်သူ ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်၏။

x x x

ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူ့ငြိမ်းချမ်းရေး အဖွဲ့ပေါင်းစုတွင် ၀ါဒမဏ္ဍိ
လုပ်ငန်းစဉ်သာရှိ၏။ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်မှာ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး
တည်ဆောက်ရန်ဖြစ်ရာ အာဏာလက်ရှိ ဖဆပလ အစိုးရနှင့် လက်နက်
ကိုင် ကော်လွန်နေသူများ သင်ပုန်းချေစနစ်ဖြင့် အချိုးချင်း အာ
ဇာတမထားဘဲ တိုင်းပြည်အကျိုးအတွက် လက်တွေ့ ဆောင်ရွက်ကြ
ရန် ဖြစ်၏။

ထိုအချိန်က ကျွန်တော်သည် ဤလုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် အမျိုးသား
ညီညွတ်ရေး တည်ဆောက်နိုင်လျက် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး ပြန်
လည်ရရှိလိမ့်မည်ဟု ရိုးသားစွာယုံကြည်၏။

သို့သော်လည်း ယနေ့ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဝေဖန်ခံရလုပ်ကြည့်
သောအခါ ကျွန်တော်စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့ကြောင်း သဘောပေးခဲ့၏။
ယေဘုယျအားဖြင့် အာဏာလက်ရှိ ရယူထားသူများသည် မိမိတို့

ရရှိထားသော အာဏာကို အခြားသူများအား ခွဲဝေမပေးလိုဘဲ တတ်နိုင်သမျှ မိမိတို့ချည်း ဆုပ်ကိုင်ထားလိုကြ၏။

လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးသူများကလည်း စာအုပ်ကြီးအတိုင်း စေ့ပံ့ရေးဖြင့် အာဏာမယူလို၊ အာဏာလက်ရှိအစိုးရကို အပြုတ် ဖြုတ်၍သာ ယူလိုကြပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရေးခေလာကတွင် ဗိုလ်ချုပ်မထောင်စနံ၊ တရားယာက် သာ ရရှိထားသော အာဏာကို စွန့်လွှတ်လိုစိတ်ရှိသူကြောင်း ပထမရ၏။ ဤသို့ရေးရာတွင် ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော် ညီဘက်မှ မျက်နှာ လိုက်ရေးခြင်း မဟုတ်ပါ။ “ဗမာ့နိုင်ငံရေးသမိုင်း”ကို သုံးသပ်၍ ရေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၉၁-၅၁ နှစ်အတွင်း ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ခဲ့ကြသော ခေါက်တံ၊ အမာ၊ ဦးပု၊ ဦးစောနှင့် လွတ်လပ်ရေးခေတ်တွင် ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်ခဲ့သော ဦးနုတို့၏လုပ်ရပ်များကို သုံးသပ်ပြီး ရေးခြင်းဖြစ်ပါ သည်။

ဤနေရာတွင် အလျဉ်းသင့်သဖြင့် ဒီမိုကရေစီ ဝါအရင့်ဆုံးဖြစ် သော မြတ်သျှတို့လုပ်ပုံကိုင်ပုံကို အနည်းငယ် ဖော်ပြလိုပါသည်။ မြတ်သျှတို့သည် တမျိုးသားလုံး အကျပ်အတည်း (National Crisis) နှင့် ရင်ဆိုင်ရသောအခါ ဂိုဏ်းဂဏစွဲဖျောက်၍ အမျိုး သား ညီညွတ်ရေးတည်ဆောက်ကြ၏။ အမျိုးသားညွန့်ပေါင်းအစိုးရ ဖွဲ့ကြ၏။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်း နာဇီဂျာမနီအပြင်းထန်သော ထိုးနှက်မှုကိုခံနေရစဉ် အမျိုးသားညွန့်ပေါင်းအစိုးရဖွဲ့ကာ တိုင်းပြည် ကို ကယ်တင်ကြ၏။ အတုယူစရာပင်။

ဤသို့ရေးခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်အား အယူသီးသော သဘောတရား ဆရာကြီးများက ‘လက်ျာ ဆံသည်’ဟု ဝေဖန် ကောင်း ဝေဖန်ကြပေလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်၏ ချေပချက်ကား

“ကမ္ဘာ့လူ့စည်းမဲ့ လူမျိုးပေါင်းစုံ ဖျစ်ကြည်ရေးဝါဒ” (Prole- tarian Internationalism) လက်ခံ ကျင့်သုံး ပါသည် ဆိုသော ကွန်မြူနစ်အစိုးရများပင် “ငါ့နိုင်ငံ ပထမ” ဆိုသည့်မူကို ပါးစပ်က ဖွင့်ဟမပြောသော်လည်း လက်တွေ့ကျင့်သုံးကြသဖြင့် အချင်းချင်း ပဋိပက္ခဖြစ်နေကြသည်မဟုတ်တုံ့လော ဟူသတည်း။

နိုင်ငံရေးနယ်ထဲ တခါးဆက်မိလျှင် ပြန်ထွက်ရန် အလွန်ခက် ၏။ အကဝါသနာပါသည် ဆိုင်းသံ ဗုံသံကြားလျှင် မကဘဲ မနေ နိုင်သကဲ့သို့ပင်တည်း။ [သို့သော် ဤအချက်သည် နိုင်ငံရေး တကယ် ဝါသနာပါသူများအတွက်သာမှန်၏။ နိုင်ငံရေးလုပ်စားလိုသူများ (ဝါ) ရာထူး ရာခံ အခွင့်အရေး မြှော်မှန်းလျက် နိုင်ငံရေးနယ်ထဲ ဝင်လာသူများ အတွက်ကား မမှန်ချေ။ ထိုသူများသည် အကျပ် အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်ရသောအခါ (ဝါ) အဖမ်းခံရသောအခါ နိုင်ငံ ရေးမှ ထွက်ပါပြီဟု ပြောလေ့ရှိ၏။ ထိုသူများကား ပညာတတ် အချောင်သမား လူတန်းစားတွင် ပါဝင်၏။]

x x x

မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ပထမဆုံး ရွေးကောက်ပွဲ အဖြစ် ၁၉၅၁-ခု ဇွန်လ ၁၂-ရက်နေ့တွင် ပါလီမန် (ပြည်သူ့ လွှတ်တော်)ရွေးကောက်ပွဲ စတင်ကျင်းပသည်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲတွင် ရန်ကုန် လမ်းမတော် မဲဆန္ဒနယ်မှ ကျွန်တော်သည် ဝန်ကြီးချုပ် သခင်နုနှင့် ယှဉ်ပြိုင်အရွေးခံသည်။ အခြားအမတ်လောင်း ၈-ဦး လည်း အရွေးခံကြသည်။ မဲပုံးများကို မြောက်ညွှတ်ဘက် သိပ်ထဲသို့ ပြီး ဇွန်လ ၁၈-ရက်နေ့တွင် မဲခံရတွက်ရာ သခင်နုက ပထမ၊ ကျွန်တော် က ဒုတိယ ရသည်ကို တွေ့ရသည်။

အိမ်သူအိမ်သား တပည့်တပန်း လေးဆယ်ကျော်ရှိသော ထိလာ
မာမက်နေဆိုသူ အမတ်လောင်းမှာ ၁၁ မဲသာရလျက် နောက်ဆုံးမှ
လိုက်သည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤရွေးကောက်ပွဲ တရားမျှတခြင်း ရှိ-မရှိ
ဆိုသည်ကို “၁၆-နှစ် နိုင်ငံရေးအတွေ့အကြုံများ” စာအုပ်တွင် ဆွေး
နွေးပြီး ဖြစ်သဖြင့် ထပ်မံမဖော်ပြတော့ပဲ။

ရွေးကောက်ပွဲပြီးနောက်လည်း ‘ပြည် တွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး
အဖွဲ့ပေါင်းစုံ’ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သည်။ ‘မီမိုကရေစီ
အခိုင်အရေး ကာကွယ်မှု ကော်မီတီ’ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်း ဆောင်ရွက်
သည်။ အလုပ်သမား လယ်သမားပါတီ (ဆိုရှယ်နီ) ခေါင်းဆောင်
တယောက်ဖြစ်သော သခင်လှအကျွန်ုပ် အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်
ရွက်သည်။ သခင်လှအကျွန်ုပ်မှာ အလွန်အလုပ်လုပ်သူ ဖြစ်၏။

ဆိုရှယ်နီပါတီ၊ ခေါက်တာ ဘမော်၏ မဟာဗမာပါတီနှင့်
ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူ့ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ပေါင်းစုံသည် ‘သုံးပွင့်ဆိုင်
မဟာမိတ်’ ဖွဲ့လျက် လောလောဆယ် ဖြစ်ပေါ်နေသော နိုင်ငံရေး
ပြဿနာများကို ပူးတွဲဆောင်ရွက်ကြသည်။ နောက်တဖြေးဖြေး
တိုးချဲ့လျက် ဦးဘဖေလိုနိုင်ငံရေးသမားဟောင်းကြီးများပါ ပါသော
‘ပြည်ချစ်မဟာမိတ်အဖွဲ့’ ဖွဲ့၍ လုပ်ငန်းတူများကို ပူးတွဲလုပ်ကိုင်
ကြသည်။

ထိုအချိန်က ထိပ်တန်းခေတ်နေသော ပြဿနာမှာ တရုတ်ပြု
ကျူးကျော်မှုဖြစ်သည်။ မော်စီတုန်းတို့က တိုက်ထုတ်လိုက်၍ တရုတ်
ပြည်မကြီးမှ ဖော်မိုဆာ ကျွန်းသို့ ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်ရသော
ချန်ကေရှီတို့ တပ်သားများသည် မြန်မာပြည်နယ်စပ်တွင် အခိုင်အမာ
တပ်စွဲလျက် မြန်မာ တိုင်းရင်းသားများအား နှိပ်စက်၊ သတ်ဖြတ်၊
လုယက် ဖျက်ဆီးနေကြသည်။ အာဏာလက်ရှိ ဖဆပလ-ဆိုရှယ်လစ်
အစိုးရသည် တရုတ်ပြုအန္တရာယ်ကို ဖုံးအုပ်လျက် ထိရောက်စွာအရေး

ကျေပျော်နေကြသော်လည်း (ဦးနုဟု နာမည်မခံပြောင်းထားပေ) ထ
ပုဂံမန်တွင် ‘ခေါက်ဆွဲ တရုတ်အချို့ကို အတိုက်အခံက ဗာရာဏသီ
ချဲ့နေသည်’ ဟုပင် ပြောလိုက်သေးသည်။

(ဦးနုကား အလွန် ကောင်းပြောကောင်းသူ ပေတည်း။ အဖြစ်
အလျက်မှန်သည်-မမှန်သည် အပထား၍ ကြားရသူ ကျေနပ်လောက်
အောင် မစားရဝခမန်း ပြောတတ်သူ ဖြစ်သည်။ “လူတယောက်
တိုက်တလုံး၊ ကားတစ်၊ တလဝင်ငွေ ရှင်ရာ။ ဖဆပလ အနှစ်
လေးဆယ် အာဏာတည်မြဲရမည်” စသည်တို့မှာ ဦးနုပြောခဲ့သော
ကောင်းလုံးများ ဖြစ်ပေသည်။)

ဦးနု မည်မျှ စကားပြောကောင်းစေကာမူ ‘ဆင်ခသကို ဆိတ်ရေ
ဖြင့် ဖုံးမရ’ ဆိုသကဲ့သို့ တရုတ်ပြု အန္တရာယ်မှာ တနေ့တခြား ကြီး
တူး လာလေသည်။ ပြည်ချစ်မဟာမိတ်အဖွဲ့ အနေဖြင့်လည်း
လူထုအစည်းအဝေးများ ကျင်းပကာ တမျိုးသားလုံး အန္တရာယ်
ဖြစ်ခသ တရုတ်ပြုပြဿနာကို တင်ပြကြလေသည်။ (သူတို့သာလျှင်
သိမည်ဖြစ်သော အကြောင်းများကြောင့်) အမှန်တရားကို ရင်မဆိုင်
ရဲခသ ဖဆပလ-ဆိုရှယ်လစ် အစိုးရသည် ပုဂံ-၁၄၄ ထုတ်လျက်
ကျွန်တော်အပါအဝင် ပြည်ချစ် မဟာမိတ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ၉-ဦး
အား တရားမဟောရန် တားမြစ်လေသည်။ မန္တလေး သွားရန်
လေယာဉ်ပျံ လက်မှတ်များ ရောင်းပြီးမှ လက်မှတ်များကို ပြန်သိမ်း
လေသည်။ ကျွန်တော်တို့ မန္တလေး မအွားရတော့ပေ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ဖဆပလ-ဆိုရှယ်လစ် အစိုးရသည် ရေငံမနေ
နိုင်တော့ဘဲ ဗိုလ်မှူးချုပ်ခဟောင်း ကျော်ခဟာကို ခေါင်းဆောင်စေ
လျက် တရုတ်ပြုများကို တိုက်ရုခလခတော့သည်။ ကုလသမဂ္ဂတွင်
လည်း တရုတ်ပြု ကျူးကျော်မှုကို တင်ပြရလေတော့သည်။

+ + +

၁၉၅၅-ခု ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ရန်ကုန် မြို့နယ်ပယ်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည်။ ရန်ကုန်မြို့လုံးအတွက် မဲဆန္ဒနယ်ပေါင်း ၅၅-ခု ရှိရာ ကျွန်တော်တို့ အတိုက်အခံများသည် မဲဆန္ဒနယ် ၁၀-ခုတွင် ဝင်ရောက် အရွေးခံကြသည်။ အခြားအတိုက်အခံများ အစိုးရမဲဆန္ဒနယ် သော်လည်း ကျွန်တော်သည် အလုံးမဲဆန္ဒနယ်မှ အရွေးခံရသည်။

တဦးတည်းသော အတိုက်အခံ မြို့လူကြီး ကျွန်တော်သည် ဘာမျှ မလုပ်နိုင်ပေ။ ဖဆပလ အဖွဲ့ဝင် မဟုတ်သော ကြီးကြီးတစ်ယောက် (ဇွဲဖိုးချိန်) ပါလာသော်လည်း ငည်းရှုံးမရပေ။ ကျွန်တော် မြို့လူကြီး ဖြစ်လာသည့် အတွက် တခုတည်းသော အကျိုးကျေးဇူးမှာ ဖဆပလ မြို့လူကြီးများ ခြစားချင်သလောက် မစားရဲခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဖဆပလ မြို့လူကြီးအများစုမှာ တတိယတန်း ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်လျက် အပေါ်မှချပေးသည့် လမ်းစဉ်ကို 'ဒီဘီဂျက်' နှိပ်ပေးရုံ လောက်သာ ဖြစ်သည်။ သူတို့မှာ လူများစုဖြစ်သည့်အတိုင်း ကော်မတီ အသီးသီးတွင် ချယ်ယာမင်လုပ်ကြသည်။ ချယ်ယာပင်ဖြစ်လာလျှင် ထုံးစံအတိုင်း မိန့်ခွန်းပြောရသည်။ သူ့မိန့်ခွန်းကို အခြားသူများက ခေးပေး၍ သူက ငေးပေးသည့် အတိုင်း ဖတ်ပြသည်။ မိန့်ခွန်းတွင် '(ပုံ)-ချယ်ယာမင်' ဟုသူ၏ နာမည်ကို ဖော်ပြနိုင်ရုံမျှပင် ထားရာ သူက ထိုအတိုင်း ဖတ်သဖြင့် ကျွန်တော်ရယ်ရသည်။ ကော်မတီ အစည်းအဝေးများမှာ ကျွန်တော် ဝင်မကလိလျှင် ၁၅-မိနစ် လောက်သာ ကြာသည်။

“မြို့နယ်ပယ်အဖွဲ့ဆိုတာ အစိုးရရယ်-အတိုက်အခံရယ်မရှိ၊ အားလုံး မြို့၏ဖခင်များ (City Fathers) ဖြစ်သည့် ကျွန်တော်တို့ အားလုံး ရန်ကုန်မြို့ကြီး သာယာရေးအတွက် ပူးတွဲဆောင်ရွက်ပြောပါစို့” ဟု ကျွန်တော်က ဟောပြော စည်းရုံးသော်လည်း ဝရပေ။ ဖဆပလ မြို့လူကြီးများသည် ကျွန်တော်အား ပုဂ္ဂိုလ်အရလေးစားပုံ

အသက်လည်း ကြီးကြီးမာမာထားများ၏ ညွှန်ကြားချက် အတိုင်း လိုက်နာရပုံပင်ပင်။

+ +

၁၉၅၅-ခု နိုဝင်ဘာလတွင် ဆိုရှယ်နီပါတီ ပြည်သူ့ ဒီမိုကရေစီပါတီ၊ ပြည်သူ့ ညီညွတ်ရေးပါတီနှင့် ကျွန်တော်တို့ပြည်သူ့ ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ပေါင်းစုကို အမာခံပြုလျက် 'ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး တပ်ပေါင်းစု' (ပမညတ) ဖွဲ့စည်း ကြသည်။ (အချို့က ပမညတကို 'ပေါင်မုံညာတုတ်အဖွဲ့' ဟု နောက်ပြောင်ခေါ်ကြသည်။) တရားဝန်ကြီးဟောင်း ဦးဆေးမောင် ခေါင်းဆောင်သည့် တရားမျှတမှုအဖွဲ့၊ လူငယ်တပ်ဦး၊ ကရင် အမျိုးသားအဖွဲ့၊ သံမဏိပုလိပ်အဖွဲ့ စသည်တို့နှင့် တသီးပုဂ္ဂလများလည်း ပါဝင်ကြသည်။

တပ်ပေါင်းစု နှစ်ခုမရှိအင်အားအတိုင်း ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူ့ ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ပေါင်းစုကို ဖျက်သိမ်းလျက် ပမညတတွင် တသီးပုဂ္ဂလအဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည်။ (ပါတီ နောက်ဆောင် ကျောခံမရှိသော တသီးပုဂ္ဂလများမှာ များစွာ အချိန်မစီးရကား ကျွန်တော်သည် နောက်ပိုင်းတွင် 'အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ' တည်ထောင်လျက် ထိုပါတီ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပမညတတွင် ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်သည်။) အမျိုးသား ထိုးတက်ရေးပါတီကို နောက်ပိုင်းတွင် ပြည်သူ့ ဒီမိုကရေစီပါတီ၊ ဝဲဘက်ဟောင်းများ အဖွဲ့တို့နှင့် ပူးပေါင်းပြီး 'ပြည်သူ့ ထိုးတက်ရေးပါတီ' ဟု ပြန်လည် ဖွဲ့စည်းသည်။ ကျွန်တော်ပင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

ပမညတတွင် အမြဲတမ်း ခေါင်းဆောင်မရှိ၊ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးမှ ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် တသီးယုဂ္ဂလများ ပါဝင်သော အစားအသောက် အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ အမြဲတမ်း ဥက္ကဋ္ဌမရှိ၊ ဘုံးလာတကြိမ် ပြောလေသော အရာတို့မျှ ဥက္ကဋ္ဌသာရှိသည်။ အမြဲတမ်း အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့ ရှိလျက် ဆိုရှယ်နီ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် (များသောအားဖြင့် ဗိုလ်မြသွေး)က အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

ပမညတဖွဲ့စည်းပြီးနောက် ခေါင်းဆောင်များ နယ်အသီးသီးသို့ စည်းရုံးရေး ဆင်းကြသည်။ ပြည်သူ့လူထုကလည်း အင်အားအသင့် အတတ်ရှိသော အတိုက်အခံအဖွဲ့အစည်းတခု ပေါ်လာသဖြင့် ဝမ်းမြောက်ကြသည်။ အတိုက်အခံ လက်မခံနိုင်သော ဖဆပလ-ဆိုရှယ်လစ်တို့ကမူ ပြုစောထီးကာကွယ်ရေးစသော မိမိတို့၏ ခါးပိုက်ဆောင် တပ်များဖြင့် အမျိုးမျိုး အနှောက်အယှက် ပေးကြသည်။ ပမညတကေဒါများကို ချောင်းမြောင်း၍ တမျိုး၊ ပြောင်ပြောင် ဟသွယ်သတ်ဖြတ်ကြသည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် တကြိမ်မက သေတေးမှ သိသိကလေးလွတ်ခဲ့ရသည်။

ပထမအကြိမ်မှာ တောင်ငူခရိုင် ကျောက်ကြီးတွင် ဖြစ်သည်။ ကျောက်ကြီးမှာ ရှမ်းခိုးမတောင်ခြေတွင်ရှိပြီး အလွန်ချောင်ကျ၍ လုံခြုံမှုကင်းမဲ့သော ဒေသဖြစ်သည်။ အခြား ခေါင်းဆောင် များ မသွားလိုရကား ကျွန်တော်သွားရသည်။ ရောက်ပြီးည တရားဟောနေစဉ် ထိုအချိန်ရှိ စစ်တပ်က စတင်ဂန်း၊ ဘရင်းဂန်း၊ ပော်တာများ ပစ်ခတ်နှောက်ယှက်သဖြင့် တရားပွဲရပ်သိမ်းလိုက်ရသည်။ တစ်ခါမိပြန်ရောက်ပြီး အိပ်ရာဝင်ကာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဝေဖန်ရေးလုပ်ကြည့်သည်။ “ဤမျှ လုံခြုံမှုကင်းသောနေရာသို့ လာခြင်းသည် ငါ့အတွက် မှန်၏လော၊ မတော်တဆ ကျဆုံးသွားလျှင် ပြည်သူ့လူထုက ငါ့အား

ချီးကျူးမည်လော၊ မိုက်ရူးရဲဆံသည်ဟု ရှုတ်ချဝေဖန်ကြမည်လော စသည်ဖြင့် သုံးသပ် ကြည့်မိသည်။ ကျွန်တော်သည် သေရမှာ မကြောက်သော်လည်း မိုက်ရူးရဲဆံသည်ဟု ဝေဖန်ခံရမည်ကိုတော့ ကြောက်ပါသည်။

ဒုတိယအကြိမ်မှာ ၁၉၅၆ ခု ဇွန်လတွင်ဖြစ်သည်။ ထိုလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် သာယာဝတီခရိုင် မင်းလှ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် တရားဟောရန် ပမညတဌာနချုပ်မှ သခင်ချစ်မောင်၊ ဗိုလ်မြသွေးနှင့် ကျွန်တော်တို့ စစ်ကွင်းသို့ သွားကြသည်။ မူလအစီအစဉ်အရ တရားမျှတမှုအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဦးအေးမောင်လည်း လိုက်ပါရန်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့အမတ်လောင်းမှာ ထိပ်ပိုင်း ခေါင်းဆောင် တယောက် ဖြစ်သော သခင်လွင်ဖြစ်၍ ၎င်းအနိုင်ရရေးအတွက် ခေါင်းဆောင်အားလုံး ကွင်းဆင်း တရားဟောရန်ဖြစ်သည်။

စစ်ကွင်းမှာ ဖဆပလ-ဆိုရှယ်လစ် ညစ်ပတ်မှုရာဇဝင်တွင် အထင်အရှားဆုံး မြို့ကခလေးတမြို့ဖြစ်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ နှစ်နှစ်ကျော်လောက်က ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးတရားဟောနေသော ကိုဘင်ဇိုနှင့် ရဲခတ်များအား ယူနီဖောင်းဝတ်များက ဝင်ရောက် မိုက်နှုတ်မောင်းထုတ်လိုက်သောမြို့ဖြစ်သည်။ (စစ်ကွင်းမှ သေးပြေး ရှင်ဗြူးပြေးရပြီးနောက် ကိုဘင်ဇိုနယ်ဆင်းလာသည်ကို မားတူရတော့တေ)

ကျွန်တော်တို့၏ မူလအစီအစဉ်မှာ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် မင်းတူသို့ မီးရထားဖြင့်သွား၍ နောက်နေ့တွင် မင်းလှမူကားဖြင့် စစ်ကွင်းသို့သွားကာ တရားဟောရန်ဖြစ်သည်။ ဦးအေးမောင်က ထိုနေ့တွင် မလိုက်နိုင်ဟုပြောသဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် နောက်နေ့မှ ကားဖြင့် စစ်ကွင်းသို့ သွားရန်သွားကြပါသည်။ ဦးအေးမောင်တော့ လိုက်မလာပေ။ မူလအစီအစဉ်အတိုင်း သွားမိလျှင် ကျွန်တော်တို့အားလုံး ကိစ္စချောပေမည်။

[မူလ အစီအစဉ်အတိုင်း မ သွား ဖြစ် ခြင်းအ တွက် ဦးအေးမောင်အား ကျေးဇူး တင်ရမည်လော၊ သို့မဟုတ် နောက်နေ့တွင်လည်း လိုက်မလာသည့်အတွက် လုပ် ကြံ ခံ ရမည်ကို ဦးအေးမောင် ကြိုတင်သိသည်ဟု သံသယ ဖြစ် ရမည်လော ဆိုသည်ကို ဦးအေးမောင်နှင့် ထာဝရ ဘုရား သခင် (ရှိခဲလျှင်) သာ သိပေမည်။]

ဇွန်လ ၂၇ ရက် နံနက် ၁၀ နာရီ လောက် စစ်ကွင်း ရောက်ပြီး နောက် တရားပွဲပြုလုပ်မည့် ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင်နားကာ နံနက်စာ ထမင်းစားနေကြစဉ် သေနတ်သံများကြားရပါသည်။ ကျွန်တော် စိတ်တွင် ဖဆပလ-ဆိုရှယ်လစ်များက ထုံးစံအတိုင်း ကျွန်တော်တို့ တရားပွဲသို့ လူထုမလာရအောင်ခြိမ်းချောက်ခြင်းမျှဖြစ်သည်ဟု ထင်မိ ပါသည်။ နောက် တနာရီလောက်ကြာမှ လူတယောက်ပြေးလာပြီး မင်းလှမှ စစ်ကွင်းသို့လာသော ဂျစ်ကားကို လူတစုက ဆီးပြီးပစ်ခတ် သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ရဲဘော်များ ကျဆုံးသွားကြောင်း သိရပါ သည်။

ကျွန်တော်တို့လည်း လာသမျှ လူအနည်းငယ်ကို အသင့်အတင့် တရားဟောပြီး စစ်ကွင်းရဲဌာနသို့သွား၍ အကူအညီ တောင်းပါ သည်။ ရဲဌာနတွင် ဂါတ်စာရေး တယောက်သာ တွေ့ရပြီး ဘာ အကူအညီမျှမရသဖြင့် ကချင်စစ်တပ်သို့ သွားလျက် အ ကူ အ ညီ တောင်းကာ ရဲဘော်များ၏ အလောင်းကောက်ရန် သွားကြပါ သည်။ အပစ်ခံရသည့်နေရာ မင်းလှနှင့် စစ်ကွင်းကြား တာဆုံရောက် သောအခါ ရဲဘော် ဘလိုင်၊ ရဲဘော်ခင်မောင်ကြီး၊ ရဲဘော် ညိုအေး၊ နှင့် ရဲဘော် တင်ဦးတို့ မရှုမလှ ဒဏ်ရာများဖြင့် ပေတရာထမ်းမကြီး၏ သေးနှစ်ဖက်တွင် ကျဆုံးနေသည်ကို ကြေကွဲဘွယ်ရာ တွေ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့နှင့် ဖဆပလ ဝန်ကြီးများဖြစ်သော သခင်ထင် နှင့် သခင်ပန်းမြိုင်တို့သည် မီးရထားတံမြို့ကြီးဖြင့် မင်းလှတွင်ရောက် နေပါသည်။

ဤလုပ်ကြံမှုကို ၎င်းတို့စိစဉ် မစီစဉ်ကိုကား ၎င်းတို့သာ သိကြ ပေမည်။ ဝမ်းနည်းစရာကောင်းသည်ကား သခင်တင်သည် တချိန်က မိမိနှင့် တစ္ဆေတည်းနိုင်ငံရေးလုပ်ခဲ့ကြသော ကျွန်တော်တို့အားခေါ်၍ နှစ်သိမ့်စကားလေးမျှ မပြောခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဤနေရာတွင် အလှည်းသင်သဖြင့် နိုင်ငံရေးသမားများ သံဝေဂ ရသင့်ပုံကို အနည်းငယ် ဖော်ပြလိုပါသည်။ မိမိအာဏာ တည်မြဲ လိုသဖြင့် (ဝါ) အာဏာရလိုသဖြင့် လူသတ်ခြင်း(ဝါ) လူသတ်ဝါဒ ကျင့်သုံးခြင်းသည် ရေရှည်တွင် ကောင်းကျိုးမပေးပေ။

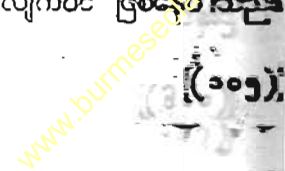
မိမိ အာဏာရလိမ့်မည်ထင်သဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းတို့အား သတ်ခဲ့သော ဦးစောသည် အာဏာမရဘဲ ကြိုစင်တွင် အရှက်တက်ခဲ့ အကျိုးနဲ့သေခဲ့ရသည်။

ဖဆပလ အနှစ်လေးဆယ် အာဏာတည်မြဲစေရန်အတွက် လူသတ် ဝါကျေင့်သုံးခဲ့သော ဖဆပလ-ဆိုရှယ်လစ်တို့ ယနေ့ ဘာဖြစ်နေ သည်ကိုအားလုံးအသိပင် ဖြစ်သည်။

x x x

ရွေးကောက်ပွဲများတွင် မဲခိုးသည်မှအစ လူသတ်သည် အသုံး ပြုကျင့်နေကြသည်ကို တွေ့မြင်နေရသောအခါ ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံ ရေးကို အတော်စိတ်ပျက်မိပါသည်။ သို့တစေလည်း နိုင်ငံရေးအတွက် နိုင်ပါ။ ဆိုင်းသံ ဗိုလ်ကြားတိုင်း က ချင်လျက်ပင် ဖြစ်နေပါသည်။

အောင်ဆန်းမိသားစု

၁၉၅၆-ခု နိုဝင်ဘာလတွင် ကျင်းပသော ပထမဆုံး (ပြည်သူ့
လွှတ်တော်) ရွေးကောက်ပွဲတွင် ရန်ကုန် ကြည့်မြင်တိုင် တောင်ပိုင်း
မဲဆန္ဒနယ်မှ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်အရွေးခံသည်။ ဖဆပလမှ ဘဏ္ဍာရေး
ဝန်ကြီး ဦးတင် (မြန်မာ့အလင်း) အရွေး ခံသည်။ ဦးတင် က
မဲ ၁၉၀၀၀ ကျော်၊ ကျွန်တော်က ၁၇၀၀၀ ခန့်သာ ရသဖြင့်
ဖဆပလ နိုင်သွားသည်။ ဖဆပလက ငွေအား၊ အာဏာအားဖြင့်
အမျိုးမျိုးဖိနှိပ်သည့်ကြားမှ ဤမျှမဲရသည့်အတွက် ကျေနပ်မိသည်။
ပမညတ ခေါင်းဆောင်များထံမှ ကျွန်တော်ဟယောက်သာ ရန်ကုန်
တွင် အရွေးခံသည်။

အခြားခေါင်းဆောင်များ (ဦးအေးမောင်၊ သခင်ချစ်မောင်၊
ကိုညွှန်မိုး၊ ထိုဆန်းပေ စသည်များ) နယ်သွားယှဉ်ပြိုင်ကြ၍ အရွေး
ခံကြရသည်။ ကျွန်တော်ကား အမတ်ဖြစ်ရေး-မဖြစ်ရေးကို အဓိက
မထား၊ လမ်းစဉ်ချင်းတိုက်ရေးကိုသာ အဓိက ထားသည့်အတိုင်း
ရန်ကုန်တွင်သာ အရွေးခံခဲ့သည်။ မည်သည့်အခါမှ နယ်သွားအရွေး
မခံခဲ့ပေ။ စိတ်ကူးယဉ်ခြင်းလော၊ မိုက်မြဲခြင်းလော၊ စာဖတ်သူများ
ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။

X X X

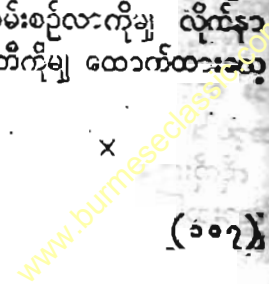
၁၉၅၇-ခု မေလတွင်မူ ဖဆပလ ကဲ့သွားပြီး သန့်ရှင်း ပဆပလ၊
တည်မြဲဖဆပလ ဟူ၍ နှစ်မျိုးဖြစ်လာသည်။ သန့်ရှင်းဖဆပလကို ဦးနု-
သခင်တင်တို့ ခေါင်းဆောင်ပြီး တည်မြဲဖဆပလကို ဦးပဆွေ-ဦး
ကျော်ငြိမ်းတို့ခေါင်းဆောင်ကြသည်။ ငွန်လတွင် ပါလီမန်၌ ဦးပဆွေ
က ဦးနု အစိုးရအပေါ် အယုံအကြည်မရှိအဆိုတင်သွင်းရာ ကျွန်တော်
တို့ ပမညတ အမတ် ၄၅-ယောက်အားဖြင့် ထောက်ခံ လိုက်၍
ဦးနုသည် ဂ မဲဖြင့် ကင်နိုင်သွားပါသည်။ ဦးပဆွေ-ဦးကျော်ငြိမ်း

တို့ လှူဒါန်းပြီး ဆယ်နှစ်ကျော် အာဏာရှိနေရာမှ ပြုတ်ကျသွားပြီး
'နေအပြင်ရောက်သောငါး' ကဲ့သို့ ဖြစ်သွားပါသည်။
သို့သော်လည်း သူတို့သည် မာမိဒါးကားကြီးများ စီး လျက်
"ရှင်ပြုစဉ်က ရွှေကီးဆောင်းခဲ့ရသည်" ကို ပြန်လည် တွေးထော
သားဟာနေပုံရပါသည်။

၁၉၅၇-ခု ဇွန်လတွင် ဝန်ကြီးချုပ်
ဦးနုသည် "တရားမျှတ လွတ်လပ်သောရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပနိုင်စေ
ရန် အခြေအနေများ ဖန်တီးပေးပါ" ဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့်
ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းအား အစိုးရအာဏာ လွှဲပေးပါသည်။ တနည်း
အားဖြင့်ဆိုလျှင် ဦးနုအစိုးရနုတ်ထွက်လျက် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းခေါင်း
ဆောင်သော အိမ်စောင့်အစိုးရဖွဲ့စည်းပေးပါသည်။ ဦးနုက မိမိဆန္ဒ
အရလျှောက် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းအား လွှဲပေးပေးလာနိုင် တိုင်းပြည်အား
လှည့်စားထားသော်လည်း မိမိ၏အမှားများကြောင့် လွှဲပေးရသည်ကို
လူတိုင်းသိပါသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်၏ "၁၆-နှစ်
နိုင်ငံရေးအတွေ့အကြုံများ" စာအုပ်တွင် အတော်အတန်ရှင်းပြပြီး
ဖြစ်၍ ဤနေရာတွင် ထပ်မံမဖော်ပြတော့ပါ။

ဦးနုက ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းအား လွှဲပေးမီ ဆူအား အဖော်
၄၅-ယောက်အားဖြင့် ပါလီမန်တွင် ထောက်ခံခဲ့သော ကျွန်တော်တို့
ပမညတအား ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်း မရှိပါ။ ပမညတကလည်း ထိုသို့
လွှဲပေးခြင်းကို သဘောမတူပါ။ အထူးဆဖြင့် ကျွန်တော် ခေါင်း
ဆောင်သော အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီက အကြီးအကုယ်
ကန့်ကွက်ပါသည်။ သို့သော်လည်း မရပါ။ ဦးနုသည် မိမိအတွက်
အကျိုးရှိမည် ထင်လျှင် မည်သည့် ထုံးတမ်းစဉ်လာကိုမျှ လိုက်နာ
လေ့မရှိ။ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်၊ မည်သည့် ပါတီကိုမျှ ထောက်ထားသလို
မရှိပါ။

X X X

အိမ်စောင့်အစိုးရလက်ထက် ၁၉၅၉-ခု နိုဝင်ဘာ ၃ ရက်နေ့ည တွင် ကျွန်တော်ပုဂံ ၅ နှင့် အဖမ်းခံရပါသည်။

ထိုနေ့ည ဗဟန်းဂါတ် အချုပ်ခန်းကွင်း သိပ်ပြီး နောက်နေ့ နေ့ကတိုင် အင်းစိန်ထောင်သို့ ပို့ကြပါသည်။ မေလ ၇-ရက်နေ့ တွင် ကိုကိုးကျွန်း အကျဉ်းစခန်းသို့ ပို့ကြပါသည်။ ကိုကိုးကျွန်း မှာ အလျားခနစ်မိုင်-အနစ်မိုင်ရှိ၍ ရန်ကုန်မှ မိုင် ၂၆၁-ကျော် ဝေးပြီး ပင်လယ်ရေပြင်ကြီးကို ဖြတ်လျက် သင်္ဘောဖြင့် ၂၀-နာရီ ကြာမျှ သွားရပါသည်။

အချို့က ကိုကိုးကျွန်းပေါ်တွင် ကျွန်တော်တို့ လွတ်လပ်စွာ သွားလာနေထိုင်ရသည်ဟု ထင်ပါသည်။ ရဲဘော်တယောက်၏ ဇနီး က လိပ်ညွှတ်သိပ်စားပါနှင့်၊ ပင်လယ်ထဲဆင်း ရေမကူးပါနှင့်ဟု စာရေးလိုက်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဝယ်ကြရပါသည်။

အမှန်မှာ ကျွန်တော်တို့ကို ကိုကိုးကျွန်းပေါ်ရှိ ထောင်ထဲတွင် ထည့်ထားပြီးလျှင် အခြားအကျဉ်းထောင်များရှိ အကျဉ်းသားများ ကဲ့သို့ ပြုမူဆက်ဆံကြပါသည်။

ဒီပဲခေါင်များကို ညနေခြောက်နာရီတွင် အပြင်မှ သော့ခတ် ထား၍ နံနက်ခြောက်နာရီမှ ဖွင့်ပေးပါသည်။

ထူးခြားချက်တစ်ခုမှာ ကိုကိုးကျွန်း ထောင်တွင် အထူးတန်းမရှိ၊ ထောင်ဝါရမ်းတွင် မည်သို့ပင် ရေးထားမေ့ကမူ အားလုံးကို သာမန်အကျဉ်းသားများ ('ဂ'တန်း အကျဉ်းသားများ)အဖြစ်သာ ဆက်ဆံကြပါသည်။

ဗုဒ္ဓ ကိုကိုးကျွန်းအတွေ့အကြုံများကို "၁၆ နှစ်နိုင်ငံရေးအတွေ့အကြုံ များ" စာအုပ်တွင် ဖော်ပြပြီးဖြစ်၍ ဤနေရာတွင် ထပ်မံမဖော်ပြ တော့ပါ။

ကိုကိုးကျွန်းထောင်တွင် အစားအသောက်၊ အနားအတိုင် အသွန် ဆိုးရွားသဖြင့် ကျွန်တော် ကျန်းမာရေးမှာ တနေ့တခြား ဆိုးရွား

လာပါသည်။ ရောက်ပြီး ၂ လကျော်တွင် ကိုယ် အ လေး ခွဲန့် ၁၀-ပေါင် ကျသွားပြီး ဆေးရုံတက်ရပါတော့သည်။ ၁၉၅၉-ခု ဒီဇင်ဘာလ ၁၆ ရက် ညတွင် ကျွန်တော့်အားဆေးကုသရန်အတွက် ကိုကိုးကျွန်းထောင်မှ ပြောင်းရွှေ့ လိုက်သဖြင့် ရန်ကုန်ထောင်သို့ ဒီဇင်ဘာလ ၁၈-ရက်ညနေ ၅ နာရီလောက်ထင် ရောက်ပါသည်။

ရန်ကုန်ထောင်တွင် နေရသည်မှာ မဆိုးလှပါ။ ကိုကိုးကျွန်းနှင့် စာလျှင် နတ်ပြည်နှင့် ငရဲတမျှ ခြားနားလှပါသည်။ (စာအဖြစ် ရေးခြင်းသာဖြစ်ပါသည်။ နတ်ပြည်မှာ ငရဲပြည်ပါ ကျွန်တော် ပရောက်ကျပါ။ ရောက်တူ၊ လျှင်လည်း မမှတ်မိတော့ပါ။) အထူး ထူးခြားခြင်းမှာ ကျွန်ုပ် သမ္မတကောင်စီသော ထောင်ဆရာဝန် ဒေါက် တာ တင်ဦး၏ ကုသမှုကြောင့် ကျွန်တော်၏ ကျန်းမာရေးမှာ တနေ့တခြား ကောင်းလာပါသည်။

သို့အတွက် အနားယူရင်း ရန်ကုန်ထောင်တွင် လအနည်း ငယ်ပျံနေလိမိတ် ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ သို့သော်လည်း ထောင် ဆိုသည်မှာ ထွက်လိမ့်သည့် မထွက်ရ၊ နေလိမ့်လည်း မနေရပေ။ ၁၉၆၀-ခု ဇန်နဝါရီလ ၁၆-ရက်နေ့တွင် အာဏာပိုင်များက ကျွန်တော့်အား 'ကွင်းလုံးကျွတ်' လွတ်လိုက်ပါသည်။

'ကွင်းလုံးကျွတ်' ဆိုသည်မှာ မည်သည့်စည်းကမ်း၊ အချုပ်အချယ် မျှ မပါဘဲ လွတ်လိုက်ခြင်းကိုဆိုလိုပါသည်။ ပုဂံ ၅-ဖြင့် အဖမ်းခံရ သူများအား အနည်းဆုံး ကိုယ်တိုင်ခံဝန်ချုပ်ဖြင့်သာ လွတ်လေ့ရှိ ပါသည်။ ကျွန်တော့်အားလည်း ကိုယ်တိုင်ခံဝန်ချုပ်လုပ်မည်-မလုပ် မည်ကို ရဲအရာရှိများက သွေးတိုးစမ်းကြည့်ပါသေးသည်။ တယ်နည်း နှင့်မျှ ခံဝန်ချုပ် လုပ်မည်မဟုတ်ဘဲ ညီကို သိသောအခါ ကျွန်တော် အား ကွင်းလုံးကျွတ် လွတ်လိုက်ပါသည်။

ရန်ကုန်ထောင်တွင်းရှိစဉ်ကပင် ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်နှင့် ပမညတ ပဋိပက္ခဖြစ်ရပါသည်။

၁၉၆၀-ခု ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ကျင်းပမည့် အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ကျွန်တော်က ယခင်တကြိမ် (၁၉၅၆-ခုနှစ်) ပင် ခဲ့သော ကြည့်မြင်တိုင်တောင်ပိုင်း မဲဆန္ဒနယ်တွင် အမဲရွေးခံလိုသည်။ ပမညတက ဗိုလ်မှူးချုပ်ဟောင်း၊ ကျော်ဇော အရွေးခံမည့်ဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော် ထိုနယ်မှ အရွေးခံခံရသူ ညွှန်ကြားပါသည်။

ဗိုလ်ကျော်ဇောမှာ ပမညတ လက်မှတ်ဖြင့် အရွေးခံခြင်း မဟုတ်ဘဲ တသီပုဂ္ဂလအဖြစ် အရွေးခံခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်က ကြည့်မြင်တိုင်တောင်ပိုင်းမှ အရွေး မခံချလျှင် နတ်မောက်အရွှေပိုင်းမှ အရွေးခံခွင့်ပြုရန် တောင်းဆို သည်။ ထိုတောင်းဆိုချက်ကိုလည်း လက်မခံကြပါ။ ပမညတခေါင်းဆောင်များသည် ကျွန်တော်အား ပ, ထုတ်ထားခဲ့ကြချုပ်ပုံပေါ်သည်။

ကျွန်တော်မှာ အကျဉ်းသားဖြစ်နေ၍ ပမညတ သဘာပတိအဖွဲ့အစည်းအဝေး တက်ရောက်ရှင်းပြခွင့် မရပါ။ အပြင်ပွင့်ရှိသော (ဝါ) အပမ်းမခံရသော ပမညတ ခေါင်းဆောင်များ၏ တဖက်သက် စီရင်ချက်ချခြင်းကိုသာ ခံနေရပါသည်။

အပြင်တွင်ကျန်ရစ်သော ကျွန်တော်တို့ 'ပြည်သူ့တိုးတက်ရေးပါတီ' ကိုယ်စားလှယ်များကလည်း ပမညတ သဘာပတိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လက်ခံကာ ကျွန်တော်၏ နောက်ကျောကို ဓားနှင့် ထိုးကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ကို, ဘိုးကျန်းချိဉ်ကပင် အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီနှင့် ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီပါတီကို ပူးပေါင်းလျက် 'ပြည်သူ့တိုးတက်ရေးပါတီ' ဟု ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ ကျွန်တော်အား ဥက္ကဋ္ဌ၊ ရဲဘော်အောင်မြင်အား အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ရွေးကောက်

ထင်မြောက်ကြပါသည်။ ပမညတ ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်များထံမှ ကျွန်တော်ဘဦးတည်းသော အပမ်းခံရသည်။

အခြားခေါင်းဆောင်များ အပမ်းမခံရပါ။

အိမ်စောင့်အစိုးက သူတို့အား ဖမ်းရလောက်အောင် အရေးမကြီးဟု ယူဆလေသလော၊ သို့မဟုတ် သူတို့နှင့် တိတ်တိတ်ပုန်းအဆက်အသွယ်ရှိလေသလော၊ သူတို့သာလျှင်သိပေလိမ့်မည်။

ကျွန်တော်သည် ပမညတ ခေါင်းဆောင်များကိုသာမက ရဲဘော်ရဲဘက်များကိုပါ စိတ်ပျက်သွားသည်။ နိုင်ငံရေးသမားများ (အထူးသဖြင့် လက်ဝဲသမား ဆိုသူများ) ၏ ရဲဘော်စိတ်ကိုလည်း သံသယဖြစ်မိပါသည်။

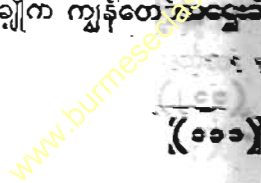
သူ့တစ်စလည်း ကျွန်တော်တို့ မိသားစု၏ မတရားဘူး ထင်လျှင် ခေါင်းငုံ့မခံတတ်သော စိတ်ဓာတ်အတိုင်း ပမညတ သဘာပတိအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တော်လှန်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

သို့ဖြင့် ရန်ကုန်ထောင်ထဲမှခန့်၍ ကြည့်မြင်တိုင်တောင်ပိုင်း မဲဆန္ဒနယ်အတွက်ဆရာ နတ်မောက်အရွှေပိုင်း မဲဆန္ဒနယ်အတွက်ပါ ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရန် လျှောက်လွှာတင်လိုက်ပါသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ပြည်သူ့ရဲဘော်အမတ်လောင်း ဗိုလ်မှူးကျန်းကို ဝဲညွှားလျက် နတ်မောက်အရွှေပိုင်း မဲဆန္ဒနယ်အတွက် လျှောက်လွှာကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

အတိချုံးရေးရလျှင် ၁၉၆၀-ခု ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ကျင်းပသည့် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ကျွန်တော် အရွေးမခံရပါ။ အာမခံထင်ထားသည့် ငွေနှင်ရာပင် ဆုံးသွားပါသည်။

ဤသို့ဖြစ်ရသည်မှာ စည်းရုံးရန်အချိန်မရသည့်အပြင် ကျွန်တော် မဲဆန္ဒရှင်များ ဥက္ကလာပ၊ သာဓကတ စသော နေရာများသို့ ရွေးကောက်ရွေးသွားရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အချို့က ကျွန်တော်အရွေးခံမှန်းပင် မသိကြပါ။

ပမညတ အမတ်လောင်းများလည်း တလေတစာမျှ အလှူပေးကြ
ရပါ။ မိမိအရှေးခံရလျှင် ညွှန်ပေါင်းအစိုးရ၌ ပါမည်လော၊ လခ
ရမည့် အတိုက်အခံ ခေါင်းဆောင်ပင် ဖြစ်မည်လော စသည်ဖြင့်
စိတ်ကူးယဉ်နေကြသော ပမညတ ခေါင်းဆောင်အချို့သည် ခဲလေ
သမျှ သဲရေကျ ဖြစ်သွားကြရရှာပါသည်။

မိမိ မြော်မှန်းချက်အတိုင်း ဖြစ်မလာစေရန်အတွက် စိတ်ဓာတ်
အကြီးအကျယ်ကျလျက် လူမမာကြီးတွေဖြစ်ကုန်ကြသည်။ ကျေးဇူးက
“ညစ်ပတ်တဲ့အကောင်တွေကို ဘုရားရိုက်တာဘဲ” ဟု ပြောကြသည်။
ရှေးကောက်ပွဲပြီးသည့်နောက် ပမညတ က ကျွန်တော်တို့ ပြည်
သူ တိုးတက်ရေးပါတီ အစစ်အမှန်ကို ပထုတ်ထား၍ ကျွန်တော်တို့
နေရာမှန် ပြန်ရရန်အတွက် အခက်အခဲတိုက်ယူရပါသည်။

တဆယ့်လေးလတ်တို တိုက်ပွဲဝင်ပြီးမှ ပါတီကိုယ်စားလှယ်များ
ပမညတ သဘာပတိ အစည်းအဝေးတက်ခွင့်ရပါသည်။ ကျွန်တော်
ကိုယ်တိုင်တော့ မတက်တော့ပါ။ အခြားရခဲဘော်များကိုသာ ပါတီ
ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် လွှတ်လိုက်ပါသည်။

x x x

၁၉၆၀-ခု ပြိုလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဦးနု ခေါင်းဆောင်သော
အစိုးရတက်ပါသည်။ သန့်ရှင်းဖဆပလကိုလည်း ပြည်ထောင်စုပါတီ
(ပထစ)ဟု ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းလိုက်၏။ အာဏာရ၍ ၂-နှစ်မျှ မပြည့်
သေးမီ ပထစသည် ကွဲအက်စ ပြုလာသည်။ ပထစ အတွင်းတွင်
ဆခင်အုပ်စု၊ ဦး၊ ဗိုလ် အုပ်စုဟူ၍ အုပ်စုနှစ်ခုဖြစ်လာသည်။

ထိုသို့ကွဲလာသည်မှာ အံ့သြရန် မရှိပါ။

(၁၁၂)

ဦးဆောင်ဆန်းစစ်

ပထစခေါင်းဆောင်ပိုင်းတွင် များသောအားဖြင့်အရာရှိဟောင်း
များနှင့် ရွေးနဝတ်လုံများ ပါဝင်ကြသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် နိုင်ငံရေးယုံကြည်ချက်ကြောင့်ထက် ရုထူး
လိုချင်၍ ဝင်လာကြခြင်းဖြစ်သည်။ အံ့သြစရာ ကောင်းသည်မှာ
ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုသည် မိမိပါတီဘွင်း ကွဲအက်မှုကို မတားဆီးဘဲ
လက်ပိုက်ကြည့်နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

‘ရွဲခြမ်းအုပ်ချုပ်ခြင်းပေါ်လစီ’ အတိုင်း ကျင့်သုံး ခြင်း လော
သို့မဟုတ် ‘အလွန်အကျွံ စီမံကိန်းစီမံ’ ပေးခြင်းလောဆိုသည်ကို ဦးနု
သာလျှင် သိပေမည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ပထမအစိုးရသည် အင်းအားချည့်နဲ့လာလျက်
အရေးကြီးသည့် မည်သည့် ပြဿနာကိုမျှ မဖြေရှင်းနိုင်တော့ချေ။

ဦးနုသည် မိမိအာဏာတည်မြဲရေးအတွက် လူထုနည်းကို မကျင့်
သုံးဘဲ ဗာလီနတ်စာကျေးခြင်း၊ ယတြာချေခြင်းစသည့် ခေတ်မမှီ
တော့သည့်နည်းများကိုသာ ကျင့်သုံးလေသည်။ ဗေဒင်ဆရာများ၊
ဘုန်းကြီး လူထွက်များ အကြံပေးသည့်အတိုင်း ပြုမူဆောင်ရွက်
လေသည်။

လူတွေ့နေရန်အတွက် အိမ်များဆောက်ရန်စိတ်မကူးဘဲနတ်ကုန်း၊
ရွေးဂေဟာစသည်များ ဆောက်လေသည်။ ရလဒ်မှာ ဖြစ်ပေါ်လာ
သည့် ပြဿနာများကို ပြေလည်အောင်မဖြေရှင်းနိုင်ဘဲ တိုင်းပြည်
အခြေအနေမှာ တနေ့တခြားဆိုးရွားလာလေသည်။ အဆိုးရွားဆုံး
မှာ ပြည်နယ်ချင်း (အထူးသဖြင့်-ရှမ်းပြည်) က ပြည်ထောင်စု မှ
ခွဲထွက်ရန် ခြိမ်းခြောက်လာခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

x x x

ဤသို့သောအခြေအနေတွင် တပ်မတော်က အာဏာသိမ်းလျှင်
ဦးနုတို့လူစုကိုလည်း ထိန်းသိမ်းလိုက်လေသည်။ ၁၉၆၂-ခု ဝယ်ထ

အောင်ဆန်းစိစစ်ရေး

(၁၁၃)

၂ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းခေါင်းဆောင်လျက် တော်လှန်ရေး
ကောင်စီဖွဲ့စည်းကာ မြန်မာနိုင်ငံကို ဆိုရှယ်လစ် နိုင်ငံအဖြစ် တည်
ဆောက်မည်ဟု ကြေငြာလေသည်။

တော်လှန်ရေး ကောင်စီ၏ ကြေငြာချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ပါတီ
အသီးသီးအတွင်းတွင် ဝိဝါဒဖြစ်လာကြသည်။ အချို့က တော်လှန်
ရေးကောင်စီ၏ ကြွေးကြော်သံမှာ ဟန်ပြ ကြွေးကြော် သံမျှသာ
ဖြစ်သည်။ မယုံကြည်ထိုက်ဟု ယူဆကြသည်။ အချို့ကမူ တော်လှန်
ရေးကောင်စီကို အဖြစ်ပက်မှု ချဉ်းကပ်နည်းမျိုး (Positive App-
roach) ချဉ်းကပ်၍ ဝေဖန်စရာရှိက အပြုသဘော ဝေဖန်နည်းမျိုး
(Constructive Criticism) ဖြင့်သာ ဝေဖန်သင့်သည်ဟု ယူဆ
ကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ “ပြည်သူ့တိုးတက်ရေးပါတီ” တွင်း တွင် လည်း
ဤဝိဝါဒဖြစ်လာပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ရဲဘော်အချို့က အပြစ်
ပက်မှု ချဉ်းကပ်နည်းနှင့် အပြုသဘော ဝေဖန်နည်းကို လက်ခံကြ
သည်။ ပေါ်လစီပြင်ပတွင် ကျွန်တော် တို့က လူများစုဖြစ်သော်လည်း
ဗဟိုကော်မတီတွင် ကျွန်တော်တို့မှာလူနည်းစုဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော်
ဥက္ကဋ္ဌနေရာမှ ဆင်းပေးလိုက်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် မထွက်မဖြစ်သော
အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့် ပါတီမှ နုတ်ထွက်
လိုက်သည်။

(ဤနေရာတွင် အလျဉ်းသင့်သဖြင့် လက်ဝဲသမား ဆိုသူအချို့
ချယ်ရာကောင်းပုံကို အနည်းငယ်ဖော်ပြလိုပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ
သည် တော်လှန်ရေးကောင်စီအချို့နှင့်ရင်းနှီးရကား တော်လှန်ရေး
အစိုးရ၏ ဆရာပရောဟိတ်များ ဖြစ်တော့မည်အထင်ဖြင့် အသော်
ဘဝင်မြင့်သွားကြသည်။ အချင်းချင်းဆက်ဆံရာတွင် မောက်မာလာ
ကြသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် တော်လှန်ရေးကောင်စီက မသုံးသဖြင့်

ဘိသိန်းလုံး လုပ်နေကြသည်။ ‘ဘိသိန်းလုံး’ ဆိုသည်မှာ ဘိုင်ကျစ်
ဘေးကနေတူးပြာခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။)

ပါတီလက်ကိုင် မရှိခဲ့သော်လည်း ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံရေး
ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်ပြတ်မခံ၊ လေ့လာသုံးသပ်လျက်ရှိသည်။ ၁၉၆၃-၆၄
နှစ်လယ်ခလောက်တွင် တော်လှန်ရေးကောင်စီက ဗမာပြည်ကျွန်းမြို့နစ်
ပါတီအား ဆွေးနွေးရန် ဖိတ်ခေါ်သောအခါ ဝမ်းသာမိသည်။
ကျွန်မြို့နစ်ပါတီက ဖိတ်ခေါ်ချက်ကိုလက်ခံ၍ ဆွေးနွေးရန်လာသော
အခါ အားတက်မိသည်။ ဆွေးနွေးရေး အောင်မြင်စေရန်အတွက်
ဆိုကာ ပမညတကို အမာခံပြုလျက် “ပြည်သူ့ကော်မတီ” ဖွဲ့ရန်
ခေါ်သော အစည်းအဝေးကို အားရရွှင်လန်းစွာ တက်ခဲ့သည်။

ပြည်သူ့ကော်မတီဖွဲ့ပြီးနောက် ပဏ္ဍိတ်အမျိုးသား ဦးလှပ
(သထုံ)အား ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပမညတ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဗိုလ်မြဆွေး
အား အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ရွေးချယ်ကြလျက် အစည်းအဝေး
တက်လာသူ အားလုံးက ကော်မတီအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် အစည်းအဝေးတက်ရန် သွားစဉ်က အားရ
ရွှင်လန်းမိသလောက် ရောက်သွားသောအခါ စိတ်ပျက်မိသည်။
အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အစည်းအဝေးတက်လာသူများ ထဲတွင်
ငြိမ်းချမ်းရေး-ညီညွတ်ရေးရရန် ရိုးသားစွာကြိုးစားဖို့ထက် နိုင်ငံရေး
အမြတ်ထုတ်ရန် တက်လာကြသူ တော်တော်များများကို တွေ့
သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြင့် ကျွန်တော်သည် ပြည်သူ့ကော်မတီတွင် ပါနေသော်
လည်း မည်သည့်တာဝန်မှ မထမ်းဆောင်ပေ။ တနေ့ ဗန္ဓုလတန်းနှင့်
နားတွင် သခင်လေးစမင်နှင့်တွေ့ရာ သူက “ကိုယ့်လူ တာဝန်လွှာ
နေတယ်” ဟု ဝေဖန်ပါသည်။ ကျွန်တော်က “တမင်ရှောင်နေတာဗျ”
ဟု ပြောလိုက်ရာ သူက “ဘာလို့လဲ” ဟု မေးပါသည်။ (-This

Committee will get nowhere) "ဒီကော်မတီ တယ်မှ
ဆောက်မှာမဟုတ်ဘူး" ဟု ကျွန်တော်က ပြန်ဖြေလိုက်ပါသည်။ သူက
ဆက်မမေ့သဖြင့် ကျွန်တော်ကလည်း ရှင်းမပြလိုက်တော့ပဲ။

အားလုံး သိကြပြီဖြစ်သည့်အတိုင်း တော်လှန်ရေးကော်မတီနှင့်
ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့၏ ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပျက်ပြားသွားသည်။
ထိုသို့ ပျက်ပြားသွားခြင်းအတွက် အကြောင်းအမျိုးမျိုးရှိရာတွင်
ပြည်သူ့ ကော်မတီ၏ ခလောက်ဆန်မှု သည် လည်း ပါသည်ဟု
ကျွန်တော် ရိုးသားစွာယုံကြည်ပါသည်။

ကွန်မြူနစ်ပါတီ ကိုယ်စားလှယ် ကိုဌေးတို့လူစု ကျွန်တော် အိမ်
လာ၍ ဆွေးနွေးသောအခါတွင် ကျွန်တော်သည် အခြေအနေအရပ်
ရင်ကို ရှင်းပြလျက် ငြိမ်းချမ်းရေး-ညီညွတ်ရေးရရှိန် ကြိုးစားဖို့
အချိန်တန်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း အကြံပေး ပြောကြား သိက်ပါသည်။
ကျွန်တော်အကြံပေးချက်ကို ကိုဌေးတို့လူစု သဘောပေါက်လက်ခံပုံ
ပေါ်သည်။ သို့သော်လည်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် အခက်အခဲ
များရှိနေပုံရပါသည်။ မည်သည့် အခက်အခဲများဟူ၍ကား ကျွန်
တော် မသိပါ။ ဤစာအုပ်ရေးနေစဉ် ကိုဌေးကို ပါတီက သေးငယ်
ပေးလိုက်သည်ဟု ဝမ်းနည်းစွာ ကြားရပါသည်။

၁၉၅၁-ခုနှစ်မှစ၍ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးရရှိန်အတွက် အိတ်
သွန် ဖာမောက် ကြိုးစားနေရာမှ ၁၉၆၃-ခုတွင် တော်လှန်ရေး
ကောင်စီနှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့ မျက်နှာစုံညီ ဆွေးနွေးသည့်အဆင့်
ရောက်သောအခါ အတိုင်းမသိ ဝမ်းသာမိသည်။ သို့ ဝမ်းသာမိ
သလောက် ဆွေးနွေးပွဲ ပျက်သွားသောအခါ စိတ်ပျက်မိသည်။
ကျွန်တော် အဖြစ်မှာ အလွန်ဝမ်းသာစရာကောင်းသော အိပ်မက်
မြင်မက်နေရာမှ ငြိုးကန် လန့်နိုးသွက်သို့ ဖြစ်သွားသည်။ အနည်း
အားဖြင့်ဆိုလျှင် အလွန်သာလောင့်မှတ်သိပ်နေသဖြင့် မိမိရွေးမှောက်

အောက်လာသော ထမင်းပွဲကိုစားတော့မည်ဟု အားခဲနေစဉ် ထမင်းပွဲ
မျောက်သွားခံရသူကဲ့သို့ ဖြစ်သွားပါသည်။

x x x

သို့ဖြင့် အကြီးအကျယ်စိတ်ဓာတ်ကျလျက်ထိုင်နေစဉ် ၁၉၆၄-ခု
မတ်လ ၂၃ နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းက ကျွန်တော်ခေါ် ဆွေး
နွေးပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်က တခြားကိစ္စများအပြင် "လူတိုင်းအတွက်
မွေးသည့်အချိန်မှ သေသည်အထိ တာဝန်ယူမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဗမာ
ပြည်တွင် နိုင်ငံခြားသားများ ပျောက်ကွယ်သွားအောင် ဆောင်ရွက်
မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အမျိုးသားကာကွယ်ရေးအတွက် လက်ရှိလူဦးရေ
နည်းသေး၍ သန်း ၅၀ လောက်လိုချင်ကြောင်း" စသည်ဖြင့် ၄၅
မိနစ်ကြာမျှ ပြောပြပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းသည် သူပုန်
များ (လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးသူများဟု ခေါ်လိုက်လည်း ခေါ်
နိုင်ပါသည်) အပေါ်တွင် အစွာတစ်စား မသား၊ ငြိမ်းချမ်းရေး-ညီ
ညွတ်ရေး "အစစ်အမှန်" ရမည်ဆိုက အချိန်မရွေးဆောင်ရွက်ရန်
အသင့်ရှိသည်ဟု ကျွန်တော်အကဲခတ်ရပါသည်။ သို့ဖြင့် "ပေးချွဲ
သည့် တာဝန်ပေးပါ" ဟု ကျွန်တော်ကိုယ်ကိုယ် ဗိုလ်ချုပ်အား ပုံအပ်
လိုက်ပါသည်။

၁၉၆၄-ခု ဧပြီလ ၇ ရက်နေ့မှစ၍ တော်လှန်ရေး အစိုးရအဖွဲ့
သည်တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နေပါသည်။ ဤမျှဖြင့်ကျွန်တော်
အကြောင်း တော်ခလောက်ပါပြီ၊ ဆက်လက်၍ ဗိုလ်ချုပ်အောင်
ဆန်းအကြောင်း ဖတ်ရှုကြပါကုန်။

x x x

www.burmeseclassic.com

ဇာတာတွင်လည်း 'အောင်ဆန်း' ဟုပင် ချဉ်ထားသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်တို့မှာ ဇာတာရှင်နွေသား ဖြစ်သောကြောင့် ဘည်း။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

အောင်ဆန်းသည် မွေးချင်းထဲတွင် အငယ်ဆုံးဖြစ်သည်။ 'အောင်ဆန်း' ဟု ဘာကြောင့် ခေါ်တွင်နေသည်ကို "အောင်ဆန်း၏ အောင်ဆန်း" စာအုပ်တွင် အသင့်အတင့် ရှင်းပြခဲ့ပါသည်။

သို့တစလည်း ယနေ့တိုင် ရေးနေ-မပြာနေကြသည့် အက်ဟွင် 'ငယ်နာမည် ထိန်လင်း၊ ကြီးလာသောအခါ အောင်ဆန်း-ဟု ခေါ်ကြသည်' ဟု မှားယွင်းစွာ ရေးသားပြောဆိုနေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

စာရေးဆရာအချို့သည် 'ငယ်နာမည်' နှင့် 'ဇာတာတွင်ပါသည့် နာမည်' ကို ခွဲခြားသိကြဟန်မကူ၊ သိလျှင်လည်း ဝဇ္ဇမိုက်ဟန်မဆူပေ။

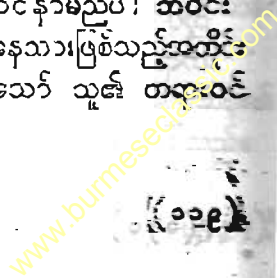
'ငယ်နာမည်' ဆိုသည်မှာ ငယ်စဉ်က မိဘ ဆွေမျိုးသားချင်း များက ချစ်စနိုး၍ သော်ငှား၊ နောက်ပြောင်၍ သော်ငှား ခေါ်သည့် နာမည်မျိုး ဖြစ်သည်။ တရားဝင်နာမည် မဟုတ်ချေ။ ဇာတာတွင်ပါသည့် နာမည်လည်း မဟုတ်ချေ။

ဥပမာ- ကျွန်တော်အား ငယ်စဉ်က အဖိုးနှင့်ကတူ ရင်းရိုးသူ များက 'မူတူး' ဟု ခေါ်ကြသည်။ ကြီးလာသောအခါ ငယ်နာမည် ပျောက်သွားပြီး တရားဝင်နာမည် 'အောင်ဆန်း' ကျန်နေသည်။

ကျွန်းကြီးကျောင်းနေဘူးသူများ သိကြမည် ဖြစ်သည့်အတိုင်း ဇာတာတွင်ပါသည့် နာမည်များနှင့် ကိုရင်-ဘုန်းကြီး ဝတ်သည့် အခါ သူ့များမှာ နေလိုက်-နာမလိုက် ဖြစ်နေသည်။ နေလိုက်-နာမလိုက် မှည့်ပုံမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

က၊	ခ၊	ဂ၊	ဃ၊	င	တနင်းလာ
စ၊	ဆ၊	ဇ၊	ဈ၊	ည	အင်္ဂါ
ယ၊	ရ၊	လ၊	ဝ	ဗုဒ္ဓဟူး	
ပါ	ဖ၊	ဗ၊	ဘ၊	မ	ကြာသပတေး
သ၊	ဟ	သောကြာ
တ၊	ထ၊	ဒ၊	ဓ၊	န	စနေ
အ	တနင်္ဂနွေ

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြန်မာတိုင်းလောက်တွင် ဇာတာ ခွဲ သည် မူတူးသောက်၏ မွေးနေ့ အမှန်ကိုသိလိုက ဇာတာတွင် ပါရှိသည့် နာမည်ကိုလေ့လာကြရသည်။ ဇာတာတွင် ပါသည့် နာမည်သည် အခါခပ်သိမ်း တရားဝင်နာမည် မဟုတ်ပေ။ ဥပမာ-အကျိုးကြီး ဦးတုဝင်းမှာ အင်္ဂါသားဖြစ်သည့်အတိုင်း ဇာတာတွင် "စံတင်" ဟု ပါသည်။ သို့သော် သူ၏နာမည်ပေး တရားဝင်နာမည်ပါ "ဆဝင်း" ဖြစ်သည်။ အလားတူစွာ အောင်ဆန်းမှာ စနေသားဖြစ်သည့်အတိုင်း ဇာတာတွင် 'ထိန်လင်း' ဟုပါသည်။ သို့သော် သူ၏ တရားဝင် နာမည်မှာ 'အောင်ဆန်း' ဖြစ်နေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ 'ထိန်လင်း' ဆိုသည်မှာ ဇာတာတွင်ပါသည့် နာမည်မျှ ဖြစ်သည်။ တရားဝင်နာမည်လည်းမဟုတ်၊ ငယ်နာမည်လည်းမဟုတ် ချေ။ သူ့အား မည်သည့်အခါကမျှ 'ထိန်လင်း' ဟု မခေါ်ခဲ့ကြပေ။

'အောင်ဆန်း' ဟူသော နာမည်မှာ ကျွန်တော်အဖေသောနာမည် ဖြစ်သည်။ သူတနင်္ဂနွေသားလောက်ရှိသောအခါ ကျွန်တော်မှာ ငါးနှစ် သားရှိပေပြီ။ ကျွန်တော်က အာသက် လျှာသွက်ဖြင့် "ကျွန်ုပ်- အောင်ဆန်းဆို-သူ အောင်ဆန်းပေါ့ဗျာ" ဟု ပြော လိုက် ရာ 'အောင်ဆန်း' တွင် နေသည်။

ကျွန်တော်၏ မိတ်ဆွေ၊ အောင်ဆန်း၏ ရဲ ဘော် ဟောင်း တယောက်က အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသောဆောင်းပါးတစ်ခုတွင် "အောင်ဆန်း၏မူလနာမည်မှာ 'အောင်စန်း' ဖြစ်ပြီး နောက်မှ 'အောင်ဆန်း' ဖြစ်လာသည်" ဟု ဖော်ပြခဲ့လေသည်။ ဤအချက်ကို မည်သို့ရသနည်းဟု သူ့ မေးကြည့်သောအခါ အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင် ပြောဘူးသည်ဟုဆိုသည်။ သို့သော်လည်း ဤပုဂ္ဂိုလ်မှာ အင်္ဂလိပ် ခေတ်ကလည်း အဖမ်းခံရ၊ ဂျပန်ခေတ်ကလည်း အဖမ်းခံရကာ ဂျပန် ကင်ပေတိုင် (စစ်ပုလိပ်အဖွဲ့) ၏ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း ခံခဲ့ရသူဖြစ်ရာ သူ၏ မှတ်ဉာဏ်ကိုများစွာယုံကြည်အားထား၍ မဖြစ်ချေ။

ကျွန်တော်သိသလောက်မှာ အောင်ဆန်းကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်တယောက်အဖြစ် ထင်ရှားကျော်ကြားလာသောအခါ မြန်မာ သတင်းစာအချို့က အင်္ဂလိပ် ဘာ သာ (San) ရေး သား ထားခြင်းကို "စန်း" ဟု ဘာသာပြန်ကြသဖြင့် 'အောင်စန်း' ဟုဖြစ်နေဟန် တူပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ 'အောင်ဆန်း' သာလျှင်ငယ်နာမည်ရော၊ တရားဝင် နာမည်ပါဖြစ်ပေသည်။

x x x

"ပညတ်ဘုရားရာ ဓာတ်သက်ပါ" ဆိုသကဲ့သို့ အောင်ဆန်းမှာ နာမည်နှင့်လိုက်အောင် "ဆန်း" သည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ သုံးနှစ်သား ခကျော် အရွယ်လောက် ရောက်အောင် စကားမပြော၊ အိ-အာနှင့်ပင် ပြီးခဲ့သည်။ လူကြီးများက "စကားမပြောပဲ ငြီးမလား၊ အ၊ အ ကလေးများ ဖြစ်နေမလား" ဟု စိုးရိမ်မိကြသည်။

ပြောတော့လည်း လူကြီးများ မအဖြေနိုင်သည့် မေးခွန်းများကို မေးလေ့ရှိသည်။ "မိုးတွင်း"၊ ဆောင်းတွင်း" ဟု ပြောကြသော်လည်း အဘယ်ကြောင့် "နှေတွင်း" ဟု မပြောကြသနည်းဟုမေးရာ လူကြီး များမှာ မဖြေနိုင်ဘဲ ရယ်နေကြရသည်။ "ညီအကို တဝမ်းကွဲ"၊ "မောင်နှမဘဝမ်းကွဲ" ရှိသော်လည်း ဘာကြောင့် "လင်မယား တဝမ်းကွဲ" မရှိသနည်းဟု မေးမြန်ရာ လူကြီးများမှာ ရယ်နေကြပြီး ပြန်မဖြေနိုင်ကြပေ။ (ကဲ့သို့သောလင်မယားများကို "လင်မယား တဝမ်းကွဲ" ဟု ခေါ်ဆိုက ဆိုးလှမည် မထင်ချေ။)

အောင်ဆန်းသည် ငယ်စဉ်ကပင် အမြဲတွေးတောစဉ်းစားနေလေ့ ရှိသည်။ အသက်တစ်ဆယ့် လေး-ငါးနှစ် အရွယ်တွင် နတ်မောက် ဘုရားကြီးကျောင်းတိုက်ဆရာတော် (ဦးဉာဏဝံသ) ယ် သွားပြီး ဥပဒေအရအပြစ်ရှိသည့် တရားခံတယောက်အား သေဒဏ် ပေးလိုက် သော စက်ရှင် တရားသူကြီးတွင် ဘာသာရေးအရ အပြစ် ရှိ-မရှိ လျှောက်ထား မေးမြန်းလေသည်။ ကျွန်တော်နှင့် တွေ့သောအခါ ဆရာတော်ကြီးက "မင်းညီ အာဂ အကောင်ဘဲ၊ အရွယ်နဲ့မလိုက်တဲ့ မေးခွန်း မေးသွားတယ်" ဟု ရယ်မော ပြောဆိုပါသည်။ ဆရာတော် ကြီးက မည်သို့ဖြေသည်၊ ဆရာတော်ကြီး၏ အဖြေကို အောင်ဆန်း ကျေနပ်-မကျေနပ် ကျွန်တော်မသိပါ။

ကျွန်တော် မိတ်ဆွေထင် ဆရာတော်ကြီးသည် အောင်ဆန်း၏ မေးခွန်းကို အတိအကျဖြေဘဲ ရယ်မော လွှတ်လိုက်ပုံပင်ပါသည်။

အောင်ဆန်း ငယ်စဉ်က အလွန်ရိုး၊ အလွန်အားထက် အရပ် အခြေ နားမလည်၊ အကင်းမပါးဟု ဆိုရပေမည်။ ထိုသို့ရိုး၊ အ၊ ခြင်း ကိုပင် မိခင်ကြီးက အလွန်သဘောကျသည်။ “ပါးလွန်းလျှင်ပေါက် တတ်တယ်၊ ငယ်တုန်းမှာ အတတ် ကောင်းတယ်” ဟု အမေစု သည် မကြာခဏ ပြောလေ့ရှိသည်။

သူရိုးမွန်းသိသည့်အတိုင်း ခင်မင်ရင်းနှီးသူများက သူ့ကို မကြာ ခဏ စွဲလေ့ရှိသည်။ မြေ တိုင်း စာ ရေး ကတော် မခင်တုတ်က “ငါ့သမီးယူမလား” ဟုမေးလျှင် သူ့အလွန် စိတ်ဆိုးသည်။ ဒုတ်ဆွဲ ဝေးဆွဲလုပ်တတ်သည်။

ကျွန်တော်ကလည်း သူ့ကို မကြာခဏ စွဲလေ့ရှိသည်။ “ငါက မင်းအရင် ထမင်းစားရတာပါကွာ” ဟု ပြောလျှင် သူ့အလွန် စိတ် ဆိုးသည်။ မိခင်ကြီးက “ဒါစိတ်ဆိုးရာလား၊ သူက အရင်မွေး တော့ အရင်ထမင်းစားရတာပေါ့၊ ဒါဘာဖြစ်သလဲ” ဟု ပြော သည်ကိုပင် လက်မခံ။ ကျွန်တော်ကလည်း သူ့ကြောက်မွန်းသိသည့် အတိုင်း ခဏခဏ ပြောသည်။ ခဏခဏရန်ဖြစ်ရသည်။ ရန်ဖြစ်ပြီးလျှင် “မခေါ်ဘူး” ဟု ပြောကာ ကျွန်တော်တို့ စိတ်ကောက်နေကြသည်။ အောင်ဆန်း ကြာရှည်မနေနိုင်၊ လိုက်ခေါ်တော့သည်။ ကျွန်တော် ထို့ချင်း ပြန်တည့်သွားကာ တပြုံးပြုံး ဖြစ်နေကြပြန်သည်။ မိခင်ကြီး က “ဒီနှစ်ကောင် တည့်သွားပြန်ပလား၊ တော်တော်ကြာ တကျွက် ကျက် မကြားရခန့်” ဟု သတိပေးလေသည်။

တခါသော် ဖခင်ကြီး၏ တခုတည်းသော လက်နက်ဖြစ်သော လှံကို သူ့အား အရှင်းက ကိုင်လျှောက် ကျွန်တော်က အဖျားက ကိုင်ကာ တိုးကြားတွင် ကပ်နေသော တောက်တဲကို ထိုးချလိုက် သည်။ တောက်တဲသေပြီး အောက်ကျ သွားသည်။ “ကျွန်တော်က “ဟော...ဘောက်ထဲ သေသွားပြီ၊ မင်းခတော့ ဝရဲကြီးတော့မှာဘဲ”

ဟု စသည်။ သူ့စိတ်ဆိုးသွားပြီး “သူ့အကိုင်ခိုင်းလို့ ကိုင်ရတာဘဲ၊ ဒီလိုပြောတာ ဘာကောင်းသလဲ” ဟု ပြောသည်။ တောက်တဲကို ကာယကံမြောက် ထိုးသတ်သွား ကျွန်တော်ဖြစ်ကြောင်း သူ့ပြန် မခဗျာတတ်ပေ။

အောင်ဆန်းသည် အလွန်ချစ်ခင်စေားကောင်း၏။ စလို့လည်း ကောင်းသည်။

သူနှင့်ကျွန်တော်မှာ အထက်အောက်ဖြစ်သည့်အတိုင်းစားအတူ ကစားအတူ မကြာခဏလည်း ရန်ဖြစ်ကြသည်။ ရန်ဖြစ်သည့် နေ့နိုင် ရိုးလား၊ ကျွန်တော်က မကြာခဏ စွဲပေသကဲ့သို့။ သို့သော် သူသည် ကျွန်တော်ကို အလွန်ချစ်၏။ ကျွန်တော်နှင့် ကင်းကွာ၍ မနေနိုင်၊ ကျွန်တော် ကိုရင်ဝတ်ပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်း သွားနေသောအခါ ကျွန်တော် ထံခန့်စဉ်လာသည်။

အောင်ဆန်းငယ်စဉ်က အလွန်ကြောက်တတ်၏။ အဖွား ဒေါ် သူဇာ ပြောသောပုံပြင်များကို မကြာခဏကြားနေရ၍ လောမသိ၊ တစ္ဆေသရဲလည်း ကြောက်သည်။ ညအိပ်လျှင် မိခင်နှင့်သားအိပ်လေ့ ရှိ၏။ မိခင် သူ့ဘက်သို့ အပြင်လှည့်အိပ်စေချင်၏။

နတ်မောက် ဆွမ်းကြီးလောင်း အဖွဲ့က ဝါတွင်းတွင် အထီး ထေမှတ်၊ အက၊ အခွန်ဖြင့် အဖိတ်နေတိုင်း အလှူခံထွက် ၏။ လူ တယောက်က ဖိုးသူတော်ရုပ်ကြီးထဲ ဝင်ပြီးကု၏။ အောင်ဆန်း သည် ထိုအရုပ်ကြီးကို အလွန်ကြောက်၏။ ဖခင်က အရုပ်ကြီးကို ကြောက်ရပါမည့်လောဟု ပြစ်တင် ကြိမ်းမောင်းသော အခါ “ဖင်ခေါင်းထဲ သွင်းထားရင် ဘယ်နှယ် လုပ်မလဲဗျ” ဟု ပြန်ပြော လေ့ ရှိ၏။ တွေးကြောက်တတ်ခြင်းပေ။

ဖယ်ရှေ့မယ်ဆိုသော လယ်တုန်တုန် ခေါင်းတုန်တုန် မိန်းမကြီး တယောက်ကိုလည်း အောင်ဆန်းငယ်စဉ်က ကြောက်၏။ သူ့စိတ်ထဲ

တွင် မယ်ရွှေမယ်အား ရုန်းမကြီး... သရဲမကြီးဟု ထင်နေသလား မသိပေ။

အိမ်နားရှိ ကာကာဆိုင်သို့လည်း မသွားခဲ့ပေ။ တနေ့တွင် ဟို ကာကာဆိုင်သို့သွားကာ ဘီလီခဆေးလိပ်များ ပေးပြီး ချိုးကြည့်၏။ မိခင်သိသောအခါ သူ့အား ခေါ်လျက် ဟာကာဆိုင်သို့လွှားကာ ကလေးအား ဆေးလိပ်ရောင်းလိုက်သော ကာကာ ကုလားကိုခေါ်၏။ ကာကာ ကုလားက သူ့အား ကြည့်လျက် “နောက် တခါ လာ ရှင်း တစ်ဘူးပေးမယ်” ဟု ပြော၏။ သူက “တစ်ဘူးကိုတာ အလဲ” ဟု မေး၏။ မိခင်က “တစ်ဘူးပေးမယ်ဆိုတာ ရှိက်မယ်လို့ပြောတာ” ဟု ပြောလိုက်၏။ ထိုနေ့မှစ၍ အောင်ဆန်းသည် ကာကာဆိုင်သို့မသွား တော့ပေ။

နေမအကောင်းလျှင် ငွေပေးမှဆေးသောက်မည်ဟု အကျပ်ကိုင် တတ်သဖြင့် မိခင်ကြီးက ငွေပေး၍ ဆေးတိုက်ပေးရုံ၏။ သူ တွင် တခါတရံ ငွေဒင်္ဂါး လေးငါးဆယ်ခန့်ရှိ၏။ ကာကာဆိုင်သို့ မသွား ရဲရကား သူ့လိုချင်သောပစ္စည်းများကို ကျွန်တော်က ဝယ်ပေးရ၏။ ကျွန်တော်လိုချင်သည်တို့ကိုလည်း သူ့ ငွေဖြင့်ပင် ဂယ်ခွင့် ပြု၏။ ရန်ဖြစ်သောအခါ သူ့ ငွေ ပြန်ပေးရန်တောင်း၏။ မိခင်က “နင်ဘာ လို့ အစကပေးသလဲ” ဟု မေးရာ “အို... သူက ညီအကိုချင်းဘဲကွာ ဘာညွှန်း ချောဘောင်းတာကိုးဗျ” ဟု ပြောသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ရယ်ကြရ၏။

အောင်ဆန်းသည် မည်သည့်အခါမှ လိမ်မပြော၊ ကြောက်လျှင် ကြောက်သည်၊ လုပ်လျှင်လုပ်သည်၊ ပေးလျှင်ပေးသည်ဟုသာ ပြော လေ့ ရှိ၏။

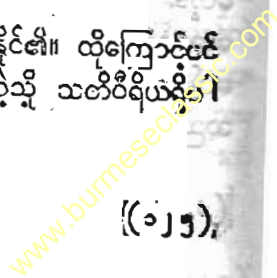
အောင်ဆန်းသည် ရန်မလို၊ မည်သူ့မျှ ရန်ခလေ့မရှိ၊ ရန်ဖြစ် လျှင် လက်ခန်းသဖြင့် သူ့သာလျှင်ခံရလေ့ရှိ၏။ တခါက ဆိုင်း

ကောင်ကလေးတယောက်က ခဲနှင့်ပေါက်ပြေးသဖြင့် နဖူးတွင် ဇက်ရာရသွား၏။ တခါကလည်း သူ့ ယက် အနည်းငယ်ကြီးသော အေးမောင် ဆိုသည့် ကောင်ကလေး က သူ့အား ထိုးကြိတ်ချိတ်နှက်လွှတ်လိုက်၏။ မိခင် အမေ့ သိသော အခါ အေးမောင် အဖေအား သွားကိုင်သဖြင့် အေးမောင်အပိုက် ခံရ၏။ ကျွန်တော်သိသောအခါ ချက်ခကောင်းစောင့်ပြီး အေးမောင် အား အတော်ကလေး နှံလိုက်၏။ အေးမောင်က “တော်တော့ကွ၊ မင်းသိ ဒီလောက်မနာဘူး” ဟု ပြောသည်ကို ယနေ့တိုင် ကြားယောင် နေမိ၏။

အောင်ဆန်းအား စစ်သာပီပီ လက်မြန်-ခြေမြန် ရက်စက် ကြမ်းထမ်းလိမ့်မည်ဟု ထင်ကောင်း ထင်ကြပေလိမ့်မည်။ အမှန်မှာ အောင်ဆန်းသည် အလွန်လက်နှေး၏။ ထိုကြောင့်ပင် ငယ်စဉ်မှစ၍ ကျဆုံးသည့်နေ့တိုင် သူ့တပါး၏ လက်ဦးခြင်းခံရ၏။ ထိုကြောင့်ပင် အာဏာ-လက်နက် အပြည့်အစုံရှိပါလျက် လူမသမာတစု၏ လက် ဦးခြင်း ခံရကာ ရေတိမ်တွင် နစ်ခဲ့ရ၏။

“လုပ်ရဲဘာ သတ္တိမဟုတ်ပါဘူး၊ ခံရဲတာမှ သတ္တိပါ” ဟုကျွန်တော် အား မကြာခဏ ပြောဘူး၏။ “လမ်းမတော် ဖုံးတုတ်လို့ လူမျိုးကို လက်ယဉ်တယ်ခေါ်တယ်၊ သတ္တိရှိတယ် မခေါ်ဘူး” ဟုလည်း ပြော ဘူး၏။ တချို့လူတွေဟာ သွေးပူတုန်းသာ သေရဲတယ်၊ သွေးအေးတဲ့ အခါ မသေရဲကြဘူး၊ ကျွန်တော်ကတော့ သွေးအေးတုန်းလဲ သေရဲ တာတဲ့ဟု ပြောဘူးသည် ဟု ဦးပုကလေး ရေးသည့် ‘ငါတို့ဗိုလ်ချုပ် ဘာတွေလုပ်ခဲ့သလဲ’ စာအုပ်တွင် ဖတ်လိုက်ရ၏။

အောင်ဆန်းသည် ဖခင်ကဲ့သို့ပင် နမောန်မဲ့နိုင်၏။ ထိုကြောင့်ပင် သူ့တပါးလက်ချက်ဖြင့် ကျဆုံးခဲ့ရ၏။ မိခင်ကဲ့သို့ သတိဝီရိယရှိသူ မှုကား ရေတိမ်တွင် နစ်မည်မထင်ချေ။

အောင်ဆန်းတို့ နူးညံ့သော နှလုံးသားများကို...
ပြည် လွတ်လပ်ရေးအတွက် စစ်တိုက်ရင်း လူသတ်ဘူးသော်လည်း
သာမန်အားဖြင့် သူတပါးအား သတ်ဖြတ်လိုစိတ်မရှိချေ။ ဟိုင်နန်
ကျွန်းတွင် စစ်ပညာ သင်နေစဉ် ဂျပန်တို့က သူတို့ဖမ်းထားသော
သူလျှို့ဆိုသူ တရုတ်တဃာကံအား လှုပ်ပြိုင် ဆိုးသတ်ခိုင်း၏။
အောင်ဆန်းတို့ လူစုလည်း ထိုးသတ်ကြရ၏။

“အဲဒီနေ့ကဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ထမင်း စားမရကြဘူး” ဟု
ကျွန်တော် အား ပြောဘူး၏။

အောင်ဆန်းသည် သွေးအေးအေး သတ်ခြင်းမျိုး (Cold-
Blooded Murder) ကို စက်ဆုပ်ရွံရှာပုံပေါ်၏။ ငယ်စဉ်မှစ၍
ကျဆုံးသည့်နေ့အထိ သူတပါးအား အကြောင်းမဲ့ သတ်ဖြတ်ဖို့ပေးစွာ
ရိုက်နှက်ခြင်းပင် မပြုဘူးပေ။

အောင်ဆန်းငယ်စဉ်က အစားကြူး၏။ တနေ့တွင် မိခင်ဈေးက
ဝယ်လာသော အမဲသားကို အစိမ်းလိုက် စားမည်ပြုသဖြင့် ဆွဲထား
ရ၏။ ကြီးလာသော် နိုင်ငံရေးတရားတည်းတွင် စိတ်ဝင်စားနေရကား
အစားလည်း မမက်၊ အဝတ်လည်း မမက်တော့ပေ။ ငယ်စဉ်က
ကြောက်တတ်သော စိတ်သည်လည်း ပျောက်ကွယ်သွား၏။ နိုင်ငံရေး
ကျေးဇူးပေးလော၊ နှုတ်ပီဇကြောင့်လော စဉ်းစားဖွယ်ဖြစ်၏။

သားသမီးများထဲတွင် အငယ်ဆုံးဖြစ်သော အောင်ဆန်းကို
မိခင်ကြီးသည် အလွန်ချစ်၊ အလွန် အလိုလိုက်၏။

ပညာအလွန်ဝါသနာပါသော မိခင်သည် ကျွန်တော်တို့ အကြီး
တွေအား အသက် ၅-နှစ် ၆-နှစ်အရွယ်တွင် ကျောင်းထား၏။
အောင်ဆန်းမူကား ကျောင်းနေရန် ငြင်းဆန်နေ၏။ ‘အမနေ့မှ နေ
မယ်’ ဟု ပြောနေ၏။ (ကျွန်တော်တို့က မိခင်ကို ‘အမ’ ဟု ခေါ်ကြ
သည်။)

မိခင်ကလည်း အချစ်ဆုံးသားကလေးကို အလိုလိုက်ကာ ဇွတ်
ကျောင်းမထားရက်ဘဲ ဖြစ်ခဲ့ရ၏။ သို့ဖြင့် အောင်ဆန်းသည် ၇-နှစ်
သားပြည့်သည့်တိုင်အောင် ကျောင်းမခံရသေးချေ။

ကျွန်တော် ၁၁-နှစ်သားအရွယ် ရှင်ပြုပြီး ကိုရင်ဝတ်နေစဉ်
အောင်ဆန်းသည် ကျွန်တော်သို့ နေ့စဉ်လာရင်း ကိုရင်ဝတ်ချင်စိတ်
ပေါက်လာ၏။ သို့ဖြင့် မိခင်အား သူ့ကို ကိုရင်ဝတ်ပေးရန် ပူဆော်၏။

ချက်ကောင်းယူတတ်သော မိခင်ကြီးက “ကိုရင်ဝတ်တယ်ဆိုတာ
စာတတ်မှ ဝတ်ရတာကွ။ မင်းလို စာမတတ်တဲ့လူက ကိုရင်ဝတ်ချင်လို့
ဘယ်ဖြစ်မလဲ” ဟု ဆွဲပေးလိုက်၏။ “ဒီလိုလား၊ ဒီလိုဆို ကျောင်းနေ
မယ်” ဟု ပြောကာ အောင်ဆန်း ကျောင်းနေလေတော့သည်။

သို့ဖြင့် အောင်းဆန်းသည် နတ်မောက် ဒီပဲခဲင်ကျောင်း (ခေါ်)
ဦးသောဘိတကကျောင်းသား ဖြစ်လာလေသည်။ ‘မီးခဲပြာဖုံး’ ဘဝမှ
လွတ်လာခြင်းပေတည်း။

အောင်ဆန်းသည် ကျောင်းနေသည့်အချိန်မှစ၍ အတန်းတိုင်း
တွင် အမြဲပထမရ၏။ သူသည် ဉာဏ်ကောင်း၏၊ ဝိသိယခွဲ၏၊ အဖိုး
သေ၏၊ ဆရာသမားများအား မျိုဝေကိုင်းရှိုင်း၏၊ မည်သည့်အခါမျှ
တတ်ယောင်ကားမလုပ်၊ မထိလျှင် သိသူများအား မေး၏။

အောင်ဆန်းငယ်စဉ်က ဆိုင်းဝါသနာပါ၏။ စာကျက်နေရင်းပင်
စာရေးစာပွဲကို ဆိုင်းလုပ်တီးတတ်၏။ စာကျက်လိုက် စားပွဲထီးထိက်
လုပ်နေတတ်၏။ ပွဲကို ဆိုင်းလောက် ဝါသနာမပါ၊ ပွဲမကြည့်ဘဲ
နေနိုင်၏။ ဆိုင်းတီးသံ ကြားလျှင် သွားနားမထောင်ဘဲ မနေနိုင်ပေ။
၁၁-နှစ်သားအရွယ်လောက် ရှင်ပြုခါနီးတွင် နာမည်ကျော် အကျွန်ုပ်
အပြုဆိုင်ပေါမှ ရှင်ပြုမည်ဟု အကျပ်ကိုင်နေသဖြင့် ထိုဆိုင်ကို
ငှားပေးရ၏။

အသက် ၁၃-နှစ်ပြည့်သောအခါ နတ်မောက်ကျောင်းမှ မြန်မာ
 ခြောက်တန်းအောင်သဖြင့် အကိုကြီးနှင့် ကျွန်တော်တို့ ပညာရင်နှီး
 သောက်စို့ခဲ့သော ရေနံချောင်း နေရှင်နယ်ကျောင်း ပို့ပေးရန် ပူဆာ
 လေ၏။ မိဘများကသာမက အကို-အမများကပါ သူ့အား ကလေး
 ကလေးဟု ယူဆထားရကား တမြို့တကျေးသို့ ခွဲပို့ရန် ဝန်လေးနေ
 ကြ၏။ ထိုအရွယ်အထိ အောင်ဆန်းသည် ညစဉ်အိပ်ရာထဲတွင် သေးပါ
 လေ့ရှိသေး၏။ မိခင်ကြီးကမူ အချစ်ဆုံးသော သားကလေးကို မခွဲ
 နိုင် မခွာရက်ဖြတ်နေရကား “ငယ်ပါသေးတယ်၊ နဲ့နဲ့စောင့်ပါအုံး” ဟု
 ပြောကာ အချိန်ဆွဲနေ၏။ “ရေနံချောင်း ကျောင်းမပို့ခင် ထမင်း
 မစားဘူး” ဟု ပြောကာ အောင်ဆန်းသည် ထမင်းမစားဘဲနေ၏။
 အစာငတ်ခံတိုက်ပွဲဆင်ခြင်းပေတည်း။ မိခင်ကြီးလည်း အလျှော့ပေး
 ကာ သူ့အား ရေနံချောင်းကျောင်းသို့ ပို့ရလေတော့သည်။ သို့ဖြင့်
 ၁၉၂၇-ခုတွင် အောင်ဆန်းသည် ရေနံချောင်း နေရှင်နယ်ကျောင်း
 သား ဖြစ်လာ၏။

ရေနံချောင်း နေရှင်နယ်ကျောင်းတွင်လည်း အောင်ဆန်းသည်
 အတန်းတိုင်းတွင် ပထမရ၏။ ၁၉၃၀-ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ
 ၇-တန်းစာမေးပွဲကို စကောလာ၊ ရှစ်နှင့်ကောင်၊ ဂျီ၊ တလ၊ ဂျီ၊ ၁၀၊ ဂျီ၊
 ဆုငွေချီးမြှင့်ခြင်းခံရ၏။ (ထိုစဉ်က ၈၀၀ ဝိ၏ ငယ်အားဖြင့် ယခု
 ခေတ် ၈၀၀ ဝိ နှင့် ညီမျှသည်။) မဘတပြည်လုံးတွင် လေးယောက်
 ကိုသာ ပေးသော ဦးရွှေနိဆုလည်းရသည်။ ၁၉၃၂-ခုတွင် အင်္ဂလိပ်
 မြန်မာ ၁၀ တန်းကို ကိုတန်းမှ မြန်မာစာနှင့် ပါဠိဘာသာတို့တွင်
 ဂုဏ်ထူးဖြင့်အောင်သည်။

ရေနံချောင်း ကျောင်းတွင်လည်း အောင်ဆန်း၏ ဆန်းပုံကိုတွေ့ရ
 ၏။ ၁၉၃၁-ခုတွင် ကျွန်တော်တို့ဖခင်သည် နှစ်လမျှ နာမကျန်း
 ဖြစ်ပြီးနောက် မေလ ၁၈-ရက်နေ့တွင် ဆုံးသွား၏။ နေ့ရာသီ

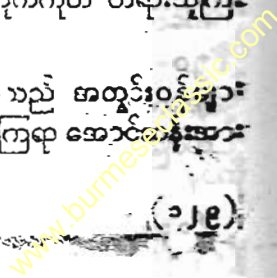
ကျောင်းမိတ်ရက်လတွင် နတ်မောက်ပြန်ရောက်နေသော အင်္ဂါကြီး
 ဦးဘဝင်းနှင့် အောင်ဆန်းတို့မှာ အပင် ဈာပနာကိစ္စပြီးမှ ပြန်ရောက်
 ကျောင်းပြန်ရောက် နောက်ကျနေ၏။ မြန်မာစာ ဆရာကြီးဦးဘသိန်း
 က အောင်ဆန်းသား “မင်းတို့ဟာဂျီ နောက်ကျသလဲ” ဟု မေးရာ
 “အခုမမာလို့” ဟု ဖြေ၏။ “အခုလာသွားပလား” ဟု ဆရာကြီးက
 ဆက်မေးရာ “သေပြီ” ဟု အောင်ဆန်းက ပြန်ဖြေ၏။ ထိုသို့ဖြေပုံကို
 ဆရာကြီး ဦးဘသိန်းက အကိုကြီးအားပြောပြီး အကိုကြီးက
 ကျွန်တော်အား တဆင့်ပြန်ပြောသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ရွယ်ကြရ၏။

သို့သော် ယနေ့ပြန်စဉ်းစားသောအခါ အောင်ဆန်း၏အဖြေမှာ
 အလွန်ကောင်းမွန်ကန်သည်ကို တွေ့ရ၏။ အမှန်ပင် သူတို့ ကျောင်းပြန်
 ရောက် နောက်ကျခြင်းမှာ ဖခင်မမာနေနေခေတ်ကြောင့်ဖြစ်၏။ နာမ
 သောပြောင့် မဟုတ်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သေပြီးနောက်
 အယောင်ကိုသင်္ဂြိုဟ်ချန်မှတစ်ပါး အခြားလုပ်ဖွယ် မရှိသောကြောင့်
 တည်း။

ထိုအရွယ်ကပင် (၁၆-နှစ်လား) အောင်ဆန်းသည် ပြဿနာ
 တရပ်၏ အရင်းအမြစ်ကို မြင်နိုင်စွမ်းရှိ၏။ ထိုသို့ ပြဿနာတခု၏
 အမြစ်အကြောင်းရင်း မြင်နိုင်စွမ်းရှိပုံကို နောက်ပိုင်းတွင်လည်း
 တွေ့ရ၏။

၂၃-နှစ်သားအရွယ် ကျောင်း သားခေါင်းဆောင် ဘဝ၌
 အောင်ဆန်းသည် ရန်ကုန်ဘဏ္ဍာသို့လ် အက်ဥပဒေ ပြင်ဆင်ရေး
 ကော်မတီတွင် ကျောင်းသားကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်
 ရွက်ရ၏။ ထိုကော်မတီ၏ သဘာပတိမှာ ဟိုက်ကုတ် တရားသူကြီး
 ဆင်ဖြူဘူးဖြစ်၏။

၁၉၃၈-ခု ဩဂုတ်လတွင် သီကော်မတီသည် အတွင်းဝန်များ
 မှီတိုင် အစည်းအဝေးသို့ ပြီးနောက် ပြန်လားကြရာ အောင်ဆန်းအား

ဆာမြဘူးက သူ့ ကားနှင့်တင်ခေါ်ခဲ့၏။ သူတို့ကားထဲရောက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် လူတယောက်က “ကုလား-ဗမာ ရိုက်ကုန်ပြီ” ဟု ဆီးပြော၏။ ထိုသတင်းကြားရသောအခါ အောင်ဆန်းက “သတင်းစာတော့ တရားခံဘဲ” ဟု မှတ်ချက်ချလိုက်၏။

အမှန်ပင် နောက်ပိုင်း အဓိကရုဏ်း အသွင်ပြောင်းပြီး တပြည်လုံး ပြန့်နှံ့ သွားသော ထိုကုလား-ဗမာ ရိုက်ပွဲမှာ သတင်းစာတွေလို့ မော်ပေးမှုကြောင့် ဖြစ်၏။ ထိုအဓိကရုဏ်း ဖြစ်ပေါ်လာပုံမှာ အောက်ပါ အတိုင်း ဖြစ်သည်။

အဓိကရုဏ်းမဖြစ်မီ အချိန်အတော်ကြာက ရှေ့မိဆိုသူမှတ်ဆလင် အာသာဇင် တယောက်သည် ပုဗ္ဗဘာသာကို ပုတ်ခတ်ထားသော “မော်လဝီနှင့်ယောဂီ” ဆိုသည့် စာအုပ်ကို ခရီးသွားထုတ်ဝေခဲ့၏။ ထိုစာအုပ်ကို သတင်းစာအချို့က ဖော်ပြပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များနှင့် မှတ်ဆလင်ဘာသာဝင်များ ငြိမ်ငြိမ်အောင် လှုံ့ဆော်ပေးလိုက်၏။ နယ်ချဲ့ဗြိတိသျှလက်အောက်တွင် အတူတူ ကျွန်ုပ်တို့နေကြသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များနှင့် မှတ်ဆလင်ဘာသာဝင်တို့သည် အချင်းချင်း သတ်ဖြတ်၊ မီးရှို့ ဖျက်ဆီးကုန်ကြ၏။ သတင်းစာများက ထိုစာအုပ် အကြောင်း မဖော်ပြခဲ့လျှင် ထိုအဓိကရုဏ်း ဖြစ်ပေါ်လာမည် မဟုတ်ပေ။

ထို့ကြောင့် အောင်ဆန်းက “သတင်းစာတွေ တရားခံဘဲ” ဟု မှတ်ချက်ချလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၂၃-နှစ်သားအရွယ် ကျောင်းသား ကလေး အောင်ဆန်းက ယိုသို့မှတ်ချက်ချလိုက်သောအခါ အသက် ၅၀-ကျော် တရားဝန်ကြီး ဆာမြဘူး၏စိတ်တွင် “အာဂကောင် ကလေးပါလား၊ ပြဿနာ၏ အရင်းအမြစ်ကို မြင်နိုင်စွမ်းရှိဘယ်” ဟု ထင်မြင်မိကြောင်း ဆာမြဘူးကိုယ်တိုင် ကျွန်တော် အား ပြောဘူး

သည်။ (ဆာမြဘူးသည် အောင်ဆန်းအား အလွန်လေးစားလျက် သူ့ကျွေးပေးပြီး နောက်ပိုင်း သူ့အိမ်သို့ မကြာခင် လာလေ့ရှိသော ကျွန်တော်နှင့် ဖိတ်ဆွေပြင်ခဲ့ရသည်။)

x . x . x

၁၉၃၂-ခုနှစ် ဂျန်နဝါရီလလယ် ရောက်လာသော အောင်ဆန်း နှင့် လူလူ၊ လူဆန်း တယောက် ဖြစ်နေလေသည်။ ထိုခေတ်က တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများမှာ များသောအားဖြင့် အထက်လွှာမှ လာကြပြီး အလွန်ရှိုးထုတ်ကြသည်။ ဝတ်စားဆင်ယင်ရာတွင် ကောင်းပေ၊ ညွန့်ပေ ဆိုသည့် အဝတ်များကို ဝတ်ဆင်ကြလျက် အများစု၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာလည်း တက္ကသိုလ် ဘွဲ့များ ယူ လျက် မြို့ချုပ်၊ ဝန်ထောက်စသော ရာထူးကြီးများ ရခရားဖြစ်လေသည်။

အောင်ဆန်းမူကား အဝတ်ကိုလည်း ဂရုမစိုက်၊ အစားကိုလည်း ဂရုမစိုက်၊ အနေအထိုင်ကိုလည်း ဂရုမစိုက်၊ ဖြစ်သလိုနေသည်။ အခြားကျောင်းသားများ ဘုံကောပြောင်နေအောင် ဖိလိမ်းပြင်ဆင် သလောက် အောင်ဆန်းမှာ ဆံပင်စုတ်ဖွားဖြင့် ဖြစ်နေတတ်သည်။ အခြားကျောင်းသားများ ပိုး-ဒဲ-ကတ္တီပါ- ဘန်ကောက် စသော အကောင်းစားအထည်များ ဝတ်ဆင်ကြသော်လည်း အောင်ဆန်းမှာ မန္တလေးလုံချည်တပတ်နွမ်း၊ ပင်နီတိုက်ပုံအင်္ကျီ၊ တခါတရံသက္ကလယ် အင်္ကျီ တပတ်နွမ်း စသည်တို့ကိုသာ ဝတ်ဆင်လေ့ရှိသည်။ အခြားကျောင်းသားများ ပြောင်လက်နေသော အကောင်းစား ဂျုံဆီဖုတ် များစီးကြသော်လည်း အောင်ဆန်းမှာ များသောအားဖြင့် ခြောက်သွေ့သော စီးလေ့ရှိသည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် တောင်းပေးပြီး ချီးကျူးဆီ လိုက်ပယ်ပေးသော ရွှေဖိနပ် တရံရှိသော်လည်း ထိုဖိနပ်ကို

ဘာသာရေးကို မရောထွေးဘဲ ပြင်ဆင်ပြုစုထားသော မြန်မာ့ဗုဒ္ဓဘာသာကို အင်္ဂလိပ်ကောင်းကို ရေရေလည်လည် မပြောမဟုတ်ဘဲ နားထောင်ခြင်းဖြင့် လူဂိုဏ်းကလည်း ဂုဏ်တရား ဖြစ်နေစေရန် ပရိယာယ်တို့ကို အသုံးပြု လျှောက်ထားခြင်းခံရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အာဇာနည်များသည် သို့သော် အောင်ဆန်းသည် မိမိပြောချင်သည်တို့ကို ပရိယာယ်တို့ဖြင့် လျှောက်ပြောပြီးမှသာ ထင်သည်။ အောင်ဆန်း၏ ပွဲဦးထွက် နိုင်ငံရေးခြေစမ်းပွဲဟု ခေါ်နိုင်ပေသည်။

၁၉၃၄-ခုတွင် အင်္ဂလိပ်စား အပိုအင်္ဂလိပ်စား သမိုင်းဝင်ကြီးကြီး မြန်မာစာနှင့်ပါဠိ ဘာသာတို့ယူလျက် အိုင်အေ စာမေးပွဲအောင်ပြီး နောက် အောင်ဆန်းသည် ကျောင်းသားနိုင်ငံရေး စတင်အောင်ရွက်သည်။ ထိုနှစ် တကလ အမှုဆောင် ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင် အရွေးခံရာ အောင်ဆန်းအရွေးမင်ရပေ။ ကျောင်းသားအဖွဲ့၏ ဝန်ထမ်း သူ့ကို လူ့ဂုဏ်တရား သတ်မှတ်ထားကြောင်းဖြစ်သည်။

သို့သော် အောင်ဆန်း စိတ်ပျက် မသွားပေ။ သူ့အား မိမိအား သူများကိုလည်း စိတ်ချ မသွားပေ။ နောက်နှစ် (၁၉၃၅-၃၆) တွင် အရွေးခံရလျက် တကသ အဘော်ဖြစ်သော "အိုးဝေ" ရွေးခံရ အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရသည်။ ဥက္ကဋ္ဌမှာ ကိုနု (ဝန်ကြီးယုတ်ဟောင်း) ဖြစ်၍ အထွေထွေအဖွဲ့ဝင်များမှာ ကိုယုတ်ဟောင်း (ဝန်ကြီးဟောင်း)၊ စစ်ပစ္စည်းဝယ်ယူရေးဌာန ညွှန်ကြားရေးပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည်။ ထိုနှစ် တကသ အမှုဆောင်အဖွဲ့မှာ အသက်ကြာဆုံး ဖြစ်၍ တက္ကသိုလ် အာဏာပိုင် မျက်နှာဖြူများ၏ အငြိုအငြင် အခံရသုံးလည်းဖြစ်သည်။

မြန်မာ ကျောင်းသားများအား ကျွန်ုပ်တို့ သွင်းပေးလိုသော တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်များနှင့် မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ပြင်းလန်သော တကသ အမှုဆောင်တို့သည် မကြာခဏ ပဋိပက္ခ ဖြစ် ရသည်။ ထိုအတောအတွင်း ဥက္ကဋ္ဌ ကိုနုက အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် "သမ္မတ

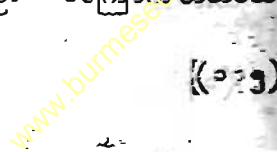
ကျောင်းသားများအပေါ်တွင် အရေးကြီးစွာ သော ကျောင်းသားများအပေါ်တွင် အရေးကြီးစွာ နှိမ်နင်းသည်" ဟု သောမိသဖြင့် တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်များသည် ကိုနုကို ကျောင်းထုတ်ပစ်လိုက်ကြသည်။ ကျောင်းသားများ၏ မကျေနပ်မှုမှာ ပြင်းထန်သည်ထက် ပြင်းထန် လာသည်။

တဆက်တည်းလိုပင် "အိုးဝေ" မဂ္ဂဇင်းတွင် (A Hell Howl at Large) "လွတ်နေသော ဝေဒနာကြီး တကောင်" ဟု ဆိုဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်လေသည်။ ထိုဆောင်းပါးတွင် အကျင့်စာသို့ ယှက်ပြားနေသော တက္ကသိုလ် အရာရှိ တယောက် အကြောင်း ဆောင်းပါးရိပ်ခြည် ဖော်ပြထားသည်။

အာဏာမာန်ယဉ်နေသော တက္ကသိုလ် အာဏာပိုင်များသည် မိမိတို့ "လူ" ကို ပုတ်ခတ်ထားသော ဆောင်းပါး ဖတ်ရသောအခါ ဆတ်ဆတ်ခါနုလျက် အယ်ဒီတာအောင်ဆန်းကို ခေါ်၍ ဆောင်းပါးရေးသူကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရမည်ဟု တောင်းဆိုကြလေသည်။ ဆောင်းပါးရေးသူ၏ နာမည်ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုက ၎င်းအာမည်သို့မျှ အရေးမယူဟုလည်း ပြောလိုက်သေးသည်။

(အမှန်မှာ တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်များသည် ဆောင်းပါးရေးသူသည် မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်သည်ကို ရိပ်မိဘန်သလောက် ရိပ်မိသည်။ ဆောင်းပါးရေးသူမှာ နောက်ပိုင်း "အိုးဝေ ညိုပြ" ဟု လူသိများလာသော "သန်းတင်" ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ထိုရောက်ရာ အရေးယူနိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ၏အတည်ပြုချက် ချမှတ်လိုဟန် တူသည်။)

တက္ကသိုလ် အာဏာပိုင်များသည် အောင်ဆန်းကို လျှော့တင်ပေးပါသည်။ ချောက်လိုက်၊ ချောက်လိုက်လျှင် အောင်ဆန်းထံမှ သိသည့် လိုချင်တာရလိမ့်မည်ဟု မြော်လင့်ကြဟန်တူသည်။ များလေသော ချော့ခြံလည်း မပျော့၊ ချောက်ခြံလည်း မကြောက် တတ်သော

အောင်ဆန်းက “အယ်ဒီတာတို့မည်သည် ဆောင်းပါးချင်အရာမည် ကိုထုတ်ဖော်ပြောဆိုရိုး ထုံးစံမရှိ၊ ခင်ဗျားတို့ လုပ်ချင်သလိုလုပ်ကြ၊ ထုတ်ဖော်မပြောနိုင်” ဟု ပြောကာ ကျောင်းအုပ်ကြီးအခန်းမှ ယူခဲ့ လာလေသည်။

(ထိုအချိန်က အောင်ဆန်းမှာ ဆသက် ၂၁ နှစ်မျှသာ ရှိသေး သည်။)

၁၉၃၆-ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် စာ-က-သ ခန်း မဆောင်၍ ကျောင်းသားထု အစည်းအဝေးကျင်းပသည်။ ကျောင်း ထွက်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော်သည် ထိုအစည်းအဝေးရောက် သွားသည်။ ရောက်သွားပုံမှာ ထိုနေ့ထုတ် သတင်းစာများတွင် “ကိုအောင်ဆန်းကိုလည်း ကျောင်းထုတ်ဦးမည်လော” ဟူသော သတင်းဖတ်ရသဖြင့် အောင်ဆန်းနှင့် တွေ့ရန် သွားခြင်းဖြစ်သည်။

အစည်းအဝေးတွင် ကျောင်းသား တယောက်၊ နှစ်ယောက် စကားပြောပြီး အောင်ဆန်း ထသည်။ ဖရိုသတ်၏ ဩဇာသံမှာ နားကွဲလှမတတ် ဆူညံသွားသည်။ ကျောင်းသားထုက အောင်ဆန်း ကို “လူ့ဂူစာ” ဟု သဘောမထားတော့ဘဲ ခေါင်းဆောင်တယောက် ဟု အသိအမှတ်ပြု စပြုကြဟန်တူသည်။ မြန်မာလူ့ပြေးရန် စလို့ ဖြစ် ကုလားလှမျိုး ကျောင်းသားတယောက်က “အင်္ဂလိပ်လို ပြောပ၊ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာစကား ကောင်းကောင်း နားမမည်ဘူး” ဟု ပြောသဖြင့် အောင်ဆန်း အင်္ဂလိပ်လို ပြောမူတော့သည်။ ထိုနေ့က အောင်ဆန်း၏ ပြောကြားချက်မှာ စောစောပိုင်း (၁၉၃၂) မှုနှင့်က ပြောကြားချက်နှင့် ဆီနှင့်ရေ ဖမာ ကွာခြားနေသည်။ အင်္ဂလိပ် စကားကို ရေရေလည်လည် နိုင်နိုင်နင်းနင်းပြောနိုင်သည့်ပြင် ဘချက် အလက်များမှာလည်း ထိလှ၊ မိလှရကား ကြားရသူများအပေါ် ကြွတ် သီးမွှေးညင်း ထစရာပင်။

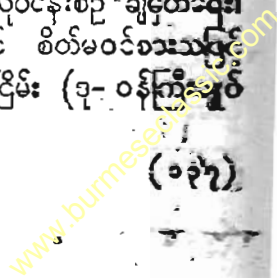
ဘက်မှသာ အံ့ဩစရာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ တိုးတက်လာသည်မှာ အောင်ဆန်းသည် ကျောင်းစာအုပ်များသာ မကဘဲ ရုဇဝင်တွင် ကျော်ကြားသည့် အင်္ဂလိပ် နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ၏ မိန့်ခွန်း များကို အလွတ်ရလောက်နီးနီး ဖတ်ထားသောကြောင့် ဖြစ်ဟန် တူသည်။

ကျောင်းသား လေးငါးယောက်ခန့် စကားပြောပြီး နောက် ကျောင်းသားထုက သပိတ်မှောက်ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး အသင့်စောင့်နေ သော ဘတ်စ်ကားဖြင့် ရွှေဟိုဂုံဘုရားသို့ ချီတက်ကြသည်။ ကျွန်တော် လည်း ကျောင်းသားများနှင့် အတူ ရောနှောကာ ရွှေဟိုဂုံဘုရားထိ ပါသွားသည်။

(အချို့ စာအုပ်များတွင် သပိတ်မှောက်သည့်နေ့ကို ၁၉၃၆-ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်ဟု ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။)

အလို့တော်ရှိ ကျောင်းသား အချို့မှာ ချန်နေခုံသမာဏဘဲ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်များကိုပင် ရန်ပြုရန် ကြိုးစားကြသည်။ သို့သော်လည်း ၎င်းတို့ဦးရေမှာ မပြောပလောက်ပေ။ (နောက်ပိုင်း ဖောကာရလာသောအခါ အောင်ဆန်းသည် ထိုကျောင်းသားများ ကိုမှ အမျိုးကို ရဟူကြီးများပေးကာ အသုံးချသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အောင်ဆန်း၏ သဘောထားကြီးမှုတစ်ရပ်ပင်။ အခြားသဘောထား ကြီးမှုများကို နောက်ပိုင်းတွင် တွေ့ရပါလိမ့်ဦးမည်။)

အလုပ်လုပ်ဆုံး အတက်ကြွဆုံး သပိတ်ခေါင်းဆောင်များတွင် အောင်ဆန်းပါဝင်သည်ကို အထူးဖော်ပြရန် လိုမည်မထင်ပါ။ ဥက္ကဋ္ဌ ကိုနုမှာ စကားပြော ကောင်းသော်လည်း လုပ်ငန်းစဉ် ချမှတ်ရေး၊ လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရေးတွင် စိတ်မဝင်စားသဖြင့် ထိုတာဝန်များကို အောင်ဆန်း ကိုကျော်ငြိမ်း (ဒု-ဝန်ကြီးချုပ်

သည်။

ကိုနုသည် ထိုအရွယ် (၂၉ နှစ်သား)ကပင် အင်းဆိုင် ဂါယာ မန္တယား စသည်ကို ယုံကြည်ဟန်တူသည်။ ကျောင်းသား မဟုတ် တော့သော်လည်း ကျွန်တော်သည် သပိတ်စခန်းဖြစ်သော ခေတ်ပို ဘုရားသို့ နေ့စဉ်လောက်ရောက်ရာ ဘနေ့တွင် ကိုကျော်ငြိမ်းက “ဟေ့... ကိုနု၊ အိပ်ရာပေါ် မထိုင်နဲ့၊ အင်းချထားတယ်” ဟု ရယ် မောပြောဆိုသည်ကို မှတ်မိပါသေးသည်။

ကိုနုတွင် အခြားသူများတွင် မရှိသော အရည်အချင်း တခုရှိ သည်။ ထိုအရည်အချင်းမှာ ကျောင်းသားထု(နောက်ပိုင်းတွင်ပြည်သူ လူထု)ကို လှုံ့ဆော်ရေး(ဝါ)မိမိဘက်ပါလာအောင် ဟောပြောနိုင် ရေးပင် ဖြစ်သည်။

ထိုအရည်အချင်းကြောင့်ပင် ကိုနုသည် ကျောင်းသား ခေါင်း ဆောင်တဝှမ်း၌ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တက်ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် ထင်ပါသည်။

ထိုအရည်အချင်းကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် (Demagogy) ထိုအရည်အချင်းရှိသူကို (Demagogue) ဟု ခေါ်သည်။ ဤ စာအုပ် ရေးခန့်ရင်း ငယ်စဉ်ကဖတ်ဘူးသော စာအုပ်တအုပ်၌ပါသည့် “ပင်လီမန်ဒီမိုကရေစီ၏ ချွတ်ယွင်းချက်တခုမှာ (Demagogue) များ စားသာခြင်းပင်ဖြစ်သည်” ဟူသောအပိုဒ်ကို ပြန်လည် သတိရ မိသည်။

သပိတ်လုပ်ငန်းများကို အချိန်ပြည့်ဆောင်ရွက်နေရ ရတား အောင်ဆန်းသည် ထိုနှစ် ၁၉၃၆-ခုတွင် ကျင်းပသည့် ဘီအေ စာမေးကို မခံဖြရဘော့ချေ။

(၁၃၀)

ဦးအောင်ဆန်း၏

ယနည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် အောင်ဆန်းအဖို့ လာနှစ်ပတ်၌ သွားလေ သည်။ အောင်ဆန်းသည် မည်သည့်အခါမျှ လုပ်ငန်းအပေါ်တွင် ဝမ်း ချွမ်းမခံဘဲ ချောက်မျှားအပေါ်တွင် နည်း သစ္စာမဖောက်ပေ။

အချို့ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်များသည် ကျောင်းသားထု ရွေ့တွင် လက်ခိုးလက်မောင်းတန်းကာ အာတောင်အာရင်းသန်သန် ဖြင့် ဟောပြောကြသော်လည်း စာခိုးကျက်သဖြင့် ထိနှစ်စာမေးပွဲကို ဝင်ရောက်ဖြေဆို အောင်မြင်သွားကြသည်ဟု ကြားသိရသည်။

ကျောင်းသား သပိတ် တိုက်ပွဲပြီး သည့်နောက် အောင်ဆန်း တက္ကသိုလ်ပြန်သွားသည်။ ထိုနှစ် (၁၉၃၆-၃၇) တွင် အောင်ဆန်း သည် တကသ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ရင်း၊ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများဘဏ္ဍ (ဗကသ) ၏ ဒုဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်ရင်း ဆောင် ရွက်သည်။

ဥက္ကဋ္ဌမှာ ရာရှစ်ဖြစ်သည်။ ကျဉ်းမြောင်းသော အမျိုးသားရေး ဂိတ်ခတ်ရှိသည့် ကျောင်းသားအချို့က ကုလားလူမျိုးဖြစ်သော ရာရှစ်အား ဥက္ကဋ္ဌမတင်လိုကြပေ။ အောင်ဆန်းမူကား “ထိုက်သင့်သူ ကို ထိုက်သင့်သော နေရာပေးရမည်” ဆိုသည့်မူကို လက်ခံထားသည့် အတိုင်း ရာရှစ်ကို ထောက်ခံခဲ့လေသည်။

အောင်ဆန်းသည် ဤမှန်ကန်သော ‘မူ’ကို ငယ်စဉ်မှစ၍ ကျဆုံး သည့် နေ့အထိ လက်ခံကျင့်လုံးသည်။ တနည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် သူ့တွင် ကျဉ်းမြောင်းသော မနာလိုစိတ်၊ ကုလားထိုင်လုလိစိတ် မရှိပေ။ ထိုကြောင့်ပင် သူ၏လုပ်ငန်းများ အောင်မြင်သည်ဟု ထင်ပါသည်။

အောင်ဆန်းသည် အချိန်ပြည့် ကျောင်းသား နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှား သည့် ကြားမှ ၁၉၃၇-ခု မတ်လတွင်ကျင်းပသော ဘီအေပွဲအပွဲ ကို အင်္ဂလိပ်စာပေ၊ ခေတ်သစ်ရာဇဝင်၊ နိုင်ငံရေးဗေဒ ဘာသာများ

အောင်ဆန်း၊ သာ၊ စု

(၁၃၉)

ယူလျက် ချောမောစွာဆောင်မြင်သည်။ ထိုအချိန်ထိ အောင်ဆန်း တခါမျှ စာမေးပွဲမကျဘူးပေ။

မှတ်ပေါ်သေးသည်။

ထိုနှစ် ပြေလကုန်လောက်တွင် ကျွန်တော် မင်းဘူး၌ အီလုပ်သင် မြို့အုပ်လုပ်နေရာ၌ အောင်ဆန်း ကျွန်တော်အိမ်သို့ ရောက်လာသည်။ သူ့တွင် လွယ်အိတ်တလုံးနှင့်ထည့်လျက် လုံချည်နှစ် ထည်သာ ပါလာသည်။ နှစ်ရက် သုံးရက် ခန့် နေလျက် နယ်စပ်များသွား ခေါင်းဆောင်များနှင့် လုပ်ဖွယ်ကိစ္စများပြုံး၍ ပြန်ဘူးသောအခါ လုံချည်တထည် မေ့ကျန်ရစ်သဖြင့် ကျွန်တော်က ပါဆယ်လုပ်၍ စာတိုက်မှပို့လိုက်ရသည်။

ထိုနှစ် ဇွန်လတွင် အောင်ဆန်း တက္ကသိုလ်ပြန်သွားပြီး ဥပဒေ တန်း တက်လျက် ကျောင်းသားနိုင်ငံရေးဆက်လုပ်၏။ တကသ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သင့်သော်လည်း ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်သာ ဆက်တင်ကြလျက် အပြင်မှ ကျောင်းသားကြီးဝေယောက် ကိဗဂျမ်း (ဝန်ကြီးဟောင်း ယုန်ဦးကျမ်း)ကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်လိုက်ကြသည်။

ဥက္ကဋ္ဌ မလုပ်ရသော်လည်း အောင်ဆန်း စိတ်ဇောက်၍ မသွားဘဲ ကျရာတာဝန်ကို သစ္စာရှိရှိ ရှုပ်နှုပ်ချဲ့ချဲ့ ဆောင်ရွက်သည်။ ကလေး ထိုင်(ဝါ)ရာထူး အဆင့်အတန်းကို မဖက်ကြောင်းပြသည့် သာဓက ဖင်။

(အောင်ဆန်းကို ဥက္ကဋ္ဌမတင်သည်မှာ သူ၏ ဆက်ဆံရေးကို မကျေနပ်သေး၍ဟု အချို့ကအကြောင်းပြကြသည်။ အချို့ကမူ တဇယာက်တည်း ဗကသ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် တကသ ဥက္ကဋ္ဌ မလုပ်သင့်သော ကြောင့်ဟု အကြောင်းပြသည်။ ဧဂုန်တာဆူ စသည်တို့က ထိုအကြောင်းပြချက်ကို ခိုင်လုံသည်ဟု မယူဆကြပေ။ အောင်ဆန်း ခြေထိုးခံရသည်ဟု ယူဆကြသည်။)

၁၉၃၇-၃၈-ခုနှစ်တွင် အောင်ဆန်းသည် ကျောင်းသားနိုင်ငံ ရေးသာမက တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးအတွက်ပါ ဆောင်ရွက်နေရ ကား ဥပဒေဝိဇ္ဇာ ပထမနှစ် စာမေးပွဲရုံးခေလသည်။

သုဇိပထမဆုံးနှင့် နောက်ဆုံးစာမေးပွဲရုံးခြင်းပေတည်း။

အောင်ဆန်းကား တက္ကသိုလ်ဘွဲ့များကို ဂရုစိုက်သူမဟုတ်ပေ။ အောင်သားပြီးသော ဘီအေဘွဲ့ကိုပင် ယူနိုင်သတင်၌ တက်မယူခဲ့ ပေ။

ထို့ကြောင့်ပင် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရသူများ ဝတ်ပုံဖြင့်ရိုက်ထားသော အောင်ဆန်း၏ ဓာတ်ပုံများမတွေ့ရဘဲ ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၃၈-ခု ဇွန်လ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပြန်ဖွင့်သောအခါ အောင်ဆန်းသည် တကသ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ရော၊ ဗကသ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ပါ ရှေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသည်။ တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား များကသာမက ဗမာတနိုင်ငံလုံးရှိ ကျောင်းသားများကပါ သူ့အား ခေါင်းဆောင်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုကြလေပြီ။

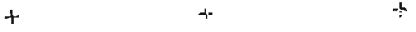
ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်ဖြစ်နေစဉ် အောင်ဆန်းသည် ပကသ အဆောက်အဦ၌သာ အိပ်စားနေလေ့ရှိသည်။ အိပ်ရာတွင် အင်း အါခုံ အရင်းမပါဘဲ ခုံဘန်းလျားများပေါ်တွင် ကြမ်းပိုး အကိုက်ခံ၊ ခြင်အကိုက်ခံရှိ အိပ်လေ့ရှိသည်။

သူ့ဖြစ်အင်ကို မကြည့်ရက်သော တကသ၏ ဖွားဖက်တော် အစောင့် ဦးကံသိန်းက စောင့်ခြင်ထောင် စသည်တို့ထုတ်ပေးသော အခါ "ကျုပ်ကနိုင်ငံရေးလုပ်မဲ့လေ၊ ထောင်ထဲကထွက်ရမှာမဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ခုကတည်းကကျင့်နေတာ"ဟု ပြန်ပြောလေ့ရှိသည်ဟု ဦးကံသိန်းက ကျွန်တော်အားပြောဘူးပါသည်။

အောင်ဆန်းသည် ကျောင်းသားဘဝကပင် ဆင်နွဲလက်ဆာ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲအတွက် ပညာအရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံ

စေရန်သာမက လွတ်လပ်ရေး ရရန်အတွက် ကျောင်းသား ရမည့် ဂုဏ်သုက္ခများကို ကြံကြံခိုင်ခိုင် ဖြစ်စေရန်ကြိုးစား ဆောင်ရွက်ပေးပါ။

တိုင်းပြည် လွတ်လပ်ရေးရရန်အတွက် ကျောင်းသား နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုဖြင့် မပြို၊ ကြမ်းတမ်းသော နိုင်ငံရေးကို ကိုယ်စီလက်ရောက် ဆောင်ရွက်မှုဖြင့်မည်ဟု သဘောပေါက်သည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးပါ။ ထိုနည်းတူပင် ကျောင်းမထွက်ကာ လိုစေ့က အတိုးတက် ဆုံးအတက်ကြဆုံးဖြစ်သော 'တို့ဗမာအစည်းအရုံး' (သခင်ပီပီ) ဝင်လေသည်။

အောင်ဆန်း တို့ဗမာအစည်းအရုံး ရောက်လာပုံနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ပြောသည့်အတိုင်း တဆင့်ဖောက်သည် ချလိုက်ပါသည်။ နယ်ထွက်တရားပဟာရင်း ဆရာကြီးသည် တောင် တွင်းကြီးရောက်၍ ဦးဥက္ကဋ္ဌ ကျောင်းတွင် အိပ်ရင်း ဦးမင်းဖောင်၏ တပ်သားဟောင်းကြီးအချို့နှင့် စကားလက်ဆုံကြလေသည်။

နယ်ခွဲဆန့်ကျင်ရေး တပ်သားဟောင်းကြီးများက ဆရာကြီး အား သူတို့ခေါင်းဆောင် ဦးမင်းဆောင် အကြောင်း ပြောပြရင်း "ဆရာတို့ ရန်ကုန်ကောလိပ်မှာ သူ့ပြေးကလေးအယောက်ရှိတယ်" ဟု ပြောလိုက်လေသည်။

ထိုအချိန်လောက်တွင် အောင်ဆန်းသည် ဆရာကြီး သခင် ကိုယ်တော်မှိုင်းအိမ်သို့ မကြာခင်ရောက်လာခဲ့သည်။

တောင်တွင်းကြီးမှ ပြန်ရောက်သော ကလေးတို့ အောင်ဆန်း ပေါက်လာရာ ဆရာကြီးက "နေပါအုံး အောင်ဆန်းများ မင်းအမျိုး"

အနွယ် ပြောခမ်းပါအုံး" ဟု မေးသဖြင့် အောင်ဆန်းက ပြောပြ လေသည်။

ထိုအခါ ဆရာကြီးက "ဟိုဟာကြီးတွေ ပြောလိုက်တာ ဒီဟာ ကလေးကို" ဟု သဘောပေါက်လေသည်။ ထိုနောက် "ကျောင်းထွက် နိုင်ငံရေးလုပ်ကော့ကော့" ဟု ပြောလိုက်ရာ အောင်ဆန်းသည် နောက် နေ့တွင် ရှိစဉ်အထုပ်အပိုးယူလျက် တို့ဗမာအစည်းအရုံး ရောက်လာ လေသတည်း။

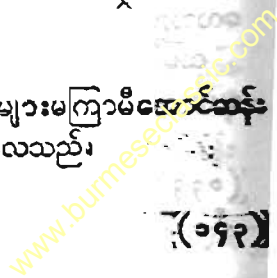
သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းမှတစ်ပါး တို့ဗမာအစည်းအရုံးခေါင်းဆောင် များမှာ လူငယ်များ ဖြစ်လေသည်။ ထိုခေတ်က တို့ဗမာ အစည်း အရုံးသည် အတိုးတက်ဆုံး အတက်ကြဆုံး နိုင်ငံရေးပါတီဖြစ်သည်နှင့် အမျှ နယ်ခွဲဗြိတိသျှအစိုးရ၏ အဖိနှိပ်အခံရဆုံးလည်း ဖြစ်သည်။

"သခင်ပေါက်စ ထောင်ချောက်လ" ဟုပင် ပြောစမှတ်ပြုကြ သည်။ "နောင်လာ နောက်သား ကောင်းစားသို့ဆု တို့ကိုယ်ကျိုး လုံးလုံးမပါ" ဟု တို့ဗမာသီချင်းတွင် ပါသည့်အတိုင်း သခင် ခေါင်း ဆောင်များသည် ကိုယ်ကျိုးလုံးဝမဖက်၊ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေး အတွက်သာ ဇောက်ချဆောင်ရွက်ကြလေသည်။

လူကြီးနိုင်ငံရေးသမားများက 'ဟုမ္မရူး'ခေါ် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ် ရေးလောက်သာ ပန်းတိုင်အဖြစ် သတ်မှတ်ကြသော်လည်း သခင် ခေါင်းဆောင်များကမူ 'လုံးဝလွတ်လပ်ရေး' သို့မဟုတ် "ကိုယ်ခင်း ကိုယ့်ချင်း" ဖြစ်ရေးကို ပန်းတိုင်အဖြစ် သတ်မှတ်ကြလေသည်။

တို့ဗမာအစည်းအရုံးရောက်ပြီးနောက် မြောက်ပိုင်းအောင်ဆန်း သည် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာလေသည်။

ထိုစဉ်က သခင်များမှာ အလွန်ဆင်းရဲကြပေသည်။
ရေဂံကမ္ဘာ” ဆိုသကဲ့သို့ ဟိုအခါက အစားအရမ်းပိုမိုပင် တာဘန်
ယူနေကြသော သခင်များမှာ ထမင်းနပ်မုန့်အောင် မစားရပေ။

တခါတရံ နှစ်ရက်သုံးရက် ထမင်းမစားရ၊ တခါတရံ ဘယာ
ကျော် လောက်နှင့်ပင် ပြီးလိက်ရသည်။ မည်မျှပင် ငတ်ပြတ်နေစေ
ကာမူ အောင်ဆန်းသည် မည်သည့်အခါမျှ မမည်းညို၊ စားရလျှင်
စား၊ မစားရလျှင် စာပတ်၍သာ နေလေ့ရှိသည်ဟု တိုင်းပြုပြည်ပြု
လွတ်တော်တွင် “ကြေကွဲ ဝမ်းနည်းကြောင်းအဆို” တင်သွင်းရင်း
ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဦးနု ထည့်သွင်းပြောသွားလေသည်။

အောင်ဆန်းအိပ်သော အခန်းမှာလည်း အလွန် ကြမ်းပိုးကိုက်
သဖြင့် သူ့မတပါး မည်သူမျှ မအိပ်နိုင်ချေ။ အောင်ဆန်းမူကား ငတ်
ပြတ်သည်ကိုလည်း မမူ၊ ကြမ်းပိုး ကိုက်သည်ကိုလည်း မမူပေ။
လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ ခေါ်ကြမ်းတလျှောက်တွင် ထိုဒုက္ခများထက်
အဆပေါင်းများစွာ ကြီးကျယ်သော ဒုက္ခများနှင့် ရင်ဆိုင်ရဦးမည်ကို
အောင်ဆန်းသဘောပေါက်ပုံ ပေါ်သည်။

ဤနေရာတွင် သနားရောလည်းကောင်း၊ ရယ်စရာလည်းကောင်း
သည့် အဖြစ်အပျက်တခုကို ဖော်ပြလိုပါသည်။

တနေ့တွင် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လှကျော်တို့သည် အနီး
အနားရှိ အဝေါ်ကြီးတယောက်၏ ထမင်းဆိုင်တွင် ထမင်းဝင်စား
ကြသည်။

ထမင်းစားပြီးသောအခါ ပေးရန်ပိုက်ဆံမရှိရကား အောင်ဆန်းက
“အဝေါ်ကြီး-ကျုပ်တို့တော့ ခင်ဗျားထမင်းစားပြီးပြီ၊ ဝေဖရာ
ပိုက်ဆံမရှိဘူး၊ ကျုပ်ပါးကို ရိုက်ပေးတော့” ဟု ပြောကာ ပါးဆိုးပေး
လေသည်။

ထမင်းဆိုင်ရှင် အဝေါ်ကြီးက “ပြောရက်ပလေ သခင်အောင်ဆန်း
ရယ်၊ အဝေါ်က မင်းတို့ကို ကြည်ညိုပြီးသားပါ၊ ဘာဖြစ်လို့ ပါး

ခိုက်ရမှာတုန်း” ဟု ပြန်ပြောသည်ဟု သခင်လှကျော်က ကျွန်တော်
အား ပြောဘူးပါသည်။

ဤအဖြစ်အပျက်ကလေးသည် တနည်းအားဖြင့် အောင်ဆန်း၏
စိတ်နေသဘောထားကို ဖော်ပြသလိုရှိသည်။ အောင်ဆန်းသည်
သူတပါး၏ပစ္စည်းကို အလကား မယူလို၊ တန်ရာတန်ဖိုးပေး၍သာ
ယူလိုကြောင်း ထင်ရှားသည်။

အောင်ဆန်း အထွေးထွေ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာသည့်အချိန်မှ
စ၍ တို့ဗမာအစည်းအရုံး၏ ပေါ်လစီလမ်းစဉ်တို့မှာ တိုးတက်သည်
ထက် တိုးတက်လာသည်။ အောင်ဆန်းတို့ မရောက်မီက တို့ဗမာ
အစည်းအရုံးသည် အမျိုးသားရေးကို အဓိကထားဟန်တူသည်။
အောင်ဆန်းတို့ ရောက်ပြီးနောက် အမျိုးသားရေးသာမက ပစ္စည်း
ကျော့မဲ့ဘို့၏ ဘဝလွတ်မြောက်ရေးကိုလည်း အလေးပေးလာသည်
ကို တွေ့ရသည်။

တနည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် တို့ဗမာအစည်းအရုံးသည် လက်ဝဲဆံ
လာသည်ကို ထိုစဉ်က ထုတ်ပြန်သော ကျေညာချက်များ၊ ဆုံးဖြတ်
ချက်များ၊ ညီလာခံမိန့်ခွန်းများအရ သိသာနိုင်ပေသည်။

အောင်ဆန်းသည် သခင်ဖြစ်လာသည့် အချိန်မှစ၍ ရန်ကုန်မြို့
ချေးကျွန်ုပ်ရပ်ရှိ ပါတီဌာနချုပ်တွင်နေလျက် အချိန်ပြည့် အလုပ်
လုပ်လေသည်။ နတ်မောက်ရုံ မိခင်ကြီးထံမှ၎င်း၊ ကျွန်တော်တို့
အကိုတွေထံမှ၎င်း ငွေကြေးအကူအညီ မခံတောင်းခံဘဲ ဖြစ်သလိုစား
ဖြစ်သလိုနေလျက် ငတ်တလှည့်၊ ပြတ်တလှည့်ဖြင့် နိုင်ငံရေးထဲ
တည် ကိုသာ ငဇောက်ချေဆောင်ရွက်လေသည်။

သို့ဆောင်ရွက်သည်နှင့်အမျှ သူသည် နာမည်ကြီးလာသည့်
ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်သည် ပခုက္ကူခရိုင် ရေစကြို၌ မြို့အုပ်
လုပ်နေရာ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဆာပေါ်ထွန်းသည် တိုင်း

လှည့်လည်လာရင်း (His brother is a big Thakin)
 “သူညီလာ သခင်ကြီးပေါ့” ဟု ပြောကာ ကျွန်တော့်အား သူ့ ဇနီး
 အမေရိကန်သူနှင့် မိတ်ဆက်၍ ပေးသည်ကို မှတ်မိပါသေး သည်။
 စာရေးဆရာ ဂျွန်တာရာ ရေးသကဲ့သို့ အောင်ဆန်းသည် “တစ်
 တည်းသော ယုံကြည်ချက်နှင့် တစ်တည်းကိုသာလုပ်သော နိုင်ငံရေး
 သတ္တဝါ” ဖြစ်သည်။ စားဝတ်နေရေးကို ဂရုမစိုက်ရုံမက မွေးရပ်ဌာန
 နတ်မောက်သို့ ခေတ္တမျှပင် မပြန်ခဲ့တော့ပေ။ သူ့အလွန်ချစ်သော
 သူ့ ကိုလည်း အလွန်ချစ်သော မိခင်ကြီးနှင့်ပင် အဆက်ပြတ်နေသည်။
 မိခင်ကြီးသည် မနေနိုင်တော့ရကား တနေ့ ရန်ကုန်သို့ဆင်းလာ
 သည်။ မိခင်ကြီး တည်းခိုနေရာ ကြည့်မြင်တိုင်သို့ အောင်ဆန်းသည်
 သခင်လှဖေ (မိတ်လက်) နှင့်အတူ လာရောက်တွေ့ဆုံသော်လည်း
 ခေတ္တခဏမျှသာနေပြီး ပါတီဌာနချုပ်သို့ ပြန်လာလေသည်။ မိခင်
 ကြီးက သူ့အားသနားကြင်နာစွာကြည့်လျက် မေးသည့်မေးခွန်း
 များကိုလည်း ထိုတိုပြတ်ပြတ်ပင် ဖြေသည်။ ငယ်စဉ်က မိခင်ကို အမြဲ
 ဖက်အိပ်လေ့ ရှိခဲ့သော ‘အမေကျောင်းနေမှနေမယ်’ ဟု ပြောခဲ့သော
 အောင်ဆန်းသည် တိုင်းပြည်အတွက် မိခင်ကိုပင် သံယောဇဉ်
 ဖြတ်လိုက်ပုံပင် ဖြစ်သည်။

အမေစု နတ်မောက်ပြန်သောအခါ မီးရထားပေါ်တွင် ရသေ့
 ဦးစံသိန်းနှင့်တွေ့သည်။ ဦးစံသိန်းက အမေစုကို ရှိခိုးကန်တော့လျက်
 “ခင်ဗျားကို ရှိခိုးတာမဟုတ်၊ သခင်အောင်ဆန်း ကိန်းဝပ်ခဲ့တဲ့ဗိုလ်ကို
 ရှိခိုးတာ” ဟုပြောသည်ဟု အမေစုက ပြောဘူးပါသည်။ ရသေ့
 ဦးစံသိန်းသည် လူကပ်ခပ် အလွန်တော်သူဖြစ်သည်။ အာဝဇွန်းလည်း
 အလွန်ရွှင်သည်။ ထိုကြောင့်ပင် လူအများက သူ့အား “ရသေ့ ဗူး
 ဦးစံသိန်း” ဟု ခေါ်ကြသည်။

အောင်ဆန်း၏ စိတ်အာရုံတွင် တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးတစ်ခုတည်း
 ရှိပုံ ပေါ်သည်။ ထိုကြောင့်ပင် ချစ်လှစွာသော မိခင်နှင့်တကွ

မေးချင်းပေါက်ဖော်များ အပေါ်တွင်ပင် သံယောဇဉ် ပြတ်နေပုံ
 ပေါ်သည်။ ၁၉၃၆-ခုတွင် ကျွန်တော်တို့ အမေကြီး ဇနီးအောင်ဆန်း
 ဆုံးသွားသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်လည်း နိုင်ငံရေးနယ်ထဲ
 ကောက်နေပြီဖြစ်ရာ ရန်ကုန်ဆင်းလာရင်း သူ့အိမ်တွင် တည်းခိုနေ
 သည်။ ကျွန်တော်က “မမတော့ဆုံးပြီ” ဟု ပြောလိုက်ရာ အောင်ဆန်း
 က “ဟုတ်လား” ဟု တခွန်းတည်းပြောပြီး နိုင်ငံရေး စကားများ
 ကိုသာ ဆက်ပြောသည်။

နိုင်ငံရေးပြောရာတွင် အောင်ဆန်းသည် မည်သည့်အခါမှရောင့်ရဲ
 တင်းတိမ်တန်မတူ၊ အ မျှင် မပြတ် ပြောလေ့ရှိသည်။ ကျွန်တော်
 သူ့အိမ်မှာ တည်းခိုနေစဉ် တခါတရံ ကျွန်တော့်အခန်းလာပြီး
 နိုင်ငံရေး ပြောနေရာ ည ၁၂-နာရီ သို့တိုင် မပြီးပေ။ နိုင်ငံရေး
 စာအုပ် ကြီးငယ်များမှ ကောက်နုတ်ချက်များ ဖတ်ပြုလျက် မည်သူ
 တွေ၏ လမ်းစဉ်တွေ မည်သို့မှားနေသည် စသည်ဖြင့် ရှင်းပြလေ့
 ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် မော်တီတုန်းရေးသားချက်များကို ဖတ်ပြုပြီး
 ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ မည်သို့ မှားနေသည် စသည်ဖြင့် ရှင်းပြ
 လေ့ရှိသည်။ ကျွန်တော်က “အိပ်ချင်ပြီကွာ” ဟု ပြောမှ သူ့အခန်း
 ပြန်တော့သည်။ သခင်တဝက ဟယ်ဟယ်ခိုင် ဇလွန်ကွင် တညလုံး
 မအိပ်ဘဲ နိုင်ငံရေးပြောသည်ဟု သခင်ချစ်မောင် (ဝိရုရ) ကလည်း
 ကျွန်တော့်အား ပြောဘူးပါသည်။

(အောင်ဆန်းသည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ အပေါ်တွင် အတော်
 သံယောဇဉ်ရှိပုံပေါ်သည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ အမှားများကို ထောက်
 ပြုရာတွင် အာသာတဖြင့် မဟုတ်ဘဲ ကရုဏာဒေါသောဖြင့် ထောက်ပြ
 ပြုသည်ကို သတိချပ်မိပါသည်။)

သူ့အရည်အချင်းနှင့် စိတ်ဓာတ်ကို ကောင်းစွာသိသော ဗြိတိသျှ
 အစိုးရသည် သူ့ကိုအလွန်ကြောက်ပုံပင်ပေါ်သည်။

၁၉၃၉-ခုနှစ်ဦးစလောက်တွင် ငြိမ်းသူ့ အဖိုးရသည့် အောင်ဆန်းကို ပမ်းဆီးလျက် ရန်ကုန်ဘိသင်တန်း အကျဉ်းချထားကောသည့် သို့သော် ရုံးတင်တရားစွဲနိုင်လောက်အောင် ယက်လန်အစကားကို အထား မရနိုင်ရကား ရက်ပိုင်းအတွင်း ပြန်လွှတ်ပေးသည်။ (ဖော်ပြကဏ္ဍ ၅ မပေါ်သေးပါ။ အတောဝဘ ကော်ပီးလေးစွဲ)

x x x

အောင်ဆန်း၏ တိုးတက်မှုမှာ ချိုးကျူးလောက်ပေသည်။ နိုင်ငံရေး နယ်ထဲ ခြေစုံပစ်ဝင်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် လူကြီးပိုင်း နိုင်ငံရေး သမားများကပင် သူ့အား ခေါင်းဆောင်တယောက်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုကြလေသည်။

၁၉၃၉-ခု စက်တင်ဘာလတွင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် စတင်ဖြစ်ပွားသည်။

“အင်္ဂလိပ်အခက် ဗမာ့အချက်” ဟူသော ဆောင်ပုဒ်ကို လက်ကိုင်ပြုလျက် အောင်ဆန်းတို့လူစုသည် တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေး အချေအရန် သန့်ဋ္ဌာန်ချကြလေသည်။ လွတ်လပ်ရေး လိုသားသော နိုင်ငံရေး ဝါဒီအားလုံး ပါဝင်နိုင်ရေး ကျယ်ပြန့်သော တပ်ခေါင်းစဉ် ဖွဲ့စည်းရန်လည်း ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။ သို့ကြောင့် ၁၉၃၉-ခု အောက်တိုဘာ၊ နိုဝင်ဘာလလောက်တွင် ဒေါက်တာဘမော်အိမ်၌ စည်းဝေးကြလျက် “ဗမာ့ထွက်ခွာရေး” ဖွဲ့စည်းရန် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ ဒေါက်တာ ဘမော်အား ဥက္ကဋ္ဌ၊ သခင် အောင်ဆန်းအား အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် အများသဘောတူ ရွေးကောက် ခန့်မြောက်ကြသည်။

ထွက်ခွာရေးကို အတွက် သွင်းရန် စဉ်းစားခဲ့ရန် အစည်းအဝေးကို ၁၅ ရက်ခန့် ရွှေ့ဆိုင်းရန် အချို့က အဆိုတင်သွင်းရာ အောင်ဆန်းက “မုက်ခွဲခွဲနဲ့ပဲ မလိပ်ဘူး၊ ခင်ဗျားတို့ လက်ဖက်ရည်သောက်၊ စမ္မာ စားနေကြပဲ ကျွန်တော်ရေးလိုက်ပါမယ်” ဟု ပြောပြီး စာပုံတည်းသို့ ရွှေ့လျက် ဟထိုင်တည်းနှင့် ရေးချလိုက်သည်။ သူ ရေးဆွဲ တင်ပြသော လမ်းစဉ်မှာ အထူး ကောင်းမွန်ရကား အားလုံး သဘောတူအတည်ပြုကြသည်ဟု သူနှင့်အတူ ပါသွားသော သခင် တင်မောင် (ကျွဲမင်း) က ကျွန်တော့်အား ပြောဘူးပါသည်။ အောင်ဆန်း၏ အရည်အချင်းကို ဖော်ပြသည့် သာဓကပင်။ ထိုစဉ်က သူ့အသက်မှာ ၂၄ နှစ်သာ ရှိသေးသည်။

အောင်ဆန်းသည် အမျိုးသားရေး ဝါဒ သမား သက်သက် မဟုတ်၊ တိုးတက်သော နိုင်ငံရေးသမားဖြစ်သည်။ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးရရန် မပြီးသေး။ အများစုဖြစ်သော လယ်သမား၊ အလုပ်သမား၊ နှင်းပြားများ၏ ဘဝလွတ်မြောက်ရေးအတွက်ပါ ဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်မည်ဟု သဘောပေါက်သူဖြစ်သည်။

တနည်းအားဖြင့် ဆိုလျှင် အောင်ဆန်းသည် ဆိုရှယ်လစ် ဝါဒီ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဗမာပြည်အတွက် ကွန်မြူနစ် ပါတီ တည်ထောင်ရန် ကလောင်စည်းတစ်ဖွဲ့စည်းလျက် ပထမဆုံးအတွင်းရေးမှူး အဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ထိုကလောင်စည်းတွင် နောက်ပိုင်း ကွန်မြူနစ် ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာသော သခင်ဆန်းထွန်း မပါသေးဟု သိရသည်။ အောင်ဆန်းသည် ကျဆုံးသည့်နေ့အထိ ဆိုရှယ်လစ် ဝါဒ လက်ခံသူ ဖြစ်သည်။

နောက်ပိုင်း ကွန်မြူနစ် ပါတီနှင့် ကွဲသွားသည်မှာ ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ် ပါတီ၏ ဂိုဏ်းဂနစိတ် ပြင်းထန်မှုကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဤအချက်များ မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေခံသည့် အထောက်အထားများ များစွာရှိသော်လည်း ရှည်လွန်းအံ့စွာ ချန်လှပ်ပါသည်။

၁၉၄၀-ခု မတ်လတွင် အောင်ဆန်းသည် သခင်ပါဏီဝင်များ၊ ကျောင်းသား ခေါင်းဆောင်များ ပါဝင်သည့် အဖွဲ့တစ်ခုကို ခေါင်းဆောင်လျက် အိန္ဒိယပြည် ရန်ဂါမြို့တွင် ကျင်းပသော တောင်သူလယ်သမားကွန်ဂရက်စ် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဆိုကွန်ဂရက်စ် တင်သွင်းရန်အတွက် တညလုံးမအိပ်ဘဲ အင်အားထည့်သွင်းလှုပ်ရှားစဉ်တစ်ရပ် ရေးဆွဲခဲ့သည်။

(အောင်ဆန်းတွင် အရည်အချင်းရှိခဲ့မက လုံ့လ ဝီရိယရှိကြောင်း ပြသည့် သာဓကပင်)။

အိန္ဒိယပြည်တွင် အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်ကြီးများ ဖြစ်သော ဗောဏ္ဏမဂန္ဓိ၊ ပန်ဒိတ်ဂျဝါဟလာနေရှူးတို့နှင့် ဆွေးနွေး ခဲ့သည့် ကမ္ဘာကျော် “ခိုင်တာတောင်ကြား” အပေါ် အပင် ရေသ တော်တော်များများသို့ သွားရောက်လေ့လာခဲ့သည်။ အိန္ဒိယတွင်ရှိနေစဉ် ပန်ဒိတ်နေရှူး (လွတ်လပ်သော အိန္ဒိယပြည်၏ ပထမဆုံးဝန်ကြီးချုပ်) က အောင်ဆန်းအား “အိန္ဒိယပြည်နှင့်ဗမာပြည် မည်သည့် တိုင်းပြည်က ထုတ်လုပ်ရေးအရင်ရမည်ထင်သနည်း” ဟု မေးသည်။ အောင်ဆန်းက “ဗမာပြည်က အရင်ရလိမ့်မည်” ဟု ဖြေသည်။ နေရှူးက “ဘာကြောင့်လဲ” ဟု မေးသည်။ အောင်ဆန်းက “ဘာကြောင့်လဲတော့ မသိ၊ ဗမာပြည်က အရင်ရလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော် စွဲစွဲမြဲမြဲ ယုံကြည်နေသည်” ဟု ပြန်ဖြေသည်ဟု သူနှင့်အတူပါသွားသူများက ကျွန်တော်အား ပြောတူးပါသည်။

(အမှန်ပင် ကျွန်တော်တို့ဗမာပြည်က ၁၉၄၀-ခု ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် လုံးဝလွတ်လပ်ရေးရလျက် အိန္ဒိယပြည်က ၁၉၅၀-ခု ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့မှ ရသည်။)

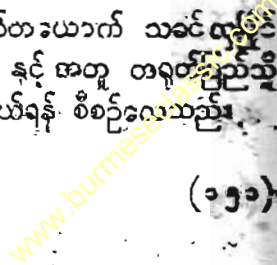
၁၉၄၀-ခုနှစ်များတွင် ဥပဒေရေးရာများနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အလှူအတန်းခံနေရသည်နှင့်အမျှ လက်အောက်ခံ နိုင်ငံများတွင် ပိဋိပုဋိပုဋိထန်လာသည်။ မြန်မာပြည်တွင်လည်း နိုင်ငံရေးသမား ပြောက်ပြားစွာကို ဖမ်းဆီးအကျဉ်းချထားလေသည်။ အောင်ဆန်း၏ ဖမ်းရန်အတွက်လည်း ဝါရမ်းထုတ်ကြသည်။ အဖမ်းခံပြီး ထောင်ထွားနေခြင်းဖြင့် တိုင်းပြည်အတွက် ဘာမျှမလုပ်နိုင်၊ ဝါရမ်းတိအရှောင်လျက် အပြင်တွင်နေမှ လုပ်နိုင်မည်ဟု သဘောပေါက်သည် အတိုင်း အောင်ဆန်းမြေလျှိုးလေတော့သည်။

တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးရရန် အတွက် မိမိတို့ချဉ်း လုပ်နေ၍ မဖြစ်နိုင်ခြားတိုင်းပြည်တစ်ခု၏ အကူအညီ လိုသည်ဟု အောင်ဆန်းထံ လူစု သဘောပေါက်ကြသည်။ ဘယ်နိုင်ငံမှ အကူအညီဟူ၍ ကား အတိအကျမသိ၊ ဖြတ်နိုင်၊ ရရာနိုင်ငံမှ ရယူမည်ဟူ၍သာ သဘောပေါက်ကြသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဒေါက်တာ ဘမော်တို့က ဂျပန်နိုင်ငံမှ အကူအညီ လိုချင်လျှင် ရမည်ဟု အကြောင်းကြားသည်။ အောင်ဆန်းတို့က “ယူမည်” ဟု ပြန်ကြားလိုက်သည်။

သို့သော် ဂျပန်သည် အောင်ဆန်းတို့အား ကွန်မြူနစ်တွေဟု သဘောမယုံကြည်။ ချက်ခြင်းအကူအညီမပေးဘဲ အချိန်ဆွဲ နေသည့် အောင်ဆန်းတို့မစောင့်နိုင်တော့၊ ကမ္ဘာ့အခြေအနေက တနေ့တခြား အခွေကြိုလာရာ တိုင်းပြည်အပြင်ထွက်၍ အကူအညီရှာရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။ ဟိဘာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရန်အတွက် အောင်ဆန်းအား ခွေးချယ်လိုက်ကြသည်။

ယိုးဒယား အောင်ဆန်းသည် အဖော်တယောက် သခင်လှိုင် (နောက်ပိုင်း ဗိုလ်ချုပ်အောင်မြင်လာသူ) နှင့် အတူ တရုတ်ပြည်သို့ သွား၍ တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် ဆက်သွယ်ရန် စီစဉ်လေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဂျပန်အစိုးရ၏တောင်းဆိုချက်အရ ဗြိတိသျှအစိုးရက တရုတ်-ဗမာလမ်းမကြီးကို မိတ်လိုက်ရာ အောင်ဆန်းတို့သည် ကုန်းလမ်းဖြင့် မသွားနိုင်တော့ဘဲ ရေလမ်းဖြင့် သွားရန် စီစဉ်ရလေသည်။ ပထမအမျှင်သို့ သင်္ဘောဖြင့်သွား၍ ထိုမှတစ်ဆင့် တရုတ်ပြည်တွင်းသို့သွားရန်ဖြစ်သည်။

၁၉၄၀-ခု ဩဂုတ်လ ၈ ရက်နေ့ညတွင် သခင်အောင်ဆန်းနှင့် သခင်လှမြိုင်တို့သည် တရုတ်လုံမျိုးများကဲ့သို့ ရုပ်ဖျက်လျက် တရုတ်ပြည်သွား “ဟိုင်လီ” သင်္ဘောဆင်းကြသည်။ သူ့ရုံးတော်များက အောင်ဆန်းအား အကူအညီများစွာမပေးနိုင်ပါ။ ခရီးခရိတ်အတွက် ငွေ ၂၀၀ လောက်သာပေးလိုက်နိုင်သည်။ ထို့ထက်အများသည်မှာ မည်သည့်ညွှန်ကြားချက်မှ မပေးလိုက်နိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

တိုင်းပြည်အတွက် မိမိကောင်းမည် ထင်သည့်အတိုင်း လုပ်ဆောင်ရန်သာ အကြံပေးလိုက်ကြသည်။ ထိုကြောင့်ပင် အောင်ဆန်းသည် ဗိုလ်ချုပ်ဖြစ်လာသောအခါ “ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေး အရေးတော်ပုံ” ဆောင်ပေါ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ရေးခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်၏အဖြစ်ကား သန်ကောင် လက္ခယံ တောရပ် လယ်ဥှု
ရောက်ရှိနေသောသူပမာ ရှိနေသည်။ ကျွန်ုပ်သွားရမည့်နေရာနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်သာတရမူမသိ။ ဆွေလည်းမရှိ၊ မျိုးလည်းမရှိ၊ အလုပ်အစီအစဉ်ဟူ၍သာမဟုတ်ဘဲ အကျရှိသည်မဟုတ်ချေ။ ကျွန်ုပ်၏ မြေမြင်တတ်သမျှဉာဏ်ဖြင့်သာ ကြံရမည့်အရေးဟူသရွေ့ စိမ့်အုပ်စီးရန် ကျွန်ုပ်၏ရဲဘော်များက အားဏာကုန် အပ်လှလိုက်ခြင်းဖြစ်လေသည်။ အဘယ်သို့ပင်ဖြစ်စေ ငါသည် အကယ်၍ သေသွားသည့် တိုင်အောင် မြတ်သောသေခြင်း၊ နိုင်ငံအတွက် သေခြင်းဖြစ်သည်ဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်နှစ်သိမိရတော့၏။”

စစ်ဖြစ်နေချိန် နိုင်ငံခြားထွက်ရသည်မှာ လွယ်ကူသော အလုပ်မဟုတ်ပါ။ ခိုထွက်ရသည့်အလုပ်မှာ ပို၍ မလွယ်ကူပါ။ တခါမျှ

လည်းမရောက်ဘူး။ အသိမိတ်ဆွေလည်း တယောက်မျှ မရှိသော ဒေသသို့သွားရသည်မှာ ပို၍ ပို၍ မလွယ်ကူပါ။ အသက်စွန့်လှင်ရသည့် အလုပ်ဖြစ်ပါသည်။

အောင်ဆန်းကား တိုင်းပြည်အတွက် အသက်စွန့်ရန်ဦးမလေးသူဖြစ်သည့်အတိုင်း အမျှင်သို့ ထွက်ခွာသွားလေသည်။ လူသားမန်များ မစွန့်စားခဲ့သည့် စွန့်စားမှုဖြစ်သည်။

သူ၏လုပ်ငန်း အောင်မြင်၍ အောင်ဆန်းကို အာဇာနည်ဟု အသိအပတ်ပြုကြခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ လမ်းခုလပ်တွင် ကျဆုံးသွားပါက မချီးကျူးသည့်ပြင် “မိုက်ရှုရဲဆံသည်” ဟုပင် ပညာရှိဆိုသူများက ဝေဖန်ကောင်း ဝေဖန်ကြပေလိမ့်မည်။ အောင်ဆန်းသည် ပညာရှိဆိုသူများကို အထင်ကြီးသူ မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့်ပင် နောက်ပိုင်းတွင် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ ပြင်းထန် လာသောအခါ “လူမိုက်အလိုရှိသည်” ဟု ကြေးကြော်ခဲ့သည် မဟုတ်တော့။

အောင်ဆန်းတို့ အမျှင်တွင် သောင်တင်နေစဉ် နှစ်လခလောက် ရှိသောအခါ ဗမာပြည်ရှိ ရဲဘော်များ၏ စီစဉ်ပေးချက်အရ ဂျပန်စစ်ဗိုလ်ကယောက်သားရှိ ဂျပန်ပြည်မြို့တော် တိုကျိုသို့ ခေါ်သွားမလဲသည်။ လွှဲဖြင့် မရည်ရွယ်ဘဲနပုံ အောင်ဆန်း ဂျပန်ပြည်ဆောက်သွားရသည်။ ဂျပန်စစ်ဗိုလ်များနှင့် ဆက်သွယ်မိတော့သည်။

x x x

ဤနေ့ဆုတွင် ထိုအချိန်က ဂျပန်၏ စစ်ပရိယာယ်ကို အနည်းငယ် ဖော်ပြလိုပါသည်။ ဥပမာပည့် စစ်ဖြစ်နေစဉ် ဂျပန်သည် အင်္ဂလိပ်ပြင်သစ်၊ ဒပ်ချီ စသည့် ကိုလိုနီသမားများ သိမ်းပိုက်ထားသော အရွှေ့ အာရှတောင်ပိုင်းရှိ နိုင်ငံများထိုလုယူရန် ကြံရွယ်လေသည်။

ပဲလန်တုန်း ဖျာခင်းသည်သဘောမျိုး ဖြစ်သည်။ ဂျပန်ဘာသာဖြင့် “ခိုင်းတိုဝ်ကျါအေးကင်” မြန်မာဘာသာဖြင့် “အရှေ့အာရှ သာတူညီမျှ ကောင်းစားရေး” အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် (East Asia Co-Prosperity) ဟူသော ဆောင်ပုဒ်ကို ပါးစပ်က ကြွေးကြော်သော်လည်း ဂျပန်၏ ရည်ရွယ်ချက်အစစ်အမှန်မှာ မျက်နှာပြုနယ်ချဲ့သမားများကို ကန့်ထုတ်လျက် အရှေ့အာရှတောင်ပိုင်းကို သိမ်းပိုက်သွေးစုတ်ရန်ဖြစ်သည်။

ထိုရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဂျပန်သည် ကိုလိုနီနိုင်ငံများတွင် ဝင်ရောက်၍ သူ့လျှို့ဝှက်လုပ်ငန်းလုပ်ကြသည်။ ကိုလိုနီသမားများကို ဆန့်ကျင်သည့် အင်အားစုများနှင့် အဆက်အသွယ်ပြုကြသည်။ မြန်မာပြည်တွင်လည်း ဤနည်းအတိုင်းကျင့်သုံးသည်။

ဒေါက်တာ ဘမော်-ဒေါက်တာ သိမ်းမောင်စသော အင်္ဂလိပ်ဆန့်ကျင်သူများနှင့်၎င်း၊ မိမိအာဏာရမူတရားတည်းသာ ကြည့်သော ဂဠုန် ဦးစောနှင့်၎င်း၊ အမျိုးသားရေးဝါဒ သက်သက်သာရုံသော သခင်ထွန်းအုပ်-သခင်ဗစိန်တို့ ခေါင်းဆောင်သည့် တို့ဗမာအစည်းအရုံးနှင့်၎င်း ဆက်သွယ်ကြသည်။

သခင်အောင်ဆန်းတို့ ခေါင်းဆောင်သော တို့ဗမာအစည်းအရုံးနှင့်မူ တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်သည်ဟူ၍ အထောက်အထားများမတွေ့ရ။ သခင်အောင်ဆန်းတို့လို တိုးတက်သော နိုင်ငံရေး သမားများကို ကွန်မြူနစ်များဟု ယူဆကာ ဂျပန်သည် ယုံကြည်ပုံမပေါ်။ ထိုကြောင့်ပင် သခင်အောင်ဆန်းတို့အား အကူအညီပေးရန် အချိန်ဆွဲနေခြင်း ဖြစ်ဟန်တူသည်။

ဤနေရာတွင် သင်ခန်းစာသူရန်မှာ နိုင်ငံခြားသားများက မိမိတို့အား ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်းမှာ မိမိတို့အား ချစ်ခင်၍မဟုတ်။ သူတို့အကျိုးအတွက်သာ ဖြစ်သည်ကို သတိချုပ်ကြရန်ဖြစ်သည်။

သခင်အောင်ဆန်းတို့ကလည်း ဖက်ဆစ်ဝါဒ လက်ကိုင်ရှိသော ဂျပန်ကို မယုံကြည်၊ မလိုလား၊ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ သမားများအား တိုက်ထုတ်ရန်အတွက် ဂျပန်ဘို့ထံမှ လက်နက် အကူအညီယူရန်သာ ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံရေး လမ်းစဉ်ဟူသည် “လှေခင်းထစ်” လုပ်ထား၍မဖြစ်၊ အခြေအနေပေးသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် မူလချမှတ်ထားသော မူဝါဒများကိုကား မျက်ခြည်ပြတ်မခံရပေ။ ဥပမာ-ဒုတိယကမ္ဘာစစ် အစပိုင်းခလောက်တွင် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ကြီး စတာလင်သည် အခြေအနေအရ ဖက်ဆစ်ဂျာမနီနှင့် မကျူးကျော်ရေး စာချုပ်၊ ချုပ်ဆိုခဲ့သော်လည်း မိမိ၏ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံတည်ဆောက်ရေးကို မျက်ခြည်ပြတ်မခံခဲ့ပေ။ အလားတူစွာ သခင်အောင်ဆန်းသည်လည်း အခြေအနေအရ ဂျပန်နှင့် ပေါင်းခဲ့သော်လည်း ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေးကို မျက်ခြည်ပြတ်မခံခဲ့ကြောင်း သူ၏ နောက်ပိုင်း လုပ်ရပ်များက သက်သေပေသည်။

x x x

တို့ကျိခေုက်ပြီးနောက် သုံးလလောက်ကြာသောအခါ ဂျပန်သည် အောင်ဆန်းအား စစ်ပညာသင်မည့် မျိုးချစ်လူငယ်များ ခေါ်ရန်အတွက် မြန်မာပြည်သို့ ပြန်လွှတ်သည်။ သို့ဖြင့် အောင်ဆန်းသည် သွားတုများတပ်ကာ ရုပ်ဖျက်လျက် မြန်မာပြည်သို့ပြန်လာသည်။

ရောက်လျှင် သခင်မြ(သူနှင့်အတူကျဆုံးသွားသောခေါင်းဆောင်ကြီး) စသော ရဲဘော်များအား အခြေအနေအရပ်ရပ်ကိုရှင်းပြသည်။

ဂျပန်အား ယုံကြည်စိတ်ချရမှုဖြင့်၊ မိမိတို့ကစပ်ညွှန်ပေးပြီး ဂျပန်
တပ်များနှင့်အတူ ချီတက်လာမည့် ပြည်တွင်းအစားထုန်းရေးအဖွဲ့အစည်း
စုများက အင်္ဂလိပ်ကိုခမောင်းထုတ်၍ လွတ်လပ်ရေး အကျဉ်းရပ်များ
ဂျပန်တပ်များ ဗမာနယ်စပ်ဆောက်လှမ်းရာခါ အင်္ဂလိပ်မိမိတို့
ဆီရမည်။ ဇုတ်ဝင်လျှင် ဂျပန်ကိုပါ သက်ဆိုင်ရမည်။ ဤအစွဲ
ရှင်းပြစဉ်သည်။

ထိုနောက် "ရဲဘော်သုံးကျိပ်" ဟု ရာဇဝင်တွင်မည့် ရဲဘော်အချို့
ကိုခေါ်လျက်အောင်ဆန်းဂျပန်ပြည်ပြန်သွားသည်။ စစ်ပညာသင်မည့်
လူငယ်များကို အသုတ်လိုက် ခိုးထုတ်ပို့ပေးရန်လည်း သခင်မြတို့အား
မူးခဲ့သည်။

(အောင်ဆန်း စီစဉ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ဖြစ်မလာသည့်ကို မဟာရ
သည်။ ထိုသို့ဖြစ်မလာသည်မှာ ထိုအချိန်က အရေးကြီးသော ခေါင်း
ဆောင်များ ထောင်ထဲရောက်နေသည့်ပြင် အပြင်တွင် ကျန်ရစ်ခဲ့
သော ရဲဘော်များမှာ လူ့လက်တန်းဝေး ညွှန်အငိုင်း မပြတ်
သွားသောကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ မိန့်ခွန်းတူ
တွင် ရှင်းပြထားလေသည်။)

ဤသို့ဖြင့် သခင်လှပေ(ဗိုလ်လက်ဖျား)၊ သခင်စူမောင် (ဗိုလ်နေ
ဝင်း) စသည့် ရဲဘော် သုံးကျိပ်တို့သည် သခင်မြနှင့် တာဝန်၊
ယိုးဒယားယံ ခြေလျင်တမျိုး ကိတ်တဆိတ်ခိုးလွှဲကန်၍ ဂျပန်ပြည်
ရောက်ကြသည်။ ဟိုင်နံကျွန်းတွင် ဖိတ်ညွှန်ပေးပြီး ဝန်ထမ်း
ကြသည်။ အစားအသောက် အနေအထိုင် အလှူဆွဲဆွဲများရုံမက
ဂျပန်စစ်သားအချို့၏ မောက်မာရိုင်းဖိုင်းစွာ ဆက်ဆံမှုကို သည်းခံ
ကြကာ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲအတွက် ပြင်ဆင်ကြသည်။

ဂျပန်ပြည်တွင် ရဲဘော်သုံးကျိပ်သည် ဂျပန်နယ်စပ်များတွင်
သည်။ အောင်ဆန်း၏ ဂျပန်နာမည်မှာ "အိုမိုးဒါ" ဖြစ်သည်။

၁၉၄၁-ခုနှစ်ဒီဇင်ဘာလ ၈-ရက်နေ့တွင် ဂျပန်သည် အင်္ဂလိပ်
အစောဆုံးတိုက်ခိုက်မှုများ စစ်ကျေညာသည်။ ထိုနောက် များမကြာမီ
ဗိုလ်မှူးကြီး ဆူဇူးကီး ခေါင်းဆောင်သော ဂျပန် စစ်ဗိုလ် အချို့နှင့်
ရဲဘော် သုံးကျိပ်တို့သည် ယိုးဒယားပြည် သန်ကောက်မြို့သို့
ပြောင်းလျက် ဘီ-အိုင်-အေ ခေါ် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော်ကို
ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ကြသည်။ ရဲဘော် သုံးကျိပ်သည် မိမိတို့ လက်
ခမောင်းသွေးကို ဖောက်လျက် သောက်ကြပြီးလျှင် အပ နိုင်ငံကို
လျန်တဝေမှ ကယ်ကင်ကြမည်ဟု သစ္စာအမိဋ္ဌာန်ပြုကြသည်။ ဗိုလ်မှူး
ကြီး ဆူဇူးကီးက ဗိုလ်မှူးကြီးဟုခေါ်၍ သခင်အောင်ဆန်းက ဗိုလ်
စောဗဟုခေါ်၍ အခြားရဲဘော်များကလည်း အသီးသီး ဗိုလ်နာမည်
များ ပြောင်းကြသည်။ (အသေးစိတ်ကို "အောင်ဆန်း၏ အောင်
ဆန်း" စာအုပ်တွင် ဖတ်ပါ။)

အောင်ဆန်းသည် ဂျပန်က ပမာ့လွတ်လပ်ရေးအတွက် အသေ
ခံကာ တိုက်ပေးလိမ့်မည်ဟု မည်သည့်အခါကမျှ မယုံခဲ့။ ထို့ကြောင့်
ဗိုလ်နေဝင်းခေါင်းဆောင်သော ရဲဘော်အချို့ကို ပြည်တွင်း တော်
လှန်ရေး အင်အားစုများနှင့် ဆက်သွယ်ရန် တင်ကြား လွှတ်ခံခံလ
သည်။ မိမိမူကား ဗိုလ်မှူးကြီးနှင့် အတူ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်
မတော်ကို ခေါင်းဆောင်လျက် ဖာပွန်စစ်ကြောင်းမှ ချီတက်လေ
သည်။

အောင်ဆန်း၏ ထူးခြားသော အရည်အချင်းမှာ မည်သည့်
အခါမျှ အောက်ခြေမလွတ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်တပ်များ
ထွက်ပြေးပြီးနောက် ဂျပန်တပ်များနှင့်အတူ မြန်မာပြည်တွင်းထောက်
လာသောအခါ ဗိုလ်ခေါင်းဆောင်(ဝါ) ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟု နာမည်
ကြီးလာသော်လည်း ဘဝင်မြင့် မသွားပေ။ မိမိ၏ လုပ်ငန်းမှာ
လုံးဝစေ့စေ့ ရှိသေးသည်ကို ကောင်းစွာ သဘောပေါက်သည်။

အထက် ဗမာပြည်သို့ ချီတက်ရင်း ပခုက္ကူခရိုင်သို့ ရောက်ရှိသောအခါ (It is only the beginning of the beginning.) “ကျွန်တော်တို့ အလုပ်မှာ အစ၏ အစ မျှသာ ဖြစ်သည်” ဟု ပြောသည်။

“ကျွန်တော်တို့ အင်အားရှိမှ ဂျပန်က လေးစားမှာ” ဟု ပြောကာ ဘီ-အိုင်-အေ တပ်သားများ စုဆောင်းပေးရန် ကျွန်တော်အား ပခုက္ကူခရိုင်အတွက် စစ်သား စုဆောင်းရေး အရာရှိအဖြစ် ခန့်သွားသည်။

အောင်ဆန်းသည် ငယ်စဉ်မှစ၍ ဟန်ကြီးပန်ကြီး မလုပ်တတ် (ဝါ) ဂိုက်မခးပတ် (ဝါ) ရှိ မထုတ်တတ်ပေ။ အဆောင်အယောင် လုံးဝ မကြိုက်။ အခြားသူများ အဆောင်အယောင် ကြိုက်သလောက် သူမကြိုက်သည်ကို နောက်ပိုင်းတွင် ပို၍ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး တပ်မတော် သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ချီတက်လာပုံကို ကြည့်ပါ။ ဘောင်းဘီ တထည် နှင့်ထည်၊ အင်္ကျီ တထည် နှင့်ထည်၊ ချည်လုံချည် တထည် နှင့်ထည် လောက်ကို ဓားရွက် ဓားတန်းများနှင့် စုပေါင်း၍ လုံချည်ခဟောင်းတထည်ဖြင့် ထုပ်လျက် သူ့ရဲဘော်တယောက်က ယူလာသည်။ အိပ်ရာလိပ်ခပါ၊ ရောက်သည့်နေရာတွင် ဖြစ်သလိုအိပ်သည်။ ဖြစ်သလိုစားသည်။ စားသည့်အခါ ထမင်းဟင်း ကောင်းမကောင်း ဂရုမစိုက်။ သူ့ရဲဘော်တွေ စုံမစုံသာ ဂရုစိုက်ကြည့်သည်။ အချို့က သူ့အား ဗိုလ်ချုပ်မှန်းပင် မသိကြချေ။

အောင်ဆန်း ရဲဘော်စိတ်ရှိပုံကို ဒေါက်တာ မောင်မောင်က သူ၏ “ပြန်မာ နိုင်ငံရေး ခရီးနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နေ့စဉ်” စာအုပ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ရေးသည်။

“ရဲဘော်များကို ဗိုလ်တေဇ၊ ဗိုလ်နေဝင်းတို့ အထူးဂရုစိုက်ကြသည်။ မြို့ဝင်လျှင် နေ့စဉ်ဆိုင်ခိုသူများက ခေါင်းဆောင်များကို

သာ အထူးကျွေးမွေး၍ ရဲဘော်များကို ဂရုမစိုက်ဘဲ နေကြလျှင် မကြိုက်။ တခါ ဆင်ဖြူကျွန်းတွင် ဗိုလ်တေဇအား မြို့မျက်နှာပုံး လှူကြီးများက ကြိုဆိုသည့်ခံကြသည်။ ကျွေးမွေးတာက အလှူပယ်။ သို့ရာတွင် ဗိုလ်တေဇက သူ့ရဲဘော်များကိုကော ကျွေးမွေးရုံလား ဟု မေးကြည့်ရာ မကွေးဟု ကြားရသဖြင့် အထူး ဒေါသခဲ့သည်။ ‘ဒီလှူကြီးတွေ အကုန်သတ်ပစ်မှ ကောင်းမယ်’ ဟု ဒေါ်ပူပူ ပြောဆိုရင်း မြို့ထဲသို့ ထွက်သွားသည်။ ကြားလိုက်ရသော ရဲဘော်များက အမိန့်ဟု ယူဆကာ အမိန့်ဟာ အမိန့်ဟု ခံယူထားပြီး ဖြစ်သဖြင့် လှူကြီးများကို ဖမ်းဆီး၍ ကြီးနှင့် တုပ်နှောင်ကြသည်။ ကွပ်မျက်ဖို့ အသင့်ပြင်ချိန်တွင် ဗိုလ်တေဇ ပြန်ရောက်လာသဖြင့် လှူကြီးများ ချမ်းသာရာရကြလေသည်။

“နာဖျားသော ရဲဘော်များကို ဗိုလ်နေဝင်းက ကိုယ်တိုင် ပြုစုတတ်သည်။ ဆေးပညာ ဝါသနာ ပါသည့် အလျောက်တော်ရုံ ဖျားနာလျှင် သူ့တွင် ပါလာသော ဆေးဝါးဖြင့်ပင်ကုသ နိုင်သည်။ ဗိုလ်တေဇက ဆေးပညာ ဝါသနာမပါ။ သို့ရာတွင် သူသည်လည်း နာဖျားသော ရဲဘော်များအပေါ် ကြင်နာသည်။ တခါ စကမ္ဘာ့ အလွန် တပ်နားနေကြရာ ညအမှောင်မဲမဲမှ ကင်းခစာရဲဘော်က သူ့ကို မြွေကိုက်ပြီဟု အထိတ်တလန့် အော်သည်။ ဗိုလ်တေဇက သူ့အနားမှ ဗိုလ်သီဟန်ကို ခြီး၍ သွားကြည့်ရာ ရဲဘော် ခွေခွေကလေး ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ မြွေကိုက်သည်တော့ မဟုတ်၊ ကင်းကိုက်တာဖြစ်သည်။ စစ်သေနာပတိက ရဲဘော်ကို ချော့မော့နှစ်သိမ်း၍ အကိုက်ခံရသော ခြေဝါးကို ပရုပ်ဆီလိမ်း၍ နှိပ်နှယ်ပေးခဲ့လေသည်။”

အောင်ဆန်းသည် သူ့ရဲဘော်များ အပေါ်တွင် အလွန် သံယောဇဉ်ကြီးသည်။ သို့သော်လည်း ဝေဖန်စရာရှိက ပြင်းပြင်း

ထန်ထန် ဝေဖန်သည်။ မြိုင်မြိုင်တွင် သူတို့အစည်းအဝေး ထိုင်နေ၍ ကျွန်တော်တို့ အိမ်အောက်က စောင့်နေရသည်။ စောစောပိုင်းက ဘာတွေ ပြောနေသည်မသိ၊ ကောင်းကောင်းမကြားရ၊ နောက် တဖြေးဖြေး သူ့အသံ ကျယ်လာကာ “စစ်တိုက်တာ နိဗ္ဗာန်လိချင်လို့ မဟုတ်ဘူး၊ လွတ်လပ်ရေး လိုချင်လို့ တိုက်နေတာ၊ သနားလို့ ဘာလို့ ဆိုတဲ့ ဆင်ခြေမလိုချင်ဘူး။ ဟို လရောင်ဆိုတဲ့အကောင်က မင်းဘူး မှာ ဘာလုပ်နေတာလဲ၊ နက်ဖြန် ရောက်ရင်ရောက်၊ မရောက်ရင် တပ်စိတ် တစ်စိတ် လွတ်ပြီး ဖမ်းခေါ်ခဲ” စသည်ဖြင့် ပြောသံ ကြားရ သည်။ ဗိုလ်လကျာနှင့်တကွ သူ့ရဲဘော်များအားလုံး ငြိမ်နေကြ သည်။ တုတ်တုတ်မျှမလှုပ်ဝံ့၊ အစည်း အဝေးပြီးမှ အောင်ဆန်း ဆင်းအောက် ကျန်တော်တို့နှင့် စကားပြောသည်။

x x x

ဗြိတိသျှဘင်အားလုံး မြန်မာပြည်မှ ဆုတ်ခွာသွားသောအခါ အောင်ဆန်း ရန်ကုန် ပြန်လာသည်။ ဘီ-အိုင်-အေ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အဖြစ် ယခုဗြိတိသျှဘင်အမတ်နေသည့်အိမ်ကြီးတွင် နေသည်။ ကောင်း ကောင်းစား၊ ကောင်းကောင်းခနရခသော်လည်း သူမသာယာ၊ အမြဲ စဉ်းစားတေးတော ငေးမောနေသည်။ ဂျပန်ကလည်း ဇာတိပြုသည် ထက် ပြုလာသည်။

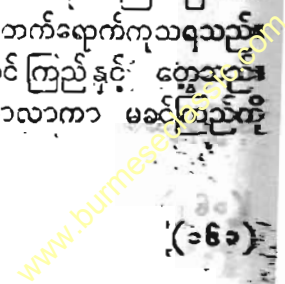
နိုင်ငံရေးသမားအချို့နှင့် အမျိုးသား သစ္စာဖောက်များကလည်း ဂျပန်ကို တွန်းကြသည်။ “ဘီ-အိုင်-အေ ဆိုတာ သူ့ခိုးခားပြုတွေ စပေါင်း ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ တပ်ဘဲ” ဟု တီးတုံး ဝါဒဖြန့်ကြသည်။ “ရာဇဝင်အတ္ထုပ္ပတ္တိလဲ ရှိရမယ်၊ မမှားကုန်လဲ ထို့လောက်တယ်၊ မြင့်မြတ်တဲ့ ဗိုလ်အောင်ဆန်းရယ်” စသည်ဖြင့် လူ့အား ချီးကျူး

ထားသည့် ဆီချင်းများ သိဆိုနေကြသော်လည်း အောင်ဆန်းမလျှောက် ပိုက်ခေ။ “ငါ့ဘီအေဘွဲ့ နှားကျပြီး ခွေးမဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြည့် ရဲသော်လေးတွေကို ပြောရအပ်” ဟု ကျွန်တော်အား ပြောသည်။

ယိုအဆိုးနှင့် မြောင်းမြဲအိုင်မှ သခင်ခေါင်းဆောင်အချို့ ရောက် လာရာ အောင်ဆန်းက “ကရင်-ဗမာ ပဋိပက္ခဖြစ်ရတာ ခင်ဗျားတို့ အပြစ်ဘဲ။ ခင်ဗျားတို့ မဆိုင်တာ လုပ်တယ်၊ ခရစ်ယန်တွေကို ဗုဒ္ဓ ဘာသာ ပြောင်းရမယ် လုပ်တယ်။ ခင်ဗျားတို့ အတော် ရှော်တဲ့လူတွေ ဘဲ” စသဖြင့် ပြစ်တင်ပေဖန်သည်။ သခင်ခေါင်းဆောင်များမှာ ဘာမျှ ပြန်မခပြောနိုင်ကြ၊ ပြန်မခပြောဝံ့ကြပေ။ အောင်ဆန်း၏ ဝေဖန်ချက် မှာ မှန်နေသည်။ အောင်ဆန်းသည် လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ပိုင်ခွင့် ဟူသောမူကို အကြွင်းမဲ့လက်ခံသည်။ နိုင်ငံရေးနှင့် ဘာသာရေးကို မရောထွေးသင့်ဟု သဘောပေါက်သည်။ ထိုမူအတိုင်း ကျင့်သုံး သည်ကို နောက်ပိုင်းတွင် ပို၍ တွေ့ရပေလိမ့်မည်။

ဂျပန်သည် အောင်ဆန်းနှင့်တကွ ဘီအိုင်အေကို ကြောက်လာ ရကား ဘီအိုင်အေကို အားနည်းအောင်လုပ်ရန် စီစဉ်သည်။ “လွတ် လပ်ရေးရပြီ၊ လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော် ထားရန်မလိုတော့၊ ကာကွယ် ရေး တပ်မတော်ဘဲထားရန်လိုသည်” ဟု ပြောကာ ဘီအိုင်အေကို ဖျက်သိမ်းလျက် ဘီအိုင်အေအဖြစ် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းသည်။ တပ်သား ဦးရေးကိုလည်း များစွာလျှော့ချပစ်သည်။ အောင်ဆန်းကို ဗိုလ်မှူးကြီး အဆင့်ဖြင့် ဘီအိုင်အေ၏ သေနာပတိအဖြစ် ခန့်ထားသည်။

ဂျပန်၏ မခိုးသားမှုကို တနေ့ထက် တနေ့ ပိုမိုခံတွက်လာရာ အောင်ဆန်းစိတ်ပျက်လာသည်။ စိတ်အထောင်းကိုယ်ကြော ဖြစ်ကာ မကျန်းမမာ ဖြစ်လာသည်။ သို့ဖြင့် ဆေးရုံဘက်ရောက်ကုသရသည်။ ဆေးရုံတွင် သူနာပြု ဆရာမလေး မခင်ကြည်နှင့် တွေ့သည့် မခင်ကြည်၏ ယုယပြုစုမှုကြောင့် ကျန်းမာလာကာ မခင်ကြည်ကို လက်ထပ်ယူလိုက်သည်။

လက်ထပ်ပုံကို ယနေ့ စင်ရုံးချုပ်ဖြစ်နေသည့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်း
ထပ်၍ ၁၉၄၂-ခု စက်တင်ဘာလ ၆-ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။
သတို့သားနှင့် သတို့သမီးအခန်း တွင်း ဝင်လာသောအခါ အချို့က
ဗမာထုံးစံအတိုင်း ရွှေကြိုတားသည်။ အောင်ဆန်းသည် ရွှေကြိုးကို
ဖယ်ပစ်ကာ ရှုတင်တောင်းနှင့် ဝင်လာသည်။ သူသည် အပိုအလုပ်ကို
လုံးဝလက်မခံ၊ ပကာသနကို အလျှင်းမမက်။

(နောက်ပိုင်း အစိုးရအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ် နယ်လှည့်သော
အခါ ရှေးထုံးစံအတိုင်း စည်တော်ယွမ်း၍ ကြိုဆိုသူများကို မချီး
ကျူးသည့်ပြင် ပြစ်တင်ဝေဖန်သည်။ တနေ့ ရှမ်းပြည်နယ် မြို့တံမြို့
သို့သွားရာ သူ့ရဲတော်များက မြို့တံခါးမှခန့်၍ စည်တော်ယွမ်းလျက်
ကြီးကျယ်ခမ်းနာစွာ ကြိုဆိုသည်။ သို့ကြိုဆိုနေကြောင်း အောင်ဆန်း
သိသောအခါ အခြားတလမ်းဖြင့် မြို့တွင်းသို့ဝင်လျက် ရဲတော်
တယောက်အားလွှတ်၍ အကြောင်းကြားခိုင်းသည်။ ကြိုဆိုနေသော
ရဲတော်များမှာ ရယ်ခမာလျက် ကြိုဆိုပုံကိုရုပ်သိမ်းကာ သူ့ထံ
ပြေးရတော့သည်။)

၁၉၄၃-ခု ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်က မြန်မာပြည်အား
လွတ်လပ်ရေး (အောင်ဆန်းပြောခဲ့သည့် ဘုရားစူးလွတ်လပ်ရေး)
ပေးသည်။ ဒေါက်တာဘမော်အား အဓိပတိနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်ခန့်ထား
လျက် အောင်ဆန်းအား ဗိုလ်ချုပ်ကလေး (Major General)
အဆင့် တိုးတက်ပေးကာ စစ်ဝန်ကြီးခန့်ထားသည်။

x x x

အဓိပတိ ဒေါက်တာဘမော်နှင့် စစ်ဝန်ကြီး အောင်ဆန်းတို့မှာ
အပြုနှင့်အမဲကဲ့သို့ ကွာခြားလှသည်။

အောင်ဆန်း ပကာသန မမက်သလောက် ဒေါက်တာ
ဘမော်က ပကာသနမက်သည်။ အောင်ဆန်း အမြောက်ကြိုက်
သလောက် ဒေါက်တာဘမော်က အမြောက်ကြိုက်သည်။ အောင်
ဆန်း အခမ်းအနားမကြိုက်သလောက် ဒေါက်တာဘမော်က အခမ်း
အနား ကြိုက်သည်။

ဒေါက်တာဘမော် အခန်းတွင်းမှ ဝင်မီ လူတယောက်က
“ဘိတ်ဒါ-အဓိပတိ” ဟု ကြွေးကြော်ရသည်။ ဒေါက်တာဘမော်
နေသည့်အိမ်ကို “အိမ်ခတ်”၊ သူ့ဇနီးကို “ကြွယ်ယာတော်”၊ သူ့
သားသမီးများကို “သားတော်” - “သမီးတော်” ဟု သတင်းစားများ
က ရေးရသည်။

သိချင်းခရီးဆရာများကလည်း “ကမ္ဘာမှလဲ အာဏာရှင်-ဒိုလဲ
အာဏာရှင်” ဟူ၍၎င်း၊ “အခါခါပင် စိတ်အားတက်ဖွယ် အာဏာရှင်
မိန့်ကြားခဲ့တယ်၊ ခါးတောင်ကြိုက်ကာ ဟောစီစစ်ကို နိုင်အောင်
ဆက်ရမယ်လဲ” ဟူ၍၎င်း ရုပ်သေးအာဏာရှင် အဓိပတိ ဒေါက်တာ
ဘမော်ကို ချီးကျူးဖွဲ့ဆိုကြသည်။

(မြန်မာပြည်တွင် အာဏာရှိသူများကို မြောက်ပင် ရေး
သား ပြောဆိုသည့်သူများ မည်သည့်ခေတ်တွင်မှာ မရှား
ပေ။ ဆက်ဦးဆံ့ခိုင် ဘုရင်များခေတ်တွင် “ဘုန်းတော်ဘွဲ့”
များ ရေးသားဆက်သွင်းသည့် စာရေးဆရာကြီးများ ရှိခဲ့
သကဲ့သို့ ယခုလူထုခေတ် (ဝါ) ဒီမိုကရေစီ ခေတ်တွင်လည်း
အာဏာရှိသူများကို မြောက်ပင် ဖွဲ့ဆို ရေးသားသူများရှိ
သည်။ ဤ “ကျွန်စိတ်” ကို မဖျောက်ဖျက်နိုင်သမျှ ကျွန်တော်
တို့ မြန်မာလူမျိုးသည် လူမျိုးကြီးတမျိုး ဖြစ်လာနိုင်မည်
မဟုတ်ပေ။)

ထိုအချိန်တွင် ဒေါက်တာ ဟမော်မှာ ကလေး ၅၀-ကျော်ဖြင့် ဖြစ်လျက် အောင်ဆန်းမှာ ၃၀-ပင် မပြည့်ဘူးပေ။ သို့သော် အောင်ဆန်းသည် ဒေါက်တာဟမော်ထက် ပို၍ အမြင်မှန်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

အောင်ဆန်းသည် ဂျပန် စစ်နိုင်လိမ့်မည်ဟု မယုံကြည်။ ဂျပန် ခေတ် ရရှိသည့် ရာထူးစည်းစိမ်တို့မှာ “သမုဗ္ဗတု ခေမုဗ္ဗကံ နဝသကံ၊ ခဏတကံသည့်၊ ဝေပုဂံပမာ၊ ပာသကံသျှာအညိ” ဟု သဘော ပေါက်ပုံပေါ်သည်။

(Japan has swallowed too much. Whether she will be able to digest them remains to be seen.)

“ဂျပန်တွေ အများကြီးမျိုးထားတာပဲ။ အစာချေနိုင် မချေနိုင် စောင့်ကြည့်ရမှာပဲ” ဟု ကျွန်တော်အား ပြောတုန်းက သူ ပြောသည့်အတိုင်း ဂျပန်သည် နောက်ဆုံးတွင် စစ်ရှုံးရမည် မဟုတ် လော။

ဒေါက်တာ ဟမော်နှင့် ပတ်သက်၍ လည်း “ညွှန်တော်တို့က သူ့ကို (Blank Cheque) ပေးလိုက်တာပဲ။ ဘုရား အလှူသုံးစား လုပ်တယ်” ဟု ပြောတုန်းက အမှန်ပင် အောင်ဆန်းတို့က ရိုးသားစွာ ပုံအပ်သည်ကို ဒေါက်တာဟမော်က အလှူသုံးစား လုပ်သည်။ ဤအချက် မှန်သည်ကို ထိုခေတ် မီလီလံသူတိုင်း သိကြပါသည်။ ရှည်လွန်းအံ့ဟု စိုး၍ အသေးစိတ် မဖော်ပြတော့ပါ။

+ + +

အောင်ဆန်းသည် ဖက်ဆစ်ဂျပန်ကို ဖာနွေထက်တန် ပို၍ စိတ် ပျက်သာသည်။ (ဖက်ဆစ်ဆိုသည်မှာ အတိုချုပ်အားဖြင့် အရင်

ရင်ညှိုးများကို ကိုယ်စားပြုလျက် အများစုဖြစ်သော အလုပ်သမား- လုပ်သမားများကို လက်ခံခွင့်အခြင်း၊ ခရုနှေးပုံလောင်းခြင်း။ ကျွန်ုပ်တို့ဖြင့်တို့ခြင်း စသည့် လှပဆဲသောနည်းများဖြင့် နှိပ်စက်ကာ ဖိနှိပ်စားလိုသူများကို ခေါ်သည်။) အောင်ဆန်းသည် ဖက်ဆစ် ဂျပန်ကို မူလကပင် မယုံ။ သို့မဟုတ် သူ့အတိုင်း ဂျပန် မြန်မာပြည်တွင်း မပင်နိုင်အောင် ဖိစဉ်ခံမှုကို အထက်တွင်ဖော်ပြပြီး ဖြစ်သည်။ သူ ဖိစဉ်ခံသည့်အတိုင်း ဖြစ်မလာပုံကိုလည်း ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်။

အောင်ဆန်းသည် ဖက်ဆစ်ဂျပန်များကို မောင်းထုတ်ရုံမက အလွန်စက်ဆုပ် ရှုံရှာဖွယ်ကောင်းသော ဖက်ဆစ်ဝါဒ မြန်မာပြည်တွင် အမြစ်မထွယ်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည့် သမိုင်းပေးတာဝန်ကို မည့်သည့်အခါမျှ မျက်ခြည်ပြတ်မခံခဲ့ပေ။ ၁၉၄၃-ခုနှစ်ဝက်လောက်တွင် မိုလ်လကျား၊ မိုလ်နေဝင်း စသော သူ့ရဲဘော်များကို သူ့အိမ်သို့ ဖိတ်ခေါ်လျက် ဂျပန်တော်လှန်ရေး စုရန် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်လေသည်။ သူ့ ရဲဘော်များကသာမက သခင် သန်းထွန်း စသော နိုင်ငံရေးသမားများကပါ “အချိန်မကျသေး” ဟု တင်ပြသဖြင့် ထိုအချိန်က ဂျပန်တော်လှန်ရေး မစုရပေ။

“အချိန်မကျသေး” ဟုသော တင်ပြချက်မှာ မှန်သည်။ ထိုအချိန်က အောင်ဆန်းလို့ပူစုသည် ပြည်သူလူထုကို လိုအပ်သလောက် မစည်းရုံးရသေးပေ။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများနှင့်လည်း လိုအပ်သလောက် သွေးစည်းညီညွတ်မှုမရသေးပေ။ အထူးသဖြင့် မြို့တို့သို့ အခြား ဂျပန်အဝင်တွင် နိုင်ငံရေးသမားအချို့၏ အမြင်တို့မကြောင့် ဖြစ်ပွားခဲ့ရသော ကရင်-ဗမာ ပဋိပက္ခကိုလည်း မဖြေရှင်းရသေးပေ။ ငွေပြင် တပ်မတော်ကိုလည်း လိုအပ်သလောက် မတည်ဆောက်ရသေးပေ။ အခြားနိုင်ငံများရှိ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး အင်အားစုများနှင့်လည်း လိုအပ်သလောက် ဆက်သွယ်မှုမရသေးပေ။ အောင်ဆန်း

သည်မည်သည့်အခါမျှ မိုက်ရှူးရဲမဆံ၊ ကစောက်ကန်းမလုပ်၊ “နှိုင်းနှိုင်းချိန်ချိန် သုခခိန်” ဆိုသကဲ့သို့ ပြဿနာတစ်ခုကို လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားလေ့လာပြီးမှ လုပ်လေ့ရှိသည်ကို နောက်ပိုင်းတွင်ပို၍ တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

အချို့က အောင်ဆန်းသည် ဗြိတိသျှ နှိုင်းခါနီးမှ ဂျပန်အား တော်လှန်သယောင်ယောင် တီးတိုဝါစ ပြန့်ကြဲသည်ဟု ကြားသိရသည်။ တနည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် အောင်ဆန်းအား နိုင်မည့်ပက်လိက်သည် အချောင်သမားဟု စွပ်စွဲခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် အဖြစ်အပျက်အမှန်ကိုမသိ၍ ယော်ငှား၊ အောင်ဆန်း၊ ဒေပေါ်တို့၏ အာဇာနည်အစွဲအမြှေးအတိုင်း တိုသို့ဝါစဖြင့်ကြဟန်တူသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ နားလည်သဘောပေါက်စေရန်အတွက် ဖမ်းပြီး၍ မြန်မာပြည်ပြန်လာသောအခါ ဗြိတိသျှ တျာရင်ခံ (Sir Reginald Dorman Smith) ဆာဒေါ်မန်စမစ်က သူ၏ အထက် လူကြီးဖြစ်သော အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာပြည်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီး ပက်သစ်လော့ရင့် (Lord Pethick Lawrence) ထံပေးပို့သည့် အောင်ဆန်းနှင့်ပတ်သက်သောအစီရင်ခံစာကို မူရင်းအတိုင်း ကောက်တင် ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

(It appears that he had made all arrangements for a revolt against the Japs, which would have taken place even if we had not come into Burma so quickly. He has no ambition. His honesty is contrasted with the blatant dishonesty of Ba Maw.)

“သူသည် ဂျပန်အား တော်လှန်ရန် အစီအစဉ် အားလုံးလုပ်ပြီး ဟန်တူသည်။ ကျွန်ုပ်တို့မြန်မာပြည်သို့ ဤမျှဆော့လှုပ်စွာ ပြန်မလာစေကာမူ ထိုအစီအစဉ်များကို အကောင်အထည် ဖော်မည်သာဖြစ်

“သူ၏ရိုးသားမှုသည် အောင်ဆန်း၏ရိုးသားမှုနှင့် မြောင်မြောင်ကြီးဆန်ကျင့်ပေသည်။”

သူ၏ရိုးသားမှုများက “အချိန်မကျသေး” ဟု တင်ပြသဖြင့် တော်လှန်ရေး မစရသော်လည်း အောင်ဆန်းသည် ပြင်ဆင်ဆော့သရွေ့ကို ပြင်ဆင်လေသည်။ တော်လှန်ရေးဟူသည် လူတန်းစားအသီးသီးကို ကိုယ်စားပြုသော နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ၊ လက်နက်ကိုင် အပွဲအစည်းများကို စည်းရုံး နိုင်မှ အောင်မြင်မည်ဟု သဘောပေါက်သည့်အတိုင်း အောင်ဆန်းသည် ရှေးဦးစွာပျက်ပြားနေသော ကရင်-ဗမာချစ်ကြည်ရေး ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် ဆောင်ရွက်သည်။ စောကြာခိုး၊ စောစံးသင်စသောကရင်အမျိုးသားခေါင်းဆောင်များကို ဗမာ့တပ်မတော်တွင်း ထည့်သွင်းလျက် ကရင်တပ်ရင်း တခုလည်း ဖွဲ့စည်းပေးလိုက်လေသည်။ အောင်ဆန်း၏ ခိုးသားမှုနှင့် ပွင့်လင်းမှုကို ကရင်အမျိုးသားများက များစွာသဘောကျကြသည်။

“ကျုပ်ကမိန်းမတောင် ကရင်မ ယူထားဘာဗျ” ဟု ရယ်မောပြောဆိုသော အခါ ကရင်အမျိုးသားများသည် အောင်ဆန်းကို ပစ်ကျလေတော့သည်။ (မခင်ကြည်စွာ မြောင်းမြသူဖြစ်၍ အောင်ဆန်းက နိုင်ငံရေး ပရိယာယ် သုံးကာ “ကရင်မ ယူထားတာ” ပြောခြင်းဖြစ်သည်။)

တဖက်တွင် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစု သွေးစည်း ညီညွတ်ရေး ရအောင် ဆောင်ရွက်လျက် အခြားတဖက်တွင် မြေလျှိုး၍ ဖခင်ဆစ်တော်လှန်ရေး လှုံ့ဆော်နေသော သခင်စိုး ခေါင်းဆောင်သည့် ကွန်မြူနစ်ပါတီ၊ သခင်မြခေါင်းဆောင်သည့် ပြည်သူ့ အရေးတော်ပုံပါတီ (နောက်ပိုင်း ဆိုရှယ်သစ် ပါတီဖြစ်လာသည်) တို့နှင့်လည်း ညီညွတ်ရေးရအောင် ကြိုးစား လေသည်။

အောင်ဆန်းမိသားစု

ထိုမျှသာမကသေး၊ ပြည်သူ လူထုက ဖက်ဒရယ် ဂျပန်အစိုးရကို ထင်ထင်ရှားရှား မြင်လာအောင် ဂျပန်ပေးသည့် “လွတ်လပ်ရေး” ၏ အနှစ်သာရ ကင်းမဲ့ပုံကိုလည်း ဖွင့်ချပေးလေသည်။ အဓိပတိ ဒေါက်တာ ဘမော်က သာပေါင်း ညာစား တို့၏ အလယ်တွင် အကျန်ပုံကြီး ကျေနပ်လျက် အာဏာရှင်လုပ်တမ်း ကစားနေစဉ် လွတ်လပ်ရေးနေ့ တနှစ်မြောက်သည့် ၁၉၄၄-ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁-ရက်နေ့တွင် ပရိသတ် ဗိုလ်ပုံအလယ်၌ အောင်ဆန်းက အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ချလိုက်သည်။

“ကနေ့ လွတ်လပ်ရေးရလို့ တနှစ်ပြည့်တဲ့ အထိမ်းအမှတ်ပွဲနေ့၊ ဒီပြည်သူ့ အစည်းအဝေးပွဲကြီးမှာ ကျွန်တော်ဟာ အစိုးရအဖွဲ့ဝင် တဦးအနေနှင့် မဟုတ်ဘဲ ပြည်သူပြည်သား တဦးအဖြစ် အရေးကြီးတဲ့ စကားတွေကို ပြည်သူ့အများရဲ့ အကျိုးကို မြှောက်ပေးပြီး ပြောပြ လိုပါတယ်။

“ယခုဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေး ရတာ တနှစ်စေ့လာပြီ။ ဒီအခါမှာ အတွင်းမှာ ကျုပ်တို့ ဘာတွေ့ကြရသလဲ။ အမှန် ပြောရရင်တော့ ကျုပ်တို့ တိုင်းသူပြည်သားတွေဟာ လွတ်လပ်ရေးအရသာ ဆိုတာ မခံစားရသေးဘူး။ ခံစားရတဲ့ လူတွေဟာလဲ လူနည်းစုသာဖြစ်တယ်။ အဲဒီလူနည်းစုတွေထဲမှာ ဘယ်သူတွေလဲဆိုလို့ရိရင် ကျွန်တော် အပါအဝင် ကျုပ်တို့ အထက်တန်း အစိုးရ အရာရှိကြီးတွေ၊ ဒီလူတွေကို ကပ်မြှောင်ပြီး စားနေတဲ့ လူတွေ၊ အမြတ်အစွန်း ကြီးကြီးယူပြီး လူတွေရဲ့ ဒုက္ခကိုရင်းနှီးပြီး စီးပွားရှာနေကြတဲ့ ခေတ်ပျက် သူတွေ၊ အခါတွေလောက်ဘဲ။ အဲဒီတော့ တိုင်းသူပြည်သားတွေ အဖို့မှာ လွတ်လပ်ရေးရပေမယ့် ဟာတာတာကြီး ဖြစ်နေမှာဘဲ။

“ လွတ်လပ်ရေးဆိုတာ ဘယ်မှာလဲလို့ တိုင်းသူပြည်သားတွေ စိတ်ထဲမှာ မေးကြ၊ မြန်းကြ လိမ့်မယ်။ အမှန်ကတော့ အခု လွတ်

လပ်ရေးဟာ အများသိကြတဲ့အတိုင်း စာပေါ် လွတ်လပ်ရေးဘဲ ချီလေးတယ်။ လက်တွေ့ သဘော အထည်နှင့် ကိုယ်နှင့် ခြပ်နှင့် အကောင် အထည်နှင့် မမြင်ရ မခံစားရသေးဘူး။ ကျုပ်တို့ ရှေ့ဆက်ပြီး စခန်းသွားနိုင်အုံးမှ လွတ်လပ်ရေး အကောင်အထည် ကို မြင်ရပေမယ်။ အခုမမြင်ရသေးဘူး။”

(ပုတ်ချက်။ ။အောင်ဆန်း အထက်ပါအတိုင်း ပြောကြောင်း ၁၉၄၄-ခု ဩဂုတ်လ ၆-ရက်နေ့ထုတ် “မြန်မာ့ အလင်း” သတင်းစာတွင် ဖတ်ရသည့်အပြင် ထိုအခမ်းအနားကို ကိုယ်တိုင်တက်ခဲ့သူ တဦးကလည်း အတည်ပြုသည်။ ဒေါက်တာဘမော်ကမူ ထိုအချက်ကို ငြင်းလိုဟန်ရှိသည်။ စာရေးသူ)

ထိုသို့ အောင်ဆန်းက ဖွင့်ချလိုက်သောအခါ အဓိပတိ အရှင်မင်းကြီး ဒေါက်တာဘမော်သည် မျက်နှာပျက်သွားသည်။ ဂျပန် အရာရှိကြီးများ (ကြီးကြီးမာမာများ)လည်း မျက်နှာပျက်သွားသည်။ ပရိသတ်ထဲက လူအချို့မှာ နှစ်ထောင်းအားရဖြစ်၍ အချို့မှာ ထိတ်လန့်သွားကြသည်။ ဖက်ဆစ်ဂျပန်၏ ဖမ်းဆီးနှိပ်စက်ခြင်း ခံရမည်ခလားဟု စိုးရိမ်သွားကြသည်။

ထိုအချိန်က အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများပင် ဂျပန်စစ်အာဏာပိုင်များကို အလွန်ကြောက်ရွံ့ကြသည်။ ပြည်သူလူထုအနေဖြင့်မူ အောင်ဆန်း၏ မျိုးချစ်စိတ်နှင့် သတ္တိကို ဝမ်းတောင်းကျူးကြသည်။ ပါးစပ်က ဖွင့်ဟပြောဆိုခြင်းတော့ မပြုဝံ့ကြပေ။ ဒေါက်တာဘမော်၏ ရာထူးမက်မှုနှင့် အောင်ဆန်း၏ ကိုယ်ကျိုးမဖက်မှုကို ခွဲခြားသိမြင်လာကြသည်။ အောင်ဆန်းသာလျှင် မိမိတို့၏ ကိုယ်စွယ်ရာ အားထားရာဟု မြင်လာကြသည်။

အောင်ဆန်း ထိုသို့ပွင့်ချရသည်မှာ နက်ရှိုင်းစွာ ပြုပြင်ဆင်နွှဲမှုကို အသက်စွန့်ရန် ဦးမလေးသူဖြစ်သည့်အပြင် သူ့တွင် အပြစ်အနာ အဆာ အလျင်းမရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အောင်ဆန်း၏ ရိုးသား သန့်ရှင်းမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဝန်ကြီးဟောင်း ဦးနုက တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်လော်တွင် “ကြေကွဲဝမ်းနည်းကြောင်း” အဆိုတင်သွင်းရင်း အောက်ပါအတိုင်း ထည့်သွင်း ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

“ဗိုလ်ချုပ်ခေရာမှာ ဗိုလ်ချုပ်မဟုတ်ဘဲနဲ့ တခြားက ကိုယ့်ပိတ် ကိုယ် မထိန်းနိုင်တဲ့ လူစားမျိုး၊ လောဘကြီးတဲ့ လူစားမျိုး၊ အဲဒီလို လူစားမျိုးတယောက် ရှိနေမယ်ဆိုရင် ဂျပန်ခေတ်တုန်းက တသက် မဟုတ်ဘူး ဆယ်သက်မကုန်နိုင်အောင် ပစ္စည်းတွေစုနိုင်တယ်၊ အဲဒီ အထိ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဂျပန်ခေတ်တုန်းက ဒီလိုရတဲ့အချိန်အဝါဩဇာ တွေကို အလွဲသုံးစားလုပ်ပြီးတော့ ပိုက်ဆံတွေဟာ သုံးမကုန်လောက် အောင် စုသွားကြတဲ့ လူတွေအကြောင်းကိုလဲ ဒီမှာကြွလာတဲ့ အမတ်မင်းတွေ အသိပါတဲ့”။

အောင်ဆန်း၏ ရိုးသားမှုကို ဂျပန်များပင် ဝန်ခံကြရသည်။ မြန်မာပြည်ရောက် ဂျပန်စစ်တပ်များ၏ ပထမဆုံး သေနာပတိချုပ် အီးဒါး (Lt.General Iida)က “အောင်ဆန်းသည် ငွေလည်း မမက်၊ အာဏာလည်းမမက်၊ တကိုယ်ကောင်းလည်းမဆံ့ဒါကြောင့် ဂျပန်တွေက သူ့ကိုလေးစားသည်” ဟု ပြောဘူးသည်။ ဘီအိုင်အေ၏ ပထမ သေနာပတိ ဗိုလ်မှူးကြီးခေါ် ဗိုလ်မှူးကြီး ဆူနူကီးကလည်း “အောင်ဆန်းသည် အကြွင်းမဲ့ရိုးသားသည်။ သူသည် သတ္တိ ဗျတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော စစ်ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်။ မျိုးချစ်စိတ်လည်း ပြင်းထန် သည်။ ထို့ကြောင့် ငါတို့ဂျပန်များသည် သူ့ကိုခိုလှုံလေးစားသည်” ဟု ဖွင့်ဟ ဝန်ခံဘူးသည်။

x x x

အောင်ဆန်းသည် လူထုကို အကြွင်းမဲ့ယုံကြည်သည်။ လူထု၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမရလျှင် မည်သည့်လုပ်ငန်းမျှ မအောင်မြင်နိုင် ဟု ကောင်းစွာသဘောပေါက်သည်။ ဂျပန်တော်လှန်ရေး စတင် လှုပ်ရှားလည်း လူထုကို လိုအပ်သလောက် မစည်းရုံးရသေးသဖြင့် ဆိုင်းငံ့ခဲ့သည်။ ဗမာ့တပ်မတော်တွင်းရှိ ရုတ်တရက် ခေါင်းဆောင်အချို့က တော်လှန်ရေး စတင်တိုက်ခိုက်သည့် လက်မခံခဲ့ပေ။ ထိုမရင့် ကျက်သေးသော ဒုတိယတန်း ခေါင်းဆောင်များက သူ့အား လက်ရှိ ရာထူးစည်းစိမ်ကို သာယာနေသည့် အချောင်သမားဟု အထင်လွဲကြသည်။ သို့သော် သူသည် မည်သူ့အထင်လွဲလွဲ ဂရုမစိုက်၊ အခြေအနေအရသာ လုပ်လေ့ရှိသည်။ လူထုက ဂျပန်အား ဆန့်ကျင် လာသောအခါ တော်လှန်ရေးဆင်နွှဲရန် စီစဉ်လေတော့သည်။

၁၉၄၄-၇ ဇူလိုင်လခေလက်တွင် ရန်ကုန်မှ တောင်တွင်းကြီး ပြန်ခါနီးတွင် ကျွန်တော်သည် ပြည်လမ်း ၆-ဒိုင်ခွဲရှိသူ အိမ်သို့ သွား၍ နှုတ်ဆက်သည်။ လူချင်း ခွဲခွဲ နီနီ တွင် ကျွန်တော့်အား အခန်း လွတ် တခုအတွင်းသို့ခေါ်၍ “(Anti-Japanese Feeling) ဂျပန်ဆန့်ကျင်ရေး စိတ်ဓာတ်တွေ အတော်မြင့်နေပြီ၊ ကျွန်တော်တို့ လဲ ဆာဖြစ်မယ်မသိသူး၊ ကြည့်ရှောင်ကြပေတော့” ဟု ပြောသည်။ ကျွန်တော်လည်း တောင်တွင်းကြီးပြန်ရောက်သောအခါ မိခင်အို ကြီး၏ လုံခြုံရေးအတွက် စီစဉ်ရန် အကိုကြီး (ဦးဘဝင်း)အား ပြော လိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဤလျှို့ဝှက်ချက်ကို မိမိတို့၏ ဇနီး များကိုပင် အသိမပေးကြပေ။

အောင်ဆန်းသည် မည်သည့်အခါမျှ စိတ်လိုက်မာန်ပါမလှ။ ကမ္ဘာ့ရုပ်အခြေအနေကို ကောင်းစွာသုံးသပ်ပြီးမှသာ လုပ်လေ့ရှိသူဖြစ် ထို့ကြောင့်ပင် သူ၏လုပ်ငန်းများ အောင်မြင်ခြင်းဖြစ်သည်။

(နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းဟူသည် ဆန္ဒစောရုံမပြင်၊ အခွင့်အရေး အနေနှင့် ကိုက်ညီမှသာ အောင်မြင်နိုင်သည်။ အခြေအနေ

ပေးလျက် မလုပ်တတ်၊ မလုပ်နိုင်လျှင်လည်း မအောင်မြင်နိုင်ပေ။ များစွာသော နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တို့သည် အောင်ဆန်းကဲ့သို့ ကမ္ဘာ့အခြေအနေကို မှန်ကန်စွာ မသုံးတတ်ကြသဖြင့် အရှုံးနှင့်ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြရသည်။)

၁၉၄၄-ခု ဩဂုတ်လတွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင်များ၊ ပြည်သူ့ အရေးတော်ပုံပါတီ ခေါင်းဆောင်များ၊ တပ်မတော် ခေါင်းဆောင်များပါဝင်သည့် ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့ လွတ်လပ်ရေး တပ်ပေါင်းစု (Anti-Fascist People's Freedom League or AFPFL or AFO) ကို လျှို့ဝှက်စွာ ဖွဲ့စည်းလိုက်ကြသည်။ အောင်ဆန်း၊ ဝေဇာ၊ တင်ပြသော ဖက်ဆစ်ခားပြုများကို ခုခံတိုက်ဖျက်ကြလော့” ဟုသော စာဘန်းကို အားလုံးက သဘောတူ အတည်ပြုကြသည်။

ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး တပ်ပေါင်းစု ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် တဖက်တွင် စာရွက်စာတန်းများ ဝေငှ၍ လူထုကို စည်းရုံးခြင်း၊ လက်နက်စုဆောင်းခြင်း၊ ရိက္ခာစုဆောင်းခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်လျက် အခြားတဖက်တွင် ဂျပန် စစ်စခန်းများကို အမျိုးမျိုး နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးကြသည်။ တပ်မတော်နှင့် နိုင်ငံရေးပါတီများသာမက အာရှလူငယ် အစည်း အရုံး စသော လူထု အဖွဲ့ အစည်း များနှင့် တသီးပုဂ္ဂလ ပြည်ချစ်ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ဖက်ဆစ် တိုက်ဖျက်ရေး လုပ်ငန်းတွင် အားတက်သရော ဝင်ရောက် ဖောင်ရွက်ကြသည်။ လူပုဂ္ဂိုလ်များသာမက ရဟန်းတော် အချို့လည်း ပါလာသည်။ အမျိုးသားများသာမက အမျိုးသမီးများလည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ အချို့အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် ဂျပန် ကင်ပေတိုင်(ဝင်ပုလိပ်အဖွဲ့)၏ ဖမ်းဆီးခြင်း ခံရပြီး ရက်စက်စွာ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရသည်။

အဓိပတိ ဒေါက်တာဘမော်နှင့် သူ၏ နောက်လိုက်များသည် ဂျပန်တော်လှန်ရေးတွင် မပါဝင်ခဲ့ပေ။ သို့သော် ဒေါက်တာဘမော်ကို ချီးကျူးစရာ အချက်ကခုန်ခဲ့သည်။ ထိုအချက်မှာ သူသည် အောင်ဆန်းတို့ ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေးလုပ်ရန် စီစဉ်နေသည်ကို သိသော်လည်း ဂျပန်ကို လက်မထိခဲ့ပေ။ “ကိုယ့်သံကြည်ချက်အတိုင်း လုပ်ကြပေ။ လုပ်တဲ့နေရာမှာ သိပ်သိပ်သည်းသည်း လုပ်ကြ” ဟုပင် ဘတိပေးသည်ဟု သိရသည်။ ဇာကယ်၍ ဒေါက်တာဘမော် နေရာတွင် လူယုတ်မာ တယောက် ရောက်နေပါက အောင်ဆန်းတို့အား ဂျပန်ကင်ပေတိုင်လက် ဝန်ထုပ် အပ်လိုက်မည်မှာ သေချာသည်။ ဒေါက်တာဘမော်သည် ပကာသနမက်သော်လည်း သူ့တွင် ယုတ်မာသည့်စိတ်မရှိဟု ကျွန်တော်ယုံကြည်ပါသည်။

x x x

ဂျပန်တော်လှန်ရေးကို တရားဝင် ၁၉၄၅-ခု မတ်လ ၂၇-ရက်နေ့တွင် စတင်သည်။ အချို့နေရာများတွင် အခြေအနေအရ ထိုရက်မတိုင်မီ စ၊ ရသည်။ အထက် မမာပြည်တွင် ဗိုလ်မှူး ကြီး ဗထူး (ကွယ်လွန်) ခေါင်းဆောင်ကာ တပ်မတော်က တရားဝင်ရက်မတိုင်မီ တော်လှန်ရေးစ၊ သည်။ အလားတူစွာ ရခိုင်တိုင်းတွင်လည်း ဆရာတော် ဦးပညာသိဟနှင့် ကိုညိုထွန်း (ယခု ဩစတြေးလျနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံအမတ်ကြီး) တို့ ခေါင်းဆောင်လျက် မတ်လ ၂၇-ရက် မတိုင်မီ ဂျပန်တော်လှန်ရေး စ၊ ခဲ့သည်။

ဂျပန်တော်လှန်ရေး၏ အဓိက ခေါင်းဆောင်မှာ အောင်ဆန်း ဖြစ်သည်ကို အထူးဖော်ပြရန် လိုမည်မထင်ပါ။ မှန်ပါသည်။ သားစိမ်း၊ သခင်သန်းထွန်းတို့လည်း ခေါင်းဆောင်ပိုင်းတွင် ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။

သို့သော် ပြည်သူ့လူထုက အောင်ဆန်းအား သူတို့ထက်ပို၍ အာရှ စိုက်၊ ပို၍အားကိုးကြသည်ကို မျှတစိတ်မရှိသူတိုင်း ဝန်ခံကြရပေမည်။

တော်လှန်ရေးကို တိုင်းကြီး ၇-တိုင်း ခွဲကာ အင်အားကြီးမားစွာ တော်လှန်ရေးဌာနချုပ်ကို အရက်ခရိုင် မင်းတန်းမြို့နယ်အတွင်းတွင် တိုင်း (၇) နှင့် တွဲဖက်ထားသည်။ သာမန်အားဖြင့် စစ်ခေါင်းဆောင်များသည် ကိုယ်တိုင်တိုက်ပွဲမဝင်ဘဲ အလွန်လုံခြုံသောနေရာမှနေ၍ ညွှန်ကြားချက်များပေးရသည်။ အောင်ဆန်းကား ညွှန်ကြားချက်ပေးရုံဖြင့် အားမရ၊ သူကိုယ်တိုင် ဝင်တိုက်လိုသည်။

တနေ့တွင် ဂျပန်တပ်များသည် အောင်ဆန်းတို့ရှိရာ စခန်းကို သဲသဲမဲမဲ ဝိုင်းတိုက်သည်။ သူ့ရဲဘော်များက “ဗိုလ်ချုပ် ထိုင်နေပါ။ ကာကွယ်ရေးကျင်းထဲ ဝင်နေပါ” ဟု ပြောသော်လည်း မရ၊ အောင်ဆန်းသည် မတ်တတ်ရင်လျက် စက်သေနတ်ပစ်နေသည့် ရဲဘော်များကို မည်သို့မည်ပုံပစ်ရမည်ဟု ညွှန်ကြားသည်။ မဘတ်နိုင်သည့်အဆုံး သူ့ရဲဘော်များသည် သူ့ကိုမြေကြီးပေါ်ဆွဲချလျက် ဖိထားရသည်။

“အဲဒီလို ဗိုလ်ချုပ်ဟာ အတ္တိပြုရတဲ့နေရာကျရင် သူမတူအောင် ရဲရဲဝံ့ဝံ့ စွန့်စွန့်စားစား ပြန်တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ သိရပါ့မယ်” ဟု ဝန်ကြီးချုပ်ခမာဝင်း ဦးနုက အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့် “ကြေကွဲမမ်းနည်းကြောင်း” အဆိုဘင်သွင်းရင်း ထည့်လင်းပြောဆိုခဲ့လေသည်။

သူနှင့်အတူ ပါသွားသော ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင် ဝန်ကြီးဟောင်း ဗိုလ်မင်းခေါင်ကလည်း “ခင်ဗျားညီ အဲဒီတုန်းက သေဖို့ကောင်းတာဗျ” ဟု ကျွန်တော့်အား ပြောတုန်းပါသည်။

အောင်ဆန်းသည် ငယ်စဉ်ကပင် သူများအား မခိုင်းလို့ ကိုယ်တိုင်လုပ်လေ့ရှိသည်။ နေ့ရာသီ အလွန်ပူပြင်းသော နေ့လယ် နေ့ခင်း

တွင် အိမ်နှင့် အဘော်အလှမ်းဝေးသော စင်တိုက်သွားရန် ကိစ္စခိုက် နှိုင်းရာ လူငယ်တွေနဲ့ပါလျက် မခိုင်းဘဲ သူ့ကိုယ်တိုင် သွားလေ့ရှိသည်။

ကြီးလာ၍ တော်လှန်ရေး ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသောအခါ ကိုယ်တိုင်ဝင်တိုက်သည်မှာ အံ့ဩရန် မရှိပေ။ အမိန့်ပေးရုံသာပေးလေ့ရှိသော အချို့ခေါင်းဆောင်များနှင့် ကွာခြားလှသည် တမူ။

x x x

ကျွန်တော်တော်လှန်ရေး စတင်သောအခါ အောင်ဆန်း တို့သည် အရှေ့ အာရှ တောင်ပိုင်းဆိုင်ရာ သေနာပတိချုပ် မောင်ဘက်တန် (Lord Louis Mountbatten) နှင့် အဆက်ရနေပေပြီ။ မောင်ဘက်တန်က တော်လှန်နေသော ဗမာ့တပ်မတော်ကို “ပြည်ချစ် မြန်မာ့တပ်မတော်” (Patriot Burmese Forces) အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုလျက် လိုအပ်သော အကူအညီများပေးရန် သက်ဆိုင်ရာတို့အား ညွှန်ကြားထားပြီး ဖြစ်သည်။ သို့သော် မောင်ဘက်တန် လက်အောက်ခံ အရာရှိအချို့ (အထူးသဖြင့် စစ်အဆင့် အတန်းပေးထားခြင်းခံရသော နယ်အရာရှိအချို့) ကမူ တတ်နိုင်သမျှ ခြေထိုးကြသည်။ အောင်ဆန်းတို့အား လက်နက်များ၊ ရိက္ခာများ ပေးရာတွင် တတ်နိုင်သမျှ အချိန်ခွဲကြသည်။

သို့တစလည်း ပြည်ချစ်မြန်မာ့တပ်မတော်သည် ဂျပန်တော်လှန်ရေးကို ပြောင်မြောက်စွာ ဆင်နွှဲနိုင်သည်။ တိုက်ပွဲပေါင်းတင်ထက်မနည်း တိုက်ခဲ့သည်။ ဂျပန် ဗိုလ်ချုပ် (Lt. General) ဘယောက်၊ ဗိုလ်ချုပ်ကလေး (Major General) နှင့်အောက်

အပါအဝင်ဂျပန်စစ်သားပေါင်း နှစ်သောင်းခန့် ကျဆုံးခဲ့သည်။
ဂျပန် စစ်သို့ပန်းနှံရာ၊ သုံးထုခန့် ဖမ်းဆီး နိုင်ခဲ့သည်။ ဂျပန်စစ်
သားများသည်များသောအားဖြင့် လက်နက်ချလေ့မရှိဘဲ အသေခံ
လေ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သတ်သေလေ့ (ဟာဂျက်ဂိုလုပ်ဒါလ) ရှိရာ ဂျပန်
သို့ပန်းနှံရာကျော်၊ သုံးထုမျှ ဖမ်းဆီးနိုင်ခြင်းသည် ပြည်ချစ်မြန်မာ
တပ်မတော်၏ပြောင်မြောက်မှုကို သက်သေခံပေသည်။

မြန်မာအချို့အပါအဝင် မလိုလားသူများက ပြည်ချစ် မြန်မာ
တပ်မတော်၏အခန်းကို လျော့ပေါ့ ပြောဆိုရေးသား လိုကြသည်။
ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် “ဆမိုင်းကို လှည့်စား၍မရ” ဟုဆိုသည့် အချက်
ကို မေ့ဒနဟန်တူသည်။ ပြည်ချစ် မြန်မာ တပ်မတော်၏ ပူးပေါင်း
ကူညီမှုကြောင့်သာလျှင် ဂျပန်များ မြန်မာပြည်မှ ဆောလျင်စွာပြေး
ရပြီး ဗြိတိသျှတို့ မြန်မြန်ဝင်လာနိုင်သည်ကို ဗြိတိသျှ ဗိုလ်ချုပ်များ
ကပင် ဝန်ခံထားသည်။

၁၂-နံပါတ်(ဗြိတိသျှတပ် သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး (ဆာမူန့်
တယ်ဂျွန်ဘော့ဗိုဇ်) က ပြည်ချစ် မြန်မာ တပ်မတော် သေနာပတိ
(ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း)ထံ ပေးပို့သည့် သဝဏ်လွှာတွင်....

(Now that the Japanese have accepted
terms for the surrender of their armies
in Burma, I wish to thank and congratulate
you and all ranks on the part which the
PBF has played in the final stages of the
liberation of your country. Your co-opera-
tion with the regular forces has contribu-
ted effectively to the heavy casualties
that have been recently inflicted on the
Japanese.)

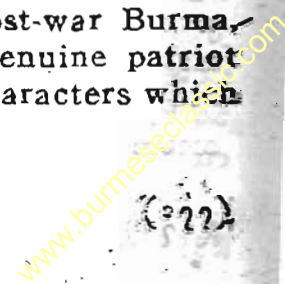
မြန်မာပြည်ရှိ သူတို့တပ်များ လက်နက်ချရေးအတွက် စည်း
ကမ်းချက်များကို ဂျပန်က လက်ခံပြီးဖြစ်ရာ သင်တို့ တိုင်းပြည်
လွတ်မြောက်ရေးအတွက် နောက်ဆုံးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်
ရွက်မှုအတွက် သင်နှင့်တကွ တပ်သားအားလုံးအား ကျေးဇူးတင်
ခွိုးကျူးပါသည်။ သင်တို့၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် ထံရောက်၍
ဂျပန်မြောက်မြားစွာ ကျဆုံးစေခဲ့ပါသည်” ဟု ဖော်ပြ ထားသည်။

၁၉၄၅-ခုမေလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် အောင်ဆန်းသည် နောက်ပိုင်း
တွင် ဩစတြေးလျနိုင်ငံ ဘုရင်ခံချုပ်ဖြစ်လာသော ၁၄-နံပါတ်
ဗြိတိသျှတပ် သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ် ဆာဝီလီယံ ဆလင်း (General
Sir William Slim) နှင့် တွေ့ဆုံ၍ မြန်မာပြည်မှ ဂျပန်
တပ်များအား ဆပြီးအပိုင် မောင်းထုတ်ရေးကို ဆွေးနွေးသည်။

အောင်ဆန်းအပေါ် ဗြိတိသျှ စစ်ဗိုလ်ဘဒယာက်၏ အမြင်ကို
ဖော်ပြလိုပါသည်။

သူ၏ (Defeat into Victory) “ အရှုံးမှအနိုင်သို့”
ဟူသော စာအုပ်တွင် အောင်ဆန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရေးသားချက်များ
မှာ စိတ်ပင်စားတူယုံကောင်းသည်။ ရေးသားချက်အချို့ကို မူရင်း
အတိုင်း အောက်တွင် ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

(I was impressed by Aung San. He was
not the ambitious, unscrupulous guerrilla
leader I had expected. He was certainly
ambitious and meant to secure for himself
a dominant position in post-war Burma,
but I judged him to be a genuine patriot
and a well-balanced realist-characters which
are not always combined.

The greatest impression he made on me was one of honesty. He was not free with glib assurances and he hesitated to commit himself, but I had the idea that if he agreed to do something he would keep his word. I could do business with Aung San.)

“ကျွန်ုပ်သည် အောင်ဆန်းကို အထင်ကြီးသည်။ သူသည် ကျွန်ုပ်ထင်မိသလို ကိုယ်ကျိုးရှာ၊ တိရိစ္ဆာန်ကင်းသော ပြောက်ကျားခေါင်းဆောင် မဟုတ်ချေ။ သူသည် စစ်ပြီးသောအခါ မြန်မာပြည်တွင် အရေးပါသော နေရာကို ရယူလိုသည်မှာ မှန်သည်။ သို့သော် သူသည် တိုင်းပြည်ကို တကယ်ချစ်သူဖြစ်လျက် နိုင်ငံချိန်တတ်သော လက်တွေ့သမား ပီသသူလည်းဖြစ်သည်။ ဤအရည်အချင်းနှစ်ခုမှာ အခါခပ်သိမ်း ပေါင်းစပ်၍ ရသည်မဟုတ်ချေ။”

“ကျွန်ုပ်အထင် အကြီးဆုံးအချက်မှာ သူ၏ ရိုးသားမှုပင် ဖြစ်သည်။ သူသည် ပေါ့ပေါ့ဆဆ ကတိမခပေ။ ဆိုင်းငံ့ စဉ်းစားပြီးမှ တာဝန်ယူသည်။ သို့သော် သူသည် အလုပ်တခုကိုလုပ်ရန် ကတိပေးလျှင် ထိုကတိအတိုင်း တည်သူ ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ် အောင်ဆန်းနှင့် အလုပ်လုပ်၍ ဖြစ်သည်။”

အောင်ဆန်းတွင် အတ္တစွဲမရှိ။ သူသည် တိုင်းပြည် အကျိုး တခုတည်းကိုသာ ရွှေ့ရွှေ့ ဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှ ဗိုလ်ချုပ်ဆလင်းနှင့် တွေ့စဉ်က သူသည် စစ်ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လျက် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်မှာ သခင်စိုးဖြစ်သည်ဟု ပြောသည်။ ထိုသို့ပြောသည်ကို သူ့ ရဲဘော် အချို့က မကြိုက်ကြချေ။

ထိုအချိန်တွင် ပြည်သူလူထုက သူ့ အား စစ်ခေါင်းဆောင်အဖြစ် သာမက နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင် အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုနေကြပေပြီ။

အထက်တွင် ရေးခဲ့သည့်အတိုင်း သူသည် ကျောင်းသား တဝှေ့စနစ် ကုလားထိုင်လုလို့သူ မဟုတ်ဘဲ လုပ်ငန်းဆောင်မြင်မှု တခုတည်းကိုသာ ရွှေ့ရွှေ့ပြုခဲ့သည်။

x x x

ဖက်ဆစ်ဂျာနယ် တော်လှန်ရေး ငြီးဆုံးသောအခါ (၁၉၄၅-ခု ဩဂုတ်လ) ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ် (ဖဆပလ)ကို အတိအလင်း စနစ်တကျဖွဲ့စည်းကြသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဒီးဒုတ်ဦးဘချို၏ အကြံပေးချက်အရ “ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး”အစား “ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး”ဟု ပြင်ကြသဖြင့် ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ် (ဝါ) ဖဆပလဟု ပြင်လာသည်။

ဖဆပလ ပြေပေါ်ရောက်လာပြီးနောက် ယာယီ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့နှင့် ဦးစီးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းကြရာ အောင်ဆန်းအား ဥက္ကဋ္ဌ၊ သခင်သန်းထန်းအား အထွေထွေ အဟုတ်ရေးမှူးအဖြစ် ရွေးချယ် တင်မြှောက်ကြသည်။ ဦးစီးအဖွဲ့တွင် ဗိုလ်အောင်ဆန်း၊ ဗိုလ်လကျော်၊ ဗိုလ်ခေဝင်း စသော တပ်မတော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ သခင်သန်းထန်း၊ သခင်မြသွင်၊ သခင်ဗဟိန်း၊ ကိုသိန်းခေ (ဆိန်းဖေမြင့်) စသော ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကိုကျော်ငြိမ်း၊ ကိုဗဆူ၊ သခင်ချစ် (နောက်ပိုင်း ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင် ဖြစ်သွားသည်)၊ သခင်ဝဘင် စသော ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ ကိုယ်စားလှယ်များအပြင် ဦးဘဝေ၊ ဦးမြ (ပျော်ကျယ်)၊ ဦးမြ (ဟင်္သာတ) စသော နိုင်ငံရေးသမားဟောင်းများနှင့် ပါတီ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးမှ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်ကြသည်။ ဒီးဒုတ် ဦးဘချို၊ ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင် စသော

တသီးပုဂ္ဂလ ပြည်ချစ်ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပြည်ချစ်မြန်မာတပ်မတော်အား
လည်း ပါဝင်ကြရာ သို့စဉ်က ဖဆပလသည် ဆချိုးသားတပ်မတော်ကို
အစစ်အမှန် ဖြစ်လေသည်။

[နောက်ပိုင်း ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာသော သခင်စု(ဦးနု)

မှာ ဖဆပလ စနစ်တကျဖြည့်သွင်းသောအခါ ပါဝင်လာပေ။
နိုင်ငံရေးမှ အနားယူခဲ့တော့မည် ဆိုကာ ဝါးဖော်မတူ ဟု
ရေးနေသည်။]

ထိုအချိန်က ဖဆပလ ခေါင်းဆောင် ပိုင်းတွင် ပြဿနာနှစ်ခု
ပေါ်ခဲ့သည်။ ပထမ ပြဿနာမှာ ပြည်ချစ် မြန်မာ့တပ်မတော်သား
များသည် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းလက်ခံသော ဗြိတိသျှလက်အောက်ခံ မမာ
တပ်မတော်တွင် အဖွဲ့အစည်းအလိုက် ဝင်သင့်လေလော၊ သို့မဟုတ်
တဦးချင်း ဝင်သင့်သလော...ဟူသည့် ပြဿနာ ဖြစ်သည်။

ကွန်မြူနစ်ပါတီက ဗြိတိသျှ အလုံကျအတိုင်း တဦးချင်းဝင်ရောက်
ရေးကို လက်ခံသည်။ ဗိုလ်လကျာ၊ ဗိုလ်နေဝင်း၊ ရွာနယ်ကျော်
ဦးချစ်မောင် စသော ပုဂ္ဂိုလ်များကမူ တဦးချင်းဝင်ရေးကို လက်မခံ၊
တပ်လိုက်ပူးပေါင်းရေး ရအောင် ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု အဆိုပြုကြ
သည်။

(ထိုအချိန်က ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် ဗြိတိသျှ အကြိုက်
လုပ်နေသလိုပင်။ ပြည်ချစ် မြန်မာ့ တပ်မတော်သားများ
တဦးချင်းဝင်ရေးကို လက်ခံရုံမက ခတ်လှန်ရေးအင်အားစု
များသည် လက်နက်အားလုံးကို ဗြိတိသျှ တပ်များအား
အပ်ရမည်ဟုပင် ညွှန်ကြားခဲ့လေသည်။)

ဖဆပလ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းသည် ဤပြဿနာကို အလုံကျအတိုင်း
ဆွေးနွေးပြီးနောက် ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ အဆိုပြုချက်ကို ပယ်ချကာ

ပြည်ချစ်မြန်မာ့တပ်မတော်အား ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းလက်ခံသော ဖဆ
ပလ်တပ်မတော်တွင် တပ်လိုက်လက်ခံရန် တောင်းဆိုရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်
ကြသည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်အညီ အောင်ဆန်းသည် သီဟိုဠ်နိုင်ငံ
ကန္တီမြို့တွင် မောင်ဘက်တန်နှင့် ဆွေးနွေးသောအခါ (၁၉၄၅-ခု
ကတင်ဘာလ) ပြည်ချစ်မြန်မာ့တပ်မတော်အား တပ်လိုက်လက်ခံ
ရန် တောင်းဆိုသည်။ အောင်ဆန်းအား အလွန် လေးစားသော
မောင်ဘက်တန်က တောင်းဆိုချက်ကိုလက်ခံလျက် ပြည်ချစ်မြန်မာ့
တပ်မတော်မှ အရာရှိ ၂၀၀ နှင့် တပ်သား ၅၀၀၀ တို့ကို လိုအပ်
သည့် ဆေးစစ်မှု ပြုလုပ်ပြီးလျှင် လက်ခံရန် သဘောတူသည်။
ထိုသဘောတူညီမှုကို “ကန္တီသဘောတူညီချက်” (Kandy Agree-
ment) ဟု ခေါ်ကြသည်။

(ဆွေးနွေးပွဲ မအောင်မြင်လျှင် လက်နက် မအပ်ဘဲ
ဗြိတိသျှတပ်များကို ပြန်တိုက်မည်ဟု အောင်ဆန်းက မိမိ
အား ဖွင့်ပြောဘူးကြောင်း ဦးတင်ထွတ် (ကွယ်လွန်)က
ဆောင်းပါးတစ်စောင်တွင် ရေးသည်ကို ဖတ်လိုက်ရသည်။)

ဖဆပလ ခေါင်းဆောင်များ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရသည့် ဒုတိယ
ပြဿနာမှာ အောင်ဆန်းတပ်ကဲတွင် ဆက်နေရမည်လော၊ သို့မဟုတ်
တပ်မှထွက်ကာ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်မှုပေးရမည်လော ဟူသည့်
ပြဿနာဖြစ်သည်။

ကွန်မြူနစ်ပါတီက အောင်ဆန်းအား တပ်ထဲတွင် ဆက်နေရန်
တိုက်တွန်းသည်။ ဗိုလ်လကျာ၊ ဗိုလ်နေဝင်း စသော ပုဂ္ဂိုလ်များက
တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေး မရသေး၊ ရအောင် ခေါင်းဆောင်မှုပေးနိုင်
သူမှာ အောင်ဆန်းသာ ဖြစ်သည်။ ဟိုကြောင့် အောင်ဆန်းအား
တပ်မှထွက်ကာ နိုင်ငံရေးလုပ်ရန် အဆိုပြုကြသည်။ ဆဒြာအဖွဲ့

အစည်းပုဂ္ဂိုလ်များက ဗိုလ်လကျာကို အဆိုကိုထောက်ခံသည့်အတွက် အောင်ဆန်းသည် တပ်မှထွက်ကာ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်မှုပေးရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသည်။

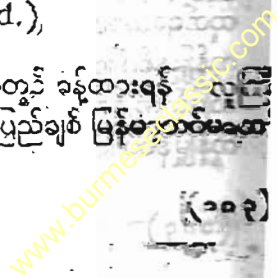
(ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် စထွက်ကတည်းကပင် ဂိုဏ်းဝင်စိတ် အပြည့်အဝရှိသည်။ အောင်ဆန်းအား တပ်ထဲတွင် ဆက်နေရန် တိုက်တွန်းသည်မှာ မိမိတို့ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်မှု ယူလိုသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အောင်ဆန်းအား မိမိတို့သက်သေကမ်း "လက်နက်ကိုင် တောင်ပံ" (Armed Wing) ခေါင်းဆောင်အဖြစ် လောက်သာ အသုံးချလိုသည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ဂိုဏ်းဝင်စိတ် ပြင်းထန်မှုကြောင့်ပင် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ ပေါ်လာရသည်ဟု သိရသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် တမျိုးစားလုံး၏ သို့ကြည်ကိုးသောအားကိုးအားပေးခြင်းခံရသော ဖဆပလ အရေးမြို့လျက် ပါတီပွားများရေးလုပ်သည်ဟု သိရသည်။ ဂုဏ်ယူစရာရှိလျှင် ပါတီအနေဖြင့် သူလူကို နာမည်ပျက်မည့် လုပ်ငန်းဟူသမျှကို ဖဆပလ အပေါ် ပုံချသည်ဟု သိရသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ၁၉၄၆-ခုတွင် ဖဆပလနှင့် ကွဲလွဲသွားဟန် တူသည်။ ကွန်မြူနစ်များဂိုဏ်းဝင်စိတ် ပြင်းထန်ခြင်းမှာ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးလေး၊ ဝါဒရေးလေး ဆိုသည်ကို သမိုင်းကသာ သက်သေပိုင်ပေမည်။)

အောင်ဆန်းတွင် ကိုယ်ကျိုးအန္တ မရှိ၊ လုပ်ငန်း အောင်မြင်ရေး အရတည်းသာ ရှေ့သည့်ခိတ်ခတ်ရှိကြောင်း အကြိမ်ကြိမ် ရေးပြီး ဖြစ်သည်။ ယခုလည်း မိမိစိတ်ကြိုက်အတိုင်း ဆိုလျှင် တပ်ထဲတွင် ဆက်နေလိုသော်လည်း အများ၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လက်ခံကာ မြန်မာ ယူဗျားများထဲမှ မည်သူမျှ မရဟူးသေးသည့် ဗိုလ်မှူးချုပ် (Brigadier) ရာထူးကို ငြင်းပယ်လျက် ဘေးအန္တရာယ် ထူးပြားလှသည့် နိုင်ငံရေးနယ်ထဲသို့ ခြေစုံပစ်ဝင်လေတော့သည်။

၂၅ ရက်နေ့စွဲဖြင့် မောင့်ဘက်တန် ဝန်ခံသောစာတွင် အောင်ဆန်းက ဆောက်ပါအတိုင်း ထည့်သွင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။

(I have placed before my colleagues in the AFPFL and the PBF your offer to appoint me in the Burma Army. Although we need to put this matter through some procedures before a decision is recorded, I can say now that I shall be giving up the military career. I regret very much that I shall not be able to serve further in the Army. But this is the majority decision, and I must abide by it. Personally, I would have preferred a military career, above all others, for a permanent calling. Also, I should have liked to serve even if only to oblige you who have helped us in many ways and who will forever retain an affectionate place in my heart irrespective of the changes in fortunes in the relations between Britain and Burma that the future may hold. I shall, however, help the army authorities here till the formal amalgamation of the PBF and the Burma Army has been completed.)

“ကျွန်တော်အား ဗမာ့တပ်မတော်တွင် ခန့်ထားရန် လျှောက်ဆိုခြင်း၏ ကမ်းလှမ်းချက်ကို ဖဆပလနှင့် ပြည်ချစ် မြန်မာ့ဘက်မှ

တွင်းရှိ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များအား တင်ပြပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဆုံးဖြတ်ချက်မချမှီ လုပ်ငန်းကိစ္စများ အနည်းငယ် ရှိသေးသော်လည်း ကျွန်တော်စစ်တပ်မှ ထွက်ခွာတော့မည့်မှာ သေချာသလောက်ရှိကြောင်း ပြောနိုင်ပါသည်။ တပ်မတော်တွင် ဆက်လက် အမှုထမ်းနိုင်တော့မည် မဟုတ်သဖြင့် များစွာ ဝမ်းနည်းပါသည်။ သို့သော် ဤကိစ္စမှာ အများဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်၍ ကျွန်တော် လိုက်နာရပါမည်။ ကျွန်တော့်အနေဖြင့်ဆိုလျှင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်း အဝဝတွင် စင်မူထမ်း ဘဝကို အကြိုက်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် အနာဂတ်တွင် ဗြိတိန်နှင့် မြန်မာပြည်၏ ဆက်ဆံရေး မည်သို့ ပြောင်းလဲစေကာမူ ကျွန်တော် တို့အား အမက်ဖက်မှ ကူညီခဲ့သဖြင့် ကျွန်တော့်အသန့်လုံးတွင် အမြဲဖွဲ့နေမည့် လူကြီးမင်းအား ကျေးဇူးတင်သော အားဖြင့်ပင် ကျွန်တော်သည် တပ်မတော်တွင် ဆက်လက် အမှုထမ်းလိုပါသည်။ တပ်မတော်မှ ထွက်ခွာကာမူ မြန်မာ့တပ်မတော်နှင့် ဗမာ့တပ်မတော်တို့ တရားဝင် ပူးပေါင်းပြီးသည်အထိ ဒီမှာရှိသည့် စစ်ဘက်အရာရှိများအား ကူညီပါမည်။”

အထက်ပါ စာအရ အောင်ဆန်းသည် မိမိစိတ်ကြိုက် အတိုင်း မလုပ်ဘဲ အများဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း လိုက်နာလေ့ရှိသည်မှာ ထင်ရှားသည်။

စစ်တပ်မှ ထွက်လိုက်သောအခါ ဝင်ငွေ မရှိတော့သောကြောင့် အောင်ဆန်းတွင် စားရေး သောက်ရေး ကျပ်တည်းသွားသည်။ ပြည်ချစ်မြန်မာ့တပ်မတော် သေနာပတိ အဖြစ် ဆုငွေ ၁၆,၀၀၀ ထုတ်ရသော်လည်း ဟိုပေးရ၊ ဒီပေးရနှင့် မကြာခင် ကုန်သွားသည်။ ကုန်မြို့နယ်ပါတီ လက်အောက်ခံ အမျိုးသမီး သမဂ္ဂက လာအလှူခံသဖြင့် ကျွန်တော့် ရှေ့တွင်ပင် ငွေ ၁၀၀၀ ထည့်လိုက်သည်။ ထို့ပြင် ကုန်မြို့နယ်ပါတီ လက်အောက်ခံ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ အမှုဆောင်

လအောက်က ဝင်ငွေမှန်မှန် ရအောင်လုပ်ပေးမည်ဟု ပြောကာ ခွင့်လှယ်ယူသွားသဖြင့် ခုလိုက်ရသေးသည်။

ဤအစေ့သည် အောင်ဆန်းသည် စိတ်ဓာတ်မကျ၊ ဖြစ်သလို စား ဖြစ်သလိုနေသည်။ အိမ်ရှင်မ မခင်ကြည် အနေဖြင့်အသုံးစရိတ်ကို လျော့နိုင်သမျှ လျော့ရကာ တခါတရံ သောက်လေ့ရှိသည့် စီးကရက်ဝယ်မပေးတော့ပေ။

ဟနွေတွင် ရဲဘော်က လေးတယောက် လမ်းလျှောက်ရင်း စီးကရက် သောက်သွားသည်ကို မြင်ရာ အောင်ဆန်းက “ဟေ့ ရဲဘော် လာအုံး” ဟု ခေါ်သည်။ ရဲဘော်ကလေးရောက်သောအခါ “မင့်မီးကရက်ပါရင် တလိပ်ပေးစမ်းကွာ” ဟု တောင်းသည်။ ရဲဘော်ကလေးက သွက်လက်စွာ ထုတ်ပေးသည်။

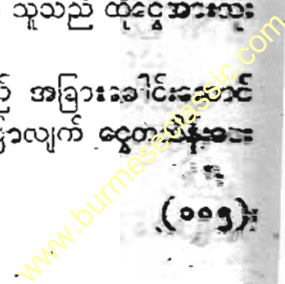
“ဝယ်ပေးပါမယ်၊ နောက်ဒီလို မတောင်းပါနဲ့” ဟု တားယူရသည်ဟု မခင်ကြည်က ပြောဘူးသည်။

အောင်ဆန်းငယ်စဉ်ကပင် ငွေမရှိချင်၊ ငွေမရှိလည်း ဓနနိုင်သူ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်နှင့်အတူ တက္ကသိုလ်တွင်ရှိစဉ်က တခါတရံ ကျွန်တော်ငွေပြတ်သွား၍ သူ့ထံမှ ချေးသုံးရသည်။ ကျွန်တော့်ခေါ်ရောက်လာ၍ ပြန်ပေးသောအခါ လက်မခံဘဲ “ကျွန်တော် မလိုပါဘူး” ဟု ပြောသည်။

သူ့ငွေမမက်ပုံနှင့် ပတ်သက်၍ ကရင်အမျိုးသား မန်းထွန်းရင် ခြောဘူးသည်ကို မောက်သည်ချလိုက်ပါသည်။

တနွေတွင် ကုလားသူဌေးတယောက်က “ဗိုလ်ချုပ်ကို ကြည်ညိုလို့ပါ” ဟု ပြောကာ ငွေ ၂ သိန်းပေးသည်။ သူသည် ထိုငွေအားထူးကို ဖဆပလရန်ပုံငွေထဲသို့လှူလိုက်သည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ထိုကုလားသူဌေးသည် အခြားခေါင်းဆောင် တယောက်အား “ကြည်ညိုလို့ပါ” ဟုပင် ပြောလျက် ငွေတသိန်းပေး

သည်။ ထိုခေါင်းဆောင်က “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်” ဟု ပြောကာ သူ့အိတ်ထဲ ထည့်လိုက်သည်။ “အဲဒီလို ဗိုလ်ချုပ်နဲ့ တခြား ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ကွာတယ်” ဟု ကုလားသူဌေးက ဖုတ်ချက်ချသည်ဟု မန်းထွန်းရင်က ပြောဘူးပါသည်။

x x x

ထိုစဉ်က ဖဆပလ စည်းရုံးရေးလုပ်ရသည်မှာ မလွယ်ကူပါ။ အနောက်အယုက် အမျိုးမျိုးနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည်။ တဖက်တွင် ၁၉၄၂-ခုက မိမိတို့အား မောင်းထုတ်လိုက်သည့်အတွက် မြန်မာများအား လက်စားချေလိုသောစိတ်ဖြင့် ပြန်လာသည့် စစ်အုပ်ချုပ်ရေး လက်အောက်ခံ ဗြိတိသျှနှင့် ဗြိတိသျှကပြား မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေး (C.A.S.B.) အရာရှိများ၏ ဖိနှိပ်ချွတ်ချယ်မှုနှင့် အခြားတဖက်တွင် လက်ျာနိုင်ငံရေးသမားများ၏ ခြေထိုးမှုကို ရင်ဆိုင်ရသည်။

ထို့ပြင် ဖဆပလ၏ ညာခြေထောက်ဖြစ်သော ကွန်မြူနစ်ပါတီ (ဘယ်ခြေထောက်မှာ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီဖြစ်သည်) ၏ ဂိုဏ်းဂဏစိတ်နှင့် ရင်ဆိုင်ရလေသည်။

ဗြိတိသျှနှင့် ဗြိတိသျှကပြား အရာရှိများသည် ဖိနှိပ်ချွတ်ချယ်သည့် အမိန့်အမျိုးမျိုးထုတ်လျက် တော်လှန်ရေးရတော်များကို ဖမ်းဆီး၍ တရားဖွဲ့ပြုလျှင် သေဒဏ်ပေးကြသည်။

အောင်ဆန်းကိုပင် ပုန်ကန်မှုဖြင့်၎င်း၊ လူသတ်မှုဖြင့်၎င်း ဖမ်းဆီးရန် ကြိုးစားကြသည်။

သို့သော် ဖဆပလ၏ အချိန်အဝါကြောင့် သေဒဏ်ပေးထားသည့် ရဲဘော်များကို မသတ်ရဲကြပေ။ အောင်ဆန်းကိုပင် ဝါရမ်းထုတ်ပြီးမှ မဖမ်းရဲဘဲ ဝါရမ်းပြန်ရုပ်သိမ်းရသည်။

လက်ျာ နိုင်ငံရေးသမားများသည် ဖဆပလကို ဩဇာချရန် ဘီတိုက်တိုမျိုး ခြေပြောင်ပြောင်ဟသွယ် ပါခဲ့ပြန်ကြသည်။ ထိုအချိန်က အောင်ဆန်းသည် ဖဆပလ၊ ဖဆပလသည် အောင်ဆန်းဖြစ်နေသည်။ ဖဆပလနှင့် မယှဉ်နိုင်ရကား လက်ျာ နိုင်ငံရေးသမားများသည် အောင်ဆန်းကို လူသတ်မှုဖြင့် ဖမ်းဆီးအရေးယူစေရန် ကြိုးစားကြသည်။ (အသေးစိတ်ကို နောက်ပိုင်းတွင် ဖော်ပြပါလိမ့်မည်။)

ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ဂိုဏ်းဂဏစိတ် ပြင်းထန်ပုံမှာ ဤသို့တည်း။ ဖဆပလဥက္ခချုပ်မှစ၍ ခရိုင်၊ မြို့နယ် စသည့် အဆင့်ဆင့်တိုင်းတွင် အတွင်းရေးမှူးနေရာအောင် လုပ်ကြသည်။ ပါတီဆိုင်ဘုတ်များ မတင်ရန် သဘောတူထားကြသော်လည်း ဖဆပလဆိုင်ဘုတ်နှင့် ဟပါတည်း ပါတီဆိုင်ဘုတ်တင်ကြသည်။

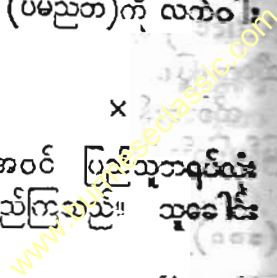

ဖဆပလအတွင်းတွင် ပါတီကိုယ်စားလှယ်များအပြင် မိမိတို့ လက်အောက်ခံ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ၊ လယ်သမားသမဂ္ဂ၊ အမျိုးသမီးသမဂ္ဂ၊ ကိုယ်စားလှယ်များသာမက မိမိတို့ကြိုက်နှစ်သက်သည့် တသီးပုဂ္ဂလ ကိုယ်စားလှယ်များပါ ထည့်သွင်းကြသည်။ အထက်တွင် ရေးခဲ့သည့်အတိုင်း နိုင်ငံရေးအမြတ်ထွက်မည့် လုပ်ငန်းများကို ပါတီနာမည်ဖြင့် လုပ်လျက် မသေချာသည့်လုပ်ငန်းများကို ဖဆပလနာမည်ဖြင့် လုပ်ကြလေသည်။

[နောက်ပိုင်းတွင် မြေပေါ် ကွန်မြူနစ်ဟုအခေါ်ခံရသော ဆီလွယ်နီများလည်း ထိုနည်းအတိုင်းလုပ်ကြသည်။ “ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးတပ်ပေါင်းစု” (ပမညတ) ကို လက်ဝါးကြီးအုပ်ရန် ကြိုးစားကြသည်။]

x x x

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ လူမျိုးစုများအပါအဝင် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးသည် အောင်ဆန်းအား အကြွင်းမဲ့ယုံကြည်ကြသည်။ သူခေါင်း

ဆောင်ရွက် ဖဆပလကို အကြမ်းမခံသောကြောင့် ဖဆပလ
များမှအစ နေရာတိုင်းတွင် ဖဆပလအဖွဲ့များ ရေခဲအဖွဲ့ပေါ်ပေါက်
ကြသည်။ ပြည်သူလူထုသည် အစိုးရကို အားကိုး၊ ဖဆပလကိုသာ
အားကိုးကြသည်။ မိမိတို့၏ပြဿနာများကို ဖဆပလအား အပ်ပြု
ကြသည်။ ဖဆပလချန်ပုံခေတ်တွင် မိမိတို့၏ လက်ဝတ်လက်စား
များကိုပင် ချွတ်၍လှူကြသည်။

ဗြိတိသျှအစိုးရသည် မူလက စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကို အချိန်အတော်
ကြာထားရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ဖဆပလ၏တောင်းဆိုချက်
ကြောင့် လပိုင်းအတွင်း (၁၉၄၅-၅၂ အောက်တိုဘာ ၁၆-ခုရက်နေ့) ဦး
စေပြေ-ဘုရင်ခံ ဆာဂေါ်မန်စမစ်ကို ပြန်လွှတ်လျက် နယ်ကပ်ချုပ်
ရေး ပြန်လည်တင်သည်။ စစ်ပြီးခေတ် မြန်မာပြည်အုပ်ချုပ်ရေး
အတွက် "စက္ကူဖြူစာတန်း" ရေးဆွဲလျက် ထိုစာတန်းအားပို့ လိုက်နာ
ဆောင်ရွက်ရန် ဘုရင်ခံအား ညွှန်ကြားသည်။

x x x

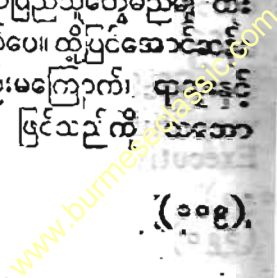
"စက္ကူဖြူစာတန်း" အကြောင်း အနည်းငယ် ဖော်ပြချက်မှာ ဤ
ထိုစာတန်းကို ရေးဆွဲသူမှာ ချာချီ (Winston Churchill) ခေါင်းဆောင်သည့်
ဗြိတိသျှအမျိုးသား ညွှန်ပေါင်းဗဟိုအဖွဲ့မှ ဖြစ်သည်။ စစ်ပြီး၍ ဗြိတိန်နိုင်ငံတွင် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ
ပထမ အစိုးရအဖွဲ့ ပြောင်းသွားလျက် အက်အလီ (Clement
Attlee) ခေါင်းဆောင်သည့် ဖဆပလအစိုးရ တက်ခေတ်လည်း
ထိုစက္ကူဖြူစာတန်းကို ဆက်လက် လက်ခံကြသည်။

ထိုစာတန်းအရ မြန်မာပြည်ဘုတ် ဘုရင်ခံသည် ၁၉၄၅
မြန်မာပြည်အုပ်ချုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၃၉ (Section 139

of the Government of Burma Act 1935) အရ မိမိတို့
အဖွဲ့ဝင်များသည် ဘုရင်ခံအဖွဲ့ဝင်များထက် ကာလအတွက် အုပ်
ချုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း စစ်ကြိုခေတ်ကကဲ့သို့ ပြည်သူလူထုက
ရွေးကောက် တင်မြှောက်သော လွှတ်တော်များမရှိတော့ဘဲ ဘုရင်ခံ
သည် မိမိတို့ကိုင်ခံ့သက်သက်များကို ဝန်ကြီးများခန့်ထားလျက် အုပ်
ချုပ်ရန် ဖြစ်သည်။ သို့သော် အတွင်း မြန်မာပြည်တွင် အထွေထွေ
ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပ၍ သို့သော် ရွေးကောက်ပွဲမှ တက်လာသောအမတ်
များက "ဗြိတိသျှခန့်အပ်လာသော တွင်းတွင် မြန်မာပြည်သည် လုံးဝ
မဝင်ပိုင်အပ်ချုပ်ရေး ရသည့်နိုင်ငံသာနိုင်ငံ" ဖြစ်လာရေးအတွက်
ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲရန် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ယခင်က
ကဲ့သို့ပင် ကောင်တန်း၊ ဖေသများကို ပြည်မနှင့် မပူးပေါင်းဘဲဘဲ
ချန်လှပ်ထားရန်ဖြစ်သည်။

စက္ကူဖြူစာတန်း၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ဖဆပလ၏ လိုလားချက်
များမှာ မိုးနှင့်မြေကြီးပမာ ကွာခြားလှသည်။ ဖဆပလက မိမိတို့
အား ယာယီ အစိုးရ (Provisional Government) အဖြစ်
အသိအမှတ်ပြုရန်၊ ကောင်တန်းခေတ်များပါ ပါဝင်သည့် ပြည်သူ
ဟုတ်လုံးက (၁၉၃၅-၄၂ ဥပဒေအရ ရွေးကောက် တင်မြှောက်
သည့် လွှတ်တော်မျိုး မဟုတ်ဘဲ) သိုးပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော်
(Constituent Assembly) ရွေးကောက်တင်မြှောက်လျက်
ကိုတိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်က ဝေးဆွဲသော ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေ
ခံဥပဒေအတိုင်း ဗြိတိသျှအစိုးရက လက်ခံရန် တောင်းဆိုသည်။

ဗြိတိသျှအစိုးရသည် စစ်အတွင်း မြန်မာပြည်သူတွေမည်မျှ ထီး
တက် ခုခံကျက်လာသည်ကို သဘောမခံပါကပေ။ ထို့ပြင်အောင်ဆန်း
သည် ချော့၍လည်းမပျော့၊ ချောက်၍လည်းမကြောက်၊ ချော့နှင့်
ချောက်၍လည်း မရသော ခေါင်းဆောင်မျိုး ဖြစ်သည်ကို သဘော

မပေါက်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဖဆပလ၏ ဘေးခင်းဆိုင်ရာကို လက်မခံဘဲ စက္ကူဖြူစာတန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကြိုးစားကြသည်။

ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်မှာ အခြေပြောကောင်း၊ ဖဆပလကောင်း သူဖြစ်သည်။ ဖဆပလ၏အင်အားကိုလည်း အဆင့်အတန်း ပိုနိမ့်စား မိသူဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် စက္ကူဖြူစာတန်းအတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ဖြစ်သည့်အတိုင်း မစားရ ဝခဲမန်း ပြောရုံမှာပင် ဘာမျှ မတတ်နိုင်ချေ။ “ဗမာ့တိုင်းလွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ ပြီးဆုံးပါပြီ။ ကျွန်တော်တို့သည် မိတ်ဆွေများအဖြစ် ပြန်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်” စသည်ဖြင့် ဟောပြောသော်လည်း ဆာဒေါ်မန်စမစ်သည် ဖဆပလ၏ တောင်းဆိုချက်ကို မလိုက်လျောနိုင်ချေ။

ပုဒ်မ-၁၃၉ အရ မိမိတို့ကလည်း သဘောအတိုင်း အုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသော်လည်း ထိုသို့ မအောင်မြင်ပါ။ မိမိ၏ အမှုဆောင်ကောင်စီ (ဝန်ကြီးအဖွဲ့) တွင် နိုင်ငံရေးပါတီ အသီးသီးမှ ကိုယ်စားလှယ်များ ထည့်သွင်းပါမည်။ ဖဆပလ ကိုယ်စားလှယ်များ ကိုလည်း ထည့်သွင်းပါမည် စသည်ဖြင့် ပြောရုံမှာပင် ဆာဒေါ်မန်စမစ်သည် ဖဆပလနှင့် ပြည်သူ့လူထု၏ ဆန္ဒကို မပြည့်စုံနိုင်ချေ။

x x x

ထိုအချိန်ထိ ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်သည် အောင်ဆန်းအကြောင်းကောင်းစွာ မသိသေးပေ။ ယခင်က တွေ့သူးသော ခေါင်းဆောင်များ ကဲ့သို့ အောင်ဆန်းကိုလည်း ရာထူးနှင့် ဆွယ်၍ (၀၁) ဝယ်၍ ရလိမ့်မည်ဟု ထင်နေပုံပင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အောင်ဆန်းအား ပြန်ပြောမည့် မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ကို (I like Aung San very much. I don't mind taking him into the Executive Council or giving him a big post.)

ကျွန်ုပ်တို့ အောင်ဆန်းကို အလွန်သဘောကျသည်။ သူ့အား ဝန်ကြီးကနေရာဖြစ်စေ၊ ရာထူးကြီးတခုဖြစ်စေ ပေးသို့ မခံယူပါဘူး” ဟု ပြောသည်။ သို့သော် ကြားပြီးသောအခါ အောင်ဆန်းက ကျွန်တော်အား “ဘုရင်ခံက ကျွန်တော်ကို ဘယ်လိုလူစားများ အောက်မေ့နေသလဲ မသိပါဘူး” ဟု ပြောသည်။ ရာထူးပစ်ပေး လိုက်သဖြင့် ဖဆပလကို သစ္စာဖောက်၍ ဘုရင်ခံနောက်ခံကာကွယ်ကာကွယ်ပါ လိုက်သွားသော နိုင်ငံရေးသမားများအကြောင်းကို နောက်ပိုင်းတွင် ဖတ်ရပါလိမ့်မည်။

ဘုရင်ခံက ဝန်ကြီး ၁၁-ဦးပါဝင်သော အမှုဆောင် ကောင်စီ ခွဲစည်းမည်။ ၎င်း ၁၁-ဦးအနက် ဗြိတိသျှ၏ ကျေးဇူးသစ္စာထောက် ကို စောင့်သိခိုင်းလျက် မိမိနှင့်အတူ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ လိုက်ပါလာသော (အိမ်စောင့်ပါ ဝယ်ကျွန်ကြီးများဖြစ်သည့်) ဆာပေါ်ထွန်း၊ အာထွန်းအောင်ကျော်နှင့် ဗြိတိသျှ အရာရှိကြီး နှစ်ဦးကို ချန်လှပ်၍ ကျန် ၇-ဦးကို နိုင်ငံရေးပါတီအသီးသီးမှ ကိုယ်စားလှယ် များကို ခန့်ထားမည်။ ဖဆပလ ကိုယ်စားလှယ်များကိုလည်း ထည့်သွင်းမည် ဟု ကျေညာသည်။

ထိုကျေညာချက်၊ သို့မဟုတ် ဖိတ်ခေါ် ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဖဆပလက အောက်ပါအတိုင်း ပြန်ကြားသည်။

(၁) ဖဆပလသည် ပါတီအားလုံး ပါဝင်သည့် အဖွဲ့အစည်း တစ်ပေါင်းစုဖြစ်သည့်အတိုင်း အမှုဆောင်ကောင်စီတွင် ကျန်ခဲ့သော ၇-နေရာလုံးကို ဖဆပလအား ပေးရန် (အဖွဲ့ပင် ထိုအချိန်က ဖဆပလတွင် နိုင်ငံရေးပါတီအားလုံး ပါဝင်သည်။)

(၂) ဖဆပလက အမည်စာရင်း တင်သွင်းသောပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးကို လက်ခံရန်၊ သို့မဟုတ် တပောက်မျှ လက်မခံရန်။

www.burmeseclassic.com

(၃) အစိုးရဌာနအသီးသီးအနက် ပြည်ထဲရေးဌာနကို ဖဆပလ ကိုယ်စားလှယ်အား ပေးရန် (အထက်တွင် ချေးခဲ့သည့်အတိုင်း နယ် အရာရှိ များက တော်လှန်ရေး ရုံးဘက်များအား ပစ်ခတ်အရေးယူ လျက်ရှိရာ ဖဆပလအဖွဲ့ ပြည်ထဲရေးဌာန ရယူရန် တစ်ချက်ကြီး သည်။)

(၄) ဖဆပလ အမှုဆောင် ကောင်စီဝင်များ (ဝန်ကြီးများ) အား မိမိတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဖဆပလ ဗဟို ဦးစီးအဖွဲ့သို့ အစီရင်ခံခွင့် ပြုရန်နှင့် ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့၏ ညွှန်ကြားချက် ရယူခွင့်ပြုရန်။

ဘုရင်ခံက ဖဆပလကိုယ်စားလှယ်များကို ပုဂ္ဂိုလ် အနေဖြင့်သာ လက်ခံမည်။ အချို့ကိုယ်စားလှယ်များ-အထူးသဖြင့် ကိုသိန်းဖေ (သိန်းဖေမြင့်)ကို လက်မခံနိုင်၊ ပြည်ထဲရေးဌာနကိုလည်း ဖဆပလ အား မပေးနိုင်ဟု ပြန်ကြားသည်။

မိမိတို့၏ တောင်းဆိုချက်များကို ဘုရင်ခံ လက်ခံမည် မဟုတ် ကြောင်း ဖဆပလ ခေါင်းဆောင်များ သိပါသည်။ သို့ပါလျက် ဘုရင်ခံပိတ်ခေါ်ချက်ကို ပြန်ကြားခြင်းမှာ နိုင်ငံရေးထိုးစစ်ဆင်ခြင်း သာ ဖြစ်သည်။

ဘုရင်ခံက တောင်းဆိုချက်များကို ပယ်ချသောအခါ ဖဆပလ သည် မိမိတို့၏ကမ်းလှမ်းချက်ကိုပြန်လည်ရုပ်သိမ်းလေသည်။ နိုင်ငံ ရေးဆွဲမားဘဝမှလာသောဘုရင်ခံ ဆာဂေဒါ မန်စမစ်ကမူ “တံခါး ဖွင့် ထားလျက်ရှိပါသည်”ဟု ကျေညာသည်။ (ယခင်က မြန်မာပြည် ဘုရင်ခံများမှာ အရာရှိအရာခံများဘဝမှ လာသူများ ဖြစ်သည်။ ဆာဂေဒါမန်စမစ်မှာ နိုင်ငံရေးသမားဖြစ်ခဲ့လျက် တချိန်က ဗြိတိန် နိုင်ငံ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးလုပ်ခဲ့ဘူးသူဖြစ်သည်။ ဘုရင်ခံက “တံခါးဖွင့်ထားလျက်ရှိပါသည်”ဟု ကျေညာသောအခါ မြန်မာ

သတင်းစာများက “ဘုရင်ခံဖွင့်ထားတဲ့ တံခါးဟာ နောက်ဖမ်း ဒေါက်ပါ”ဟု ပြောင်လှောင်ရေးသားကြသည်။)

ဦးစော ခေါင်းဆောင်သည့် မျိုးချစ်ပါတီဝင်များ ဖြစ်သော ဦးအေးနှင့် ဦးဘအုန်းတို့သည် ဖဆပလ ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့တွင် ပါဝင် နေသော်လည်း ရာထူးနှင့် ဆွဲလိုက်သောအခါ ဖဆပလကို သစ္စာ ဖောက်သွားကြသည်။

(ထိုသို့ ဦးအေးနှင့် ဦးဘအုန်းတို့ သစ္စာဖောက်သွားကြသည်မှာ အံ့ဩရန်မရှိပေ။ ပညာတတ် အချောင်သမား လူတန်းစား၏ကျင့်စဉ် အတိုင်း ကျင့်သုံးခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ စောစောပိုင်းကလည်းခိုင်အေး ခိုင် ခေတ်၊ ဧဝံ ဌာနခေတ်တွင် ထင်ပေါ်ကြော်ငြာခဲ့သော ဦးသိမ်း မောင်သည် ဖဆပလ ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့တွင် ပါဝင်နေရာမှ ဟိုက်ကုတ် တရားဝန်ကြီးခန့်လိုက်သောအခါ ဖဆပလကို ခြေစုံကန်၍ ထွက်သွား လေသည်။)

(မှတ်မိပါသေးသည်။ တနင်္ဂနွေ ကျွန်တော် သူ့အိမ်တွင် တည်းခိုနေစဉ် အောင်ဆန်းသည် ညနေ ၄ နာရီခန့်လောက် ဖဆပလ အစည်း အဝေးမှ ပြန်လာကာ “ဦးသိမ်းမောင်ကြီးတော့ ဖောက်သွားပြီဗျာ” ဟု ပြောလျက် သူ့အိပ်ရာပေါ် ပစ်လိုက်သည်။ ကျွန်တော်က သူ့အနားသွားကာ “ဦးသိမ်းမောင်ဖောက်သွားတာ ဘာအံ့ဩရာ ရှိသလဲ၊ မင်းမှတ်မိမှာပေါ့၊ ဧဝံ ဌာန ခေတ်တုန်းက ဒီလူကြီးကို ရွေးခန့်ချုပ်ခန့်လိုက်တော့ နိုင်ငံရေးဆုတာကုသိုလ်တပဲ ရေဘယ်သားလို့ ကြွေးကြော်ပြီး ရာထူး လက်ခံသွားဘယ်။ အခု ရွေးခန့်ချုပ်ထုတ် ကောင်းတဲ့ တရားဝန်ကြီးရာထူးရတာ လက်မခံဘဲ နေပါမယား ဒီလူကြီးက အင်မတန် ရာထူးရူးတာ၊ စစ်ကြိုခေတ်တုန်းက ကျွန်ုပ်တော့ ဒီလောက်မလုပ်ချင်ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် မိန်းမကတော့ ဖင်း ကတော်အခေါ်ခံချင်တယ်”လို့ ပြောသံကြားဘူးတယ်”ဟု နှစ်သိန်

စကားပြောရသည်။ ထိုအခါမှာ အောင်ဆန်း မျက်နှာပြန်ကြည့်လာသည်။)

(အနိဉ်းသိမ်းမောင်သည် မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးရသောအခါ ပထမတရားလွှတ်တော် (High Court) တရား ဝန်ကြီးချုပ်၊ နောက်ပိုင်းတရားလွှတ်တော်ချုပ် (Supreme Court) တရားဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာသည်။ အကြီးဆုံးဂုဏ်ထူး၊ သူ့ထူးတွေလည်း ရသည်။ “လူနပ်ချမ်းသာ” ဆိုသည်မှာ ဦးသိမ်းမောင်လို လူမျိုးကို ဆိုလိုသလော့ မသိပေ။ အောင်ဆန်းတို့ ကျဆုံး၍ ထိပ်ဘန်းထောက်လာရသော ဦးနု၊ ဦးကျော်ငြိမ်း၊ ဦးဘဆွေ တည်းဟူသော တြိဂံဂူတ်သုံးပါး (ဦးထွန်းဖေ စကားလုံးအတိုင်း) သည် ဒီ လူကြီးအကြောင်းကိုမသိ၍လော့၊ သို့မဟုတ် အခြားအကြောင်းများရှိသေးသလော့ဟူသည်ကို သူတို့သာလျှင် သိပေလိမ့်မည်။)

ဦးသိမ်းမောင်၊ ဦး အား၊ ဦးဘအုန်းတို့ သစ္စာဖောက်သွားသဖြင့် ဖဆပလ အင်အားမှာ ယုတ်လျော့ မသွားပေ။ ပိဋိပင် တိုးတက်လာသည်။ လူထုသည် ဖဆပလကို ပို၍ ကြည်ညိုလာသည်။ “အောင်ဆန်းတောင့်ထား” ဟု ကြွေးကြော်ကြသည်။ ဖဆပလ အင်အားမှာ အောင်ဆန်းအပေါ်တွင် တည်သည်ကို ဘုရင်ခံ ဆာဂေ့ါမန်စမစ်က ၁၉၄၅-ခု ဒီဇင်ဘာလ ၁၆-ရက်နေ့စွဲဖြင့် ခြိတ်သျှအစိုးရထံပေးပို့သော အစီရင်ခံစာတွင် (The whole strength of the league appears to depend on the personality of Aung San.) “ဖဆပလ၏ အင်အားသည် အောင်ဆန်းအား ပုဂ္ဂိုလ်စွဲအပေါ်တွင် တည်ဟန်တူသည်” ဟု ထည့်သွင်းရေးသားခဲ့သည်။

အမှန်ပင်၊ အလုပ်သမား၊ လယ်သမား၊ အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်တည်းဟူသော ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးသည် အောင်ဆန်းကိုသာ အားကိုးကြသည်။ တနေ့တွင် အောင်ဆန်း ဆိုက်ကားစီးသွားရာ “ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဘယ်ရောက်နေလဲဗျ၊ ကျွန်တော်တို့တော့

ဘု သဲအားကိုးစရာရှိတယ်” ဟု သူနန်းမ သိသော ဆိုက်ကားသမားက ပြောသည်ဟု ကျွန်တော်ကို ပြန်ပြောဘူးသည်။

ဤသို့ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး အထူးသဖြင့် ပစ္စည်းမဲ့ကျောမဲ့များ၏ ကြည်ညိုခြင်းခံရသော်လည်း အောင်ဆန်းသည် ဘဝင်မြင့်မသွားပေ။ အောက်ခြေလွတ်မသွားပေ။

“တချို့က ကျွန်တော်ကို ဘုရားကလေးတဆူလို့ ယူဆကြတယ်။ (To some I am a demi-god.)

“တိုလပ်ပါလီမန်မှာလဲ ဒေရိုင်ဘာ့ဂ်(Tom Driberg.) စသည့် အမတ်တွေက (Aung San is the Tito of Burma) ‘အောင်ဆန်းသည် မြန်မာပြည်၏ တီဘို (ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေး ခေါင်းဆောင်၊ ယခု ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံသမ္မတ) ဖြစ်တယ်လို့ ပြောနေကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ဘဝင်မမြင့်ပါဘူး။ ယုတ်မှ မဟုတ်ဘဲ” ဟု ကျွန်တော် အား ပြောဘူးပါသည်။

ဘုန်းတော်ကြီး တပါးကလည်း “ဘုရားပွင့်ပြီလို့သာပေါ့၊ သို့မဟုတ်ရင် ကျုပ်တို့က ဗိုလ်ချုပ်ကို ဘုရားလို့ ယူမမှားဘဲ” ဟု ကျွန်တော်ကို ပြောဘူးပါသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးများကပင် ဤသို့ ပြောနေသော်လည်း အောင်ဆန်းဘဝင်မြင့်မသွားပေ။ မိမိကိုယ်ကိုယ် ဘုရားလောင်းဟု ထင်ပြီး ဘဝင်မြင့်နေသည့် ခေါင်းဆောင်များနှင့် ကွာခြားလှသည်။ (ဘုရားလောင်းဖြစ်ရန် မခဲယဉ်းပါ။ ဗုဒ္ဓဘာသာ အရ ဘုရားဆုပန်သူတိုင်း မိမိကိုယ်ကိုယ် ဘုရားလောင်းဟု ကျေညာနိုင်ပါသည်။)

x x x

www.burmeseclassic.com

အောင်ဆန်းသည် အရည်အချင်းပြည့်ပုံရိပ်မက အလွန်လှ လူစိမ်း
ရှိသူလည်း ဖြစ်သည်။ ဖဆပလစည်းရုံးရေးအတွက် တပြည်လုံးအနှံ့
ထွက်ကာ ဟောပြောသည်။ တနေ့တည်းတွင်ပင် မိုင်သရာ၊ တရာ
ငါးဆယ်မက သွားသည်။ နောက်လရာနေရာတိုင်းတွင် လူထုကြီးက
“ဗိုလ်ချုပ်တရားဟောပါ” ဟု တောင်းဆိုကြသည်။ အနည်းဆုံးငါး
မိနစ်လောက်ဟောလိုက်မှ လူထုခွေးနုပုံသွားသည်။

တရားမဟာရာတွင်လည်း အောင်ဆန်းသည် အလွန်အလင်းပါး
သူဖြစ်သည်။ ပရိတ်သတ်သဘောပေါက်၊ မပေါက် အကဲခပ် ဟော
လေ့ရှိသည်။ ၁၉၄၆-ခုနှစ် ဆန်းစလောက်တွင် ကောင်တွင်းကြီး
လာဟောစဉ် လွတ်လပ်ရေးမလွဲကေနိရ-ရမည်။ ဘဗ္ဗတ္တိတရားလေး
ပါးရှင်းပြပြီး အခြေအနေအရ အင်္ဂလိပ်သည် လွတ်လပ်ရေး မပေးဘဲ
မနေနိုင်၊ အင်္ဂလိပ်သည် တုတ်ပြီးသုက္ကံဖြစ်နေသည်။ ယုတ်ပြီးသူ
သည် ဥဏ်ရာဒဏ်ချက်များ မရှိသော်လည်း အတွင်းမကြ ကြေနေ
တတ်သည်။ အလားတူစွာပင် အင်္ဂလိပ်သည် စစ်နိုင် သော်လည်း
စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ ယခင်က အင်္ဂလိပ်
က မြီရှင်၊ အိန္ဒိယက မြီစားဖြစ်သော်လည်း ယခု အိန္ဒိယက မြီရှင်၊
အင်္ဂလိပ်က မြီစားဖြစ်နေပြီ။ ထိုသို့ အင်္ဂလိပ်အင်အားချည့်နှံ့နေရာ
မြန်မာပြည်အား လွတ်လပ်ရေးမပေးဘဲမနေနိုင်၊ မုချပေးရမည်စသည်
ဖြင့် ရှင်းပြပါသည်။ ကြောက်မနိုးလိမ့်များပြားသော ပရိသတ်
ထဲမှ နိုင်ငံရေးသဘောတရား မရှိသူများသည် သူ၏ဟောပြောချက်
ကို သဘောပေါက်ဟန်မတူပေ။ ထို့ကြောင့် “ကျုပ်တို့က အင်္ဂလိပ်
လေယာဉ်တွေကို မကြောက်ဘူး၊ သူတို့ အပြောက်တွေ ကိုလည်း
မကြောက်ဘူး၊ ကျုပ်တို့ရှိတဲ့နေရာကို ယူတို့ မလာ နိုင် ဘူး” ဟု
ခပ်ကြမ်းကြမ်းဟောလိုက်သည်။ ထိုအခါ ပရိတ်သတ်ကြီးသည်တစ်
နက်ဩကာပေးကြသည်။

အောင်ဆန်း ဝိရိယာကောင်းပုံနှုတ်ပတ်သက်၍ နောက် ပိုင်း
သူ့လွှက်လျှင် အမြဲလိုက်ပါ လေ့ရှိသော သတင်းစာဆရာဟောင်းပြန်
ကြားရေးဆရာခွဲ ဦးပုကလေး(ကွယ်လွန်)က သူ၏ “ငါတို့ဗိုလ်ချုပ်
တာတွေလုပ်ခဲ့သလဲ” စာအုပ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ရေးခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်လည်း ဗိုလ်ထွန်းလှ၏ အစီအစဉ်အတိုင်း ရဲဘော်များ
နှင့်အတူ အိပ်ခန်းသို့ဝင်လိုက်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကား ပြည်သူ့ ရဲအော်
ဌာနချုပ်ခေါင်းဆောင်များနှင့်၎င်း၊ ဖဆပလ ခေါင်းဆောင်များ
နှင့်၎င်း တဖွဲပြီးတဖွဲ ဆွေးနွေးလျက် ရှိသည်ကား ညဉ့်သန်ကောင်
ကျော် ၂ ချက်တီးလောက်မှ ပြီးတော့၏။

“နံနက် ၄ နာရီ ဘချိန်တွင် ကျွန်ုပ်တို့အိပ်မောကျနေခိုက်ဗိုလ်ချုပ်
က လက်ခုပ်တီးပြီးလျှင် “ဟေ့...ဗိုလ်ထွန်းလှ ထ-ထ” ဟု နှိုး သံ
ကြားရ၏။ ဥဌာနသမ္မတနှင့် ပြည့်စုံပွဲပင်တည်း။”

သူ၏ အပါးတော်မြဲ ဗိုလ်ထွန်းလှ (ခေါ်) တက္ကသိုလ် နေဝင်း
ကလည်း ဆောင်းပါးတစောင်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ရေးခဲ့သည်။

“သူ၏ နေ့စဉ်လုပ်ငန်းအစီအစဉ် စာအုပ်ကလေးကို အမှတ်မဲ့
ကြည့်လိုက်လျှင်....

နံနက် ၈ နာရီ-ဆိုရန်တို့ဗိသုာ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး အစည်း
အဝေး။

- ၁၀ နာရီ-အစိုးရအမှုထမ်းကိုယ်စားလှယ်နှင့်တွေ့။
 - ၁၁ နာရီ-အမေရိကန် ကောင်စစ်ဝန်နှင့် ချိန်းထားသည်။
 - ၁၂ နာရီ-ကာကွယ်ရေးဌာနဆိုင်ရာ အစည်းအဝေး။
- နေ့လယ် ၂ နာရီခွဲ-တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် အခြေခံ ဥပဒေ
ဆပ်ခက်ဒိတိ အစည်းအဝေး။

ညနေ ၄ နာရီ-ဖဆပလ အလုပ်အမှုဆောင် အစည်း အဝေး
စသည်ဖြင့် တွေ့ရပေလိမ့်မည်။ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ သူ၏လုပ်ငန်းသည်
ဤသို့ပင် ပြည့်ကျပ်လျက်ရှိသည်။”

ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်လည်း နိုင်ငံရေးနယ်ထဲ အောက်နေပြီ ဖြစ်ရာ သူ့အိမ်တွင် တည်ခိုနေရင်း သူမည်မျှ အလုပ်လုပ်သည်ကို သိရပါသည်။ အလုပ်ရှိလျှင် သူသည် စားရန်လည်း အမှတ်မရဘဲ အိပ်ရန်လည်း အမှတ်မရပေ။ ဥပမာ-နံနက် ၁၀ နာရီ သောက် ထမင်းစားရန် ထမင်းစားခန်းသို့ လာနေစဉ် ဧည့်သည်များ(အထူး သဖြင့် တောင်တန်းဒေသ ကိုယ်စားလှယ်များ) ရောက်လာပါက ထမင်းစားခန်းထဲမဝင်တော့ဘဲ ထိုင်ညွှတ်သည်များနှင့် ဆွေးနွေးနေရာ နာရီပြန် ၁-ချက်၊ ၂-ချက်လောက်မှ ထမင်းစားရသည်။ ထမင်း ဟင်းမှာ ထိုမျှလောက်ကြာသောအခါ အေးနေပြီး အရသာ မရှိ တော့ပေ။ သို့သော် သူသည် ထမင်းဟင်း အရသာ ရှိ-မရှိကို ဂရု စိုက်ပုံမပေါ်။ ဝမ်းဗိုက် ပြည့်ရုံလောက်သာ စားပုံပေါ်သည်။

ဤသို့ဖြစ်သည်မှာ တနေ့တရက် မဟုတ်။ နေ့စဉ်လောက်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်မခန့်နိုင်တော့ဘဲ သူ့ကို ဝေဖန်သည်။ အချိန်မှန်မှန်အား၊ အချိန်မှန်မှန်အိပ်ရန် တိုက်တွန်းသည်။

သူက “နိုင်ငံရေးသမားဆိုတာ ဒီလိုဘဲ။ အစား အသောက် ဂရုစိုက်နေလို့မဖြစ်ဘူး” ဟု ပြန်ပြောသည်။ ထိုနောက် “ကျွန်တော် ဘာလို့ ဒီလောက် အလုပ်လုပ်နိုင်လဲလဲ သိလား” ဟု မေး သည်။ “ဆိုစမ်းပါအုံး” ဟု ကျွန်တော်ကပြောသောအခါ “ကျွန်တော်မှာ (Ideal) ချည်ရွယ်ချက်ရှိတယ်၊ အဲဒီ (Ideal) က လွတ်လပ်ရေးဘဲ” ဟု ပြောပြီး ခဏဆိုင်းကာ “လွတ်လပ်ရေးရပြီးရင် နိုင်ငံရေးက ထွက် တော့မယ်။ မထွက်လို့လဲမဖြစ်ဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုရင် လွတ်လပ်ရေး ချပြီးရင် (Power Politics) အာဏာ နိုင်ငံရေး လာလိမ့်မယ်။ (Power Politics) နဲ့ ကျွန်တော်နဲ့မဖြစ်ဘူး” ဟု ဆက် ပြော သည်။ ထိုနောက် အနည်းငယ်စဉ်းစားဟန်ပြုပြီး “အဲဒီအခါကျရင် သူတို့ လုပ်ပုံတွေကိုကြည့်ပြီး ထိုဘယ်နေချင်တယ်ဗျာ” ဟု ပြော သည်။

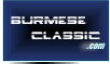
အောင်ဆန်းသည် သူ့နေရာဆက်ခံမည့်သူများ၏ အရည်အသွေး ကို ကောင်းစွာ သိပုံပေါ်သည်။ သူမရှိသည့်နောက် တက်ကြွမည့် သူများ၏ လုပ်ပုံကိုင်ပုံမှာ ရယ်ဖွယ် ကောင်းလိမ့်မည်ကို သိဟန်တူ သည်။ သူ့အကဲခပ်ချက် မှန်-မမှန်ကို ယနေ့ မြန်မာပြည်တွင် ဖြစ် ပျက်နေပုံက သက်သေခံသည်။

အောင်ဆန်းသည် လူကဲခပ်အလွန်တော်သည်။ သူ၏ လုပ်ပုံ ကိုင်းဖက်များ (သခင်နု၊ ကိုးကျော်ငြိမ်း၊ သခင်စိုး၊ သခင်သန်းထွန်း စသည်တို့) ၏ စိတ်နေ စိတ်ထားနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်အား ပြောဘူးပါသည်။ “သက်ဝံ့စွန်းရောက်နေတဲ့ သခင်စိုးနဲ့ လက်ျာစွန်း ရောက်နေတဲ့ ကျော်ငြိမ်း ဘယ်လိုစေ့စပ်ပေးရလဲ မသိဘူးဗျာ” ဟု ညည်းတူးပြောဆိုဘူးသည်။ သူပြောခဲ့သည်များ ရှုခိုင်းနန်းပြည် မှန်သည်ကို နောက်ပိုင်းတွင် တွေ့ရသည်။

သူ့အကြောင်း ကောင်းစွာ မသိသူများက အောင်ဆန်းသည် စိတ်မြန်လက်မြန် လုပ်တတ်သည်၊ ရှေးလောကြီးသည်၊ စိတ်တိုသည်၊ ပရိယာယ်မသုံးတတ်ဟု ထင်ကောင်း ထင်ကြပေမည်။ အမှန်မှာ သူသည် လိုအပ်ပါက အလွန်စိတ်ရှည်သည်၊ ပရိယာယ်သုံးရန်လိုက် ပရိယာယ်သုံး သည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။

၁၉၄၆-ခု နှစ်ဝက်သောက် ကျွန်တော် တောင်တွင်းကြီး ဧဆ ပလာ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆဲဆင်ရွက်နေစဉ် (ကျွန်တော်တို့အမြင်အရ) နိုင်ငံ ရေး “အိ” နေသည်။ ဗြိတိသျှ အစိုးရ အမှုထမ်း အထူးထမ်းများဆဲ လည်း အဘော် လူပါးဝနေသည်။ ကျွန်တော် စိတ်မရွည်ဘော့ တော်လှန်ရေးလုပ်ရမည်ဆိုက လုပ်လိုသည်။

ထို့ကြောင့် ရန်ကုန်ဆင်းလာသည်။ အောင်ဆန်းက “သားခို လာလဲ” ဟု ဆီးမေးသည်။ ကျွန်တော်က “နယ် အခြေအနေမှာ သည်းမခံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်နေကြောင်း၊ တော်လှန်ရေး စေလို့ကြောင်း၊ ကိုယ့်နယ်အတွက် လုံးဝတာဝန်ယူကြောင်း” တောင်း

မြင့်ပြောလိုက်သည်။ အောင်ဆန်းသည် ခေါင်းပုတ်၍ (In politics you must have the power to wait.) “နိုင်ငံရေးမှာ စောင့်နိုင်သည့်အထိ ရှိရမည်” ဟု ပြောသည်။ ကျွန်တော် နယ်ပြန် သွားပြီး လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အတိုင်း ဆက်လုပ်နေရသည်။ နောက်နှစ်လ လောက် ရှိသောအခါ ဘုရင်ခံသစ် ဆာဟူးဘာ့ရန်စ် (Sir Hubert Rance) က ဖဆပလ အား အစိုးရအဖွဲ့ကို ထိုးအပ်ရလေသည်။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်မှာ နိုင်ငံရေးသက် နှသေးရကား သူပြော လိုက်သည့် “နိုင်ငံရေးမှာ စောင့်နိုင်သည့်အထိ ရှိရမည်” ဆိုသည့် အချက်ကို ကောင်းစွာ သဘောမပေါက်ခဲ့။ အသက်အရွယ် ကြီး လာ၍ အတွေ့အကြုံများမှ ထိုအချက်သည် မည်မျှမှန်ကန်၍ မည်မျှ အရေးကြီးသည်ကို သဘောပေါက်သည်။ အချို့ အလား အလာ ကောင်းသော နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ မိမိတို့ရည်ရွယ်ချက် မအောင်မြင်ဘဲ ကျဆုံးရသည်မှာ ထိုအချက်ကို သဘောမပေါက်၍ ဟု ထင်ပါသည်။

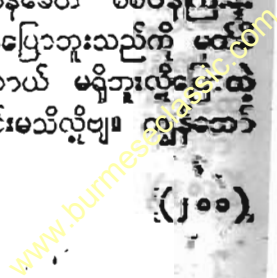
x x x

လိုအပ်ပါက အောင်ဆန်းမည်မျှ စိတ်ရှည်သည်ကို ရင်းနှီးသူ များသာ သိပေသည်။ ဖဆပလ အာဏာမရခင်မီ နိုင်ငံရေး အပ်အားစအားလုံးကို စည်းရုံးရန် လိုအပ်ရကား အောင်ဆန်းသည် ဦးစော ချိန်းဆိုသည့်အတိုင်း သူ၏ပီတီဝင်ဟောင်း ဟင်္သာတ ဦးမြ နှင့်အတူ သူ့ အိမ်သို့သွားသည်။ ဦးစောက အရင်းရှင်နိုင်ငံရေးသမား တို့၏ ထုံးစံအတိုင်း နိုင်ငံရေးကစားသည်။ အောင်ဆန်းတို့ ထောက် လာမှန်းသိလျက် ထွက်မတော့သေးဘဲ သူ့ အိမ် တွင် ထောက် နေ သည့် အင်္ဂလိပ် - အမေရိကန် စစ်ဗိုလ်ကြီးများနှင့် ကောင်းပြောနေသည်။

ပိုမိုလေ့လာကြီးများကို တမင် ခေါ်ထား ဟန် တူသည်။ သူ့ကို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပင် လာတွေ့ရသည်။ သူသည် အလွန်အရေး ကြီးသော ယုဂျိုလ်ဖြစ်သည်ဟု အင်္ဂလိပ်-အမေရိကန် စစ်ဗိုလ်ကြီးများ အထင်ထောက်သွားလေ့ရှိဟန်ရှိသည်။

သူသည် အောင်ဆန်းတို့အား နာရီဝက်ရှိ၍လည်း ထွက်မတော့၊ တနာရီရှိ၍လည်း ထွက်မတော့၊ တမင်အစောင့်ခိုင်းထားပုံပေါ်သည်။ အတူပါသွားသူ ဟင်္သာတ ဦးမြပင် စိတ်မရှည်တော့၊ “ဗိုလ်ချုပ်-ပြန်ရ အောင်” ဟု ပြောသည်။ အောင်ဆန်းကား ဦးစော၏ ပရိယာယ်ကို သိပုံပေါ်သည်။ “နေပါအုံး ဦးကြီးမြကလဲ” ဟု ပြောကာ စောင့်မြဲ ဆက်စောင့်သည်။ နောက်အတန်ကြာမှ ဦးစော ထွက်လာကာ ဟိုပြော ဒီပြော ပြောသည်။ အောင်ဆန်းပြီးလျက် နားထောင်ပြီး ပြန်လာသည်။ ရလဒ်ကား ဦးစောအား အလွန်အထင်ကြီးခဲ့သော ဟင်္သာတ ဦးမြသည် သူ့အား စိတ်အပျက်ကြီး ပျက်လျက် အောင် ဆန်းအား မပို၍ကြည်ညိုလာသည်။ ဦးစော၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ မိမိအာဏာရရေး တည်းဟူသော ယုတ်ညံ့သည့် ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ် လျက် အောင်ဆန်း၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ မိမိကိုယ်ကျိုး လုံးဝမပါဘဲ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးတည်းဟူသော မြင့်မြတ်သည့် ရည်ရွယ်ချက် ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာ သဘောပေါက်သွားသည်။ ဦးစောနှင့် လုံးဝအဆက်ဖြတ်လျက် မိမိကိုယ်ကိုယ် အောင်ဆန်းအား ပုံအုပ်အလ တော့သည်။

လိုအပ်က အောင်ဆန်း ပရိယာယ်သုံးတတ်ပုံနှင့် ပတ်သက်၍ သူနှင့်ကျောင်းနေဘက် သူငယ်ချင်း၊ ဂျပန်ခေတ် စစ်ဝန်ကြီးများ စာရင်းကိုင်ချုပ် ဦးထွေးမောင် (ကွယ်လွန်) ပြောဘူးသည်ကို မှတ်မိ ပါသေးသည်။ “ဗိုလ်ချုပ် (Taot) ပရိယာယ် မရှိဘူးလို့ပြောတဲ့ လူတွေဟာ လူ့အကြောင်း ကောင်းကောင်းမသိလို့ဗျ။ ကျွန်တော်

က သူနန်းနီးကပ်ကပ် လုပ်ဖူးလို့ သူ့ဘယ်ခေတ်က ပြောခဲ့တာလဲ
တယ်ဆိုတာသိတယ်။ တခါတလေ သူ့လက်ျာသမားကြီးတွေကို
အော်ခေါက် လုပ်တယ်မဟုတ်လား၊ အဲဒါ ပရိယာယ်သုံးတာဗျ။ အဲဒီ
လူကြီးတွေပြန်သွားတော့ “ဒီလူကြီးတွေကို ဒီလိုလုပ်မှရတယ်ဗျ၊ လူ
ကျွန်တော့်ကိုပြောတယ်” ဟု ဦးထွေးမောင်က ပြောဘူးပါသည်။

ဂျပန်ပြေးပြီးနောက် အင်္ဂလိပ်ပြန်ဝင်လာသောအခါ နိုင်ငံရေး
သမားတောင်းကြီးတွေ ဖောက်မသွားစေရန်အတွက် အောင်ဆန်း
ပရိယာယ်သုံးပုံ ကြံကြည့်ပါဦး။ မိန့်ခွန်းတခုတွင် “ကျွန်တော့် အတွက်
တော့ အရေးမကြီးပါဘူး၊ ကျဆုံးသွားတဲ့ ရဲဘော်လေးတွေရဲ့ ဝိညာဉ်
အတွက်တော့ အာမ မခံနိုင်ဘူး” ဟု ပြောလေသည်။ ထိုသို့ပြောသည်
မှာ လက်ျာ အချောင်သမားတွေ သစ္စာဖောက်ကာ ခြိတ်သျှနှင့်
ပေါင်းမသွားစေရန်ဖြစ်ပေသည်။

နောက်ပိုင်း အစိုးရအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာလျက် တောင်
တန်းဒေသများသို့ စည်းရုံးရေး ထွက်သော အခါ အောင်ဆန်း
သည် တခါတရံ အင်္ဂလိပ် လူမျိုး ဗိုလ်ချုပ် သောမတ်စ်
(General Thomas) ကို ခေါ်သွားသည်။ လေယာဉ်ပျံ
ဆိုက်သောအခါ သောမတ်စ်ကို အရင်ဆင်းလေ့ကျက် သူကနောက်မှ
ဆင်းသည်။ သူ့ဆင်းလာသောအခါ သောမတ်စ်ကသူ့ကို အလေး
ပြုသည်။ မျက်နှာဖြူများကို အထင်ကြီးနေသောအချို့ တောင်တန်း
သားများ၏ စိတ်တွင် “အင်္ဂလိပ်ကတောင် အလေးပြုရပါကလား၊
အာဂဗမာဆဲ” ဟု ထင်မြင်လျက် သူ့ကို ပို၍ လေးစားလာသည်။
သူ့ကို ပို၍လေးစားလာသည်နှင့်အမျှ သူ၏ တောင်တန်းသားများ
အား စည်းရုံးရေး လုပ်ငန်းမှာ ပို၍ လွယ်ကူလာသည်။ လုပ်ငန်း
အောင်မြင်ရေးအတွက် အောင်ဆန်း ပရိယာယ်သုံးခြင်းပေတည်း။

ကျွန်တော့်ကိုပင် ပရိယာယ် သုံးသင့်က သုံးရန် ပြောဘူးသည်။
တနေ့တွင် အကိုကြီး ဦးဘဝင်း၊ သူနှင့် ကျွန်တော်တို့ ညီအကို

သုံးယောက် စကားလက်ဆုံကျနေသည်။ အကိုကြီးက “ဒီထောင်
အောင်ဆန်းက တမျိုးကျ သူ့ကြည့်ညို့တဲ့ လူကလဲ နင်းကြည်ညို
တာဘဲ၊ သေခင်မြင်ကပ်တဲ့ လူကလဲ နင်းကပ်တာဘဲ” စကားစလိုက်
သည်။ ထိုအခါ အောင်ဆန်းက (Try and learn to be
a little wise) “နဲနဲပါးပါးအလိမ်မာသုံးပေါ့” ဟု ပြောလေ
သည်။ ပရိယာယ် သုံးသင့်က သုံးရန် ပြောခြင်း ဖြစ်သည်။

ဘုရင်ခံ ဆာပေါ်မန်စမစ်သည် အောင်ဆန်းအား လူထုက
ပည်မျှကြည်ညိုသည်ကို တဖြေးဖြေးသိလာသည့် အတိုင်း လေးစား
လာသည်။ ၁၉၄၆-ခု၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀-ရက်နေ့မှစ၍ ရွှေဘိုကို
ဘုရား အလယ် ပစ္စယံတွင် ကျင်းပသော ကိုယ်စားလှယ်ပေါင်း
၁၃၀၀-ကျော်နှင့် လူထု တသိန်းကျော် တက်သည့် ဖဆပလညီလာ
ခံက တညီတညွတ်တည်း အောင်ဆန်းအား ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်တင်မြှောက်
သောအခါ ပို၍လေးစားလာသည်။ သို့တစေလည်း ကြွေးမြူ စာ
တန်းဘောင်အတွင်းတွင် ဆောင်ရွက်နေရကား ဖဆပလ၏ တောင်းဆို
ချက်ကို မလိုက်လျောနိုင်ချေ။ အစိုးရအဖွဲ့ (အမှုဆောင်ကောင်စီ)
ကနဦးလည်းရန် လိုအပ်သည့်အတိုင်း ဆာပေါ်ထွန်းအား ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
အဖြစ်ခန့်ထားလျက် (ပုစိမ ၁၃၉-အရ ဥက္ကဋ္ဌမှာ ဘုရင်ခံ ကိုယ်
တိုင်ဖြစ်သည်) ဆာထွန်းအောင်ကျော်၊ သခင်ထွန်းအုပ်၊ ဦးအေး၊
ဦးဘအုန်း၊ ဦးလွန်း၊ သခင်ရန်အောင် စသည်တို့နှင့် အင်္ဂလိပ်အထူး
ကြီးများ ပါဝင်သော အစိုးရအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းလိုက်လေသည်။

(အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း ဦးအေးနှင့် ဦးဘအုန်းတို့မှာ
ဦးစောခေါင်းဆောင်သော မျိုးချစ်ပါတီဝင်များဖြစ်ပြီး အောင်

အား သစ္စာပေးသော သွားသူများ ဖြစ်သည်။ သခင် ရန်အောင် နှင့် ခင်အမျိုးသားဖြစ်၍ သခင်အစစ်မဟုတ်ဘဲ ရန်အမျိုးသား ဖြစ်သည် ဆာပေါ်ထွန်းက သခင်နာမည် တပ်လျှက် ဝန်ကြီးခန့် ထားဟန်တူသည်။ ဝန်ကြီးရာထူးမှ ပြုတ်သွားသောအခါ "ဦးရန် အောင်" ပြန်ဖြင့်လျက် ပထမ (ဦးရန် ပြည်ထောင်စုပါတီ) အစိုးရ လက်ထက်တွင် (ဟိုက်ကုတ်) တရားဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်၍ ဘော်လှန် ရေးအစိုးရ တက်လာသောအခါ ပြုတ်သွားသူ ဖြစ်သည်။ သခင် ထွန်းအုပ်မှာ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်ဖြစ်သော်လည်း အောင်ဆန်းတို့နှင့် ဝါဒအရရော ပုဂ္ဂိုလ်အရပါ ဆန့်ကျင်သူဖြစ်သည်။)

ဆာပေါ်ထွန်းတို့ အစိုးရ အဖွဲ့မှာ အာဏာအစစ် အမှန်မရှိ၊ ရုပ်သေးအစိုးရမျှသာဖြစ်သည်။ ဘုရင်ခံအား အကြံပေးရန်မျှ ဖြစ်၍ ပုဒ်မ ၁၃၉-အရ ဘုရင်ခံသည် ၎င်းတို့၏အကြံပေးချက်ကို လက်မခံ ဘဲ နေလိုက် နေနိုင်သည်။ ဘုရင်ခံဆာပေါ် မန်စမစ်သည်ထိုရုပ်သေး အစိုးရအပြင် အမတ် ၅၀-ထိပါဝင်နိုင်သည့် ရုပ်သေးဥပဒေပြု လွှတ် တော်ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းလေသည်။ ထိုဥပဒေပြု လွှတ်တော်မှာ လူထုက တင်မြှောက်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ဘုရင်ခံ ခန့်သည့်အတိုင်း လွှတ်တော် တွင်းတွင်စကားပြောနိုင်ရုံမှ တပါး ဘာအာဏာမျှ မရှိချေ။ သို့သော် ထိုလွှတ်တော်သည် ကောင်းကျိုးမခပေးနိုင် သော်လည်း မျိုးကျိုး ပေးနိုင်ပုံကို ဆက်လက် တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

ထိုလွှတ်တော် အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် လကျာသမား ဖြစ်သော ဝန်ကြီးသခင်ထွန်းအုပ်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဘီအိုင်အေ တပ်များနှင့် ဝင်လာသောအခါ သလုံနားရှိ ရွာတရွာတွင် ကုလား လူမျိုးသူကြီး တယောက်အား ခြိတ်သျှ သူလျှိုဖြစ်သည် ဆိုကာ သေဒဏ်ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကိုယ်တိုင် ကိုသူကြီး အား စတင် ခေးနှင့်ခတ်ကြောင်း၊ ထိုကိစ္စ အတွက် မိမိ လက်ပေး

ရန် အသင့်ရှိကြောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား လူသတ်မှုဖြင့် အရေးယူသင့်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ပြောလေသည်။ (အထက်တွင် ရေးခဲ့သည့်အတိုင်း လကျာသမားများက ဖဆပလနှင့် မယှဉ်နိုင် နိုင်၍ အောင်ဆန်းအား ဖယ်ရှားပစ်ရန် ကြိုးပမ်းခြင်း ဖြစ်ပေသည်။)

သခင်ထွန်းအုပ် ထိုသို့မပြောမီကပင် ပုလိပ် အစီရင်ခံစာအရ ဘုရင်ခံ ဆာပေါ်မန်စမစ်သည် ထိုကိစ္စကို သိပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် ပုလိပ်ဖက်နှင့် စစ်ဖက်အရာရှိကြီးများက အောင်ဆန်းအားဖမ်းလျှင် စစ်တပ်နှင့်တကွ လူထုကြီးတရပ်လုံး သူပုန်ထလိမ့်မည်ဟု အစီရင် ခံသဖြင့် ထိုကိစ္စကို မသိဟန်ဆောင်ပြီ။ ရေငုံနေခဲ့သည်။

လွှတ်တော်တွင် သခင်ထွန်းအုပ်က အတိအလင်းစွာဖွဲ့၍ မြန်မာ ပြည်ရှိ သတင်းစာများကသာမက ကမ္ဘာအရပ်ရပ်ရှိ သတင်းစာ များကပါ ထိုကိစ္စကို ဖော်ပြကြသောအခါ ဘုရင်ခံသည် နှာစေး မနေနိုင်တော့ဘဲ မည်သို့ အစွဲရယူသင့်သည်ကို အရာရှိကြီးများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရလေတော့သည်။

နယ်ဖက် အရာရှိကြီးများက အောင်ဆန်းအား ဖမ်းဆီး၍ ရုံးတင်စစ်ဆေးရန် အကြံပေးကြသော်လည်း စစ်ဖက်နှင့် ပုသိမ်ဖက် အရာရှိကြီးများက ထိုအကြံပေးချက်ကို ကန့်ကွက်ကြလေသည်။ အောင်ဆန်းလို ပုဂ္ဂိုလ်အား ဖမ်းဆီးအရေးယူရန် ကိစ္စမှာ လွယ်ကူ သောကိစ္စ မဟုတ်ရကား ဘုရင်ခံသည် သက်ဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်း များ တင်ပို့လျက် မည်သို့မည်ပုံ ဆောင်ရွက်ရမည်ကို အင်အားနှင့်အညီ အစိုးရထံမှ အမိန့်တောင်းခံလေသည်။

ထိုအတောအတွင်း ဘုရင်ခံသည် အောင်ဆန်းအား ခေါ်လျက် ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ စုံစမ်းမေးမြန်းသည်။ အောင်ဆန်းက စစ် ခုံရုံး ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်၍ ထိုကိစ္စအတွက် မိမိ လုံးဝတာဝန်ယူသည်ဟု ပြန်ပြောလေသည်။ ထိုသို့ ပြောသောအခါ

ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်သည် အောင်ဆန်း၏ နှလုံးရည်ကို မချိုးကျူးဘဲ မနုဿိတ ဗဟိုတမ်းတင်လေသည်။ (Dorman Smith records that he could not but admire him for his moral courage) အောင်ဆန်းတို့ လက်ချိုးရည်သာမက နှလုံးရည်ပါရှိသည်ကို ဖော်ပြသည့်သဘာဝကပင်။

အင်္ဂလန်နိုင်ငံရှိ ဗြိတိသျှ အစိုးရက ဘုရင်ခံအား အောင်ဆန်းကို ဖမ်းဆီးအရေး ယူရန် ညွှန်ကြားသည်။ ဘုရင်ခံက ပုလိပ်မင်းကြီးအား ဝါရမ်းထုတ်၍ အောင်ဆန်းကို ဖမ်းဆီးရန် အမိန့်ပေးသည်။ ပုလိပ်မင်းကြီးက ဝါရမ်းထုတ်လျက် အောင်ဆန်းကို ဖမ်းဆီးရန် ပုလိပ်အရာရှိတယောက်အား အမိန့်ပေးသည်။

သို့သော် “နောက်ထပ် အမိန့်တစုံတရာမရှိမီ မည်သို့မျှ အရေးမယူရ” ဟု အင်္ဂလန်နိုင်ငံရှိ ဗြိတိသျှ အစိုးရသံမှ ဒုတိယသံကြီး ထောက်လှားသဖြင့် အောင်ဆန်းကို ဖမ်းဆီးရန် သွက်ခွာသွားပြီ ဖြစ်သော ပုလိပ်အရာရှိအား အချိန်မီ ပြန်ခေါ်ရလေသည်။

ဗြိတိသျှ အစိုးရသည် အောင်ဆန်းကို အရေးမယူရဲသဖြင့် မိမိတို့၏ မူလအမိန့်ကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခြင်း ဖြစ်သည်။ လကျာ နိုင်ငံခွေးသမားများအဖို့ ခဲလေသမျှသေရကျ ဖြစ်ရလေသည်။ သို့သော် သူတို့သည် လက်မလျှော့ဘဲ သူတို့၏ ယုတ်မာပက်စက်သောအကြံကို နောက်ဆုံးတွင် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ကြောင်း နောက်ပိုင်းတွင် တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

အောင်ဆန်းနှင့် ဖဆပလ၏ အချိန်အဝါသည် အနှောင့်အယှက် တိုးတက်လာသည်။ တောင်တန်းသားများ အပါအဝင် ပြည်သူ့

လူထုတစ်ရပ်ထိုးသည် ဖဆပလ၏ နောက်တွင် မားမားရပ်လျက်ရှိသည်။ ဆာဒေါ်ထွန်း အစိုးရကို “ပုတ်လေသည့်ငါးပိ ရှိသည်” ဟုပင် မအောက်မေ့ကြ။ ထိုစဉ်က အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများမှာ အလွန် မျှက်နှာငယ်သည်။ အာဏာလည်း မယ်မယ်ရရမရှိ။ မိမိတို့လက် အောက်ရှိ အရာရှိအရာခံများကပင် အထင်မကြီးကြပေ။

အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များစွာသည် ဌာနအသီးသီးတွင် ဖြစ်ပျက်နေပုံကို ဖဆပလသို့ သတင်းပို့ကြသည်။ သို့သော် ဖောက်ပြန်သော အရာရှိအချို့ မူကား “သခင်အား ရ ကျွန်ုပ်တို့” ဆိုသကဲ့သို့ ဖဆပလကို ဖြိုခွင်းရန် ကြိုးပမ်းကြသည်။ ဖိနှိပ်သည့် အမိန့်အမျိုးမျိုး ထုတ်ကြသည်။ ထို အရာရှိဆိုးများနှင့် ပြည်သူလူထု၏ ပဋိပက္ခသည် တနေ့တခြား ကြုံထွားလာသည်။

ယင်းပဋိပက္ခသည် အင်းစိန် (ယခုမော်ဘီ) ခရိုင် ထန်းတပင်မြို့တွင် အထုတ်အထိပ်ရောက်သည်။ ၁၉၄၆-ခု ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ထန်းတပင် မြို့နယ်မှ လယ်သမားများသည် ဗြိတိသျှ အစိုးရ၏ ဖိနှိပ်မှုကို ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြသောအားဖြင့် ထန်းတပင်မြို့တွင်းတွင် စီတန်း လမ်းလျှောက်ကြ၏။ ထန်းတပင် ပုလိပ်အဖွဲ့က သေနတ်ဖြင့်ပစ်ခတ် လှုံ့ခွဲရာ သုံးယောက် ကျဆုံး၍ အချို့ ဒဏ်ရာရကြသည်။

ကိုလင်းသမား အာဇာနည်များ၏ ဈာပနတွင် အောင်ဆန်း ဘက်ရောက် မိန့်ခွန်းပြောသည်။ ပြည်သူလူထု၏ ဗြိတိသျှ အစိုးရ ဆန့်ကျင်ရေး စိတ်ဓာတ်သည်လည်း ပြင်းထန်သည်ထက် ပြင်းထန်လာသည်။ အောင်ဆန်းက သူပုထရန်ညွှန်ကြားလျှင် ပြည်သူလူထု ကြီးသည် ရရာလက်နက်များကို စွဲကိုင် လျက် သူပုန်ထကြမည် ဖြစ်သည်။

ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်သည် ထိုအချိန်ထိုအခါမှစ၍ အောင်ဆန်းတို့ သူပုန်ထလိမ့်မည်ဟု ထင်နေသည်။ သို့သော် အောင်ဆန်းသည်

မည်သည့်အခါမျှ မိုက်ရူးရဲဒဲဆံ၊ စိတ်လိုက်မာန်ပါမလုပ်၊ အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို သုံးသပ်ပြီးမှ လမ်းစဉ်ချခဲ့လေ့ ရှိသည့်အတိုင်း သူပုန် ထရန် မညွှန်ကြား၊ လူထုတိုက်ပွဲကို ဖိရိုလုပ်ရန်သာ ညွှန်ကြားသည်။

ပြည်သူလူထု၏ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးတိုက်ပွဲ ပြင်းထန်လာသည်နှင့် အမျှ အစိုးရ ရာထမ်းမှုထမ်းများသည်လည်း တိုက်ပွဲကင်း ဝင်လာ လေသည်။

၁၉၄၆-ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၆-ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်ပုလိပ် အဖွဲ့ဝင်များ သပိတ်မှောက်ကြသည်။ ပုလိပ်သပိတ်သည် နယ်များ သို့လည်း ကူးစက်ကာ တပြည်လုံးရှိ ရာဇဝတ်အုပ်နှင့် အောက်ဆင့်ရှိ မုလိပ်အဖွဲ့ဝင်များ သပိတ်အတွင်း ပါလာကြသည်။

အာဏာလက်ရှိ လူတန်းစားဘက်မှ အမြဲနေလေ့ရှိသော ပုလိပ် အဖွဲ့ဝင်များ သပိတ်မှောက်သောအခါ ဗြိတိသျှအစိုးရ မျက်လုံး ပြူးသွားသည်။

ဗြိတိသျှ ရာဇဝင်ဆရာများက ပုလိပ်သပိတ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းမှာ လံစာတိုးဘက်မခပေးမှုကြောင့်ဟု အကြောင်းပြကြသည်။ အမှန်မှာ ပုလိပ်အဖွဲ့ဝင်များအပေါ်တွင် ပြည်သူလူထု၏ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ အရောင်ဟပ်မှုကြောင့် ပုလိပ်သပိတ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

“ပုလိပ်အရေး ချက်ခြင်းပေး၊ စက္ကူဖြူအလိုမရှိ၊ လုံးဝ လွတ်လပ် ရေး ချက်ခြင်းပေး”စသော ကြွေးကြော်သံများကို ထောက်ခြင်း အားဖြင့် ပုလိပ်သပိတ်၏ အခြေခံမှာ စီးပွားရေးမဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံရေး ဖြစ်သည်ကို သိသာနိုင်ပေသည်။

ပုလိပ်သပိတ်ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် များမကြာမီ စာရေးသပိတ်၊ စာတိုက်သပိတ်၊ မီးရထားသပိတ် စသည်ဖြင့် အခြားအစိုးရဌာန များမှ အမှုထမ်းများသည်လည်း သပိတ်မှောက်ကြသည်။

ဤသို့ပုလိပ်အဖွဲ့ဝင်များနှင့် အခြားအစိုးရ အမှုထမ်းများ သပိတ် မှောက်ကြသဖြင့် အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရား ရပ်ဆိုင်းသွားလေ

သည်။ ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်နေရာတွင် ထောက်လာသော ဘုရင်ခံ သစ်ဆာဟူးဘာရန်စ်(Sir Hubert Rance)သည် ဆာပေါ်ထွန်း တို့ကို ဖြုတ်ချ၍ ဖဆပလအား အစိုးရအဖွဲ့ကို ထိုးအပ်ရလေသည်။

(မှတ်ချက်။ ပုလိပ်သပိတ်နှင့် အခြားအစိုးရ အမှုထမ်း ပေါင်းစုံသပိတ်သည် ဖဆပလ အာဏာရခြင်း အတွက် အကြောင်းတရားဖြစ်သော်လည်း အဓိကအကြောင်းရင်းထား မဟုတ်ပေ။ ဖဆပလ၏ ပြည်သူလူထုတရပ်လုံးအား စည်းရုံး နိုင်ခြင်းသာလျှင် အဓိက အကြောင်းရင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထိုသပိတ်များ မဖြစ်ပေါ်မီကပင် ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ဖဆပလ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမရလျှင် မဖြင့်နိုင်တော့ သည်ကို သဘောပေါက်သည့်အတိုင်း ၁၉၄၆-ခု ဇွန်လ တွင် ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်ကို ဆွေးနွေးရန်အတွက် တိလပ်သို့ ပြန်ခေါ်ခဲ့လေသည်။ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် အက် တလီသည် မောင့်ဘက်တန်နှင့် တိုင်ပင်ပြီးလျှင် ဆာဒေါ်မန် စမစ်ကို ထွက်စေလျက် အောင်ဆန်းတို့နှင့်အလုပ်လုပ်ဖြစ်မည် ဗိုလ်ချုပ် ဟူးဘာရန်စ်ကို ခန့်ထားရန် ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်သည်။ စက္ကူဖြူစာတန်းကို တရားဝင် မရပ်သိမ်းသော်လည်း ဘေး ချိတ်လျက် ဖဆပလ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို အရသာရန် ရန်စ်အား ညွှန်ကြားပြီးဖြစ်သည်။)

၁၉၄၆-ခု စက်တင်ဘာလ ၂၇-ရက်နေ့တွင် အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်လျက် အစိုးရအဖွဲ့သစ်ဖွဲ့သည်။ အစိုးရအဖွဲ့တွင် ဖဆပလ ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်သော သခင်မြ၊ ဦးတဖေ၊ ပျော်သက် ဦး၊ ဦးအောင်ဇေဝ၊ ကိုသိန်းဖေ(သိန်းဖေမြင့်) စသည်တို့အပြင် ဦးအောင် သခင်ပစိန်၊ ဆာမောင်ကြီး၊ စောဘဦးကြီးတို့လည်း ပါဝင် ဖြစ်သည်။ ကိုသိန်းဖေမှာ ဖဆပလနှင့်ကွဲသွားသော ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ညွှန် ကြားချက်အရ တလမပြည့်မီ အစိုးရအဖွဲ့မှ နုတ်ထွက်ရသည်။

ဥပဒေသတောအရ စက္ကူဖြုတ်တန်းမှာ တည်ရှိနေသေးသည်။ အောင်ဆန်းတို့ အစိုးရအဖွဲ့မှာ ထိုစာတန်းအရ ဖွဲ့စည်းသော အစိုးရအဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ထိုစာတန်းအရ အစိုးရအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌမှာ ဘုရင်ခံပြင်လျက် အောင်ဆန်းမှာ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သည်။ သို့သော် လက်တွေ့တွင်မူ ဘုရင်ခံသည် အစိုးရကိစ္စများတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုတော့ဘဲ အောင်ဆန်းတို့ သဘောကျ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ တနည်းအားဖြင့် ဆိုလျှင် အောင်ဆန်းသည် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ရရှိသော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံများရှိ ဝန်ကြီးချုပ် ကဲ့သို့ ဖြစ်လာသည်။ အောင်ဆန်းသည် ဝန်ကြီးချုပ်တာဝန်အပြင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးများ တာဝန်ကိုလည်း ထမ်းဆောင်ရသည်။

ဤနေရာတွင် နိုင်ငံရေး၌ သဘောတရား (Theory) နှင့် လက်တွေ့ (Practice) ကွာခြားပုံကို အနည်းငယ်ရှင်းပြလိုပါသည်။

၁၉၃၅-ခု ပမာပြည်အုပ်ချုပ်ရေး အက်ဥပဒေအရ ၁၉၃၇-ခု ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းသော ပထမဆုံး အစိုးရအဖွဲ့ကို ဒေါက်တာ ဘမော် ခေါင်းဆောင်သည်။ ဒေါက်တာ ဘမော်ကို ဝန်ကြီးချုပ်ဟု ခေါ်သည်။ သို့သော် ဒေါက်တာဘမော်မှာ အာဏာအပြည့်အဝမရှိ။ နိုင်ငံခြားရေးဌာနနှင့် ကာကွယ်ရေးဌာနများကို လက်ဖျားနှင့်ပင်မထံ့နိုင်ချေ။

ထိုဌာနများကို ဗြိတိသျှဘုရင်ခံက တိုက်ရိုက် အုပ်ချုပ်သည်။ ထိုဌာနများအတွက် မိမိအား ကူညီရန် ဗြိတိသျှ လူမျိုးများကို အကြံပေးအရာရှိများ (Counsellors) အဖြစ် ခန့်ထားသည်။ ထို့ပြင် ဝေငွေရေးကြေးရေးကိစ္စများတွင် အကြံပေးရန်အတွက် ဗြိတိသျှ လူမျိုးတယောက်ကို “ဘဏ္ဍာရေးအကြံပေးအရာရှိ” (Financial Adviser) အဖြစ် ခန့်ထားသည်။ ထိုဗြိတိသျှ အရာရှိကြီးများသည် ဒေါက်တာ ဘမော်ထံ ထာဝရပိုင်ရသည်။

အောင်ဆန်းမှာ ဥပဒေသတောအရ အစိုးရအဖွဲ့၏ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ မျှသာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာ ဘမော်ထက် အာဏာပိုရှိသည်။ ဒေါက်တာ ဘမော် မကိုင်ရသော ဌာနများကို ကိုင်ရသည်။ ဗြိတိသျှ ဘုရင်ခံသည် အောင်ဆန်း၏ လုပ်ငန်းများတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းမပြု၊ အောင်ဆန်းကလည်း ဘုရင်ခံ၏ စွယ်ဖက်ခြင်းကို လက်ခံမည် မဟုတ်ပေ။]

ပြည်သူလူထုသည် အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သည့် ပထမအစိုးရကို အကြွင်းမဲ့ထောက်ခံသည်။ “ဗိုလ်ချုပ်အစိုးရ တို့အစိုးရ” ဟု လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ကြွေးကြော်ကြသည်။ ပမာ နိုင်ငံရေးသမိုင်းတလျှောက်တွင် အောင်ဆန်းလောက် လူထု၏ကြည်ညိုခြင်းခံရသော ခေါင်းဆောင် မပေါ်ပေါက်ဘူးသေးကြောင်း ဦးပုကလေးက သူ၏ “ငါတို့ဗိုလ်ချုပ် တာတွေလုပ်ခဲ့သလဲ” စာအုပ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ရေးခဲ့သည်။

“ပမာပြည် အင်္ဂလိပ် လက်အောက် ရောက်ပြီး သည့် နောက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလောက် လူထုအကြည်ညိုခံရဆုံးသော နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်ကြီးမျိုး မရှိဘူးသေးချေ။ ရောက်လေရာ မြို့တိုင်း ရွာတိုင်းတို့၌ လူထုဝိုင်းအုံတိုးဝေ့ ကြည့်ရှုလေ့ရှိသည့်အတွက် စိတ်ပျက်စရာ ကောင်းလောက်အောင် ဖြစ်ရသည်။ အယုတ်ဆုံး ဗိုလ်ချုပ် အိမ်သာသွားသည်ကဲ့သို့ ဝိုင်းလိုက်၍ ကြည့်သဖြင့် ‘သိပ်ဂုဏ်ဘာဘာ’ ဟု ဗိုလ်ချုပ် ညည်းညူသေး၏။”

အစိုးရဖွဲ့ပြီးနောက် အောင်ဆန်းမှာ နားရသည်မရှိ၊ အစိုးရအနေဖြင့် ပြဿနာပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်နှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့လေသည်။

ရွေးဦးစွာ အမှုထမ်းပေါင်းစုံ သပိတ်ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရသည်။ ထိုနောက် စစ်တလင်း နှစ်ကြိမ်ဖြစ်ခဲ့၍ ပြာပုံအတိုင်း ဖြစ်နေသော ထိုင်းပြည် ပြန်လည်ထူးထောင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရသည်။ ထို ပြဿနာများ မည်မျှကြီးလေးသည်ကို စဉ်းစားကြည့်က သိနိုင်ပါ သည်။

ထိုပြဿနာများထက် အရေးကြီးသည့်ပြဿနာမှာ လွတ်လပ် ရေး ပြဿနာ ဖြစ်သည်။ အောင်ဆန်းသည် မည်သည့်အခါမျှ ထိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးကို မျက်ခြည်ပြတ်မခံပေ။ အလွန်ပါးနပ် လိမ်မာသော ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားထံမှ လွတ်လပ်ရေးအရယူရန် ကိစ္စမှာ လွယ်ကူသောကိစ္စမဟုတ်သည်ကို သူကောင်းစွာ သဘော ပေါက်သည်။

ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမားသည် ပြင်သစ်၊ ဒက်ဆုံ၊ အမေရိကန် စသည့် နယ်ချဲ့သမားများထက် အဆပေါင်းများစွာ ပါးနပ်လိမ်မာ သည်ကို ကမ္ဘာ့သမိုင်းက သက်သေခံသည်။ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမား ထံမှ လွတ်လပ်ရေးအရယူရန်မှာ သတ္တိရှိရုံနှင့်မပြီး၊ ဗျတ္တိလည်း ရှိရပေမည်။ တနည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမားအား အလဲထိုးရန်ကိစ္စမှာ လက်ရုံးရည်ရှိမှုဖြင့် မလုံလောက်၊ နှလုံးသည်ပါ ရှိရပေမည်။ သေနတ်ကိုင် တိုက်ရိုက်ဖြင့်မပြီး၊ ပညာအရည်အချင်း နှင့်ပါ ပြည့်စုံရပေမည်။

များစွာသော နိုင်ငံရေးသမားတို့သည် အစိုးရဖြစ်ရေးကို မိမိတို့ ပန်းတိုင်အဖြစ် သတ်မှတ်ကြသည်။ ထိုနိုင်ငံရေးသမားများသည် အစိုးရဖြစ်လာသောအခါ ဩဇာ၊ အာဏာ၊ ရာထူး၊ စည်းစိမ်တို့တွင် သာယာလာလျက် ဘဝဟောင်းကို မေ့သွားတတ်ကြသည်။ ထို နိုင်ငံရေးသမားများတွင် အောင်ဆန်း မပါဝင်သည်ကို ဆက်ဖတ်ပေ တော့ရပါလိမ့်မည်။

အစိုးရအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသော်လည်း အောင်ဆန်းသည် အစိုးရကိစ္စများထက် နိုင်ငံရေးကိစ္စ (ဝါ) လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲကို အလေးပိုပေးသည်။ အတွင်းဝန်များရုံးမှာထက် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် တွင် အချိန်ပိုထိုင်သည်။ ၁၉၄၆-ခု စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက် နေ့တွင် မူလက စီစဉ်ထားသည့်အင်္ဂါနေ့ နာရီလက်တံကို နောက်ပြန် ရွှေ့ခနသော စက္ကူဖြုတ်တန်းကို ကန့်ကွက်သောအားဖြင့် စိတန်း လှည့်လည်ပုံကို အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင် ပြုလုပ်သည်။ မြန်မာ ပြည်တွင် ဗြိတိသျှအစိုးရ လက်အောက်ခံ ဝန်ကြီးများသည် ဗြိတိသျှ အစိုးရ၏ စီမံကိန်းကို အတိအလင်း ကန့်ကွက်လျက် ဆန္ဒပြုသည်မှာ ဤအကြိမ်သည် ပထမဆုံးနှင့် ဇနက်ဆုံးအကြိမ် ဖြစ်သည်။

ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမားသည် မြန်မာပြည်အား လွတ်လပ်ရေး မပေးလျှင် မဖြစ်တော့သည်ကို ရိပ်စားမိသည့်အတိုင်း တောင်တန်း ဒေသများကို ချွန်လှုပ်ထားရန် ကြိုးပမ်းကြသည်။ တနည်းအားဖြင့် ဆိုလျှင် တောင်တန်းဒေသများနှင့် မြန်မာပြည်မတို့ များပေါင်းမီ စေရန် ကြိုးပမ်းကြခြင်းဖြစ်သည်။ (ကြိုးပမ်းပုံ အသေးစိတ်ကို “အောင် သန်း၏ အောင်ဆန်း” စာအုပ်တွင် ဖတ်ပါ။) မြန်မာပြည်အား လွတ်လပ်ရေးပေးရသော်မူ တောင်တန်းဒေသများကို ဆုပ်ကိုင်ထား နိုင်လျှင် လွတ်လပ်ခါစ မြန်မာပြည်အား ၎င်းတို့ချယ်လှယ်ချင်တိုင်း ချယ်လှယ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ တောင်တန်းဒေသများမပါသော မြန်မာ ပြည်၏ လွတ်လပ်ရေးမှာ ပြီးပြည့်စုံသော လွတ်လပ်ရေးဖြစ်သည် မဟုတ်ပေ။ နယ်ချဲ့သမား၏ ခြေလှမ်းကို ကောင်းစွာ မြင်သော အောင်ဆန်းသည် တောင်တန်းဒေသများကို စည်းရုံးရန် ကြိုးပမ်း လေသည်။

တောင်တန်းဒေသများကို စည်းရုံးရသည့် လုပ်ငန်းမှာ လွယ်ကူသော လုပ်ငန်းမဟုတ်ပေ။

ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားသည် မြန်မာပြည်အား ယိုးကြိမ်သုံးလည်း (၁၈၂၆-၁၈၅၂-၁၈၈၅) တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများနှင့် ဗမာများ စိတ်ဝမ်းကွဲစေရန် ဖန်တီးသည်။ မြန်မာပြည်မအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးပုံစံတမျိုး၊ တောင်တန်းဒေသများအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးပုံစံတဖုံ တီထွင်လျက် နယ်ချဲ့သမားသည် ဗမာများနှင့် တောင်တန်းသားများ အချင်းချင်း ဝေးသည့်ထက် ဝေးအောင် ပြုလုပ်ကြသည်။ ဗမာများ ကောင်တန်းဒေသများသို့ မသွားနိုင်အောင် ဥပဒေစည်းကမ်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။ ပြည်မနှင့် တောင်တန်းဒေသများ မဆက်သွယ်နိုင်အောင် လမ်းဖန်းဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ထမင်လျှစ်လျှံရှုထားလည်။

ပြည်မတွင်လည်း ဗမာအမျိုးသားများနှင့် ကရင်အမျိုးသားများ တိုင်းနှင့်တိုင်း အထင်အမြင် လွဲမှားမှုများဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ကြသည်။ လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများတွင် ဗမာများကို လက်မခံဘဲ ကရင်အမျိုးသားများကိုသာ ထည့်သွင်း ဖွဲ့စည်းကြသည်။ ဗမာတော်လှန်ရေးသမားများကို နှိမ်နင်းရာတွင် ကရင်စစ်သားများကို အသုံးပြုကြသည်။ အစိုးရဌာနများတွင် ခန့်ထားရာ၌လည်း ဗမာများထက် ကရင်များကိုပို၍ အခွင့်အရေးပေးကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် နယ်ချဲ့သမားများသည် ဗမာများနှင့် ကရင် အမျိုးသားများ အချင်းချင်း အထင်လွဲအောင်ပြုလုပ်ကြသည်။

ဤသို့သော အခြေအနေတွင် ဗမာများနှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ စိတ်ဝမ်းကွဲနေသည်မှာ အံ့ဩရန် မရှိပေ။ ဤသို့သော အခြေအနေတွင် တိုင်းရင်းသားအားလုံး စည်းလုံး ညီညွတ်ရေး ရအောင် ဆောင်ရွက်ရသည့် အောင်ဆန်း၏လုပ်ငန်း မည်မျှခက်ခဲသည်ကို စဉ်းစားကြည့်က သိနိုင်ပါသည်။

လှပန်ခေတ် (၁၉၄၂-၄၅) တွင် ကရင်-ဗမာ ချစ်ကြည်ရေးရရှိရအောင် ဆန်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံ ဖော်ပြပြီး ဖြစ်သည်။ ယခု ရှမ်း၊ ကရင်၊ ကချင်၊ ကယား (ကရင်နီ)၊ ချင်း စသည့် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးအားလုံးနှင့် ညီညွတ်ရေး တည်ဆောက်ရမည့် သမိုင်းပေးတစ်ဆင့် အောင်ဆန်း ထမ်းဆောင်ရလေသည်။

ရှမ်းပြည်ကို ပဒေသရာဇ်နယ် စော်ဘွားများက လက်ဝါးကြီး အုပ်ထားသည်။ အများစုဖြစ်သော ရှမ်းတောင်သူလယ်သမားများမှာ ပဲပုပ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပြီး တိမ်ရလျက် မသေရုံတမယ် စားသောက်နေထိုင်ရသည်။ စော်ဘွားသည် အခွန်အတုတ်အမျိုးမျိုး ကောက်ခံရုံမက ကစားဝိုင်းများဖွင့်ကာ ရှမ်းပြည်သူလူထုအား ထဖတ်စက်၊ သွေးစုတ်ကြသည်။ ရှမ်းနင်းပြား လူထု၏ ဘဝလွတ်မြောက်ရေး ဆောင်ရွက်လိုသည့် တိုးတက်သော ရှမ်းအမျိုးသား ခေါင်းဆောင်များ နာလန်မထူနိုင်အောင် ဖမ်းဆီးနှိပ်စက်ကြသည်။ (စစ်ပြီးခေတ် တိုးတက်သော ရှမ်းလူငယ်များ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသည့် ရှမ်းပြည်သူ့ရဲဘော် အဖွဲ့ဝင်များအား ညအခါ အချုပ်ထောင်တိုင်းမထုတ်ဘဲ ချောင်းနဖူးတွင် ခေါင်းဖြတ်သတ်လျက် “သွေးချောင်းဝေး” စေခဲ့သည်။) မြန်မာပြည်မှ တိုးတက်သည့် နိုင်ငံရေးသမားများအား ရှမ်းပြည်တွင်းသို့ ဝင်ခွင့်မပြု၊ နာမည်ကြီး ရှမ်းပြည် ပုဒ်မ-၁၀ ဆို အသုံးပြုလျက် ဗမာနိုင်ငံရေးသမားများအား ၂၄-နာရီအတွင်း ရှမ်းပြည်နယ်မြေမှ မောင်းထုတ်ကြသည်။ ရှမ်းစော်ဘွားများ ဖောက်ပြန်ချင်တိုင်း ဖောက်ပြန်နိုင်ရန် ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမားများက အားပေးအားမြှောက် ပြုစုသာမက အကာအကွယ်ပေးထားသည့် ရှမ်းစော်ဘွားများသည် တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးတွင် မကူညီ ပေးမက အနှောက်အယှက်ပင် ပြုသည်ကို နောက်ပိုင်းတွင် ကြေညာလိုက်မည်။

အောင်ဆန်းကား ဘဝပေးအရ ဖောက်ပြန်သည့် လက်ထပ်မှုမှာ
ချွေသော ရှမ်းစော်ဘွားများကို အဓိကမထား၊ အဖိနှိပ်ခံ ရှမ်းပြည်သူ
လူထုကို အဓိကထား၍ စည်းရုံးသည်။ ရှမ်းစော်ဘွားများကိုမချော့။
(ချော့ခြင်း၊ ချောက်ခြင်း တည်းဟူသော စကားလုံးများ သည်
အောင်ဆန်း၏ အဘိဓာန်တွင်မရှိချေ။) “ယခုလို ကျွန်တော် အကြံ
ပေးတာကို သဘောမတူတဲ့ အင်္ဂလိပ်လက်အောက်မှာ နေချင်သေး
တယ်၊ သူတို့ပြုသမျှဘဲ ခံချင်ပါသေးတယ်ဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားတို့ရဲ့
သဘောအတိုင်းပဲ။ သို့သော် နောင်ကို ကျွန်တော်တို့ အဆိုးမပါနဲ့၊
ကျွန်တော်တို့က နယ်ချဲ့သမားများကို အပြင်းအထန် ချရအောင်မှာ
ဖြစ်လို့ နယ်ချဲ့သမားနဲ့ ပူးနေသူများကိုပါ ချမှတ်” ဟု ရှမ်းရှင်းနဲ့
ဘွားဘွားပြောချလိုက်လေသည်။ အောင်ဆန်း၏ ပွင့်လင်းရုံးသားမှ
ကြောင့် တကြောင်း၊ အဖိနှိပ်ခံ ရှမ်းပြည်သူလူထု၏ အကြံပူကြောင့်
တကြောင်း ရှမ်းစော်ဘွားများသည် ခြေထိုးချင်သလောက် မထိုးရဲ
ကြချေ။ ရှမ်းပြည်နှင့် မြန်မာပြည်မ-စည်းရုံးရေးတွင် အနောက်
အယုက် ပေးချင်သလောက် မပေးရဲကြချေ။

ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ချင်းတောင်တန်းဒေသ စည်းရုံးရေးတွင်
ရှမ်းပြည်စည်းရုံးရေးလောက် အနောက်အယုက် မတွေ့ရပေ။ ကချင်
ဒူးဝါးများနှင့် ချင်းတောင်အုပ်များမှာ ရှမ်းစော်ဘွားများလောက်
မဖောက်ပြန်ချေ။ ကချင်အမျိုးသားများနှင့် ချင်းအမျိုးသားများ
မှာ တော်လှန်ရေးသမားများဖြစ်လျက် ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမားအား
များစွာအထင်မကြီးကြပေ။ မြစ်ကြီးနားတွင်ပြောသည့် အောင်
ဆန်း၏ မိန့်ခွန်းကို ကြားနာပြီးလျှင် ကချင်ခေါင်းဆောင်ကြီး တဦး
က “ဗိုလ်ချုပ်ကို ကျွန်တော် ကတိတခုပေးလိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့
အပေါ်မှာ အင်္ဂလိပ် ကတိမတည်တာတွေထူးရင် အိမ်တဆောင်
လောက်ပင်ရှိမည်။ တကယ်လို့ ချစရာရှိရင်ခေါ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့
ချာဘို့ အသင့်ဘဲ” ဟု ပြောလေသည်။

အောင်ဆန်းကား ဘဝပေးအရ ဖောက်ပြန်သည့် လက်ထပ်မှုမှာ
ချွေသော ရှမ်းစော်ဘွားများကို အဓိကမထား၊ အဖိနှိပ်ခံ ရှမ်းပြည်သူ
လူထုကို အဓိကထား၍ စည်းရုံးသည်။ ရှမ်းစော်ဘွားများကိုမချော့။
(ချော့ခြင်း၊ ချောက်ခြင်း တည်းဟူသော စကားလုံးများ သည်
အောင်ဆန်း၏ အဘိဓာန်တွင်မရှိချေ။) “ယခုလို ကျွန်တော် အကြံ
ပေးတာကို သဘောမတူတဲ့ အင်္ဂလိပ်လက်အောက်မှာ နေချင်သေး
တယ်၊ သူတို့ပြုသမျှဘဲ ခံချင်ပါသေးတယ်ဆိုရင်တော့ ခင်ဗျားတို့ရဲ့
သဘောအတိုင်းပဲ။ သို့သော် နောင်ကို ကျွန်တော်တို့ အဆိုးမပါနဲ့၊
ကျွန်တော်တို့က နယ်ချဲ့သမားများကို အပြင်းအထန် ချရအောင်မှာ
ဖြစ်လို့ နယ်ချဲ့သမားနဲ့ ပူးနေသူများကိုပါ ချမှတ်” ဟု ရှမ်းရှင်းနဲ့
ဘွားဘွားပြောချလိုက်လေသည်။ အောင်ဆန်း၏ ပွင့်လင်းရုံးသားမှ
ကြောင့် တကြောင်း၊ အဖိနှိပ်ခံ ရှမ်းပြည်သူလူထု၏ အကြံပူကြောင့်
တကြောင်း ရှမ်းစော်ဘွားများသည် ခြေထိုးချင်သလောက် မထိုးရဲ
ကြချေ။ ရှမ်းပြည်နှင့် မြန်မာပြည်မ-စည်းရုံးရေးတွင် အနောက်
အယုက် ပေးချင်သလောက် မပေးရဲကြချေ။

ထိုရာဇသံအရ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်အက်တလီသည် ၁၉၄၆-ခု
ဒီဇင်ဘာလ ၂၀-ရက်နေ့တွင် ဗြိတိသျှပါလီမန်၌ မြန်မာပြည်အား
ဗြိတိသျှ ဓနသဟာယအတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ အပြင်တွင်ဖြစ်စေ လွတ်
လပ်သော နိုင်ငံအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုမည်ဟု ကျေညာရလေသည်။
ဘနည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် မြန်မာပြည်သည် ဗြိတိသျှဓနသဟာယ
အတွင်းတွင် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခရီးရအသာ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံအဖြစ် နေလို
က နေနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ဗြိတိသျှဓနသဟာယနှင့် မည်သို့မျှမပတ်
သက်သော လုံးဝလွတ်လပ်သည့် အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်နိုင်ငံ
အဖြစ် ခွဲထွက်လိုက ခွဲထွက်နိုင်သည်ဟု လူသိရှင်ကြားကျေညာခြင်း
ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အက်တလီသည် အောင်ဆန်းတို့အား အသေးစိတ်
လုပ်ငန်းများဆွေးနွေးရန်အတွက် လန်ဒန်မြို့သို့ ဖိတ်ခေါ်လေသည်။

ထိုဖိတ်ခေါ်ချက်အရ အောင်ဆန်းသည် သခင်မြ၊ ဦးတင်ထွတ်၊
ဦးကျော်ငြိမ်း၊ ဗိုလ်စကြာတို့နှင့်အတူ ဘိလပ်သို့သွားသည်။ ဖဆပလ
အဖွဲ့ဝင် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီး ဦးဘဗမာ နောက်မှ
လိုက်သွားသည်။ ဖဆပလအဖွဲ့ဝင် မဟုတ်သော ဝန်ကြီးများဖြစ်
သည့် ဦးစောနှင့် သခင်ဗစိန်တို့သည်လည်း အက်တလီကဖိတ်ခေါ်သဖြင့်
လိုက်သွားကြသည်။ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တွင် အောင်ဆန်းမှာ
အသက်အငယ်ဆုံးနှင့် အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်သည်။

ဘိလပ်အသွား နယူးဒေသီမြို့သို့ဝင်လျက် အောင်ဆန်းက အိန္ဒိယခေါင်းဆောင်ကြီး ပန်ဒစ်နေရူး (Pandit Nehru) နှင့် ဆွေးနွေးပြီးလျှင် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲသည် ပြုလုပ်သည်။ အိန္ဒိယ သတင်းစာဆရာများ၏ မေးခွန်းများကို ကျေနပ်အောင်ဖြေလျက် အောင်ဆန်းက (I hope for the best, but I am prepared for the worst.) "ကျွန်ုပ်သည် အကောင်းဆုံးကို မြှော်လင့်သည်။ သို့သော် အဆိုးဆုံးအတွက်လည်း အသင့်ရှိသည်" ဟု ပြောလေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ လွတ်လပ်ရေး "ရလျှင်ရ၊ မရလျှင်ချ" မည်ဟု ပြောခြင်းဖြစ်သည်။

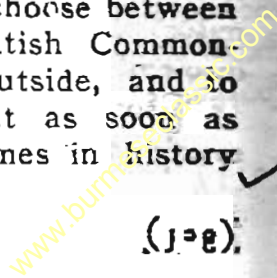
၁၉၄၇-ခု ဇန်နဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် အောင်ဆန်း ခေါင်းဆောင်သော မြန်မာအစိုးရ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် အက်တလီခေါင်းဆောင်သော ဗြိတိသျှအစိုးရကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့၏ အစည်းအဝေးကို လန်ဒန်မြို့ အမှတ်-၁၀ ဒေါင်းနင်းလမ်း (ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်ဧကဟာ)၌ စတင်ကျင်းပသည်။ မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ကိုယ်စား ပြောသည့် အောင်ဆန်း၏ မိန့်ခွန်းမှ အရေးကြီးသော အချက်များကို မူရင်းအတိုင်း အောက်တွင် ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

(I would like to say on behalf of the Delegation that whatever differences we may have in Burma, though indeed they are few and unimportant, we are one in our demand for full and unfettered freedom. We want that freedom soon, and we want to have the opportunity to prepare for it now. &

When we speak of Burma, we envisage a Burma united and free. There are not insurmountable obstacles in the way of achieving that unity. If all the racial groups in the country are offered full freedom, and if they but meet together and work together without interference, they will unite. This is also true of the so-called independent Karenni States. We strongly hold the view that religion or race should not deprive any citizen in Burma of his right to freedom.

Those then are our aspirations and our just demands. I can say that all the peoples of Burma, irrespective of race or religion, stand behind the demands.

We consider that independence should come to Burma within a year from now. We are gratified to hear the Prime Minister repeat the assurance that he gave in the House of Commons on the 20th December, and we are grateful to His Majesty's Government for the expression of their intention to leave it to Burma to choose between independence within the British Commonwealth and independence outside, and to aid us to get our fulfilment as soon as possible. It happens sometimes in history

that the noblest of intentions fail to bear fruit and that broad principles get diluted or defeated in the actual execution in detail. I am led to mention this because of our experience in Burma, but we do appreciate the good wishes of the Prime Minister and His Majesty's Government. I can make the assurance that we on our part will also respond in the same spirit.

In Burma the Constitution of 1935 and the White Paper of 1945 are unpopular. Our peoples are expecting that our Delegation will get from His Majesty's Government a new scheme which will enable them to participate in the management of our affairs and which will lead us to independence.)

မြန်မာဘာသာပြန်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

“ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ကိုယ်စား ကျွန်ုပ် ပြောလိုသည်မှာ ကျွန်ုပ် တို့ မြန်မာပြည်တွင် အရေးကြီးလှသောကိစ္စ အနည်းငယ်တွင် သဘောကွဲလွဲမှုများ ရှိနေကြစေကာမူ ကျွန်ုပ်တို့ တိုင်းရင်းသား အားလုံးသည် အချွတ်အချယ် ကင်းမဲ့စွာ တင်းပြည့်ကျပ်ပြည့် လွတ်လပ်ရေးကို 'တောင်းဆိုရာ၌ကား၊ တသံတည်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုလွတ်လပ်ရေးကို အလျင်အမြန် လိုချင်ကြလျက် ယခုမှ စတင်၍ ပြင်ဆင်လိုပါသည်။

“မြန်မာပြည်ဟု ပြောရာဝယ် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုင်းရင်းသား အားလုံး အညီအညွတ်ဖြစ်၍ လွတ်လပ်သော မြန်မာပြည်ကို ရည်

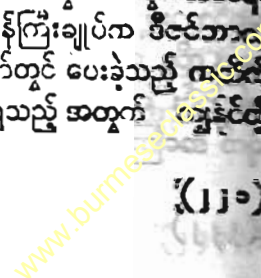
ညီညွတ်မှုရရှိရေးအတွက် မအောင်မြင် နိုင်သော အခက်အခဲဟူ၍ မရှိပါ။ တိုင်းပြည်တိုင်းရှိ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးအားလုံးသည် ရာနှုန်းပြည့် လွတ်လပ်ခွင့်ရရှိ၍ ပြည်ပပယောဂ မပါဘဲ အစုံအညီ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခွင့်ရကြကုန်၍ ညီညွတ် ကြပါ လိမ့်မည်။ ဤအချက်သည် 'လွတ်လပ်သည်'ဆိုသော ကရင်နီ ပြည် နယ်အတွက်လည်း မှန်ပါသည်။

[မှတ်ချက်။ ။ဥပဒေ သဘောအရ ကရင်နီပြည် (ယခု ကယားပြည်)မှာ ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမား သိမ်းပိုက်ခဲ့သော နယ်များတွင် မပါဝင်ခဲ့သဖြင့် လွတ်လပ်သည်ဟု ဆိုရပေ မည်။ သို့သော် လက်တွေ့တွင်မူ ဗြိတိသျှများ စိုးမိုးအုပ်ချုပ် ခြင်းခံနေရသည်။ ထို့ကြောင့် အောင်ဆန်းက “လွတ်လပ် သည်ဆိုသော ကရင်နီပြည်နယ်”ဟု ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

ဝာရေးသူ] ...ကိုးကွယ်သော ဘာသာ အလိုက်၎င်း၊ လူမျိုး အလိုက်၎င်း မြန်မာပြည်ရှိ တိုင်းရင်းသား အားလုံးသည် လွတ် လပ်ရေးမဆို ရှုံးသင့်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ လေးနက်စွာ ယုံကြည်ပါသည်။

“ထိုအရာများသည် (အချွတ်အချယ် ကင်းမဲ့သော တင်းပြည့် ကျပ်ပြည့် လွတ်လပ်ရေးနှင့် လွတ်လပ်ရေးအတွက်- ပြင်ဆင်နိုင်ခွင့်) တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ မြှော်မုန်းချက်နှင့် တရားသော တောင်းဆို ချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ လူမျိုးမရွေး၊ဘာသာမရွေး ပြည်သူ့ အား လုံးသည် ထိုတောင်းဆိုချက်များကို ထောက်ခံကြောင်း ကျွန်ုပ် ပြောနိုင်ပါသည်။

“မြန်မာပြည်သည် ယနေ့မှစ၍ တနှစ်အတွင်း လွတ်လပ်ရေး ရသင့်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆပါသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်က ဒီဇင်ဘာ ၂၀-ရက်နေ့ ပါလီမန် အောက်လွှတ်တော်တွင် ပေးခဲ့သည့် ကတိကို ထပ်လောင်း ကျေညာသည်ကို ကြားရသည့် အတွက် ကျွန်ုပ်တို့

ကျနေပေသည်။ မြန်မာပြည်အား ခြိတ်သျှော့နုသမာယ အထွေး တွင်ဖြစ်စေ၊ အပြင်တွင် ဖြစ်စေ၊ မိမိတို့ သဘောအတိုင်း လွတ်လပ် ရေးကို ရွေးချယ်ခွင့် ပေးရန်ငှား၊ ကျွန်ုပ်တို့ လိုလားချက် များကို လျင်မြန်စွာရအောင် အတွက် ကူညီရန်ငှား၊ ကြံရွယ်ကြောင်း ပြောဆို သည့်အတွက် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ အစိုးရကို ကျွန်ုပ်တို့က ကျေးဇူးတင် ပါသည်။ အမြဲမြတ်ဆုံးသော ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ပြန်သော ကျင့်စဉ်များပင် လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် တစ်ပါး တစ်ရံ မအောင်မြင်တတ်သည်ကို အမိုင်းတွင် တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်ုပ် တို့သို့ ပြောရခြင်းသည် မြန်မာပြည်တွင် ကျွန်ုပ် တို့တွေ့ကြုံရသော အတွေ့အကြုံ များကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့လည်း ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဘုရင်မင်းမြတ် အစိုးရ၏ စေတနာကို လေးစားပါ သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ သက်မှလည်း ထိုစေတနာ ကို တုံ့ပြန်မည် ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်ကတိပေးနိုင်ပါသည်။

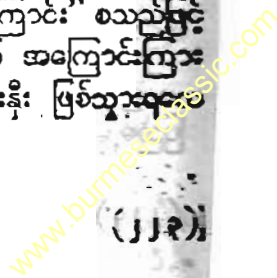
“မြန်မာပြည်တွင် ၁၉၃၅ ခု အုပ်ချုပ်ရေး ဥပဒေနှင့် စက္ကူဖြူ စာတန်းကို လူထုက မကြိုက်ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ကိစ္စအဝဝကိုဆောင်ရွက်နိုင်၍ လွတ်လပ်ရေးသို့ ပို့ဆောင် ပေးမည့် စီမံကိန်း အသစ်ကို ဘုရင်မင်းမြတ်၏ အစိုးရထံမှ ရလာ လိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ပြည်သူများက မြော်လင့် နေကြပါသည်။”

အောင်ဆန်းက တောင်တန်း ဒေသများ အပါအဝင် မြန်မာ ပြည်တဝှန်းလုံး လွတ်လပ်ရေး ရရန်အတွက် အရေးဆိုနေစဉ် (၁-၇) တိုက်ပွဲဝင်နေစဉ် ရှမ်းစော်ဘွားများက “ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စော်ဘွားများ၏ ကိုယ်စားလှယ်မဟုတ်ကြောင်း၊ တောင်တန်းနယ် များ ကိစ္စ ဆွေးနွေးရန် စော်ဘွားများကို သီးခြား ဖိတ်ခေါ်စေလို ကြောင်း” စသည်ဖြင့် ခြိတ်သျှော့ဝန်ကြီးချုပ် အက်တလီထံ ကြားနန်း ချက် အကြောင်းကြားကြလေသည်။

[အထက်တွင် ရေးခဲ့သည့်အတိုင်း လူတန်း စား မ နှင့် သည့် အထောက်အကူများ စော်ဘွားများက လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲတွင် မကူညီရုံမက အနှောက် အယှက်ပေးခြင်းပေတည်း။ သို့သော် ဟိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေး ရသောအခါ ထိုစော်ဘွားများသည် အခွင့် အရေး အယူဆုံး၊ အရဆုံးဖြစ်သည်။ မပြတ်သားသော ဦးနုခေါင်း ဆောင်သည့် ပထမလမ်း (နောက်ပိုင်း ပထမ) အစိုးရကလည်း ကျောမဲ့ ချမ်းပြည်သူလူထုကလွတ် လွတ် မြောက် ရေး အတွက် ထိရောက်စွာ မဆောင်ရွက်ဘဲ ရှမ်းစော်ဘွားများအား အလိုလိုက်ခဲ့သည်။ ရလဒ် မှာ “ရလေ လိုလေ အိုတခွေ” ဆိုသကဲ့သို့ ရှမ်းစော်ဘွားများသည် ပြည်ထောင်စုမှ ခွဲထွက်ရန် ကြံစည်ကြိုးပမ်းလာကြသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ် ကြီးနေစဝင်း ခေါင်းဆောင်သော တော်လှန်ရေးကောင်စီက အာဏာ သိမ်းလိုက်ရလေသည်။ ဤဖြစ်ရပ်မှာ သမိုင်း၏ သီးခြားဖြစ်ရပ်တခု ဖြစ်သဖြင့် သက်ဆိုင်သူများက သက်ဆိုင်သည့်နေရာတွင် ရေးသား ကြပါလိမ့်မည်။]

ရှမ်းစော်ဘွားများ ရှိက်လိုက်သော ကြေးနန်းစာရသောအခါ အက်တလီက အောင်ဆန်းအား “ဘယ်နှယ်လဲ ဦးအောင်ဆန်း၊ စော်ဘွားတွေ့ ဝိုက်လိုက်တဲ့ကြေးနန်း ကြည့်ပါဘူး” ဟု ပြောလေ သည်။ အောင်ဆန်းအား ကလိလိုက်ခြင်းပေတည်း။

သို့သော် ရှမ်းပြည်သူတွေက လူထု အစည်းအဝေးကြီး ကျင်းပ ကာ “တောင်တန်း ဒေသများသည်လည်း မြန်မာပြည်နှင့် တပါ ကည်း လွတ်လပ်ရေးရလိုကြောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း တို့၏ လိုလားချက်ကိုလည်း တခဲနက် ထောက်ခံကြောင်း” စသည်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချကာ အက်တလီထံ ကြေးနန်းရိုက် အကြောင်းကြား သဖြင့် စော်ဘွားများ၏ ကြေးနန်းမှာ အချည်းနှီး ဖြစ်သွားရလေ သည်။

[အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲများတွင် အချစ်သမား၊ လယ်သမား တည်းဟူသော အောက်လွှာ လူတန်းစား သာလျှင် အနစ်နာခံကာ ပါဝင်ဆင်နွှဲကြသည်။ ပဒေသရာဇ် အရင်းရှင်စသော အထက်လွှာ လူတန်းစားသည် မပါဝင်မကူညီပုံမက အနောက် အယုတ်ပင် ပြုတတ်ကြသည်။ ထိုအချက်ကို ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း သခင်နုသည် တချိန်က ကောင်းစွာသဘောပေါက်ဖို့ပင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် တိုင်းပြည်ပြု လွတ်တော်တွင် ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံပုဒ်မ အတည်ပြုရန် တင်သွင်းစဉ် သခင်နုသည် “တောင်းတို၊ ခိုတိုတို့နေရာမှာ ပုဆိုးရှည် အဝင်မခံနိုင်”ဟု ပြောသွားဟန် တူသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် အင်္ဂလိပ်အရင်း ရှင်ကြီးများက ကုသားအရင်းရှင်ကြီးများ၏ နေရာတွင် မြန်မာအရင်း ရှင်ကြီးများ ဝင်ရောက်လျက် လုပ်သားပြည်သူတွေအား သွေးစုတ် ခွင့်မပြုနိုင်ဟု ပြောခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် လူတန်းစား မမှန်သော သခင်နု (ယခု ဦးနု)သည် တဖြေးဖြေး ပုဆိုးရှည်များ၏ အိတ်ယဲသို့ ရောက်သွားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဦးနု၏ ရှေးစကား-နောက်စကား မညီပုံကို ရေးလျှင် ကျမ်းတစောင်ပင်ဖွဲ့နိုင်ပေမည်။ ဤကားစကား ချုပ်။]

ရမ်းလူထုကိုယ်စားလှယ်များ၏ ကြေးနန်းရသောအခါ အက် တလီသည် “ပင်လုံ အစည်းအဝေး၊ သို့မဟုတ် လူထုအစည်းအဝေး ပြီးဆုံးသည့်အခါ ဗြိတိသျှ အစိုးရနှင့် မြန်မာအစိုးရတို့သည် တောင် တန်းဒေသများ၏ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုချက်၊ ထင်မြင်ချက်များနှင့် လိုက်လျောညီစွာ တောင်တန်းဒေသများ၏ လိုအပ်မှုကို ဖြည့် ရန်” ဟူသောစည်းကမ်းချက်ကိုပေး၍ လိုက်လျောလာပါတော့သည်။

ဗြိတိသျှအစိုးရအနေဖြင့် ထိုအချိန်ထိ တောင်တန်းဒေသများကို ပြည်မမှ ခွဲထုတ်ထားနိုင်လိမ့်မည်ဟု မြှော်လင့် နေဟန် ရှိသည်။

ပင်လုံတွင် တောင်တန်းသားများ၏ ကွန်ပရင့် ကျင်းပရန် အစီအစဉ် မှာ ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ အစီအစဉ်ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်ရှိ ဗြိတိသျှ အရာရှိများထံမှ မည်သို့သော အစီရင်ခံစာရထားသည်မသိဘဲပင် ဗြိတိသျှ အစိုးရသည် တောင်တန်းဒေသသားများက ပြည်မမှ ခွဲထုတ် ရန်၊ သို့မဟုတ် ယခင်ကကဲ့သို့ သီးခြားကင်းလွတ်စွာနေရန် ဆုံးဖြတ် ကြလိမ့်မည်ဟု မြှော်လင့်လျက်ပင် ရှိဟန်တူသည်။

ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ ပင်လုံတွင် ကွန်ပရင့် တရပ် ကျင်းပ ကွာ တောင်တန်းသားများ၏ဆန္ဒကို ရယူရန်ဟူသော အဆိုပြုချက်ကို အောင်ဆန်းသည် စည်းကမ်းချက်ဖြင့် လက်ခံသည်။ ထိုစည်းကမ်း ချက်မှာ ပင်လုံ ကွန်ပရင့် တက်ရောက် သူများသည် လူထု၏ ကိုယ်စားလှယ်အစုအဖွဲ့ဖြစ်ခဲ့သော တခြားတနေရာတွင် ကွန်ပရင့် တရပ်ထပ်မံကျင်းပပေးရမည် ဟူသည့်စည်းကမ်းချက်ဖြစ်သည်။

(နိုင်ငံရေးသဘောတရားအရ ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ အဆိုပြု ချက်ကို စည်းကမ်းချက်မပါဘဲ အကြောင်း မဲ့ လက် ခံ လျှင် လက်ျာသွေဖည်ရေးဖြစ်၍ လုံးဝ လက်မခံလျှင် လက်ဝဲသွေ ဖည်ရေးဖြစ်ပေမည်။ အောင်ဆန်းသည် သဘောတရားကျင့် ဘုံးရာတွင် ဝဲ-ယာ သွေဖည်ရေးရှောင်တတ်ကြောင်းထင်ရှား သည်။ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်တိုင်း သဘောတရားကို အလွတ် ရှုတ်ဆိုနိုင်ကြသည်။ သို့သော် သဘောတရားနှင့် လက်တွေ့ဆက်စပ်ရာတွင် ဝဲ-ယာသွေဖည်ရေး ရှောင်နိုင် သည့် ခေါင်းဆောင်များသည် သဘောတရား ကျင့်သုံး ရာ တွင် ဝဲ-ယာ သွေဖည်ရေးရှောင်လျက် မကျင့်သုံးထာကြသဖြင့် အရှုံးနှင့် ရင်ဆိုင်ကြရသည်။)

၁၉၄၇-ခု ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် အောင်ဆန်း နှင့် အက်တလီတို့သည် မြန်မာပြည်အား လွတ်လပ်ရေး ပန်းတိုင် သို့ ပို့ဆောင်မည့်စာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။ ထိုစာချုပ်မှာ "အောင်ဆန်းအက်တလီစာချုပ်" ဟု သမိုင်း တွင်လေသည်။ စာချုပ် ကို မူရင်းအတိုင်း အောက်တွင် ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

x x x

CONCLUSIONS REACHED IN THE CONVERSATIONS BETWEEN HIS MAJESTY'S GOVERNMENT AND THE DELEGATION FROM THE EXECUTIVE COUNCIL OF THE GOVERNOR OF BURMA. CONCLUSIONS

His Majesty's Government and the Delegation of the Burma Executive Council having discussed all the matters affecting the future relations between Great Britain and Burma which were raised by the Delegation have reached the following agreed conclusions as to the methods by which the people of Burma may achieve their independence, either within or without the Commonwealth, as soon as possible:

1. The Constituent Assembly

Interim Legislature.

In order that the people of Burma may decide on the future constitution of their country as soon as possible a Constituent Assembly shall be elected instead of a Legislature under the Act of 1935. For this purpose the electoral machinery of the 1935 Act will be used.

Elections will take place in April for the general non-communal, the Karen, and the Anglo-Burman constituencies as constituted under the Act of 1935, and for each constituency two members shall be returned. Any Burma nationals (as defined in Annex A) registered in a general constituency other than one of those mentioned above shall be placed on the register of a general non-communal constituency.

2. Transitional Form of Government.

During the period of transition the Government of Burma will be carried on as at present under the special powers of section 139 of the Act of 1935 and the Temporary Provisions Act of 1945 together with any Orders in Council made thereunder.

If any exceptional circumstances arise which in the opinion of either Government require special treatment, His Majesty's Government will consider what, if any, alteration can be made to meet such circumstances.

During the interim period there will be a Legislative Council as provided by the Act of 1945. Power will be sought by His Majesty's Government by Order in Council to increase the numbers authorised from 50 to 100.

As soon as the elections to the Constituent Assembly are completed, the Governor will nominate a Legislative Council of 100. It will be drawn from among those elected to the Constituent Assembly with the inclusion of a small number of persons to represent the non-indigenous minorities.

The powers of the Legislative Council will be identical with those possessed by the recently dissolved Legislative Council of 50.

4. Interim Government.

The Executive Council of the Governor will constitute the Interim Government of Burma.

While it is not possible to alter the legal powers of the Executive Council, or of the Governor, which must continue within the framework set out in paragraph 2 above, the Interim Government will be conducted generally in the same manner as the Interim Government of India at the present time, and in particular;

www.burmeseclassic.com

(a) The Executive Council will be treated with the same close consultation and consideration as a Dominion Government, and will have the greatest possible freedom in the exercise of the day-to-day administration of the country.

The convention exercised during the currency of the Act of 1935 as to the Governor presiding at the meetings of the Council of Ministers shall be continued in relation to the Executive Council.

(b) His Majesty's Government agree in principle that the Government of Burma shall have financial autonomy (see Annex B);

(c) Matters concerning Defence and External Affairs will be brought before the Executive Council, which will be fully associated with the disposal of business in such matters.

(d) The Governor will depute to his Counsellor for Defence and External Affairs the day-to-day administration of those subjects.

Subject only to the limitations inherent in the legal position, the Executive Council will be at full liberty to raise, consider, discuss and decide on any matters arising in the field of policy and administration.

5. External Affairs.

There shall be appointed forthwith a High Commissioner for Burma to represent the

Burmese Government in London. His Majesty's Government will request the Governments of the countries with which Burma wishes to exchange diplomatic representatives to agree to such an exchange.

6. Membership of International Organisations.

His Majesty's Government will lend their full support to any application by Burma for membership of the United Nations Organisation as soon as Burma's constitutional position makes it possible for such an application to be entertained. In the meantime His Majesty's Government will explore with the Secretary-General, how far it is possible for Burma to be represented at any meetings of, or under the auspices of, the United Nations Organisation.

They will also approach any other international bodies which the Government of Burma may desire, with a view to ascertaining whether Burma can be associated with the work of such bodies as a member nation or otherwise.

7. Defence.

(a) In accordance with settled practice all the British forces stationed in Burma will remain under the ultimate control of His Majesty's Government.

(b) All Burmese forces will forthwith come under the control of the Government of Burma.

(c) His Majesty's Government have agreed in principle that the G. O. C. in Burma shall become subordinate to the Governor and Government of Burma at the earliest practicable moment, but for the present, until the liquidation of inter-allied arrangements of Command which cover many countries, the G. O. C. in Burma will remain under S. E. A. L. F. During this period there will of course be close collaboration between the Governor, the Government of Burma, and the authorities concerned.

Appropriate arrangements on similar lines will apply in respect of the Naval and Air services.

(d) The question of assistance in building up the Defence Forces of Burma will be a matter for discussion between the two Governments. His Majesty's Government wish to do their utmost to help the Government of Burma in this matter, but must have regard to their already heavy commitments in other parts of the world.

(e) The question of the retention of use of any British forces in Burma after the coming into operation of the new constitution will be a matter for agreement between His Majesty's Government and the Government of Burma,

8. Frontier Areas.

It is the agreed objective of both His Majesty's Government and the Burmese Delegates to achieve the early unification of the Frontier Areas and ministerial Burma with the free consent of the inhabitants of those areas. In the meantime, it is agreed that the people of the Frontier Areas should, in respect of subjects of common interest, be closely associated with the Government of Burma in a manner acceptable to both parties. For these purposes it has been agreed:

(a) There shall be free intercourse between the peoples of the Frontier Areas and the people of ministerial Burma without hindrance.

(b) The leaders and representatives of the peoples of the Frontier Areas shall be asked, either at the Panglong Conference to be held at the beginning of the next month or at a special Conference to be convened for the purpose, to express their views upon the form of association with the Government of Burma which they consider acceptable during the transition period: whether-

- I. by the appointment of a small group of Frontier representatives to advise the Governor on Frontier affairs and to have close liaison with the Executive Council: or

- II. by the appointment of one Frontier Area representative as Executive Councilor in charge of Frontier Affairs; or
- III. by some other method.

(c) After the Panglong meeting, or the special conference, His Majesty's Government and the Government of Burma will agree upon the best method of advancing their common aims in accordance with the expressed views of the peoples of the Frontier Areas.

(d) A Committee of Enquiry shall be set up forthwith as to the best method of associating the Frontier peoples with the working out of the new constitution for Burma. Such Committee will consist of equal number of persons from ministerial Burma, nominated by the Executive Council, and of persons from the Frontier Areas, nominated by the Governor after consultation with the leaders of those areas, with a neutral chairman from outside Burma selected by agreement. Such committee shall be asked to report to the Government of Burma and His Majesty's Government before the summoning of the Constituent Assembly. ✓

9. Finance.

A number of financial questions have been considered and an agreement has been arrived

at as to how these matters should be dealt with, which is set out in Annex B attached hereto.

10. Other matters.

A number of other questions will arise for settlement between His Majesty's Government and the Government of Burma connected with the change in the status of Burma. These will be taken up as they arise and will be dealt with in the same friendly cooperative spirit that has marked the present discussions.

Both His Majesty's Government and the Delegates of the Burma Executive Council are convinced that by a continuation of the present method of consultation and co-operation smooth and rapid progress can be made towards their common objective of a free and independent Burma, whether within or without the British Commonwealth of Nations, and they have, therefore, agreed to co-operate in the settlement of all future matters which shall arise between them through the transitional period until Burma's new Constitution comes into operation.

(sd) C. R. ATTLEE.
10, Downing Street, S. W. I,
27th January 1947.

(sd.) AUNG SAN.

Note: The Hon. Thakhin Ba Sein and the Hon. U Saw are unable to associate themselves with these conclusions

ANNEX (A)

A Burma National is defined for the purpose of eligibility to vote and to stand as a candidate at the forthcoming elections as a British subject or the subject of an Indian State who was born in Burma and resided there for a total period of not less than eight years in the ten years immediately preceding either 1st January, 1942, or 1st January, 1947.

(Initialed) C. R. A.

(Initialed) A.C.

ANNEX (B)
FINANCE.

1. His Majesty's Government have agreed in principle that Burma should have financial autonomy.

2. His Majesty's Government have undertaken to do all they can to secure her effective membership, as soon as she is in a position to make the application and should she so desire, of the International Monetary Fund and the International Bank.

3. Burma has received as an interest-free loan approximately £ 8 million (net) for the Burma financial year October 1945 to September 1946 and it has already been agreed that, for the financial year October 1946 to September 1947, she should receive a further £ 7.5 million (net). His Majesty's Government have now agreed that they will make a further contribution towards this year's deficit on the Ordinary Budget, taking account of any contribution for the Frontier Areas.

4. As regards the Projects Budget (which deals mainly with the governmental activities) His Majesty's Government will examine the possibility of a credit with a definite ceiling, without United Kingdom control, but with the fullest exchange of information.

5. His Majesty's Government are prepared to agree in principle to the possibility of converting a part of any interest-free loan into an outright grant in the light of the result of the further joint study of the facts of the financial situation (see next paragraph).

စောစောဆန်းစိမ်း

(122)

(126)

စိုးစောစောဆန်းစိမ်း

6. It is agreed that there should be a further joint study in Burma of the facts of the financial situation, without commitment on either side. Should further financial assistance be needed from His Majesty's Government beyond that agreed in paragraphs 3 and 4 of this Annex, this assistance, if given, will be subject to such conditions as may be agreed upon.

(Intld) C. R. A.

(Intld) A. S.

x

x

x

အောင်ဆန်း-အက်ဘလီစာချုပ်

(မြန်မာပြန်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်)

ဘုရင်မင်းမြတ်အစိုးရနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဘုရင်ခံ
မင်းကြီး၏ အမှုဆောင်ကောင်စီမှ ကိုယ်စား
လှယ်တော်တို့ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရာမှ ရောက်ရှိ
ခဲ့သော အဆုံးသတ်ချက်များ။

ကိုယ်စားလှယ်တော်များ၏ အရေးဆိုသော ဂရိတ်ဗြိတိန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်တို့၏ အနာဂတ်ဆက်ဆံရေးနှင့် သက်ဆိုင်သော ကိစ္စအဝဝတို့ကို ဘုရင်မင်းမြတ် အစိုးရနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတော် အမှုဆောင် ကောင်စီ၏ ကိုယ်စားလှယ်တော်များ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ပြီးလျှင် “ကော်မော်ဒဲလ်သ်” အတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ အပြင်ပုဂ္ဂိုလ်စေ ဆောလျင်နိုင်သမျှ ဆောလျင်စွာ မြန်မာနိုင်ငံတော်သို့ နိုင်ငံသားများသည် မိမိတို့လွတ်လပ်ရေးကို ဆွတ်ခူးနိုင်စေမည်ဖြစ်သော နှစ်လမ်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါသဘောတူ အဆုံးသတ်ချက်များကို ဆောက်ကြလေသည်။

www.burmeseclassic.com

၁။ တိုင်းပြုပြည်ပြုထွက်ခတ်

မြန်မာနိုင်ငံတော်သူ နိုင်ငံသားတို့သည် မိမိတို့၏နိုင်ငံအနာဂတ် အုပ်ချုပ်ရေးကို ဆောလျှင်နိုင်သမျှ ဆောလျှင်နိုင်စွာ ဆုံးဖြတ်စိမ့်သောငှာ ၁၉၃၅-ခုနှစ် အက်ဥပဒေအရ ဥပဒေပြုအဖွဲ့အစား တိုင်းပြု ပြည်ပြုလွှတ်တော်ကို ရွေးကောက် တင်မြှောက်စေရမည်။ ဤကိစ္စအတွက် ၁၉၃၅-ခု အက်ဥပဒေရွေးကောက်နည်းစနစ်ကို အသုံးပြုလိမ့်မည်။

၁၉၃၅-ခု အက်ဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းထားသည့် ဒေသန္တရနှင့် မဆိုင်သော ကရင်၊ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာကျား မဲဆန္ဒနယ်များအတွက် ရွေးကောက်ပွဲများကို ပြေလွတ် တွင်ကျင်းပလိမ့်မည်။ မဲဆန္ဒနယ်တခု အတွက် အမတ်နှစ်ယောက် တင်မြှောက်ရမည်။ (နောက်ဆက်တွဲ 'က'တွင် ဖော်ပြသည့်) အထက်ဖော်ပြသည့် အပါအဝင်မှ အခြား ဖြစ်သော မြန်မာတိုင်းရင်းသားများကို ဒေသန္တရနှင့် မဆိုင်သော အထွေထွေမဲဆန္ဒနယ်စာရင်းတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

၂။ ခေတ်ပြောင်းချိန် အစိုးရ အမျိုးအစား

ခေတ်ပြောင်းချိန်ကာလတွင် မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ယခု အတိုင်းကဲ့သို့ပင် ၁၉၃၅-ခုနှစ် အက်ဥပဒေအပိုင်း ၁၃၉ အရ အပ်နှင်းထားသည့် အထူးအာဏာများနှင့် ၁၉၄၅-ခုနှစ် ယာယီ စီမံချက် အက်ဥပဒေနှင့်တကွ ယင်းဥပဒေအရ ကောင်စီတွင် ဣတိပြန်လိုက်သော အမိန့်ဟူသမျှအတိုင်း ဆောင်ရွက်သွားလိမ့်မည်။

အစိုးရတိုင်းတဖက်၏ သဘောတွင် အထူးဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည့် ဟု ထင်မြင်သော ထူးခြားသည့် အကြောင်းအချက်များပေါ်ပေါက် လျှင်၊ လိုအပ်ကြောင်းအချက်များကို လိုက်လျောညီထွေ ပြောင်းလဲ

နိုင်ချွန် ရှိလျှင်-မည်သို့သော ပြောင်းလဲနိုင်ချွန် ပြုလုပ်နိုင်သည်ကို ဘုရင်မင်းမြတ် အစိုးရက စဉ်းစားလိမ့်မည်။

၃။ ကြားဖြတ်ဥပဒေပြုအဖွဲ့

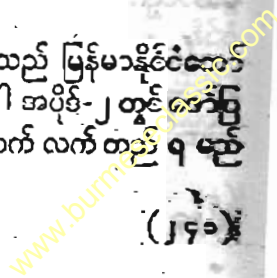
ကြားဖြတ်ကာလအတွင်း ၁၉၄၅-ခုနှစ် အက်ဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့်အတိုင်းဖြစ်သော ဥပဒေပြုကောင်စီဘဏ္ဍာလိမ့်မည်။ အခွင့် ပြုထားသော ဦးရေကို ၅၀-မှ ၁၀၀-သို့ တိုးမြှင့်ရန်အာဏာကို ဘုရင်မင်းမြတ်အစိုးရသည် ကောင်စီတွင်ထုတ်ပြန်သော အမိန့်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းလိမ့်မည်။

တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်အတွက် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း များ ပြီးဆုံးသည်နှင့်တပြိုင်နက် ဘုရင်ခံမင်းကြီးသည် ဦးရေ ၁၀၀ ပါဝင်သော ဥပဒေပြုကောင်စီတခုကို အမည်တပ် ခန့်အပ်လိမ့်မည်။ ထိုကောင်စီအဖွဲ့တွင် တိုင်းရင်းသားမဟုတ်သော လူနည်းစုများ၏ ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ရန် လူဦးရေ အနည်းငယ်ကို ပါဝင်စေလျက် တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်သို့ ရွေးကောက်တင်မြှောက်လိုက်သော သူများထဲမှ ရွေးချယ်လိမ့်မည်။

ဥပဒေပြုကောင်စီ၏ အာဏာများမှာ မကြာသေးမီက ဖျက်သိမ်း လိုက်သော ဦးရေ ၅၀-ပါဝင်သည့် ဥပဒေပြုကောင်စီရရှိထားသော အာဏာများနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်လိမ့်မည်။

၄။ ကြားဖြတ်အစိုးရ

ဘုရင်ခံမင်းကြီး၏ အမှုဆောင်ကောင်စီသည် မြန်မာနိုင်ငံတော် ၏ ကြားဖြတ်အစိုးရဖြစ်လိမ့်မည်။ အထက်ပါ အပိုင်း-၂ တွင် ဖော်ပြ ခဲ့သော အဖြူတည်တောင် အတွင်းတွင် ဆက်လက်တည် ရ ဖြစ်

ဖြစ်သော အမှုဆောင်ကောင်စီ၊ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတို့သည် အဖွဲ့အစည်းတို့တွင် သက်ရောက်သော ကန့်သတ်ချက်များမှပင် အမှုဆောင် ကောင်စီအဖွဲ့သည် စီမံကိန်းနှင့် အုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့ဝယ်တွင် ပေါ်ပေါက်သော ကိစ္စတူသမျှကို အရေးဆိုရန်နှင့် ဝေးစားရန်၎င်း၊ ဆွေးနွေးရန်၎င်း၊ ဆုံးဖြတ်ရန်၎င်း လုံးဝလွတ်လပ်ခွင့် ရှိလိမ့်မည်။

(က) အမှုဆောင်ကောင်စီကို ဒီမိုကရေစီနှင့် အစိုးရများအား ရင်းနှီးစွာ တိုင်ပင်နှိုးဆော် အလေးဂရုပြုဘိသကဲ့သို့ ပြုမူလိမ့်မည် အပြင် အမှုဆောင်ကောင်စီသည် နိုင်ငံအုပ်ချုပ်ရေး ဆောင်ရွက်ခြင်း တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ အကြီးဆုံးဆုံးသော လွတ်လပ်ခွင့်ကို ရရှိလိမ့်မည်။

ဝန်ကြီးအဖွဲ့ အစည်းအဝေးပွဲများတွင် ဘုရင်ခံမင်းကြီးက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ၁၉၃၅-ခုနှစ် အက်ဥပဒေ တည်ဆဲသဘောအတိုင်းအသုံးပြုသော ဓလေ့ထုံးစံကို အမှုဆောင်ကောင်စီနှင့် သက်ဆိုင်ရာတွင်ပင် ဆက်လက်ကျင့်သုံးလိမ့်မည်။

(ခ) မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ကိုယ်ပိုင် ဘဏ္ဍာရေး ထုပ်ချုပ်မှု (နောက်ဆက်တွဲ "ခ"ကို ကြည့်ပါ) ရရှိစေမည်ဟု မူအားဖြင့် ဘုရင်မင်းမြတ်အစိုးရက သဘောတူညီသည်။

(ဂ) ကာကွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများကို အမှုဆောင် ကောင်စီတွင် တင်သွင်းလိမ့်မည်။ အမှုဆောင် ကောင်စီသည် ဤအရေးကိစ္စများကို စီမံခန့်ခွဲရာတွင် အပြည့်အစုံ တွဲဖက်ဆောင်ရွက်လိမ့်မည်။

(ဃ) ထိုကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ခြင်းတာဝန်ကို ဘုရင်ခံမင်းကြီးက ကာကွယ်ရေး၊ နိုင်ငံခြားရေး အတိုင်ပင်ခံ ဝန်ကြီးအား တာဝန်လွှဲအပ် လိမ့်မည်။

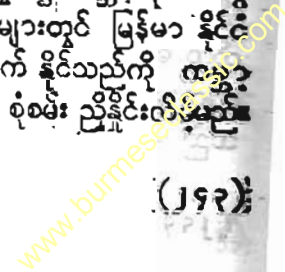
အဖွဲ့အစည်းတို့တွင် သက်ရောက်သော ကန့်သတ်ချက်များမှပင် အမှုဆောင် ကောင်စီအဖွဲ့သည် စီမံကိန်းနှင့် အုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့ဝယ်တွင် ပေါ်ပေါက်သော ကိစ္စတူသမျှကို အရေးဆိုရန်နှင့် ဝေးစားရန်၎င်း၊ ဆွေးနွေးရန်၎င်း၊ ဆုံးဖြတ်ရန်၎င်း လုံးဝလွတ်လပ်ခွင့် ရှိလိမ့်မည်။

၅။ နိုင်ငံခြားရေးကိစ္စများ

လန်ဒန်မြို့တော်တွင် မြန်မာအစိုးရကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွက် မဟာမင်းကြီးတပါး ခန့်ထားစေလိမ့်မည်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်က တိုင်းရေးပြည်မှ စေ့စပ်ပြောဆိုသူ ကိုယ်စားလှယ်လဲလှယ်လိုသော နိုင်ငံများ၏ အစိုးရများအား ထိုကဲ့သို့ လဲလှယ်ခြင်းကို သဘောတူရန် ဘုရင်မင်းမြတ် အစိုးရက တောင်းဆိုလိမ့်မည်။

၆။ ပြည်ထောင် အချင်းချင်း အဖွဲ့အစည်း များ၏ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်တဦးအဖြစ်ဖြင့် ပါဝင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လျှောက်ထားချက်ကို မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ တိုင်းပြုပြည်ပြုရေး အခြေအနေသည် ထိုလျှောက်ချက်မျိုးကို လက်ခံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်သည်နှင့်ထပြိုင်နက် ဘုရင်မင်းမြတ် အစိုးရက လုံးဝထောက်ခံချက်ပေးလိမ့်မည်။ ဤအတောအတွင်း၌ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးက ကြီးမှူးသော အစည်းအဝေးများတွင် မြန်မာ နိုင်ငံတော်က မည်မျှလောက် ပါဝင်ဆောင်ရွက် နိုင်သည်ကို ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးနှင့် စုံစမ်း ညှိနှိုင်းလိမ့်မည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ချဉ်းကပ် ဆက်သွယ်လျက် ရှိသော အခြား အခြားသော ပြည်ထောင်အချင်းချင်း အဖွဲ့အသင်းများသို့ လည်း ထိုအဖွဲ့များ၏ အလုပ်တွင် အပွဲဝင် နိုင်ငံ အဖြစ်ဖြင့် သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော် အပါအဝင်အောင်ရွက်နိုင် မှုကို ထောက်လှမ်းစစ်လျောက်သော သဘောနှင့် ချဉ်းကပ်ဆက်သွယ် လိမ့်မည်။

၇။ ကာကွယ်ရေး

(က) တည်မြဲလျက်ရှိသော လုပ်ချိုးလုပ်စဉ်အတိုင်း မြန်မာနိုင်ငံ တော်တွင် ချထားသော ဗြိတိသျှစစ်သည်တော်များ အားလုံးသည် ဘုရင်မင်းမြတ် အစိုးရ၏ အဆုံးစွန်သော အုပ်ချုပ်မှု လက်အောက် တွင် နေလိမ့်မည်။

(ခ) မြန်မာစစ်သည်တော် အားလုံးတို့မှာ မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်မှုလက်အောက်သို့ ချွတ်ခြင်းရောက်ရှိစေမည်။

(ဂ) မြန်မာနိုင်ငံတော် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသည် စောနိုင်သမျှ စောစော ဖြစ်နိုင်သောအချိန်၌ ဘုရင်မင်းကြီးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ တော်အစိုးရ လက်အောက်ခံ ဖြစ်စေရမည်ဆိုသည်ကို မူအားဖြင့် ဘုရင်မင်းမြတ်အစိုးရက သဘောတူညီကြောင်း။ သို့ရာတွင် ယခု အခိုက်အတန့်မှာ နိုင်ငံပေါင်းများစွာတွင် ပျံ့နှံ့လျက်ရှိသော မဟာ မိတ်အချင်းချင်း စစ်ဒဏ်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်မှုအစီအစဉ်များကို မရုပ် သိမ်းပေးသမျှ/ မြန်မာနိုင်ငံတော်စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသည် အရှေ့အာရှ တိုက် တောင်ပိုင်းကုန်းတပ်များ၏ လက်အောက်ခံ ဖြစ်နေလိမ့်မည်။ ဤကာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်တို့ သည် မေတ္တာအတိုင်းပင် ရင်းနှီးစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လိမ့်မည်။

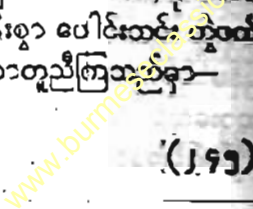
ရေအားလေးဘက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း အလားတူ သင့်တင့် ခလျောက်ပတ်သော အစီအစဉ်များကို သတ်မှတ်ထားလိမ့်မည်။

(ဃ) မြန်မာနိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးဘက်များ ဖွဲ့စည်းခြင်းတွင် ကူညီထောက်ပံ့ရန် ပြဿနာသည် နှစ်ဦးသောအစိုးရတို့ဆွေးနွေးရန် ကိစ္စဖြစ်စေမည်။ ဘုရင်မင်းမြတ်အစိုးရက ဤကိစ္စတွင် မြန်မာ နိုင်ငံအသက်အစိုးရအား အစွမ်းကုန်ကူညီရန် ဆန္ဒရှိသော်လည်းကမ္ဘာ ပေါ်ရှိ အခြားရပ်ကွက်ဒေသများတွင် ယူပြီးသော ကြီးလေးသည့် ဘာဝန်များကိုလည်း ဂရုထားရပေဦးမည်။

(င) အုပ်ချုပ်ရေးသစ် ဖြစ်ထွန်း သက်ရောက်လာသည့်နောက် မြန်မာနိုင်ငံတော်ရှိ ဗြိတိသျှတပ်များကို ဆက်လက်ထားရှိရန်၊ သို့မ ဟုတ် အသုံးပြုရန် ပြဿနာမှာ ဘုရင်မင်းမြတ်အစိုးရနှင့် မြန်မာ နိုင်ငံတော်အစိုးရတို့ သဘောတူရန် ကိစ္စဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

၈။ နယ်ခြားဒေသများ

နယ်ခြားဒေသများနှင့် ဝန်ကြီးများအုပ်ချုပ်သော မြန်မာနိုင်ငံ တော်ကို ထိုဒေသများတွင် နေထိုင်သောသူများ၏ လွတ်လပ်သော သဘောတူချက်နှင့် အချိန်မနှောင်း ပေါင်းစည်းခြင်း ဆောင်ရွက် ရန်မှာ ဘုရင်မင်းမြတ်အစိုးရနှင့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်တော်များ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်၏ သဘောတူပြီးသော ရည်ရွယ်ချက် ဖြစ်သည်။ ဤအတောအတွင်း နယ်ခြားရှိသူများသည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အား ရှိသော ကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်၍ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် လက်ခံနိုင်သော နည်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ရင်းနှီးစွာ ပေါင်းသင်း ဘုံထက် ရာသည်။ ဤသည်တို့ကို မြော်ကိုး၍ သဘောတူညီကြသည်မှာ—

(က) နယ်ခြားဒေသလူများနှင့် ဝန်ကြီးများ အုပ်ချုပ်သော မြန်မာနိုင်ငံတော်လူများသည် အတားအဆီးမရှိဘဲ လွတ်လပ်ခွင့် ကူးလူးဆက်ဆံခြင်း ရှိစေရမည်။

(ခ) ဝ။ အခြားကိစ္စများပေါ်တွင် ဘုရင်ခံမင်းကြီးကို အကြံ ညွှန်ပေးရန်နှင့် အမှုဆောင်ကောင်စီနှင့် ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံရန် နယ်ခြားဒေသ ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်သော အဖွဲ့ဝယ်ဘုရင် ခန့်ထားခြင်းဖြင့်၎င်း၊ သို့မဟုတ်-

၂။ နယ်ခြားကိစ္စများကိုအုပ်ချုပ်သော အမှုဆောင်ဝန်ကြီး အဖြစ်ဖြင့် နယ်ခြားဒေသ ကိုယ်စားလှယ်ဘဦးခန့်ထားခြင်းဖြင့်၎င်း၊ သို့မဟုတ်-

၃။ အခြားနည်းဖြင့်၎င်း။

(ဂ) ပင်လုံအစည်းအဝေး၊ သို့မဟုတ် အထူးကျွန်ုပ်ရန် အစည်း အဝေး ပြီးဆုံးသည့်အခါတွင် ဘုရင်မင်းမြတ် အစိုးရနှင့် မြန်မာ နိုင်ငံတော်အစိုးရတို့သည် နယ်ခြားလူများ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသော ထင်မြင်ချက်များနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ အများသဘောတူ လိုလားချက်များကို ဖြည့်စွမ်းရန် အကောင်းဆုံးသော နည်းစနစ်ကို သဘောတူညီချက် ရယူလိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်း။

(ဃ) မြန်မာ နိုင်ငံတော် အုပ်ချုပ်ရေး ဥပဒေသစ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရာ၌ နယ်ခြားသားများ ပေါင်းစည်းဆက်ဆံနိုင်ရန် အကောင်းဆုံးသောနည်းစနစ်ရှာဖွေရန်အတွက် စုံစမ်းရေး ကော်မတီ တစ်ခုကို ချက်ခြင်း တည်ထောင်ရန်၊ ဝန်ကြီးများ အုပ်ချုပ်သော မြန်မာနိုင်ငံတော် ရပ်ကွက်ဒေသမှ အမှုဆောင်ကောင်စီအဖွဲ့က ခန့် ထားသော အဖွဲ့ဝင်များနှင့် နယ်ခြားဒေသခေါင်းဆောင်များနှင့် တိုင်ပင်နှီးနှောလျက် ဘုရင်ခံမင်းကြီးက ခန့်ထားသော အဖွဲ့ဝင်များ

ထုတ်ဖော်တောင်းဆိုချက်များကို အမြဲ ပါဝင်လိမ့်မည်ဖြစ် သဘောတူ ခြင်းချယ်သော မြန်မာနိုင်ငံတော်အပြင်အပမူ ကြားနေ ပုဂ္ဂိုလ် တဦးကို ဥက္ကဋ္ဌခန့်ထားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကော်မတီက တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော် အစည်းအဝေးမစီ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ဘုရင်မင်းမြတ် အစိုးရအား အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းရန် တောင်း ဆိုမည်။

၉။ တဏှာရေး

တဏှာရေးပြဿနာများ အတော်အတန် စဉ်းစားခဲ့ပြီး၍ ဤကိစ္စ များကို မည်သို့ စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန်သဘောတူညီချက်တခု ဆိုက်ထောက် ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ သဘောတူညီချက်ကို ပူးတွဲပါ နောက်ဆက်တွဲ (ခ) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

၁၀။ အခြားကိစ္စများ

မြန်မာနိုင်ငံတော် အဆင့်အတန်းပြောင်းလဲခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဘုရင်မင်းမြတ်၏ အစိုးရနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရတို့ သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ရန် အခြားပြဿနာများပေါ်ပေါက်လိမ့်မည်။ ဤပြဿနာ များကို ပေါ်ပေါက်လာသည့်အလျောက် လက်ခံ၍ ယခုဆွေးနွေးပွဲ များတွင် ထင်ရှားခဲ့သော မိတ်ဆွေရင်းချာ သမဝါယမ နှလုံးထား ဖြင့် ဆောင်ရွက်လိမ့်မည်။

ဘုရင်မင်းမြတ်အစိုးရနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ အမှုဆောင်ကောင်စီ၏ ကိုယ်စားလှယ်များသည် တိုင်ပင်နှီးနှောခြင်းနှင့် ကူညီထိန်းသိမ်း ခြင်း၊ ယခုနည်းကို ဆက်လက်စေသောအားဖြင့် ဗြိတိသျှ ကော်မတီ ပါဝင်သော အတွင်းဘဏ္ဍဖြစ်စေ၊ အပြင်အပမူဖြစ်စေ ကိုယ်စား လှယ်များ

သော မြန်မာနိုင်ငံတော် ဘဝသို့ ရောက်စေလိုသော နှစ်ဦးနှစ်ဖက်
ချဉ်ရွယ်ချက်ကို ချောမေးလျှင်မြန်စွာ တိုးတက်အောင် ပြုလုပ်နိုင်
လိမ့်မည်ဟု တထစ်ချယ်ကြည်ကြသည်။ သို့အတွက်ကြောင့် မြန်မာ
နိုင်ငံတော်၏ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သစ် မရောက်မီ ခေတ်ပြောင်းခေတ်လွဲ
တလျှောက် ပေါ်ပေါက်လိမ့်မည်ဖြစ်သော အနာဂတ်ကိစ္စများကို
သဘောတူ ဆိုက်ရောက်ရေးတွင် တဦးကိုတဦး ယိုင်းပင်းကျညီရန်
သဘောတူကြလေသည်။

(ပုံ) ၆-အာရ် အက်တလီ

၁၀၊ ခေါင်းနင်းလင်း၊
အက်စ်-၁၀လျှူ-၀၆။

ဇန်နဝါရီလ (၂၇) ရက်၊ ၁၉၅၇-ခု။

မှတ်ချက်။ ။ ဝန်ကြီး သခင်ဗစိန်နှင့် ဝန်ကြီး ဦးစောထို့သည်
ဤဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် ပက်စပ်ရန် မတတ်နိုင်
တော့ချေ။

(ပုံ) အောင်ဆန်း

နောက်ဆက်တွဲ (က)

လာမည့် ရှေးအောက်ပွဲတွင် မဲဆန္ဒပေး ရွေးကောက်ခြင်း ခံနိုင်
ခွင့် အလို့ငှာ မြန်မာ နိုင်ငံတော်တွင် မွေးဖွား၍ ၁၉၄၂ ခု
ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်၊ သို့မဟုတ် ၁၉၄၇ ခု ဇန်နဝါရီလတရက်၏
မရှေးမနှောင်း ဖြစ်လော့ ၁၀-နှစ် အတွင်းတွင် စုစုပေါင်း ၇-နှစ်
ထက် မနည်း မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် နေထိုင်ခဲ့သော မြို့တို့သာ
လက်အောက်ခံ၊ သို့မဟုတ် အိန္ဒိယနယ် လက်အောက်ခံ နိုင်ငံသား
ကို မြန်မာ အမျိုးသား...ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖော်ပြသည်။

(လက်မှတ်တို့) ၆-အာရ်-အေ၊ (လက်မှတ်တို့) အေ-အက်စ်

နောက်ဆက်တွဲ (ခ)

ဘဏ္ဍာရေး

၁။ မြန်မာနိုင်ငံတော်သည် ကိုယ်ပိုင်ဘဏ္ဍာရေး အုပ်ချုပ်ခွင့်ရှိသည့်
သည်ကို ဘုရင်မင်းမြတ်အစိုးရက သဘောတူပြုဖြစ်သည်။

၂။ နိုင်ငံချွင်းချွင်း ငွေကြေးရန်ပုံငွေနှင့် နိုင်ငံ အချွင်းချွင်း ဘဏ်
တွင် ပါဝင်လိုက စလျှောက်ထားရန် အခြေအနေရှိသည်နှင့် အပြိုင်
နက် ရိုင်ယုံသော အဖွဲ့ဝင်တဦးအဖြစ်ကို ရခံမိသောသူ အရပ်

မင်းမြတ် အစိုးရက စွမ်းအား ရှိသလောက် အားပေးပေး
ယူပြီးဖြစ်သည်။

၃။ ၁၉၄၅ ခု အောက်တိုဘာလမှ ၁၉၄၆-ခုနှစ် စက်တင်ဘာ
လအထိ မြန်မာနိုင်ငံဘက် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံဘက်
က အတိုးလွှတ် ရွှေဒင်္ဂါးပေါင် ၈-သန်း(အသားတင်)ခန့် ရရှိခဲ့ပြီး

ထို့ပြင် ၁၉၄၆-ခုနှစ် အောက်တိုဘာလမှ စ၍ ၁၉၄၇-ခု
နှစ် စက်တင်ဘာလအထိ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း နောက်ထပ်
၇.၅ သန်း(အသားတင်)ရရှိရန်အတွက် သဘောတူပြီးဖြစ်သည်။
နယ်ခြားဒေသများအတွက် ထောက်ပံ့ ကြေးများကို ထည့်သွင်း
စဉ်းစား၍ ခိုးရိုးဘတ်ဂျက်တွင် ယခုနှစ် လျော့သော ငွေအတွက်
ထပ်မံ ထောက်ပံ့မည်ဟု ဘုရင်မင်းမြတ်အစိုးရက သဘောတူပြီး
ဖြစ်သည်။

၄။ (အစိုးရတို့၏ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး လုပ်ငန်းများနှင့်
ယေဘုယျ အားဖြင့် သက်ဆိုင်သော) ဘဏ္ဍာရေး စီမံကိန်းဆိုင်ရာ
ဘတ်ဂျက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဘီလပ်နိုင်ငံမှ အချွတ်အချယ် မရှိသော
လည်း အပြန်အလှန် အပြည့်အစုံ အကြောင်းကြားနည်းနှင့်
သတ်မှတ်ထားသော ငွေချေးရေးကိစ္စ ပြုလုပ်နိုင်မည်။ မလုပ်နိုင်မည်
ကို ဘုရင်မင်းမြတ် အစိုးရက စုံစမ်းစစ်ဆေးလိမ့်မည်။

၅။ ဘဏ္ဍာရေး အခြေအနေနှင့်များကို ထပ်မံဘုံဖက် စစ်ဆေး၍
ရသော တွက်ကိန်းများကို သတိ မှုပြီးလျှင် အတိုးလွှတ်ချေးငွား
ထားသော ငွေတစ်စိတ်တဒေသကို အပြီးအငြိမ်း ထောက်ပံ့ ငွေ
အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲ နိုင်သည်ကို မူအားဖြင့် သဘောတူရန် ဘုရင်
မင်းမြတ် အစိုးရက အဆင်သင့်ရှိသည်။ (နောက်အပိုဒ်ကြည့်ပါ။)

၆။ ဘဦးပေါ်တဦး တာဝန်မထားဘဲ ဘာဏ္ဍာရေး အခြေအနေ
မှန်းကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထင်မိတုံဖက်စစ်ဆေး အဘောတူညီကြောင်း
ဤနောက်ဆက်တွဲ၏ အပိုဒ် ၃-နှင့် အပိုဒ် ၄-တို့တွင် ဖော်ပြထား
သော သဘောတူညီချက်တက်ပို၍ ဘုရင်မင်းမြတ်အစိုးရထံမှ ထပ်မံ
အကူအညီ အလိုရှိသဖြင့် ထိုသို့သောအကူအညီပေးခဲ့လျှင် ထိုအကူ
အညီသည် သဘောတူညီသော စည်းကမ်းချက်များအတိုင်း ပြင်လိမ့်
မည်။

(လက်မှတ်တို) စီ-အာရ်-ဖော (လက်မှတ်တို) အေ-အက်စ်

x x x

နှစ်ပေါင်း ၁၀၀-ကျော်မျှ ကျန်ဖြစ်ခဲ့ရသော မြန်မာပြည်အား
လွတ်လပ်ရေးပန်းတိုင်သို့ ပို့ဆောင်ပေးမည့် "အောင်ဆန်း-အက်ဘလီ"
စာချုပ်ကို အောင်မြင်စွာ ချုပ်ဆိုကြပြီးသည့်နောက် အောင်ဆန်း
သည် ၁၉၄၇-ခု ဇန်နဝါရီလ (၂၉) ရက်နေ့တွင် လန်ဒန်မြို့၌ နာမည်
ကြီး "ဒေါ်ချက်စတာ" ဟော်တယ်၌ ပါလီမန်အမတ်များ သံသမန်
အဖွဲ့ဝင်များ စသည့် လူကြီး လူကောင်းများကို ဖိတ်လျက် နေထိုင်
တခု ကျင်းပသည်။ ထိုနေ့ညခိတ်တွင် သူတွေ့မြင်ခဲ့ရသော အောင်ဆန်း
နှင့်စပ်လျဉ်း၍ စာရေးဆရာမောရစ်ကောလစ် (Maurice Collis)
၏ ရေးသားချက်သည် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသဖြင့် ထိုရေးသား
ချက်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

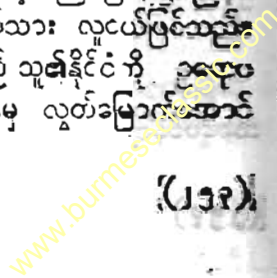
(It was interesting to observe how this young man, who had never been to England before and whose experience hardly extended beyond the usages of Burmese Society, much less cosmopolitan than now, received his guests, as they were announced, with pleasant assurance. The night was very cold; the fountain outside the Dorchester was frozen; the central heating had broken down; the electric fires scattered about the big reception room hardly took the chill off the air; yet the party went well. Aung San, a neat little figure in his Major-General's uniform, was eyed with some curiosity by the foreign diplomats, who found it an experience to meet an Asiatic who had wrested his country two days before from the grip of an old colonial power. They called him Your Excellency. It was noteworthy how he outshone the other Burmese present. His habitual reserve had thawed; he was genial and gay. It was as if he were conscious for the first time that he was not only a national hero but an international celebrity. Tin Tut, who was inclined to shepherd him, now showed him off with respectful pride.)

“ဤလူငယ်သည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံသို့ ယခင်ကရောက်ဘူးသူ မဟုတ် ဝေ။ ယခုလောက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ခရီးသေးသော မြန်မာ့ကိစ္စ၊ မြန်မာ့အလေ့အလာ၊ မြန်မာ့အတွေ့အကြုံတို့နှင့်သာ ဆက်ဆံခဲ့ဘူးသူ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့သော လူငယ်သည် ဘုံညဉ့်ခင်းခံပွဲ၌ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏ မျက်နှာဝှေးဖြစ်သော ဧည့်သည်တို့ကို ညွှန်ဆရာတတ် သူ အမူအရာ သည် ချစ်ဖွယ်လည်းကောင်း၍ ရဲရင့်တည်ငြိမ်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ လှပသည်။ ထိုအချင်းအရာကို မြင်ရသောအခါ ကျွန်ုပ်မှာ တစ်ပုံ ခပ် တွေး၍ ကြည့်နှုတ်ပါသည်။”

“ထိုညတွင် ဓာသိဉာဏ်သည် ခိုက်ခိုက်တုန်အောင်ချမ်းအေလှပါ သည်။ ဒေါ်ချက်စတာအောင်တယ်၏ ပြင်ပတွင်ရှိ ရေပန်းစင်၌ ရေခဲလျက်ရှိသည်။ ဖောင်တယ်အတွင်းတွင် အပူဓာတ်ငွေ့ပေးစက် သည် ပျက်နေသည်။ ကျယ်ဝန်းသော ဧည့်ခန်းဆောင်၌ ကျိုးတိုး ကြတံဖွင့်ထားသည့် လျှပ်စစ်မီးလင်းဖိုတို့သည် ထူးကဲသော အခန်း ဓာတ်ကို မတုန်းလှန်နိုင်ကြချေ။ သို့ပါသော်လည်း ထိုလူငယ် ကြီးမှူး ကျင်းပသော ဧည့်ခံပွဲသည် စည်ကားသိုက်မြိုက်၍ အောင်မြင်လေ သည်။”

“အောင်ဆန်းသည် ဗိုလ်ချုပ်ယူနိုဖောင်း ဝတ်ထားသည်။ ထရပ် အမောင်း မထွားကျိုင်းသော်လည်း သပ်သပ်ယပ်ယပ်ဖြင့် ကြည့် ကောင်းသည်။ အောင်ဆန်းကို ကြည့်ရှုအကဲခပ်နေကြသော နိုင်ငံ ခြား သံတမန် ဧည့်သည်တို့၏စိတ်တွင် တအံ့တဩ ဖြစ်ကြမည်မှာ များ၍ဖြစ်သည်။ ဤလူငယ်သည် အာရှတိုက်သား လူငယ်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဤအာရှတိုက်သား လူငယ်သည် သူ၏နိုင်ငံကို ဥပဇာတ နယ်ချဲ့ထိပ်သီး နိုင်ငံကြီး၏လက်ခုပ်အကွင်းမှ လွတ်မြောက်အောင်

အောင်ဆန်းမိသားစု

ထွန်ခဲ့သောနှစ်ရက်က အပြီးအပိုင်တုတ်လှူခဲ့သော...
ဤသို့လျှင် စာအုပ်အဖြစ် ခင်သပ်မှုမောမြတ်ကြမည်မှာ မှီခိုပါ၏။

(မှတ်ချက်။ ။ မြန်မာပြည်သည် ဥပဒေသဘောအရ ၁၉၄၇-ခု
ဇန်နဝါရီလ ၄-ခုနှစ်တွင် လွတ်လပ်ရေးရသော်လည်း ပရမတ်
သဘောအရ အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီး သည်
၁၉၄၇-ခု ဇန်နဝါရီလ ၂၇-ခုနှစ်တွင် လွတ်လပ်ရေး ရသည်ဟု
ဆိုနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မောရစ်ကော့သစ်က “လွန်ခဲ့သော
နှစ်ရက်က” ဟုရေးဟန်တူသည်။ “ဤသူငယ်” ဟု ရေးခြင်းမှာ အောင်
ဆန်းသည် ထိုအချိန်က အသက် ၃၂-နှစ်မျှသာရှိသေး၍ ဝေရာပ
ခံချိန်နှင့်တိုင်းတာလျှင် လူငယ်မျှသာဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ဟန်
တူသည်။ စာရေးသူ)

“ကြရောက်လာကြသော ညွှန်သည်တို့သည် လိုလူငယ်ကို နှုတ်
ခွန်းဆက်ကြသောအခါ အနောက်တိုင်း ထုံးစံအတိုင်း ရိုသေခန့်
ညားသော အခါအခါစကားကိုသုံး၍ နှုတ်ခွန်း ဆက်ကြသည်။
ထိုညွှန်ခံပုံတွင် ထိုလူငယ်သည် အခြားသော မြန်မာတို့အား ဖုံးလွှမ်း
သွားသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ လူသည် ခါတိုင်းကဲ့သို့ စကားမနည်း
တော့ဘဲ ဖော်ဖော်ရွေရွေ ရွှင်ရွှင်ပျပျရှိသည်။ ဟူသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏
အာဇာနည် ဖြစ်ရုံမက ကမ္ဘာ့သိက္ခာကျော် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးလည်း
ဖြစ်နေပြီဟု ယထာမဆုံးအကြိမ် သဘောပေါက်ဟန်တူသည်။ သူ့ကို
ထိန်းပေးချင်သလိုလို၊ မတ်ပေးချင်သလိုလိုပြုခဲ့သော တင်ထုတ်သည်
သူ့ကိုလေးစား၍၊ သူ့အတွက်ဂုဏ်ယူ၍ သူ့ကိုပဲ့ထုတ်လေသည်။”

မြန်မာကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ကြသော ဦးစောနှင့်
သခင်ပဇိန်တို့သည် အောင်ဆန်း-အက်တလီ စာချုပ်ဖြင့် မြန်မာ့လွတ်

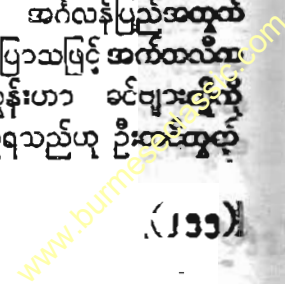
လက်မှတ်မထိုးကြချေ။ အမှန်မှာ သူတို့
သည် မင်းသားကြီးမလုပ်ရ၍ ပတ်မကြီးထိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်သည်။

× × ×
အောင်ဆန်းနှင့် ခပ်လျဉ်း၍ ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် ဟောင်း
အက်တလီက (As it happened) “ဖြစ်ခဲ့သမျှ”ဟူသော
စာအုပ်တွင် အောက်ပါအတိုင်းရေးခဲ့သည်။

(In my view, Aung San was a statesman
of considerable capacity and wisdom, as
was shown by his proposal for dealing with
the minority communities on generous
lines.

“ကျွန်ုပ်၏ အမြင်အရ အောင်ဆန်းသည် ဥာဏ်ပညာ အမြော်
အမြင်နှင့် ပြည့်စုံရုံမက စွမ်းဆောင်နိုင်သော နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်
တယောက်ဖြစ်သည်။ လူနည်းစုများနှင့်ပတ်သက်၍ သူ၏ ရက်ရာ
သော အဆိုပြုချက်များက ထိုအချက်မှန်ကြောင်း သက်သေ
လည်း။”

အက်တလီသည် အောင်ဆန်း၏ရက်ရာပုံ၊ သဘောထားကြီးပုံ
ကို ကိုယ်တိုင်သိသူဖြစ်သည်။ အောင်ဆန်းက သူ၏နိုင်ငံရေး ဆန့်
ကျင်တက်ဖြစ်သော အာပေါ်ထွန်းအား အင်အားပြည့်အထက်
မြန်မာပြည်ဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးခန့်မည်ဟုပြောသဖြင့် အက်တလီက
“ဖြစ်ပါမလား ဦးအောင်ဆန်း၊ အာပေါ်ထွန်းဟာ ခင်ဗျားတို့ကဲ့
ဆန့်ကျင်နေတဲ့လူတဲ့”ဟု ပြောကာ တားယူရသည်ဟု ဦးတင်ထုတ်

က ပြောသည်ဟု ကာကွယ်ရေးအတွင်းဝန်ဟောင်း ဦးတင်တင်က ကျန်တော်အား ပြောဘူးပါသည်။

ဘိလပ်မုပြန်ရောက်သောအခါ အောင်ဆန်းသည် သတင်းစာ ကုန်ဖုရင့်ပြုလုပ်ကာ အောင်ဆန်း-အက်တလီစာချုပ်ကို ရှင်းပြသည်။ စာချုပ်အရ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး အော့နွယ်လုံးနာနေသော 'စက္ကူဖြူစီမံကိန်း' ပျက်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း၊ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ရှေးကောက်ခွင့်နှင့် ကြားဖြတ်အစိုးရ အာဏာ ရခဲ့ကြောင်း များကို ရှင်းပြလေသည်။ ထို့ပြင် လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ မပြီးဆုံးသေးကြောင်း၊ နယ်ချဲ့သမားများ မညစ်ပတ်နိုင်အောင် အမြဲသတိဓိရိယာရှိနေရမည် ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ရှင်းပြလေသည်။

ဒေါက်တာဘဒမာ၊ ဆာပေါ်ထွန်း၊ ဦးစော စသော နိုင်ငံရေး သမားဟောင်းကြီးများကလည်း သတင်းစာကုန်ဖုရင့် ပြုလုပ်ကာ "ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တိုင်းပြည်ကိုဆောင်းစားခဲ့ပြီ" ဟု ကြေးကြော်ကြသည်။ သို့သော် သူတို့အကြောင်း သိနေကြပြီဖြစ်သော ပြည်သူလူထုက သူတို့ကြေးကြော်ချက်ကိုလက်မခံဘဲ သူတို့အားသာ ပြက်ရယ်ပြုကြသည်။ သူတို့သည် ထိုအချိန်မှစ၍ နိုင်ငံရေးဇာတ်ခုံမှ ဆင်းသွားရလေတော့သည်။

x x x

ဘိလပ်မု ပြန်ရောက်ပြီးနောက် အောင်ဆန်းသည် တောင်တန်းဒေသများကို ဖြို ဖျက်ခဲ့သည်။ နယ်ချဲ့လက်ပါးစေများကလည်း အလျော့မပေး၊ တောင်တန်းဒေသများကို ခွဲထုတ်သားနိုင်ရန်အတွက် အစွမ်းကုန် ကြိုးစားကြသည်။ အထက်တွင် ရေးခဲ့သည့် အတိုင်း

တောင်တန်း ဒေသများကို ခွဲထုတ်သားနိုင်လျှင် လွတ်လပ်ခွင့် မြန်မာပြည်အား ၎င်းတို့မိတ်တိုင်းကျ ကြီးကိုးနိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။

နယ်ခြားဒေသအုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားရေးဝန်ထမ်းဆောင် (Stevenson) နှင့် နယ်ချဲ့ လက်ပါးစေများသည် အမျိုးမျိုး ခြေထိုးကြသည်။ "ဗမာစတုဂ္ဂ ခင်ဗျားတို့ကို လိုက်လျော့လှည့်သွား၊ ဒီလောက် လိုက်လျော့တာဟာ အကြောင်းတခုခုရှိရယ်၊ ခင်ဗျားတို့ အရမ်းမလုပ်ကြနဲ့၊ စဉ်းစဉ်းစားစားလုပ်ကြ၊ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းကို ကြည့်ပါလား၊ ဂျပန်စိတ်မခပျောက်သေးဘူး၊ ခင်ဗျားတို့ ဖက်ဆစ်လက်အောက်ရောက်သွားမယ်နော်" စသည်ဖြင့် ပြောဆို သတင်းလွှင့်ကြသည်။

သို့သော် အောင်ဆန်း၏ ရိုးသားမှုနှင့် စေတနာကို အကြင်မယုံကြည်ကြသော တောင်တန်းသား ညီအကိုများသည် နားမသောင် တော့ပေ။ အောင်ဆန်း၏ အောက်ပါ မိန့်ခွန်းကို ကြားနာကြပြီးလျှင် မြန်မာပြည်နှင့် ပူးပေါင်းရန် တညီတညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်လိုက် ကြသည်။

x x x

www.burmeseclassic.com

ပင်လုံမိန့်ခွန်း

“ပင်လုံ အစည်းအဝေးသို့ အကြောင်း နှစ်မျိုးကြောင့်လာရကြောင်း။ ပထမမှာ မြန်မာပြည်ရှိ လူမျိုးများ ညီညွတ်ရေးအတွက် ဖြစ်၍ အခြားအကြောင်းမှာ လန်ဒန်ဆွေးနွေးပွဲ၌ တောင်တန်းဒေသနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်ကို ပြောဆိုခြင်း ထင်းပြရန် ဖြစ်ကြောင်း။

“ကမ္ဘာနိုင်ငံရေးအရ မြန်မာပြည်ရှိ လူမျိုးအားလုံးမှာ ညီညွတ်ရန် လိုကြောင်း၊ တနည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးမှာ ရပြီဟုဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ယခုကျန်ရှိနေသော ပြဿနာမှာ ဟောင်တန်းဒေသကိစ္စပင် ဖြစ်ကြောင်း။

“ဘိလပ်ဆွေးနွေးပွဲ၌ မြန်မာပြည်ကိုယ်စားလှယ်များက တောင်တန်းနယ် လွတ်လပ်ရေးကို တချိန်တည်းမပေးခဲ့လျှင် တကယ် လွတ်လပ်ရေး မဖြစ်နိုင်ဟု ပြောဆိုခဲ့ကြောင်း။ တောင် တန်း နယ်ကို ဗြိတိသျှတို့ တိုက်ရိုက် အုပ်ချုပ်ခြင်းကို မြန်မာလူမျိုးတို့က မကြိုက်ကြောင်း။ တောင်တန်းနယ်ကို တောင်တန်း လူမျိုးများသာ အုပ်ချုပ်ခိုးမိုးခြင်းကို မြန်မာများက ကြိုက်ကြောင်း။

“ဗြိတိသျှတို့က တောင်တန်းနယ် လူမျိုးများသည် အောက်ကျ နောက်ကျဖြစ်နေသေးသဖြင့် လွတ်လပ်ရေးနှင့်မတန်ဟု ထင်နေကြ

ကို မြန်မာများက သဘောမတူကြောင်း၊ မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးရသည်နှင့် တပြိုင်နက် တောင်တန်းနယ် လွတ်လပ်ရေး ရမည်ဟု မြန်မာများက တင်ပြကြောင်း။ မြန်မာများသည် တောင်တန်းဒေသများအတွက် ပြောဆိုခြင်းမှာ အုပ်ချုပ်ခိုးမိုးလိမ့် မဟုတ်၊ သို့ရာတွင် တောင်တန်းနယ်များသည် မြန်မာပြည်နှင့် တန်းတူအဆင့်အတန်း၊ ဝေခွဲအရေးရစေလိုသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ကြောင်း။

“မြန်မာများသည် ဗြိတိသျှ၏ ကျွန်ုပ် မဖြစ်လိုကြောင်း။ ထိုနည်းတူ တောင်တန်းလူမျိုးများသည် ဗြိတိသျှကျွန်ုပ်များအဖြစ်မရောက်စေလိုကြောင်း။ ထို့ပြင် တောင်တန်းလူမျိုးများသည် မြန်မာ့ကျွန်ုပ်အဖြစ် မရောက်စေလိုကြောင်း။

“တောင်တန်းနယ် စီမံအုပ်ချုပ်ရေးမှာ ကောင်စီ၏ လက်ထဲ၌ နိုင်ပုံမည် ဖြစ်ကြောင်း။ တကောင်စီအဖွဲ့ထဲ၌ တောင်တန်းနယ်မှ ကိုယ်စားလှယ်အယောက် ရှိလိမ့်မည်ဖြစ်ရာ ၎င်း၏ လက်ထဲမှာကား စီမံအုပ်ချုပ်ရေးရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း။

“ဗြိတိသျှတို့မှာ မြန်မာပြည်၌ ကြာရှည်စွာ အုပ်စိုးရန် အခွင့်အခါ မရှိတော့ကြောင်း။ စောစော သို့မဟုတ် အနည်းငယ်ကြာလျှင် မြန်မာပြည်ကို စွန့်လွှတ်ရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်ကိုယ် ကျွန်ုပ်တို့ အားကိုး အားထားပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း။ ထိုနေရာ၌ ညီညွတ်ရေးမှာ လွန်စွာပင် လိုကြောင်း။

“လွတ်လပ်ရေး ရပြီးသော အခါမှပင် အဆင့်အတန်း မြင့်နိုင်ကြောင်း။ လွတ်လပ်ရေးမရလျှင် လက်ရှိအောက်ကျနောက်ကျ ဖြစ်နေသော အဆင့်အတန်းကို မြှင့်တင်နိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း။

“လူဖြူဖြစ်စေ၊ လူမဲဖြစ်စေ မည်သူ့ကိုမဆို မကြောက်မရွံ့နင်းပုန်းဝှက်က တောင်တန်း လူမျိုးများကို မပေးခဲ့လျှင် တောင်တန်း

လူမျိုးများက လူတ်လုပ်ရေးကို လိုချင်ပေသည်။
ကြောင်း။ ချောက်လျှင်လည်း မကြောက်ကြန့်ငါ့၊ ချော့လျှင်လည်း
မပျံ့ကြန့်ငါ့၊ တောင်တန်း လူမျိုးများသည် မြန်မာပြည်ကို
ထည့်သော အဆင့် အတန်းကို လိုချင် သည် ဟု ပြောဆိုလာကြ
ကြောင်း။ ဒါကို ယနေ့ ပြောလိုက်ရင် နက်ဖြန် တစ်နေ့လို့ လူပျားတစ်
ရေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း။”

၁၉၄၇-ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂-ရက်နေ့တွင် “ပင်လုံစာပေပွဲ”
ကို အောက်ပါ ခေါင်းဆောင်ကြီးများပေးကမ်းရန် ရေးခဲ့ကြသည်။

- ၁။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဗမာပြည်ခေါင်းဆောင်
- ၂။ စောခွန်ပန်းဆိုင် စတင်ပိုင်စော်ဘွား
- ၃။ စောရွှေသိုက် ညောင်ရွှေစော်ဘွား
- ၄။ စောဟန်ပ မြောက်ပိုင်း သိန်းနီစော်ဘွား
- ၅။ စောနန်း လူမျိုးစော်ဘွား
- ၆။ စောထွန်းအေး သာခမန်းစော်ဘွား
- ၇။ ခွန်ပန်း၊ လူထုကိုယ်စားလှယ်၊ မြောက်ပိုင်းသိန်းနီ
- ၈။ ဦးတင်အေး ။ တောင်ကြီး
- ၉။ ဦးကြာပူ ။ သီပေါ
- ၁၀။ စောယစံဖ ။ ၎င်း
- ၁၁။ ဆမားဒူးဝါးဆင်ဝါးနောင်၊ ကချင်ကိုယ်စားလှယ်၊
မြစ်ကြီးနား
- ၁၂။ ဇော်ချစ် ။
- ၁၃။ ခွန်ထီး၊ လူထုကိုယ်စားလှယ်၊ ပင်လုံ
- ၁၄။ ဦးထွန်းမြင့် ။ မောက်မယ်
- ၁၅။ ခွန်စော ။ ပင်းတလ

- ၁၆။ ဦးမြို့၊ စော်ဘွား ကိုယ်စား၊ ကျိန်မင်္ဂ
- ၁၇။ ဝန်ဇုန်၊ ကချင်ကိုယ်စားလှယ်၊ မြစ်ကြီးနား
- ၁၈။ ဇူးဝါးစော်လွန်း ။ မန်းမော်
- ၁၉။ လတန်းဂဒထုံး ။ ၎င်း
- ၂၀။ ဦးလှမောင်၊ ချင်းကိုယ်စားလှယ်၊ လမ်း
- ၂၁။ ဦးသော်ဇာနတ် ။ ကံခင်း
- ၂၂။ ဦးဝမ်းကိုဟော ။ ၎င်း
- ၂၃။ ဦးကျော်မန်း ။ ဟတ်ကား

နတ်ပဉ့်နှစ်တိုင်း ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂-ရက်ကို ‘ပြည်ထောင်စု’
နေ့အဖြစ် ကျင်းပလှူကမ်းရှိသည်။

တောင်တန်း စောထွန်းကို အောင်မြင်စွာ စည်းရုံး ပြီး သည်
နောက် အောင်ဆန်းသည် အစိုးရအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် အနေဖြင့်
နေ့စဉ်ဖြစ်ပေါ်နေသော ပြဿနာပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်ကို
ဖြေရှင်း ရသည်။ “ပြည်ထောင်စုရေး ပေါက်နှင့်ကျေး” ဟူသကဲ့သို့
အောင်ဆန်း ပြေရွှင်းရသော ပြဿနာများမှာ ရှုပ်ထွေးများပြားလှ
ပေသည်။

လူထု ခေါင်းဆောင်ပီပီ အောင်ဆန်းသည် သူ့အိမ်ကို လူထု
အတွက် အမြဲတမ်းဖွင့်ထားသည်။ မည်သူမဆို အချိန်မရွေး သူ့
အိမ်သွား၍ သူတို့၏ ပြဿနာများကို တင်ပြနိုင်ကြသည်။ ၁၉၄၇-ခု
ဇူလိုင်လ ၂၉-ရက်နေ့တွင် “ကြေကွဲဝမ်းနည်းကြောင်း” အဆိုကို
လောကီခံရင်း ကချင်ခေါင်းဆောင် ဆမားဒူးဝါးဆင်ဝါးနောင်
က အောက်ပါအတိုင်း တည့်သွင်းပြောကြားသွားသည်။

“ ဗိုလ်ချုပ်ကို လှိုက်လှိုက်လှလှ မချီးကျူးဘဲ မနေနိုင်တော့
အချက်တာဓမ္မာလည်း သူများတွေက နန်းရင်းဝန်ကို တာကို လုပ်
တယ်ဆိုရင် အိမ်ဝင်းတံခါးပေါက်တွင် ပုလိပ်တို့ အစောင့်ဆိုတာတို့
ထားရှိတယ်ဆိုတာသိရတယ်။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်ကတော့ သူတို့
မထားချင်ဘူး။ ကုန်ကုန်ပြောရမယ်ဆိုရင် မည်သည့်အင်းရဲသားမဆို
မိမိတို့၏ အရေးပြဿနာများကို ဗိုလ်ချုပ်ထံအလွယ်တကူ ဝင်ရောက်
ပြောဆိုနိုင်ခွင့် ရှိတယ်။ သည်အချက်တွေကို သောက် ချွင်းအားဖြင့်
ဗိုလ်ချုပ်ဟာ တိုင်းပြည် ဆင်းရဲသားများကို မည်သို့ ကူညီပေးပြီး
မည်သို့ လွတ်လပ်ခွင့်ပေးတယ် ဆိုတာကို အလွယ်တကူ ပြောရခွာ
သိနိုင်ပါတယ်။ ”

ဤအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ တောင်တွင်းကြီးမှ နန်းတော်ကြီး
တပေး ပြေးဘူးသည်ကို သတိရပါသည်။ တနေ့တွင် အဆိုပါ
ဘုန်းတော်ကြီးသည် ကျွန်တော့်ထံလာ၍ “ ကျုပ် ခုန်တို့နဲ့ သွား
မလို့၊ ဗိုလ်ချုပ်ဆီ မိတ်ဆက်စာတစောင် ရေးပေးပါ ” ဟုပြောသည်။
ကျွန်တော်လည်း ရေးပေးလိုက်သည်။ ရန်ကုန်မှ ပြန်လာသောအခါ
ထိုဘုန်းတော်ကြီးသည် ကျွန်တော့်အိမ်လာပြီး “ ခင်ဗျားညီ မဟန်
ပါဘူး ” ဟုပြောသည်။ “ ဘာလို့လဲကိုယ်တော် ” ဟု လျှောက်အပ်ကာ
မေးသောအခါ ဘုန်းတော်ကြီးက “ သူ့ အိမ်မှာ အစောင့်တို့ ဘာက
မှ မရှိဘူး။ ကျုပ် သူ့ အိမ်ခန်းထဲထိရောက်ခဲ့တယ်။ ဒီလောက်လို့ ပေါ့
ဆတာတော့ မကောင်းဘူး ” ဟု ပြောသည်။

သူ မကျဆုံးမိ နှစ်ရက် သုံးရက်လောက်တွင် အောင်ဆန်းသည်
အကိုကြီး ဦးဘဝင်းအိမ်သို့လာလျက် “ နေ့လယ်ခန့်ခင်းမှာ ပုလိပ်
အစောင့်အရှောက် ထားဘို့ မလိုပါဘူး ” ဟုပြောသွားသည်။

အကိုကြီးအိမ်မှာ ချောင်ကျသဖြင့် ကျွန်တော့် အကြံပေးချက်
အရ ပုလိပ်အစောင့်အရှောက်များ ခေါ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အောင်ဆန်းသည် လူထုကို အကြောင်းမဲ့ ယုံကြည်သည်။ သူ့အား
တစ်စထောက်ခံသောလူက ရန်ခင်လိပ်မည်ကို စိုးစဉ်းမျှ သံသယ
ဖြစ်ပုံမပေါ်။ လူထု အစစ်အမှန် ဖြစ်သော အလုပ်သမား၊ လယ်
သမားများမှာ ယုံကြည်စိတ်ချရ သော်လည်း နိုင်ငံရေးသမားများ၊
စီးပွားရေးသမားများထံတွင် လူ့ဖတ်မာများ ရှိသည်ကို သတိချုပ်မိ
ဟန်မဟူ။

“ ငါ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက် အလုပ်လုပ်နေတာဘဲ၊ ငါ့ကို
မည်သူမျှရန်ခင်မည်မဟုတ် ” ဟု စိတ်ချယုံကြည်နေဟန်ရှိသည်။

အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တည်
ဆောက်ရန် အုတ်မြစ်ချပြီးသည့်နောက် အောင်ဆန်းသည် ပြည်သူ
လူထု၏ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရသည်။ စစ်တလင်း နှစ်ကြိမ်ဖြစ်ခဲ့
သည့်အတွက် ပြာပုံဘဝရောက်နေသော တိုင်းပြည်၏ အခြေအနေ
မှာ အဖက်ဖက်မှ ချွတ်ယွင်းနေသည်။

ဂျပန်ခေတ် သုံးနှစ်အတွင်း ဂျပန်စစ်တပ်သည် အာမခံချက် မရှိ
သော ငွေကြေးများပေးကာ ကျွန်းနားမြောက်မြားစွာကို သတ်ဖြတ်
စားသောက်သွားကြသည်။ အင်္ဂလိပ်ပြန်ဝင်လာသောအခါ ဂျပန်
ငွေကြေးကို အသိအမှတ်မပြုသဖြင့် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး အထူးသဖြင့်
လူများစုဖြစ်သော ကောင်လူလယ်သမားများသည် အကြီးအကျယ်
ဒုက္ခရောက်ရသည်။

လယ်လုပ်ရန် ကျွန်းနားလုံလောက်စွာ မရှိရှိမက မိမိတို့၏ သဝ
ဇုပ်ကည်ရေးအတွက်ပင် အခက်အခဲ အမျိုးမျိုးနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည်။

အောင်ဆန်းသည် ပြန်မာပြည်အတွက် အရေးကြီးဆုံးလူတန်းစားဖြစ်သော လယ်သမားများ၏ သက်သာချောင်ချိရေးကို ဦးစားပေး၍ ဆောင်ရွက်လေသည်။

သို့သော် အခြေအနေအရ လယ်သမားများအကျိုးကို ဆောင်ရွက်ပေးချင်သလောက် မအေးနိုင်ချေ။ သီးစားခွန်နန်းထား ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းပေးရုံလောက်သာ လုပ်နိုင်သည်။

၁၉၄၇-ခုဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်တွင် ကျင်းပသောတောင်သူလယ်သမားညီလာခံတွင် အောင်ဆန်းသည် အောက်ပါအတိုင်းပြောခဲ့သည်။

“ကျွန်တော်တို့ဟာ မကြာခင်က ဘိလပ်ကိုသွားပြီး ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေး ရရာ ရကြောင်းကို နည်းလမ်းရှာတဲ့သဘောနဲ့ သွားခဲ့တယ်။ ရွေးကောက်ပွဲကိုလဲ လာမည့် နေပြီလမှာ လုပ်ဖို့ရှိတယ်။ ဒီရွေးကောက်ပွဲဟာ အမတ်ရွေးကောက်ပွဲ မဟုတ်ဘဲ ဗမာပြည်ရှိ လွတ်လပ်ရေးကံကြမ္မာကို ဖန်တီးမယ့် တိုင်းပြု ပြည်ပြုလွတ်တော်ခွေးကောက်ပွဲဖြစ်တယ်။ အဲဒီ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်တော်မှာ ဗမာပြည်ရဲ့ကနာဂတ်အုပ်ချုပ်ရေး ဥပဒေများကို ရေးဆွဲရမယ်။ လွတ်တော်မှာပါတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေ ကစွဲကရဲ ဖြစ်ယင် ဗမာပြည် နှစ်နာသို့ဘဲ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေးကို ယိခိုက်ဖို့ရှိတဲ့အတွက် အင်မတန်အရေးကြီးတယ်။

“ကျုပ်တို့က ဘိလပ်က ပြန်လာတဲ့နောက် ရှမ်း၊ ဂျင်းမော၊ ချင်းစတဲ့ တောင်တန်းနယ်သားများနဲ့ စည်းလုံးဖို့ လုပ်ခဲ့ရတယ်။ အဲဒီက ပြန်လာတဲ့အခါ သပိတ်အရေးများကို ကြေညာပေးရပါတယ်။ သပိတ်တွေအတွက် ကျုပ်တို့ လုပ်ငန်းတွေ နောင်နှေးပြီး လုပ်စေတွေကို သိပ်ပြီး ဂရုမထားနိုင်ဘူး။ အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စတွေကို ဆောင်ရွက်ချင်သလောက် မဆောင်ရွက်နိုင်ဘူး။

တောင်သူ လယ်သမားတွေဟာ ဗမာပြည်မှာ လူများစုဖြစ်တယ်။ လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါမှာ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ လွတ်လပ်ရေးပါလာမယ်။

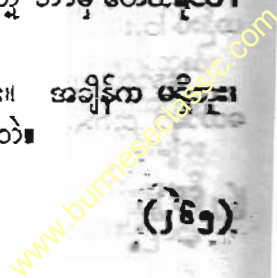
“တောင်သူ လယ်သမား လူများစွဲ အခွင့်အရေး မပါတဲ့ လွတ်လပ်ရေးဟာ အဓိပ္ပာယ်မရှိဘူးလို့ ယူဆတယ်။

“အင်္ဂလိပ်က ကျုပ်တို့လက်ထဲကို အာဏာပေးသင့်သမျှ ပေးထားထောင်လဲ အချို့ မလုပ်နိုင်တဲ့ ကိစ္စတွေလဲရှိတယ်။ မလုပ်နိုင်တာတွေလဲရှိတယ်။ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်တဲ့အခါ ဝေပေးကြေးရေး လိုတယ်။ ဒီဝေပေးရေး ကြေးရေးဟာ ခင်ဗျားတို့ တိုင်းသူ ပြည်သားတွေဆီက ကောက်ခံတဲ့ အခွန်တော်တွေဘဲ။ ဒီအခွန်တော်တွေဟာ မှန်သလား မှားသလား... မာဗုံးစားကတ်တော့ ဒီအတိုင်း ဖြစ်နေတယ်။

“အစိုးရရဲ့ ညွှန်ပုံဒဏ္ဍာရ ကုန်သွယ်ရေးဆယ်သာခွဲပြီး အသုံးစရိတ်က ကုန်ခွန်လေးဆယ်ဖြစ်နေတယ်။ ဝပ်ဇွဲနဲ့ ထွက်ငွေဟာ မမျှတသေးဘူး။ ခင်ဗျားတို့ကို အမတ်ကြီးတွေ များများ ပေးချင်ပေမယ့် ဝေပေးဖို့ မပေးနိုင် ခဲ့ဘူး။ အမတ်ကြီး လျှော်ဖို့ ပြော တယ်။ ဒါလျှော်လို့ရင် ခင်ဗျားတို့ကို ထိခိုက်မှာဘဲ။ သို့သော်... သက်သာတဲ့နည်းလမ်းကိုတော့ ရှာနေတာဘဲ။

“ဒီအစိုးရလက်ထက် ဂျပန်ငွေစက္ကူတွေ တန်ဖိုးမရှိလို့ အင်္ဂလိပ်ကျောညာလိုက်စဉ်က ထုတ်ချေးထားတဲ့ အမတ်ကြီးတွေ လျှော်ပေးဖို့ ကျုပ်တို့ အရေးဆိုထားတယ်။ ခုစရာလမ်းရှိတယ်။ မရလို့ရင်လဲ ခင်ဗျားတို့မပေးဘဲ နေလို့ဖြစ်တယ်။ သူတို့ ဘာမှ တော်နိုင်ပါဘူး။

“ကျုပ်တို့ လုပ်ချင်တာက အများကြီး။ အချိန်က မတူဘူး။ ကျုပ်တို့ဟာ ဗမာပြည်မှာ ခေါင်းအကြိမ်းဆုံးဘဲ။

“သပိတ်ကိစ္စ၊ လယ်သမားကိစ္စ၊ အလုပ်သမားကိစ္စ၊ တိုင်းပြည်
ကိစ္စတွေနဲ့ ဟိုပြေး၊ သည်လွှားနဲ့ အင်မတန် ခေါင်းကြိမ်းတယ်။
ကျုပ်အဖို့ တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင် လုပ်ရတာ ခင်ဗျားတို့က သိပ်ပြီး
စည်းစိမ်ရှိဘယ်ထင်တယ်။ ကျုပ်အဖို့ ကျားအခြားဆုံးမလို့သာ ဆက်
လုပ်နေရတယ်။ သို့သော် လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အထိ ဆက် လုပ်ပြီး
လွတ်လပ်ရေးရပြီးတဲ့နောက် အနားယူရမလား မပြောတတ်သေးဘူး။”

“တနင်္ဂနွေအတွင်း လွတ်လပ်ရေးရ ပို့ အ ကြောင်း မြင် တယ်။
အိန္ဒိယပြည် ကိုယ်တွေ၊ ၁၉၄၇ ခု ဇွန်လမှာ အာဏာလွှဲတဲ့ အင်္ဂလိပ်
အစိုးရက ကျေညာတယ်။”

“ကျုပ်တို့ ဗမာပြည်မှာလဲ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ပြီးတဲ့နောက်
မေလမှာ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ် ညီလာခံကို ကျင်းပ ဖြစ်မယ် ထင်တယ်။
တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် နောက်ဆုံးလေးလကြာမှာ လွတ်လပ်ရေး
သတ်မှတ်နိုင်တဲ့အကြောင်းရှိတယ်။ အဲဒီလို တနင်္ဂနွေအတွင်း လွတ်လပ်
ရေးရခဲ့လို့ရှိရင် ခင်ဗျားတို့ရှိ အခြေအနေကို ဦးထက်ကောင်းအောင်
လုပ်ပေးနိုင်မယ်။”

“ခုအခါမှာတော့ ဆင့်ပူးပေး နှမ်းပက် ဖြစ်နေတယ်။ လုပ်ဆွင်
ဆလို မလုပ်နိုင်ဘူး။ ခင်ဗျားတို့ လုပ်ချင်ကြသလို မြေသာဝန်ကို
ပြုပြင် ပြောင်းလဲချင်တယ်။ လယ်ပိုင်ရှင်စနစ်ကို ဖြုတ်ပစ်နိုင်ဖို့အတွက်
အိန္ဒိယလုပ်ချင်ပေတဲ့ မမြင်နိုင်သေးဘူး။ (ဇာန်၊ ဝါဆိုတွေလို
ခင်ဗျားတို့ လိုချင်တာတွေ တမဟုတ်ချင်း လုပ်မပေးနိုင်ဘူး။ ခင်ဗျား
တို့ အရေးတွေကို ပြောချင်ရင် ဆိုင်ရာအဖွဲ့တွေကတဆင့် ကျုပ်တို့
အစိုးရအဖွဲ့ကို ပြောရင် တတ်နိုင်သလောက် ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ မခဲ
ယဉ်းပါဘူး။”

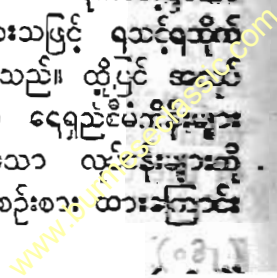
“နောက်ဆုံး ပြောလိုတာက ရုလားမည့် တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်
တော်မှာ တကယ်ဆောင်ရွက်မယ့် လူတွေကို ဖဆပလ က ရွေးချယ်

ပေးမယ်။ အဲဒီအမတ်တွေကို ခင်ဗျားတို့က ရွေးကောက်ပွဲလုပ်တဲ့
အခါမှာ ခရီးပန်းကောက်ကို ဂရုမစိုက်ဘဲ အခက်အခဲများကို သည်းခံ
ပြီး ဖဆပလရဲ့ အမတ်လောင်းများကို ခဲပေးကြမယ်ဆိုရင် ဗမာ
ပြည်ကြီးဟာ တနှစ်အတွင်း လွတ်လပ်ရေးရမှာတဲ့။”

လောင်သူလယ်သမားများ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အောင်
ဆန်းသည် အလုပ်သမား ပြဿနာများကိုလည်း ဖြေရှင်းရသည်။

ဖစ်ပြီးခေတ် ငြိန်သာကြသော နိုင်ငံခြားသားများပိုင် ကုမ္ပဏီ
များသည် အရင်းရှင်ပီပီ အလုပ်သမားများအား မသေထင်စား
မသေဟင်းသောက်သော ကျွေးချင်ကြသည်။ အစစ အရာရာ ဈေးနှုန်း
များ အဆမတန်ဘက်သော်လည်း အရင်းရှင် ကုမ္ပဏီများသည်
အလုပ်သမားများအား လုပ်စတိုးပေးသင့်သလောက် မပေးကြချေ။
ပုဂံတို့ကား အလုပ်သမားများ၏ ချွေး၊ သွေးတို့ဖြင့် ရရှိသော
အမြတ်အစွန်းများကို အဝ အပြု တုတ်လျက် စည်းစိမ်အမျိုးမျိုး
စားနေကြသည်။ စားဝတ်နေရေး မပူလုံရုံမက ဘဝ အာမခံ
ချက် မရှိသော အလုပ်သမားများအဖို့ သပိတ်လက်နက် စွဲကိုင်မှု
တပါး အခြားနည်းလမ်း မရှိတော့ပေ။

ယခင်အစိုးရများ လက်ထက်ကမူ အလုပ်သမား သပိတ်များမှာ
သကြမ်းဖက် ဖြိုခွင်းခြင်းသာခံကြရသည်။ အရင်းရှင်ဘက်မလိုက်
အလုပ်သမားလယ်သမား ကျောမဲ့များဘက်သာ လိုက်လေ့ရှိသော
အောင်ဆန်းကမူ အလုပ်သမားများ၏ တရားသဖြင့် ရသင့်ရထိုက်
သော အခွင့်အရေးများရအောင် စီမံပေးသည်။ ထို့ပြင် အလုပ်
သမားများ၏ ဘဝလွတ်မြောက်ရေးအတွက် ရေရှည်စီမံကိန်းများ
ကိုလည်း စဉ်းစားထားသည်။ အရေးကြီးသော လမ်းဆုံးချာဆို
ပြည်သူပိုင်လုပ်ရန် စဉ်းစားထားသည်။ ထိုသို့ စဉ်းစား ထားကြောင်း

ကိုလည်း ၁၉၄၇ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့၌ ကျင်းပသည့် အင်္ဂလိပ်ကျန်သည်ကြီးများ အစည်းအဝေးတွင် ပုဂံမြို့တော်၌

အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပြောခဲ့သော အောင်ဆန်း၏ မိန့်ခွန်းမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

(I would like to thank you, Mr. Chairman, for your informative speech dealing with various subjects which are of great importance to the country and the interest the chamber has taken in them.

Burma is essentially an agricultural country with only a few important industries. The war twice fought over in the country, has ravaged the economy. I would doubt if anyone has the full measure of the destruction of life and property. Agriculture has suffered. The few industries that existed have been destroyed. The demonetization of Japanese currency has impoverished everyone by one stroke. Add to these economic ills, the political uncertainty that prevailed after the occupation. The result was chaos.

Much has been done now, as the chairman has pointed out, in the rehabilitation of the country. Railway track mileage has

increased, and the inland communications have extended. Sufficient numbers of transport vehicles now run on the roads. Electric plants have been repaired. Mining operations have started again.

The Government, and the hungry world, owe much to our cultivators for their splendid efforts in increasing production against so many shortages in labour, cattle, implements and in the situation of unrest. Agriculture promises, with necessary encouragement and assistance, to keep up this recovery. Export of 750,000 tons of rice has been sanctioned for the first half of 1947. By about May a review will be made of the stock position, and I am optimistic that we shall be able to supply a million tons for the year. I agree with you that so long as the food shortage exists in the world the Government should discharge its obligations by controlling all exports of surplus food grains. You also mentioned, Mr. Chairman, the difficulty in maintaining the pre-war high standards, in quality, of Burma's rice due to unsatisfactory milling. We are, however, determined to keep up the standards and we shall maintain quality surveys for exported rice. I hope that within a few years the

www.burmeseclassic.com

agricultural rehabilitation would have restored Burma to the front ranks of rice exporters where she stood before the war.

I agree with you, Mr. Chairman, about the poor yield of cotton and oilseeds this season. After all we cannot control the weather, and the failure of early rains has been bad for the crops. We may not have an exportable surplus this year, but we should try to keep up our trade connections. The Government is therefore considering if it would be possible to make at least some token exports. As regards oilseeds we have asked for 45,000 tons of groundnut oil from India. Some countries consider this a high demand in the shortage the world is in. Actually it is not such a high demand, and the figure is arrived at after considering minimum needs of our peasants who must have enough to eat so that they may have strength to work. Regarding pulses and beans, we shall try to export whatever is surplus to needy lands.

As regards timber, the Government is aware of the need to increase production, in order to meet domestic needs and to regain the pre-war markets. I realize that the loss of teak and timber by theft is

will be made good despite vigilant efforts made by the Forest Department. We are giving our attention to these urgent problems.

Now I want to touch on the Projects. They were planned in Simla. They were said to have been designed to help in the speedy rehabilitation of this devastated land, and the Government is supposed to have ultimate control over their policy. I will be frank, I am not at all satisfied with the way the projects function, nor their relations with the Government. A policy may have the most laudable objects, but if the execution is bad, the policy cannot have good results. Let us not pretend that the projects are well run. The Road Transport Board and the Civil Supplies Board, for example, are scandalously wasteful. We have received reports that there are no proper checks to discover or prevent wastages and losses and these have been running into crores. We cannot afford these, especially in the present situation when every rupee must be used to improve the lot of our peoples. The Government, therefore, intends to control the projects closely in order to improve efficiency and extend the national interest. We shall review the workings of the projects, in consultation with representatives of non-officials.

I stand for the ultimate nationalization of all important industries. I firmly believe that

only nationalization can give higher standards of living and greater happiness to the peoples. But nationalization, in its true sense, must be accomplished at the right time in the right spirit. The projects have some semblance to nationalization, but they seem to be killing what indigenous enterprises there are instead of promoting them or helping the peoples. Our policy is to nationalize to promote the general welfare; and if this cannot be achieved yet, we must not strangle indigenous enterprises. The Government will need to assist and encourage them still further so that they may play their part on the growth of the economy.

I do not believe that capitalism is desirable for all time. But I also hold the view that in a country like Burma we have yet to go through the capitalist phase before we can advance further. But capitalism must not enjoy anarchic freedom. Burma will need foreign capital for fast economic growth, and we must welcome it. We shall accept capital provided it will work under proper controls and not exploit as in the past. Foreign capital should reap fair rewards, and we would, on our part, benefit from the employment it gives to our peoples, and the growth of our economy.)

Our political future has now become certain after the signing of the London Agreement. The political ailment has received treatment, but our economic ills remain, and, as long as they do, the law and order situation

cannot improve as full or as fast as it should. The Government will, however, take up the restoration of law and order as a priority.

(There is labour unrest in the country and many workers are on strike. Many of their grievances are valid, and the conditions of our workers are poor compared with those enjoyed by their counterparts in other advanced countries. Workers have no standing in this country, and they are not properly provided for their old age or adversity. Workers have awakened and are asking for their rights. As in any movement theirs has its excesses and errors, but we must not condemn them. The Government expects commercial interests to cooperate in the settlement of labour disputes, not merely in law but in the proper spirit.)

x x x

မြန်မာ ဘာသာ ပြန်ချက်မှာ အကြမ်းအားဖြင့် ဖောက်ဖျက်
အတိုင်းဖြစ်သည်။

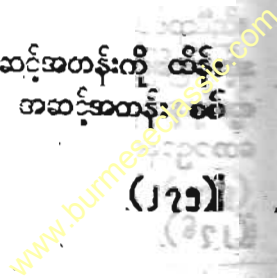
“ကျွန်ုပ်တို့ တိုင်းပြည်အတွက် အလွန် အရေးကြီးသော ကိစ္စ
များနှင့် ပတ်သက်၍ ဗဟုသုတ ဖြစ်စေမည့် မိန့်ခွန်းအတွက်၎င်း၊
ထိုအရေးကြီးသည့်ကိစ္စများတွင် ကုန်သည်ကြီးအသင်းက အလွန်
စိတ်ဝင်စားသည့်အတွက်၎င်း ဥက္ကဋ္ဌကြီးအား ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

“မြန်မာပြည်သည် အဓိကအားဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး နိုင်ငံဖြစ်၍
အရေးကြီးသော စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်း အနည်းငယ်သာ ရှိသည်။
ကျွန်ုပ်တို့ တိုင်းပြည်သည် စစ်တလင်းနုမြေဖြစ်ခဲ့ရ၍ စီးပွားရေး
အခြေအနေမှာ များစွာပျက်စီးနေသည်။ အသက်အိမ်အိမ် စည်းမိမိ
မည်မျှပျက်စီးခဲ့သည်ကို အတိအကျသိသူရှိမည်မထင်ပါ။ စိုက်ပျိုး
ရေးလုပ်ငန်းမှာ များစွာပျက်စီးခဲ့သည်။ အနည်းငယ်မျှ ရှိခဲ့သော
စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများမှာလည်း ပျက်ဆီးခြင်းခံခဲ့ရသည်။ ဂျပန်
ငွေစက္ကူ၏ အရေးကြီးမှုဖြင့် ကျေးဇူးတင်ခြင်းသည် ဖျက်တည်းဖြင့်
လူတိုင်းအား မွဲခစေသည်။ ဤသို့သော စီးပွားရေးအခြေအနေဆိုး
နှင့် တိုင်းပြည်အား ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ်နေလော
နိုင်ငံရေးအရ မရေရာမှုကို ပေါင်းစပ်လိုက်သောအခါ ရလဒ်မှာ
သာရမ်းဘတာဖြစ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

တိုင်းပြည် ပြန်လည်ထူထောင်
အတွက် တော်တော် များများ လုပ်ပြီးပြီ။ မီးရထားလမ်းကို
ပြန်လည်ပြင်ဆင်ပြီးပြီ။ ရေလမ်းကိုလည်း
ထိန်းသိမ်းပြီးပြီ။ ကုန်းလမ်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး အတွက် ကားအလံ
အသောက် ပြောလို့နေပြီ။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ကိုလည်း ဖြင့်
ဆင်လျက် တိုးတက် ကောင်းမွန်အောင် ပြုလုပ်ပြီး သတ္တုတူးဖော်
ရေး လုပ်ငန်းများလည်း စတင် လုပ်ကိုင်နေကြပြီ။

“အလုပ်သမား၊ ကျွဲ-နွား၊ လယ်ယာကိရိယာများလျှော့ပေးနေ
ရုံသာ ပြန်ဝယ်ယူပြီးရေး အခြေအနေ မကောင်းသည့် ကြားက
ကောက်ပဲသီးနှံ ပိုမိုထွက်ရှိအောင် ကြိုးစား ဆောင်ရွက် ကြသည့်
အောင်သူလယ်သမားများအား အစိုးရနှင့်တကွ စားနပ်ရိက္ခာလိုအပ်
သော ကမ္ဘာကြီးက ကျေးဇူးတင်တိုက်သည်။ လိုအပ်သော အား
ပေးမှုနှင့် အကျအလွန်ပါက စိုက်ပျိုးရေးမှာ ပြန်လည်ကောင်းမွန်
လာပေမည်။ ၁၉၄၇-ခု ပထမနှစ်ဝက်အတွက် ဆန်တန်ချိန်
-၅၀,၀၀၀ နိုင်ငံခြားဘဏ်ပို့ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး ဖြစ်သည်။ မေလ
လောက်တွင် ရှိသည့် ဆန်တန်ချိန်ကို ပြန်လည်စစ်ဆေးမည်။ ယခု
နှစ်အတွက် ဆန်တန်ချိန်တသန်းထိ လာပို့နိုင်လိမ့်မည်ဟု မြော်လင်
ခဲ့ကြပါသည်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးပြောခဲ့သည့်အတိုင်း ကမ္ဘာတွင်စားနပ်
ရိက္ခာ ရှားပါးနေသမျှ ကာလပတ်လုံး အစိုးရက ပိုလျှံနေသော
ကောက်ပဲသီးနှံများ ပြည်ပသို့ပို့ခြင်းကို ချုပ်ကိုင်ရန် သဘောတူပါ
သည်။ ဆန်ကြိုက်စက်များ၏ ချွတ်ယွင်းမှုကြောင့် ဗမာ့ဆန်မှာ စစ်
ကြီးခတ်ကကဲ့သို့ အဆင့်အတန်း မြင့်မြင့်ရရန် အခက်အခဲ မရှိ
ကြောင်း ဥက္ကဋ္ဌကြီးက ပြောသွားပါသည်။

“သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗမာ့ဆန် အဆင့်အတန်းကို ထိန်း
သိမ်းသားရန်နှင့် နိုင်ငံခြားသို့ ဆန်များကို အဆင့်အတန်း စစ်

ဆေးမှုများပြုလုပ်ရန် သန့်ရှင်းရေးအဖွဲ့များ ပါသည်။ လေ့လာရေးအဖွဲ့များ
ရေးကို ပြန်လည်ထုတ်ဝေပေးခြင်းဖြင့် မှတ်တမ်းများကို ပြန်လည်ထုတ်ဝေ
မြန်မာပြည်သည် စစ်မဖြစ်မီကဲ့သို့ ရွှေတန်းတော် အဖွဲ့များကို
ပေးပို့ပေးခြင်းများကို ပြန်လည်ထုတ်ဝေပေးခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့
လုပ်ပါသည်။

“ဤနှစ် ဝါရမ်းနှင့် ဆိုက်ကရီတို့သည် အစောဆုံး အထက် နှစ်
သည်ဟု ဥက္ကဋ္ဌကြီး ပြောသွားသည် ကို သဘောတူပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့
တို့သည် ရာသီဥတုကို မအုပ်ချုပ်နိုင်ပါ။ ဤနှစ် မိုးကြီးမေတ္တာဖြင့်
ကောက်ပဲသီးနှံ အထွက် ညံ့ပါသည်။ ဤနှစ် နိုင်ငံခြား ကုန်ပစ္စည်း
ကောက်ပဲသီးနှံ ပိုလျှံချင်မှ ပိုလျှံပါမည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့၏
ဖောက်သည် များနှင့် အဆက်မပြတ်အောင် ကြိုးစားရပါမည်။
ထိုကြောင့် အနည်းဆုံးစတိအနေဖြင့် ဖြစ်နိုင်ပါက အစိုးရက
အစိုးရက စဉ်းစားနေသည်။ ဆီနှင့်ပတ်သက်၍ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ဖြစ်ပ
ဆီ တန် ၄၅၀၀၀ ဝယ်ရန် လျာထားပါသည်။ တကမ္ဘာလုံး ကုန်
ပစ္စည်းအထက် လျော့နေစဉ် ဤမျှလျော့ထားခြင်းမှာ များစွာသည်
ဟု အချို့နိုင်ငံများက ယူဆကြသည်။ အမှန် စင်စစ် တန် ၄၅၀၀၀
မှာ မများလှပါ။ ကျွန်ုပ်တို့လယ်သမားများ အနည်းဆုံး လိုမည့်
ဆီကို တွက်ချက်ပြီး လျာထားပြောခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်
သည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်နိုင်ရန် အတွက် အစားအသောက် လုံလုံလောက်
လောက်ရှိရပါမည်။ ပဲအမျိုးမျိုးနှင့်ပတ်သက်၍ လိုနေသော နိုင်ငံ
များသို့ ကျွန်ုပ်တို့တွင် ပိုမိုမျှတတင်ပို့ရန် ကြိုးစားပါမည်။

“သစ်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်တွင်းသုံးရန်
နှင့် စစ်ကြိုခေတ်ဈေးကွက်များ ပြန်လည်ရရှိရန် အတွက် လက်ရှိ
ထွက်နေသည်ထက် ပိုထုတ်ပို့နိုင်ကြောင်း အစိုးရသိပါသည်။ သစ်
ထောင့်နက် ၈ ရာခိုင်နှုန်း စောင့်ကြပ်နေသည့် ကြားကပင် သစ်ခိုး

အဖွဲ့များ အမြောက်အမြား ပျောက်
ဆုံးနေသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ သိပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤလောလော
ဆတ်အရေးကြီးသော ပြဿနာများကို လေ့လာနေပါသည်။

“ဆက်ပြီး ‘လုံခြုံစိတ်’ စီမံကိန်းများ အကြောင်း ပြောလိုပါ
သည်။ ဤစီမံကိန်းများကို (အိန္ဒိယနိုင်ငံ) ဆင်မလာမြို့တွင် ရေးဆွဲ
သည်။ ဤစီမံကိန်းများကို စစ်ဒဏ်ခံရ၍ ပျက်စီးနေသော ဤတိုင်း
ပြည်ကို အလျင်အမြန် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် ရည်ရွယ်
ရေးဆွဲခြင်းဖြစ်သည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ဤစီမံကိန်းများ၏ပေါ်လစီ
ကို နောက်ဆုံးတွင် အစိုးရက ချုပ်ကိုင်မည်ဟုလည်း အဆိုရှိသည်။
ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောပါမူအေး။ ဤစီမံကိန်း များကို အကောင်
အထည်ဖော်ရာတွင် ၎င်းစီမံကိန်းများနှင့် အစိုးရဆက်ဆံရေးတွင် ၎င်း
ကျွန်ုပ်တို့အကျနပ်ပါ။ ပေါ်လစီတစ်ခုတွင် ချီးကျူးဖွယ်ကောင်းသော
ရည်ရွယ်ချက်များ ရှိကောင်းရှိပေမည်။

“သို့သော် အကောင်အထည်ဖော်ရေး ညံ့ဖျင်းလျှင် ထိုပေါ်လစီ
သည် ကောင်းကျိုး မပေးနိုင်ပေ။ ဤစီမံကိန်းများကို ကောင်း
ကောင်းမွန်မွန် ဆောင်ရွက်နေသည်ဟု ဟန်ဆောင်ပြောမနေကြပါ
နှင့်။ ဥပမာ ကုန်းလမ်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအဖွဲ့နှင့် ရိက္ခာထောက်ပံ့
ရေးအဖွဲ့တို့တွင် ရှက်ဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် အလဟဿ ဖြစ်ပ
တွေ့ ရှိနေသည်။ အလဟဿဖြစ်မှုများနှင့် ဆုံးရှုံးမှုများကို စုံစမ်း
တားဆီးရန် စနစ်တကျ စစ်ဆေးမှုများ မရှိဟု အစီရင်ခံစာများ
ရထားသည်။

“ဤဆုံးရှုံးမှုများ၏ တန်ဖိုးမှာ ကုန်ပစ္စည်းတို့သည် ယိုယွင်း
ဤဆုံးရှုံးမှုများ အဖြစ်ပင်နိုင်ပါ။ အထူးသဖြင့် လက်ရှိ အစိုးရအနေ
တွင် တိုင်းသူပြည်သားများ၏ သက်သာ ချောင်ချိရေး ထုပ်ရန်

အတွက် ငွေတကျပ်မျှ အလကတည်း အဖြစ်ပေးနိုင်ပါ။ ထို့အပြင်
အစိုးရသည် တိုင်းပြည်အကျိုးရှေ့ရွယ်လျက် ဤပင်ဂျက် စီမံကိန်းများ
ကို ပိုမိုတင်းကြပ်စွာ ချုပ်ကိုင်ရန် ကြံရွယ်သည်။ အစိုးရ မဟာမိတ်
ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်တိုင်ပင်၍ ဤပင်ဂျက်စီမံကိန်းများ အသံအသိုက်
အထည် ဖော်ရေးကို ပြန်လည်သုံးသပ်မည်။

(မှတ်ချက်။ ဤပင်ဂျက် စီမံကိန်း များကို စစ်အစိုးရ

ပြင်ဆင်၍ အစိုးရက ဆင်မလားဟု ခြိတ်သုံး ကုမ္ပဏီကြီးများ
အကျိုးကို ရှေ့ရှုကာ ရေးဆွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ စင်ဒရိတ် မြန်မာ
ပြည် ပြန်ရောက်လာသောအခါ ထိုစီမံကိန်းများကို ခြိတ်သုံး
ကုမ္ပဏီကြီးများက လက်ဝါးကြီးဆိုင်ထားသည်။ ထိုကုမ္ပဏီ
ကြီးများသည် မြန်မာပြည်၏ အကျိုးကို မကြည့်ဘဲ မိမိတို့
အကျိုးအတွက်သာ လုပ်ကြံသည်မှာ မမှားပေ။ တစ်ကြိမ်
အောင်ဆန်းက ဤပင်ဂျက် စီမံကိန်းများကို မကျေနပ်ဟု
ဖွင့်ချလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ (စာရေးသူ)

“အရေးကြီးသော စက်မှုလုပ်ငန်း အားလုံးကို အစိုးရက
တွင် ပြည်သူပိုင်လုပ်ရန် ကျွန်ုပ်တို့လိုလားသည်။ ပြည်သူပိုင်လုပ်ခြင်း
သာလျှင် လူနေမှု အဆင့်အတန်းကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်၍ ပြည်သူ
တွေအား ပိုမိုပျော်ရွှင်စေမည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မြင်ကြသည်။
သို့သော် ပြည်သူပိုင်လုပ်ခြင်း အစစ်အမှန်ကို မှန်ကန်သော အချို့
တွင် မှန်ကန်သော စိတ်ဓာတ်ဖြင့် လုပ်ရစေမည်။

“ပင်ဂျက်စီမံကိန်းများသည် ပြည်သူပိုင်လုပ်ရေးနှင့် ပတ်သက်သည့်
ထူသည်။ သို့သော် ထိုစီမံကိန်းများသည် ပြည်သူများကို ကူညီရာ
မရောက်သည့်အပြင် တိုင်းရင်းသားများနှင့် လုပ်ငန်းများကို ထိခိုက်

ကို ဖြစ်နေသည်။ ပင်ဂျက်စီမံကိန်း အမျိုးအမည်များကို
ကိုးကွယ်၍ ပြည်သူပိုင်လုပ်ရန် ဖြစ်သည်။ ထို့သို့ မလုပ်နိုင်သေးမီ
တိုင်းရင်းသားများနှင့် လုပ်ငန်းများကို လည်မျိုညှစ်သက်သက်ထို
အစိုးရမှ တိုင်းပြည်စီးပွားရေး ကိုးတက်ကော်မတီနှင့်စေရန်အတွက်
ပိုင်ဆောင်မှုနှင့်စေရန် တိုင်းရင်းသားများပိုင် လုပ်ငန်းများကို
အစိုးရက အားပေးရန် လိုသည်။

“အရင်းရှင်စနစ်သည် အခါခပ်သိမ်းလိုလားအပ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်
မမြင်ကြပါ။ သို့သော် မြန်မာပြည်လို နိုင်ငံသည် ရွှေတလှမ်း မတိုး
နိုင်မီ အရင်းရှင်စနစ်ကို အခိုက်အတန့်အားဖြင့် လက်ခံရမည်ဟု
အတောအတွင်း သို့ရာတွင် အရင်းရှင်စနစ်ကို ဘုရားဘတော လုပ်
ဆောင်နိုင်ပါ လုပ်ခွင့်မပြုဘင့်ပေ။

“စီးပွားရေး လုပ်ငန်းစဉ်မှာ တိုးတက်စေရန်အတွက် မြန်မာပြည်
သည် နိုင်ငံခြားအရင်းအနှီး လိုမည်ဖြစ်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် နိုင်ငံ
ခြားအရင်းအနှီးကို လက်သင့်ခံရမည်။ ယခင်ကလို သေးစုတ်ခြင်း
မျှသာ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော ချွတ်ချယ်ခြင်းခံလျှင် ကျွန်ုပ်
တို့သည် နိုင်ငံခြားအရင်းအနှီးကို လက်ခံမည်။ နိုင်ငံခြားအရင်းအနှီး
ကို လက်ခံခြင်းဖြင့် နိုင်ငံခြား အရင်းရှင်များသည် သင့်တင့်သော
အမြတ်အစွန့်ပေးမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ပြည်သူပြည်သားများသည်လည်း
အလုပ်အကိုင်ရမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ စီးပွားရေးသည်လည်း တိုးတက်
လာမည်။

“ကိုင်းပြင် အထွတ်အမြတ် အလုပ်သမား မငြိမ်သက်မှုများဖြင့်
အလုပ်သမားများ ချားစွာတို့သည် သမိတ်မှောက်နေကြသည်။
အလုပ်သမားများမှာ ချားစွာအားဖြင့် သဘာဝကျသည့်

ကျွန်ုပ်တို့ အလုပ်သမားများ၏ အခြေအနေမှာ အခြားတိုးတက်
သော တိုင်းပြည်များမှ အလုပ်သမားများ၏ အခြေအနေနှင့် နှိုင်း
စာလျှင် များစွာနိမ့်ကျလျက်ရှိသည်။ ဤနို်င်တွင် အလုပ်သမား
များမှာ မျက်နှာငယ်ကြပေသည်။ သူတို့ကျန်းမောဖြစ်လျှင်၎င်း၊
အိုမင်းလာလျှင်၎င်း သူတို့အတွက် အာမခံချက် မရှိပေ။ အလုပ်
သမားများသည် မျက်စိပွင့်လာကြပြီးလျှင် သူတို့ရသင့်ရဆိုက်သော
အခွင့်အရေးများကို တောင်းဆိုနေကြပြီ။

“လှုပ်ရှားမှုတိုင်းတွင် ဖြစ်တတ်မြဲအတိုင်း သူတို့၏ ခတောင်းဆို
ချက်များတွင် ပိုတောင်းခြင်းများနှင့် အမှားများ ပါကောင်းပ။
မည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့သည် သူတို့အား မရွတ်ချသင့်ပေ။ အလုပ်
သမားပင်ပန်းမှုများကိုဖြေရှင်းရေးတွင် ကုမ္ပဏီကြီးများသည် ဥပဒေ
သဘောအရသာ မဟုတ်ဘဲ ကောင်းမြတ်သော မနုဿိကရဖြစ်
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လိမ့်မည်ဟု အစိုးရက မြှော်လင့်ပါသည်။”

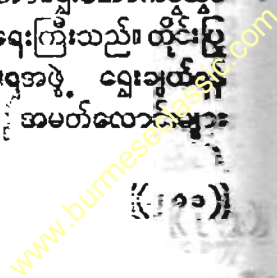
အထက်ပါ မိန့်ခွန်းအရ အောင်ဆန်းသည် အရင်းရှင်ဘက်
မလိုက်၊ အလုပ်သမားဘက်လိုက်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ငှိုပြင်
သူသည် စိတ်ကူးယဉ်သမားမဟုတ်၊ လက်တွေ့သမား ဖြစ်ကြောင်း
လည်း ပေါ်လွင်သည်။ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒီ ဖြစ်သော်လည်း ထိုအချိန်
(၁၉၄၇)က တိုင်းပြည်စီးပွားရေး လျင်မြန်စွာပြန်လည်ထူထောင်
နိုင်ရန်အတွက် အရင်းရှင်စနစ်ကို တခုသော အတိုင်းအတာ အထိ
စည်းကမ်းချက်ဖြင့် လက်ခံရမည်ဟု သဘောပေါက်သည်။ ဖောက်
ပြန်ရေးသမားဟု အပြောခံ အစွပ်စွဲခံရမည် စိုးသည့်အတွက် မိမိ
ယုံကြည်ချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ကာ အရင်းရှင်စနစ်ကို အခါခါသိမ်းခွတ်
ချနေသူများနှင့် ကွာခြား လှသည်။ အောင်ဆန်း မည်မျှ လက်တွေ့
ဆံသည်ကို နောက်ပိုင်းတွင် ပို၍ တွေ့ရပါသိမ့်မည်။

ပြည်သူပိုင်လုပ်ငန်းကို မူအားဖြင့် လက်ခံသော်လည်း အရင်း
အာရုံ ပြည်သူပိုင်သိမ်းခြင်းမျိုးကို သူလက်မခံ၊ ပြည်သူပိုင် လုပ်
ငန်းကို အတိအကျ အခြေခံဘဲ အများအကျိုးကို ရွှေ့ရှုရမည်ဟု
သူဆိုကြသည်။ တနည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် ပြည်သူပိုင်လုပ်ငန်းမှာ
ခွဲခြားသာသူများအား မနာလို မရှုစိမ့်၍ မဟုတ်ဘဲ အများစု
ဖြစ်သော ကျော မွဲ လူတန်း စားအပေါ် မေတ္တာ ကရုဏာ
ထားလုပ်ရမည်ဟု သူဆိုကြသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် “ပြည်သူပိုင်
လုပ်ငန်း အစစ်အမှန်ကို ပွန်ကန်သောအချိန်တွင် မှန်ကန်သောစိတ်
ဓာတ်ဖြင့် လုပ်ရပေမည်” ဟု သူ၏မိန့်ခွန်းတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြဟန်
တူသည်။ ယနေ့ ပေါ်ပင်လိက်၍ ဆိုရှယ်လစ် စကားများများပြော
တာ အရာရာကို ပြည်သူပိုင်လုပ်ရမည် ထင်နေသူများ သတိချပ်
ထေ့ပင်။

x x x

အောင်ဆန်း၏ အဓိကပန်းတိုင်မှာ တိုင်းပြည် လွတ်လပ်ရေး
ဖြစ်သည်။ အစိုးရအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်အနေဖြင့် နေ့စဉ် ဖြစ်ပေါ်
နေသော ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနေရသော်လည်း သူ သည်
ငြိမ်သနာများတွင် အနှစ်မြုပ်မခံဘဲ လွတ်လပ်ရေးအတွက် အား
သွန်ခွန်စိုက် ကြိုးပမ်းလေသည်။

ကျင်းပလက်သော တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင်
အထပလတစ်မက်လောင်းများ အားရွေးချေရန်အရေးကြီးသည်။ ထိုင်းပြု
ပြည်ပြု လွတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲသည် အစိုးရအဖွဲ့ ရွေးချယ်ခွင့်
ရွေးကောက်ပွဲမဟုတ်၊ သို့သော် အထပလ အမတ်လောင်းများ

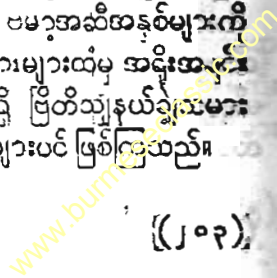
အားလုံးသို့မဟုတ် အများစု အရွေးခံရမှုသာလျှင် ဝဆပလ၏ ဥက္ကဋ္ဌ
ထက်လျက် လွတ်လပ်ရေးအောင်ပန်းကို လွယ်လင့်တကူ ဆွတ်ခူးနိုင်
ပေမည်။ သို့ဖြစ်ရာ အောင်ဆန်းသည် ရွေးကောက်ပွဲ အနိုင်ရရှိ
ရေးအတွက် အထူးကြိုးပမ်းရသည်။ သူ၏ လုပ်ငန်းမှာ ရေစိုနှံ့ရှက်ကိုက်
လုပ်ငန်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ အခက်အခဲအမျိုးမျိုးနှင့် ဆွေမြွမ်းနေသည့်ကို
အောက်ပါ ထုတ်ပြန် ကျေညာချက်က သက်သေခံသည်။

x x x

၁၉၄၇ ခု မတ်လအတွင်း ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်ဖြင့်
ထုတ်ပြန်ကျေညာချက်

“ဗမာတွေ လမ်းနှစ်ခုသို့ ရောက်နေကြပြီ။ တလမ်းမှာ ကျွန်သက်
ဆက်မည့်လမ်းဖြစ်သည်။ အခြားတလမ်းမှာ ကျွန်သက်တိုမည့်လမ်း
ဖြစ်သည်။ ဤလမ်းနှစ်သွယ်အနက် ဘယ်လမ်းကို လိုက်ကြမည်လဲ။
ဤမေးခွန်းကို ၁၃၀၈ ခု တန်ခူးလဆုတ် ၄ ရက်နေ့ (ဧပြီလ ၉ ရက်
နေ့) တွင် ကျင်းပမည့် တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲကြီး
လွှဲ ဗမာတွေကိုယ်တိုင် ဖြေကြားရတော့မည်။ ဤအခြေအနေအထား
ပေါ် လက်ဝဲဒီမိုကရေစီအခြေအနေကို ဗမာ တိုင်း ကောင်းကောင်း
သဘောပေါက်ထားရန်လိုသည်။

“ယခုအခါ ဗမာနိုင်ငံရေးတွင် ဖဆပလနှင့် ငဆပလ ဆန့်ကျင်
ရေးပူး၍ အကြမ်းအားဖြင့် နိုင်ငံရေးသမား နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိသည်။
ထိုရှင်းရှင်းပြောရလျှင် ဖဆပလ ဆန့်ကျင်ရေးသမားများထဲတွင်
(၁) ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမားတွေ၏ ပဉ္စမိတပ်သားများ၊ (၂) မင်းသား
ကြီးလုပ်ချင်သူများ ပါကြသည်။ ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမားတို့၏ ဗဟို
တပ်သားများဆိုသည်မှာ အခြားမဟုတ်။ ဗမာ့အစိုးရအဖွဲ့များကို
စားသောက်နေကြသော ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမားများထံမှ အမှီးအနှစ်
များကို လက်ဝေခံပြီးလျှင် ဗမာပြည်တွင်းရှိ ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမား
တို့၏ အလိုအောင်ကိုလိုက်၍ လုပ်ပေးနေသူများပင် ဖြစ်ကြသည်။

“ဥပမာ- ဖဆပလ အင်အားစုများကို ယူကဲပြားအောင် ပြုလုပ်ခြင်း၊ ဖဆပလအပေါ်တွင် လူထုအထင်လွန်အောင် လှုံ့ဆော်ပေးခြင်း၊ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမား တဦးတည်းကို မဲပြီး မတိုက်ခိုင်းအောင် ဖဆပလကို ဘေးနှင့်နောက်မှ ဝင်၍ တိုက်ပေးခြင်းအစရှိသည်တို့ လုပ်ငန်းများဖြစ်ကြသည်။ ထိုမျှမကသေး၊ ရွေးကောက်ပွဲ မလုပ်ပြင်အောင်ပင် အဆိုပါ ပဉ္စမတပ်သားကို၏ အကူအညီဖြင့် ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမားတို့သည် ကြိုးစားကြပေလိမ့်မည်။”

“ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမားတို့သည် ဥပဒေပန်မ ဝဇ္ဇာ အရ ဖဆပလပြည်ကို တချက်လွှတ်အာဏာများဖြင့် အုပ်စိုးလိုကြသဖြင့် တိုင်းပြည်ပြုလုတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲကိုမဆိုထားဘိ ၁၉၃၅ ခုအက်ဥပဒေအရ ဥပဒေပြု လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ ရှိခိုးကိုပင် မကျင်းပဘဲ အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြုပြီး ရွှေ့ဆိုင်းခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော့။”

“ယခုအခါတွင် ဖဆပလ၏ နောက်ဥှိရှိသော ဗမာလူထုကြီး၏ အရှိန်အဝါကို မခံနိုင်သဖြင့် ဥပဒေပြု လွှတ်တော် မကတော့ဘဲ လွတ်လပ်ရေးစည်းမျဉ်းကို ရေးဆွဲရမည့် တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်လပ်ခံ ရွေးကောက်ပွဲကိုပင် ခွင့်ပြုရပေပြီ။ သို့ရာတွင် မလုပ်ပြင်လေလေ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားများသည် ဗမာ့အခါအနှစ်များကို ဝါခါနီးကြာကြာ စားသောက်ရလေလေ ဟူသော သဘောဖြင့် ၎င်းတို့၏ ပဉ္စမတပ်သားများကို အသုံးပြုပြီး ရွေးကောက်ပွဲကို ဖျက်ပစ်ခွာစိုရိမ်ရသေးသည်။ ဤအချက်ကို လူထုသည် ယောင်အာသဘောပေါက်ရမည်။”

“အိန္ဒိယပြည်တွင် ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမားတို့သည် ရွေးကောက်ပွဲဝင်မရွပ်သော်လည်း တိုင်းပြုပြည်ပြုလွတ်တော် မကျင်းပနိုင်အောင် ဟိန္ဒူနှင့် မူလင်ကို ကစားပေးလျက်ရှိသဖြင့် ဝိဇ္ဇိယသည် လွတ်လပ်ရေးတံခါးဝသို့ ရောက်နေပါလျက် ယခုထက်တိုင် ဇာတ်မပျာ

လွှတ် နှင့်နည်း။ သို့ဖြစ်ရာ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးကိုလည်း ဇာတ်မပျာအောင် ပြုလုပ်ပေးကြလိမ့်မည်။”

“ပဉ္စမတပ်သားများ၏ အကြောင်းကိုကား အကျဉ်းချုပ်၍ ဖော်ပြခဲ့ပြီးပြီ။ မင်းသားကြီးလုပ်ချင်လှူများ၏ အကြောင်းကို ဝှင်းပြုခဲ့ပါမည်။ ဟခုအခါတွင် ဖဆပလသည် လူ့ဟု၏ခန္ဓာ၌ မားမားမတ်မတ် ရုပ်၍ ခေါင်းဆောင်နေခြင်းကို ထိုမင်းသားကြီး လုပ်လိုသူများသည် မနားလိုမရွံ့စိမ့်ကြချေ။ ရပ်ချင်းရင်းရင်း သူတို့သာ ရပ်လိုကြသည်။ သို့ရာတွင် သူတို့၏ခရီးနောက်မညီညွတ်သော ခေါင်းဆောင်မှ အမြင်တို့သော ခေါင်းဆောင်မှာ တယ်သူသေသေ ငတေမာရဒ် ပြီးရှေ့ ဟူသော ခေါင်းဆောင်မှ မကြာခဏ ဖောက်ပြန်ခဲ့သော ခေါင်းဆောင်များပေးကြောင့် လူထုကလည်း ၎င်းတို့ခန္ဓာတွင် ထိုမင်းသားကြီး လုပ်လိုသူများကို အရပ်မခံကြချေ။”

“သို့ဖြစ်ရာ မင်းသားကြီး မလုပ်ရသဖြင့် မခန့်နိုင်သော ထိုခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ပတ်မကြီးကို ထိုးဖောက်လျက် ရှိကြ၏။ ၎င်းတို့အတွက်မှာမူ ၎င်းတို့ခေါင်းဆောင်ဖြစ်မှုသာလျှင် အဓိကဖြစ်သည်။ သူထုလွတ်လပ်ရေးမှာ သူတို့ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ခဲ့လောက် အရေးမကြီးပေ။ ထိုအကြောင်းလည်း သူတို့ခေါင်းဆောင်မဖြစ်ရသည့်အခါတွင် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးလမ်းစဉ်ကို မည်သို့ပင်ထိခိုက်ခဏောမှု ဂဗ္ဗမိန်ကံဘဲ ထိုမင်းသားကြီး မလုပ်ရသူများသည် ပတ်မကြီးကို ထိုးဖောက်ရန် လုံ့လပြုခဲ့ကြသည်ကို တိုင်းပြည်လူထု၏ မျက်မြင်ပင် မဟုတ်လော့။”

“ဗမာလူထုကြီးသည် ယခုအခါတွင် လမ်းနှစ်ခု ရောက်နေလှပြီ။ ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့သမား၏ ပဉ္စမတပ်သားများနှင့် မင်းသားကြီး မလုပ်ရသူများကို လောင်းစွာ သတ်ပြုကြရမည်။ ထိုသို့ဖြစ်ပါက

ယွင်းသော သွန်ကြားချက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့အဖို့ လမ်း
မလိုက်မိကြရန်ကိုလည်းကောင်းစွာ ယတိပြုလျှင်မည်။

“ရှေးက ကျင်းပခဲ့သော ရွေးကောက်ပွဲများတွင် မဲကတည်း
မှားသွားရင် မှားသည့်ဒဏ်ဘိ ငါးနှစ်သာခံရ၏။ ငါးနှစ်ခေတ္တ ရွေး
ကောက်ပွဲ အသစ်လုပ်ရင် ထိုအမှားကို ပြင်နိုင်သည်။ ယခု တိုင်းပြု
ပြည်ပြုလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲမှာမူကား ဖမ္မာနောင်ရေကို ဆီး
ဖြတ်မည့် ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်နေသောကြောင့် တခါအဆည့်မှားယွင်း
လျှင် ငါးနှစ်မကတသက်နီးပါးမျှ ခံကြရလိမ့်မည်။

“ယနေ့အထိ ကျွန်တော်ခေါင်းဆောင်လျက်ရှိသော ဖဆပလကို
ထောက်ခံအားပေးခဲ့သော ဗမာလူထုပြုံးသည် ၁၃၀၀ မှ ၅၀၀
လဆုတ် ၄-ရက်နေ့တွင် ကျင်းပမည့် ရွေးကောက်ပွဲကြီး၌လည်း ယခု
ကဲ့သို့ပင် ကြုံကြုံခိုင်ခိုင်အားပေးမည်ဆိုလျှင် တနှစ်အတွက် ဗမာ
နိုင်ငံသည် လုံ့လလွတ်လပ်ရမည်ဟု ကျွန်တော်အာမခံပုံပါသည်။

“ကျွန်တော်သည် တိုင်းပြည်ကို တခါတည်းမျှ တပတ်မပျက်ခဲ့ဘူး
သည်ကို လူထုကောင်းကောင်းသိပါသည်။ အထူးရှင်းနေရာမှာမူလိပ် ။
ဖက်ဆစ်ဂျပန်လက်ထက်က အသက်စွန့်ပြီး လက်ရုံးရည်သုံးဆင့်သည်
အချိန်တွင် တိုင်းပြည်ကို တပတ်ရိုက်ပြီး ခေါင်းမခွာင်ခဲ့ပေ။ ။
ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် လက်နက်ကိုင်ပြီး ကော်လွန်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်
အတွက်မှာဆိုလျှင် လက်ရုံးရည်နှင့် နှလုံးရည်သည် တာမုလျှော့ခြားခြင်း
မရှိပါ။ လူထုတခုတည်းကိုသာ ရွှေ့ရွှေ့ပြီး သင့်သလို ကြည့်လားသွား
မည်။ လူထုလွတ်လပ်ရေးအတွက် လက်ရုံးရည်ကို အသုံးပြုသင့်သလို
လူထုလွတ်လပ်ရေးအတွက် နှလုံးရည်ကို အသုံးပြုသင့်သည့်အခါတွင်
လည်း ပါးစပ်တော်လှန်ရေးသမား၊ စက္ကူတော်လှန်ရေးသမား၊ ဝမ်း
ရွှေ့ထိုးသမားများ၏ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်းကို ကြောက်လန့်တုန်လှုပ်ပြီး
လူထုကို ဂျောက်မတုန်းခဲ့ပေ။ ။ လက်ရုံးရည်ကိုသော်လည်း နှလုံးရည်ကို

သော်၎င်း လူထုလွတ်လပ်ရေးအတွက် အက်အကျသုံးရန် သင့်သည်
အချိန်အခါတွင် တာကိုမျှပထောင့်သားဘဲ လူထုကို တမတ်ခိုက်
မနေဘဲ တော်ကြောင့်မုန်ကန်စွာ အသုံးပြုသွားမည်ကို စိတ်ချယုံကြည်
ကြပါ။

“၁၉၄၆-ခုနှစ် ဇီဇင်ဘာလဆန်းလောက်သို့ ရောက်သည့်တိုင်
အောင် ဗမာလွတ်လပ်ရေးကို လမ်းမမြင်၊ ကမ်းမမြင်ဖြစ်ခဲ့ရာမှ -လွတ်
လပ်ရေးစည်းမျဉ်းရေးဆွဲနိုင်သည့် တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ရွေး
ကောက်ပွဲ ကျင်းပပေးရသည်အထိ မြိတ်သျှအစိုးရတို့က လျှော့
ပေးခဲ့ရသည်မှာလည်း အခြားကြောင့်မဟုတ်။ ဖဆပလသည် လွတ်
လပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်လာလျှင် လက်ရုံးရည်ကိုသော်၎င်း၊ နှလုံးရည်ကို
သော်၎င်း ဝဲကွက်တုန်တိုင်းမရှိဘဲ တော်ကြောင့်မုန်ကန်စွာ အသုံး
ပြုနိုင်သည့် အစွမ်းရှိသည်ကို မြိတ်သျှတို့က ကောင်းစွာသဘော
ပေါက်လျက် ရှိသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

“အမှန်စင်စစ် ယခုအချိန်အထိ လူထုကြီး၏ရှုထောင့် ကျွန်တော်
မားမားမတ်မတ် ရပ်နေနိုင်ခြင်းမှာလည်း ကျွန်တော် တော်လှန်၍
မဟုတ်ပါ။ လူထုလွတ်လပ်ရေးအတွက် လမ်းမှန်ပေါ်ပေါက်လာသည့်
အခါတွင် အသက်စွန့်ရမည်ကိုလည်းမကြောက်၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခံရမည်
ကိုလည်း မတုန်လှုပ်ဘဲ ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်
ချစ်ချစ်ချစ်ချစ် ခေါင်းဆောင်၍ လုပ်ခဲ့သောကြောင့်ပင် ဖြစ်ကြောင်းကို
တိုင်းပြည်လူထုအသိပင် ဖြစ်သည်။

“သို့ဖြစ်ရာ ယခုကဲ့သို့သော သေရေးရှင်ရေးဖြစ်နေသော လမ်း
နှစ်ခုသို့ ဗမာလူထုကြီးသည် ရောက်ရှိနေသည့်အခါတွင် ကျွန်တော်
ခေါင်းဆောင်သော ဖဆပလလမ်းသို့ပင် ဗမာလူထုကြီးသည် ခေါ်
မယ့် ယုံယုံကြည်ကြည်နှင့် လိုက်ရန် ကျွန်တော် ထပ်မံညွှန်ကြားထိတ်
ပါသည်။

“ဖဆပလအမတ်လောင်းများထဲမှ အလွန်အမင်း...
နှစ်သက်သောအမတ်လောင်းများ ဟုတ်ချင်းမှဟုတ်မည်။ ဟက်ယံတမ်း
အရွေးခံထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ဖဆပလ အမတ်လောင်း
စာရင်းထဲမှ ပြုတ်ကျန်နေကောင်းကျန်နေခဲ့ပေလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်တို့
ရရှိသော အလွန်တိုတောင်းသည့် အချိန်ကလေးတွင် အပြေးအလွှား
စီစဉ်လိုက်ရသောကြောင့် အထက်ပါ ချွတ်ယွင်းချက် ပါရှိခဲ့လျှင်
လည်း ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးကြီးနှင့် ဖဆပလကို ထောက်ထားကြပြီး
သည်းခံကြရန် ဗမာလူထုကြီးအား ကျွန်တော် အထူးမေတ္တာရပ်ခံ
လိုက်ပါသည်။

“သို့ရာတွင် မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာ ကျွန်တော်တို့ရရှိသော အလွန်
တိုတောင်းသည့် အချိန်ကလေးအတွင်း ဤပင်လျှင် ကျွန်တော်တို့သည်
ဗမာလူထု၏သစ္စာကို မဖောက်ဖျက်မည့် လူများများ ရရှိသမျှ
ရအောင် အထူးကြိုးစားခဲ့ကြောင်း ကျွန်တော် အာမခံပါသည်။

“ကျားနှင့် ဂင်ဆိုင်တွေ့ရသည့်အချိန်အခါမျိုးတွင် တဦးကိုတဦး
စိတ်ကောက်ပြီး ထိုင်နေ၍ မဖြစ်သကဲ့သို့ ဗမာ့အသံရေးရှင်ရေးကြီးနှင့်
ဂင်ဆိုင်တွေ့ရသည့်အခါမျိုးတွင်လည်း မကျေနပ်မှု အသံအသွယ်
ကလေးများကို ရိုးမယ်ဖွဲ့၍ မနေကြနှင့်။ ယခုအရေးသည် တချက်
အမှားမခံသော အရေးကြီး ဖြစ်သဖြင့် လူထုကြီးသည် မိမိတို့၏
မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ကို အခြားအချိန်များထက် ဤအချိန်တွင် ထူးထူး
ကဲကဲ ပြသကြရန် ကျွန်တော် တိုက်တွန်းလိုက်ပါသည်။

“ယခု ကျွန်တော် ညွှန်ကြားချက်များအတိုင်း လူထုကြီးသည်
ဖဆပလကို ရှေးအခါများကကဲ့သို့ ဆက်လက် ထောက်ခံကြမည့်
ဆိုရင် လူထုလွတ်လပ်ရေးသည် စိတနှစ်အတွင်း ရမည်မှာ မလွဲချေ။”

ထိုအချိန်က ဗြိတိသျှနှင့် လုံးဝဆက်ပြတ်မည်ကို မလိုလား
များ ရှိကြသည်။ ထိုသူများမှာ မြေရှင်များ၊ အရင်းရှင်များနှင့်
ဒီ-စီ-အက်၊ ဘီ-စီ-အက် စသော အရာရှိကြီးများဖြစ်ကြသည်။
ထိုသူများသည် လုံးဝလွတ်လပ်ရေးကို မလိုလား၊ ဒီမိုကရေစီအစိုးရ
(Dominion Status)ခေါ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးလောကသာ
လိုလားသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုသူများသည် ဗြိတိသျှလက်အောက်
တွင် အခွင့်ထူးခံ လူတန်းစားဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ဗြိတိသျှထံ၌
သမား၏ ပစ္စမံတပ်သားများအဖြစ် အဆင်ရင့်လွန်လှကြသည်ဟု ဆော်
ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးကို စည်းရုံးထားနိုင်သော ဖဆပလ၏ အချိန်အခါ
ကြောင့် သူတို့သည် ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းတော့ မလုပ်ကြချေ။
တီးတီးဝါးဖြန့်ခြင်းမျိုးဖြင့်၎င်း၊ မိမိတို့နှင့်နီးစပ်ရာ သဘာဝတရား
တဆင့်၎င်း ဒီမိုကရေစီစံတေးပစ် ဆိုသည်မှာ လွတ်လပ်ရေး အခါ
လက္ခဏာ (Independence Plus) ဟု ရေးသား ပြောဆို
လောက်သာ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် သူတို့အန္တရာယ်မှာ ခေး
ယူချေးထိုးကြောင်းပင် အောင်ဆန်းက ပစ္စမံတပ်သားများကို ဂရုစိုက်
ရမည်ဟု ထည့်သွင်းကျေညာခြင်း ဖြစ်ဟန်တူသည်။

ဒုတိယအန္တရာယ်မှာ ဂိုဏ်းဂဏစ်တို့ ပြင်းထန်နေသည့် ကွန်မြူနစ်
ပါတီဝင်များ၏ အန္တရာယ်ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် လုံးဝလွတ်လပ်
ရေးကို လိုလားသည်။ သို့သော် သူတို့၏အဆင်မပြေသည့် လွတ်လပ်
ရေးမျိုး ဖြစ်ချေသောအခါ တနည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် သူတို့သည်
မင်းသားကြီးလုပ်ရလျှင်လုပ်ရ၊ မလုပ်ရလျှင် ပတ်ရဲကြီးကို ထိုးတောက်
လိုသူများ ဖြစ်သည်။ သူတို့သည် တိုင်းပြည်အကျိုးထက် ပိုမို
အကျိုး ကြည့်သူများဖြစ်သည်။ (ဂိုဏ်းဂဏစ်တို့မှာ ကြောက်ရွံ့
ဇုကောင်းလှချေတကား)။ သူတို့၏ အန္တရာယ်မှာလည်း မသေသလျှင်
ထို့ကြောင့် အောင်ဆန်းက သူ၏ ထုတ်ပြန်ကျေညာချက်ထဲ ထည့်
သွင်း သတိပေးဟန် တူသည်။

[ဤနေရာတွင် နိုင်ငံရေးသဘာဝ သင်ခန်းစာ ယူဆင့်သည် အချက်ကို ဖော်ပြလိုပါသည်။ ချက်မှာ နိုင်ငံရေးတွင် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတယောက်အနေဖြင့်၎င်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအနေဖြင့်၎င်း၊ ငွေအတင်းခေါင်းဆောင်မှုယူ၍ မရနိုင်၊ ပြည်သူလူထုကလက်ခံမှသာလျှင် ခေါင်းဆောင်မှု ရနိုင်သည့် အချက်အလက်ပင် ဖြစ်သည်။ ပြည်သူလူထုကလည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ရိုးသားမှု (ဝါ) ကိုယ်ကျိုးမပက်မှု (ဝါ) အတ္တစွဲကင်းမှုနှင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တွင် ခေါင်းဆောင်နိုင်သည့် အရည်အချင်း ရှိ-မရှိကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ပြီးမှသာလျှင် လက်ခံမည် ဖြစ်သည်ကို သတိချုပ်ကြရသည်။ အကြင်မျှသော ကာလပတ်လုံး နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်တယောက်သည် ပြည်သူလူထုအား ကိုယ်စားပြုနိုင်စွမ်း၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး သူ၏ ခေါင်းဆောင်မှု တည်မြဲမည်ဖြစ်သည်။ တချိန်တခါက ခေါင်းဆောင်ဖြစ်ခဲ့သဖြင့် တသက်လုံး ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ထင်နေကြသည့် နိုင်ငံရေးသမားသည် စိတ်ကူးယဉ်သမားမျှသာ ဖြစ်သည်။ တနည်းအားဖြင့် ဆိုလျှင် ထိုနိုင်ငံရေးသမားသည် ရှင်ပြုစဉ်က ရွှေလင်းလင်းခဲရသည်ကို စားမြူးပြန်နေသူမျှသာ ဖြစ်သည်။ ဟိသစွ၊ ထိစကား မှန်၏။ မှန်ကြောင်းကို ဗမာ့သမိုင်းကသာမက ကမ္ဘာ့သမိုင်းကပါ သက်သေခံသည်။]

ဖဆပလ အမတ်လောင်းများ ရွေးချယ်ရာတွင်လည်း အောင်ဆန်းသည် အခက်အခဲတွေ့ခဲ့ရသည်။ အချိန်များစွာရေရကား အမတ်လောင်းများကို တဦးချင်း ကျနစွာ မစစ်ဆေးနိုင်ခဲ့ချေ။ အချို့အမတ်လောင်းများမှာ နယ်လူထု၏ထောက်ခံမှုမရဘဲ အချို့မဲဆန္ဒနယ်များတွင် နယ်လူထု၏ ကြည်ညိုခြင်းခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်များ အမတ်လောင်း စာရင်းမှ ကျန်နေခဲ့သည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရသည်မှာ အချိန်တိုတောင်းလှသည့်ပြင် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီနှင့် ပြည်သူ့ ရဲဘော်အဖွဲ့

အုပ်စု မဲခွဲ အဖွဲ့ဝင်များကို ဦးစားပေး ရွေးခဲ့ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကွန်မြူနစ်ပါတီအား ဖဆပလမှ ထုတ်ပယ်ပြီးနောက် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီနှင့် ပြည်သူ့ ရဲဘော် အဖွဲ့ကို သည့် အချင်းချင်း 'စောင်' ကြသည်။ ယခင်က ဆိုရှယ်လစ်ပါတီက ကွန်မြူနစ်ပါတီအား (လူလည်လုပ်သည်) ဟု စွပ်စွဲခဲ့သကဲ့သို့ ယခု ပြည်သူ့ ရဲဘော်အဖွဲ့က ဆိုရှယ်လစ်ပါတီအား (လူလည်လုပ်သည်) ဟု စွပ်စွဲတော့သည်။

ဖဆပလ အမတ်လောင်းအားလုံး လူထုကြိုက် မဟုတ်သည်ကို အောင်ဆန်း သဘောပေါက်သည်။ ထိုကြောင့်ပင် "ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးကြီးနှင့် ဖဆပလကို ထောက်ထားကြပြီး ယဉ်းခံကြရန်ကို ဗမာ့လူထုကြီးအား ကျွန်တော် အထူး မေတ္တာရပ်ခံလိုက်ပါသည်" ဟု ယဉ်းသွားကျေညာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အောင်ဆန်းအား အကြောင်းမဲ့ ယုံကြည်သည့် လူထုကြီးက လူ၏မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို လက်ခံကြသည် "ဗိုလ်ချုပ်လွတ်လိက်လျှင် နှားဘဲဖြစ်ဖြစ် မဲပေးမယ်ကွ" ဟု ကြွေးကြော်ကြသည်။ ကြွေးကြော်သည့်အတိုင်း မဲပေးခဲ့သည်ကို မွေးကောက်ပွဲ အရှုံးအနိုင်စာရင်းက သက်သေခံသည်။

အောင်ဆန်းသည် ကျေညာချက်ထုတ်ပေးခြင်း အားရစေ ကျေနပ် မခနာ၊ နယ်အသီးသီးသို့ထွက်၍ ဟောပြောစည်းရုံးသည်။ အလွန်ပိုပြင်းသော နေ့ထုသီတက်မှုမှတစ်ဆင့် တနေ့လျှင် မိုင်တရာကျော် နှစ်ထပ် သွားကာ ဟောပြောသည်။ တနေ့တည်းတွင် အနည်းဆုံး သုံးနေ့ခန့် ဟောပြောသည်။ ဟောပြောရာတွင်လည်း ကာမခွဲ ဆွဲချိန် မဖြုန်းဘဲ လိုရင်းကို တိုတိုတုတ်တုတ် ဟောသည်။

လွတ်လပ်ရေး ရှစ်ရာအကြောင်းရှိတယ်။ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဖြစ်ရဲ့ ထိုတနေ့ကျရင် နောက်ကနေပြီး “စိုင်ရှင်း” ဆိုတဲ့ အင်အားစု အင်မတန်ကောင်းတဲ့ အင်အားစုဖြစ်ရမယ်။ ခါတိုင်း ဥပဒေပြု လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဘာအမတ်တွေပါပါ လိမ့်မရှိဘူး။ ဒီအခါ တိုင်းသူပြည်သားတွေက တင်လိုက်ကြတဲ့ အမတ်တွေဟာ ဗမာပြည်ကြီးရှိ ကံကြမ္မာကို ဖန်တီးရမယ့် အမတ်တွေဖြစ်တယ်။

“ဒီကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးတဲ့အခါ ဗမာပြည်နဲ့ အိန္ဒိယပြည်ကို အင်္ဂလိပ် အစိုးရက အုပ်ချုပ်နိုင်တဲ့ အခြေအနေမရှိတော့ဘူး။ အကြောင်း အမျိုးမျိုးဆိုက်လာပြီ။ (၁)အချက်က အင်္ဂလန်ပြည်မှာ အင်္ဂလိပ် နယ်ချဲ့သမားအင်အားဟာ ရှေးကနဲ့စာရင် အများကြီး အင်အား နည်းလာပြီ။ (၂)အချက်က ကမ္ဘာ့အကြည်အညို အပျက်မခံနိုင်ဘူး။

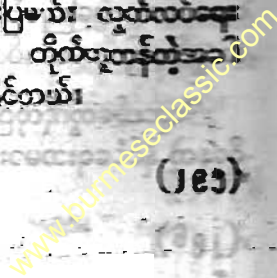
“ဗမာပြည်ဟာ ငယ်ပေမယ့် သူ့အလျောက် တန်ဖိုးရှိတယ်။ ရွေးကတော့မရှိဘူး။ ယခုဗမာပြည်ဟာ ဥရောပတိုက်မှာ ဘယ်လို ရှိယံပြည်နဲ့တူတယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ဗမာပြည်ဟာ အိန္ဒိယ ပြည်နဲ့ တရုတ်ပြည်ကြီးနဲ့ပြည်ကြားမှာရှိပြီး အင်မတန် ဖော်ဖော်မှ အရေးပါအရာပေမယ့် အကွက်ကျတဲ့ အချက်အချာနိုင်ငံ ဖြစ်နေတယ်။ စစ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး စစ်ပစ္စည်းတွေလဲရှိတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ ကမ္ဘာစစ်ကြီး မှာ ဗမာပြည်ဟာ ဘယ်လောက်အရေးပါတယ်ဆိုတာကို ပြင်သစ် လူတွေ ကိုယ်တိုင် မြင်သင့်သလောက် မြင်ကြတယ်။

“ကျွန်တော်တို့ကတော့ အတွင်းကျကျလုပ်ခဲ့လို့သိတယ်။ နိုင်ငံ တကာရေးရာ ကိစ္စတွေ ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ အချိန်ကျမှ နောက်က ဝင်ပြီး ပြန်မာနိုင်ငံက ခြေထိုးတယ်။ ဒီလိုဗမာပြည်က အရေးပါတဲ့ အခြေအနေကို ရောက်နေတယ်။

လွတ်လပ်ရေး ပေးမယ်လို့ကျေညာတယ်။ ဗမာပြည်မှာတော့ တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော်ပေါ် အုပ်ချုပ်ရေးဆုံး၊ ဗမာပြည်ဟာ ဗြိတိသျှ အင်ပါယာမှာ မှီခိုနေရတော့သလား။ မှီခိုနေပြီး လုံးဝလွတ်လပ်တဲ့ နိုင်ငံအဖြစ် နေချင်သလား ဆုံးဖြတ်ပါလို့ လူလိမ်မာစကားပြောပြီး ကျွန်တော်တို့ကို လှုံ့လိုက်တယ်။

“ကျွန်တော်တို့ တိုင်းသူပြည်သားတွေက ဘယ်လိုသဘောထားရ မလဲ။ ဒါမကျေနပ်ဘူးပြောရင် အကျိုးအကြောင်းနဲ့ မညီညွတ်တဲ့ လူစားမျိုးဖြစ်သွားမယ်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ကို ဝင်မယ်။ ဝင်တဲ့နေရာမှာ တိုင်းသူပြည်သားတွေကို ယုံကြည်လို့ ဝင်တယ်။ မယုံရင် ဝင်ချင်မှဝင်မယ်။ အဲဒီတိုင်းသူပြည်သားတွေကို ဘာဖြစ်လို့ ယုံကြည်သလဲ။ အဲဒီအရေးကြီးတဲ့ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ် တော် ရွေးကောက်ပွဲမှာ စွန့်စားစရာရှိတဲ့အချိန်မှာ ဘာမှမရွေးဘဲ ခုတ် စားဖားကြီးတွေကို ခင်ဗျားတို့ တင်ချင်တယ်ဆိုရင် ခင်ဗျား တို့ထက် မိုက်တာ မရှိဘူး။ ဗမာပြည် တသက်လုံးမောက်မှာဘဲလွတ် လပ်ရေးဆိုတာ တောင်းလို့မရဘူး။

“ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်ဟာ လွတ်လပ်ရေး မလိုခင်ဘူး။ လွတ် လပ်ရေးနှင့် မထိုက်တန်ပါဘူး။ အင်္ဂလိပ်လက်အောက်မှာဘဲ နေချင် သေးသည့်ဟု ဆုံးဖြတ်လျှင် ခင်ဗျားတို့ ဘာမှမဆင်ခြင်ဘူး။ ခင်ဗျားတို့တင်လိုက်တဲ့စစ်ကဲတွေဘဲ။ အခုလာမယ့် ရွေးကောက်ပွဲဟာ အင်မတန်အရေးကြီးတယ်။ အဲဒီရွေးကောက်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်ပြီး လွတ် လပ်ရေးကိစ္စ ဘယ်လိုဆိုင်တယ်ဆိုတာ ရှင်းပြမယ်။ လွတ်လပ်ရေး ဆိုတာ တောင်းလို့မရဘူး။ လုပ်ယူမှရတယ်။ တိုက်ပွဲတန်တဲ့အခါ တိုက်ယူမှရမယ်။ အင်အားကို အမှီပြုပြီးမှ ရနိုင်တယ်။

“အင်အားမရှိဘဲ စာရွက်ပေါ်မှာ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်နှင့် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံကို ဘယ်လိုကြီးရေးထားပစေ၊ ကိုယ့်နေ့အင်အားမရှိရင် ဘာမှ အဓိပ္ပာယ်မရှိဘူး။ ဂျပန်လက်ထက်က လွတ်လပ်ရေး ရခဲ့ဖူးပြီ။ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်နှင့် မမာနိုင်ငံတော် လွတ်လပ်ရေးကို စာရွက်ထဲမှာပေးထားတယ်။ ဘယ်လိုလွတ်လပ်ရေးဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ သိကြတယ်။”

“ဗမာပြည်ဟာလဲ လူဦးရေ ၁၆-သန်းရှိတယ်။ တူရကီမှာလဲ လူဦးရေ ၁၆-သန်းရှိတယ်။ နယ်ပယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့တိုင်းပြည်က ပိုကြီးတယ်။ ဓာတ်သတ္တု သဘာဝ အဖိုးတန်ပစ္စည်းတွေ ရှိတယ်။ သို့သော် တူရကီမှာ ငယ်ပေမယ့် ထက်ထက်မြက်မြက်ရှိလို့ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်ရှိတဲ့နေရာမှာ အတော်ကလေး လက်တွေ့အားဖြင့် ရှိတယ်။ ဗမာပြည်ကို တူရကီနိုင်ငံလိုဖြစ်အောင် ကြိုးစားလုပ်ကိုင်မယ် ဆိုရင် ခဲခဲယဉ်းယဉ်း လုပ်ရမယ်။ လုပ်နိုင်မယ့် အခြေအနေတော့ ရှိတယ်လို့ ယူဆတယ်။”

“ဗမာပြည် လွတ်လပ်တဲ့ အချိန်အခါမှာ ဘယ်သူလာပြီး ဘာလုပ်မယ်-ညာလုပ်မယ် ဆိုတာကို ကျုပ်မလန့်ဘူး။ ဗမာပြည် ညီညွတ်တဲ့ လိုတယ်။”

“နိုင်ငံရေးစားဖားတွေ ညီညွတ်ဖို့မလိုဘူး။ ဘယ်သူတွေ ညီညွတ်ရမယ်ဆိုရင် တက်ခေတ် ဗမာပြည်မှာ တက်အံ့အဲအဲ နိုင်ငံရေးသမားတွေ ညီညွတ်မယ်ဆိုရင် ဗမာပြည် ညီညွတ်မှာဘဲ။ တယောက်နှင့် တယောက် အကြောင်းပြချက်မလုံးလောက်ဘဲ မညီမညွတ်ဖြစ်နေရင် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်အဖြစ် ရောက်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။”

“လူငယ်တွေကိုလှည့်ပြီး ကျွန်တော် သတိပေးချင်တယ်။ အရှေ့တိုင်း နိုင်ငံရေးသမားကြီးတွေနဲ့ နိုင်ငံရေးသမားကလေးတွေက အချိန်

ရရှိနေတဲ့ လူငယ်တွေ၊ နိုင်ငံရေးသမား လူငယ်အသစ်တွေ ဆိုပေမယ့် အသက် လေးဆယ်ငါးဆယ် ရှိနေကြ ပါပြီ။ ဝေခင် ဘစ်နီက အသက်ငယ်ပေမယ့် နိုင်ငံရေးသမားဟောင်း ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီနိုင်ငံရေးသမားဟောင်းနဲ့ အသစ်ကို ခွဲထားရတယ်။ ကျုပ်ပြောသလို တညီတညွတ်ထဲ လုပ်သွားမယ်ဆိုရင် ဗမာပြည်ဟာ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်တဲ့ နိုင်ငံဖြစ်တဲ့အထိ အလားအလာရှိတယ်။”

“အဲဒီလို ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေးအတွက် အလုပ်လုပ်ဖို့ဆိုတာ ဗမာပြည်ဟာ လမ်းနှစ်ခွဲ ချောက်နေတယ်။”

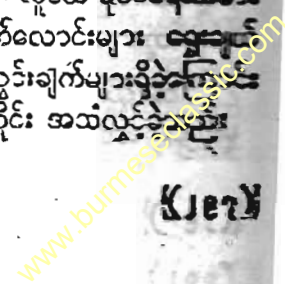
“ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေး ရအောင် ကြိုးစားလာခဲ့တယ်။ အဆင့် ဆင့် ကျော်လွန်လာခဲ့ပြီ။ ရှေ့မှာ နှစ်ဆင့်ဘဲ ရှိတော့တယ်။ အဲဒီနိုင်ငံတော် ဟာ အခက်ဆုံးဘဲ။ ပထမ အဆင့်က တိုင်းပြုပြည်ပြုလွတ်သော်၊ ဒုတိယအဆင့်က အင်္ဂလိပ်နဲ့ စာချုပ် ချုပ်မယ်အဆင့်၊ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်တော်အဆင့်မှာ ရှေးကောက်ပွဲလုပ်ရမယ်။”

“ရှေးကောက်ပွဲ လုပ်တဲ့အခါမှာ တိုင်းပြုပြည်ပြု တင်တဲ့လူဟာ လူအရှင်ဖြစ်နေရင် ခင်ဗျားတို့သာ နစ်နာမယ်။”

ထိုနှစ်ထိုလထဲမှာပင် အောင်ဆန်းသည် တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်တော် ရှေးကောက်ပွဲနှင့်ပတ်သက်၍ ရန်ကုန်အသံလွှင့်ရုံမှ အသံလွှင့်သည်။ ရှေးကောက်ပွဲ မျက်ဆီးသူများသည် တိုင်းပြုပြည်ပြု နယ်ပယ် ရန်သူ ဖြစ်မည့်အကြောင်း၊ ဖဆပလ အမတ်လောင်း အားထုတ်၍ ရွေးလျှင် တနှစ်အတွင်း လွတ်လပ်ရေးရရန် အာမခံကြောင်း၊ နိုင်ငံရေး စားဖားများကို ဖိုင်းပယ်သင့်ကြောင်း၊ လူငယ် နိုင်ငံရေးသမားများ မခိုက်သင့်ကြောင်း၊ ဖဆပလ အမတ်လောင်းများ တွေ့ရင် မုတ်တူ မညီသို့သောအခက်အခဲများ၊ ချွတ်ယွင်းချက်များရှိခဲ့ကြောင်း စသည်ဖြင့် အောင်ဆန်းက အောက်ပါအတိုင်း အသံလွှင့်ခဲ့သည်။

အောင်ဆန်း၏ သဘောကြံ

K121

“ယနေ့ ကျွန်တော်ပြောချင်တဲ့ အကြောင်းတွေကတော့ ပြည်
၉-ရက်နေ့ကျင်းပမယ့် တိုင်းပြည်ပြု ရွေးကောက်ပွဲ အကြောင်းနှင့်
အခြားအကြောင်းတွေပါပဲ။”

“လာမယ့် ရွေးကောက်ပွဲနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဖျက်လိုဖျက်ဆီး လုပ်
ကြမယ်ဆိုတဲ့ လူ့ခန္ဓာပေါ်ရင်တော့ အဲဒီလူတွေဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့
ရန်သူ နဲ့ပါတ်တစ်တော့။ လွတ်လပ်ရေးကို ဆုံးဖြတ်ရမယ့် ရွေး
ကောက်ပွဲ ဖျက်ဆီးချင်သူတွေဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ ရန်သူတွေပဲ။ ဖျက်
လိုဖျက်ဆီးလုပ်ချင်တဲ့ လူ့ခန္ဓာဟာ ရွေးကောက်ပွဲ ပြီး သူတို့ခင်းသားကြီး
မလုပ်နိုင်ကြမည့် အရေးမြင်လို့ ဗမာပြည် ဘာဖြစ်ဖြစ်ဆိုပြီး လုပ်ချင်
ကြတဲ့ လူတွေပဲ။”

“အခု တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော်ကို ဧပြီလမှာရွေးပြီး ဇွန်လ
လောက်မှာ ကျင်းပရင် သုံး လေးလအတွင်း လွတ်လပ်တဲ့ ဗမာပြည်
ရဲ့ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံဥပဒေကို ရေးဆွဲ ဆုံးဖြတ်နိုင်မယ်။ အဲဒီအခါ
ဘိလပ်ပါလီမန် အစည်းအဝေးလဲ ရှိတဲ့ အချိန်ဖြစ်မယ်။ ကျုပ်တို့က
ဗမာပြည်ရဲ့ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံဥပဒေကို ရေးဆွဲပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက်
ဘယ်နှခု-ဘယ်ရက်မှာ ကျုပ်တို့လက်ကို အာဏာလွှဲပါဆိုတာ သတ်
မှတ်ပြီး ဗြိတိသျှအစိုးရနှင့် အရေးဆုံးမယ်။”

“ကျုပ်တို့ အရေးမဆိုခင်ဘဲ ဗြိတိသျှအစိုးရက အိန္ဒိယမှာလို
အကန့်အသတ်ပေးချင်လဲ ပေးမှာပဲ။ ဒီကိစ္စဟာ ခက်မယ်လို့ ကျုပ်
မထင်ဘူး။ သူတို့နှင့် စာချုပ်ချုပ်တဲ့ နေရာမှာသာ ခက်ချင် ခက်
လိမ့်မယ်။ သူတို့က ကျုပ်တို့ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက် ဥပဒေကိုတော့ ပြင်မှာ
မဟုတ်ဘူး။”

“တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော်က ဆုံးဖြတ်တဲ့ လွတ်လပ်ရေးကို
မူးတင်း၊ ပဲတင်း ဖြစ်အောင် စာချုပ်ပယ်မှာ ချွတ်ချယ်ချွတ်ချွတ်
မို့ပဲ။”

ကျုပ်တို့သဘောမတူဘဲ သေဦးချင် ထည့်မှာကိုသာ ကျုပ်တို့ ထိုက်
ထိုက်ရလိမ့်မယ် ထင်တယ်။”

“ပိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ကို ရွေးချယ်ပြီးတဲ့အခါ အဲဒီလွှတ်တော်
က လွတ်လပ်ရေးကို ဆုံးဖြတ်ပြီး လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲလုပ်စရာရှိလို့
လုပ်ရတာဆိုရင် ကျုပ်တို့အရေးဟာ ပိုပြီး အားရှိမှာ အမှန်ပဲ။”

“ကနေ့အထိ လွတ်လပ်ရေး လုပ်ခန်းကို အကောင်အထည်နှင့်မြင်
အောင် လုပ်လာတာ ကျုပ်တို့သာ လုပ်နိုင်တာပဲ။ ကျုပ်တို့ ဖဆ
ပလ အဖွဲ့ချုပ်ကလဲ လာမည့် ရွေးကောက်ပွဲမှာ ကျုပ်တို့ တင်တဲ့
အမတ်လောင်းအားလုံးကို ခင်ဗျားတို့တိုင်းသူပြည်သားတွေက ရွေး
မယ်ဆိုရင် တနစ်အတွင်းမှာ လွတ်လပ်ရေးရစေမယ်လို့ အာမခံ
ပြီးတဲ့။”

“မိဖြင့် လာမယ့်ရွေးကောက်ပွဲကို ဖျက်ချင်တဲ့ လူတွေက ဘာ
ဖြစ်လို့ ဖျက်ချင်တာလဲ။ တခြားခါကြောင့် မဟုတ်ဘူး၊ လွတ်လပ်တဲ့
မြန်မာပြည်ကြီးမှာ သူတို့ဘဝတွေဟာ တသက်လုံး မြုပ်တော့မယ်
အရေးကြီးကို တွေးတော့ပြင်တိုင်း သူတို့ဟာ မစားရတဲ့ အဖဲကို
ဆဲနဲ့ ပက်ချင်လို့ပဲ။”

“ကနေ့ ကျွန်တော်အဖေထောထားနှင့်မယ်၊ မမှန်ရွေ့ပြင်မယ်
အဖြစ်အပျက်များက သက်သေခံပါလိမ့်မယ်။”

“တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲမှာ တိုင်းပြည်က
လက်ဝဲရိုက် အများပေါင်းပြီး တိုင်းပြည်အတွက် တကယ်လုပ်တဲ့
လူငယ်များပေါင်းသည့် ဖဆပလ အမတ်လောင်းတွေကိုသာ ဖဆ
လိက်မယ်ဆိုရင် ရွေးကောက်ပြီး မြန်မာပြည်မှာ လူထုနဲ့ ခူးစားနေတဲ့
နိုင်ငံရေးစားဖားကြီးတွေ တသက်လုံး မထနိုင်တော့ဘူးလို့ တောင်
ပောက်ထားချင်တာပဲ။”

“သို့သော်...တခုတော့ ပြောချင်တယ်။ လူတစ်ယောက်ပဲ နေထိုင်နေတာပဲ။ တောဟာ လူတစ်ယောက်ပဲ မဟုတ်ဘူး။ သိပ်မခိုက်ကြဘဲ တစ်ဦးနဲ့ တစ်ဦး ညီညီညွတ်ညွတ် လုပ်ကြတဲ့တောလိုတယ်။ ဒီလိုမလုပ်ရင် လူတစ်ယောက်ပဲ မဟုတ်ဘူး။ လူတစ်ယောက်ပဲ အရသာကို ကျပ်ပြည့် တင်ပြီး နေထိုင်တာပဲ။ စားရမှာ မဟုတ်ဘူး။”

“ရွေးကောက်ပွဲဖျက်မယ်ဆိုတဲ့ လူတွေကိုတော့ ကျုပ်တို့ အစိုးရကလဲ ဒီအတိုင်း ကြည့်နေမှာ မဟုတ်ဘူး။ အပြင်းအထန် ပြန်ကြည့်နေမှာပဲ။ ရွေးကောက်ပွဲမှာ လူတစ်ယောက်ပဲ ယှဉ်ပြိုင်စားရတာပဲ။ မှာတော့ ဘယ်သူ့ကိုမှ ကျုပ်တို့အစိုးရက ရွေးကောက်ယူတာ မဟုတ်ဘူး။ သို့သော် ဖျက်လိုဖျက်ဆီးလုပ်တဲ့လူမှန်သမျှကိုတော့ အာဇာနည် ကုန် နှိမ်နင်းပစ်မှာပဲ ဆိုတာ ရှင်းရှင်းကြီး သတိပေးထားပါ။”

“ပြီးတော့ ဖ ဆ ပ လ အမတ်လောင်းစာရင်းနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်ပြောချင်တယ်။ ဖသပလ အမတ်လောင်းတွေ ရွေးကောက်ပွဲမှာ သူတို့ကို ဟင်္သာတ ဦးမြို့ ဒီးပုတီးတို့အစရှိတဲ့ မြို့နယ်တွေမှာ ဦးဗေဒ၊ ဗိုလ်အောင်တို့ပါတဲ့ အဖွဲ့က ရွေးချယ်တယ်။ ပြီးတော့ သခင်နု၊ မြန်မာ့အလင်း ဦးတင်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ပါတဲ့အဖွဲ့က ဆုံးဖြတ်တယ်။”

“ရှင်းရှင်းဘဲ ကျွန်တော်ပြောမယ်။”

“လူပေါင်း ၂၀၀၀ ကျော် စာရင်းသွင်းထားတဲ့ အနက် ၂၀၀-လောက်သာ ရွေးရမှာဖြစ်တော့ ၁၈၀၀-ကျော် လူတွေထဲမှာ မကျေနပ်တဲ့ လူတွေရှိမယ်ဆိုတာ ကျုပ်တို့ မြင်ပြီး တစ် ပြီးတော့ အချောင်သမားစားဖားတွေ၊ သာယာစီးတွေကလဲ ဖသပလ ထဲမှာ လောက်ဆန်ဖို့ ပြည့်သူ့ရဲ့ဘော်နဲ့ လက်ဝဲဂိုဏ်းသား ကျွန်တော်တို့ တိုက်ပေးဘို့ လုပ်မှာပဲဆိုတာကိုလဲ ကျုပ်တို့ မြင်ပြီးပဲ။ သို့သော်

ကျုပ်တို့ဟာ ဒေါ်ခင်ဆေးဝါးတွေပဲ မှန်တယ်။ မကောင်းတယ်ထင်တာပဲ။ ရဲရဲကြီးဆုံးဖြတ်လိုက်တာပဲ။”

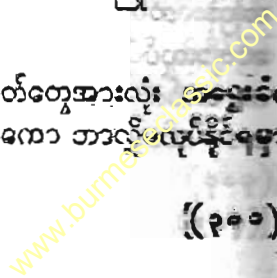
“ကျုပ်တို့ ရွေးတဲ့ လူတွေထဲမှာ အရည်အချင်းရှိတယ်ဆိုတဲ့လူတွေ ခြောက်ဆယ်လောက်ပါ။ အဲဒီအတိုင်း တချို့ကို တော့ ပြန် ကျုပ်တို့ ဝိတ်ချလို ရွေးတာ မဟုတ်ဘူး။ စိတ်မချရပဲမယ် သူတို့ဟာ လူနည်းစုပဲ။ သူတို့ကို သုံးရမယ့်နေရာတွေကလဲ ရှိသေးတယ်။ ကျွန်တို့ လူတွေကတော့ အလုပ်လုပ်တဲ့လူတွေ၊ စိတ်ချရတဲ့လူတွေ၊ နယ်က တင်ယာထဲ့လူတွေ ဖြစ်နိုင်သမျှ ဖြစ်အောင် ရွေးတာပဲ။”

“နယ်ကတင်တဲ့ လူတွေထဲက ကျုပ်တို့ သေသေချာချာပေးတဲ့ လူတွေကျတော့ မရွေးဘူး။ သေချာတဲ့ လူတွေကိုမှ ရွေးတယ်။ နယ်ကိုပြန်မေးနေတဲ့ အချိန်လဲ မရွေးဘူး။ ဒါလဲနယ်တွေက မူလတုန်းက စားရင်းကောင်းကောင်း ပေးကြတာပဲ။ ပေးပြန်တော့ ကပ်ပြန်ပေး ကြတယ်။”

“ဒါဟာ နယ်တွေနဲ့ အပြန်လဲ ပါသလောက်ပါတယ်။”

“ကျုပ်တို့ရွေးတဲ့စာရင်းမှာ စားဖားကြီးတွေ အတော်များ များ ဖြုတ်ပစ်ခဲ့တယ်။ သူတို့မကျေနပ်ကြဘူး။ ဒါပေမယ့် လူတစ် ဝိုင်း လက်ဝဲသမားတွေကို မြှောက်ပေးရုံကလဲပြီး သူတို့ ခေါင်း မထောက်ရဲဘူး။ လူတစ်ယောက် အကင်းပေးဘို့လိုတယ်။ ဖသပလ ထဲမှာရှိတဲ့ လူတစ်ယောက်သာ တောင်ပြီး အလုပ်လုပ် ကြပါ။ အခု ကျုပ်တို့ ရွေးလိုက်တဲ့ အမတ်လောင်းတွေကို တခဲနက် အားပေး ပြီး တင်သမျှ အမတ်အားလုံး အရွေးခံရအောင်သာ ကြိုးစား ဆောင်ရွက်ကြပါ။”

“အိန္ဒိယပြည်မှာ တင်သမျှ အမတ်တွေအားလုံး အရွေးခံရအောင် လုပ်နိုင်သေးရင် ငါတို့ပြည်မှာကတော့ ဘာလုပ်လုပ်နိုင်ရမှာ

လဲ။ ငါတို့ အမတ်အားလုံး အရွေးခံရရင် အမတ်အဖြစ် ပြုစုပေးပါ။
ပီ.ပီး အချောင်သမားတွေ ရှိတောင် အရွေးခံပြီးပါက

“နယ်မှာ တွေးမယ့် အခက်အခဲ နှစ်ရပ်ရှိတယ်။ နယ်က မကိုက်တဲ့ အမတ်လောင်းနဲ့ နယ်က တယ်မလေးစားတဲ့ အမတ်လောင်းကို နယ်က နှစ်ရပ်ဘဲ။ နယ်က မသိတဲ့ အမတ်လောင်းကို စွဲကိုင်စေတဲ့ နယ်ကသိတဲ့ အမတ်လောင်းချည်း ဖြစ်ဖို့ဟာ ဘယ်ကုန်းကမှ မဖြစ်ခဲ ပါဘူး။ သို့သော် ဖဆပလအဖွဲ့ဝင် ပုဂ္ဂိုလ် များက သဘောပို လုပ်ပေးချင်တယ်။”

“နယ်က တယ်မလေးစားတဲ့ လူအချို့ကိုဟောတဲ့ ဘုရားလက်ထက်က ဥပဒေအတိုင်း အားပေးကြရ လိမ့်မယ်။ ဘုရား လက်ထက်က မဟာရဇ် ဆွမ်းကျွေးတဲ့အခါ အလဇ္ဇီ ရဟန်းတပေါင်းကို ဘုရားတဦးက မဲခကောက်မိလျက်သား ဖြစ်နေတယ်။ သို့ပေမယ့် အဲဒါကို ကြည့်ညှိသော အားဖြင့် အဲဒီရဟန်းကို ကောင်းကောင်းပင့်လာပြီး ကောင်းကောင်းတဲ့ ဆွမ်းကျွေးလွှတ်လိုက်တယ်။”

“အဲဒီအခါမှာ အလဇ္ဇီရဟန်းက ငါတော့ အဲဒီပေးခံပြီလို့ ထင်သွားပြီး နောက်တခါ သူ့ရွေးကြီးဆီလာပြီး ကူးရွင်းလာတာတယ်။ အဲဒီအခါမှာ သူ့ရွေးကြီးက ခြေနှင်ညှပ်ပြီး ‘ပျော်လို့လို့ပြီး ထူးရွင်းကို ပစ်ပေးလိုက်တယ်။’

“အဲဒီ အချင်းအရာကို သူ့ရွေးကြီး မိတ်ဆွေမြင်တော့ ‘ခင်ဗျား အရင်တခါတုန်းကတော့ ဒီရဟန်းကို ခြေဆုပ်လက်နယ်ပြုပြီး အသွားအပြန် အိမ်ပေါက်ဝ အထိ သင်္ဂြိုဟ်ထားတယ်။ ဒီတခါတော့ ခင်ဗျားလုပ်ပုံဟာ ဆန့်ကျင်လှပေလှာလား’ လို့ မေးတော့ သူ့ရွေးကြီးက ဘယ်လို ပြန်ပြောသလဲဆိုရင် ‘ဒီရဟန်းဟာ အလဇ္ဇီရဟန်းဆိုတာ ငါသိတယ်။ အရင်တခါတုန်းက ငါပင့်လာတာ ပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့

သံဃာရဲ့ ကိုယ်စားလှယ် တဦး အနေနဲ့ အသွားခွင့်ရလာလို့ သံဃာကို ကြည့်ညှိတဲ့ အနေနဲ့ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးလို့မရဘူး။ ဒီတခါ လူလာတာဟာ သူ့သဘောနဲ့ လာတာပဲ။ သံဃာနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် ငါမကြည့်ညှိရင် မကြည့်ညှိဘဲ နေနိုင်တယ်။ ဘုရားဖောအတိုင်း လုပ်တာပဲ လို့ ပြန်ပြောတယ်။

“အဲဒီအတိုင်းဘဲ၊ ဖဆပလအမတ်လောင်းအဖြစ် မဲအရွေးခံရတဲ့ အချောင်သမား ကလေးတလေကို ဖဆပလရဲ့ စည်းကမ်းကို ရှိသောသောအားဖြင့် ၎င်း၊ ဖဆပလက တနှစ်အတွင်း လွတ်လပ်ရေးရအောင် ကြိုးစားမယ်ဆိုတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဖြစ်စေလိုသောအားဖြင့် ၎င်း ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရမယ်။ ဖဆပလအပြင်ဘက် ရောက်သွားတဲ့ လူတွေဟာ ဘယ်လူကိုမဆို နယ်က လူတွေ ကြိုက်ရာလုပ်ကြပေတော့။ အဲဒါဘဲ အမတ်လောင်းတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် ပြောချင်ပါတယ်။”

“ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မနာခံဘူးဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ သူ့ကျင့်တော့ ကျုပ်တို့ထုတ်လဲ ထုတ်ပစ်ရမယ်။ လူထုကိုလဲ ပွင့်ချရမှာပဲ။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတော့ ကြည့်ညှိပါတယ်။ ဖဆပလကိုတော့ ကြည့်ညှိပါတယ်။ လူမသိလို့ပါ။ လူမကြိုက်လို့ပါဆိုတဲ့ ဆင်ခြေမျိုးတော့ ကျုပ်ကြီးကို မလိုချင်ဘူး။ ဒါ ပြောနေကျ စကားပဲ။”

“ဖဆပလကြည့်ညှိရင် ဖဆပလရဲ့ အဆုံးအဖြတ်ကို လိုက်နာမှု ကြည့်ညှိရာရောက်တယ်။ အရွေးခံရတဲ့အခါ ဖဆပလဘက်က နေပါမယ်ဆိုတဲ့ စကားတွေဟာ ရိုးနေပါပြီ။ ကျုပ်တို့မယ့်ဘူး ရွေးရွေးတဲ့ အာဆာရှင်ဆံ့တယ်၊ ဘာတယ် မပြောနဲ့။ အမတ်လောင်းရွေးတဲ့ကိစ္စမှာ စည်းကမ်းရှိအောင် မလုပ်နိုင်ရင် ငါပွင့်ဆိုပြန်သွားမယ်။ သတိထားကြပါ။”

၉၀-၅၀ အုပ်ချုပ်ရေးအတွက် ရှေးကောက်ပညာ ပြုလုပ်ရာ
 ဦးဘပေတို့ လူစုက အဖွဲ့အချို့ကို စုပေါင်း၍ ငါးပွင့်ဆိုင်
 အဖွဲ့ ဟူသော နာမည်ဖြင့် ဝင်ရောက် အဖွဲ့ခံကြသည်။
 အဖွဲ့အနေဖြင့် စည်းကမ်းမထိန်းနိုင်ရကား... ရှေးကောက်ပွဲ
 ပြီးသောအခါ ထိုအဖွဲ့ချုပ်ကား သွားသည်။ အရွေးခံရသူများ
 သည်လည်း မိမိတို့ ထင်ရာခိုင်းကြသည်။ ဤသည်ကို ချည်
 ရွယ်၍ အောင်ဆန်းက "စည်းကမ်းရှိအောင် မလုပ်နိုင်ရင်
 ငါးပွင့်ဆိုင် ဖြစ်သွားမယ်" ဟု သတိပေးခြင်း ဖြစ်သည်။
 စာရေးသူ)

“လူထုက မကြိုက်ဘူး သာဘူး ပြောမနေကြနဲ့။ ကျုပ်တို့ဟာ
 လူထုခေါင်းဆောင်တွေဘဲ။ လူထုကို နားလည်အောင် ပြောသွားတာ
 ကျုပ်တို့ဝတ္တရားဘဲ။ စစ်မဆုတ်ခင် မြားကုန်တဲ့ စကားပြောတဲ့
 လူတွေဟာ တော်လှန်ရေးသမားတွေ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်လို အခက်
 အခဲရှိရဲ့ မခလျှာတမ်း ကျုပ်တို့နိုင်အောင် ကိုက်ရမယ်။”

“လူမိုက်လုပ်ဖော် ရန်သူတွေကို လူမိုက်နည်းနဲ့ဘဲ ဝံ့ပြန်ရသိနဲ့
 မယ်၊ လူလိမ်မာလုပ်ပြီး လိမ်မာရန်သူတွေကို လူလိမ်မာနည်းနဲ့ဘဲ
 ပြန်တိုက်ရလိမ့်မယ်။ နိုင်ငံရေးဟာ နိုင်ငံရေးဘဲ။ နိဗ္ဗာန်ရောက်
 အောင် လုပ်နေကြတာ မဟုတ်ဘူး။ သို့သော် ငါတို့ကစပြီး မညစ်
 ပတ်ကြပါနဲ့။ မမိုက်ကြပါနဲ့။ မမူလေးကတဲ နေရာမှာလဲ အရေး
 မစိုက်ကြနဲ့။ လျစ်လျူရှုကြဘို့ လိုဘယ်။”

“နောက်ဆုံး ပြောချင်တဲ့ အချက်တွေကတော့ တိုင်းပြည်လူထု
 နှင့် တိုင်းပြည်မှာရှိတဲ့ တိုင်းရင်းသားအားလုံးကို ပြောချင်တယ်။
 တိုင်းပြည်လူထုဟာ ဖဆပလ အမတ်သောင်းအကြောင်းကို ဖြစ်ဖြစ်၊

ပြောပြော မယ်ကြနဲ့။
 “ခင်ဗျားတို့အပေါ် သစ္စာရှိရုံနဲ့ ခင်ဗျားတို့အတွက် ဒီအထက်
 မှတ်တတ်ဟာ ဖဆပလက လူ့လို ဖြစ် ဘယ်အဖွဲ့ ရှိလို့လဲ။ ဒီအခါ
 မိအထည့်မမှားကြနဲ့။ ပေးသမျှပေး ကျေးသမျှစား၊ မော်တော်ကား
 နှင့် လာခေါ်ရင် တက်စီး၊ ဖဆပလ မဲပေးတွေကိုသာ မဲသည့်ကြ၊
 မဲဘယ်လိုထည့်ရ မလဲဆိုတာ သေသေချာချာ မေးထားကြအုံး။
 မိအထည့်မမှားကြနဲ့။”

“ဖမာပြည်ရှိ တိုင်းရင်းသားတွေကိုလဲ လှည့်ပြောချင် သေး
 တယ်။ တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုတွေအပေါ် ကျုပ်တို့ ဖဆပလက
 လက်တွေ့အားဖြင့် သဘောထား ဘယ်လိုကြီးတယ်ဆိုတာ ခင်ဗျား
 တို့ ကိုယ်တိုင် မြင်တယ် မဟုတ်လား...။ ဒါနဲ့ ဒီပြင် လူတွေနဲ့ပေါင်း
 ချင်းတယ်ဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ ထိုက်နဲ့ ခင်ဗျားတို့ ကံဘဲ။ ကျုပ်တို့
 တော့ တိုင်းရင်းသားတွေ အပေါ်မှာ မေတ္တာမပျက်ဘဲ သူတို့
 ရသင့်ရကိုက်တဲ့ အခွင့်အရေးမှန်သမျှ ရအောင် တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်
 တော်မှာ ကူတိုက်ပေးမှာဘဲ။”

“ဖမာပြည် တိုင်းရင်းသားတွေဆိုလို့ ဖဆပလလုပ်ချင်တဲ့ တရုတ်၊
 အိန္ဒိယ အမျိုးသားများကိုလဲ တိတိလင်းလင်းပြောချင်တာက ဖမာ
 လို ဖြစ်ချင်ရင် ဖမာလိုလုပ် ၊ ဖမာလိုခံစားရမယ်။ ဒီရွေးကောက်ပွဲမှာ
 ဘယ်သူနိုင်ဖို့ များသလဲ ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့လဲ သိမှာဘဲ။ ဒီအထက်
 ခင်ဗျားတို့ ပေါင်းချင်တာပေါင်းချင်ရင် ခင်ဗျားတို့ထိုက်နဲ့ ခင်ဗျား
 ကို ကံဘဲ။ သို့ပေမယ့် ကျုပ်တို့က ခမယယ ကညဝတ္တတော့ ဘယ်သူ
 ကိုမ မလုပ်နိုင်ဘူး။”

“ဒီပဲမှာ ကျုပ်တို့ဟာ ဘယ်သူ့ကိုမှ ရန်မစားဘူး။ ဘယ်သူ့ကို
 မငြိုငြင် ဘယ်သူ့ကိုမှလဲမမြောက်၊ ဘယ်သူ့ကိုမှလဲ မချောက်နှာ
 စောင်ဆန်းခိသားစို

စောင်ဆန်းခိသားစို

အသံသ့ ကိုယ့်လဲ မချော့ဘူး။ တယ်လီအာခေါ်လာတဲ့ အသံတွေကလေးတွေကောကပ်ပုံကို ၁၉၄၇-ခု ပြီထဲ
 မမူဘူး။ ငွေလည်း များများ မရှိလို့မဖြုန်းနိုင်ဘူး။ ကျုပ်တို့ တိုင်း
 ပြည်က ကောက်ခံရတဲ့ ငွေနဲ့ ကျုပ်တို့စရိတ်သုံး ရမှာဘဲ။ ပိုက်ဆံတတ်
 နိုင်တဲ့ အမတ်လောင်းတွေကတော့ သူတို့ကဘဲ အကုန်အကျ ခံရ
 လိမ့်မယ်။ မတတ်နိုင်မုန်းသိတဲ့ လူတွေကို ဆိုင်ရာနယ် ဖဆပလတွေက
 ကူညီရမယ်။ အဲဒီအတိုင်း ကျုပ်တို့ခရီးကောက်ပို့ ဝင်မယ်။ ရိုးတီးဆား
 တားလုပ်တဲ့လူတွေမှန်သမျှ အတွင်းမှာရော၊ အပြင်မှာရော၊ ခိုးတီး
 ရားတား ပြန်လုပ်ခံရမှာဘဲဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ ရိပ်မိအောင် တည့်
 တည့်ပြောလိုက်မယ်။”

အထက်ပါ အသံလွှင့် မိန့်ခွန်းတွင် အောင်ဆန်းသည် လူငယ်
 နိုင်ငံရေးသမားများအား သတိပေးခဲ့သည်။ လူငယ်နိုင်ငံရေးသမား
 ဆိုသည်မှာ ကွန်မြူနစ် ဆိုရှယ်လစ် ပြည်သူ့ ရဲဘော်... စသည့်
 လက်ဝဲနိုင်ငံရေး သမားများကို ဆိုလိုသည်။

“လူငယ်နိုင်ငံရေးသမားတွေဟာ လွတ်လပ်ပြီးတဲ့ ဗမာပြည်
 သိပ်မမိုက်ဘဲ။ တံဦးနှင့်တဦး ညီညီညွတ်ညွတ် လုပ်ကြဖို့တော့ လို
 တယ်။ ဒီလိုမှ မလုပ်ရင် လွတ်လပ်တဲ့ ဗမာပြည်ဟာ လွတ်လပ်တဲ့
 အရသာကို ကျပ်ပြည့် တင်းပြည့်ခံစားရမှာ မဟုတ်ဘူး ဟု ပြော
 ခဲ့သည်။

အောင်ဆန်းသတိပေးခဲ့သည့်အတိုင်း လူငယ်နိုင်ငံရေးသမားများ
 (၀၇) လက်ဝဲသမားများမလိမ့်မာဆည့်အတွက် (၀၇)မိုက်ကြသည့်
 အတွက် ယနေ့ တိုင်းပြည် မည်သို့ဖြစ်နေသည်ကို အထူးဖော်ပြရန်
 လိုမည်မထင်ပါ။ ဝမ်းနည်းဘွယ်ထောင်းလေစွ။

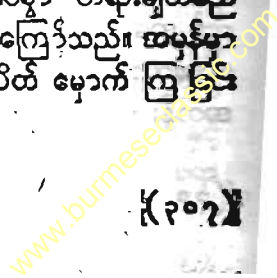
x x x

တိုင်းပြည်ကို လွတ်လပ်စေရန် ရွေးကောက်ပွဲကို ၁၉၄၇-ခု ပြီထဲ
 ငွေလဲနေ့တွင် ကျင်းပသည်။ မဲနွယ်များကို ပြင်ဆင်သတ်မှတ်
 နေပါက အချိန်ကြန့်ကြာမည်ဖြစ်သဖြင့် ရှိရင်းခွဲ မဲဆန္ဒနယ်များမှ
 အနယ်လျှင် နှစ်ယောက်ကျစီ ရွေးကောက် တင်မြောက်ရန် စီစဉ်
 ကြသည်။

ဘိုးဘဝါနဲ့က ဖဆပလ၏ အရှိန်အဝါမှာ အလွန်ကြီး ရ ကား
 ချားစွာပဲ သာ ဖဆပလ အမတ်လောင်းများသည် ပြိုင်ဘက်မရှိအရွေး
 ခံ ကြရသည်။ အောင်ဆန်းကိုယ်တိုင် ရန်ကုန်လမ်းမတော် မဲဆန္ဒ
 နယ်မှ ပြိုင်ဘက်မရှိ အရွေးခံရသည်။

ကျွန်တော်နှင့် ဦးညွှန်ရှိန် (ကွယ်လွန်) တို့မှာ မခကူး အရွေ
 မြွေကပ်ပိုင်း (နတ်မောက်) မဲဆန္ဒနယ်မှ ပြိုင်ဘက်မရှိ အရွေးခံရသည်။
 အင်္ကျီကြီးဦးဘဝင်းနှင့် သခင်လွင်တို့မှာ မခကူးအနောက်မြောက်ပိုင်း
 ရန်ချောင်း) မဲဆန္ဒနယ်မှ ပြိုင်ဘက်မရှိ အရွေးခံရသည်။ ပြည်မတွင်
 ကွန်မြူနစ် အမတ်လောင်း ၇-ဦးမှ တပါး ကျန်နယ်အားလုံးတွင်
 ဖဆပလ အမတ်လောင်းများ အပြတ်အသတ်နိုင်သည်။ ပြည်နယ်
 များတွင်လည်း ဖဆပလအား ထောက်ခံသော အမတ်လောင်းများ
 သာ များသောအားဖြင့် အရွေးခံကြရသည်။

နိုင်ငံရေးသမားဟောင်းကြီးများဖြစ်သော ဒေါက်တာ ဘမော်၊
 ဦးစော၊ ဆာပေ၊ ထွန်း၊ သခင်ဗစိန်နှင့် သူတို့၏ အဖွဲ့ဝင်များသည်
 ရွေးကောက်ပွဲကို သပိတ်မှောက်ကြသည်။ လကျာ နိုင်ငံရေးသမား
 တို့၏ ထုံးစံအတိုင်း ရွေးကောက်ပွဲမှာ လွတ်လပ်စွာ တရားမျှတစွာ
 မဟုတ်သဖြင့် သပိတ်မှောက်ကြသည်ဟု ကြေးကြော်သည်။ အမှန်မှာ
 သူတို့ သေချာပေါက်ရှုံးမည်ကိုသိသဖြင့် သပိတ် မှောက် ကြခြင်း
 ဖြစ်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲများကို အောင်မြင်စွာ ဝင်ရောက် ပါဝင် ရွေးကောက်
အောင်ဆန်းသည် ၁၉၄၇-ခု ပြည်ထောင်စု ဝန်ထမ်း တွင် အောက်ပါ
အတိုင်း ဗမာ့နှစ်သစ်ကူး မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

“ယခုဆန်းလာတဲ့ နှစ်ဟာလွတ်လပ်တဲ့ ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေးတိုးတက်
ယုံကြည်ယူဆတယ်။ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ
ချောချောမောမော ပြီးသွားပြီ။ ပြီးခဲ့တဲ့ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်တော်
ရွေးကောက်ပွဲကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် တိုင်းပြည်က ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်
ကို စိတ်ရော ကိုယ်ပါ ထောက်ခံအားပေးတာ အထင်အရှားတွေ့ရ
တယ်။ တတိုင်း တပြည်လုံး အရွေးခံရတဲ့ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်တော်
အမတ်စာရင်းအတိအကျမသိရသေးပေမယ့် အမတ်တိုင်းရေမှာ ဖဆပလ
အဖွဲ့ချုပ်က အများဆုံးရတယ်ဆိုတာ အားလုံး အသိတဖြင့်ပင်။

“အမှန်စစ်စစ် ယခု ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်
စည်းရုံးရေး လုပ်ငန်းတွေဟာ ကောင်းသင့်သလောက် အောင်
သေးဘူး။ ချွတ်ယွင်းချက်များ ရှိတယ်။ ဒီထက် ချည်းပျိုးမှု အလွတ်
အတန် ကောင်းအောင် လုပ်နိုင်ရင် အမတ်စာရင်း ၂၁၁ စည်း
ရနိုင်တယ်။ တိုင်းပြည်လူထုက ဖဆပလကို ထောက်ခံတာဟာ အခု
လို ဘယ်တုန်းအချိန် အခါကမှ မရှိခဲ့ဘူး။

“ဒီလိုတိုင်းပြည်က ဖဆပလကို ဝိုင်းဝန်းပြီး ကူညီပေးတာဟာ
ပုဂ္ဂိုလ်သဘောအနေနှင့် မဟုတ်ဘဲ အဖွဲ့သဘောအနေနဲ့ ပဲပေးခြင်း
ကို ထူးထူးခြားခြား တွေ့ရတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုရင် အချို့
ဖဆပလ အမတ်လောင်းများဟာ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်က ပေးထား
ခဲ့တဲ့ အရွေးခံရင် ဘယ်နည်းနဲ့မျှ မရဘူးဆိုတာ တိုင်းပြည်က အသိပဲ။
ရွေးကောက်ပွဲကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဗမာပြည်နိုင်ငံရေး အဆင့်
အတန်းဟာ တိုးတက်မှု ထင်ထင်လင်းလင်း ရှိလာတယ်။ တိုင်းပြည်

လူထုက ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ကို ထောက်ခံတယ်။ ဘယ်လိုသဘောလဲ
လို့ စစ်လိုက်ရင် ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေး တနှစ်အတွင်း လို့ခေါ်
ရတယ်။

“ဖဆပလက သတ်မှတ်ချက် လမ်းစဉ်အတိုင်း လူထုက ထောက်
ခံတဲ့ သဘောတဲ။ တိုင်းပြည်က ဖဆပလ စည်းကမ်းကို ယုံကြည်
လိုက်နာလဲသဘောတဲ။ အခါ စဉ်းစားလိုက်ရင် ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်
ဟာ တိုင်းပြည်ကို သစ္စာမဖောက်ဘူး။ အရမ်းမလုပ်ဘူး။ အမှန်
ချည်းတော်လဲမဟုတ်ဘူး။ အများအတွက် နဲ့နဲ့ရှိမယ်။ သို့သော် ခြေ
လှမ်းမှန်မှန်နှင့် လုပ်ကိုင်သွားမယ်။ ဘယ်သူ ချောက်လိုလဲ မကြောက်
ဘူး။ ဘယ်သူ မြှောက်လိုလဲ မမြောက်ဘူး။ ဘယ်သူ ချော့လို့မှ
လည်း မပျော့ဘူး။ အရင်ပါတီဟောင်း သဘောမျိုးတွေ မလိုက်ဘူး။
ကုန်ပြုနစ်ပါတီ အနိ-အပြု အချောင်သမားတွေလို ဂမ္မူးမူးထိုးလဲ
ဘူး။

“ဖဆပလ လမ်းစဉ်မှန်ကြောင်း ဖဆပလကို တိုင်းပြည်က
ထောက်ခံသည့်အတိုင်း ကျုပ်တို့ ဖဆပလ ကလဲ ဗမာပြည်လွတ်လပ်
ရေး တနှစ်အတွင်းရအောင် လုပ်မယ်။ ဒီအတောအတွင်းမှာ ဗမာ
ပြည် လက်ပင်း ပြန်လည်တူထောင်ရေး လုပ်မယ်။ နောင်ထူထောင်
ရေး လုပ်မယ်။ အချိန်အခါကြည့်ပြီး တိုင်းပြည်ပြု လွတ်
တော်လှုပ်ခန်း၊ အစိုးရအဖွဲ့လုပ်ငန်းတွေနဲ့ ပြင်ဘက်လုပ်ငန်းတွေ
တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းတွေကို သင့်တော်သလို လုပ်ကိုင်သွားမယ်။

“တိုင်းပြည် ခုန်နာမယ့် အကျိုးမဲ့တဲ့ လုပ်ငန်းမျိုးကို ဘယ်သူ
ဘာကြောင့်ပြော မလုပ်နိုင်ဘူး။ ယခုရရှိနေတဲ့ တိုင်းပြည် လူထု
ညီညွတ်ရေး၊ တိုင်းရင်းသားချမ်း ညီညွတ်ရေးကို ဆက်လက်
လုပ်ကိုင်သွားရင် လွတ်လပ်ရေးကို အခက်အခဲ နည်းနည်းနှင့်
ရနိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။ ကမ္ဘာ့ ဧက ခြေအနေက ပြောစရာ

မလိုဘူး။ ဗမာပြည်မှာ နိုင်ငံရေး သူဝယ်နှပ်စား ကလေး နှိပ်ကြားပြီး ကိုယ့်တိုင်းပြည်နှင့် နိုင်ငံခြား ဆက်လွယ်မှုများ ပြုလုပ်လာခဲ့တယ်။ ယခုအခါမှာ ဗြိတိသျှရှိ အင်အားလနည်းလာပြီ။

“ကျုပ်တို့ဗမာပြည်မှာ နိုင်ငံခြားစစ်တပ်တွေကို ဝေခွဲမှု နှစ်မကုန်မီ ဗမာပြည်က ထွက်ခွာ သွားဘို့ စီစဉ်နေပြီ။ အခြေအနေထောက်၍ လွတ်လပ်ရေးကို တနှစ်အတွင်း အခက်အခဲများက ရနိုင်မယ်လို့ ကျုပ်ယုံကြည်တယ်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီ နိုင်ငံရေး သဘောအားဖြင့် ဗြိတိသျှ ပြည်ထောင်စု ပြင်ဘက်မှ လုံးဝလွတ်လပ် စွာ နေတိုမခဲယဉ်းဘူး။ စီးပွားရေး လုံးဝ လွတ်လပ်မှုကို ကြိုးစားမရနိုင်မယ်။ အခု ကျုပ်တို့ လက်ထဲမှာ ငွေမရှိဘူး။ အဲဒီတော့ နိုင်ငံခြား အကူအညီကို ယူရတယ်။ ဗမာပြည်မှာ ဘယ်ကရိုးရဘဲ တက်တက် နိုင်ငံခြား အကူအညီမယူဘဲ မလုပ်နိုင်ဘူး။ နိုင်ငံခြား အကူအညီ ယူရတဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ ဟာလဲ မကောင်းဘူး။

“ကျုပ်တို့ အခုဖြေရှင်းရမယ့်လွတ်လပ်ရေးပြဿနာဟာလွတ်လပ်ရေးအာဏာ ကျုပ်တို့လက်ထဲ အမြန်ဆုံး ရောက်အောင်၊ ချဉ်းပွဲ လွတ်လပ်ရေး တည်တံ့အောင်၊ လွတ်လပ်ရေး အရေးမှာ ခံစားရအောင် လုပ်ထားမှ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ တိုက်စရာရှိရင် ခိုက်နိုင်မယ်။ လွတ်လပ်ရေးရရင် လွတ်လပ်ရေး လုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ကိုင်နိုင်မယ်။ အဲဒီကိစ္စတွေ အကြောင်းကြောင်းထောက်ပြပြီး ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်က လူထုညီညွတ်မှု၊ တိုင်းရင်းသား အချင်းချင်း ညီညွတ်မှု တွေ ဆက်လက်ကြိုးစားရမယ်။ လွတ်လပ်ရေးရန်ပုံစံတွေဆက်လက် ကောက်ခံရမယ်။ အရှေ့အာရှတောင်ပိုင်းရှိ နိုင်ငံအားလုံးနှင့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်အောင် အရှေ့အာရှတောင်ပိုင်း နိုင်ငံရေး သွေးစည်းညီညွတ်မှု လုပ်ရမယ်။ အိန္ဒိယပြည်၊ တရုတ်ပြည် နိုင်ငံကြီးနှစ်နိုင်ငံနဲ့ ပိတ်ဆို့ပြစ်ဖို့ကြိုးစားရမယ်။ လွတ်လပ်တဲ့

ဗမာပြည်နဲ့ လွတ်လပ်ပြီးတုန်းက နိုင်ငံတွေနဲ့ပိတ်ဆို့ပြစ်ဖို့ကြိုးစားရမယ်။ ဗမာပြည်က ကမ္ဘာ့ကွယ်ရေး အခြေခံဖြစ်တဲ့ ဗမာပြည် စစ် တပ်၊ ပုလိပ်အင်္ဂါ၊ ရုပ်ရွာကာကွယ်ရေး အဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်း ရမယ်။ စီးပွားရေး အခြေအနေ ငွေလောင်ရေးလုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ကိုင်ရမယ်။ အဲဒီ လုပ်ငန်းတွေက ဗမာပြည်ရှိ လွတ်လပ်ရေးနဲ့ ကောင်းစားချေကို ဆောင် ကိုင်နိုင်တယ်။

“အဲဒီ လုပ်ငန်းတွေ လုပ်ဖို့ဟာ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်ကချဉ်းလုပ်လို့ မဖြစ်ဘူး။ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်၊ ပြည်သူ့ ရဲဘော်၊ အစိုးရအမှုထမ်း၊ သတင်းစာတွေ၊ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်တော်အမတ်တွေ၊ တိုင်းပြည် လူထုတွေ ဝိုင်းဝန်းကူညီရမယ်။ ခင်ဗျားတို့ကို ကျုပ်က မေးချင် ကယ်၊ တိုင်းပြည်ရှိ စားနပ်ရိက္ခာ ပျက်အောင်၊ အချင်းချင်း မသင့်အောင်လုပ်ရန် ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေးရမယ်ထင်သလား။ အဲဒါတွေ ပြုပြင်ပြီး အင်အားကြီးမားအောင်လုပ်မှ လွတ်လပ်ရေးရမလား။ တော်လှန်ရေးလမ်းစဉ်ကို ယိထိခဏ်ရောက် မလုပ်တတ်ဘဲ တော် လှန်ရေးစကား များများပြောပြီး ဗမာအချင်းချင်း ဆန်လုတာ၊ လယ်သီးစားခ မအပေးနဲ့ဆိုတဲ့ ကိစ္စတွေကို ကွန်မြူနစ် အချောင် သမားတွေလုပ်နေတာ ဗဟိုလှန်ရေးလုပ်ငန်းဆိုပြီး လုပ်နေတယ်။ အဲဒါတွေကို ကန့်ကွက်ရင် တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်း ဆန့်ကျင်ဘက် လုပ်ဘယ်ဆိုတာ မသိလို့မေးချင်တယ်။

“အခုနဲ့မပေးဘို့၊ လယ်သီးစားခမပေးဘို့ တိုက်တွန်းနေတာဟာ နယ်ချဲ့သမားကို တိုက်တာလား၊ ကျုပ်တို့ ဖဆပလကို တိုက်တာ လားလို့ မေးချင်တယ်။ နောက် အမေတော်ကြေး ပြန်မပေးနဲ့ဆို ဆိုကယ်။ ဒီအမေတော်ကြေးဟာ အစိုးရကထုတ်ပေးတာ မဟုတ်ဘူး။ ဟိုင်းပြည်အစွန့်တော်က ထုတ်ပေးတာ၊ အမေတော်ကြေး ပြန်မပေးရင် အမေတော်ကြေးနည်းရင် နည်းသလောက် ငွေထုတ်မပေးနိုင်မှာ။

အစတော်ကြေးဟာ ဘယ်သူ့ငွေလဲ၊ တိုင်းပြည်ငွေ၊ ဒါကြောင့် ဒီနည်းဟာနယ်ချဲ့သမားကို မထိခိုက်ဘူး။

“ဆန်လုတဲ့ကိစ္စဟာ ဗမာပြည်မှာ ဒီနှစ်ဆန်တန်ချိန် လသန်းလောက် ဗမာပြည်စားသောက် ပိုထွက်မယ်ဆိုတာ ခန့်မှန်းရတယ်။ ဒီလို ခန့်မှန်းရတာဟာ ဗမာပြည်မှာ ဘယ်နည်းနဲ့မှ ဝတ်ခိုမရှိဘူး။ အခုဆန်လုတာဟာ အချောင်သမား ဆန်ပွဲစား၊ ဆန်ကံ ဘည့်တွေ ကောင်းစားဖို့နှင့် ဆန်တွေ အလဟဿလစ်ဟင်းဖို့ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို ဆန်လုတာဟာ တိုင်းပြည်လူထုနဲ့ အစိုးရမှာသာ ဆုံးရှုံးနေတာ။ အခုဗမာပြည်မှာ ငွေမရှိဘူး၊ ငွေမရှိရင် အခြားတိုင်းပြည် အကူအညီ လိုတယ်။ အခြားတိုင်းပြည်က ပစ္စည်းရဘိုရန် ဗမာပြည်ငွေနဲ့ ဝယ် မရဘူး။ သူ့သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံခြားငွေနဲ့မှရတယ်။ အဲဒီငွေရုံးရာ ထွက်ကုန်ဝင်ကုန်ပစ္စည်းချင်းမျှတအောင် လုပ်ရမယ်။ ဗမာပြည်ထွက် ကုန်တွေမှာ ဆန်ကိုသာ အမြောက်အမြား တင်ပို့နိုင်တယ်။

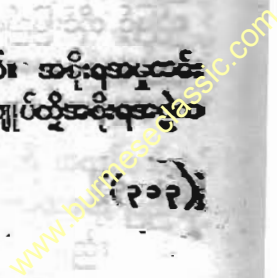
“ဆန်အလှူခိုင်းတာ၊ အခွန် မဆောင်ခိုင်းတာဟာ ဖဆပလကို တော်လှန်တာလား၊ နယ်ချဲ့သမားကို တော်လှန်တာလား၊ ဖဆပလကို တော်လှန်တယ်ဆိုရင် ဖဆပလအစိုးရဟာ တိုင်းပြည်လူထုက ထောက်ခံထားတာ။ ပြီးခဲ့တဲ့ ရွေးကောက်ပွဲမှာ အထင်အရှား တွေ့နိုင်တယ်။ အဲဒီတော့ တိုင်းပြည်နဲ့လူထုကို တော်လှန်တာပဲ။ နောက် ကျုပ် သတိပေးခဲ့ချင်တယ်။ အတိုက်အခံသမားတွေကို ကျုပ်တို့ဖဆပလ အစိုးရဟာ အရင်အစိုးရအဖွဲ့တွေလုပ်ခဲ့တဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီမျိုးမဟုတ် ဘူးဆိုတာ ကျုပ်တို့တိတိလင်းလင်း ပြောချင်တယ်။ အခြားနိုင်ငံရေး ပါတီတွေ အစိုးရအဖွဲ့တွေဟာ အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေးသမားတွေကို မှားမှားမှန်မှန် တရားတရား၊ မတရားမတရား နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းတာ အထူးအထူးပြောဘို့ မလိုဘူး။ ဖဆပလအစိုးရဟာ ဘယ်သူ့ကိုမှ နိုင်ငံရေးအတိုက်အခံသမားတွေကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု မလုပ်ဘူး။

ပြည်အကျိုး၊ ဆန်ကုန်ပြီး ဆူအောင် လုပ်ရင် ကြည့်မနေနိုင်ဘူး။ နှိပ်ကွပ်ရမည်။ အတိုက်အခံသမားတွေကို လွတ်လပ်စွာ ခြေပြာဆိုခွင့်၊ စေလွှတ်ခွင့်၊ လှူဒါန်းခွင့်၊ တရား သဖြင့် ပေးတာကို အသားယူပြီး မတရားတာ ပြုလုပ်မဟုတ်ရင် ချမ်းသာ၊ အရေးယူမယ်။

“သရေပျက်စေမှုဖြစ်တဲ့ စကားမျိုးကလွဲရင် တရားဥပဒေ အတွင်း ခတ်ဟုတ်၊ မဟုတ်ဟုတ်၊ ဆဲချင်တာဆဲနိုင်တယ်။ ဝေဖန်ချင် ဝေဖန်နိုင်တယ်။ အသရေပျက်မယ့်စကားမျိုးကို လက်မခံနိုင်ဘူး။ ကျုပ်တို့ရထားတဲ့ အာဏာတွေကို ခင်ဗျားတို့လက်ထဲရောက်အောင် ဘာပရိယာယ်နဲ့ သုံးသုံး၊ သုံးနိုင်တယ်။ တိုင်းပြည်နှင့်လူထုထိခိုက်မယ့် ပရိယာယ်သုံးရင် ချစ်လိမ့်မယ်။ အတိုက်အခံသမားများကို ပြောချင် တယ်။ ညစ်ပတ်တဲ့အကြံကလွဲရင် တရားသဖြင့် ဘယ်လိုနည်းနဲ့ဖြစ်ဖြစ် အာဏာကို လှည့်တောင်း၍ လုပ်နိုင်တယ်။ ဆူပူနိုင်တယ်။ မတရားသဖြင့် ဆူပူလုပ်ကိုင်ခိုင်းရင် သည်းခံနိုင်မယ်မဟုတ်ဘူး။

“သတင်းစာတွေကိုလည်း ပြောလိုက်မယ်။ ဒီအစိုးရလက်ထက်နဲ့ အခြားအစိုးရလက်ထက် သေသေချာချာ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်စေချင်တယ်။ ကျုပ်တို့ ဘယ်လိုအစိုးရလဲဆိုတာ သိစေချင်တယ်။ ကျုပ်တို့ကို ထောက်ခံချင်ထောက်ခံ၊ အားပေးချင်အားပေး၊ အတိုက်အခံဝေဖန် ချင်တဲ့ သတင်းစာကလဲဝေဖန်၊ သဘောအတိုင်းဘဲ။ ဆိတ်ငယ် ငယ်သတင်းစာ လုပ်ချင်လဲလုပ်ကြ။ သို့သော် အစိုးရကို အကြည်ညိုပွက် စေချင်တဲ့ မကားမျိုး၊ တိုင်းပြည် ဆူပူလှုပ်ရှားစေမယ့် စကားမျိုး မဟုတ်မမှန်လိမ့်လည်လှည့်ဖြားရေးတဲ့ဟာမျိုးတွေကို သည်းခံနိုင်မယ် မဟုတ်ဘူး။

“အစိုးရအဖွဲ့ထမ်းတွေကိုလည်း ပြောလိုတယ်။ အစိုးရအဖွဲ့ထမ်း တွေဟာ တိုင်းပြည်နှင့်လူထုအကျိုးကိုကြည့်ပြီး ကျုပ်တို့အစိုးရအဖွဲ့ထံ

ဆုံးဖြတ်ညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း တသွေမကင်းမီ
 ထမ်းတွေက အခုအထိ အစိုးရအဖွဲ့ဟာ ဟိုကုန်းက အစိုးရအဖွဲ့
 မျိုးလို မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သတိပြုတတ်လို့တယ်။ အထပ်အစားရအဖွဲ့
 ဟာ တိုင်းပြည်လူထု အစိုးရအဖွဲ့ဖြစ်တဲ့အတိုင်း တိုင်းပြည်နဲ့လူထု
 အကျိုးကိုကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်တဲ့လုပ်ငန်းစဉ်ကို တားသွေမတိမ်း ဘာဝန်
 ကျေပွန်စွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရင် ဘယ်သူမှ ကြောက်စရာ သို့ဘူး
 အထပ်အစားအဖွဲ့အစိုးရ ဖွဲ့သားပေးမယ် ကိုယ်ဘာဝန်ကိုယ် ကျေပွန်
 အောင် လုပ်ပါ။ အထပ်အစားရအဖွဲ့ပြီး ပြည်သူ့ရဲဘော်ကို ညှဉ်းအရမ်း
 ကြောက်စရာမလိုဘူး။ အထပ်အစားအဖွဲ့ဝင်တွေ ပြည်သူ့ရဲဘော်တွေ
 ကလဲ ငါတို့အဖွဲ့အစိုးရအဖွဲ့အစိုးရအာဏာကိုယူသုံးဘို့၊ အစိုးရ
 ကိုယ်စား လုပ်ဖို့လဲ မလိုဘူး။ အခွင့်အရေးလဲ မရှိဘူးဆိုတာကို
 သတိပြုပါ။ သို့သော် အထပ်အစားဝင်နဲ့ ပြည်သူ့ရဲဘော်တွေဟာ
 သည့်ပြင် လူတွေထက်တော့ အခွင့်အရေး ပိုရမှာပဲ။ ပြည်သူ့ရဲဘော်
 တွေလဲ လုပ်ချင်တာလုပ်လို့မရဘူးဆိုတာ သိဖို့ အရေးကြီးတယ်။

“အခု အထပ်အစားရအဖွဲ့ အုပ်ချုပ်တဲ့အချိန်မှာ အထပ်အစား
 ချုပ်ကို ရိုသေသောအားဖြင့်၎င်း၊ အထပ်အစား လုပ်ငန်းစဉ်ကို လေးစား
 သော အားဖြင့်၎င်း၊ အထပ်အစားကို ရိုသေသောအားဖြင့်၎င်း၊
 အထပ်အစားဝင်နဲ့ ပြည်သူ့ရဲဘော်များသည် အခွင့်အရေးများကို
 အရမ်းမဲ့မပြုဘဲ စောင့်ထိန်းဖို့ အရေးကြီးတယ်။ ကရင်မဲ့လုပ်ရင်
 အထပ်အစားရော၊ ပြည်သူ့ရဲဘော်ရော ဖမ်းဆီးရလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့်
 ဘယ်နေရာမဆို စည်းကမ်းသေဝပ်မှုကို အဓိက သတိပြုဖို့ အရေး
 ကြီးတယ် ဆိုတာ သတိပြုဖို့လိုတယ်။ အထပ်အစား လုပ်ငန်း
 စဉ်ဖြင့် တိုင်းပြည်လူထုနဲ့တကွ ဗမာပြည်၏ အိမ်နီးနားချင်း တိုင်း
 ပြည်များ၊ အရှေ့အာရှတောင်ပိုင်း နိုင်ငံများနှင့် ပူးပေါင်းလျက်
 ဗမာ့လူတ်လပ်ရေးစခန်းသို့ အထောက်အကူပြုပေးရန် လူထုကလဲ

တိုင်းပြည်ပြု လူထုတော် ရွေးကောက်ပွဲ ပြီးပေးမယ့် လူထုလပ်ရေး
 တိုင်းပြည် မြှင့်ပေးဖူးဆိုတာ မှတ်ထားပြီး ဆက်လက်၍ ညီညွတ်စွာ
 တောင်းထားရန် ခန့်ခွင့်ဆုံးပြောလိုပါတယ်။”

အထက်ပါ မိန့်ခွန်းအရ အောင်ဆန်းသည် ဒီမိုကရေစီ အခွင့်
 အရေးများကို မည်မျှလေးစားသော်လည်း အာဏာအလွဲသုံးစားလုပ်မှုကို
 မည်မျှ လက်ခံသည်ကို ချင့်ချိန်နိုင်ပါသည်။

သူ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို နေရာ ဆက်ခံသူများသည် သူကဲ့သို့
 ဒီမိုကရေစီ အခွင့်အရေးများကို ရိုသေပါဏ်းလော၊ ပြည်သူ့လူထုထံမှ
 ခံစားခံယူသောအခါ “ရင်ချုပ်လမ်းစဉ်” ဟု ကြွေးကြော်ကြသော
 ဟုဂျွန်လ်များသည် ဘာတွေလုပ်ခဲ့ကြသနည်း။

အာဏာရ အထပ်အစားရလမ်းစဉ်များသည် ကာကွယ်ရေး၊ ပြုစော
 တီး စသော ခါးပိုက်ဆောင်ကပ်များ ဖွဲ့စည်းကာ အတိုက်အခံအဖွဲ့
 ဝင်များကို သက်ဖြတ် နှိပ်ကပ်ခဲ့ကြသည်။ အတိုက်အခံ ရေးသည်
 သဟဇာတများကို ဝင်ရောက်ပျက်ဆီးခဲ့ကြသည်။ မိမိတို့၏သူများ
 ကို ရက်အကျင့်အသတ်ခံရဖို့ ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခဲ့ကြသည်။ မိမိတို့
 ခိုင်းထိုင်း မလုပ်သော အရာရှိအရာထမ်းများကို ရာထူးချခွင်း၊ နေရာ
 ခြားပေးခွင့်ဖြင့် စသည်ဖြင့် အနိုင်ကျင့်ခဲ့ကြသည်။ ရာပဝတ်မှုကျုံး
 လွန်သော မိမိတို့၏ တပ်များကို အကာအကွယ် ပေးထားခဲ့ကြ
 သည်။ အဘိချုပ်ခရီးရလျှင် လိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဒီမိုကရေစီကို
 ရုပ်ပျက် ဆင်းပျက် ဖြစ်အောင် လုပ်ခဲ့ကြသည်။ မိမိတို့ အာဏာ
 ဘဝရောက်မှ ဒီမိုကရေစီကမ်းပြောသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်များကို ခြည့်
 သူလူထုအနေဖြင့် ယုံရမည်လော။

အောင်ဆန်းသည် အာဏာအလွဲသုံးစားပြုမှုကို အဖို့စက်ထုပ်
 ရွံရှား၏။ ထို့ကြောင့်ပင် “အရမ်းမယုံလုပ်ရင် အထပ်အစား ပြည်သူ့
 ရဲဘော်ရော ဖမ်းဆီးရလိမ့်မယ်” ဟု ပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တနေ့တွင် အောင်ဆန်းသည် နယ်လှည့်ရင်း ခန့်ခွဲတစ်ခုကိုရောက်
သွား၏။ နယ်အခြေအနေကို စုံစမ်းသောအခါ အရေးပိုင် (ခန့်ခွဲ
ဝန်) လုပ်သူက “ခားပြတိုက်မှတော့ရှိတယ်၊ ခက်တာက ခားပြတိုက်
သူတေဟာ ပြည်သူ့ရဲဘော်တွေ ဖြစ်နေတယ်” ဟု ပြောသည်။ ထို
အခါ အောင်ဆန်းက “မဟုတ်တာလုပ်ရင် ကျုပ်ဘဲပြန်ဖြစ် အရေး
ယူပါ” ဟု ပြောလိုက်သည်။ အနီးအနားရှိ အရာရှိများ အားဘက်
သွားကြသည်။ “အဲဒီလို ဗိုလ်ချုပ်ကပြောလိုက်တော့ ‘ဗ’ လိုတဲ့
အရေးပိုင်ကြီးဟာ မျက်နှာပျက်သွားကပ်။ ကျွန်တော် သူ့ လက်
အောက် အရာရှိတွေတော့ အားဘက်သွားပြီး မုန်ဘာလုပ်ရန် ဆုံး
ဖြတ်လိုက်တယ်” ဟု ထိုစဉ်က ဝုတိယအရေးပိုင်လုပ်ခဲ့သူက ကျွန်
တော်အား ပြောဘူးပါသည်။

တချိန်ကလည်း တရားရုံးက ကြိုမိန့်ပေးထားသူ ကယောက်
အား “ကြိုးမပေးနှင့်” ဟု တရားဌာန အတွင်းဝန်အား ဖဆပလ
ခေါင်းဆောင် တယောက်က အမိန့်ပေးသည်။ အောင်ဆန်းကလဲ သာ
အခါ ထိုခေါင်းဆောင်အား “မဆိုင်တာဝင်မစွက်နှင့်” ဟု ဆဲဆို
ကြိမ်းမောင်းသည်ဟု အတွင်းဝန်ဟောင်းတယောက်က ကျွန်တော်
အားပြောဘူးပါသည်။ ထိုဖဆပလခေါင်းဆောင်သည် အောင်ဆန်း
မရှိသောအခါ ထိပ်တန်းအကျဆုံးနေရာသို့ ရောက်ကာ ခားပြတိုက်၊
လူသတ်လုပ်ခနသည့် မိမိ၏တပည့် များအား ဆကာအကွယ်မခံ
သည်။ သူကိုယ်တိုင်လည်း ဝေစု ယူခဲ့သည်။ သူ့အား “တိုင်းတာ
မင်းကြီး” ဟု ရန်ကုန်ထောင်တွင်းရောက် ခားပြများက “ခေါ်ကြ
သည်။ တိုင်းတာ မင်းကြီးမှာ သီပေါရှင်ဘုရင်လက်ထက်က အသွန်
အရေးပါ အရာထောက်ရှိ ခားပြများ မွေးစားသည်ဟု နာမည်ကြီး
ခဲ့သော ဝန်ကြီးဖြစ်သည်။

ထိုခေါင်းဆောင်မျိုးနှင့် အောင်ဆန်း မည်မျှ ကွာခြားသည်ကို
ဦးပုကလေးက အောက်ပါအတိုင်း ရေးခဲ့သည်။

“ငှင်းနှောက်ကျွန်ုပ်က ‘ယခုအခါ ဗိုလ်ချုပ်ရဲ့လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆန့်
ကျင်ဘက် လုပ်နေကြသူများအား အထူးအရေးယူပြီး တနည်းနည်း
နှင့် ဖိနှိပ်ပစ်လျှင် ရှင်းမသွားပေဘူးလား၊ ရှင်းသွားလျှင် အလုပ်ထုတ်
ရ မလွယ်ဘူးလား’ ဟု မေးသောအခါ ‘ကိုယ်နဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်လူတွေ
ကို ဖိနှိပ်ပစ်ဆိုတာ (အင်ဘီးရှင်းရုံတဲ့ လူမျိုးမှ) ကိုယ်ကျိုးအရင်း
ခံရှိတဲ့ လူမျိုးမှလုပ်နိုင်သည့်စိတ်၊ ရက်စက်နိုင်သည့်စိတ်ရှိတယ်။ ကျုပ်
ကတေ အဲဒီ ကိုယ်ကျိုးရှာ အရင်းခံ စိတ်ထားမျိုး မရှိဘူး။ ကျုပ်
စိတ် မုန့် ဘေးချက်ကတော့ ပမာပြည် လွတ်လပ်ရေးရပြီးရင် နိုင်ငံ
ရေးမနတ်ကပ်ပြီး အေးအေးမေးမေး စာအုပ်ရေးဘိတ်’...ဟု ပြန်
ဖြေ၏။”

+

တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်တော် ရှေးကောက်ပုံကို အောင်မြင်စွာ
ကျင်းပပြီးနောက် ၁၉၄၇-ခု၊ မေလ ၁၉-ရက်နေ့တွင် ယခု ယဉ်
ကျေးမှု ပြတိုက်ဖြစ်နေသော ဂျူဗလီဟော့၌ ဖဆပလ အမှတ်များ၊
ကိုယ်စားလှယ်များပါသော ဖဆပလ ညီလာခံကို စတင်ကျင်းပ
သည်။

ပဟမနေ့တွင် အောင်ဆန်း မိန့်ခွန်းပြောသည်။ ထိုမိန့်ခွန်းမှာ
အထူးလေ့လာ မှတ်သားထိုက်သဖြင့် အောက်တွင်အပြည့်အစုံ ဖော်
ပြလိုက်ပါသည်။

“ရဲဘော်တို့...ယခုလို တိုင်းပြည်ရဲ့ ကရေးကြီးတဲ့ ပြဿနာတွေ
အထူးလေ့ဖြစ် ကျန်တစ်ကနေပြီး ယခင်နိုင်ငံတစ်သို့ လက်ဝင်ထက်
ယှမ်းနိုင်ပေမည် စီစဉ်ရမယ့် ပြဿနာတွေကို ဆွေးနွေးဆိုင်ထင် နိုင်မှာ

ဗဟုပြည်ရှိ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေရေးဆွဲသူများအပေါ်
မဟုတ်ဘူး။ ဒီကိစ္စကိုတော့ ကျွန်တော်နောက်မှ ဆွေးနွေးပါအုံး
မယ်။

“တိုင်းပြည် လွတ်လင်တဲ့ ဗမာပြည်ဆိုတော့ ဘယ်လိုဗမာပြည်
မျိုးလဲ၊ သမတနိုင်ငံလား၊ ရှင်ဘုရင်စနစ်နဲ့ အုပ်ချုပ်မယ် နိုင်ငံလား၊
ဒီမေးခွန်းပေါ်လာတယ်။ ဒီမေးခွန်းကို တို့တိုင်းဖြေပါဆိုရင် သမတ
နိုင်ငံလိုချင်တယ်လို့ တို့တိုင်းဖြေရမယ်။ ဒါပေမယ့် ကတော်က
ဒီလောက် တို့တိုင်းဖြေချင်ဘူး။ လိပ်ပတ်လည်အောင် အင်္ဂလိပ် (State)
ဆိုတဲ့ သဘောတရားနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးချင်တယ်။ ဒီ ‘အစိုးရ’
ဆိုသည့် သဘောတရားနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးချင်တယ်။ ဒီအစိုးရ
ဆိုသည့် သဘောတရားနှင့် ပတ်သက်ပြီး ရှေးက တရုတ် အိန္ဒိယ
ခေါ်မ၊ ရောမခေတ်ကစပြီး ထနေအထိ သဘောအမျိုးမျိုးပေါ်ခဲ့
တယ်။ အခုခေတ်မှာတော့ ကားလ်မတ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကစပြီး မတ်စ်
ဝါဒတွေရဲ့ သဘောတရားဟာ တဖြေးဖြေး ခေတ်စားလာတယ်။

“အဲဒီဝါဒဟာလဲ အဆိုးစွန်တရား မဟုတ်သေးဘူး။ ရှာတုန်း
ဖွဲ့တုန်း၊ တိုးတက်တုန်းဘဲ။ အဲဒီလိုသဘောမျိုးဆိုပေမယ့် နိုင်ငံရေး
ဟာ စီးပွားရေးအုတ်မြစ်ပေါ်မှာ တည်တယ်ဆိုတာကိုတော့ ဘယ်
သူမှ မငြင်းနိုင်ဘူး။ လူရယ်လို့ဖြစ်လာရင် လူဟာ စားရမယ်၊ ဝတ်
ရမယ်၊ နေရမယ်။ အဲဒီအစား၊ အဝတ်၊ အနေ၊ အထိုင်နဲ့ ပတ်သက်
ပြီး လူရဲ့လိုတဲ့ ပစ္စည်းအသုံးအဆောင်တွေကို ရှာကြတဲ့ အခါကျ
တော့ လူ့ပစ္စည်းလုပ်ငန်းစနစ်တွေပေါ်လာတယ်။ အဲဒီပစ္စည်းစနစ်
တွေပေါ်လာတဲ့အခါ လူ့အချင်းချင်း ဆက်ဆံပေါင်းသင်းမှုစနစ်
ဟာလဲ ပေါ်လာတယ်။

“လူတန်းစားခြားနားလာကြတယ်။ အဲသည်လို ခြားနားလာကြ
ရာက အကျိုးချင်း ကွဲပြားလာပြီး ပဋိပက္ခဖြစ်လာကြတယ်။ သည်

ပဋိပက္ခဖြစ်တာတွေကို ကြီးတဲ့ အမှုငယ်အောင်၊ ငယ်တဲ့ အမှုငယ်
အောင် လုပ်ဖို့ဆိုပြီး အစိုးရဆိုတာကို လူတွေက တင်မြှောက်တယ်။
တင်မြှောက်တဲ့နားကတော့ လူတွေကတဲ။ ဒါပေမယ့်နောက်ကျတော့
လူ့အထက် ရောက်သထက် ရောက်ပြီး လူတွေထက်ပေါ်ခဲ့တဲ့ အစိုး
ရဟာ မိုးကျရွှေ့ကိုယ်ဘဝ ရောက်သွားတယ်။ အဲသည် သဘောမျိုး
ကနဲ့ ဆိုတာ လူတွေက အာဏာအင်အား ဖြစ်တာပါလား ဆိုတဲ့
သဘာဝဟာ လုံးလုံးပျောက်သွားတာလဲ။ ဒီရှင်ဘုရင်စနစ်လို သားစဉ်
မြေးစား ဝက်ခံတဲ့ အစိုးရမျိုးကျတော့လဲ ဘာပြောစရာ ရှိတော့
မလဲ။ တစ်ထဲကစိုးရဆိုတာ ဘုန်းကံကြောင့် (Divine Right
of the king) ဆိုပြီးတောင် တခါတုန်းက အယူဖြစ်တဲ့ အထိ
အစိုးရရဲ့ မူလဘဝဟာ ပျောက်ခဲ့တာဘဲ။

“အဲဒါမှာ ပြောချင်ကြလိမ့်အုံးမယ်။ ဒါက ရှေးဘုရင်တွေပါ။
အခု ရှင်ဘုရင်တွေကတော့ အာဏာမရှိတော့ဘူး။ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်
ပုံ ဥပဒေအတိုင်း အုပ်ချုပ်ရတာပါလို့ ပြောကြလိမ့်မယ်။ ကောင်းပြီ၊
ရှင်ဘုရင်ဆိုရင် သားစဉ်မြေးဆက် ဆက်ခံရလိမ့်မယ်။ မူးမတ်တွေရဲ့
ရသိမ့်မယ်။ အင်္ဂလန်မှာဆိုရင် ဒီအတိုင်းဘဲ မဟုတ်လား၊ မူးတွေ
မတ်တွေဆိုပြီး အချောင်မှုသလောက် ပူနေကြတာ။

“မူးမတ်တွေ လွတ်တော်ဆိုပြီး အပြောကျယ်နေကြတာ သူတို့
တတွေဘဲ။ အာဏာရှိတာ မရှိတာကိုအပထားပြီး သူတို့တတွေ ဒီလို
ရိတာဟာ လူလူချင်းအတူတူဘဲဆိုတဲ့ သဘောတရားကို ဝေးလွန်း
နိုင်အောင်လုပ်ပြီး နောက်ဆုံးကျတော့ လူတွေက တောထဲထဲ
အစိုးရ အာဏာကို အချောင် ကော်နိုင်အောင် စီစဉ် ထားတာတွေ
ဘဲ။ အာဏာဆိုတာလဲ မရှိဘူး မဟုတ်ပါဘူး။ ပြောင်သာ သိင်္ဂီ
တယ်။ သွယ်ဝိုက်တဲ့နည်း၊ စီးပွားရေးနည်း၊ ဟိတ်လုံး ဟန်နုနုနည်း
တွေနဲ့ အမျှားကြီးတဲ့ သူတို့ အာဏာ ရှိနေကြတာဘဲ။

“ပြီးတော့ ရှင်ဘုရင် စနစ် ဆိုတာမျိုးဟာ... အစိုးရ ဆိုတာ လူတွေရဲ့ အစိုးရ ပြည်သူတွေရဲ့ အစိုးရ ပြည်သူတွေနဲ့ အလွမ်းမခဝးဘဲ အမြဲ လေးစားတဲ့ အစိုးရ ဖြစ်မှသာလျှင် သဘော တရားအတိုင်း ကိုက်ညီမယ်လို့ ကျွန်တော် ထင်တယ်။”

“အဲဒီ သဘောတရားနဲ့ ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင်တဲ့... မြေ ဆက် ဆက်ခံသွားတဲ့ ရှင်ဘုရင်စနစ်ကိုတော့ မလိုချင်ပါ။”

“အဲဒီတော့ သမတစနစ်ကို လိုချင်တယ်။ သမား စနစ်သာ တိုင်းသူပြည်သားတွေသာလျှင် အချင်းခံ မူလတူတူ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ သဘာဝကို ပြန်ဖော်တယ်။ လူလူချင်း အတူတူဘဲ ဆိုတဲ့ သဘာဝ ကို ပြန်ဖော်တယ်။ ဒါပေမယ့် တခုသတိပြုရမယ်။ ‘အစိုးရ’ဆိုတဲ့ အာဏာဟာ အင်မတန် အဖိုးတန် အသုံးဝင်တယ်။ ဒီအာဏာကို လည်း ပစ္စည်းအင်အားကောင်းတဲ့သူတွေ အချွမ်းချင်းလုကြတယ်။ ရှင်လဲ လက်မလှော်ချင်ဘူး။ တိုင်းသူပြည်သားတွေ ဆိုတာကတော့ ဒီအထဲမှာ ထုတ်လုပ်အရှိက်ခံရမယ့် အခါကျတော့မှ ပါရတာဘဲ။ ဒီလိုအာဏာလုကြတဲ့အခါ ‘ဒီမိုကရေစီ’ဆိုပြီး ပြည်သူ ဆန္ဒ ပြည်သူ့ အာဏာလို့ ကြေးကြော် အော်ဟစ်ပြီး ညာကဲ့ပနစ်လဲရှိတယ်။ လူတွေ က တိုင်းသူ ပြည်သားတွေက ‘အစိုးရ’အာဏာ အပီလိုက်တုန်းက ကျုပ်တို့အတွက် ကောင်းအောင် လုပ်ပေးပါဆိုပြီး အာဏာအပီလိုက် တာဘဲ။ ဒါပေမယ့် ကျုပ်တို့ကို ခင်ဗျားတို့ အုပ်စိုးတဲ့သူတွေအတွက် နှိပ်ကွပ် အုပ်ချုပ်ပါဆိုတဲ့အချက်သာ ဖြစ်နေတယ်။ လူတွေက တင်မြောက်ပြီး လူတွေရဲ့ အကျိုးကိုလုပ်တဲ့ လူတွေရဲ့အစိုးရသာလျှင် ဒီမိုကရေစီဖြစ်နိုင်တယ်။ အခြားဟာတွေ ဒီမိုကရေစီ အစစ် မဖြစ် နိုင်ဘူး။ အတူတူသာ ဖြစ်တယ်။”

...သမတ အစိုးရမျိုးမှသာ ကျုပ်တို့ တိုင်းသူ ပြည်သားတွေကို အကျိုးထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှာပဲ။ ဒီမိုကရေစီတိုင်း ဒီမိုကရေစီတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီမိုကရေစီ ခေတ်စား လာတဲ့အခါမို့ ရောသောက်ပြီး သံပမ်းခပြာကြတာတွေလဲ အများ ကြီးဘဲ။ ဒါဖြင့် ဒီမိုကရေစီဆိုတာ ဘာလဲ။ လူအချင်းချင်း၊ လူတန်း စား၊ စည်းစိမ်၊ လူမျိုးအချင်းချင်း အစရှိသည်အားဖြင့် အခွင့် အရေး ဂုဏ်တူကျပ်ပြည့် တင်းပြည့် မရှိ သမျှ ကာ လ ပတ် လုံး ဒီမိုကရေ ကျပ်ပြည့်တင်းပြည့် မဟုတ်သေးဘူး။

“အခု ဒီမိုကရေစီခေါ်နေတဲ့ တိုင်းပြည်တွေ အများဟာ တကယ် ဒီမိုကရေစီ မဟုတ်သေးဘူး။ ငါးမူး၊ သိုးမူးတပဲ လောက်ဘဲ ဒီမို ကရေစီတွေ ဖြစ်ကြသေးတယ်။”

(မှတ်ချက်။ ။ ရှေးခေတ်သုံး ‘ငါးမူး’မှာ ယခုခေတ်သုံး ‘ပြား ငါးဆယ်’ နှင့် ‘သိုးမူးတပဲ’မှာ ‘ယခုခေတ်သုံး ‘လေးဆယ်ပြား’ လောက်နဲ့ ညီမျှသည်။ စာရေးသူ။)

“ဒီမိုကရေစီတွေဟာ အရင်းစစ်တွေ အရင်းရှင်ခေါ်တဲ့ပစ္စည်း ရှင်၊ အရင်းရှင်တွေ စီးပွားရေး ချယ်လှယ်တဲ့ စနစ်အခြေခံတဲ့ ဒီမို ကရေစီတွေ ဖြစ်တယ်။ တနည်းအားဖြင့် အရင်းရှင်တွေရဲ့ အာဏာ ရှင်စနစ်အုပ်ချုပ်ရေးဟာ ဒီမိုကရေစီ ဘမ်းပြုပြီးထားတဲ့ အုပ်ချုပ် ရေးဘဲ။”

“ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါ တိုင်းသူပြည်သားတွေသာ လျှင် အဓိကလိုလားပြီး တိုင်းပြည် တည်ထောင်ချင် တယ်ဆိုရင် ဒီမိုကရေစီ စနစ်အမှတ် ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒီမိုကရေစီ အရင်းခံ... ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ၊ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ ဆိုတာတွေဟာ စင် စင် တော့ သည်ကနေ ဖြာထွက်သွားတာဘဲ။ ဘယ်ဟာမှ ဒီမိုကရေစီ စစ်

သေးဘူး။ နိုင်ငံရေးတွင်မက စီးပွားရေးပါ။ ပါမုဒ် ဒီမိုကရေစီ စစ်
နိုင်ငံမယ်လို့ ဒီမိုကရေစီသဘောတရားတွေကို လိုက်ရှာပြီး လုပ်နေ
ခြင်းသာ ဖြစ်တယ်။

“ဒီမိုကရေစီဆိုတာ ဘယ်လိုအင်္ဂါမျိုးနဲ့ ညီညွတ်နေမလဲ။ ဒီလို
ကျပ်ပြည့်တင်းပြည့် ဒီမိုကရေစီမျိုးကို ကျုပ်တို့ဘယ်လိုဘည်ဘောက်
ရမလဲ။ ချက်ချင်းဖြစ်မလား။ ဘယ်လောက်ကြာမလဲ။ ငါ့ သိနည်း
အကောင်းဆုံးလဲဆိုတာတွေကို အခုကျုပ်တို့တိုင်းပြည် ငါ့ ငါ့
ရမယ့်အခါ အထူးစဉ်းစားရမယ့် အချက်တွေပဲ။”

“နိုင်ငံရေးဟာ စီးပွားရေးအခြေခံပေါ်မှာ တည်တယ်။ နိုင်ငံနဲ့
ပွဲစည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေတွေတွေကလည်း စီးပွားရေးသဘော
တရားတွေနှင့် ကင်းလို့မဖြစ်နိုင်ဘူး။ အရင်းရှင် ဒီမို ကရေစီသမား
သက်သက် မျက်စိနှင့် ကြည့်ပြောရင်တော့ ဒါပေမယ့်ဘူးလို့ ပြောရ
မှာပဲ။ ဒါပေမယ့် ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှာ ချဲ့တဲ့ နိုင်ငံအသီးသီး ဥပဒေ
အုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေတွေကို အတွင်းကျကျ လေ့လာရင် စီးပွားရေး
သဘောတရားတွေ မူတည်ပြီး လုပ်ကြကယ်ဆိုတာ တွေ့ရလိမ့်မယ်။
အရင်းရှင်ဒီမိုကရေစီသမားတွေ အဖို့ဆိုရင် အရင်းရှင် မနှင်သာလျှင်
စီးပွားရေးစနစ်မှန် ဖြစ်တယ်။ ဒီစနစ်သာလျှင် တည်တံ့ ရမယ်။
အဲဒီစနစ်ဟာ အမြဲတမ်း တည်တံ့သလိုလို့ယူဆပြီး အလုပ် လုပ်ကြ
တယ်။ အမှန်မှာတော့ သယ်နိုင်ငံစီးပွားရေးစနစ်မှ အမြဲတည်တံ့
တာမရှိဘူး။ သူ့အချိန် သူ့အခြေအနေအလိုက် ဖြစ်လာကြတာပဲ။

“သည်တော့ ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်အဖို့မှာ အရင်းရှင်စနစ်
ထက်တောင် အောက်ကျနေကျဖြစ်တဲ့ ကျွန်တဝက လှမ်းတက်
ရမယ်ဆိုတော့ အလယ်အလတ် အဆင့်မှာရှိဟု အရင်းရှင်စနစ်ကို
ကျော်မသွားနိုင်သေးပေမယ့် အဲဒီစနစ်တင်သာမလုပ်ဘဲ ဒီစနစ်ကို

အမှန်ဆုံး ကျော်သွားနိုင်မဟုတ် စီးပွားရေး သဘောတရားတွေကို
အခြေခံထားပြီး တိုင်းပြည်တည်မူသာလျှင် တကယ်ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ
သို့ရောက်အောင် သွားနိုင်လိမ့်မယ်။

“တကယ်ဒီမိုကရေစီဆိုတာ နိုင်ငံရေးသဘောတရားအရ ပြည်သူ
တွေရဲ့ အကျိုးအတွက် ပြည်သူတွေက တင်မြောက်တဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့
အစိုးရဖြစ်ရုံနဲ့မပြီးသေးဘူး။ အဲဒီအစိုးရဟာ ပြည်သူတွေရဲ့လက်ငင်း
စီးပွားရေး အဆင့်အတန်းကို အခွင့်အရေးတန်းတူ ရနိုင်တဲ့ အခြေ
အနေအင ဖြင့်တင်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးမှ တကယ် ဒီမိုကရေစီ
အထိ တက်လာနိုင်မယ်။”

“ဒါဖြင့် အဲဒီလို ဒီမိုကရေစီ အဆင့်အတန်း ရောက်အောင်
ဘယ်လိုအခြေခံတွေချမှတ်မလဲ။

“၁။ အရေးကြီးတဲ့ စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းတွေကို အစိုးရ သိမ်း
နိုင်ရမယ်။ သို့မဟုတ် သိမ်းနိုင်အောင်အခြေခံပျိုးထားရမယ်။

“၂။ ဗလုပ်သမားတွေရဲ့ နေရေး ထိုင်ရေး၊ စာရေး ဘောင်
ရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ဗည်းရုံးရေး၊ အိမ်စာအရေး အစရှိသဖြင့် အခွင့်
အရေးတွေရှိရမယ်။

“၃။ လယ်လုပ်တဲ့လူတွေရဲ့ လက်ထဲ လယ်ရောက်အောင် စိစစ်
နိုင်ရမယ်။ လယ်အမြောက်အမြားကို တသီးပုဂ္ဂလပိုင်ဆိုင်တဲ့စနစ်ကို
ပယ်ဖျက်နိုင်ရမယ်။

“၄။ လူမျိုးအသီးသီးဟာလဲ သူတို့ရထိုက်တဲ့ အခွင့်အရေးတွေ
ရအောင် စိစစ်ထားရမယ်။

“၅။ တိုင်းသူပြည်သားတွေသာလျှင် အာဏာပိုင် အစစ် ဖြစ်
တက်ဆိုတဲ့သဘောတရားကို ခိုင်ခိုင်မာမာဖြစ်အောင် စိစစ် တည်
မယ်။

အားကိုး ကုန်ပစ္စည်းလုပ်နိုင်ရလိမ့်မယ်။ မလုပ်နိုင်သေးရင် အခြားသူတွေကို ငှားရမ်းတဲ့သဘောပဲ ဖြစ်ရလိမ့်မယ်။

“၆။ လူမျိုးဘာသာ လိင်မရွေး တိုင်းပြည်ကြီးသားတိုင်း ရသင့်ရသိုက်တဲ့အခွင့်အရေးတွေ ပါရမယ်။”

“၇။ တိုင်းပြည်ကာကွယ်ရေးဟာ ပြည်သူ့ အစိုးရအာဏာနဲ့ ဖြစ်တယ်။ အခုကျွန်တဝမှာလို့ ရှေးကလဲ ရဲအဖွဲ့ အစရှိတဲ့ အခုပြည်သူ့ရဲသော်တင်ဖွဲ့ဆိုတဲ့ အဖွဲ့မျိုးတွေကို တသီးတခြား တည်ထောင်ပေးတဲ့ အခြေအနေမျိုးမရှိစေရဘူး။”

(မှတ်ချက်။ ။ရှေးခေတ်က နိုင်ငံရေးပါဏိဗျားက ပြီးအောင် ဖွဲ့စည်းထားသည့် “ရဲအဖွဲ့” များရှိသည်။ ယခုခေတ် ပြည်သူ့ရဲခေါ်နေသည့်အဖွဲ့များနှင့် မည်သို့မျှမပတ်သက်ပေ။ ငါရေးသူ)

“၈။ တိုင်းပြည် ဥပဒေ တရားရုံး စနစ်ဟာလဲ ပြည်သူတွေရဲ့ အကျိုးရှေ့ရှုမယ် ပြည်သူ့တရားရုံး စနစ်ပျိုးပြင်ရမယ်။”

“အဲဒီလိုအချက်တွေပါမှသာလျှင် တကယ့် ဒီမိုကရေစီ အခြေခံတွေ ချရာရောက်မယ်။ ဒါမှသာလျှင် အချိန် အခါ ရောက်တဲ့အခါ ဒီမိုကရေစီဆိုတဲ့ အဆောက် အအုံကြီးကို မားမား မတ်မတ် တည်ဆောက်နိုင်မယ်။”

“အဲဒီအချက်တွေကို ထပ်ပြီး ကျွန်တော်ရှင်းပြအံ့မယ်။ ပထမအချက် သဘောကတော့ ကုန်ပစ္စည်း လုပ်နည်း (Means of Production) များတွင် အချက်အချို့ဖြစ်တဲ့ ဘစ်ကော၊ သတ္တု အစရှိတဲ့ မြေပေါ်ပစ္စည်းများ၊ ရေတွင်း၊ ရေပေါ်ဘက်ဆိုင်ရာများ၊ ယဘာဝအား၊ လျှပ်စစ်အား၊ မီးရထား၊ လေကြောင်း သွားလာရေး၊ စာပို့တိုက်၊ သံကြိုးစကားပြော ကြေးနန်း၊ အသံလွှင့်ရုံဟိုဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ကိုယ်စား အစိုးရပိုင် ဖြစ်ရလိမ့်မယ်။ တခြား ပစ္စည်းလုပ်ငန်းတွေကိုလဲ တတ်နိုင်သမျှ ပြည်သူ့ သမဝါယမ အသင်းများက ပိုင်ဆိုင်အောင် ကြိုးစားရလိမ့်မယ်။ အစိုးရသမိုင်းသမ္မတ ပစ္စည်းလုပ်ငန်း

“နိုင်ငံခြားကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးကိစ္စဆိုလျှင် အစိုးရအုပ်ချုပ်နိုင်အောင် စီစဉ်ရမယ်။ ဒီဟာတွေကို ဘာဖြစ်လို့ အခြေခံချမှတ်ဆိုရင် ပြည်သူတွေအများ အကျိုးရှိနိုင်တိုက်။ ဒီလိုမဟုတ်ရင် အရင်းရှင်တွေက ချ လှယ်ချင်တိုင်း ချယ်လှယ်တဲ့အဖြစ်မျိုးရောက်ပြီး တိုင်းပြည်သာ ကျွန်တော် အရင်းရှင်တွေက လက်ဝါးကြီးအုပ် သွေးစေနိုင်တဲ့ အခြေအနေမျိုး ရောက်သွားမယ်။ အဲဒီလို အရင်းရှင်တွေကြီးစိုးရုံတွင် ခက် တသီးပုဂ္ဂလ အရင်းရှင်ပိုင် ကုမ္ပဏီကြီးတွေ (Monopoly) တဦးတည်းပိုင်သဘောမျိုးဖြစ်သွားပြီး ဈေးနှုတ်အရပ်ရပ်နဲ့ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးအရပ်ရပ်ကို သူတို့စီမံဆင်ခြင်ဆိုင်ခွင့်ရတဲ့ စနစ်မျိုးရှိလာမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဒီကမ္ဘာကြီးဟာ တနေ့မခန့်က အလွန်အော့နွယ်နေသွားပြီး ရွံမုန်းစရာဖြစ်တဲ့ ဖက်ဆစ်စနစ်ကြီးပြန်ပေါ်လာတိုက် စီးပွားရေး အခြေခံကြီးကို ခွင့်ပြုရာကျတယ်။”

“ဒါကြောင့် (Monopoly) လက်ဝါးကြီးအုပ် အရင်းရှင်ကုမ္ပဏီကြီးများ ဖြစ်တဲ့ (Cartels, Syndicates, Trusts) အစရှိတဲ့ တသီးပုဂ္ဂလ ပစ္စည်း လုပ်ငန်းကြီးတွေကိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံဥပဒေမှာ အတိအလင်း ပိတ်ပင် ထားရလိမ့်မယ်။ အခု ကျွန်တော်တို့ ပြောနေတဲ့ အချက်အလက်တွေဟာ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒအရသာလို့ မေးချင်မေးကြလိမ့်မယ်။ မဟုတ်ဘူးဘူး။ အခုကတော့ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ပြည်မှာ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်ကို ကျွန်တော်တို့ အယ်လောက်ဘဲ ထူးထောင်ချင်ပေမယ့် အခုမှာပြည်မှာ နေတဲ့ စီးပွားရေးအခြေအနေအရ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မဖြစ်နိုင်ဘူးဘူး။ ကျုပ်တို့တိုင်းပြည်မှာ အရင်းရှင်စနစ်ဆိုထင်တောင် ကောင်းတောင်

မရှိသေးဘူး။ အရင်းရှင်စနစ်ထက် နောက်တစ်ဆင့်ကျတဲ့ စီးပွားရေး စနစ်မှာ ကျုပ်တို့ဆုတ်နေတယ်။ ဒီတော့ ကျုပ်တို့ဟာ အရင်းရှင် စနစ်ကို မလွဲမရှောင်သေးလို့ ခွင့်ပြုသင့်သလောက် ခွင့်ပြုရမှာပဲ။ အရင်းရှင်စနစ်ကို ခွင့်ပြုထားတော့ ကိုယ်ပိုင် တသီးပုဂ္ဂလပစ္စည်း၊ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတွေရှိအားမှာဘဲ၊ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ဟာ အရင်း ရှင်စနစ်ကို မတတ်သာလို့ ခွင့်ပြုရပေမယ့် တတ်နိုင်သမျှတော့ ဖျတ် ချယ်ရလိမ့်မယ်။ ကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်း၊ ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း၊ ဆိုင် အများ အကျိုးကို မထိခိုက်စေရဘူး။ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်း ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်းတွေကို လိုတဲ့အခါ အစိုးရက တိုင်းပြည်ကိုယ်စား မိမိခိုင် မယ့် အခြေခံမျိုးတွေ ဖွင့်ထားရလိမ့်မယ်။

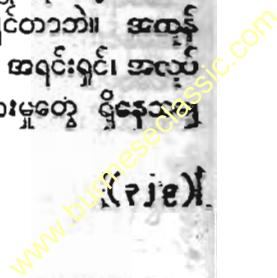
“အရင်းရှင်စနစ်ကို ခွင့်ပြုထားတော့ အလုပ်သမားတွေရဲ့ အခွင့် အရေးတွေကို ကောင်းကောင်း သတ်မှတ်ပြီး သူတို့သွေးစိုက်ချင် တိုင်း မခံရခေလအောင် စီမံဖန်တီးပြီး အခြေခံတရားတွေ ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေမှာ ထည့်ထားရလိမ့်မယ်။

“လယ်ယာမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု ကိစ္စမှာဆိုရင်လဲ လယ်သမား လယ် ယာမြေလုပ်တဲ့ လူတွေ လယ်ယာမြေရအောင် အခြေခံတွေ ချဲ့ရ လိမ့်မယ်။ လယ်ယာမြေကေ အမြောက်အမြား ပိုင်တဲ့ လယ်ရှင် စနစ်ကိုတော့ ဥပဒေအရ ကန့်သတ် ချုတ်ချယ် ဖျက်ပစ်ရလိမ့်မယ်။ နောက်ပြီး ဘယ်လိုကိုယ်ပိုင်လယ်ယာမြေမျိုး ဖြစ်ဖြစ် ဘယ်နှစ်ကေ ထက် မပိုစေရ အစရှိသည့်အားဖြင့် ဥပဒေအရ ကန့်သတ်ရလိမ့်မယ်။ သည့်လိုမျှမလုပ်ရင် လယ်ယာပိုင်ရှင်စနစ်ကြီးဟာ ရှိနေတာကိုမဖျက် နိုင်မှီတင် မဟုတ်ဘူး။ ပြန်ဖြစ်အောင်လုပ်တာ ဖြစ်လိမ့်မယ်။ လယ် ယာမြေများကို အမှန်အားဖြင့် ဆိုရင် နောက်ဆုံး တိုင်းပြည်ပိုင် (အစိုးရနှင့် သမဝါယမအဖွဲ့ပိုင်) လုပ်နိုင်ရင် ကောင်းမှာပဲ။ လယ်ယာ မလုပ်မီ လယ်ယာမြေ လုပ်သူတိုင်း မြေလက်ရှိရအောင် လုပ်နိုင်ရ

အလယ် အလတ်တန်းနှင့် အောက် တန်းကျတဲ့ စတင်လူ့လယ်သမားတွေကို တတ်နိုင်သမျှ ကူညီ ရမယ်။ သည်လို စီးပွားရေး အခြေခံတရားတွေကို ဖွဲ့စည်းအုပ် ချုပ် ဥပဒေမှာ ထည့်သွင်းလို့ လိုလိမ့်မယ်။

“အခု ပြောနေသည့် စီးပွားရေး အခြေခံ သဘောတရားတွေ ဟာ အရင်းရှင်စနစ်နဲ့ မကင်းသေးပေမယ့် အမှန်ကတော့ အရင်း ရှင်စနစ်လဲ ကဘူး။ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံလည်း မကျသေးဘူး။ နိုင်ငံရေး ဆိုတာ စီးပွား ရေး အခြေခံ သဘောတရားတွေကို ခေါင်ချုပ်သွယ်ပွဲ ဆောင်သည့် ဘိုင်း စီးပွားရေးအခြေခံပြီး အရင်းရှင် ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံရေးဟာ အရင်းရှင်သက်သက် ဒီမိုကရေစီ အရင်းရှင်တွေရဲ့ အာ ဇာရှင်စနစ်ကို တားဆီးမထားဘဲ နယ်ချဲ့စနစ် (Imperialism) ထို တွန်းလှန် ဖြိုဖျက်ပြီး ပြည်သူတွေရဲ့ အခွင့်အရေးကို ဆောင်ရွက် ပေးမည့် ပြည်သူ့လူတန်းစားပေါင်းစုံ အာဏာရှင်စနစ် သတ္တန် ဆောင်ထားသည့် ဒီမိုကရေစီသစ် နိုင်ငံရေး ဖြစ်ရမယ်။ အခု အချို့ နိုင်ငံတွေမှာ ကျုပ်တို့ကြားသိမြင်တွေ့ရသည့် ဒီမိုကရေစီ ဆိုတာ တွေဟာ အမှန်ကတော့ (Oligarchy) ခေါ်သည့် အရင်းရှင်ပြစ် ဖြစ် အရင်းရှင်လို လူတန်းစားတွေဖြစ်ဖြစ် လူတစ်စုလောက်သာ ကြီးကိုင် ထားပြီး အာဏာရှင်လုပ်နေသည့် စနစ်တွေဘဲ ဖြစ်တယ်။

“ ကျုပ်တို့ လုပ်ချင်တာကတော့ (Greatest happiness of the greatest number) လူအများဆုံး အကောင်းဆုံး ချမ်းသာလှဆုံးအောင် အဖီလို အများဆုံးက ကြီးကိုင်တဲ့ အာဏာ ရှင်လုပ်တဲ့ ဒီမိုကရေစီ အစိုးရမျိုးကိုသာ လိုချင်တာပဲ။ အထွန် လုံးအကျိုးရှိတဲ့ ဒီမိုကရေစီ ဆိုတာတော့ ခုလို အရင်းရှင်၊ အလုပ် လမား၊ လယ်ရှင် အစရှိတဲ့ လူတန်းစား ကွဲပြားမှုတွေ ရှိနေသည့်

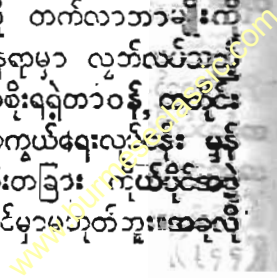
ကာလပတ်လုံးမဖြစ်နိုင်သေးဘူး။ လယ်သူပင်မရှိဘဲ... အကျိုးမရှိနိုင်ဘူး။ အလုပ်ရှင် အကျိုးရှိတိုင်း အလုပ်သမား အကျိုးမရှိနိုင်ဘူး။ သူတို့အချင်းချင်းအကျိုးတွေဟာ တခါတခါ စေ့စပ်တဲ့ မရနိုင်ဘဲ တဦးအကျိုးရှိရင် တဦးထိမယ်ဆိုတဲ့အခါ အစိုးရဟာ တဖက်ဖက်က ပင်းမှ ဖြစ်နိုင်မယ်။ အဲသည်တွေ့ ဒီမိုကရေစီသစ် ဆိုတာ အစိုးရက လူများစုဖြစ်တဲ့ လူဆင်းရဲတွေဘက်က ထိုးတော့ ပင်းမယ်ဆိုတဲ့သဘောဘဲ။

“ဒီခွဲကရေစီသစ်အရ လုပ်မယ့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ် ဥပဒေမျိုးဟာ တယ်လီဖြစ်ရမလဲ ဆိုရင် တိုင်းသူပြည်သားလူများစုတွေ အာဏာပိုင်အဖြစ် အုပ်ချုပ်နိုင်အောင် သူတို့ ရွေးကောက်တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေကို မကြိုက်လို့ရှိရင် ပြန်ခေါ်နိုင်ရမယ်။

“သည်တော့ အခုဗမာပြည်မှာရှိတဲ့ အရာရှိ ဗြူရိုကရက် အုပ်ချုပ်ရေးမျိုး မရှိနိုင်တော့ဘူး။ တိုင်းပြည်သစ္စာမဖောက်တဲ့ တိုင်းကြီးပြည်ကြီးသားတွေဟာ ပြည်သူ့ လွတ်လပ်ခွင့်တွေကို အများအကျိုးအတွက် လုပ်မယ့်နေရာတွေမှာ ရရှိလိမ့်မယ်။ သည်နေရာမှာ လူများစုလို ဆိုတာဟာ ပစ္စည်းအခြေအနေ ရာထူးအခြေအနေကို အကြောင်းပြုပြီးသာ လူများစု လူနည်းစု ဖြစ်ကြတဲ့ လူတွေကိုသာ ဆိုလိုဟယ်။ လူမျိုးရေးအရ ကွဲပြားနေတဲ့ လူများစုကိစ္စတွေမှာတော့ လူများစုလူမျိုးစုက လူနည်းစု လူမျိုးတွေအပေါ် လွှမ်းမိုးမှု မရှိစေမှ ဒီမိုကရေစီ မှန်မယ်။ လူမျိုးစုအရ ဘာသာအရ၊ လိင်အရ၊ အခွင့်အရေးခွဲခြားမှု၊ နှိမ်ချမှုတွေကို ဥပဒေအရ ဝယ်ဖျက်ပြီး သည်လီနီမ်နင်းတာတွေမျိုးတွေရင် ဥပဒေအရ အပြန်အပတ်တမျိုးတောင် စိမ့်ရမယ်။ ဒါမှ ဒီမိုကရေစီပီသမယ်။ လူမျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်တဲ့ ထပ်မံပြီး ကျွန်တော် ဆွေးနွေးပါအံ့မယ်။

“အထက်မှာ ပြောခဲ့သည့်အထဲမယ် အခုဗမာပြည်မှာ ရှိနေသည့် အရာရှိဗြူရိုကရက် အုပ်ချုပ်ရေးမျိုး မရှိနိုင်တော့ဘူး ဆိုတာဟာ ဘာဆိုလိုတာလဲ။ ကျွန်တော် ရှင်းပြတဲ့ လိုပါးသေးတယ်။ လွတ်သပ်သည့် ဗမာပြည်ကြီးမှာ အခု အစိုးရ အရာထမ်း အမှုထမ်းတွေ၊ ပေးကောက်ဆရာ၊ ပညာသည်၊ စက်ဆရာ၊ ဆေးဆရာ အစရှိသည့် လူပေါက်ကို မလိုကေ့ဘူးလားဆိုရင် သူတို့ကိုလိုလိမ့်မယ်။ သူတို့အထဲ (Technician)ခေါ်သည့် အထူးသင်ကြားတတ်မြောက်သည့်လူ ခု ဆိုလို့ရှိရင် အစိုးရက ကောင်းကောင်းမြောက်စားရမှာဘဲ။ ဒါပေမယ့် သူတို့ဟာ ပြည်သူ့အစိုးရ ပြည်သူ့မိတ်ဆွေတွေ ဖြစ်ရမယ်။ ပြည်သူတွေကို ဂရုမစိုက်ဘဲ အထက်လူကြိုက်ပြီးထေ့လုပ်သည့် လူတန်းစားတွေဖြစ်ရဘူး။ တိုင်းပြည်နဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ သစ္စာကို စောင့်ထိန်းသည့်လူတွေ ဖြစ်ရမယ်။ သည်လိုလူတွေ အမှန်မဟာ အချို့လခခတူတာတွေမှာ နည်းချင်နည်းလားပေမယ့် လွတ်လပ်မယ့် ဗမာပြည်မှာ ပိုပြီးအခွင့်အရေးတွေ ဧပးလာနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ အခုအခါ အင်္ဂလိပ်တွေသာ လုပ်နေရသည့်နေရာမျိုးတွေ ကျွန်နိုင်ငံ ဖြစ်နေလို့ သခင်နိုင်ငံလုပ်ရသည့် နေရာမျိုးတွေမှာ သူတို့ခင်ခင်လုပ်ခွင့် ရှိလာကြမှာဘဲ။ သို့သော်လည်း ရှေးကအရာရှိရန်အတိုင်း ပြည်သူတွေနှင့် တခြားစီတော့ နေလို့မဖြစ်နိုင်ဘူး။

“ပြီးတော့ လူပန်ပြည်မှာလို စစ်တပ်က နိုင်ငံအုပ်ချုပ်ရေးမှာ ချယ်လှယ်တာမျိုး၊ လူမန်မှာ ဟစ်တလာတို့ တက်လာတာမျိုးကို ဝံ့ပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးအရ နှိမ်နင်းသည့် နေရာမှာ လွတ်လပ်သည့် အုပ်ချုပ်မှုပြည်တွင် တိုင်းပြည်ကာကွယ်ရေးဟာ အစိုးရရဲ့တာဝန် တစ်ခု ဖြစ်လာရဲ့တာဝန် ဖြစ်လာသည့်အတိုင်း ကာကွယ်ရေးလွှမ်းမိုးမှုနဲ့ သမ္မူ အစိုးရသာလျှင် လုပ်နိုင်ရမယ်။ တသီးတခြား ကိုယ်ခိုင်အုပ် တွေကို ထပ်မံဖွဲ့လဲ မလို့ဘူး။ အခွင့်လည်းပြုနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။ အခုလို

“အဲဒါမှာလဲ စကားတူရှိရုံနှင့် လူမျိုးကြီး များစွာပြန်ကူးတဲ။ စကားတမျိုးကဲပြောကြသည့် အင်္ဂလိပ်နဲ့ အမေရိကန်နဲ့ လူမျိုးကြီး နှစ်မျိုးဖြစ်နေတာ အသင်အရွားဘဲ မဟုတ်လားဘဲ။ လူမျိုးကြီးဘဝဦး စကားမခြားဘူး။ စကားတူတိုင်း လူမျိုးမသွာဘူး။ အကြောင်းအား လျော်စွာ ဆိုစဉ်းခွင့် မရှိရင် တမျိုးစီဖြစ်ရတဲ။ သည်လိုဆိုသည့် နေရာမှာ တခြားထဲနေ၊ တနေရာထဲနေ၊ တနေရာထဲသောက် နေရာမှာ လူတမျိုးထဲ ဖြစ်လာနိုင်သတဲ။ နောက် စီးပွားရေးမှာလည်း ဦးနှင့် တဦး၊ ကျောထောက်နောက်ခံ သဘောမျိုးမရှိပြီ။ ပေးစည်း ထားမှု ဖြစ်သတဲ ပြီးတော့ လူမျိုးတမျိုးရဲ့ စိတ်ဓာတ် (National character) လို့ လူ့ယဉ်ကျေးမှု ထုံးစံခေလဆိုတာကို မလားလို့ မဖြစ်ဘူးတဲ။

“ယခု သည်အချက်တွေထဲက တခုနှစ်ခုရှိရုံနဲ့လဲ လူမျိုးကြီးတမျိုး မဖြစ်နိုင်ဘူးတဲ။ သည်အချက်တွေထဲက တခုလောက်မရရှိနဲ့ဘဲ လူမျိုး ကြီးဆိုတဲ့ ဂုဏ်အင်္ဂါကို မထိုက်ဘဲ ဖြစ်သွားနိုင်သတဲ။

“သည်တော့ ဒီအချင်းအရာတွေအားလုံး ပြည့်စုံပြီးမှ လူမျိုးကြီး တမျိုးဖြစ်နိုင်တာတဲ။ သည်နေရာမှာ (Common Language) ဆိုတဲ့ စကားတူဆိုတာမှာလဲ ဥပမာ-ဗြိတိသျှလူမျိုးကြီးများ အင်္ဂလိပ် စကား အားလုံး ပြောကြတယ်။ နားလည်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် အိုင်းရစ်တို့ ဘာတို့မှာ သူတို့စကားသတ်သတ်ရှိတယ်။ ဒါကိုလဲ သတိ ပြုဘို့ လိုတယ်။

“နောက်ပြီး (State) ဒီနေရာမှာတော့ လက်နက်နိုင်ငံတော် လို့ဘဲ ဆိုကြပါစို့။ ဒီလက်နက် နိုင်ငံတော်ဆိုတဲ့ (Political Community) ကို နိုင်ငံရေးလူပေါင်းစုံနှင့် လူမျိုးကြီးပေါင်းစုံ

National Community) ကို နားမရွှင်လေဘူးလို့ ထာ င်က ရှင်းထားတယ်။

“ဘယ်လိုလဲဆိုရင် တူတာတွေထဲမှာ စကားတူမှ လူမျိုးကြီး ဖြစ်နိုင်တယ်။ သို့သော်လဲ လက်နက်နိုင်ငံတော်ဆိုတဲ့ နိုင်ငံရေးလူပေါင်းစုံထဲမှာတော့ စကားမတူပေမယ့် တနိုင်ငံတည်း နိုင်ငံတော်ဆိုတာ ဖော်ပြထားတယ်။

“ကော ဦး။ သည်အချက်တွေကို အခြေပြုပြီး စဉ်းစားရင် ကျွန်တို့တို့ ဗမာပြည်မှာ (Nation or Nationality) လူမျိုးကြီးအဖြစ်နဲ့ ဘယ်နှစ်မျိုးရှိသလဲဆိုရင် စင်စစ်ပြောရရင်တော့ အားလုံးတမျိုးတည်းဘဲရှိနိုင်မယ်။

“(Race, Tribe) ဆိုတဲ့ ဟာမျိုးတော့ရှိသပေါ့။ ဒါမျိုး တွေဟာ (Nation or Nationality) ထဲမှာ မရှိဘူးလား ဆိုတော့- ရှိသတဲ။ သူတို့ကို (National Minority) လို့ ခေါ်တယ်။ လူမျိုးရေး လူနည်းစုတွေလို့ ခေါ်တယ်တဲ။ အနေ ကျန်တော်တို့ဗမာပြည်မှာ လူမျိုးကြီးလို့စစ်စစ်ခေါ်နိုင်တာ အားလုံး ပေါင်း ခေါ်မှ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ကျွန်တော် ဘာပြုလို့ ပြောရသလဲ ဆိုရင် အထက်မှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ အချက်တွေနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ လူပေါင်းစုံ ဆိုလို့ ရှမ်းလူမျိုးကို ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ စစ်စစ်မဟုတ်ဘဲ သံ လျော့လျော့ သဘောမျိုးဆိုရင် လူမျိုးကြီးလို့ ခေါ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ တခြားလူမျိုးတွေဆိုရင် မခေါ်နိုင်ဘူး။

“ဥပမာ- ချင်းဖောလူမျိုး၊ သူတို့မှာ အထက်ပါ လူမျိုးကြီး အင်္ဂါပြည့်ပြည့်ဝဝမရှိဘူး။ အထူးသဖြင့် စီးပွားရေးဘက်မှာ သူ့ချည်း မဖြစ်နိုင်ဘူး။

“ဥပမာ...ချင်း၊ ချင်းကျေတော့ ပိုဒီတောင်ဆိုသွားမေးကယ်၊ တဖြင့်လို့လဲဆိုရင် သူတို့မှာ စကားတူကိုမရှိဘူး။ အချင်းချင်းကျေတော့ ဗမာစကားရင်လဲ သုံးတယ်။ အင်္ဂလိပ်တွေ စီမံထားခဲ့လို့ ကျွန်တောားရင်လဲ သုံးနေတာပဲ။”

“ကရင်နီ ကြည့်၊ လူဦးရေကလဲ မိုးပြန်နယ်ဆိုတာ ထည့်ပါမှ ရှစ်သောင်းလောက်ဘဲ ရှိတယ်။ ဗီရှစ်သောင်းလောက်က သုံးသုံးချင်း ဘာစကားသုံးနေသလဲဆိုရင် ဗမာစကားကိုသုံးရတယ်။ ကရင်တွေကို ကြည့်အုံးမလား။ ၁၂-မျိုးလောက်ကွဲပြား စကားဆိုရင် (Principal Languages) အဓိကစကား နှစ်မျိုးတောင်ရှိတယ်။ အချင်းချင်းကျေတော့ ဗမာစကားဘဲ သုံးရတယ်။ ရှမ်းဟာလဲ အမှန်ကတော့ ဗမာစကား အများအားဖြင့် နားလည်ကြတာပဲ။”

“ယဉ်ကျေးမှုကလဲ ဗမာယဉ်ကျေးမှုနဲ့ တူတာတွေ အများကြီးပဲ။ လူမျိုးအချင်းချင်းဆိုရင်တော့ (Nations are sovereign and all nations are equal) လို့ လူမျိုးကြီးတွေဟာ အချုပ်အခြာအာဏာရှိတယ်။ အတူတူပဲ။ တန်းတူဘဲလို့ စတာလင်က ဆိုထားပါတယ်။”

“ဒါဖြင့် ဒီအဓိပ္ပာယ်က ဘယ်လို သဘောလဲ။ လူမျိုးကြီးဆိုတာ အချင်းချင်း ပေါင်းသင်းနေရင် (Regional Autonomy) ဆိုတဲ့ နယ်မြေအရ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရှိပြီး ခွဲထွက်ခွင့်ပါ မဆိုက်သတဲ့။”

“The right of self-determination means that a nation can arrange its life according to its own will. It has the right to arrange its own life on the basis of autonomy.”

“It has the right to enter into federal relation with other nations. It has the right to complete secession.”

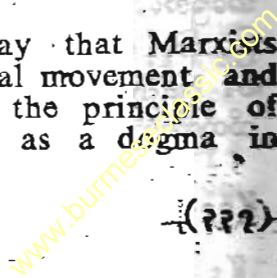
လို့ဆိုထားတယ်။ ဒါပေမယ့် ဆက်ပြောထားတာ မှီသေးတယ်။

“This of course does not mean that Social Democrats will support every demand of a nation. A nation has the right even to return to the order of things but this does not mean that Social Democrats will subscribe to such a decision if taken by any institution of the said nation.”

“In fighting for the right of nations to self-determination, the aim of the Social Democrats is to put an end to the policy of national oppression, to render it impossible and thereby to remove the grounds of hostility and reduce it to a minimum.”

“ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခွင့်ကို လူမျိုးကြီး ဆိုထားတိုင်း ရဆိုက်တယ်ဆိုပေမယ့် နေရာတကာ အမြဲတမ်းမဟုတ်ဘူး။ ကောင်းကျိုးလုပ်ဖို့သာဖြစ်တယ်။ ဆိုးကျိုးလုပ်ဖို့ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ပြောထားတယ်။ လူမျိုးအချင်းချင်း မျယ်လှယ်လှမ်းမိုးမှု၊ နှိပ်စက်မှု မဖြစ်ရအောင် ဒီအခွင့်အရေးမျိုးကို လူမျိုးကြီးတိုင်းကို ပေးတတ်ပီးတော့ “မတင်ဝါဒ” ဝှိုကာ ဆရာတိုင်းကလဲ...”

“It would be wrong to say that Marxists must support every national movement and that they have to apply the principle of national self-determination as a dogma in

every single case. Also the right of self-determination of this or that national group has to be definitely denied if under the given conditions it would serve reactionary purposes and do a disservice to the general cause of democracy.

“ကွယ်လွန်သွားတဲ့ လီနင်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကလဲ ဆိုထားတယ်။

“The various demands of democracy, including self-determination, are not absolute, but a small part of the general democratic (now general socialist) world movement. Possible in individual concrete cases, the part may contradict the whole, if so, it must be rejected.—

“နောက်ပြီး....

“The question of the right of a nation freely to secede must not be confused with the question of whether it would be expedient for any given nation to secede at any given moment.

“ဒါတွေအားလုံးခြုံလိုက်တော့ ဘာအဓိပ္ပာယ် ထွက်သလဲဆိုရင် လူမျိုးကြီးဆိုတာ အချင်းချင်းပေါင်းကြရင် ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် အရ ပေါင်းကြ။ ဒါပေမယ့် နေရာတကာ အချိန်အခါတိုင်းမှာ အခြေအနေ အကျိုးအကြောင်းကို မခဏာကပ်ဘဲ အရမ်း ကိုယ်ပိုင် ပြဋ္ဌာန်းခွင့် မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပါ။ ဒါက (Nation or Nationality)ဆိုတဲ့ လူမျိုးကြီးနှင့် ပတ်သက်ပြီး သိသင့် သိထိုက်သော သဘောတရားတွေကို ပြီးတော့....

“Of course, not one of the regions constitutes compact homogeneous nation, for each is interspersed with national minorities. Such are the Jews in Poland, the Latvians in Lithuania, the Russians in Caucasus, the Ukrainians in the Ukraine, and so on. It may be feared, therefore, that the minorities will be oppressed by the national majorities. But there will be grounds for this fear only if the old order continues to prevail in the country. Give the country complete democracy and all grounds for this fear will vanish.

“What is it that particularly agitates a national minority? A minority is discontented because it does not enjoy the right to use its native language. Permit it to use its native language and the discontent will pass off itself. A minority is discontented because it does not possess its own schools. Give it its own schools and all grounds for discontent will disappear. A minority is discontented because it does not enjoy liberty of conscience, etc. Give it these liberties and it will cease to be discontented. Thus ‘national equality in all forms—language, schools, etc. is an essential element’ in the solution of the national problem. A state law based on complete democracy in the country is required, prohibiting all national privileges without exception and all kinds of disabilities and restrictions on the right of national minorities.

“ဒီဟာကတော့ လူမျိုးရေး လူနည်း စုံအခွင့်အရေးတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သိသင့်သိထိုက်တဲ့ အချက်တွေကို ပြီးတော့ လူမျိုးရေး

လူနည်းစုဆိုတာကိုလဲ သိဖို့လိုတယ်။ အခုလို စစ်ပြစ်ခတ်တုန်းက ရှိခဲ့တဲ့ နိုင်ငံပေါင်းစုံ အသင်းချုပ်ကြီးက သရုပ်ပြဋ္ဌာန်းထားတာကတော့ လူမျိုးရေး လူနည်းစုဆိုတာ လူမျိုးရေး လူမျိုးစုရဲ့ ငါးပုံတပုံလောက်ရှိမှ လူမျိုးရေး လူနည်းစုလို့ ခေါ်နိုင်မယ်လို့ ဆိုတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ရှမ်းပြည်မှာ လူမျိုးပေါင်း ၂၀၀ လောက်ရှိတယ်။ အဲဒီလိုသာ လူမျိုးကွဲတိုင်း ရောနှောပေါင်းစေချင် ဆုံးမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် လူဦးရေသတ်မှတ်ရတာ ဝါးပုံတပုံလောက်ပဲ မယ့် ဗမာပြည်မှာ လူမျိုးရေး လူမျိုးစုရဲ့ ငါးပုံတပုံ ဆိုတာတော့ များလွန်းအားကြီးတယ် ထင်တယ်။ ဆယ်ပုံ တပုံလောက်ရှိရင်ဘဲ လူမျိုးရေး လူနည်းစုလို့ခေါ်သင့်တယ်လို့ ကျွန်တော် ယူဆတယ်။ လူမျိုးရေး လူမျိုးစုရဲ့ ငါးပုံတပုံဆိုရင်မတော့ ဗမာပြည်မှာ လူမျိုးရေး လူနည်းစုကို မရှိနိုင်တော့ဘူး။

“ဒါပေမယ့် ဥပမာ-ကရင်လူမျိုးရေး လူနည်းစုအဖြစ်နဲ့ အခွင့်အရေး ရသင့်သလောက်မရဘဲ ရှိနေတယ်ဆိုတာ ပြင်းလို့ ကျုပ်တို့ ရမှာမဟုတ်ဘူး။ ပြီးတော့ သူတို့တွေဟာလဲ ဗမာတွေရဲ့ ဆယ်ပုံ တပုံလောက် အဖျင်းဆုံးရိုလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ကိုတော့ လူမျိုးရေး လူနည်းစု အခွင့်အရေးတွေကို ပေးတောင်းပေးတယ်။ မွန်လူမျိုး ကိစ္စဆိုရင်တော့ သူတို့မှာ အခု လူမျိုးရေး လူနည်းစု အဖြစ်နဲ့ မွန်စာပေ၊ မွန်ကျောင်းတွေ ကိစ္စလောက်ကလွဲပြီး တခြား နှစ်နာချက်တွေ မရှိပါဘူး။ မွန်ရယ်၊ ဗမာရယ်ခွဲခြားပြီး ကရင်လို သဘောထားသလို ထားစေချင်လို့တော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

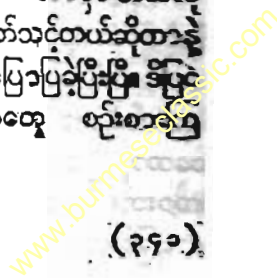
“ဒီတော့ လူမျိုးရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော် တော်တော် စုံစုံလင်လင် ပြောပြပြီးတဲ့နောက် ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်သစ်ကို တည်ထောင်တော့ ပြည်ထောင်စုသဘော တည်ထောင်မလား။

ကျွန်တို့ တမျိုးထဲဘဲဆိုတဲ့ တိုင်းပြည်မျိုး (Unitary State) ထက်ပိုသောအထိ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို ဖြေဖို့လိုတယ်။ ကျွန်တော့် မြို့အရ ဆိုရင်တော့ အထက်ပါ လူမျိုးရေးအရ ရသင့်သလောက် ဆိုတဲ့ အရေးမျိုးတွေ ကို စည်းကမ်းသတ်မှတ် ပေးပြီး တော့ (Unitary State) လူမျိုးကြီး တမျိုးထဲဆိုတဲ့ နိုင်ငံမျိုးသော ထောင်းလို့မဖြစ်ဘူး။ ပြည်ထောင်စုသဘော လိုဘဲ ဖြစ်ရတာ ဒါပေမယ့် ပေါင်းကမ္ဘာမှ ဆေးအကွက်သေးတဲ့ ပြည်ထောင်စုမျိုး။ ဝါးပုံတပုံလောက်ပဲ လို တစိတ်တဒေသ တခုလုံးကို ဆန့်ကျင်တဲ့ (The part is contradicting the whole) ပြည်ထောင်စု ဆိုရင် တော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ အထူးသဖြင့် ပြည်ထောင်စုဟာ စီးပွားရေး တိုးတက်မှုကို စုပေါင်းပြီး စနစ်တကျ စီစဉ်နိုင်မယ့် ပြည်ထောင်စုမျိုး ဖြစ်ရလိမ့်မယ်။

“ဒါမှ လူမျိုးအားလုံး ကိုင်းသပြည်သား အများဆုံး တိုးတက်မှုကို လုပ်နိုင်မှာဘဲ။ ပေါင်းတယ်ဆိုတာ အချင်းချင်း ကောင်းကျိုး ချီးအောင် ပေါင်းကြတာဖြစ်ပြီး ဆိုးကျိုးဖြစ်အောင် ပေါင်းတာမျိုး တယ်နည်းနဲ့မဖြစ်ဘူး။

“ဒီလူမျိုးရေးပြဿနာနှင့်ပတ်သက်ပြီး နောက်အကြောင်း ပေါ် ခုပေါ်သလို ခေတ္တနူးပါကုံးမယ်။ အခု မိန့်ခွန်းမှာတော့ ဒါ လေ့လာနဲ့ဘဲ တော်လောက်ပြီလို့ ကျွန်တော်ယူဆပါတယ်။

“ကိုင်း ကျုပ်တို့ လာမယ့် တိုင်းပြုပြည်ပြုလွတ်တော်မှာ ဘယ်လို ဦးစွာ အုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေများ ရေးဆွဲဆုံးဖြတ်သင့်တယ်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အခြေခံတရားတွေကို ကျွန်တော် ပြောပြခဲ့ပြီးပြီ။ ဒီပြင် ကျွန်တော်ကို ဘာတွေလုပ်ကြံအုံးမလဲ ဆိုတာတွေ စဉ်းစားကြည့် အုံးစို့။

“ပထမ ကျုပ်တို့ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ကနေပြီး သယ်လ်ဘယ်လို့ ဆုံးဖြတ်သင့်တယ် ဆိုတာတွေကို စဉ်းစားတာတွေ လုပ်ပါပြီ။ ဒါပေမယ့် ကျုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်ကာ အတည်ဖြစ်ပေါ်လာတာ ကျုပ်တို့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ဟာ အချုပ်အခြာ အာဏာလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို ကျွန်တော် မဖြေပြလိုဘယ်။ အိန္ဒိယပြည်မှာ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ဟာ အချုပ်အခြာ အာဏာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ အဖွဲ့လိုယူဆပြီး စီစဉ်ကြတယ်။ ဘယ်လိုစီစဉ်ကြသလဲဆိုတော့ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော် တွဲနေကစပြီး တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်နဲ့ ဆိုင်သမျှ ကိစ္စနဲ့ဆိုင်သမျှ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်သာ သွင် ဆာဏာပိုင်ဆုံး ဖြစ်နိုင်တယ်။ အစိုးရနဲ့မဆိုင်ဆိုင်ပြီး စီစဉ်ကြတယ်။ ကျုပ်တို့ဘိလပ်အစိုးရနဲ့ သဘောတူထားတဲ့ အတိုင်းကတော့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်က ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံဥပဒေကို ဆုံးဖြတ်ပါဆိုတဲ့ အချက်ပါခဲ့တယ်။ သို့သော် အချုပ်အခြာအာဏာဆိုတာ ဥပဒေသဘော့ ပါးစပ်သဘော့ ဖြစ်ရုံနှင့်မပြီးသေးဘူး။ ကျုပ်တို့ တိုင်းပြည်နောက်က ကျုပ်တို့ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်နောက်က (Popular Mass Sanction) ခေါ်တဲ့ တိုင်းပြည်လူထုရဲ့ အားပေးထောက်ခံရေး အချုပ်အခြာ အာဏာဆိုတာ သေသေချာချာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မယ်။”

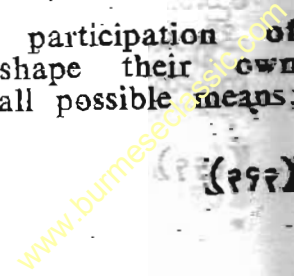
“ကျွန်တော်တို့လို အခြေအနေမျိုးမပြောနဲ့ လက်လုပ်နေတယ် ဆိုတဲ့ နိုင်ငံတွေရဲ့ အချုပ်အခြာ အာဏာတွေတောင် ကိုယ်တိုင်းပြည်နောက်က (Sanction) အားမခံကင်းလို့ရှိရင် အချုပ်အချယ်ခံရတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ သတိပြုကြရမယ်။ အဲဒါက ဥပဒေသဘော့ ဥပဒေစကား မဟုတ်ဘူး။ နိုင်ငံရေးသဘော့ နိုင်ငံရေးစကားပဲ။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ပေါ်ပေါက်လာရခြင်းဟာ တော်လှန်ကြံ့ပြုံး အာဏာသိမ်းပိုက်ပြီး နိုင်ငံအခြေ

ပေါက်တာမျိုးမဟုတ်ဘဲ တဝက်တဝက် တော်လှန်ရေးအခြေအနေ (Semi-revolutionary situation) မျိုးမှာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်စေ့စပ်ပြီးပေါ်ပေါက်လာရတဲ့အတိုင်း တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်မျိုးဖြစ်တော့ သူ့အခြေအနေအတိုင်း အစိုးရနဲ့ အကြောင်းချင်းရာတွေ တွေ့ရတယ်။ အမှန်ကတော့ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ကို မကျင်းပမီ လွတ်လပ်တဲ့ ယာယီအမျိုးသားအစိုးရ (Provisional National Government) ဆိုတာမျိုး ပေါ်ပေါက်ပြီး လုပ်နိုင်ရင် ပိုပြီးကောင်းတာ။ ဒါပေမယ့် ကျုပ်တို့ဟာ ဘဝအခြေအနေအမှန်အတိုင်း ကောင်းတာကို စိတ်ကူးသန့်သလို ပြောမနေဘဲနဲ့ ဖြစ်သလိုကနေပြီး ကိုယ်လိုရာ ကိုယ်ရောက်အောင် ဆွဲဆောင်သွားနိုင်မှ ခေါင်းဆောင်တွေ စစ်ပယ်၊ တော်လှန်ရေးသမားစစ်မယ်။ နေပါအုံး။ တော်လှန်ရေးဆိုတာ ဘာလဲ၊ ဒီမေးခွန်းကို ကျွန်တော်မေး-ကျွန်တော်ဖြေချင်သေးတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် ကျုပ်တို့တိုင်းပြုပြည်မှာ လူငယ်တွေ တော်လှန်ရေးစကား တော်တော် ပြော ကြ တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအရေးကို ကျွန်တော် အခု ဆွေးနွေးရတာပဲ။”

“ဘာလဲ တော်လှန်ရေး၊ အကြမ်းပစ်ပစ်လုပ်တာတိုင်း တော်လှန်ရေးလား၊ မဟုတ်ဘူး။ အဖျက်လုပ်ငန်းဆိုတာတိုင်း တော်လှန်ရေးလား၊ မဟုတ်ဘူး။ လုပ်ချင်တိုင်း လုပ်လို့ရသလား မဟုတ်ဘူး၊ ဘာရည်ရွယ်ချက်နဲ့လဲ၊ ဘယ်လိုလဲ။ လဲ...လဲ...လဲ... အဲဒါတွေအမျိုးမျိုးနဲ့ ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားကြစို့။ တရားရာအခါက ဒီမေးခွန်းကို ကျွန်တော် ဒီလိုဖြေခဲ့တယ်။”

“Revolution is direct participation of masses themselves to shape their own destiny fundamentally by all possible means.”

အောင်ဆန်း၊ မိသားစု

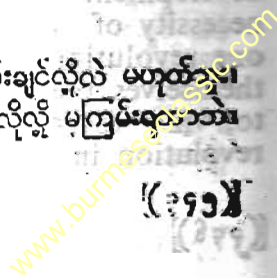
historical inevitable and necessary, and inadmissible of all forms of arbitrary schematisation unrelated to given historical conditions, and of blind, negative, spontaneous, destructive character and therefore creative in the highest degree. Its fundamental objective is the emancipation of all toilers; its basis mass participation, its guarantee of victory mass consciousness, in other words, the degree to which the toiling mass is organised and thus conscious of its role and power.

“တော်လှန်ရေးဆိုတာ လူထုက လူထုရဲ့ ကံကြမ္မာကို အခြေခံက နေပြီး ဖန်တီးရာမှာ ဘယ်လိုဘဲဖြစ်ဖြစ်ဆိုပြီး လူထုကိုယ်တိုင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ ရာဇဝင်အကြောင်းအရာ မလွဲမရှောင် သာဘို့လဲလိုတယ်။ ဖြစ်ပျက်ပေါ်ပေါက်နေတဲ့ ရာဇဝင်အခြေအနေ ဟာ အချက်အလက်တွေနဲ့ တခြားတလမ်းဖြစ်တဲ့ အခြောက်တိုက် စိတ်ကူး စီးမံကိန်းမျိုးနဲ့တော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ အဲဒါတွေကြောင့် တော်လှန်ရေးဆိုတာ အကြီးအကျယ်ဆုံး ပြုပြင်ဖန်တီးတတ်တဲ့ သတ္တိရှိပါတယ်။ တော်လှန်ရေး အခြေခံ ရည်ရွယ်ချက်ကြီးကတော့ လုပ်စားကိုင်စား လူထုကြီးလွတ်လပ်မှုဖြစ်ပါတယ်။ တော်လှန်ရေး အခြေခံအုတ်မြစ်ကတော့ လူထုပါဝင်အောင် ဆောင်ရွက်ရေး ဖြစ်ပါတယ်။ တော်လှန်ရေးအောင်မြင်သည့်အခြေခံကတော့ လူထုကြီး ရှုံးနိမ့်ကြားထဲကြွမှု၊ တနည်းအားဖြင့် လူထုကြီးဟာ ဘယ်အထိ ဖွဲ့ဖွဲ့ စည်းစည်းရှိတယ်၊ ဘယ်အထိ မိမိရဲ့တာဝန်နဲ့ တန်ခိုးအာဏာကို သိရှိနားလည်နိုးကြားသလိုဆိုတဲ့ အပေါ်မှာ တည်ပါတယ်” အဲဒီလို ကျွန်တော် ပြောခဲ့တယ်။

အားလုံးမှာ အာရုံစိုက်နေတာလဲ။ ကျုပ်တို့ အခုလုပ်နေတာထက် အားလုံးမှာ အာရုံစိုက်နေတာလဲ။ ကျုပ်တို့ တိုင်းပြည်ကြီးထဲ တော်လှန်ပြောင်းလဲနေကြတာပဲ မဟုတ်သေး။ အဲဒီလို တော်လှန် ပြောင်းလဲနေတဲ့အခါ ကြမ်းသင့်တဲ့အခါလဲ ကြမ်းခဲ့တယ်။ ကြမ်းစရာ သေးရင်လဲ ကြမ်းရအုံးမှာပဲ။ သို့သော် ကြမ်းရမယ်ဆိုတာတော့ ကျွန်ုပ်တို့နားလည်သလောက် တကယ်တော်လှန်ရေး သဘော တရား မဟုတ်ဘူး။

“ဧကန်တမ်းက ဖွားမြင်လာခဲ့သောအခါ ကလေးဟာအေးခင် ပုဂံသို့ နေ့တည်ရတယ်။ နေ့ရက်စေ့မှ မွေးဖွားရတယ်။ အဲဒီ မတိုင်မီ မွေးဖွားရင်သေရင်လဲသေမယ်၊ လျှော့ရင်လဲ လျှော့မယ်၊ ချည့်နဲ့ရင်လဲ ချည့်နဲ့မယ်။ အင်မတန်ကောင်းခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ မွေးဖွားတဲ့အခါမှာလည်း ပြင်းပြင်းထန်ထန်နဲ့ ဖွားရတာရှိတယ်။ သက်သက်သာသာနဲ့ ဖွားရတာရှိတယ်။ အမေအဖေရဲ့ ကျန်းမာရေး၊ လက်သည်လုပ်တဲ့သူ ထွင်လည်မှု အစရှိတဲ့ အခြေအနေအရ ဖြစ်တာပဲ။ အခုလည်း အဲဒီအတိုင်း တော်လှန်ရေးကို စဉ်းစားမယ်ဆိုရင် တချို့ လူတွေက ကြမ်းမှ အာဏာသိမ်းရမယ်ဆိုပြီး ပြောကြတယ်။ ကိုင်း... ရှုရှုပြည်မှာ တော်လှန်ရေးဖြစ်တုန်းက အာဏာသိမ်း ယူတဲ့အခါ ကြမ်းခဲ့ရလား၊ ခြုံကြည့်ရင် မကြမ်းခဲ့ဘူး။ သိမ်းပြီး အာဏာကို နောက်ကျတော့ ပြန်ထာကွယ်တဲ့အခါ မှာ ကြမ်းတာတွေလုပ်ရတယ်။ ဘာပြုလို့ အာဏာသိမ်းတဲ့ နေရာမှာ မကြမ်းခဲ့ရသလဲ။

“တော်လှန်ရေး လုပ်တဲ့လူတွေက ကြမ်းချင်လို့လဲ မဟုတ်ဘူး။ မကြမ်းချင်လို့လဲမဟုတ်ဘူး။ ကြမ်းစရာကို မလိုလို့ မကြမ်းရတာပဲ။

တော်လှန်ရေးရဲ့ နောက်ဆုံးအဆင့်ဟာ အာဏာလက်ရသိမ်းမူဘဲ၊ အာဏာလက်ရ သိမ်းပိုက်မှုဆိုတာလဲ ကနေ့အာဏာရပြီး နက်ဖြန် ပြန်လွတ်သွားတာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ရပြီးတဲ့အာဏာကို ထိန်းစား နိုင်အောင် စီစဉ်ပြီး သိမ်းပိုက်မှ တကယ့် အာဏာသိမ်းပိုက် ရောက်မယ်။ အရင် စစ်ကြီးဖြစ်ခဲ့တဲ့ အခြေအနေနဲ့ အခု စစ်ကြီး ပြီးခဲ့တဲ့ အခြေအနေ ခြားနားမှုကို ကျွန်တော်တို့မြင်ရမယ်။

“အရင် စစ်ကြီးအပြီးတုန်းက နယ်ချဲ့စနစ်ဟာ အခုလို မယိုင်လဲ သေးဘူး။ ဆိုဗီယက်ယူနီယန်၊ ဥရောပအရှေ့၊ တရုတ်ပြည် မြောက် ပိုင်းတို့မှာ တော်လှန်ရေးအောင်မြင်ထားတဲ့ နိုင်ငံတွေ ချဲ့သေးဘူး။ ပြီးတော့ အရှေ့အာရှတောင်ပိုင်း အခြေအနေကို သုံးသပ်ရမယ်။ အင်ဒိုနီးရှားမှာ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ခဲ့တယ်။ လုံးဝ လွတ်လပ် ရေး ရပလား။ မရသေးဘူး။ ပီးတော့ ကျုပ်တို့ တော်လှန်ရေး လုပ်ရင် ဘယ်အထိ အလွန်ဆုံးလုပ်နိုင်မလဲ၊ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ တော်လှန်ရေးဆိုတာထက် ပိုမသွားနိုင်ဘူး။ ဒါအလွန်ဆုံးဘဲ။ တခုနဲ့ ထဲနှင့် လှေကား အဆင့်ဆင့် ကျော်ရောက်ချင်လို့ မဖြစ်ဘူး။

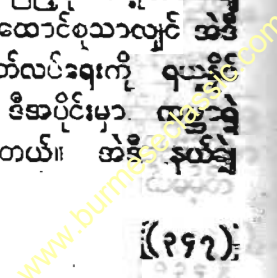
“There are, in the meantime, another kind of people who, though they may not be malicious, often got taken in by the so-called ‘theory of one stage revolution’ and the entirely subjective thesis which purports to ‘complete the political and social revolution in one stroke’ in utter disregard of the development of the revolution, i.e., the necessity of a period of transition between one revolution and another, and they permit themselves the nonsense of the talk referred to, viz., ‘to complete the political and social revolution in one stroke’”.

အထဲလို့ တရုတ်ကွန်မြူနစ် ခေါင်းဆောင် မော်စီထွန်းက ပြော တယ်မဟုတ်လား။ နောက်ပြီး စတာလင်က တော်ဝင် ၂ သမား ဟုဟာ အရင်းရှင် စနစ်ကို ပြောင်းလွှဲပြီး ဆိုရှယ်လစ် ၂ သမားဟာ အောင်တဲ့ခန့်မှာ တလမ်းတနည်းတည်းသာ ရှိတာလို့ ပျော့ဆ ဘူး။ ဂုဏ်ပြည်ရဲ့ နည်းဟာ ဂုဏ်ပြည်ရဲ့ အခြေအနေအရဖြစ်တယ်။ အင်္ဂလန်ပြည်မှာ အင်္ဂလန်ပြည်ရဲ့ အခြေအနေအရ အင်္ဂလိပ်နည်းက ပိုခရီးရှည်တယ် အသိရှိသည့်အားဖြင့် ပြောခဲ့တယ်။ နောက်ပြီး စတာလင်ကလဲ (Revolution dose not come of itself. It must be prepared for and won.)၊ တော်လှန်ရေးဆိုတာ အလိုအလျောက် မဖြစ်ဘူး။ ပြင်ဆင် လုပ်မှ အောင်မြင်နိုင်မယ်လို့ ဆိုခဲ့ဘယ်။

“အဲဒါလို့ ကျွန်တော်တို့စဉ်းစားပြီး ကျုပ်တို့ လွတ်လပ်ရေးစခန်း ကို ဘယ်လိုလှမ်းရမလဲ၊ ကျွန်တော့်အမြင် ပြောမယ်။

“ဗမာပြည်ရဲ့ တော်လှန်ရေးဟာ အရှေ့ အာရှ တောင် ပိုင်း တော်လှန်ရေးရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ဒေသအဖြစ် ပူးပေါင်း သွား နိုင်မှ လုံးဝ အောင်မြင်မယ်။

“အဲဒီ မအိုင်မီ ကျုပ်တို့ အရှေ့အာရှ တောင်ပိုင်းမှာဆိုတဲ့ ဟိုင်းပြည်တွေ တသီးတခြားစီ ကိုယ်လမ်း ကိုယ်သွားတဲ့ အခြေ အနေမျိုးတွေ ရှိနေဖူးမှာဘဲ၊ အဲဒီအခြေအနေမျိုးမှာ လွတ်လပ် ရေးဆိုတာ ရသလောက်တော့ရမှာဘဲ၊ လုံးဝပြည့်စုံမယ်လို့ထင်ချ မဆိုနိုင်ဘူး။ အရှေ့အာရှ တောင်ပိုင်း ပြည်ထောင်စုသာလျှင် အဲဒီ အပိုင်းမှာဆိုတဲ့ နိုင်ငံတွေရဲ့ အစမ်းကုန် လွတ်လပ်ရေးကို ရယူနိုင် မယ်၊ ထိန်းသိမ်းနိုင်မယ်၊ တိုးချဲ့နိုင်မယ်၊ ဒီအပိုင်းမှာ လူတွေရဲ့ နယ်ချဲ့နိုင်ငံတွေ အများဆုံးပုံပြီး စိုးမိုးနေကြတယ်။ အဲဒီ နယ်ချဲ့

နိုင်ငံတွေဟာ တသီးတခြားစီအားဖြင့် အင်အားနည်းပေမဲ့ စုပေါင်း
လိုက်ရင် အားမသေးဘူး။ သူတို့ဟာလဲ ဟဦးကိုတဦး အတူအညီ
ပြုသလောက် ပြုနေကြတယ်။ ကျုပ်တို့နိုင်ငံ အချင်းချင်းကလဲ
မိတ်တောင်မှ ကောင်းစောင်း မဆက်နိုင်ကြသေးဘူး။ ကျုပ်တို့
အသီးသီး အင်အားတွေဟာလဲ ငေးဝ ခိုင်မာ တောင့်တင်းနေတာ
လို့ မဆိုနိုင်သေးဘူး။

“အဲဒီလို စကောစက ဖြစ်နေတဲ့ အခြေမျိုးမှာ ကျုပ်တို့ စကော
စကဘဲ ရှိနေအုံးမှာဘဲ။ ကျုပ်တို့ရဲ့ နိုင်ငံအသီးသီးဟာ ဖိနှိပ်ပြန်ခဲ့
မတူဘူး။ အိန္ဒိယပြည်မှာ ဟိန္ဒူနှင့်မူဆလင် ညီညွတ်နိုင်ရင် အိန္ဒိယ
ပြည် လွတ်လပ်ရေးဟာ ကျပ်ပြည့်တင်းပြည့် ဖြစ်နိုင်တယ်။ သို့သော်
လည်း ဖြစ်သမျှထဲက အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ကျုပ်တို့ တိုင်းပြု
ပြည်ပြုလွှတ်တော်က ဗမာပြည်ရဲ့ လွတ်လပ်ရေး ဖွဲ့စည်းလုပ်ချုပ်ပုံ
ဥပဒေကို ဆုံးဖြတ်လိုက်တဲ့အခါ တိုင်းပြည် လူထု အကြံထောက်ခံမှု
ကို နိုင်ငံရေး၊ စည်းရုံးရေး၊ စီးပွားရေး ပြင်ဆင်မှုတွေကတဖက်၊
အိန္ဒိယတရုတ်ပြည်၊ အရှေ့အာရှ ကောင်ပိုင်း အခြားနိုင်ငံတွေနှင့်
ဆက်သွယ်မှု အရပ်ရပ်လုပ်ပြီး ပြင်ဆင်မှုတွေက တဖက်၊ ကျုပ်တို့
တိုင်းပြည်ရဲ့ ကာကွယ်ရေး အင်အားစုတွေကို စုနက်သမျှ ပြင်ဆင်မှု
တွေကတဖက်၊ အစိုးရလုပ်ငန်းနဲ့ ပြည်သူ့လုပ်ငန်းတွေကို တွဲဖက်
ပြင်ဆင်မှုတွေကတဖက်၊ အဲဒီလိုအဖက်ဖက်ပြင်ဆင်မှုတွေလုပ်ပြီးတော့
တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ကြီးကို စကား သဘော အချုပ်အခြာ
အာဏာပိုင် ပြည့်စုံတဲ့အဖွဲ့ကနေပြီး လက်ထွေးသဘော အချုပ်အခြာ
နှင့် ပြည့်စုံတဲ့ တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော်ဖြစ်အောင် ကျုပ်တို့
တိုင်းပြည် ကျုပ်တို့အခြေအနေအရ ကျုပ်တို့နည်းတွေနဲ့ ဖန်တီးရ
လိမ့်မယ်။ အဲဒီလိုဖန်တီးတဲ့နေရာမှာ ကျုပ်တို့ ဘာတွေလုပ်ရမလဲ။

“၁။ ဖဆပလနဲ့ ဆက်သွယ်တဲ့ လူတုအစည်းအရုံး (ပြည်သူ့
အောင်တပ်ဖွဲ့ပါ)တွေက မိမိတို့အတွင်း အင်အားစုတွေ သန့်ရှင်း
သွားစေရမယ့် သန့်ရှင်းအောင် ကိုယ့်တပ် လိုနိုင်သမျှလုံးအောင် သွေး
တွေ ဖောက်ပစ်တဲ့စနစ်ကို တနိုင်လုံးချီပြီး လုပ်ရလိမ့်မယ်။

“၂။ နိုင်ငံရေးသင်တန်းတွေကို စနစ်တကျ ဖွင့်ပြီး နိုင်ငံရေး
လုပ်နေတဲ့ လူငယ်တွေကို နိုင်ငံရေးသင်တန်း အပြင်းအထန် သင်တန်း
ပေးကြရလိမ့်မယ်။

“၃။ သမဝါယမ လုပ်ငန်းကို အစိုးရ အကူအညီ ရသမျှယူပြီး
အစကောင်အထည် ဖြစ်သွားအောင် လုပ်ရလိမ့်မယ်။

“၄။ ဖဆပလ လွတ်လပ်ရေး ရန်ပုံငွေကို ဆက်လက်ပြီး ကောက်ခံ
ကြရလိမ့်မယ်။

“၅။ အစိုးရ-ပြည်သူ ပူးပေါင်းပြီး တိုင်းပြည် ပြန်လည် ထူ
ထောင်ရေးကို ဖဆပလက အင်တိုင်အားထိုက် ညွှန်ကြား ခေါင်း
ဆောင်ပြီး လုပ်သွားရမယ်။

“ဖဆပလ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော် အမတ်တွေဟာ ဖဆပလ
အစိုးရကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း တွေမှာ အကြံပေး၊
ဉာဏ်ပေး ကူညီဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးတဲ့ ပေးရုံတင်မကဘဲ မိမိတို့ ဆိုင်ရာ
မိဆန္ဒနယ်တွေနဲ့ အဆက်မပြတ်ဘဲ လွတ်လပ်တဲ့ ဗမာပြည်အတွက်
တိုင်းပြည်လူထုကို အမြင်မှန် အတိုင်း ပြင်ဆင်ထားဘို့ လိုတယ်။
အထူးသဖြင့် တိုင်းပြည်လူထုဟာ လွတ်လပ်ရေးရဲ့ တာဝန်များစွာ
ထမ်းဘို့ အသင့် ဖြစ်အောင် ဟောပြော ပြင်ဆင်ထားဘို့လိုတယ်။
လွတ်လပ်ရေး ရတယ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စဟာ လွယ်တဲ့ကိစ္စ မဟုတ်ဘူး။

“လွတ်လပ်ရေးရရုံနဲ့ ကျုပ်တို့ ပြဿနာတွေ ပြေငြိမ်းသွားကြ
မှာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီအခါကျမှ တကယ် ပြဿနာတွေ ပေါ်လာ

လိမ္မော်မယ်၊ လွတ်လပ်ရေးဟာ သမားဆိုးမဟုတ်ဘဲ လူ့ဘဝရဲ့ မကောင်းစားရေးကို ထောက်မပေးညှိ လမ်းကြောင်းသာ ဖြစ်တယ်။

“တိုင်းပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရာမှာ အခု မျှော်မှန်းပြုည့်သစ်တား ခါကကလို့ အခု ဘိလပ်မှာ ဖြစ်နေသလို လူ့ဘဝဟာ အင်မတန်နိမ့်သည်းခံပြီး ငွေတဲနဲ့ စိစစ် ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်နိုင်မှ လောင်းစာကျပြီး ပြားပုံအတို ဖြစ်နေတဲ့ ဗမာပြည်ကြီးကို စဉ်းစားသားသာ ဝပြောအောင် မနဲကျပ်တို့ လုပ်ကြရလိမ့်မယ် ဆိုတာကို ကျုပ်တို့ဟာ လူထုခေါင်းဆောင်တွေဆိုလို့ရင် လူယုနားလည်းအောင် မြေဆောင်ဟောပြော ညွှန်ပြပြီး သတ္တိရှိရှိလုပ်ပြရလိမ့်မယ်။”

“အဲဒီတော့က အင်္ဂလိပ်တွေနဲ့ စာရင်းရှင်းကြတဲ့နေရာမှာဘဲ ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရင် ဘယ်သူတွေနဲ့ပေါင်းရမလဲ၊ ဘယ်သူတွေနဲ့ပေါင်းလို့ကောင်းမလဲ၊ ကျုပ်တို့ဟာ နိုင်ငံခြားအကူအညီကင်းလို့ မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာတွေ ထောက်ပြပြီး အမြော်အမြင်ကြီးကြီးနဲ့ ယုတ်တယ်ရလိမ့်မယ်။ အကြမ်းပတမ်းဖြစ်ရင်လဲ ဒီလောက်ဘဲ၊ ဒီအတိုင်းသွားလဲ ဒီလောက်ဘဲဆိုတဲ့ အခြေအနေမျိုးဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့အဖို့မှာ ဘယ်သူ ဘာပြောပြော အကြမ်းမကိုင်းဘဲနဲ့ လွတ်လပ်ပြီး အာဇာနည်သိမ်းနိုင်အောင် လုပ်မှာကဲ။ သို့ပေမယ့် ဒီလိုမပြန်နိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ ချရမှာဘဲ၊ အဲဒီလိုလုပ်ရမယ့် ကိစ္စတွေမှာ ဖဆပလမှာရှိတဲ့ လက်ဝဲသမားတွေရဲ့ ညီညွတ်မှုဟာ အခြေခံ ပင်မအချက်ကြီး ဖြစ်တယ်ဆိုတာ တုံးမှ သင်တန်းမှာ ပရိသတ်ပေါင်းတို့သည် ဂုဏ်ထာမမေ့မလျော့ မခေါ်သတ်နှင့် မှတ်သား သွားကြကုန်လော့’ ဟူ၍ တိုက်တွန်းလိုက်ရပေသတည်း။”

အထက်ပါမိန့်ခွန်းကို အောင်ဆန်း ပြောခဲ့သလိုမှာ နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်ကျော်ပေပြီ။ သို့သော် ထိုမိန့်ခွန်းမှာ ယနေ့တိုင် အခြေ

မည်သူမျှ ငြင်းခိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ သို့နေရာ ဆက်ခံသူများသည် မိန့်ခွန်းပါ သဘောတရားများ အတိုင်း လိုအပ်ရာ ကျင့်သုံးပါက မြန်မာပြည်၏ ယနေ့ အခြေအနေသည် တမျိုးတဖုံဖြစ်မည်မှာ သံမှားဖွယ်မရှိပေ။

နောက်ပိုင်း တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွတ်တော် အစည်းအဝေးတွင် တရားဝင်တင်သွင်းအာဇာနည်ပြုကြသော “ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ အစည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေ” ၏ အခြေခံမူများကို ဖဆပလ ပံ့ပိုးမှု ညီလာခံတွင် ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုညီလာခံတွင် ဒီးဒုတ်ဦးဘချိုကဲ့သို့သော ဘာသာရေးအယူသီးသူများက ဗုဒ္ဓဘာသာကို နိုင်ငံတော်ဘာသာပြုလုပ်ရန် အဆိုပြုကြသည်။ အပြင်တွင်လည်း တန်းတော်ကြီးအချို့ ခေါင်းဆောင်လျက် လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာသည် နိုင်ငံတော်ဘာသာ ဖြစ်သင့်သည်ဟု ဟောပြောလှ ဆော်ကြသည်။

မိမိ မယုံကြည်လျှင် လျော့ပေးလေ့မရှိသော အောင်ဆန်းက နိုင်ငံရေးနှင့် အာသာရေးဧရာယွေးခြင်းမှာ မမှန်၊ ဤကိစ္စမှာ မလိုက်လျောနိုင်၊ မကြိုက်လျှင် မိမိအား ခေါင်းဆောင်အဖြစ်မှ ဖြုတ်ချကြ။ (I am prepared to go down) “ကျုပ် ဆင်းသွားဖို့ အဆင်သင့်ဘဲ” ဟု ပြောကာ ဦးဘချိုတို့၏ အဆိုကို ယယ်ချလေသည်။

အချို့ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များသည် မယုံကြည်ပါဘဲလျက် မိမိတို့ခေါင်းဆောင်ဘဝမှ ကျဆုံးမည်စိုးသဖြင့် အလျော့ပေးထေ့ရှိကြသည်။ အောင်ဆန်းမှာ ထိုခေါင်းဆောင်မျိုး မဟုတ်သည်ကို အထူးဖော်ပြရန် လိုမည်မထင်ပါ။

၁၉၄၇-ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၉ ရက်နေ့ ရန်ကုန်မြို့ထော်ဝန်ခန်းမ၌ ပြုလုပ်သော ညှိနှိုင်းညှိညှိ အောင်ဆန်းက “ခေါင်းဆောင်လုပ်တဲ့ လူတွေဟာ နောက်လိုက်တွေထက် ပိုပြီး အပြင်ကျယ်ရမယ်။”

ခေါင်းဆောင်ဟာ ဟိုလူပြောဟုတ်နိုးနိုး၊ လူပြောဟုတ်နိုးနိုး၊
ယောင်ချာချာ လုပ်ရင် ခေါင်းဆောင် မဟုတ်ဘူး။ ခေါင်းဆောင်တဲ့
လူဟာ ကိုယ်ယုံကြည်တဲ့ကိစ္စကို တိုင်းသူပြည်သားတွေကို ပြောခဲ့ရ
မယ်၊ ရှင်းပြနိုင်ရမယ်။ အသက်စွန့်သင့်တဲ့နေရာမှာ စွန့်ရုံမ
ပရိယာယ်သုံးသင့်တဲ့နေရာမှာ သုံးရမယ်။ အချိန်အခါလိုက် လုပ်ရ
မယ်။ အများယောင်လို့ယောင်ရတယ် အမောင် တောင်မှန်း မြောက်
မှန်းမသိ ဆိုရင် ခေါင်းဆောင်မဟုတ်ဘူး” ဟု ပြောခဲ့သည်။

အောင်ဆန်းသည် မိမိခပြာသည့်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးသည်။
နိုင်ငံရေးတွင်မက ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိစ္စများတွင်လည်း ပြောသည့်
အတိုင်း လုပ်လေ့ရှိသည်။ “ငါပြောတာလုပ်- ငါလုပ်တာမလုပ်နဲ့”
လူစားမျိုးမဟုတ်ပေ။ ခေါင်းဆောင် အခေါ်ခံပြီး အရက်အလွန်
အကျွံသောက်၊ မြင်းလောင်း၊ ညဉ့်နက်သန်ကောင်ထိ ကလပ်တက်
ဖဲခိုက်သည့် ခေါင်းဆောင်မျိုး မဟုတ်ပေ။ မိမိ၏ ခေါင်းဆောင်မှု
မကျဆုံးစေရန်အတွက် နိုင်ငံရေးတွင် ဘာသာရေးကို ခုတုံးလုပ်သည့်
ခေါင်းဆောင်မျိုးလည်း မဟုတ်ပေ။ သူသည် သောက်စားခြင်း၊
လောင်းကစားခြင်း၊ မိန်းမလိုက်စားခြင်း အလွင်းမပြု၊ ဘုရား
ကျောင်းကန်များသို့ မကြာခဏ သွားလေ့မရှိသော်လည်း ငါးပါး
သိလမြဲသူ ဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် အောင်ဆန်းသည် ဖခင် ဦးဖာနှင့်
တူ၏။

x x x

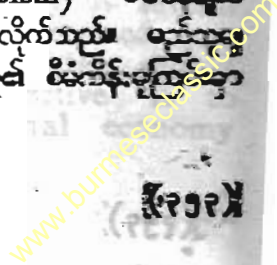
နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်အနေဖြင့် လွတ်လပ်ရေး အရယူရန် ပြင်
ဆင်သကဲ့သို့ အောင်ဆန်းသည် အစိုးရအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်အနေဖြင့်

စစ်ဒဏ်ခံကြာင့် ပြောင်သလင်းခါနေသော တိုင်းပြည်ပြန်ထည် ထူ
ထောင်ရေးအတွက် စီစဉ်လေသည်။

၁၉၄၇-ခု ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့တွင် ယခုစာပေဗိမာန်ပြင်နေသော
“ဆူရင်တိုဗီလာ” အဆောက်အအုံ၌ နိုင်ငံရေးသမားများ၊ ဗိမာန်ရေး
သမားများ၊ ဌာနအသီးသီးမှ ပါရဂူများ တက်ရောက်သော ကွန်ဂရက်စ်
တစ်ရပ် ကျင်းပလျက် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးစီမံကိန်း ရေးဆွဲကြသည်။
ထိုစီမံကိန်းကို တရားဝင် “၂ နှစ်စီမံကိန်း” ဟု ခေါ်သော်လည်း
လူအများက “ဆူရင်တိုဗီလာစီမံကိန်း” ဟု ခေါ်ကြသည်။

ကွန်ဂရက်စ်မစမီ ရက်သတ္တ တပတ်လောက်မှကြိုတင်၍ အောင်ဆန်း
ကိုယ်တိုင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးဆွဲထားသော စီမံကိန်း အခြေခံ
မူကြမ်းကို ဖိတ်ကြားထားသူများအား ဝေငှထားသည်။ ရည်ရွယ်
ချက်မှာ ကွန်ဂရက်စ် တက်ရောက်မည့်သူများသည် ကြိုတင် လေ့လာ
လျက် ဝေဖန်လိုက် ဝေဖန်နိုင်ရန် ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်လည်း တိုင်းပြုပြည်ပြု လွတ်တော် အမတ်တယောက်
အနေဖြင့် ထိုကွန်ဂရက်စ် တက်ခဲ့သည်။ မြန်မာများသာမက အင်္ဂလိပ်
အရာရှိကြီးများနှင့် ပါရဂူ ဆိုသူများလည်း တက်ရောက်ကြသည်။
မိမိတို့ကိုယ်တိုင် မိမိတို့ အလွန်တော်သည်ဟု ထင်ကာ ဘဝင်ဖြင့်နေ
ကြသော အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ အိုင်-စီ-အက် အရာရှိ တော်တော် များ
များကိုလည်း တွေ့ရသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် မိန့်ခွန်းပြောပြီး
နောက် အောင်ဆန်းက (I invite criticism) “ဝေဖန်ချက်
တောင်းဆိုပါတယ်” ဟု ပြောကာ ထိုင်ချလိုက်သည်။ ထိုအခါ
ဝေဖန်ချက် ပေးသည်ကို မတွေ့ရပေ။ သူ၏ စီမံကိန်းမူကြမ်းမှာ
အတော်ကောင်းနေသည်။

ယခင်က သူ့အား ပြောကြား ခေါ်ဝေါ်ပေးတာက
ယခုဆိုကြည့် အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ အထူးကြီးများနှင့် ပါရဂူဆိုသူ
များ၏ စိတ်တွင် "အာဂကောင်ကလေးပါလား" ဟု ဖြစ်ပေါ်လာ
ဟန်တူသည်။ (ထိုအချိန်က သူ့အသက်မှာ ၃၂ နှစ်ကျော်မျှ ရှိသေး
သည်)။

x x x

အောင်ဆန်း၏ မိန့်ခွန်းမှ အရေးကြီးသော ကောက်နုတ်ချက်
များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

(We meet here to-day to work in planning for the rehabilitation of Burma. We are concerned more with immediate recovery, at this stage, than with long term planning. I have noticed that there is a general feeling of defeatism in tackling the many problems that face the nation. That is not due to any laziness or apathy on the part of the people. Rather it comes from the attitude that the Government must draw up the plans and take the initiative and the people must follow. Let us, therefore, draft the plans and get the people moving. The opportunity is ours to lead.

We must draft comprehensive and co-ordinated plans, and this may tak us several weeks of ceaseless endeavour, those of you who may have been planning holiday should postpone them. Our one objective is to restore and revitalise the national economy

www.burmeseclassic.com

without delay. This, we must appreciate, is a matter of extreme emergency.

The plans we draft must be practical, and flexible enough to adjust themselves to the circumstances and the needs as they go along. Also, let us remember all the time that we must plan for the common man.

We must take his view-point and not that of the expert. People are apt to be awed by expert opinion. I have met many experts in many fields. They are useful people but they are not infallible. Experts are human, after all, and their opinions can be wrong. Common sense and experience, in addition to expert opinion, must guide us in our work.

Let me also utter a word of warning about statistics. They can be helpful and informative, but some statistics are produced in support of certain theories. We must be able to use statistics intelligently, and to do that we must know how and why certain statistics are gathered and produced, and then interpret them correctly.

We must take first things first. We should agree on the priorities and take up the subjects in the proper order. In fixing priorities, we must forget our own prejudices and pet ideas.

We must also be wary of routine procedures and routine thinking. Procedures are

prescribed for efficiency, but when they become obsolete they may produce the reverse effect. When that happens, they must be revised or abolished. The same applies to thinking. We must not try to think alike, act alike and speak alike. Routine thinking is wasteful.

Our plans should be simple and practical, and they should not be over-ambitious. In our eagerness we may fall into the error of wanting to accomplish too much in too short a time. Let us go forward step by step. By that I do not mean we must be slow and cautious. May be, sometimes, we can take two or three steps forward together, but let us be sure that we have at least one foot on firm earth.

When we plan our economy, do not let us confuse issues by bringing in politics. I appreciate that economics and politics are intimately connected, but let us keep politics out for the moment. Let us not indulge in attacks on imperialism, let us not look for excuses. Things have changed now. Our destiny is in our hands, and it will serve no useful purpose to blame imperialism for every ill the country suffers from.

Broadly speaking, our plans must aim at reducing the cost of living, reducing or getting

rid of unemployment, the improvement of transport and communications, housing, education, and public health, the reorganization of the administration, and the restoration of law and order.

The cost of living is high because we are having to pay for non-essential goods. We must, therefore, stop or reduce imports of such goods. The purchase of such goods from foreign countries is a drain on the country's wealth and causes imbalance in the export and import trade. The people must get their primary needs, but they should not be permitted to indulge in luxury. We should also consider rationing, a measure which some countries still retain two years after the end of the war. The unpopularity of rationing is to a large part due to its association in the minds of people with profiteering and black-marketeering, and we should be able to devise means to suppress those unlawful and immoral activities. With proper rationing, we should also be able to save goods for export, and export alone can earn us a favourable balance of payment.

Co-operative organizations should be encouraged. Such organizations failed in the past because they did not have the support of the people. When they could identify themselves with interests of the people, they flourished. We will probably need to consider having inspectors to see that co-operatives

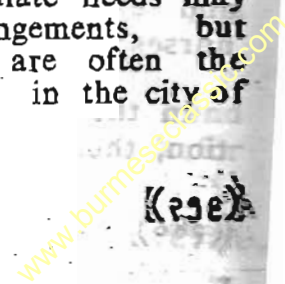
and we should arrange for the distribution of information and intelligence regarding the co-operatives.

We must devise means to prevent the flight of capital. We must encourage savings so that the need to borrow from foreign countries will be obviated as far as possible. We spend large amounts of foreign exchange in buying such things as vegetable oil, onions and such items. We must grow and produce them at home to meet our needs.

Unemployment is a national evil and must be cured by drastic measures. We cannot leave it to the free play of economic forces; the Government must step in. We must solve the problem by man-power planning on a national scale.

Transport and communications are poor in the country. I do not need to emphasise the great need for their improvement. Extending them in and with Arakan and the frontier areas must be a task of first priority.

The needs housing are also acute. We must build Government offices, schools, hospitals, and such for the general welfare, and public housing for the poor. Immediate needs may call for temporary arrangements, but temporary affairs in housing are often the least satisfactory, as sights in the city of Rangoon will prove.

Education is also a priority, but we cannot yet think in terms of compulsory education. We must, however, increase the number of technical schools and encourage vocational and technical education. We should publish more books on popular education in Burmese and we should set up a translation department to do that. We should send out more state scholars, but the students we send must be fully qualified, and on their return they must make their contribution in the construction of the country. The subjects and fields for their study and training must be chosen carefully with that object in view, and the students must be guaranteed jobs and useful employment when they return.

Public health is another subject on our list. Prevention is better than cure, and we must plan for cleaner and healthier conditions of life for the people, promote health education, and improve and expand the training of doctors, nurses, and public health officers.

In the organisation of the administration, there are two things I must draw

your attention to. First, many departments are over-staffed or even unnecessary. We must check carefully and retrench, or abolish the unnecessary departments. We must review the fitness of personnel who are holding jobs, and those who are found unfit must be removed. Second, we need to make the administration more popular. The Government is considering plans to form advisory councils in the districts and the towns, and those may render the administration more popular, clean and efficient and less expensive. With the people directly participating in the administration, by discussion and personal contacts, red-tapism should also end.

I have put law and order last on my list, not because it is not an important subject but because it is linked with every question and every problem we take up. We cannot, therefore, tackle the question of law and order separately at all; it will come in when we consider transport and communications, trade and business, agricultural production.

When we have drafted our plans and come to the point where we look for

money, we must be businesslike. We will never be able to find enough money for all our projects. So, the realistic and businesslike thing to do will be to find what we can and allocate intelligently, giving more to those plans which need and deserve more, less to those which need and deserve less, and none at all to those which do not call for any spending.

Let me end by reminding you of an old way of ours, the classic way of getting things done, namely, the people's way of self-help and mutual co-operation. We must resurrect this classic way and stir and inspire the people to work together in the building of a New Burma.)

x

x

x

မြန်မာဘာသာ မြန်ပျက်မှာ အကြမ် အာ.ဖြင့်
အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

“ဗမာပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာမှာ အတူတကွ အလုပ်လုပ်ကြ ဘို့ရန် ယနေ့ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ စည်းဝေးကြတာဖြစ်တယ်။ ဒီအဆင့်မှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ရေရှည်စီမံကိန်းထက် လောလောဆယ် တိုင်းပြည်ကို ပြန်လည်တည်ဆောက်တဲ့အရေးအတွက် ပိုပြီးစိတ်ဝင်စားကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လူမျိုး ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ပြဿနာပေါင်းများစွာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောဆိုကြတဲ့နေရာမှာ များသောအားဖြင့် စိတ်ပျက်တတ်တဲ့သဘောရှိတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်သတိပြုမိတယ်။ အဲဒါဟာ ပြည်သူ့လူထုက ဖျင်းလို့ ဒါတွေဟာ ဒို့နဲ့ ဘာမှမဆိုင်ဘူးဆိုတဲ့ အနေနဲ့ အလေးဂရုမပြုလို့မဟုတ်ဘူး။ အမှန်ကတော့ အစိုးရက စီမံကိန်းတွေရေးရမယ်၊ ဆွဲရမယ်၊ ပြီးတော့ စပြီးလုပ်ရမယ်။ နောက်မှ ပြည်သူ့လူထုက လိုက်လုပ်ရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောထားကြောင့် ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့က စီမံကိန်းတွေကို ရေးဆွဲပြီး ပြုလုပ်လူထုက ပါလာအောင် လုပ်ကြပါစို့။ ခေါင်းဆောင်ဘို့ အနှံ့အကောင်းကိုတော့ ကျွန်တော်တို့က ယူဘို့အံ့။”

“ဒီလိုစိမ့်ကိုးတွေကို ရေးဆွဲတဲ့နေရာမှာ ဒီလိုကိုးတွေဟာ လုပ်ငန်းတခုလုံးကို ငိုမိတဲ့လုပ်ငန်းနဲ့ ဆိုင်ရာဌာနအသီးသီးအတွက်လဲ ထဌာနနဲ့ထဌာန စနစ်ကကျ ဆက်စပ်မှုရှိတဲ့ စိမ့်ကိုးမျိုးတွေကို ရေးဆွဲကြရလိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ ဒီအလုပ်ကို သိတင်းပေါင်းချောစွာ မခန့်မနား ကြီးကြီးပမ်းပမ်း လုပ်ကြရလိမ့်မယ်။ အချို့အပန်းဖြေဘို့ စီစဉ်နေကြတဲ့လူတွေကလဲ အပန်းမဖြေဘို့၊ ရက်ရွှေ့ဘို့လို့ကြပေါ်လိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တခုတည်းသော ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ အမျိုးသားစီးပွားရေးကို ရုတ်တရက်ချက်ခြင်း ပြန်အသက်သွင်းဘို့နဲ့ ပြန်ပြီး အင်အားတောင့်တင်းအောင်လုပ်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဟာ ဟာ အလွန်ကိုအရေးတကြီး လုပ်ရမယ့် အလုပ်ဖြစ်တယ် ဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့သဘောပေါက်ထားရလိမ့်မယ်။

“ကျွန်တော်တို့ ရေးဆွဲကြတဲ့စိမ့်ကိုးတွေဟာ လက်တွေ့လုပ်လို့လဲ ဖြစ်ရမယ်။ အကောင်အထည်ဖော်ရင်း ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ အခြေအနေတွေနဲ့ လိုအပ်လာတဲ့ လိုအပ်ချက်တွေနဲ့ကိုက်ညီဆီလျော်အောင် ပြုပြင်သင့်တဲ့နေရာမှာ ပြုလို့ပြင်လို့ရအောင် ပျော့လဲ ပျော့ပျောင်းရမယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ သာမန်ပြည်သူလူထုတယောက်အတွက် ရေးဆွဲရမယ်ဆိုတဲ့အချက်ကိုလဲ အမြဲမပြတ် သတိပျပ်ရလိမ့်မယ်။ သာမန်ပြည်သူလူထုတယောက်ရဲ့ ရှုထောင့်ကနေကြည့်ပြီး ရေးဆွဲကြရမယ်။ ပါရဂူဘယောက်ရဲ့ ရှုထောင့်ကနေပြီး ရေးဆွဲလို့မဖြစ်ဘူး။ ပါရဂူတွေရဲ့ ထင်မြင်ချက်တွေကို ပြည်သူလူထုတွေက ကြောက်ကြောက်သွားတတ်ကြတယ်။

“ပါရဂူတွေအများကြီးကို ဌာနတွေ အများကြီးမှာ ကျွန်တော်တွေခွဲဘူးပါတယ်။ သူတို့ဟာ အသုံးကျတဲ့လူတွေတဲ့။ ဒါပေမယ့် ပါရဂူတွေဆိုပြီး လုံးဝအများကင်းစင်တဲ့ လူတွေမဟုတ်ဘူး။ မှားတဲ့

အခါလဲ မှားတတ်တဲ့ လူတွေတဲ့။ တကယ်ဆိုတော့ ပါရဂူတွေလဲ ဖုတ်ဇဉ်ဆူသားတွေတဲ့။ အဲဒီတော့ သူတို့ရဲ့အမြင်တွေ သဘောထား တွေဟာလဲ မှားတဲ့အခါ မှားကြပေမှာပေ။ အဲဒီသော ခိုခို ယုသာမန်တို့ရဲ့ ပင်ကိုယ်ဉာဏ်တို့ အတွေ့အကြုံတို့နဲ့ ပါရဂူတို့ရဲ့ အမြင် တို့ သဘောထားတို့ကို ပေါင်းစပ်ပြီး ကျွန်တော်တို့ လုပ်ကြရမယ့် လုပ်ငန်းမှာ လမ်းညွှန်အဖြစ်နဲ့ အသုံးပြုကြရလိမ့်မယ်။

“စာရင်းတွေအင်းတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့လဲသတိအခုပေးပါရအောင်။ စာရင်းတွေဟာ အထောက်အကူ ဖြစ်နိုင်တယ်။ မှတ်သားဘွယ်ဆုလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် တချို့စာရင်းအင်းတွေက အချို့သဘော တရားတွေ အယူအဆတွေကို ထောက်ခံတဲ့အနေနဲ့ ရေးသားထား တာတွေ ဖြစ်တယ်။

“ကျွန်တော်တို့ဟာ စာရင်းအင်းတွေကို အသိဉာဏ်ရှိရှိနဲ့ သုံး နိုင်ဘို့ သုံးတတ်ဘို့ လိုပါတယ်။

“အဲဒီတော့ ဒီလိုလုံးတတ်ဖို့ရာ ဘယ်စာရင်းအင်းတွေကို ဘယ်လို လုပ်ပြီး ဘယ်လိုကြောင့် စုဆောင်းဘင်ပြထားတယ်ဆိုတာကို သိဖို့ လိုတယ်။ ပြီးတော့ စီစာရင်းအင်းတွေရဲ့ သဘော အဓိပ္ပာယ်ကို မှန်မှန်ကန်ကန် ကောက်တတ်ဖို့ လိုတယ်။

“ကျွန်တော်တို့ဟာ ယထမဦးဆုံးလုပ်ရမယ့် အလုပ်ကို ယထမဦး လုပ်ကြရလိမ့်မယ်။ ရှေးဦးစွာ သာတွေကို စကိုးရမယ်ဆိုတဲ့အချက် တွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ချင်း သဘောထား ကိုက်ညီဖို့ လိုတယ်။ ပြီးတော့ လုပ်ငန်းတွေကို အစီအစဉ် မှန်မှန်နဲ့ တင်ကြရ ပါမယ်။ ဘယ်ဟာတွေကို ရှေးဦးစွာ ကြိုကြရမယ် ဆိုတာနဲ့ ပတ် သက်လို့ သတ်မှတ်တဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဟိုဟာကိုလဲ အသာ ကိုင် ဆိုတဲ့ သဘောထားမျိုး ပြုထားလို့ မဖြစ်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့

ဝမ်းထဲမှာ ရှိနေကြတဲ့ ကျွန်တော်တို့ သဘောကျတဲ့ အယူအဆတွေကိုလဲ စိတ်ထဲမှာ ထားလို့မဖြစ်ဘူး၊ ဒါတွေအားလုံးကို မေ့ပျောက်ပစ်ကြရလိမ့်မယ်။

“ကျွန်တော်တို့ဟာ သမရိုးကျ လုပ်ပုံလုပ်နည်းနဲ့ သမရိုးကျ တွေးခေါ်ပုံ တွေးခေါ်နည်းတွေ ကိုလဲ ဆက်ပြုကြရ လိမ့်မယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်၊ ဘယ်လိုကိုင်ရမယ်လို့ သတ်မှတ်တာ၊ ပြဋ္ဌာန်းတာဟာ အရည်အချင်း ပြည့်ဝ ဧချင်လို့ ဖြစ်တယ်။ ဒါဝေမယ့် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ လုပ်ပုံလုပ်နည်းတွေဟာ ခေတ်မမှီတော့တဲ့ အရည်အချင်းပြည့်ဝဖို့ အထောက်အကူမဖြစ်ဘဲ အရည်အချင်း မဲ့အောင် လုပ်ပစ်တာမျိုးဖြစ်ဖြစ်သွားတတ်တယ်။ အဲဒါမျိုးဖြစ်လားတဲ့ အခါ ဒီလုပ်နည်းလုပ်ဟန်တွေကို ပြန်ပြီးပြင်ဆင်ရင် ပြင်ရမယ်။ ဒါမှ မဟုတ်ရင်လဲ ပယ်ဖျက်ပစ်ရမယ်။ တွေးပုံတွေးနည်းမှာလဲ ဒီလိုဘဲ။ ကျွန်တော်တို့ တတွေဟာ တယောကန်တယောက် တွေးပုံခေါ်ပုံချင်း၊ လုပ်ပုံကိုင်ပုံချင်း၊ ပြောပုံဆိုပုံချင်းထပ်တူကျအောင် ကြိုးစားဖို့ မလိုဘူး။ သမရိုးကျ စဉ်းစားပုံ စဉ်းစားနည်းဟာ အလဟဿတွေ အများကြီး ဖြစ်စေတယ်။

“ကျွန်တော်တို့ စီမံကိန်းတွေဟာ ရှင်းရမယ်။ လက်တွေ့လုပ်လို့လဲ ဖြစ်ရမယ်။ ပြီးတော့ ရှေ့လောလဲ မကြီးရဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဟာ လုပ်ချင်အားပါးတကြီးနဲ့ အလွန်တိုတောင်းတဲ့ အချိန် အတွင်းမှာ အများကြီး ပြီးစေချင်တဲ့ အမှားမျိုးကို ကျူးလွန်မိတတ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ရှေ့ကတလွမ်းပြီးတလွမ်း ချိတ်ကပ်ကြပါစို့။ ဒီလို ပြောတာဟာ ကျွန်တော်တို့ နှေးနှေးရမယ်။ ဘယ်ဟာမှ မြန်မြန် ဆန်ဆန် မလုပ်ဝံ့ဘဲ ဟိုစမ်းစမ်း၊ ဒီစမ်းစမ်း လုပ်နေရမယ်လို့ ဆိုတာ မဟုတ်ဘူး။ တခါတခါလ ကျွန်တော်တို့ဟာ တခါတည်းနဲ့ ရှေ့ကို ၂-သွမ်း၊ ၃-သွမ်း၊ လွမ်းနိုင်မယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီလိုလွမ်းတဲ့ နေရာမှာ

ပြုတ်ဖက်ကပ်တာ ကောင်းကောင်း ကုတ်ခိထားပြီးသားဖြစ်နေစေရမယ်။

“ကျွန်တော်တို့ စီမံကိန်းရေးဆွဲတဲ့ အခါ မပွားဝေကဏ္ဍထဲ နိုင်ငံရေးကို ဆွဲသွင်းလာပြီး ခေါ်ခေါ်လဲတဲ့ ပြဿနာတွေကို ရှုပ်ထွေးအောင် လုပ်ပစ်လို့မဖြစ်ဘူး။ ရေးနဲ့ နိုင်ငံရေးဟာ နီးနီးကပ်ကပ် ဆက်စပ် နေတယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော် သဘောပေါက်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုလောလော ဆယ်မှာတော့ ကျွန်တော်တို့က နိုင်ငံရေးကို ဘေးဖယ် ထားလိုက်ကြဦးစို့။ အရင်းရှင်နယ်ချဲ့စနစ်ကို တိုက်ဖို့ချည်း သဲမဲခန့်ကြလို့မဖြစ်ဘူး။ ပြီးတော့ ဘာဖြစ်လို့ ဘာဖြစ်ရပါတယ်ဆိုတဲ့ ဆင်ခြေဆင်လက်တွေကိုချည်း ရှာနေလို့မဖြစ်ဘူး။ အခု အစစ ပြောင်းလဲနေပြီ။ ကျွန်တော်တို့ ကံကြမ္မာဟာ ကျွန်တော်တို့လက်ထဲမှာဘဲ ရှိတယ်။ တိုင်းပြည်ခံစားနေရတဲ့ ဒုက္ခဆင်းရဲဟူသမျှအတွက် အရင်းရှင်နယ်ချဲ့စနစ်ကိုချည်အပြစ်ဖို့နေလို့ ကျွန်တော်တို့ ကိစ္စက ပြီးမှာမဟုတ်ဘူး။

“ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ပြောရမယ်ဆိုရင် နေထိုင် စားသောက်ရေး နဲ့ပတ်သက်လို့ ပြည်သူလူထုမှာ အကုန်အကျ သက်သာအောင်ထုပ်ဖို့ အလုပ်လက်မဲ့ လူတွေနည်းပါးသွားအောင်၊ ဒါမှမဟုတ်ရင်လဲ အလုပ်လက်မဲ့ ပြဿနာမရှိအောင်လုပ်ဖို့၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနဲ့ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတွေ၊ အိုးအိမ်တွေ ပြန်လည် တည်ဆောက်ရေးတွေ၊ ပညာရေးနဲ့ ကျန်းမာရေးတွေကို တိုးတက် ကောင်းမွန်လာအောင် လုပ်ဖို့၊ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရေးကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းဖို့နဲ့ တရားဥပဒေနဲ့ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးတို့ကို ပြန်လည်ထူထောင်ဖို့စတဲ့ အရေးကိစ္စတွေကို ရည်မှန်းပြီး စီမံကိန်းတွေကို ရေးဆွဲကြရလိမ့်မယ်။

“ပြည်သူလူထုရဲ့ နေထိုင်စားသောက်မှု စရိတ်ဟာ မြင့်စားနေတယ်။ သာပြုလို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ တတွေဟာ ဝမ်းပဲခွည်း

“အိုးအိမ်တွေ ထူးထောင်တည်ဆောက်ပေးဖို့ကလဲ အလွန်အရေးကြီးတဲ့ပြဿနာတဲ။ အများရဲ့သက်သာချောင်ချိရေးအတွက် အစိုးရရုံးတွေ၊ ကျောင်းတွေ၊ ဆေးရုံတွေ တေ အဆောက်အဦတွေက ဆောက်ပေးရလိမ့်မယ်။ ဆင်းရဲတဲ့ သူတွေအတွက် အိုးအိမ်ဆောက်လုပ်ပေးရမယ်။ လတ်တလောလိုအပ်ချက်တွေကို ဖြေရှင်းဖို့ ယာယီစီစဉ်မှုတွေကို လုပ်ဖို့လိုချင်လိုမယ်။ ဒါပေမယ့် အိုးအိမ်တွေ ထူးထောင်ပေးတဲ့လုပ်ငန်းမှာ ယာယီ စီစဉ်ချက်တွေဟာ ကျေနပ်ဖွယ်ရာမရှိဆုံးဘဲ၊ ရန်ကုန်မြို့တော်ထဲ လျှောက်ကြည့်ရင် တွေ့မြင်နေရတဲ့ မြင်ကွင်းတွေက ဒီအချက်ကို သက်သေခံနေတယ်။”

“ပညာရေးကလဲ ဦးစားပေးရမယ့်အချက်တချက်ဘဲ၊ ဒါပေမယ့် မသင်မနေရ ပညာရေးစနစ် မူသဘောနဲ့တော့ ကျွန်တော်တို့ မစဉ်းစားနိုင် သေးဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် တို့ဟာ စက်မှုလက်မှု ကျောင်းတွေကို တိုးဖွင့်ပေးရမယ်၊ ပြီးတော့ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းနဲ့ စက်မှုလက်မှု ပညာရေးကို အားပေးကြရမယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ပြည်သူလူထု အများစုရဲ့ ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ပြန်မာဘာသာနဲ့ ရေးသားထားတဲ့ စာအုပ်တွေကို ပိုပြီးထုတ်ဝေ ပြန့်ချိကြရမယ်၊ ပြီးတော့ ဗီစာအုပ်တွေကို ပြန်မာဘာသာနဲ့ ရေးသား ထုတ်ဝေဖို့ဌာန တခုကို ထူထောင်ကြရလိမ့်မယ်။ နိုင်ငံခြား ပညာတော်သင်တွေ ပို့လွှတ်ရမယ်၊ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ လွှတ်တဲ့ကျောင်းသားတွေဟာ အရည်အချင်း အပြည့်အဝ ရှိကြ ရမယ်၊ နိုင်ငံခြားက ပြန်လာတဲ့အခါမှာလဲ တိုင်းပြည် ပြန်လည်ထူထောင် တည်ဆောက်တဲ့ နေရာမှာ ပါဝင် ထမ်းဆောင် ကြရမယ်။ သူတို့ သင်ကြားလေ့လာမယ့် တာသာရပ်တွေနဲ့ ဌာနတွေကို အထက်က ပြောခဲ့တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကြည့်ပြီး ဂရုတစိုက် ရွေးချယ် ကြရလိမ့်မယ်၊ ပြီးတော့ဒီပညာတော်သင်လွှတ်တဲ့ ကျောင်းသားတွေကိုလည်း

သူတို့ ပြန်လာတဲ့အခါ အလုပ်ရဖို့ အကျိုးရှိတဲ့ အာဝန်ထိုက် ထမ်းဆောင် ရစေမယ်လို့ အာမခံချက် ပေးထားရလိမ့်မယ်။”

“ပြည်သူလူထုရဲ့ ကျန်းမာရေးဟာလဲ ကျွန်တော်တို့ လုပ်ကြရမယ့်လုပ်ငန်းတခု ဖြစ်တယ်။ ဆရာ၊ မဖြစ်အောင် တားဆီးခြင်းတာ ဆရာ၊ ဖြစ်မှ ဆေးကုတာထက် ပိုပြီး ကောင်းတယ်၊ အဲဒီတော့ ပြည်သူလူထုအတွက် ပိုပြီး သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ပြီး ပိုပြီး ကျန်းမာတဲ့ အာဝန်ပေးမှုမှာ နေနိုင်အောင် စီစဉ် ပေးကြ ရမယ်။ ကျန်းမာရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အသိပညာကို တိုးမြှင့်ပေးရမယ်။”

“ဆရာဝန်တို့၊ ဆရာတို့၊ ကျန်းမာရေး အရာရှိတို့ရဲ့ သင်တန်းများကို ပိုကောင်းအောင်လဲ လုပ်ပေးရမယ်၊ ပိုပြီးကျယ်ပြန့်အောင်လဲ လုပ်ပေးရမယ်။”

“အုပ်ချုပ်ရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရာမှ အချက် နှစ်ချက်နှင့် ပတ်သက်လို့ ဂရုပြု စေချင်ကြတယ်။”

“ပထမအချက်ကတော့ ဌာနပေါင်း များစွာမှာ လူတွေပိုလျှံနေတယ်၊ ဒါမှမဟုတ်ရင်လဲ တာမျှ မလိုအပ်တဲ့ ဌာနတွေ ဖြစ်နေကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဂရုတစိုက် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး တချို့ဌာနတွေက လူတွေကို လျှော့ပစ်ရမယ်။”

“တချို့ဌာနတွေကိုတော့ လုံးဝ ပိတ်ပစ်ရမယ်၊ ဌာနအသီးသီးမှာ လုပ်နေကြတဲ့သူတွေဟာ လုပ်နေတဲ့ အလုပ်နှင့်သင့်တော်ထက် မသင့်တော်ဘူး ဆိုတာကို ပြန်လည်း သုံးသပ်ပြီး မသင့်တော်တဲ့ လူတွေကို ဖြုတ်ပစ်ရမယ်။”

“ဒုတိယအချက်ကတော့ အုပ်ချုပ်ရေးကို လူတွေက ပိုပြီးကြိတ်လာအောင် လုပ်တဲ့အချက်ဘဲ၊ အစိုးရက ခရိုင်တွေ၊ မြို့နယ်တွေမှာ အကြံဉာဏ်ပေးအဖွဲ့တွေ ဖွဲ့ပေးဘို့ စဉ်းစားနေတယ်။ ဒီအဖွဲ့တွေက

အုပ်ချုပ်ရေးကို လူတွေကပိုပြီး ကြိုက်လာအောင် သန့်ရှင်း လာအောင်၊ အရည်အချင်းနဲ့ ပြည့်ဝလာအောင်၊ ပိုပြီး စိတ်ကုန်လဲ သက်သာလာအောင် လုပ်ပေးနိုင်ပါလိမ့်မယ်။

“အုပ်ချုပ်ရေးမှာ လူထုတိုက်ရိုက် ပါဝင်ဆောင်ရွက် လာဝင်ထောက်ဆွေးနွေးလာရင်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာ အားဖြင့် ဆက်စပ်တွေ့ထိ ခြင်း ပြုလာရင် ကြီးနိစနစ် ကွယ်ပျောက်သွားမှာပဲ။”

“ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ကျွန်တော့်စာရင်းမှာ နောက်ဆုံးမှ ထည့်ထားတာကတော့ အရေးမကြီးလို့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီကိစ္စက ကျွန်တော်တို့ ကိုင်ရမယ့် ပြဿနာတိုင်းနဲ့ ဆက်စပ်နေလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဒီကိစ္စကို တသီးတခြားကိစ္စ အနေနဲ့ ခွဲခြားပြီး ကိုင်တွယ်လို့ မဖြစ်ဘူး။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနဲ့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကိစ္စကိုတော့ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးကိစ္စတိုက်ဖြစ်ဖြစ်၊ လယ်ယာ ကုန်ထုတ်ရေးကိစ္စကိုတိုက်ဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်တို့ သုံးသပ် စဉ်းစားတဲ့ အခါမှာ ဒီငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး ပြဿနာ ပေါ်လာတာပဲ။”

“စီမံကိန်း အစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲပြီး ပိုက်ဆံရှာရမယ့်အခန်းကို ထောက်လှမ်း ကျွန်တော်တို့ဟာ စည်းစနစ် ကျရလိမ့်မယ်၊ တနည်းအားဖြင့် အလုပ်နဲ့ တူအောင် လုပ်ကြရလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ စီမံကိန်းတွေ အားလုံး အတွက် ဘယ်တော့မှ ငွေလုံလုံ လောက်လောက် ရနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။”

“အဲဒီတော့ တကယ်ကို သဘာဝလဲကျ အလုပ် သဘောနဲ့လဲ တူအောင် လုပ်ရမယ့် အလုပ်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ငွေရနိုင်သလောက် ရအောင်ရှာရမယ်။ ပြီးတော့ ရတဲ့ငွေကိုလဲ တကယ်ကို အသိဥစ္စာကိစ္စနဲ့ သူ့ဌာနနဲ့သူ ခွဲခြမ်းပြီး သုံးကြရလိမ့်မယ်။”

“ငွေပိုပြီးလို့အပ်တဲ့ ငွေပိုပြီး သုံးသင့်တဲ့ဌာနတွေကို ပိုအားရမယ်။ ငွေလျှော့လို့ရတဲ့ လျှော့သုံးသင့်တဲ့ ဌာနတွေကို လျှော့အားရမယ်။”

“နိဂုံးချုပ်အနေဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုကို ပြီးမြောက်အောင် လုပ်တဲ့ရာမှာ အရင်လို လမ်းအိုလိုက် ဆိုသလို တနည်းအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ရှေးရိုးနည်းကိုလိုက်ဖို့ သတိပေးပါရစေ။”

“ကျွန်တော် ပြောချင်တဲ့ လမ်းအို တနည်းအားဖြင့် ရှေးရိုးနည်းကတော့ ပြည်သူလူထုရဲ့ ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်နဲ့ တဦးနှင့်တဦး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်တဲ့ စနစ်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဗမာပြည်သစ်တည်ဆောက်ရာမှာ ဒီရှေးရိုးနည်းကို အသက်ပြန်သွင်းပြီး ပြည်သူလူထုကို နီးကြားထက်ကြ လာအောင်၊ ယုံယုံကြည်ကြည် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လာအောင် လှုံ့ဆော်ပေးပြီး ပညာပေးကြရလိမ့်မယ်။”

အထက်ပါ မိန့်ခွန်းကို လေ့လာလျှင် အောင်ဆန်းမည်မျှ လက်တွေ့ဆံ့သည်၊ မည်မျှ စာမြင်ကျယ်သည်ကို တွေ့ရပါ လိမ့်မည်။ များစွာသော နိုင်ငံရေးသမားတို့သည် ဆန္ဒစော သဖြင့် (၀၁) ဧဝလောကြီးသဖြင့် မိမိကိုလုပ်ငန်း မအောင်မြင်ရုံမက လူထုအား ဒုက္ခပေးသလို ဖြစ်ရသည်။ သူတို့၏ စေတနာမှာ ဝေဒနာ ဖြစ်ရ ရှာသည်။

တိုင်းပြည် အခြေအနေကို ပြောင်းလဲ လိုသူများသည် ဤ မိန့်ခွန်းကို အသေးစိတ် လေ့လာသင့်ပေသည်။

x x x

၁၉၄၇-ခု ဇွန်လ ၁၀-ရက် အင်္ဂါနေ့တွင် တိုင်ပင် ဖြေဆို လွှတ်တော် အစည်းအဝေးကို စတင် ကျင်းပသည်။ ပြည်မ ၂၁၀။

www.burmeseclassic.com

တောင်တန်းဒေသများမှ ၄၅ ယောက်...အားလုံးပေါင်း အမတ် (၂၅၅)ယောက်ရှိသည်။

သာမန်အားဖြင့် တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော် မည်သည့် တော်လှန်ရေးတစ်ရပ် အောင်မြင်ပြီးနောက် တိုင်းပြည်သစ် တည်ထောင်ရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရန် အာဏာသိမ်းထားသူများက ဦးစီးကျင်းပသည့် လွှတ်တော်ဖြစ်သည်။

ထိုလွှတ်တော်၏ တာဝန်မှာ အစိုးရအဖွဲ့ ရွေးချယ်ရန်မဟုတ်ဘဲ ထူးထောင်မည့် တိုင်းပြည်၏ပုံစံ (ဆိုရှယ်လစ် နိုင်ငံ အရင်းရှင် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံ စသည်) စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ရေးဆွဲရန်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျင်းပ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော်မှာ အခြေအနေတမျိုး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ရသည်မှာ တော်လှန်ရေး မပြီးဆုံးသေးမီ ဗြိတိသျှအစိုးရက လိုက်လျောကာ မြန်မာများအား ကိုယ်ကြံမ္မာ ကိုယ်ပန်တီးနိုင်ခွင့်ကို အောင်ဆန်း-အက်တလီ စာချုပ်အရ ပေးခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ထိုကြောင့်ပင် အောင်ဆန်းက “ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော် ပေါ်ပေါက်လာတာဟာ တော်လှန် ထကြွပြီး အာဏာသိမ်းပိုက်ပြီးတဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာ ပေါ်ပေါက်တာမျိုး မဟုတ်ဘဲ တဝက်တပျက် တော်လှန်ရေး အခြေအနေမျိုးမှာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် စေ့စပ်ပြီး ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်မျိုး ဖြစ်တော့ သူ့ အခြေအနေ အတိုင်း ထူးဆန်းတဲ့ အကြောင်းချင်းရာတွေ တွေ့ရတယ်” ဟု ပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗြိတိသျှ အစိုးရက လိုက်လျော စေ့စပ်သည်မှာ သူတို့သဘောကောင်းလွန်း၍ မဟုတ်၊ မြန်မာပြည်သူလူထု၏ လှုပ်ရှားတုန်းကန်မှုကြောင့်ဖြစ်သည်။ တနည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် မြန်မာ့တော်လှန်ရေး

လက်ဝဲအယူသီးသမားများက အောင်ဆန်းအား ဗြိတိသျှ အစိုးရ၏ စေ့စပ်ချက်ကို လက်ခံသဖြင့် တော်လှန်ရေး သစ္စာပေးတဟု ကင်ပွန်းတပ်ကြသည်။ မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် စာအုပ်ကြီးသမားများ (ဝါ)လက်ဝဲဘုရားခေတ် ဝါဒသမားများ ဖြစ်နေကြသည်ကို တွေးမမြင်ကြချေ။ စာအုပ်ကြီးသမားများ ယနေ့ မည်သို့သော ကံကြမ္မာနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်၊ သူတို့ကြောင့် တိုင်းပြည် မည်မျှနစ်နာရသည်ကို အားလုံး အသိဖြစ်သည်။

တိုင်းပြု ပြည်ပြုလွှတ်တော် အစည်းအဝေးမစမီ ပထမပုလ အမတ်များသည် ဗန္ဓုလပန်းခြံ (ထိုစဉ်က ဖိုက်ချီစကွဲယားဟု ခေါ်သည်) တွင် စုဝေးကြကာ အောင်ဆန်းက မိန့်ခွန်းပြောသည်။ သူသည် ထိုခနုက ခါတိုင်းကဲ့သို့ ယူနိုဒမောင်းမဝတ်ဘဲ ခေါင်းပေါင်းနှင့်တကွ အမျိုးသားဝတ်စုံဝတ်ထားသည်။

သူ မြန်မာဆီဆံ ဝတ်ခြင်းသည် ထိုခနုက ပထမဆုံး ဖြစ်ဟန် တူသည်။ သူ့မြင်သူများက ပြုံးစိစိလုပ်ကြသည်။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုံးစိစိ ဖြစ်နေသည်။ မိန့်ခွန်းပြောပြီးနောက် အောင်ဆန်း မေလင်းဆောင်လျက် တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော်အမတ်များသည် အထူးဝန်များ ရုံးဟောင်းဝင်း အတွင်းရှိ လွှတ်တော် အဆောက်အအုံသို့ ခြေလျင်ချီတက်ကြသည်။

(ထိုခနုက အောင်ဆန်းသည် အဝါရောင်ပုဆိုးနှင့် အဝါဆောင်ခေါင်းပေါင်းဝတ်ဆင်ထားသည်။ ကျွန်တော်က အစိမ်းရောင်ပုဆိုးနှင့် အစိမ်းရောင်ခေါင်းပေါင်း၊ အင်္ကျီကြီး ဦးဘဝင်းက အနီရောင်ပုဆိုးနှင့် အနီရောင်ခေါင်းပေါင်း ဝတ်ဆင်ထားသည်။

www.burmeseclassic.com
အချို့က ပြုံးလျက် “ခင်ဗျားတို့ ညီအစ်ကိုများကို အားပေးသောသူများအဖြစ်
ခံမ်း-နီ သုံးဆောင်ခြယ်အလံအတိုင်း ဝတ်လာကြတာလား” ဟု မေး
ကြသည်။ အမှန်မှာ ကျွန်တော်တို့တို့သာ ကျွန်တော်တို့ဝတ်ကြခြင်း
ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ အခြားထည်လဲခံရပါ။ ကြားသည် မထ
ပါနှင့်။)

ကျွန်တော်တို့ အစည်းအဝေး ခန်းမအတွင်း ထောက်ကြသော
အခါ အတွင်းဝန် ဦးထွန်းတင်က “အမတ်မင်းများခင်ဗျား၊ အစည်း
အဝေးကို ကြီးကြပ်ဖို့ သဘာပတိ တယောက် ရွေးကောက် တင်
မြှောက်ကြပါခင်ဗျား” ဟု ပြောသည်။ အောင်ဆန်းက သခင်မြကို
အမြဲတမ်းဥက္ကဋ္ဌ မရွေးရသေးမီအတွင်း လွှတ်တော်သဘာပတိအဖြစ်
တင်မြှောက်ရန် အဆိုသွင်းသည်။ မန်းဘခိုင်က ထောက်ခံသည်။
အောင်ဆန်း၏ အဆိုကို ကန့်ကွက်သူမရှိ အတည်ပြုကြရာ သူနှင့်
မန်းဘခိုင်တို့သည် သခင်မြကိုတွဲလျက် ဥက္ကဋ္ဌနေရာသို့ ပို့ကြသည်။

(နောက်ပိုင်းတွင် သူတို့သုံးယောက် လူမသမာများ၏ လက်ချက်
ဖြင့် တချိန်တည်း ကျဆုံးသည်မှာ တိုက်ဆိုင်ခြင်းလော၊ အခြား
အကြောင်းများ ရှိသေးသလော ဆိုသည်ကို မိမိတို့ ယုံကြည်သည့်
အတိုင်း ထောက်ချက်ချရန် ဖြစ်ပါသည်။)

ထိုနောက်အမတ်များသည် မိမိတို့၏ သက်သေခံ လက်မှတ်များ
(Credentials) ကို သဘာပတိအား ပေးအပ်ကြကာ မှတ်တမ်း
စာအုပ်ကြီးတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

သဘာပတိ စာခင်မြက ထင်ရှားကျော်ကြားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး
များနှင့် နိုင်ငံခြား အစိုးရများထံမှ ရရှိသော ချီးကျူး သဝဏ်လွှာ
များကို ဖတ်ကြားပြီးလျှင် အမြဲတမ်းဥက္ကဋ္ဌရွေးကောက်တင်မြှောက်
ကြရန် ဖိတ်ခေါ်သည်။ ထိုဖိတ်ခေါ်ချက်နှင့်အညီ မြတ်အမတ်

www.burmeseclassic.com
အားပေးသောသူများအဖြစ် ခံမ်း-နီ သုံးဆောင်ခြယ်အလံအတိုင်း ဝတ်လာကြတာလား” ဟု မေး
ကြသည်။ အမှန်မှာ ကျွန်တော်တို့တို့သာ ကျွန်တော်တို့ဝတ်ကြခြင်း
ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ အခြားထည်လဲခံရပါ။ ကြားသည် မထ
ပါနှင့်။)

၁၉၄၇-ခု ဇူလိုင်လ ၁၆ ရက်နေ့ အစည်းအဝေးတွင် အောင်ဆန်း
သည် “လွတ်လပ်သည့် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် မြန်မာနိုင်ငံအတွက်
အတွက် ရေးဆွဲမည့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့် ပတ်သက်
သည့် လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းချက်အဆို”ကို အောက်ပါအတိုင်း တင်သွင်း
သည်။

“ထောင်တန်း ဒေသများနှင့် ကရင်နီနယ်များ အပါအဝင်ဖြစ်
သော မြန်မာနိုင်ငံတော်သူ နိုင်ငံအတော်သားတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်
များသည် တိုင်းသူ ပြည်သားတို့၏ အာသာဆန္ဒနှင့် လျော်ညီစွာ
နိုင်ငံအတော် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေကို စီစဉ်ရေးဆွဲရန် အထိ
ငှာ စုံညီစုဝေးကြလျက် အောက်ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ချမှတ်ကြ
ကြောင်း။

“(၁) နိုင်ငံအတော်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေသည် “ပြည်
ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတော်” ဟု ခေါ်တွင်စေသော လွတ်လပ်သည့်
အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် သမ္မတနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေ
ဖြစ်စေရမည်။ ထို့ပြင်....

“(၂) ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအတော်တွင် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ
အခြေခံဥပဒေက သတ်မှတ်ဖော်ပြသည့် တည်းပုဂ္ဂလ ပြည်နယ်များ
ပါဝင်လေလျက် သို့သော်မှတ် ဖော်ပြသည့်တည်းပုဂ္ဂလ ပြည်နယ်
များသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေတွင် သတ်မှတ် ဖော်
ပြထားသည်နှင့် အမျှ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာရရှိစေရမည်။
ထို့ပြင်....

“(၃) အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် လွတ်လပ်သော သမတ နိုင်ငံ တော်နှင့်တကွ အပါအဝင်ဖြစ်သည့် ပြည်နယ်များနှင့် အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအားလုံးတို့၏ အခွင့်အာဏာဟူသမျှတို့သည် တိုင်းသူ ပြည် သားတို့ထံမှ သက်ဆင်းစေရမည်။ ထို့ပြင်....

“(၄) ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံခဟ်၏ တိုင်းသူ ပြည်သား မှန်သမျှသည် လူမှုရေး၌၎င်း၊ စီးပွားရေး၌၎င်း၊ နိုင်ငံရေး၌၎င်း၊ တရားမျှတမှုရှိစေလျက် အဆင့်အတန်းအခွင့်အရေးနှင့် ဥပဒေသက် ရောက်မှုတို့တွင် ဆူကြူ၊ နိမ့်မြင့်မရှိ၊ ပကတိတူညီစေရမည့်ပြင် တရား ဥပဒေနှင့်သော်၎င်း၊ အများပြည်သူတို့ စောင့်စည်းအပ်သော အကျင့် သိက္ခာနှင့်သော်၎င်း၊ မဆန့်ကျင်သမျှ လွတ်လပ်စွာ ကြံစည်ပိုင်ခွင့်၊ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပိုင်ခွင့်၊ ယုံကြည်ပိုင်ခွင့်၊ ဘာသာတရား ကိုးကွယ် ပိုင်ခွင့်၊ ဝတ်ပြုပိုင်ခွင့်၊ ပရိယေသန ရွာဖွဲ့ပိုင်ခွင့်၊ စည်းရုံးပိုင်ခွင့်၊ ပြုမူဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်တို့ ရရှိတည်မြဲစေရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် အခိုင်အလုံသတ်မှတ်စေရမည်။ ထို့ပြင်....

“(၅) ဤဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် လူနည်းစုများ အဖို့ လုံလောက်သော ကာကွယ်ချက်များ ထည့်သွင်း ပြဋ္ဌာန်းထား ရမည်။ ထို့ပြင်....

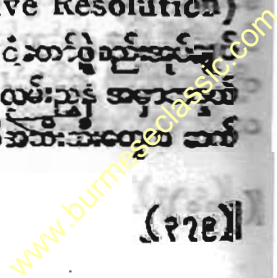
“(၆) လွတ်လပ်သော အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် သမတမြန်မာ နိုင်ငံ၏နယ်မြေတို့ တပေါင်းတစည်းတည်း တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးကံ၎င်း၊ နိုင်ငံခေတ်၏ ကြည်း-ရေး-လေ တို့ကို အချုပ်အခြာ စိုးမိုး အုပ်ချုပ် ပိုင်ခွင့်ကံ၎င်း၊ တရားဓမ္မနှင့်တကွ ပြည်ထောင် ချင်းချင်း ဥပဒေအရ ထိန်းစောင့်ထားရှိစေရမည်။ ထို့ပြင်....

“(၇) ရာဇဝင်တွင် ထင်ရှားခဲ့သော မြန်မာ နိုင်ငံခေတ်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် မိခင်ဂုဏ်ကျက်သရေနှင့် လျော်ညီစွာ ရသင့်ရထိုက်

သော အဆင့်အတန်းသို့ရောက်ရှိစေရမည်ဖြစ်သည့် အသိပညာဆိုင်ရာ တို့ ကက်ရေးနှင့် ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ ပြည့်ဝစေရမည့် အာဝန် ခံလျှောက် စေတနာဖြင့် အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ငြိည့်စွမ်းအားသင်္ဂဟာ ပြည် စုသင် ချင်းချင်းဆိုင်ရာ တရားဓမ္မနှင့် ကျင့်ဝတ်သိက္ခာတို့ကို အခြေ ခံပြု၍ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးရွေ့လျက် နိုင်ငံဘက်တို့နှင့် ခိုင်မာစွာ မပျက် တဲဖက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ခိုင်မြဲသော အခြေခံဥပဒေ စောင့်ထိန်းတော့အံ့။

“ဒီအဆိုကို ကျွန်တော်တင်သွင်းရတဲ့ အကြောင်းကိုတော့ ကျွန် တော်တို့ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်က လူမျိုးစုံ ကိုယ်စားလှယ်တို့ အဖွဲ့ သည်အားဖြင့် လာရောက်စုဝေးပြီးတော့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော် ဆိုပြီး ကျွန်တော်တို့ဖွဲ့စည်းပြီးတဲ့နောက် ဗမာပြည်ရှိဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ် ပုံ အခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲဖို့ဆိုပြီး ဒီလွှတ်တော်မှာ တာဝန်ကျလာ ပါတယ်။

“ယခုလိုလာပြီး ဆွေးနွေးကြတဲ့ အခါမှာ ဘယ်လို အခြေခံခဲ့ ကျွန်တော်တို့နို်း ဝ်းတော်ရှိ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကို ဘယ် လို ရေးဆွဲမယ်ဆိုတာကို ပထမ ရှေးဦးစွာ သတိထားဖို့ လိုပါလိမ့် မယ်။ ဒီလို အခြေခံ အချက်အလက်ဆိုပြီး မသိဘဲနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ရွှေ့သက်ပြီး ဗမာပြည်ရှိ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲ ဖယ်ဆိုလို့ခွင့်ရ တပယောက် တပေါက်ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးဖြစ်ပြီး ဘာမှ အခြေမရှိဘူး။ လမ်းစဉ်လဲ မရှိဘူး။ လမ်းစဉ်ညွှန်ပြထားခြင်း လဲ မရှိလေတော့ကာ လိုချင်ထက် မြန်မြန်ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ ထို ကျွန်တော်တင်သွင်းတဲ့ အဆိုဟာ (Directive Resolation) နေခက် ဒီအစည်းအဝေးမှာဘဲ ခန့်ရဖယ် နိုင်ငံခေတ်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ် ပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲတဲ့ အဖွဲ့အသီးသီးကို လမ်းညွှန် အမှာအဖွဲ့ဟု ဖြစ်တဲ့ အဆိုသာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအကော်ဒီတီအသီးသီးတွေဟာ ဘက်

လက်ပြီး ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံတို့မှာ ဘာတွေ... အသေးစိတ်အားဖြင့်သော်၎င်း၊ မူအားဖြင့်သော်၎င်း သေးငယ်ချွန်... ဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာ အခြေခံအားဖြင့် ဘယ်အပေါ်မှာ မူထားပြီး ဆွေးနွေးရမယ်ဆိုတာကို သိထားမှ ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ဟန့်နွဲ့သံ... သိရှိထားတားချင်း မတူလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ကော်မီတီတွေလုပ်မယ့် လုပ်ငန်းတွေဟာ အင်မတန် အခက်အခဲတွေကို တွေ့ရစေ ရှိပါလိမ့်မယ်။

“အဲဒီတော့ အခြေခံသဘောအားဖြင့် လမ်းပြတဲ့ လမ်းညွှန်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တခုကို တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော်က ပထမဆုံးဦးစွာ ဆုံးဖြတ်ရန်လိုပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို လမ်းညွှန်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ရပြီးမှ ကော်မီတီတွေ ဖွဲ့စည်းပြီး အလုပ်ကို ဆက်လက် လုပ်ကြရမိမ့်မယ်။ ဒီလိုမှမဟုတ်ရင် တချို့ကော်မီတီက ‘သမာ’ စနစ်အရ သဘောမျိုးနဲ့ ဆွေးနွေး သွား ချင် သွား မယ်။ တချို့ကလည်း ‘ရှင်ဘုရင်’ စနစ်အရ ဆွေးနွေးချင် ဆွေးနွေးမယ်။ နောက်ပြီး တော့ ပြည်အထင်စုံသဘောကို လက်ခံတဲ့ လူတွေကလက်ခံ၊ လက်မခံတဲ့ လူတွေကလဲ သဘောအတိုင်းလုပ် ဆိုသလိုဖြစ်ရင် အဖွဲ့အမျိုးမျိုးက တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်မှာ ပြန်ပြီး အစီရင်ခံတဲ့အခါ ဆက်စပ်လို့မရနိုင်တဲ့ အစီရင်ခံစာမျိုးမျိုးကို ကျွန်တော်တို့ ကယ်လို့မ လှုပ်ပြီး ဆုံးဖြတ်တတ်မှာမဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီအခြေခံ မှုကို ပြဋ္ဌာန်းထားပြီးမှသာလျှင် ရွှေဆက်လက်ပြီး နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကို စီမံဖန်တီးလို့ ရနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီလို အခြေခံလိုတဲ့ အတွက် ဒီလွှတ်တော်တွင် ဒီအဆိုကို ယခု တင်သွင်းရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအဆိုကို ကျွန်တော် တို့ အတော်ဘဲ စဉ်းစဉ်း စားစားနဲ့ ရေးဆွဲပြီး တင်သွင်းထားပါ လယ်။ မူလ ပထမတန်းက ကျွန်တော်တင်သွင်းရမယ့် အဆိုပေး

...ဆုံးဖြတ်ခဲ့တဲ့အဆိုတို့ဖြစ်ပါတယ်။ ...လက်ခံ ဒီအဆိုကို ဖတ်ကြည့်တဲ့အခါ ပြင်ဆင်ပြီးချိန် အချို့ ဆွေးနွေးအလက်တွေကို တွေ့ရပါတယ်။ ပထမလ ညီလာခံတန်းက ...ဖြတ်ခဲ့တဲ့ အဆိုတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်က ...ပြီးတော့ ငိုက်ပြီး ဝေထားတဲ့စာအုပ် ရှိပါတယ်။ ဒီအထဲမှာ ...ပြန်မယ်ဆိုရင် ...အပီ ဆုံးဖြတ်ချက် မူကို ...တင် ပြင်ဆင်ထားပါတယ်။ ပြင်ဆင် တာကတော့ နိဒါန်း ...ကားချီးမှာ တောင်တန်းဒေသများနှင့် ကရင်နီနယ်များ အပါ အဝင်ဖြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံတော်သူ နိုင်ငံတော်သားတို့၏ ကိုယ် စားလှယ်များသည် တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ အာသိသ ဆန္ဒနှင့် လျော်ညီစွာ နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကို စီစဉ် ရေးဆွဲရန် အလို့ငှာ စုံညီစုဝေးရုံလောက်ကလွဲပြီး တခြားသဘော မပါဝင်အောင် ပြင်ဆင်ထားပါတယ်။

“ယခု (state) ဆိုတဲ့ နိုင်ငံတော်ကြီးကို ကျွန်တော်တို့ ဗမာ ပြည်မှာ မဖွဲ့စည်းခါကြသေးပါဘူး။ အဲဒီတော့ ဒီဖွဲ့စည်းမယ့် နိုင်ငံ တော်မှာ ဘယ်နယ်တွေ ဘယ်နယ်တွေ ပါမယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ကျကျနန သတ်မှတ်ပြီးသား မဖြစ်နိုင်သေးပါဘူး။ ယခု ကျွန်တော် ဆွေးနွေးရန်အချက်ဟာ နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေသည် မြန်မာပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ဟု ခေါ်တွင်စေသော အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် သမ္မတနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေဖြစ်ရမည်ဆိုတဲ့ အချက်ကိုသာ ဆွေးနွေးရန် ဖြစ်ပါတယ်။

“မြန်မာပြည်ထောင်စု နိုင်ငံဆိုတာ ကျွန်တော် အထူးရှင်းပြော စရာမလိုပါဘူး။ ဒီနိုင်ငံတော်ကို ပြည်ထောင်စုတို့ပြီး ထားမယ် ဆိုတဲ့ သဘောလောက်ပါဘဲ။ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ဆိုတာတိုင်း က ကျွန်တော်တို့ အခု ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဥပဒေသာ

အဟုတ်ဘဲနှင့် လူမျိုးပေါင်းစုံ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ရောက်သွားပါတယ်။

“အဲဒီတော့ ကျွန်တော်ကနေပြီး ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် အဖြစ် ဖွဲ့စည်းအပ်တယ်လို့ အဆိုတင်သွင်းတဲ့ ကိစ္စမှာ ယခုကြုံရောက်လာတဲ့ အမတ်မင်းများက ဗမာနိုင်ငံတော်ကို ဒီလိုပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်အဖြစ်နဲ့ ဖွဲ့စည်းအပ်တယ်လို့ဆိုတဲ့ အခြေခံမူဟာ သင့်-မသင့်ကို ဒီလွှတ်တော်ကြီးက စဉ်းစားဘို့ပါဘဲ။ ကျွန်တော်တို့ အခု ဖြစ်နေတဲ့ ဗမာပြည်ရဲ့ အခြေအနေတွေကို ထောက်လှို ကြည့်ရင် ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတော်ကို ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်အဖြစ်နဲ့ ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်မှသာလျှင် သင့်တော် လျောက်ပတ်ပါလိမ့်မယ်လို့ ယူဆတဲ့အတိုင်း ဒီအခြေခံသဘောထားကို ဒီအဆိုထဲမှာ ထည့်သွင်းပြီး ဒီမှာ တင်ပြထားခြင်းအားဖြင့် ယခု တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော်ကို ကြုံရောက်လာတဲ့ တောင်တန်း ဒေသသားများက ကိုယ်စားလှယ်အမတ်များဟာ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်တွင် သူတို့ သက်ဆိုင်ရာနယ်များ ပါဝင်ပြီးသား ဖြစ်သွားမလား-ဆိုပြီး သံသယ ရှိနေတယ်လို့ ကျွန်တော်သိရပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက် လို့ တိတိလင်းလင်း ရှင်းချင်တာကတော့ ဗမာပြည်ထောင်စု နိုင်ငံ တော်လို့ ခေါ်တွင်ဘို့ ဆိုပြီးတော့ အဲဒီအထဲမှာတင်ပြထားပေးမယ့် ဒီပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ထဲမှာ ဘယ်နယ်တွေပါပြီး ဘယ်နယ်တွေ ပါရမယ်လို့ သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိသေးပါဘူး။

“သည့်တော့ တောင်တန်း ဒေသက နေပြီး တက်ရောက်လာကြ တဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေဟာ ဘာမှ ဒီကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး ခိုးရိမ် စရာ အလျှင်းမရှိပါဘူး။

“ဒီ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် မဖွဲ့စည်းမီ အဲဒီမှာ ထိုင်းပြု ပြည်ပြုလွှတ်တော် ဖွဲ့စည်းရန် အလိုငှာ ကျွန်တော်တို့ သဘောတူညီ ချက်တွေ စာချုပ် အမျိုးမျိုး ချုပ်တဲ့ အခါတုန်းက တောင်တန်း ဒေသက ကိုယ်စားလှယ်များနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ချုပ်ဆိုခဲ့တဲ့ စာချုပ် အရာဆိုရင် ဖြစ်စေ၊ နောက်ပြီးတော့ တောင်တန်းဒေသဆိုင်ရာ စုံစမ်းရေး အစီရင်ခံစာမှ ထောက်ခံ ချက် များကို ကျွန်တော်တို့ လက်ခံလာသည့်အတိုင်းဖြစ်စေ၊ အဲသည်လို လက်ခံထားတဲ့ စာ သဘောတင်မကဘဲ (Not only the letter of agree- ment) မှီ စာသဘောကို ကျွန်တော်တို့ သဘောတူညီ လာခဲ့ ဒါတင်မကဘဲ ကျွန်တော်အဖို့မှာ ဆိုလိုရှိရင် (The spirit of the agreement) သဘောတူညီလာခဲ့တဲ့ တကယ်အရင်းခံ သဘောတရားကို လက်ခံပြီး ဒီအတိုင်းဘဲ တိုင်း ပြုပြည်ပြု လွှတ်တော် မှာ လုပ်ပါဆိုတာ တောင်တန်းနယ်ဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်များ တိတိလင်းလင်း နားလည်စေချင်ပါတယ်။

“ကျွန်တော်တို့ ပေးပြီးသား ကတိ၊ နားလည်ပြီးသား သဘော တူညီချက်တွေကို နယ်ချဲ့သမားတွေလို ကျွန်တော်တို့ တော်လှန် ခြင်း မလုပ်ပါဘူး။

“အဲဒီလို ပေးပြီးသားကတိနဲ့ နားလည်ပြီးသား သဘောတူညီ ချက်တွေကို ဖောက် ဖျက် မလားလို့ သံသယရှိခဲ့တဲ့လူတွေဟာ ဥက္ကဋ္ဌမင်း ခုန့်ပြုချက်အရ ပြောရရင် ကျွန်တော်တို့နဲ့ (Sense of honour, sense of self-respect, sense of pride) တို့ကို ခတ်ကားတယ်လို့ ကျွန်တော်ယူဆပါတယ်။

“အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ ပေးပြီကလေး၊ နာမည်ပြန်ပေး
သဘောတူညီချက်အရ တောင်တန်းနယ်တွေက ကိုယ်စားလှယ်တွေ
ဟာ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်ထဲ ရောက်လာတဲ့ ခါ သေသေချာချာ
နားလည်စေချင်တာက ဘယ်နည်းနှင့်မှ ကျွန်တော်တို့ ဗမာလူမျိုး
ဖြစ်တဲ့ လူတွေဟာ ခင်ဗျားတို့ကို အတင်းအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့
ပြည်ထောင်စုထဲကို မသွင်းပါဘူး။”

“သဘောမတူဘဲ မခန့်နိုင်တဲ့ အခြေအနေမျိုးကို လက်တလုံး
ခြား လိမ်တဲ့နည်းနဲ့လဲ ကျွန်တော်တို့ မလုပ်ပါဘူးဆိုတာ အဖိ
အလင်း နားလည်စေချင်ပါတယ်။”

“ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော် ထပ်ရှင်းချင်တာက တနေ့တုန်းက
ကျွန်တော့်ဆီ စာတစောင် ရောက်လာပါတယ်။ အမှန်စင်စစ်က
ကျွန်တော်တို့ တောင်တန်းနယ် ကိုယ်စားလှယ်များ ပြောလို့လား၊
ဒီလိုမှမဟုတ်ရင်လဲ တောင်တန်းနယ်ဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားရေးဝန်က
လူ့ဖာသာ အနေသာကြီး မြင်းကမလုပ် ခုံကလုပ်တာလား၊ ခါတော့
ကျွန်တော် မပြောတတ်ဘူး။”

“သို့သော်လည်း သူ့ဆီကတဆင့်နေပြီတော့ တောင်တန်းဒေသ
ဆိုင်ရာ ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်မှာ ဆွေးနွေး
တဲ့အခါမှာ အင်မတန် ဖိုးရိမ်ကြောင့်ကြန့်နာတဲ့အကြောင်း ကျွန်
တော် စာတစောင်ရပါတယ်။”

“ဒီတိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ရုံးကလဲ ရသလားမပြောတတ်ဘူး။
အဲဒီစာထဲမှာ ဘာပါသလဲဆိုရင် ကျွန်တော်မှတ်မိသလောက် ပြောရ
ရင် တောင်တန်းနယ် ဆိုင်ရာ ကိစ္စအရပ်ရပ်ကို ဒီတိုင်းပြည်ပြု
လွှတ်တော်ကနေပြီး ဆုံးဖြတ်တဲ့အခါမှာ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာနယ်ရဲ့ ကိုယ်
စားလှယ်များ စုရုံး သဘောတူ ညီချက်မရဘဲနှင့် တိုင်းပြည်ပြု

မဆုံးဖြတ်နိုင်ဘူးဆိုကာ ကျွန်တော်တို့ ထောင်
တန်းနယ် ငိုစမ်းရေးအဖွဲ့ဘုန်းက ထောက်ခံချက်ပေးခဲ့ ပုံထမ်း
ဝဲဒါလဲ အမှန်စင်စစ် ကျွန်တော်တို့ အကြံပေးတဲ့အတိုင်း ထည့်နိုင်
ဖြစ်ပါတယ်။”

“အဲဒီမှာဆိုရင် ဆိုရာကိုယ်စားလှယ်တော် အချင်းချင်း လူများ
စု-လူနည်းစု မဖြစ်ဘဲနဲ့ သဘောကွဲလွဲတဲ့ နေရာမှာ ညီသူမတူ
သဘောကွဲလွဲနေကြရတဲ့ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်က
နေပြီး ဆုံးဖြတ်မလဲဆိုတဲ့ ဒီခမ်းခွန်းကို တောင်တန်းနယ်ဆိုင်ရာ
ကိုယ်စားလှယ်တော်တွေဟာ ဒီလိုတော့ လာမမေးကြပါဘူး။”

“သို့သော်လည်း မဆိုင်တဲ့ တောင်တန်းနယ်ဆိုင်ရာ ဌာန
ညွှန်ကြားရေးဝန်ကနေပြီး နှိုးဆော်ချက်အရ ဘုရင်ခံမင်းမြတ်ကြီး
ကနေပြီး စိတ်ပူပြီးမေးတယ်။ ကျွန်တော့်သဘောမှာ ဒါဟာ စည်း
ကမ်း နည်းလမ်း မမှန်ဘူးလို့ ယူဆဘယ်၊ ဘာဖြင့်လို့လဲဆိုရင် ယခု
ပြောဆိုနေခြင်း ဟာလဲ တောင်တန်းနယ် ဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်
များကနေပြီးတော့ အင်္ဂလိပ်သွားကပ်တယ်လို့ ကျွန်တော် မဆိုလို
ပါဘူး။”

“သို့သော် ဒီ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်က ဆုံးဖြတ်တဲ့ ကိစ္စမှာ
အင်္ဂလိပ်ရဲ့ အကာအကွယ်ကို ငါတို့တော့ဖြင့်ယူမှ ချမ်းသာရာရမယ်
လို့ ထင်ရင် ကျွန်တော် ရှင်းရှင်းလေး ပြောချင်ပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်
ဟာ အမှန်စင်စစ် အခန်းနှင့်အပြန် သူ့လက်အောက်ခံ တိုင်းနိုင်ငံ
တွေက ထွက်သွားရတော့မှာဘဲ၊ ဘယ်လိုဘဲဖြစ်ဖြစ် ဒီလိုဖြစ်နေပြီ။”

“ကမ္ဘာ့ အလားအလာ ကြီးထဲမှာ ဒီလို စိတ်ထားတွေ ချိတ်
လူတွေဟာ ကိုးကွယ်ရာဘယ်နည်းနဲ့မှ ရှိမှာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတာထက်
ကျွန်တော် သတိပေးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်

တော အကျောက် ပြောရရင် ဘယ်အင်္ဂလိပ်ရဲ့ အကျောက်နဲ့ ဒီတိုင်း ပြည်ပြုလွှတ်တော်ကို လာပြီးတော့ သြဇာ မပေးနိုင်ဘူး ဆိုတာကို သိစေချင်တယ်။

“ဒီတိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်မှာ တောင်တန်းဒေသဆိုင်ရာ ကိစ္စတွေကို စဉ်းစားဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာ ခင်ဗျားတို့ သက်ဆိုင်ရာ တောင်တန်းနယ် ကိုယ်စားလှယ် အချင်းချင်း ဘယ်သူ့ ဘယ်သူမှ မဲမသားဘဲ တူနေကြတယ် ဆိုရင် ဒီလွှတ်တော်ထဲမှာ (ဖဆပလ) အမတ်အများဆုံး ဖြစ်တဲ့ အတိုင်း အများဆုံးရဲ့ ခေါင်းဆောင် အဖြစ် ကျွန်တော်တိတိလင်းလင်း ကတိပေးလိုတာက ခင်ဗျားတို့ အချင်းချင်း အဲဒီလို ဘယ်သူ့ဘယ်သူ့ကိုမှ မဲမသားဘဲနှင့် မဲပြိုင်နေကြတဲ့ အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ ဒီတိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်က နေပြီတော့ အတင်းဖိပြီးတော့ မဆုံးဖြတ်စေဘူး ဆိုတာကို ကျွန်တော် ကတိပေးပါတယ်။

“အဲဒီတော့ တောင်တန်းနယ်ဆိုင်ရာ ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီးတော့ ကျွန်ုပ်တို့တို့ရဲ့ စေတနာဟာ အင်မတန် ရှင်းပါတယ်။

“ကျွန်တော်တို့ တင်သွင်းတဲ့ အဆို ပြုပြီးတဲ့နောက် ဆက်လက် တော့ကာ ဒီပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းတဲ့နေရာမှာ ပြည်ထောင်စုတစ်ပါးချင်တဲ့ ပြည်နယ်တွေဟာ ဘယ်လိုအချက်အလက်တွေ ဘယ်လို အခွင့်အရေးတွေ၊ ဘယ်လို အခြေခံတွေ၊ အဲဒီလို အချက်အလက် တွေအရ စုပေါင်းသင့်တယ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စတွေ ဆွေးနွေးတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ဘင်္ဂသွင်းတဲ့အဆိုတွေ၊ ကျွန်တော်တို့တင်သွင်းတဲ့အကြံဉာဏ်တွေ၊ ဒါတွေကို သဘောမကျလို့ ဆိုလျှင် သဘောမတူတဲ့ အတိုင်း တောင်တန်း နယ်ဘက်ဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ် တွေဟာ သဘောရှိ ပမာပြည်နှင့် မပေါင်းဘဲ နေချင် နေနိုင်ပါတယ်။

[[၃၀၆]] ဦးအောင်ဆန်း၏

“ဒါဟာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဒီ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်မှာ ဒီကေးကို ပြောခြင်းကကျွန်တော်တို့ စေတနာကို ဘယ်လောက်ဆီ အောင် ရင်းရှင်းလင်းလင်း ပြတ်ပြတ်သားသားထားတယ် ဆိုတာကို သိစေချင်သလို ပြောဆိုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီးတချက်ဒီလို ခင်ဗျားတို့ သဘောမတူလို့ရင် မပါလျှင်နေလို့ ပြောတဲ့ နေရာမှာလည်း နယ်ချဲ့သမားလို တဖက်ကနေ ပြီးတော့ကာ မပါချင် နေပါကလို့ ဆိုပြီးတော့ မပါဘူးလို့ထင်တဲ့ အခါကျတော့ တဖက်ကဝ ပြီးတော့ မရပ်ဘူး၊ သို့သော်လည်း ကျွန်တော့်တို့ အမြင်တော့ရှိတယ်။

“ဘယ်နိုင်ငံ ဘယ်နယ်မှာ ဖြစ်ဖြစ်၊ ယခုခေတ်မှာ ဘယ်တိုင်း ပြည် နိုင်ငံမှ ကမ္ဘာကြီးမှာ ဖြစ်နေတဲ့ ဝါဒနဲ့ ကမ္ဘာကြီးမှာ ဖြစ်နေတဲ့ အရေးကိစ္စတွေရဲ့ ဂယက်အရှိန်ကို မခံရတဲ့ နယ်ပယ်လို့ ရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။

“ဒီမိုကရေစီ ဝါဒ၊ ဒီမိုကရေစီ စနစ်၊ ဒီမိုကရေစီသဘောတရား တွေ ခေတ်စားနေတဲ့ ဒီကမ္ဘာကြီးမှာ ဒီမိုကရေစီ သဘောထားနိုင် တဲ့နယ်ဟာ အနှေးနှင့်အမြန် ဒီနယ်မှာ ရှိနေတဲ့ လူတွေ နိုးကြား တကြွလာပြီး ဒီလိုကမ္ဘာကြီးရဲ့ သဘောတရားတွေနဲ့ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ခေတ်သဘောတရား တွေနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် သဘောတရား တွေကို တွန့် လှန်ပစ်ကြမှာဘဲ ဆိုတာ ကျွန်တော် နိမိတ်ဖော်ထားချင် ဝါ တယ်။

“အဲဒီတော့ ဒီလိုကျွန်တော်နားလည်ထားတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော် တို့နှင့်အတူပါပြီး မလုပ်ချင်ပါဘူး ဆိုရင် ကျွန်တော် အတင်းမတိုင်း တွန်းပါဘူး။

“အဲဒီလိုမပါပဲအောင်ဆိုပြီးတော့ကာ ဒါကတော့ ဘာလောက် မဟုတ်ဘူးထင်တယ်၊ ကျွန်တော် နားလည် ထားသလိုလောက် ထင်

အောင်ဆန်းမိသားစု (၃၀၇)

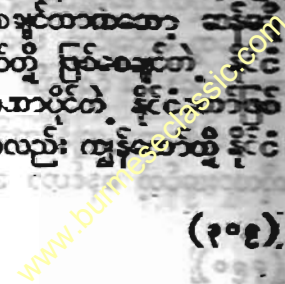
စေားဘဲလို့ထင်တယ်။ အတင်းနသားဝါးယား လုပ်တဲ့နည်းမျိုးကို
လုပ်ပါဘူး။ အဲဒါကို တိတိလင်းလင်း တောင်တန်း နယ်အကဲက
ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေများကို ကျွန်တော်နားလည်စေချင်ပါတယ်။

“ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ အင်မတန် ရှင်းရှင်း လင်း
ထင်း သဘောထားနေတဲ့ အထဲက နေပြီးတော့ ချုပ်အောင် လုပ်ခန့်
ထဲ လူတွေက ယခုတလောမှာ တော်တော် များနေတော့ ဒါကို
ရှင်းလင်းသထက် ရှင်းအောင်ထပ်ပြီး ပြောရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။
ကျွန်တော့် မိတ်ဆွေ တယောက်က ကျွန်တော့်ကို ပြောသလိုတဲ့
ခင်ဗျား အဲဒီလို ရှင်းရှင်းပြောဒါကို သူတို့စိတ်ထဲမှာ ချုပ်ခန့်တယ်
ဆိုတော့ အဲဒါတော့ မတတ်နိုင်ဘူး။

“အဲဒီတော့ ဒီပြည်အောင်စုနိုင်မှာ ဘယ်နယ်တွေ ပါရမယ်
ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ဒီအထဲမှာ ထည့်ထားဒါလဲ မရှိဒါပေါ့ဘူး။
ပါချင်တဲ့သူတွေပေါ်ကြ။ အဓိပ္ပာယ်က နယ်ကို သတ်မှတ်မထားဘဲ
ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်လို့သာ သာမည တည့်ထားခြင်း
ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် ‘သမတ’ နိုင်ငံ
လို့ဆိုရခြင်းဟာ လွတ်လပ်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ကျွန်တော်သိပ်ပြီး
ရှင်းပြနေစရာမလိုပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဘာဖြစ်လို့ အချုပ်အခြာ
အာဏာ (Sovereign Power) ရှိရမယ်လို့ ထပ်ပြီး ဆိုရပါ
သလဲဆိုရင် အချုပ်အခြာအာဏာဆိုတာ သဘောတရား အမျိုးမျိုး
ရှိပါတယ်။ အမှန်ကတော့ (State) နိုင်ငံတော် ဆိုကတည်းက
အချုပ်အခြာအာဏာဟာ အကျုံးဝင်ပြီးသားဘဲ။ ဒီလို သဘော
ထုတ်နဲ့ရှိတဲ့ဟာလဲ ရှိပါတယ်။ သို့သော် ဒီနိုင်ငံတော် ဆိုပေမယ့်
အားမရမကျေနပ်သေးဘဲနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်တဲ့ နိုင်ငံတော်
ဆိုမှသာလျှင် ပြည့်စုံလုံလောက်တဲ့သဘောတရားမျိုးလဲ ရှိပါတယ်။
ပထမ တရားကတော့က (Theory) စာသ သာလောက်သာ

ဖြစ်ပါတယ်။ ဒုတိယ သဘောတရားကတော့ သက် ရွေ့ ဖြစ် ထဲ
သဘောတရားဘဲ။ ဘယ်လက်တွေ့ဖြစ်တဲ့သဘောတရားမျိုးဆိုတာလဲ
ဆိုရင် ဒီလွတ်လပ်တဲ့နိုင်ငံတော်ဆိုပြီးတော့ ဝဲ့စဉ်း ထင်ထောင်
လိုက်ကြတဲ့ နိုင်ငံတော်အသီးသီးတို့ ရှိကြပေမယ့် အချုပ် အခြာ
အာဏာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ နိုင်ငံတော် (Sovereign State) အချို့
နိုင်ငံတွေကတော့ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘဲ ပြည်ထောင်အောင်ချင်း သက်
သွယ်တဲ့ နိုင်ငံရေးစကားမှာ ဆိုလို့ရှိရင် (Vassal State) ခေါ်
ခံရပါတယ်။ (Vassal) ဆိုတာက ဝပ်ည့် ကျွန်နိုင်ငံကို အာဏာ
မျိုးဘဲ။ ကျွန်ဆိုပေမယ့် (Colony) လဲ မဟုတ်ဘူး။ သူ့စာသာ
သူ့ မင်းနှင့်၊ သူ့ချင်းနှင့်၊ သူ့ အစိုးရနှင့်။... အပြင်ဘယ်အားဖြင့်တော့
လွတ်လပ်တယ်။ သို့သော်လဲ နိုင်ငံကြီးဘနိုင်ငံ၌ သြဇာ ထုတ်
မျှတ်ချယ်မှုကို အထူးတလည် ခံနေရတဲ့ နိုင်ငံဖြစ်လို့ (Vassal
State) လို့ခေါ်တယ်။

“နောက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံကြီး နှစ်နိုင်ငံ အကြားမှာ
နယ်နိမိတ် ခြားပေးရုံမလောက်ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံတော်မျိုးကလေး ရှိသေး
တယ်။ (Buffer State) အဲဒီလို နိုင်ငံတော် အချိုးမျိုးကလေးတွေ
ကားဖြင့် ရှိတယ်ဆိုဒါကို ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့
လိုချင်တာကတော့ခါ နိုင်ငံကြီးနှစ်နိုင်ငံကြားမှာ နယ်နိမိတ် ခြားပေး
ရုံမလောက်ဖြစ်တဲ့ (Buffer State) မျိုးလဲ ဖယ်ခွား နိုင်ငံ
ကလေးမျိုးလဲမဖြစ်စေချင်ဘူး။ နောက်ပြီးတော့ နိုင်ငံကြီးဘနိုင်ငံ၌
သြဇာလမ်းမို့မှ အထူးတလည် ခံနေရတဲ့ (Vassal State) မျိုး
လဲ မဖြစ်စေချင်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဖြစ်စေချင်တာကတော့ သက်
သောက်စားကြီးဘခေါ်ခေါ် ကျွန်တော်တို့ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံ
ကတော့ လွတ်လပ်ပြီး အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်တဲ့ နိုင်ငံတော်ဖြစ်
ချင်တယ်။ အဲဒီနိုင်ငံတော်ဖြစ်တဲ့အခါမှာလည်း ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံ

မှာ သမတ စနစ်အားဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမယ်။ တခြားစနစ်အရ ဖွဲ့စည်း
တာကို ကျွန်တော်တို့မလိုလားဘူး။ သမတစနစ်ဆိုတာဟာ ကျွန်တော်
တို့ ယခုခေတ် ဒီအခါကျမှသာ ကျွန်တော်တို့မစာစာမှာပေါ်လာတဲ့
စကားပါ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် တတိုင်းပြည်လုံးကို တနိုင်ငံလုံးကို
မင်းလုပ်အုပ်ချုပ်မယ်ပုဂ္ဂိုလ် လေးနှစ်တကြိမ်ဖြစ်စေ၊ ငါးနှစ်တကြိမ်
ဖြစ်စေ၊ ၁၀ နှစ်တကြိမ်ဖြစ်စေ စသည်အားဖြင့် အဲဒီလိုရွေးကောက်
တင်မြှောက်တယ်ဆိုတဲ့ ထုံစံဟာ ယခုဒီဘက်ခေတ်ကျမှ ပေါ်လာ
တဲ့စနစ်မျိုးဖြစ်ပါတယ်။

“အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ အဖို့မှာတော့ ‘မင်း’ ဆိုလို့ရှိရင်
တိုင်းသူပြည်သားလူငယ်တွေက အရမ်းလွတ်သားအပ်တဲ့ လူတွေ
မဟုတ်ဘူး။ အချုပ်အခြာရုံကန်သလောက် ရှိသင့်တယ်။ အမှန်
စင်စစ်နိုင်ငံတော်ရယ်လို့ ဖွဲ့စည်းလိုက်တဲ့အခါမှာ အဲဒီနိုင်ငံတော်မှာ
ရှိတဲ့ အချုပ်အခြာ အာဏာတွေကိုပိုင်ဆိုင်တဲ့လူတွေဟာ ဘယ်သူ
တွေဖြစ်ရမလဲဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ ယုံကြည်ယူဆချက်ကတော့
နိုင်ငံတော်သူ နိုင်ငံတော်သားတို့ဟာ အဲဒီနိုင်ငံမှာရှိတဲ့ အချုပ်အခြာ
အာဏာပိုင်ဆိုင်တဲ့ လူတွေလို့ ယူဆပါတယ်။

“အဲဒီလို ပိုင်ဆိုင်တဲ့လူတွေကနေပြီး လူပေးလိုသော ‘မင်း’တို့
အစိုးရတို့ဆိုတာ ပေါ်လာရခြင်းဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို လူပေးလိုက်တဲ့
အတိုင်း ‘မင်း’တို့ အစိုးရတို့ ပေါ်လာတဲ့အခါမှာ ဒီ ‘မင်း’တို့
အစိုးရတို့ဟာ အချုပ်အခြာ အာဏာကို ပိုင်ထားတဲ့ နိုင်ငံသူနိုင်ငံ
သားတွေ မလိုချင်တဲ့ အခါမှာ မလိုတဲ့အခါလျှောက် တားဆီးနိုင်တဲ့
အခြေအနေမျိုး ရှိရမယ်။

“အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့အဖို့မှာ ဆိုလို့ရှိရင် မမာနိုင်တဲ့ အတွက်
လိုလားအပ်တဲ့ စနစ်ဟာ အချိန်အခါအလိုက် ရွေးကောက် တင်

ကျွန်တော်တို့ လိုလားတဲ့အတိုင်း
တိုင်းပြည်ပြည်လွတ်လွတ်မှာ ဒီအဆိုသွင်းတဲ့အခါက သထေးနိုင်
တဲ့ စာလုံးကို ထည့်သွင်းထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

“အဲဒီတော့ ပထမအပိုဒ်ကဆိုရင် နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ
အခြေခံဥပဒေသည် မြန်မာပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ဟု ခေါ်တွင်
သော လွတ်လပ်သည့် အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် သထေးနိုင်စွမ်း
ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံ ဖြစ်စေရမယ်။ ဒီအဓိပ္ပာယ်က ကျွန်တော်
တို့ တိုင်းပြည်ကို လွတ်လပ်တဲ့ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်နိုင်ငံအဖြစ်
နှင့် ကျေညာမယ်။ အဲဒီ နိုင်ငံဟာလဲ သထေးနိုင် ဖြစ်ရမယ်။

“သမတစနစ်အရ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ နိုင်ငံတော် ဖြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့
မေတ္တာကို ထည့်ထားပါတယ်။ ဒီနိုင်ငံတော်ဟာလဲ ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖြစ်ရမယ်။ ဒုတိယအပိုဒ်ဖြစ်တဲ့ ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေက သတ်မှတ်
ဖော်ပြ ထားသည့် တသီးပုဂ္ဂလ ပြည်နယ်များ ပါဝင်လျှောက်
အဲဒါက ကျွန်တော်တို့ ဒီပြည်ထောင်စုထဲမှာ ဘယ်နယ်-ဘယ်နယ်
တွေ ပါမလဲ ဆိုတာကို သတ်မှတ်ရမယ်။ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်အခြေခံ
ဥပဒေ ရေးဆွဲတဲ့အခါမှာ ဘယ်နယ်-ဘယ်နယ်တွေ ပါရမယ်ဆိုတာ
သတ်မှတ်ရမယ်။ အခု မသတ်မှတ်သေးဘူး။ ပါချင်တဲ့နယ်မှာ ပါကြပါ
ဆိုတာ ဖြစ်ပါတယ်။

“သို့သော်လည်း ဖော်ပြထားတဲ့ တသီးပုဂ္ဂလ ပြည်နယ်များသည်
ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည့်နှင့်
အမျှ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာများ ရှိစေရမယ်။

“ထိုဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေမှာ နောက် ကျွန်တော်တို့
အချင်းချင်း ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ဆုံးဖြတ်ပြီးတဲ့နောက် ဘယ်နယ်
တွေ ပါမလဲ ဆိုတာကို သတ်မှတ်ရမယ်။

ဖော်ပြထားတဲ့ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာများကို လိုလားမှု...
 အဲဒီတော့ ဒီကိစ္စမှာ ရှင်းရှင်း နားလည်စေချင်တာက ဒီပြည်ထောင်စု
 နိုင်ငံတော်ထဲမှာ တသီးပုဂ္ဂလပြည်နယ်များဟာ ဘယ်နယ်တွေလဲ
 ဆိုတာ ဒီအဆိုထဲမှာ မပါသေးဘူး။ ဘယ်နယ်တွေ မပါချင်လို့ ဘာ
 နယ်တွေ မပါချင်ဘူးဆိုတာ နိုင်ငံ့ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ
 တွေ သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည့် ပြည်နယ်များဟာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်
 ရေး အာဏာများ ရရှိခေရမယ်ဆိုတဲ့အတိုင်း အဲဒီကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်
 ရေး အာဏာတွေကို သတ်မှတ်တဲ့ လိုသေးတယ်။ အထူးသဖြင့်
 တောင်ကန်းနယ်ပယ် ကိုယ်စားလှယ်တွေနဲ့ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးပြီး
 လုပ်ရမယ်ကိစ္စ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလိုလုပ်ပြီးမှ သဘောတူသည်ဖြစ်စေ
 နောက်ဆုံး ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည်ဖြစ်စေ အဲဒီလို ဆုံးဖြတ်ကြတဲ့အခါ
 မှာ သတ်မှတ်ဖော်ပြထားတဲ့ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာများကို
 သဘောကျ ကျေနပ်လို့ ဝင်လာတဲ့ ပြည်နယ်များသာ ပါလာပါ
 လိမ့်မယ်။ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံဆိုပြီး အဲဒီ သဘောလောက် သာ
 ထည့်ထားတယ်။ ဘယ်နယ်ကိုမှ ကျွန်တော်တို့ အတင်းဆွဲထည့်ထား
 တာမဟုတ်ပါဘူး။

“(၃) အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံ
 တော်နှင့်တကွ အပါအဝင်ဖြစ်သည့် ပြည်နယ်များနှင့် အစိုးရအဖွဲ့
 အစည်းများအားလုံးတို့၏ အခွင့်အာဏာဟူသမျှတို့သည် တိုင်းသူ
 ပြည်သားတို့ထံမှ သက်ဆင်းစေရမည်။ အဲဒါကတော့ ကျွန်တော် အခွ
 တင်က ပြောခဲ့တဲ့ အတိုင်း လွတ်လပ်တဲ့ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်
 နိုင်ငံတော်ကို ဖွဲ့စည်းလိုက်တဲ့အခါမှာ အဲဒီနိုင်ငံတော်ပိုင်တဲ့ အဲဒီနိုင်ငံ
 တော်လက်ထဲမှာရှိတဲ့ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်ဟာ ဘယ်သူတွေနဲ့
 လက်ထဲမှာ သယ်သူတွေကသာလျှင် ပိုင်ဆိုင်သင့်တယ်ဆိုတဲ့ ပြဿနာ
 သဘောတရားကို ကျွန်တော်တို့ ဖြေရမယ်ဆိုလို့ ရှိရင် တိုင်းသူပြည်

(၃၉၅)

ဒေါ်အောင်ဆန်းစိန်

သားတွေသာလျှင် မူလဘူတာ အားဖြင့် နိုင်ငံတော်ရဲ့ အချုပ်အခြာ
 အာဏာကိုပိုင်တဲ့ လူတွေ ဖြစ်တယ်လို့ ယူဆတယ်။ ယုံကြည်တယ်။

“ရာဇဝင်ကြောင်းကြည့်လျှင် ဗမာရာဇဝင်ကြောင်းကို ကြည့်
 မလား။ ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်ကြောင်းကို ကြည့်မလား။ ဘယ်လိုဘဲ
 ကြည့်ကြည့် နိုင်ငံတော်ရဲ့ အချုပ်အခြာ အာဏာတွေဆိုတာ မူလ
 ဘူတာလိုက်ကြည့်ရင် တိုင်းသူပြည်သားတွေ လက်ထဲမှာရှိတယ်ဆိုတာ
 ကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့အယူအဆမှာဆိုရင် ကမ္ဘာအစ
 သမတ မင်းက (ဆိုတဲ့အတိုင်း) ကမ္ဘာမင်းကို လူတွေထဲကဘဲ တင်
 မြှောက်ခဲ့တာပဲ။

“အဲဒီအတိုင်း ရှေ့ရှောက်ပြီး ဖြစ်ရမှာပဲ။ အဲဒီအတိုင်း
 ကျွန်တော်တို့ဟာ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် လွတ်လပ်သော သမ္မတ
 မြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့်တကွ အပါအဝင် ဖြစ်သည့်နယ်များနှင့် အစိုးရ
 အဖွဲ့အစည်းအားလုံးတို့၏ အခွင့်အာဏာဟူသမျှတို့သည် တိုင်းသူ
 ပြည်သားတို့ထံမှ ဆင်းသက်စေရမည်လို့ ဆိုလိုချင် ဖြစ်ပါတယ်။
 အဲဒီတော့ ဒီသဘောကို ကျွန်တော်တို့က ချထားလိုက်သည့်အခါမှာ
 ဘိုင်းသူပြည်သားတွေဆိုက အခွင့်အာဏာ ရတယ်ဆိုသည့် မူလ
 အတိုင်းသာဆိုရင် အချက်အလက်တွေ ပါရလိမ့်မယ်။ အဲဒီမူကို
 ဆန့်ကျင်သည့် အချက်အလက်တွေဆိုလို့ ရှိရင် မပါရဘူးဆိုသည့်
 အဓိပ္ပာယ်ပဲ။ ဘယ်အချက်ဟာဖြင့် ဒီမူနှင့်ဆန့်ကျင်နေမယ်၊ မဆန့်
 ကျင်ဘူးဆိုတာ အသေးစိတ်ကျမှတ် ဆွေးနွေးကြည့်နိုင်မယ်။

“အမှတ်(၃)မှာ အချုပ်အခြာအာဏာဟာ တိုင်းသူပြည်သား
 တွေ လက်ထဲမှာ ရှိတယ်ဆိုတဲ့ သဘောတရားကို အခြေခံထားခြင်း
 ဖြစ်ပါတယ်။

“(၄) ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်၏ တိုင်းသူပြည်သား မှန်သမျှ
 သည် လူမှုရေးရာ၌၎င်း၊ စီးပွားရေးရာ၌၎င်း၊ နိုင်ငံရေးရာ၌၎င်း

ဒေါ်အောင်ဆန်းစိန်

(၃၉၆)

တရားမျှတမှုစေလျက် "ဒီကျွန်တော်ကို ဖွဲ့စည်းပေးရမည့် ဥပဒေ ရေးဆွဲတဲ့ စီစဉ်တဲ့အခါမှာ လူမှုရေးရာ၌၎င်း၊ စီးပွားရေးရာ၌၎င်း၊ နိုင်ငံရေးရာ၌၎င်း တရားမျှတမှုရှိအောင် ဖန်တီးထားရမယ်။"

"အဓိပ္ပာယ်က လူမှုရေးရာ၌ တရားမျှတမှု ရှိစေရမယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်က ကျွန်တော်တို့အလုပ်သမားနဲ့ အလုပ်ရှင်ကိစ္စမျိုးတွေ၊ လယ်သမားနဲ့ လယ်ရှင် ဆက်ဆံတဲ့ကိစ္စမျိုးတွေ၊ နောက်ပြီး လူမျိုး၊ အချင်းချင်း ဆက်ဆံတဲ့ကိစ္စမျိုးတွေ၊ တယောက်နဲ့တယောက် ဖုန်းတူ အခွင့်အရေးရအောင် စီမံဖန်တီးပေးဖို့ လိုတယ်ဆိုတဲ့ သဘောပါ။"

"စီးပွားရေးသမားဆိုလို့ရှိရင် တဖက်စီးနင်းအားဖြင့် လုပ်နိုင်တဲ့ အခြေအနေတွေကို ဖယ်ရှားပြီးတော့ စီးပွားရေး၌ အလုပ်တူလျှင် အဲဒီအတိုင်း အခွင့်အရေးအတူတူ ဖြစ်နိုင်သမျှဖြစ်နိုင်အောင်ဆိုတဲ့ သဘောကို စီမံဖန်တီးပေးထားရန် ဖြစ်ပါတယ်။"

"နိုင်ငံရေးမှာလဲ တရားမျှတဖို့ လိုတယ်။ နိုင်ငံရေးမှာဆိုရင် ဘယ်သူကတော့ မဲရထိုက်ဘူး။ ဘယ်သူကတော့ဖြင့် မဲရထိုက်တယ် စသည်ဖြင့် နိုင်ငံရေးညှိုးဆဲမှုတွေ၊ ချွတ်ချယ်မှုတွေ မရှိစေရဘူး။ နောက်ပြီးတော့ ဘယ်သူတွေဟာ ဘယ်လိုရာထူးမျိုးကို မရခဲစရာဘူး။ ဘယ်သူသာလျှင် ရခဲစရာမယ်ဆိုတဲ့ ဒေဒီလိုချွတ်ချယ်မှုတွေဟာ နိုင်ငံရေး တရားမျှတမှုကို ထိခိုက်တယ်။ အဲဒီတော့ နိုင်ငံရေးမှာ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားဖြစ်တဲ့ လူတိုင်း မိမိအရည်အချင်းကြောင့် အခွင့်အရေး ရသွားနိုင်ဖို့ပါ။ အားလုံးရရင်လည်း အားလုံးရဖို့ ဒီသဘော တရားနဲ့ တရားမျှတမှုရှိရမယ်။"

"နောက်အဆင့်အတန်း (Equality of status) အဆင့် အတန်းမှာလည်း တူညီရမယ်။ အဆင့်အတန်းမှာ တူညီရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောကတော့ကား သူဌေးရယ်၊ ဆင်းရဲသားရယ်၊ ဘာရယ် အဖ

ရှိသဖြင့် ဒီလိုကွဲပြားထားတာမရှိဘဲနဲ့ သူဌေးရယ်၊ ဆင်းရဲသားရယ် ဆိုတာက ပစ္စည်းအခြေအနေအလျောက် ရှိတန်သလောက် ရှိနေ ပမမယ် အဆင့်အတန်းမှာ ဆိုလို့ရှိရင် တူညီစေရမယ်။"

"အဆင့်အတန်းမှာ တူညီရေးရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောဟာ ကျွန်တော် လို့ ဘယ်လိုနေရာမှာဘဲဖြစ်ဖြစ် သူဌေး ဆိုရင်တော့ ဘယ်လိုပိုပြီးတော့ အခွင့်အရေးရမယ်။ ဆင်းရဲသားဆိုရင်တော့ ဘယ်လိုပိုမရဘူး စသည် ဖြင့် ဒီလိုမရှိစေရဘဲနဲ့ အဆင့်အတန်းတွင် အားလုံးဆူကြူနိမ့်မြင့် မရှိ ပကတိ တူစေရမယ်ဆိုတဲ့ အချက်ဖြစ်ပါတယ်။"

"နောက်အခွင့်အရေး (Equality of opportunity) အခွင့်အရေးမှာလည်း တန်းတူရမယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်က ပညာ သင်ကြားတဲ့နေရာမှာ ဥပမာ ဆိုရင် ဥာဏ်အရည်အချင်းချင်းအတူတူ ဖြစ်လို့ရှိရင် ဥာဏ်ရှိသလောက် သူ့ပညာအလိုက်ရဘို့ အခွင့်အရေး ဟာလဲ ရှိသင့်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးပဲ။ ဆင်းရဲတဲ့လူကတော့ ဆင်းရဲတယ်ဆိုလို့ အခွင့်အရေးမရဘူး။ ချမ်းသာတဲ့လူသာလျှင် အခွင့် အရေးရမယ်ဆိုတဲ့ ဒီသဘောမျိုး မဟုတ်ဘဲနဲ့ အားလုံးအခွင့်အရေးမှာ (Opportunity) အခွင့်အရေး ပေးတဲ့နေရာမှာ ယူတတ်ရင် ယူတတ်တဲ့ လူမှန်သမျှ အချွတ်အချယ်မရှိဘဲနဲ့ ယူနိုင်တဲ့ အခွင့်အရေး ရရှိရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောတရားသာ ဖြစ်ပါတယ်။"

"နောက် ဥပဒေ သက်ရောက်မှု (Before the law) ဥပဒေ သက်ရောက်မှု တူညီရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောကတော့ ဥပဒေရွေးမှောက်၌ ဘယ်သူမဆို သမတဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ တောသားဘဲဖြစ်ဖြစ် အားလုံးဟာ တန်းတူဖြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောဘဲအဲဒီလို လူမှုရေးရာ၌၎င်း၊ စီးပွား ရေးရာ၌၎င်း၊ နိုင်ငံရေးရာ၌၎င်း တရားမျှတမှုရှိစေလျက် အခွင့်အရေး ဥပဒေသက်ရောက်မှုတို့တွင် ဆူကြူနိမ့်မြင့်မရှိ ပကတိတူညီစေရမယ်။"

အပြင် ထရားဥပဒေနှင့်သော်၎င်း၊ အများပြည်သူတို့ စောင့်စည်းအပ်သော အကျင့်သိက္ခာနှင့်သော်၎င်း မဆန့်ကျင်သမျှ လွတ်လပ်စွာ ကြံစည်ပိုင်ခွင့်၊ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပိုင်ခွင့်၊ ပရိယေသနရှာဖွေပိုင်ခွင့် စည်းရုံးပိုင်ခွင့်၊ ပြုမူဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်တို့ ရရှိတည်မြဲစေရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် အခိုင်အလုံ သတ်မှတ်ထားရှိ စေရမည်။

“ဒါကတော့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူ့ လွတ်လပ်ရေးပါရမယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပါ။ ဒီအထဲမှာ အကျဉ်းချုပ်ပြီး လွတ်လပ်စွာ ကြံစည်ပိုင်ခွင့်၊ ဖော်ထုတ်ပြောဆိုပိုင်ခွင့်၊ ယုံကြည်ပိုင်ခွင့်၊ တာသာတရား ကိုးကွယ်ပိုင်ခွင့်၊ ဝတ်ပြုခွင့်၊ ဗရိယေသနရှာဖွေပိုင်ခွင့်၊ စည်းရုံးပိုင်ခွင့်၊ ပြုမူဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်လို့ ဆိုထားပါတယ်။

“နောက် ကျွန်တော်တို့ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေရေးဆွဲတဲ့ အခါကျရင် ဒီထက်ပိုပြီး ကျကျနနရှင်းရှင်းလင်းလင်း ကျွန်တော်တို့ ရေးရပါလိမ့်မယ်။

“အဲဒီအခါကျမှ ဥပဒေသဘောအရ ရေးဆွဲရပါလိမ့်မယ်။ ဒီမှာ တော့ အကျဉ်းမှုနဲ့ဘဲ ဒီလိုအခွင့်အရေးမျိုးတွေနဲ့ လူတိုင်းလူတိုင်း ရှိဆိုက်တဲ့ အခွင့်အရေးမျိုးတွေလဲ ပေးထားရမယ်ဆိုပြီးတော့ ညွှန်ကြားခြင်းမျှ ဖြစ်ပါတယ်။

“အဲဒီလို ညွှန်ကြားတဲ့နေရာမှာ ဒီလိုလွတ်လပ်မှုတွေကိုပေးတဲ့ နေရာမှာ (Subject to law and public morality) တရားဥပဒေနှင့်သော်၎င်း၊ အများပြည်သူတို့ စောင့်စည်းအပ်သော အကျင့်သိက္ခာနှင့်သော်၎င်း မဆန့်ကျင်သမျှ ကျွန်တော်တို့ နောက်ကျလို့ ရှိရင် တိုင်းပြည်ကလူတွေက တင်မြှောက်လိုက်တဲ့ လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့အစည်း လွတ်တော်တို့က လုပ်ထားတဲ့ဥပဒေ၊ နောက်ပြီးတော့ ဥပဒေ မလုပ်

အကျင့်သိက္ခာနှင့်သော်၎င်း၊ အများပြည်သူတို့ စောင့်စည်းအပ်သော အကျင့်သိက္ခာနှင့်သော်၎င်း မဆန့်ကျင်သမျှ ဥပဒေနှင့်သော်၎င်း လွတ်လပ်ရေး ရပြီး ဆိုပြီးတော့ကာ လွတ်လပ်စွာ ပြုမူဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့် ရှိတယ် ဆိုပြီးတော့ လူတယောက်က ကိုယ်ကူးကူးနှင့် လမ်းမမှာ လျှောက်ပြီးတော့ ပြေးချင်တိုင်း ပြေးလို့မဖြစ်ဘူး။ ဒါဟာ အများပြည်သူ စောင့်စည်းအပ်တဲ့ အကျင့်သိက္ခာနဲ့ ဆန့်ကျင်နေတယ်။ အမှန်ကတော့ ဒီလိုသတ်မှတ်ထားတာမရှိရင်၊ ပြုမူဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့် ရှိတဲ့အတိုင်း ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ကြည့်နေရမယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ ဘယ်သူ ကိုမှလည်း သွားမတ်ခိုက်ဘူး။ သူ့ဟာသူလွတ်လွတ် လပ်လပ် ပြုမူဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်အတိုင်း လုပ်တာဖြစ်နေတယ်။ ဒီလို ဟာမျိုးဟာ ဒီလိုတရားလွန်လှလည် ကိစ္စမျိုးတွေကျတော့ အများပြည်သူတို့ စောင့်စည်းအပ်သည့် အကျင့်သိက္ခာနှင့် ဆန့်ကျင်မဆန့် ကျင် ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားကြည့်ရမယ်။

“ဒါကို ဆန့်ကျင်တယ်ဆိုလို့ရှိရင် ဒီလိုနေရာမျိုးမှာ လွတ်လပ်မှု ဆိုတိုင်း တကယ်လွတ်လပ်မှု မခေါ်နိုင်ဘူး။ လွတ်လပ်မှုမှာ အမှန် စင်စစ် စည်းကမ်းရှိမှ လွတ်လပ်မှု ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ဆ တယ်။ ဒီလိုစည်းကမ်းသတ်မှတ်ပြီးတော့ လူတိုင်းလူတိုင်း လွတ်လပ်မှု တွေကို သတ်မှတ်ပေးပါဆိုပြီးတော့ ဒီအထဲမှာ ညွှန်ကြားထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

“အဲဒီလို ပြီးသည့်နောက် အမှတ် (၅) ဖွဲ့စည်း အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေမှာ လူနည်းစုများအဖို့ လုံလောက်သော ကာကွယ်ခြင်းများ ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းထားတာ ရှိစေရမည်။ ဒီမှာလဲ ကျွန်တော်တို့ လူမျိုးရေးအတွက် လူနည်းစုဆိုတာ ရှိပါသေးတယ်။ ဒီအထဲ

သူတို့တတွေအတွက် လုံလောက်တဲ့ကာကွယ်မှုပေးရမယ်။
ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ လိုပါတယ်။

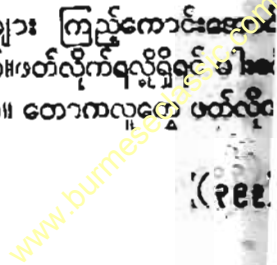
“ဘယ်လို ထည့်သွင်းရင်တော့ လုံလောက်မယ်၊ ဘယ်လိုထည့်ရင်
တော့ မလုံလောက်ဘူးဆိုတဲ့ ကိစ္စအရပ်ရပ်ကို ကျွန်တော်တို့ နောက်
ထော်မီတီတွေ ဖွဲ့စည်းပြီးတော့ သွေးနှေးတဲ့အခါ ကျတော့ အခား
စိတ် သွေးနှေးတဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမှာတော့ မူအားပြင် ကျွန်တော်တို့
လူနည်းစုအတွက်လည်း စဉ်းစားပြီးတော့ လူနည်းစုတွေ ကာကွယ်တဲ့
အချက်တွေလဲ ထည့်ပြီးစဉ်းစားခဲ့ပါလို့ မှာသည့်သဘောပါ။ အမှန်
ကတော့ ဒီအဆိုဟာ နောက် ဖွဲ့စည်းမယ့် ကော်မီတီတွေကို မှာတဲ့
စကားတွေသာဖြစ်ပါတယ်။ ဘာတွေ ဘာတွေ လုပ်လာခဲ့ပါ ဆိုသည့်
သဘောတွေပါ။

“နံပါတ်(၆)ကတော့ ‘လွတ်လပ်သော အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်
သမ္မတနိုင်ငံတော်၏ နယ်မြေကို တပေါင်းတစည်းတည်း တည်ထံ့
နိုင်မြဲရေးကိုရင်း၊ နိုင်ငံတော်၏ ကြည်း- ရေ- လေတို့ကို အချုပ်
အခြာ စိုးမိုးပိုင်ခွင့်ကိုရင်း၊ တရားဓမ္မနှင့်တကွ ပြည်ထောင်ချင်းချင်း
ဥပဒေအရ ထိန်းစောင့်ထားရှိစေရမည်’ ထို့ပြင် ဒါကတော့ လိုတော့
လိုတယ်။ သို့သော်လဲ ကျွန်တော်တို့ ပုဂ္ဂိုလ်သဘောအရ ပြောရမယ်ဆိုရင်
ဒါမျိုးကတော့ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ရေးတာမျိုးပါ။ အမှန်က
တော့ ဥပဒေတတ်သည့် ဦးချန်ထွန်းတို့လို ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေက ကြီး
ကျယ်သည်ထက် ကြီးကျယ်အောင်၊ ခမ်းနားသည်ထက် ခမ်းနား
အောင် ထည့်ထားတာပါ။ ဒါတွေကိုတော့ သိပ်ရှင်းနေစရာ မလို
ပါဘူး။ ကြည်း-ရေ-လေ ဒီအထဲမှာပါတဲ့ အခွင့်အရေးတွေ ပိုင်
ဆိုင်ရမယ်။ နောက်ပြီးတော့ (According to Justice
and International Law) ပြည်ထောင်ချင်းချင်း ဥပဒေ

ထိန်းစောင့်ထားရှိရလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်
တို့က တိုင်းပြည်တစ်ပြည်နေတာကို၊ ခန့်ခန့်ညားညား တိုင်းပြည် တည်
ထောင်ရမားကို။ အဖီတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကြည်း-ရေ-လေ
ဘို့ကို အချုပ်အခြာ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုရင်း၊ တရားဓမ္မနှင့်တကွ
ထိန်းစောင့်ထားရှိရမယ်။ ဒါမျိုးကတော့ ဥပဒေရေးသည့်အခါမှာ
တခမ်းတနားရေးရမယ့် အချက်အလက်တွေပါ။ အရေးလဲကြီးပ
တယ်။ ခမ်းခမ်းနားနားလဲ ရေးဘို့လိုတယ်။

“နောက် နံပါတ်(၇)မှာ ‘ရာဇဝင်တွင် ထင်ရှားခဲ့သော မြန်မာ
နိုင်ငံတော်သည် ကမ္ဘာတွင် မိမိ၏ ဂုဏ်ကျက်သရေနှင့် လျော်ညီစွာ
ချောင့်ရထိုက်သော အဆင့်အတန်းသို့ ရောက်ရှိစေရမည့်အပြင် လူ
သတ္တဝါတို့၏ တိုးတက်ရေးနှင့် ကောင်းကျိုးချမ်းသာရေးကိုသာ
တာဝန်အလျောက် စေတနာအစွမ်းကုန် ဖြည့်စွမ်း ထမ်းရွက်ကာ
ပြည်ထောင်ချင်းချင်း ဆိုင်ရာ တရားဓမ္မနှင့် ကျင့်ဝတ်သိက္ခာတို့ကို
အခြေပြု၍ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး ရွှေ့ရွှေ့လျက် နိုင်ငံတကာနှင့် မိတ်ဝတ်
မပျက် တွဲဖက် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုကို ခိုင်မြဲသော အဓိဋ္ဌာန်ပြင်
စောင့်ထိန်းတော့အံ့’ ဒါကတော့ ဥဒါန်းကျူးရင်တဲ့ သဘောမျိုး
ပါ။ ငါတို့ နိုင်ငံတော်ကြီးဟာ ကမ္ဘာ့ရွဲ့အလယ်မှာ လူသတ္တဝ
တို့၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို လုပ်မည်။ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေး
တည်ထောင်ပြီး အမြဲတမ်း စောင့်ထိန်းမည်ဆိုတာပါ။ ဒါက
တော့ နိုင်ငံတကာတိုင်း ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ပြောတဲ့စကားတွေထဲ
တကယ်လုပ်သလားဆိုတော့ သိပ်မလုပ်ကြပါဘူး။

“ဒါကတော့ ကျွန်တော်တို့ လူများ ကြည့်ကောင်းအောင်
ကမ္ဘာကကြည့်ကောင်းအောင် လုပ်ရမယ်။ ဖတ်လိုက်ရလို့ရှိရင် မါ
ထဲမှာ ပြည့်သွားအောင် လုပ်ထားတာ။ တောကလူတွေ ဖတ်လို့

ရရှင်တော့ ဘာမှနားလည်မှာမဟုတ်ဘူး။
 နံပါတ် ၁, ၂, ၃, ၄, ၅။ ကျွန်တော်တို့ နံပါတ် ၁-က ၅-အထိ
 ကျွန်တော်မြင်သလောက် (The most practical points)
 ဒါကတကယ်အသုံးအဝင်ဆုံး အချက်အလက်တွေ ဖြစ်နေတယ်။
 အသုံးဝင်တဲ့အချက်တွေဟာ ဒီအဆိုထဲမှာပါတယ်။ ၆-နဲ့ ၇-ကတော့
 အမှန်စင်စစ် စကားတွေ ကြည့်ကောင်းအောင် ခန့်ခန့်ညားညား သုံး
 ထားတာဘဲလို့ တနည်းဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့
 တိုင်းပြုပြည်ပြုလွတ်တော်ကနေပြီး ဗမာနိုင်ငံဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ
 ရေးဆွဲပို့ အဖွဲ့အသီးသီးခန့်တဲ့အခါမှာ ဒီအတိုင်းစဉ်းစားပြီး ဒီအချက်
 တွေကို စဉ်းစားပြီး ခင်ဗျားတို့ အကြံဉာဏ်တွေယူလာခဲ့ပါလို့ မှာ
 လိုက်ဖို့အတွက် ဒီအဆိုကို သွင်းရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

“ဒီအဆိုကို စဉ်းစားလိုက်မယ်ဆိုရင် အခြေခံအချက်တွေပါပေး
 မယ့် ဒီအခြေခံအချက်တွေ ပြည့်ပြည့် စုံစုံ ထည့်ထားတာရှိတယ်။
 ပထမ ၁-အချက်မှာဆိုရင် လွတ်လပ်တဲ့ အခါ အာဏာပိုင် သမတ
 နိုင်ငံလုပ်ရမယ်၊ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်သမတ နိုင်ငံဖြစ်ရမယ်။
 နောက်ပြီးတော့ ဗမာနိုင်ငံကို ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော် ခေါ်ဘို့
 အဲဒီမူတစ်ခုပါတယ်။ မူအားလုံး ၄ ခုပါတယ်။ လွတ်လပ်တဲ့ နိုင်ငံ
 တော်ဖြစ်မည် (Independence)။ အချုပ်အခြာ အာဏာ
 ပိုင်ရမည် (Sovereignty)။ နောက်ပြီးတော့ သမတနိုင်ငံ
 ဖြစ်ရမည် (Republic)။ အဲဒါ နောက်ပြီးမှ တခါ၊ အဲဒီတော့
 မူ ၄ ခု ရှိပါတယ်။ အဲဒီမူ ၄ ခုကို အပိုဒ်(၁)ထဲမှာ အကုန်သွင်း
 ထားတယ်။

“သွင်းထားတော့ကာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်း အုပ်
 ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေရေးဆွဲတဲ့အခါ ဒီမူ ၄ ခုကို အခြေခံထားပြီး

ရေးဆွဲပို့ မှာခြင်းဖြစ်တယ်။ အဲဒီ မူ ၄ ခုနဲ့ ကျွန်တော်တို့
 လွတ်လပ်တဲ့နိုင်ငံအဖြစ် ကျေညာမယ်ဆိုတာ ဒီတိုင်းပြည်ပြု လွတ်
 တော်ကနေပြီး သဘောကျတယ်။ ကျေနပ်တယ်-မကျေနပ်ဘူး
 စဉ်းစားဖို့၊ နောက်ပြီး သမတနိုင်ငံအဖြစ် ဖွဲ့စည်းတို့ဆိုတာ သဘော
 ကျတယ်-မကျဘူး ဆုံးဖြတ်ဖို့၊ နောက်ပြီး ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်
 ဖွဲ့စည်းဖို့လည်း ဖွဲ့စည်းထိုက်-မဖွဲ့စည်းထိုက်ဆိုတာ ဆွေးနွေးဖို့ပါ။
 အဲဒါပြီးမှ ဒုတိယအချက်က ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံထဲမှာ ဘယ်နယ်
 ဘယ်နယ်တွေ ပါလို့ ဘယ်လိုအာဏာရှိရမယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့
 စဉ်းစားလာပြီး တင်ပြပါလို့ မှာလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

“ဒီအချက်မှာ တော်တော်သဲ အရှင်လုပ်ထားတယ်။ ဘာဖြစ်လို့
 လဲဆိုရင် ဒီအချက်ထဲမှာ ဘာမှ တိတိ ကျကျ မူရယ်လို့ မရှိဘူး။
 ချွတ်လဲ ဘာလဲဆိုရင် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာ ပေးရမယ်ဆိုတဲ့
 မူပါတဲ့။ ဘယ်လိုပေး ဘယ်လောက်ပေး ဆိုတာ ဘာမှမပါဘူး။
 ခင်ဗျားတို့ စဉ်းစားပြီး လာခဲ့ကြပါဆိုတဲ့ သဘောမျိုးနဲ့ အရှင်
 လုပ်ပြီး စထားပါတယ်။ ဘယ်ပြည်နယ်တွေ ပါသင့်တယ်ဆိုကာလဲ
 အရှင်လုပ်ထားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မူလ ဖဆပလ ညီလာခံမှာ
 တင်တဲ့ အဆိုမှာတော့ နယ်တွေဖော် ပြ ထား ပါ တယ်။ အဲဒါ
 ကျွန်တော်တို့ အမှတ်တမဲ့ ထည့်ထားမိတာပါ။ နောက်ပြန်စဉ်းစား
 ကြည့်တော့မှ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံထဲ ဒီနယ်တွေဝင်ပြီးသားပြင်သွား
 မလားဆိုပြီး စဉ်းစားမိတာနဲ့ ဖြုတ်ပစ်ခဲ့ပြီး အခုလိုသာမည်ဆိုထား
 ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ (၃) ကတော့ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်လွတ်လပ်
 သော သမတမြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့်တကွ အပါအဝင်ဖြစ်သည့်ပြည်နယ်
 များနှင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းအားလုံးတို့၏ အခွင့်အာဏာဟူသမျှတို့
 သည် တိုင်းသူ ပြည်သားတို့သံမှ သက်ဆင်းစေရမည်။” ဒီမှာတော့
 မူလ တိုင်းသူပြည်သားများက အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်လွတ်လပ်

ထဲ ဆိုတဲ့ မူကို ထည့်ထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေရေးဆွဲတဲ့အခါ ဒီမူသဘောမျိုးနဲ့ အကြံဉာဏ်တွေ ရေးဆွဲလာခဲ့ပါဆိုပြီး မှာထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

“နောက်အချက်(၄)က ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ တိုင်းသူပြည်သား မှန်သမျှသည် လူမှုရေး၌၎င်း၊ စီးပွားရေး၌၎င်း၊ နိုင်ငံရေး၌၎င်း တရားမျှတမှုရှိစေလျက် အဆင့်အတန်း အခွင့်အရေးနှင့် ဥပဒေသက်ရောက်မှုတို့တွင် ဆူကြူနိမ့်မြင့်မရှိ၊ ပကတိတူညီစေရမည့်ပြင် တရားဥပဒေနှင့်သော်၎င်း အများပြည်သူတို့ စောင့်စည်းအပ်သော အကျင့်သိက္ခာနှင့်သော်၎င်း မဆန့်ကျင်သမျှ လွတ်လပ်စွာ ကြံစည်ပိုင်ခွင့်၊ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပိုင်ခွင့်၊ ယုံကြည်ပိုင်ခွင့်၊ အာဘာတရား ကိုးကွယ်ပိုင်ခွင့်၊ ဝတ်ပြုပိုင်ခွင့်၊ ပရိယေသန ရှာမှီးပိုင်ခွင့်၊ စည်းရုံးပိုင်ခွင့်၊ ပြုမူဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်တို့ ရရှိတည်မြဲစေရန် အတွက် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် အခိုင်အလုံ သတ်မှတ်ထားရှိစေရမည်။” ဒါကတော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီအထဲမှာ မူတွေကတော့ လူမှုရေး၌ တရားမျှတမှုရှိစေခြင်း မှ၊ စီးပွားရေးတရားမျှတမှုရှိစေခြင်း မှ၊ စီးပွားရေးတရားမျှတမှုရှိစေခြင်း မှ၊ နိုင်ငံရေးတရားမျှတမှုရှိစေခြင်း မှ၊ အဆင့် အတန်းတွင် ဆူကြူနိမ့်မြင့်မရှိ၊ ပကတိတူညီစေရမည့် မှ၊ ဥပဒေ သက်ရောက်မှုတို့တွင် ဆူကြူနိမ့်မြင့် မရှိ၊ ပကတိ တည်ငြိမ်စေရမည့်ပြင် တရားဥပဒေနှင့် သော်လည်းကောင်း၊ အများပြည်သူတို့ စောင့်စည်းအပ်သော အကျင့် သိက္ခာ နဲ့ သော်လည်းကောင်း မဆန့်ကျင်သမျှ ပြည်သူတို့ရဲ့ လွတ်လပ်ခွင့်များရရှိဖို့ မှ ၇-ခု ပါဝင်တယ်။ အဲဒီ ၇-ခုရဲ့ အခြေခံ သဘောတရား ၇-ချက်ပေါ်တွင် အခြေခံပြုပါလို့ ဒီအမှတ်(၄)က ဆိုခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

အမှတ်(၅)ကတော့ ဤဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် လူနည်းစုများအဖို့ လုံးလက်သော ကာကွယ်ချက်များ ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းထားရှိစေရမယ် ဆိုတာကတော့ သတင်က အချက် ၂ ချက်ထဲ သဘောမျိုးလိုက် သာမည့်လောက် ဆိုထား လိုက်တာ သီးလူနည်းစုတွေအဖို့လဲ လုံလုံ လောက်လောက် ထည့်သွင်းလာခဲ့ပါ ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးလောက် ဆိုလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်အချက်ကို ဘယ်လိုထည့်ပါ။ ဘာလုပ်ပါဆိုတာ ဒီအထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ ထည့်သွင်းပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် ဒီကိစ္စဟာ အထူးတလည်တိရေရေ လည်လည် ဆွေးနွေးစဉ်းစားရမယ့် အချက်တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒါတွင် မကသေးပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့အဖို့မှာ အထူး ရှင်းစေချင်တာက ဒီလူနည်းစုတွေအပေါ်မှာ အရှင်းဆုံးစိတ် ထားပါတယ်။ မလိပ်စာပတ်ဖြစ်စေ၊ မခြံရှုပ်လို့ဖြစ်စေ ဘယ်လိုဘဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်တို့ဟာ လက်တမ်းခြားအားဖြင့် လူနည်းစုတွေအပေါ်မှာ မတရားလုပ်ဖို့ဆိုတဲ့ ညံ့ညံ့ချက် စေတနာ အလျင်းမရှိဘဲနဲ့ ဘုတို့ပြောဆိုချင်တာ သူတို့တင်ပြချင်တာတွေ တင်ပြပြီးတော့က လုံလောက်တဲ့ ကာကွယ်ချက်တွေဟုတ်တယ် မဟုတ်ဘူး။ တရားသဖြင့် အခွင့်အရေးတွေ ဟုတ်တယ်မဟုတ်ဘူး။ ဒါတွေကို စိစစ်ပြီးတဲ့နောက် ရေရှည်လည်လည် ဆွေးနွေးခွင့်ရပြီးတဲ့နောက်မှ ကျွန်တော်တို့ သဘောတူညီလို့ဖြစ်စေ၊ ကျွန်တော်တို့ ဆုံးဖြတ်တဲ့အခါမှာ ဒီလောက်ဘဲရနိုင်မယ်။ ဒီထက်ပိုမရနိုင်ဘူးလို့ ပြောတဲ့အခါမှာ ဒီလိုဒုးရလည်လည် ဆွေးနွေးပြီးတဲ့အခါ ကျမှသာလျှင် သဘောတူလို့ဖြစ်စေ၊ အဲဒီလိုလုပ်ခဲ့ပါဘဲ။ ဒါမှာ လူနည်းစုတွေအတွက် ကာကွယ်ချက်များဆိုပြီး ပါရလောက်ဘဲ ပါတယ်။ တသီးတခြားဖော်ပြခြင်း မရှိခဲ့ပါဘူး။ ဒီအထဲမှာ အမှာသဘောဖြစ်တဲ့ ဒီအဆိုကိုတင်သွင်းတဲ့အခါမှာ အချစ်နဲ့ ဖန်တီးဖန်တီးဖန်တီးဖန်တီး အခြေအနေကို အနည်းငယ် ချဲ့ထွင်လို့လာပါတယ်။ အခုလက်ငင်းဖြစ်နေတဲ့ ဗမာပြည်ရဲ့ အခြေအနေအ

ရင် အခွင့်စည်း စည်းဝေးနေတဲ့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ကြီးဟာ အချုပ်အခြာ အာဏာပြည့်စုံတဲ့ လွှတ်တော်လို ယူဆရတယ်။ ဒီအတိုင်းလဲ ဆောင်ရွက်နေတယ်။ ဒီလိုဆောင်ရွက်နေတဲ့အခါမှာ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ကနေပြီးတော့ ဗမာပြည်ရှိ လွတ်လပ်ရေးကို ဆုံးဖြတ်ပြီးတဲ့ တကယ့်လက်တွေ့ရောက်တဲ့ အခါကျတော့ အာဏာဟာ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်အထဲမှာ မရှိသေးဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ မရှိသေးသလဲဆိုရင် အခု တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်နေတာ ဘိလပ်ပါလီမန်က အုပ်ချုပ်နေတယ်။

“သည်လို ဘိလပ်ပါလီမန်ကနေပြီး တိုင်းပြည်အပေါ်မယ် အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်တဲ့ သဘောမျိုးအဖြစ်နဲ့ စီးမိုးအုပ်ချုပ်ခြင်း ခံခန့်ရတော့ ဘိလပ်ပါလီမန်က အုပ်ချုပ်နေခြင်း ရပ်စဲပစ်ရမည်။ ရပ်စဲပြီးတဲ့နောက်မှာ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ဟာ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် နိုင်ငံတော်အဖြစ် ရောက်မယ်။ အခု ကျွန်တော်တို့ (The Status of the Constituent Assembly is that of a sovereign body) အဆင့်အတန်း အားဖြင့် တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်ဟာ အချုပ်အခြာအာဏာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ လွှတ်တော်လိုယူဆတယ်။ သို့သော်လည်း အာဏာပါဝင် ကျေတော့ မရှိသေးဘူး။ အခွင့်အရေးကတော့ မရှိသေးဘူး။

“ဥပမာ-တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ထဲမှာ ပြောတဲ့စကားတွေဟာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပြောဆိုနိုင်တယ်လို့ ကျွန်တော်ယူဆတယ်။ ယူဆထားပင် ယူဆငြားသော်လဲ (Legal sanction) ခေါ်တဲ့ ဥပဒေအခွင့်အရေး အာဏာရှိသေးလားဆိုတော့ဖြင့် မရှိဘူး။ အဲဒီအတိုင်းဘဲ ကျွန်တော်တို့ တင်သွင်းဆုံးဖြတ်တဲ့ကိစ္စတွေကိုလဲ ဆုံးဖြတ်တော့ ဆုံးဖြတ်နိုင်တယ်။ ဆုံးဖြတ်တဲ့နေရာမှာ ဘယ်ယူမှလာပြီး

နူးကားဆီးနိုင်ဘူး။ မနှောက်ယှက်နိုင်ဘူး။ လွှတ်တော်ထဲမှာရှိတဲ့ အမတ်တွေကလဲရင် ဘယ်သူမှမတားနိုင်ဘူး။ မနှောက်ယှက်နိုင်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင် ဆုံးဖြတ်နိုင်တယ်။ ဒီလွှတ်တော်မှာဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဥက္ကဋ္ဌကြီးဟာ ရှင်ဘုရင်ဘဲ။ သူ့အာဏာအရှိဆုံးဘဲ။ သူကနေပြီး ဟောဒီအစည်းအဝေး လုပ်တဲ့နေရာမယ် အဆုံးအဖြတ် သဘောမျိုးနဲ့ ကြည့်ရှုဆုံးဖြတ်သွားရမယ်။ သူ့အဆုံးအဖြတ်ကို ကျွန်တော်တို့ နားထောင်ရမယ်။

“အဲဒီတော့ကား ဒီလွှတ်တော်မှာ အမတ်တွေက ဘာမဆို ဆုံးဖြတ်ချင်တာဆုံးဖြတ်နိုင်တယ်။ ဆုံးဖြတ်ပြီးတဲ့နောက် ဆုံးဖြတ်ချက် အတိုင်း ဒီအတိုင်း ဖြစ်အောင်ဆိုတဲ့ ကိစ္စကတော့ ဒီအခါကျလို့ ရှိရင် ဘိလပ် ပါလီမန်က အဲဒီလိုလိုက်ပြီးတော့ ခင်ဗျားတို့ဘဝတွေကို ကျုပ်တို့အာဏာ လွှဲပါတယ်ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးနဲ့ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ ဖြစ်ဖြစ် ဘယ်လိုဥပဒေနဲ့ ဖြစ်ဖြစ် လုပ်ရလိမ့်မယ်။ အဲဒါကတော့ ရိုးရိုး နည်းအတိုင်း ဖြစ်ပုံကို ကျွန်တော် ပြောတာပါ။ ဒါက ဘယောက်နဲ့တယောက် တဦးနဲ့တဦး တနိုင်ငံနဲ့တနိုင်ငံ အကျယ် အကျယ် စကားမများကြဘဲနဲ့ မိတ်ဆွေ သဘောအားဖြင့် တဦးကို တဦး အာဏာလွှဲပြောင်းပေးမယ် အခြေအနေမျိုးကို ပြောပြခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

“အဲဒီတော့အဲဒီလို အာဏာ လွှဲပြောင်းတဲ့ကိစ္စမှာ စကားများပြီး အကျယ် အကျယ် ဖြစ်လာရင် အာဏာလွှဲပြောင်းမှုအခက်အခဲတွေ ပေါ်လာရင်တော့ ဒီပြင် တနည်းတလမ်း စဉ်းစားတန် စဉ်းစားရ လိမ့်မယ်။ ဒီလို စဉ်းစားတဲ့ အခါမှာ ဥပမာ- တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ကနေပြီးတော့ ကျုပ်တို့ဟာ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်တဲ့ အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်တဲ့ အတွက် ကျုပ်တို့ အဲဒီ အာဏာတွေကို

ယူရမယ်ဆိုပြီး အတင်းယူတဲ့ တနည်းလဲ ရှိပါသေးတယ်။ သို့သော်လဲ အခု အဆိုသွင်းတဲ့ ကိစ္စ ကတော့ ဒီလို အတင်းယူတဲ့ ကိစ္စကို ကျွန်တော် မတိုက်တွန်း သေးဘူး။ ဘာကြောင့် မတိုက်တွန်းသေးသလဲ ဆိုရင် တိုင်းပြည် တပြည်လုံးမယ် ဖြစ်နေတဲ့ကိစ္စ အခြေအနေတွေကို ထောက်ထား ပြီးတော့ အသာအယာ အားဖြင့် မိတ်ဆွေသဘောနဲ့ အာဏာလွှဲပြောင်း ယူထားနိုင်တဲ့ ကျွန်တော်တို့က အနည်းငယ် စောင့်ဆိုင်းပြီးတော့ ဒီအတိုင်း အကြည်အသာ အာဏာ လွှဲပြောင်းမှု ရအောင် လုပ်ရမယ်ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးနဲ့ ကျွန်တော်ဒီအဆိုကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အကယ်၍သာ ဒီလိုကြည်ကြည်သာသာ မိတ်ဆွေ သဘောမျိုးနဲ့ အာဏာလွှဲပြောင်းမှုကို မလိုလားဘူးဆိုရင် အခု ဒီတိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ကြီးမယ် ပထမဆုံး အဆိုတင်သွင်းကထဲက ကျွန်တော့်တို့ တမျိုးသွင်းလာခဲ့မှာဘဲ။ တယ်လို အဆိုသွင်းမလဲ ဆိုရင် ဒီအဖွဲ့ကြီးက ယာယီ အမျိုးသားအစိုးရ အားဖြင့် ဖွဲ့စည်းမယ်-ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့ ဖွဲ့စည်းမယ်။ အတင်းလုပ်စရာရှိရင် အတင်းလုပ်မယ်။ ကျုပ်တို့ ဒီလို လုပ်တဲ့အခါ ကျတော့ တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်နေတဲ့ အင်္ဂလိပ်အစိုးရနဲ့ ဆိုလိုရှိရင် အကျယ်အကျယ် မငြိမ်းဖွယ် အနည်းနှင့်အများ ဖြစ်ရမယ်။ လက်တွေ့အားဖြင့် ပြောရမယ်ဆိုရင် ဒီလို အငြင်း အခဲ မဖြစ်ချင်ပေမယ့် ဆယ်ရေးတရေး ကိုးရေးတရာ ဆိုသလို လုပ်ထားဖို့ လိုသေးတယ်။

“အဲဒီတော့ လက်တွေ့ပြင်ဆင် လုပ်စရာတွေ အပထားပြီး တခြားစဉ်းစား လိုက်မယ် ဆိုရင် အကျယ် အကျယ် မငြိမ်းဖွယ် ဆိုပြီး တယောက်နဲ့တယောက် အဲဒီလို အတင်းအကြပ် ရှောက်ပြီးလုပ်နေရမယ့် ကိစ္စမျိုးတွေ ဆိုတာ အမှန်အားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဘယ်သူ့ မဆို လိုလားမယ် မဟုတ်ဘူး။ လိုလဲမလိုလားအပ်ဘူး။

ပြည်သူ့ အခြေအနေတွေ အားလုံးကို ကြည့်ပြီး အကြည်အသာအားဖြင့် အာဏာလွှဲပြောင်းလို့ ရနိုင်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် မကောင်းဘူးလား။ ဒီလိုအကြည်အသာဖြစ်အောင်ဆိုပြီး ဒီအဆိုကို တင်သွင်းခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ ဒီအဆို သွင်းတဲ့အခါကျတော့ အာဏာလွှဲပြောင်းရင် အခုဖြစ်နေတဲ့ ကမ္ဘာ့ရဲ့အခြေအနေ အင်္ဂလိပ်အစိုးရရဲ့ အခြေအနေ အားလုံးကိုရဲ့ကြည့်ရင် အကြည်အသာ ဖြစ်မှာဘဲလို့ ယူဆရတယ်။ အနွေးနဲ့အမြန်ဘဲ။

“ဒီ အနွေး အမြန် ဆိုတဲ့ ကိစ္စဟာလဲ ကျွန်တော်တို့ လုပ်တဲ့ အပေါ်မှာလဲ တည်တယ်။ တခြားမှာလဲ တည်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ လုပ်တာက မြန်မြန်နဲ့ ကောင်းကောင်းမှန်မှန်ရှိပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ တစဉ်းတလုံး တညီတညာတည်း အင်အား တောင့်တောင့်တင်းတင်း နဲ့ဆိုလို့ရှိရင် ယူဆနိုင်တယ်။ သို့သော်လဲ တထစ်ချ မပြောလို့ဘူး။ အခုလဲ ဝလွတ်လပ်ရေးဆိုပြီးတော့ အဆိုထဲမှာ ဒီမူကိုထည့်လိုက်တဲ့ အခါမှာ အင်မတန် အနှောက်အယှက် တွေရတယ်။ ဒီအနှောက်အယှက်တွေ တွေလာတဲ့အခါကျတော့ ဒီအနှောက်အယှက်တွေကို စဉ်းစားပြီးတော့မှ ဒီအဆိုကို တင်သွင်းတဲ့အခါ အဆိုဟာ ရွေ့ကို ဘယ်လိုများ ဖြစ်မလဲဆိုတဲ့ အလားအလာများကို မတွေးရအောင် ဖြစ်နေတဲ့အခြေအနေကို ရောက်နေပါတယ်။ ဘာပြုလို့လဲ ဆိုတာ ဒီတိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်ကနေပြီး ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်အခြေခံဥပဒေကို ဆုံးဖြတ်ပြီးတဲ့နောက် အဲဒီအတိုင်း အတည်ဖြစ်ဖို့-မဖြစ်ဖို့ ဆိုတာဟာ ကျွန်တော်တို့ ဒီတိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်အဖွဲ့ကြီးက နေပြီးတော့ မိမိအဆင်အတန်းရှိနေတဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် အဆင်အတန်းကို စကားသဘောနဲ့ မဟုတ်ဘဲ ဥပဒေသဘောနဲ့ တကယ်လက်တွေ့ လက်ရောက် ဖြစ်သွားအောင် လုပ်မယ်ဆိုတဲ့ သန့်ဋ္ဌာန်ရှိတဲ့ လိုပါတယ်။

“အဲဒီလိုရှိနေမှသာလျှင် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ပြု လွတ်တော်
အဖွဲ့ကြီးထဲ ဆုံးဖြတ်ပေးတဲ့ ဆုံးဖြတ်ထားတဲ့အတိုင်း ဖြစ်မြောက်
အောင်လုပ်လို့ ပြင်ဆင်ပြီးသား ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။ ဒီလိုလုပ်လို့
ရှိရင်အမြင်နေတဲ့အတိုင်းဆိုရင်အာဏာလွှဲပြောင်းရေးမှန်ပတ်သက်
ပြီး အခက်အခဲတွေ အနည်းနှင့်အများ ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်လို့ထင်
တယ်။ ကျွန်တော် ဘယ်လိုရည်ရွယ်ချက်နှင့်မှ ဘယ်သူ့အပေါ်ဘယ်
လိုစိတ်ထားမှ မထားဘဲ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောဆို ချင်ပါတယ်။
အာဏာ လွှဲပြောင်းပေးတဲ့ ကိစ္စမှာဆိုလို့ရှိရင် တောင်တန်းဒေသ
ဆိုင်ရာကိုယ်စားလှယ်တွေကို အသုံးချမှာဘဲဆိုတာကို ကျွန်တော်က
ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောထားလို့ပါတယ်။

“ဘာပြုလို့လဲဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ အခု နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်း
အုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ ရေးဆွဲသည့် နေရာမှာ အခက်အခဲတွေ
ဘယ်လိုလွတ်မြောက်အောင် ဖန်တီးဘို့ဆိုတာ ဒီအရေးကိစ္စတွေက
လဲရင် တခြားဘာမှမရှိဘူး။

“မြန်မာပြည်မမှာဆိုရင် သူတို့က ကျွန်တို့ကို မြှောက်ပေးမှာဘဲ၊
တောင်တန်း ကိုယ်စားလှယ်တွေကိုလဲမြှောက်ပေးမယ်။ ကျွန်တော်
တို့ကတော့ အားလုံးကို စဉ်းစားပြီးသားဘဲ၊ ဘယ်သူ့ထဲ ဘယ်သူ့ကို
မြှောက်ပေးမြောက်ဖူး၊ ကျွန်တော်တို့အဖို့မှာ ကျွန်တော်တို့ သွားရ
ယော်လမ်းကို မှန်မှန်ချည်းသွားမယ်။ ရှုပ်လို့လဲ ရမှာ မဟုတ်ဘူး၊
ချောက်လို့လဲ ရမှာမဟုတ်ဘူး၊ ဘယ်လိုလုပ်လုပ် သွားမယ် ဆိုသည့်
လမ်းအတိုင်း မှန်မှန်ကြီးသွားမယ်။ နောက်ဆုံး တနေ့မှာ ကျွန်တော်
တို့ရဲ့ စိတ်စေတနာအရင်းခံနဲ့ လုပ်ကိုင်သွားတာကို ရှုပ်ချင်သူတွေ
ရှိရင် သဘောအတိုင်း ရှုပ်နိုင်ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကတော့
ကျွန်တော်တို့ သဘောအရ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း သွားရမှာဘဲ။

“သွားတဲ့ အခါမှာလဲ ဘယ်လိုအခက်အခဲနဲ့တွေ့တွေ့ အခက်အခဲ
တွေကို ကျော်နင်းသွားမယ်။ ချောက်ရင်လဲ ကျွန်တော်တို့မကြောက်
ဘူး။ မြောက်ရင်လဲ မမြောက်ဘူး၊ ချော့ရင်လဲ မပျော့ဘူး၊ လမ်း
မှန်အတိုင်း မှန်မှန်သွားမယ်။ လိုလားသည့် ပန်းတိုင်ထိအောင် သွား
မယ်။

“သည့်လို သွားတဲ့ အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ အတွက်တော့
စဉ်းစားပြီသား၊ ဆုံးဖြတ်ပြီးသားရှိလို့ ရွှေကို ဘယ်လိုအခက်အခဲ
တွေ တွေ့အုံးမယ်၊ ဘယ်လို ဖြစ်မယ်ဆိုတာကို စဉ်းစားပြီးသား
ဖြစ်တယ်။

“ သို့သော်လဲ ကျွန်တော်တို့ တောင်တန်း ဒေသ ဘက်က
မိတ်ဆွေတွေ ရှမ်း၊ အစရှိသည်ဖြင့် အားလုံးကို ပြောချင်တာက
မိတ်ဆွေ သဘောသာမက သွေးချင်းသားချင်း ဆိုရင်လဲ မှန်ပါ
တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် ရှေးကထဲက ဗုဒ္ဓဗင်္ဂအရ မောင်ဂိုလီယန်
အဆက်အနွယ်က ဆင်းသက်လာသည့် လူမျိုးများဖြစ်တယ်။ အဲဒီ
သွေးချင်းသားချင်း တူညီကြသည့် လူတွေနဲ့ မတူညီကြသည့်လူတွေ
မှာ ဘယ်သူကနေပြီး ဘယ်သူရဲ့အပေါ်မှာ စေတနာပိုမယ် ဆိုတာ
ကို သေသေချာချာ စဉ်းစားဘို့လိုတယ်။

“နောက်ပြီး တချက် ကျွန်တော်တို့က နေပြီ၊ ဧရာ ဆောင်ရွက်
နေသော ကိစ္စဟာ ခင်ဗျားတို့ တောင်တန်းနယ်ထဲ လူတွေအတွက်
ကောင်းကျိုးအတွက်လား၊ ဆိုးကျိုးအတွက်လား စဉ်းစားဖို့ လိုပါ
တယ်။

“လွန်ခဲ့သော လေးငါးလတုန်းက ဘာမှ အခြေအနေ မရှိသေး
သော တောင်တန်းဒေသ နယ်တွေကို အခြေအနေတွေရေးရာရာ
နှင့် ဖြစ်အောင် ဝင်ရောက် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခဲ့တယ်။

“နောက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ထဲရောက်အောင်လဲ ကျွန်တော်တို့ဘဲ ဝင်ရောက်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခဲ့တယ်။”

“သည်လို လုပ်လာခဲ့တာတွေဟာ ကျွန်တော်တို့စောနာနာနဲ့ လုပ်တာလား၊ ဝေဒနာနဲ့ လုပ်တာလား၊ ခင်ဗျားတို့ စဉ်းစားဖို့ လိုတယ်။”

“အမှောင်ထဲက နေပြုံး အလင်းရောင်ထဲ ရောက်အောင်ဆောင်ရွက်လာတာကို အလင်းရောင်က အမှောင်ထဲကို ပြန်ရောက်အောင် ပြန်သွားချင်တယ် ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့မှာ တားပိုင်ခွင့် မရှိဘူး။”

“ကျွန်တော်တို့ မြင်တဲ့အတိုင်း ပြောရရင် ဆွေချင်း မျိုးချင်း သွေးချင်းသားချင်း ဝတ္တရားရှိလို့ ရှိသလို ဆောင်ရွက် လာခဲ့တယ်။ အလင်းရောင်က အမှောင်ထဲကို ပြန်သွားချင်တယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ အဖို့မှာ မတတ်နိုင်ဘူး။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ တယ်အထိ စေတနာတွေရှိတယ်ဆိုတာ အခြေခံဥပဒေ ရေးတဲ့သည့်နောက်မှာလဲ စိတ်ကူးထားတာတွေ အမြောက်အမြား ရှိပုံသေးတယ်။”

“အဲသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေဆိုတာဟာလဲ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် လူတွေ့ရဲ့စေတနာ၊ လူတွေ့ရဲ့ရည်ရွယ်ချက်၊ လူတွေ့ရဲ့ လိုလားချက်အားလုံးကို ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ ကုန်စင်အောင် မထည့်နိုင်ဘူး။ ဘယ်ဥပဒေမှာမှ ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှိသည့် ဥပဒေမျိုးမရှိနိုင်ဘူး။”

“(Not consttution in the world. is perfect.)”

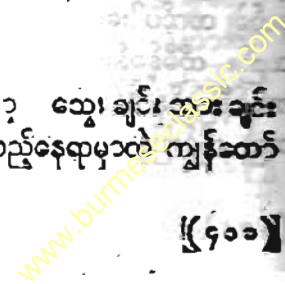
“ကမ္ဘာတဝန်းလုံးမှာရှိတဲ့ ဘယ်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေထဲမှာမှ ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှိတဲ့ ဥပဒေရယ်လို့ မရှိဘူး။ အမှားအယွင်း မရှိသော ဥပဒေရယ်လို့ လုံးဝမရှိသေးဘူး။”

“ဒီတော့ကာ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံဥပဒေထဲမှာ လိုသမျှအချက်တွေကို အကုန်လုံး ကျွန်တော်တို့ မထည့်နိုင်ဘူး။ တချို့ဟာတွေကို ထည့်

နိုင်ငံရေးမယ့် တချို့ဟာတွေကို မထည့်နိုင်ဘဲရှိတယ်။ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေကို လုပ်တဲ့နေရာမှာလဲ (The letter of the Constitution and the spirit of the Constitution) ၂-မျိုးရှိတယ်။ ဥပဒေမှာ စာလုံးအတိုင်း လိုက်ပြီးတော့ ကပ်သီးကပ်သတ် ဝိနည်းလွတ်ရဲ့သလား ဆိုတဲ့ ကောက်တဲ့နည်းကတမျိုး၊ အဲဒီဥပဒေကို လုပ်လိုက်တဲ့အခါ တွန့်အား (Spirit of the Constitution) ကျွန်တော်တို့လို စောနာနာစိတ်ထား အတိုင်း လုပ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ ဥပဒေကို ဖတ်လိုက်တဲ့အခါမှာ ဒီဟာ လူမျိုးအချင်းချင်း နိုင်နိုင်လို့ ပြည့်ညီညွတ်ညွတ်နဲ့ ပေါင်းသင်းသွားပြီးတော့ကာ အလုပ် ထုပ်ဖို့ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပါလာလို့ အဲဒီလို (spirit) စိတ်ထားသဘောထားမျိုး ပေါ်လာအောင် ရေးဆွဲသည့် ဥပဒေမျိုး ဆိုလို့ရှိရင် ဒီဥပဒေမျိုးအရ အဲဒီဥပဒေမျိုးလို စိတ်ဓာတ်အရ (Spiriti of the Constitution)။”

“ကျွန်တော်တို့ ဒီစိတ်ဓာတ်အတိုင်း နောက်အလုပ်လုပ်သွားသည့် အခါကျတော့ (Extra Constitutional Standing and convention) ဒီဥပဒေတွေအပေါ်မှာ တယောက်နဲ့ တယောက် နားလည်ပြီး ယုံယုံကြည်ကြည် လုပ်သည့်လုပ်ငန်းတွေ၊ နောက်ပြီး ထုံးတမ်းစဉ်လာတွေ အမြောက်အမြား လုပ်ငန်း၊ ဒီအခါကျလို့ရှိရင်လဲ ကျွန်တော်တို့ စောနာနာတွေကို တွေ့ရပုံလိမ့်မယ်။ သို့သော်လဲ အခုအထိ ကျွန်တော်တို့ပြုလာသည့် စောနာနာတွေလဲ သိစေချင်တယ်။”

“ဒီတော့ကာ ကျွန်တော်တို့ကတော့ သွေးချင်း သားချင်း အဖြစ်နဲ့ ဒီလိုစေတနာပြုခဲ့တယ်။ ဒီလိုပြုသည့်နေရာမှာလဲ ကျွန်တော်

တို့ အမှောင်က အလင်းရောင် ရောက်သည်ထက် ရောက်အောင် စေတနာသန်သန်နှင့် လုပ်ခဲ့တာပါ။ အလင်း ရောင် က နေ ပြီး အမှောင်သွားစေလိုသည့် စေတနာမရှိပါဘူး။

“သို့သော်လည်း အလင်းရောင်ကနေပြီး အမှောင်ကို သွားချင် လို့ ရည်ရွယ်နေတဲ့လူတွေလဲ ရှိနေပါတယ်။ တနေ့က စာတစောင် ဖတ်လိုက်ရပါတယ်။ နယ်တနယ်က အင်္ဂလိပ် လက်အောက်ခံနဲ့ ပြီး လွတ်လပ်တဲ့ ဗမာနိုင်ငံထဲမှာ မနေချင်ဘူးတဲ့။ အဲဒီလို အစီရင်ခံစာ မျိုး ကျွန်တော်တွေရတယ်။ တွေ့ရတော့ကာ ဒီလို အင်္ဂလိပ် လက် အောက် နေချင်ကြတယ်ဆိုရင်လဲ သဘောဘဲ။ ကျွန်တော် တို့ က မတာဆီးပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ အင်္ဂလိပ် လက်အောက်မှာ လဲမနေချင်ဘူး။ ဘယ်လူမျိုးဘယ်လိုနိုင်ငံခြား လူမျိုးလက်အောက် မှာမနေချင်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေချင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ်အလင်းကျေညာလိုပါတယ်။ အဲဒီတော့ အဲဒီလို လွတ်လပ်တဲ့ နိုင်ငံအဖြစ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ -နေနိုင်အောင်ဆိုပြီးတော့ ဒီအဆို ကို တင်သွင်းတဲ့ အခါမှာ အလင်းရောင်ထဲမှာ နေချင်ကြတဲ့ လူတွေဟာ ကျွန်တော့်အဆိုကို ထောက်ခံပါ။ အလင်းရောင်ကနေပြီး အမှောင်ထဲကိုသွားချင်ကြတဲ့လူတွေကတော့ သဘောအတိုင်းပါတဲ့ ဆိုတာဒီအဆိုကို တင်သွင်းရင်း ကျွန်တော်ပြောခဲ့ပါတယ်။”

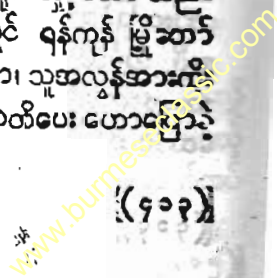
အထက်ပါ မိန့်ခွန်းအရ လွတ်လပ်သောပြည်ထောင်စု၊ မြန်မာ နိုင်ငံသည်ထောင်ရာတွင် (၀၁) လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲရာတွင် နယ်ချဲ့ လက်ပေးစေများ မည်မျှ ခြေရှုပ်ခဲ့ကြသည်ကို သိသာနိုင်ပါ သည်။ ထိုမိန့်ခွန်းတွင် မပါသည့်ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို ဖော်ပြလိုပါသည်။ ကရင်နီပြည်နယ်(ယခုကယားပြည်နယ်)မှ ကိုယ်စားလှယ်နှစ်ယောက် သည် တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော် အစည်းအဝေးတက်ရန် ရန်ကင်းမြို့သို့

ကရင်နီပြည်နယ်မှာ လွတ်လပ်ပြီးသား ပြစ်တယ်။ အစည်းအဝေးကိုတက်ရန်မလို”ဟု ပြောတာ ပြန်သွား ကြသည်။ ထိုစဉ် များမကြာမီ အခြားကိုယ်စားလှယ်နှစ်ဦးရောက် ရှိသကား တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်အောင် ရွက်ကြသည်။ ဗမာအချို့အပါအဝင် နယ်ချဲ့လက်ပါးစေများ နှိ ယိုးနေသည့်ကြားမှ အောင်ဆန်း၏ အောင်မြင်မှုတစ်ရပ်ပင်။

+ + +

တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများကတဖက်၊ အစိုးရလုပ်ငန်း များကတဖက်နှင့် အောင်ဆန်းသည် နားရသည် မရှိပါ။ နေ့စဉ် အနည်းဆုံး ၁၆ နာရီလောက် အလုပ်လုပ်ရသည်။ မည် မှ တစ်စိတ်ရောက်ပါ ပင်ပန်းစေကာမူ သူသည် အလျှင်း ဂရုမစိုက်၊ သူ၏ တရုတ်ဘာသာသောရည်မှန်းချက် အောင်မြင် ရေး အတွက် အာ ဇောက်ချလုပ်သည်။ ထိုရည်မှန်းချက်မှာ ကျွန်ဖြစ်နေသောအခိုင်ငံ ကို ကယ်တင်ရန်ဖြစ်သည်။ သူသည်အစားအသောက်ကိုလည်း ဂရု မစိုက်(တခါတရံ ပဲပြုတ်နံ့ပြားနှင့်သာ ပြီးရသည်။) ကျန်းမာ ရေး ကိုလည်းဂရုမစိုက်၊ လုံခြုံရေးကိုလည်း ဂရုမစိုက်ပေ။

သူသည် လူထုအားကို အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်သည်။ ဆင်ပြောင် ကြီးအမြီးကျမှတစ် မဖြစ်စေရန်(၀၁) လွတ်လပ်ရေးရခါနီးမှ လွတ် မသွားစေရန် လူထုကို အမြဲဟောပြော စည်းရုံး လှုံ့ဆော် သည်။ ၁၉၄၇-ခု ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ရန်ကင်း မြို့တော် ခန်းမ လေသာဆောင်မှနေ၍ သူ့အလွန်ချစ်သော၊ သူ့အလွန်အားကိုး သော ပြည်သူလူထုအား နောက်ဆုံးအကြိမ် သတိပေး ဟောပြောခဲ့

သည်။ ထိုမိန့်ခွန်းမှ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များကို အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

“အစတုန်းက တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်အမတ်တွေကို ဂိုယ့်နယ် ဆိုင်ရာ ဖရိသတ်ကို တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်မှာ ဘာတွေလုပ်နေ တယ်ဆိုတာ အစီရင်ခံစာ စီစဉ်ခဲ့တယ်။ အခြားတိုင်းပြည်တွေမှာ လွှတ်တော်အမတ်တွေကို တင်မြှောက်လိုက်တဲ့ အခါ လွှတ်တော် အမတ်တွေဟာ အစည်းအဝေး မရှိတဲ့အခါမှာ ဂိုယ့်နယ် ဂိုယ့် ပြန်ပြီး လွှတ်တော်မှာ ဘာတွေလုပ်တယ်ဆိုတာကို အခြေအနေ အရပ်ရပ် အစီရင်ခံရခြင်းစံရှိခဲ့တယ်။ အဲဒီထုံးစံမျိုးအတိုင်း မမာ ပြည်မှာလဲ ဖြစ်စေချင်တဲ့အတွက် ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်က နယ်အသီးသီး ကို လွှတ်တော်အမတ်တွေ ပြန်ပြီး အစီရင်ခံတဲ့ အစည်းအဝေးတွေ လုပ်ပဲ၊ လှိုင်းပြာတဲ့အခါ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်အမတ်တွေဟာ ဂိုယ့် နယ်တိုင်းမှာ ပြန်ပြီး အစီရင်ခံကြတဲ့ နိုင်ငံရေး ရှင်းလင်းပွဲများ လုပ်ခဲ့ကြတယ်။”

“ယနေ့လဲ ရန်ကုန်တိုင်းမြို့လုံးအတွက်ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော် နဂိုက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ယနေ့ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရေးရှင်းတမ်းဟာ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌအနေနှင့် မဟုတ်ဘဲ ရန်ကုန်မြို့နယ် တနယ်က ဟင် မြောက်လိုက်တဲ့ အမတ်တယောက်အနေနှင့် တိုးပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် မှာ ဘာတွေလုပ်တယ်ဆိုတာ နယ်သူနယ်သားတွေသိရအောင် အစီ ရင်ခံဖို့ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်ထားပြီး ပြောဖို့တဲ။”

“ကနေဒါ တောင်အာဖရိက စတဲ့ နိုင်ငံတွေကတော့ သွေးတူ သားတူဖြစ်တယ်ဆိုပြီး အကုန်လုံးမျက်နှာပြုတွေဖြစ်ကြတော့ သူတို့ အဖို့ အင်္ဂလိပ်ရှင်ဘုရင်က သူတို့ဘုရင်အဖြစ်ထားကြတယ်။ ဒီမိုကရေစီ သဘောကတော့ အင်္ဂလိပ်ရှင်ဘုရင်ထားပြီး အင်္ဂလိပ်နဲ့ တအိမ် ထောင်ထဲ သဘောထားပြီးနေခဲ့တဲ့ဟာတဲ။ ဥပဒေသဘောအားဖြင့်

မျိုးတူရင် သူတိုင်းပြည်သူအုပ်ချုပ်သွားတယ်။ အဲဒီလို အင်အားစု အခါမှာ တိုင်းပြည်မှာရှိတဲ့ လွှတ်တော်တွေဟာ အာဏာရှိတယ်။”

“ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တိုင်းပြည်မှာ ကျွန်တော်တို့အဖိုးရတ ဣန္ဒြေ လုပ်တဲ့နေရာမှာ လုပ်နိုင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဆင့်အတန်းမှာ ကျွန်တော်တို့အာဏာရှိတဲ့ အဆင့်အတန်းမဟုတ်ဘူး။ နိုင်ငံရေး ဆက်သွယ်တဲ့ နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ကို တခြားနိုင်ငံစ မေ့တဲ့အခါမယ် သမတ နိုင်ငံလား။ လွတ်လပ်သော နိုင်ငံလား။ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံလားလို့မေးရင် ဘယ်လိုဖြေရမလဲ မသိဘူး။ ဘယ်လို ခေါ်ရမလဲဆိုတာ ပြန်ဖြေရရင် အစိုးရရှိ အခြေအနေအရ ဝေရ ရာလို့ မခံနိုင်ကြောင်း ပြောရမှာတဲ။ အဲဒီနိယာမပြည်မှာတော့ ဩဇာ လမှာ ဒီမိုကရေစီဖြစ်သွားရင် သူတို့အစိုးရအဆင့်အတန်းမှာ ကျွန်တော်တို့ အစိုးရ အဆင့်အတန်း ထက် မြင့်သွားမယ်။ သူတို့နယ်တွေမှာ ခေါ် လာမယ့် တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်တွေမှာ အချုပ်အခြာ အာဏာနဲ့ ပြည့်စုံမယ့် လွှတ်တော်တွေဖြစ်မယ်။ အဲဒီတိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် အရေးဆုံးမယ့်ဥပဒေကို ချက်ချင်းအတည်ဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်တဲ့ အခြေ အနေရှိမယ်။ အဲဒီလို အဲဒီနိယာမပြည်က တပန်းသာတာရွဲ့မယ်။ အဲဒီ နေရာမှာ (ဗမာပြည်) တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော်ဟာ အချုပ်အခြာ အာဏာ မရသေးဘူး။ အချုပ်အခြာအာဏာကိုရအောင် လုပ်တဲ့ နေရာတွေလဲ ရှိပါသေးတယ်။ ဥပဒေသဘောပြောရရင် အချုပ် အခြာအာဏာ မရသေးဘူး။ အချုပ်အခြာအာဏာသဘောဖြစ်တဲ့ အဆင့်အတန်းကိုတော့ ရတယ်။”

“အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ လွတ်လပ်ရေးကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ကြီးက ၁၉၄၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှာ လျှင်ပထ ပထမဦးဆုံး ညီလာခံသဘင်ကြီးက ဗမာပြည်ဟာ လုံးဝလွတ်လပ်

ရေးလိုချင်တယ်။ ဘယ်လို အဆင့်အတန်းမှ မလိုချင်ဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာ သိတဲ့အတိုင်းပဲ။ လွန်ခဲ့တဲ့ မေလက ဖဆပလ ပြင်ဆင်မှု ပဏာမညီလာခံသဘင်မှာ အချုပ်အခြာ အာဏာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့သမတနိုင်ငံ ထူထောင်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်မှာ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် တင်သွင်းဆုံးဖြတ်ခဲ့တဲ့ အချုပ် အခြာ အာဏာနဲ့ပြည့်စုံတဲ့ သမတနိုင်ငံ ထူထောင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးပြီ။

“ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်က အလုပ် လုပ်တာဟာ အင်မတန် ရှင်းတယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်တဲ့အတိုင်း လုံးဝ လွတ်လပ်ရေး ရအောင်လုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တဲ့အတိုင်း၊ တိုင်းပြည်ကသိတဲ့အတိုင်း တနှစ်အတွင်း လုံးဝ လွတ်လပ်ရေးရအောင် လုပ်နေတာပဲ။ တနှစ်လဲမစေ့သေးဘူး၊ တနှစ်ဆိုသော်လဲ အလျော့ အပေါ့ နည်းနည်းပါးပါးရှိမယ်။

“တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်က ဗမာပြည် လုံးဝ လွတ်လပ်ရေးရအောင် မလုပ်နိုင်လို့ရှိရင် ကတိဖျက်တယ်။ မပြောနိုင်တယ်။ တစ်ဖန် အချိန်အခါက လွတ်လပ်ရေးကို စောင့်စောင့်၊ ရမ်းရမ်း၊ ရအောင် ကြိုးစားနေတယ်။ လုပ်ငန်းကို အောင်မြင်သည် မအောင်မြင်သည်ကို ယခုအခါ မပြောနိုင်သေးဘူး။

“လုပ်ငန်းမပြီးသေးဘူး၊ ခင်ဗျားတို့ပြီးတဲ့နေ့မှာ အောင်သလား၊ မအောင်သလား တွေ့ရမယ်။ ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်က ဘယ်လိုအဖွဲ့ချုပ်လဲဆိုတာ မြင်လာရမယ်။ ယခုအခါ ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ် မပြောလိုဘူး။ ဖဆပလအဖွဲ့ချုပ်ဟာ သေ့ဖျတ်ပြီး လုပ်တာမရှိဘူး။ သို့သော်လည်း အဲဒီလို လွတ်လပ်ရေးရအောင် လုပ်တဲ့နေရာမှာ အလွယ်ဆုံးအအေးဆုံး အကောင်းဆုံးနည်းနဲ့ရအောင် ကျွန်တော်တို့ လုပ်နေတယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ဘာအပြစ် ပြောစရာရှိသေးလဲ၊ ဘယ်သူတွေက ဘာကြောင့် အပြစ်တင်ရသလဲ၊ အဲဒီလိုလုပ်တဲ့နေရာ

မယ် ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်က ဒီဒီနီယံဘဲ လက်ခံတော့မလိုလို ပြောဆိုရေးသားနေကြတယ်။ ခင်ဗျားတို့ တိုင်းပြည်က ယုံချင် ယုံနိုင်တယ်။ မယုံချင် နေနိုင်တယ်။

“ဒီဒီနီယံကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောတဲ့ လူတွေ ရေးတဲ့လူတွေဟာ နားလည်လို့ ပြောတာရေးတာ မဟုတ်ဘူး။ ဗမာပြည်မှာ နိုင်ငံရေးသမားတွေ သတင်းစာဆရာတွေ လုပ်နေပြောနေတာတွေဟာ ဘယ်လိုနားမလည်တာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ နားမလည်ဘူးလို့ ပြောလိုက်တော့ ခံချင်မှာမဟုတ်ဘူး။ မခံချင်လောက်အောင် မှန်နေတာ မခံချင်ဖြစ်တာပဲ။ အဲဒါကို ကျွန်တော်က ရဲရဲကြီး ပြောလိုက်တယ်။ အဲဒီလို လုပ်တဲ့ နိုင်ငံရေးသမားနဲ့ သတင်းစာ ဆရာတွေ အများကြီး ရှိတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ဒီကိစ္စကို အချိန်ရရင် အထက်စဉ်လိုလို နေ့စဉ် နေ့တိုင်း လိုလို တိုင်းပြည်ကို အမြဲရှင်းပြ ချင်တယ်။ အချိန် မရလို့ မရှင်းနိုင်ဘူး။ အဲဒီအထဲ ခင်ဗျားတို့ သေသေချာချာ သတ်ထားစေချင်တာက ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ်ဟာ ဘယ်လို အောင်လဲ ဆိုတာလဲရာဇဝင်နဲ့ ပြန်ကြည့်စေချင်တယ်။ လူတွေကိုလဲရာဇဝင်နဲ့ ပြန်ကြည့်စေချင်တယ်။ ဗမာပြည်မှာ ရှိတဲ့ နိုင်ငံရေးအဖွဲ့ တွေဆို နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ မာတိကာကို တင်ပြီး စဉ်းစားကြပါ။ ဘယ်လိုလူတွေ ဘယ်လိုအဖွဲ့တွေဆိုတာ စဉ်းစားကြပါ။

“လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ကစပြီး လွတ်လပ်ရေး စခန်း ဘယ်အထိ တက်လာသလဲ အစရှိသဖြင့် အချက်အလက်တွေ မြင်ရမယ်။ ထိုင်းပြည် ပြန်လည် ထူထောင်ရေးမှာ တဆင့်တက် သလား။ လွတ်လပ်ရေးမှာ တဆင့် တက်လာတာတွေ ရက်များမကြာမီ မြင်ရမယ်။ ကျွန်တော်တို့ အစိုးရနဲ့ ဟိုတုန်းက အစိုးရတွေကို ယှဉ်ကြည့်ရင် မတူဘူးဆိုတာ ကျွန်တော် ရဲရဲကြီး ပြောရတယ်။ ယခု အစိုးရအဖွဲ့မှာ ယဉ်စား

www.burmeseclassic.com

ထိုလူ မရှိဘူး။ ယခင်အစိုးရတုန်းက ကျွန်တော် တိတိလင်းလင်းပြော
ခဲ့တယ်။ လပ်စားတဲ့လူတွေ ရှိတယ်။ ဒီလူတွေရဲ့ ပါတီပြန်ပြီး အာဇာ
နာအောင် လုပ်နေတာကို ထောက်ခံနေရင် တိုင်းပြည်ရဲ့ ရန်သူ
နဲ့ပါတီ (၁) ဖြစ်မယ်ခင်ဗျားတို့ ထောက်ခံရင် ခင်ဗျားတို့ လည်ပင်း
ကြိုးတပ်ရာ ရောက်မယ်။

“ကျွန်တော်တို့ အစိုးရဟာ တိုင်းပြည်လူထုက ထောက်ခံလို့
ဖြစ်လာတဲ့ အစိုးရဖြစ်တယ်။ တိုင်းပြည်လူထုက မကြည်ညိုဘူးလို့
သိလာတဲ့တနေ့မှာ တွယ်တပ်မနေဘူး။ ထွက်ပေးမယ်။ သို့သော်
တနှစ်လောက် စောင့်ကြည့်တဲ့ အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လို
လူစားလဲ ဆိုတာ သိလိမ့်မယ်။ ရာဇဝင်မှာ အဆခံမယ့် လူစား
မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ကိုယ်တိုင်သိမယ်။

“လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါမယ် အခွင့်အရေးတွေ ပိုလာတာရှိမယ်။
တာဝန်လဲ ပိုသာမယ်။ ဒီတိုင်းပြည်ကို အင်္ဂလိပ်က အုပ်ချုပ်နေတုန်း
အခါမှာ ဗမာပြည် ကာကွယ်ရေး အတွက် အင်္ဂလိပ်ရဲ့ တာဝန်ဘဲ။
ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေးရတဲ့ အခါမှာ ဗမာပြည် ကာကွယ်တို့ရာ
ဗမာတွေရဲ့ အဓိကတာဝန် ဖြစ်လာမယ်။ ဟိုတုန်းကလို အေးအေး
ဆေးဆေး မဖြစ်တော့ဘူး။ တိုင်းပြည် ကာကွယ်တို့ ဗမာပြည်မှာ
စစ်သားတွေလိုလာမယ်။ အဲဒီအခါ ဗမာတိုင်း အရွယ်ခံထက်သူ
တိုင်း ကျန်းမာရေးနဲ့ ပြည့်စုံသူတိုင်း စစ်မှုထမ်းဖို့ လုပ်ရမယ်။
ခင်ဗျားတို့ တိုက်ချင်လဲတိုက်၊ မတိုက်ချင်လဲ တိုက်ရမယ်။ ဒါမှ
လွတ်လပ်ရေးတာဝန် ကျေမယ်။

“လွတ်လပ်ရေး ရတဲ့အခါ ယိုးဒယားလိုဖြစ်ချင်သလား၊ တူရကီ
လို ဖြစ်ချင်သလား၊ အိုင်ယာလန်လို ဖြစ်ချင် သလား၊ ဆိုဗီယက်
ရှုရှားလို ဖြစ်ချင်သလား။ ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေး ရတဲ့ အခါမှာ

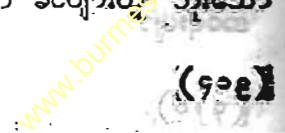
ပြန်လည်ထူထောင်ရေး စီမံကိန်းများကို အမျိုးမျိုးသော နည်းများ
နဲ့ လုပ်မှ...

“ခပ်ခိုင်းရိုင်း ဗမာစကားပြောရရင် အတော့ကို ပြောအောင်ကြီး
စားလုပ်ကိုင်မှု အနှစ် ၂၀-ကျော်လောက်ကြာမှ ဗမာပြည် ဆာရှို
ရောက်မယ်။ လေ့ပ်လို့ရှိရင် ယိုးဒယားတောင် မိုမှာမဟုတ်ဘူးအခြား
လွတ်လပ်သော တိုင်းပြည်များမှာ ခြေတလမ်း၊ လှမ်းရင် တိုက်ထ
ခြေ ၄-၅-လှမ်း၊ လှမ်းနိုင်မှ တော်ရုံ ကျမယ်။ အဲဒီလို ထောင်ရင်
ဟိုလူလားလဲ မျက်နှာချိုသွေးရ၊ ဒီလူလားလဲ မျက်နှာချို သွေးရ
ဖာသည့်နိုင်ငံ ဖြစ်မှာဘဲ။

“ကိုယ်လိုချင်တဲ့ ပန်းတိုင် ရောက်အောင် လုံ့လ ဝီရိယနဲ့ကြိုးစား
လုပ်ကိုင်တို့ လိုတယ်။ ဗမာ့ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ဟာ ကျွန်တိုင်းပြည်ခင်တို့
အတိုင်းပုသိမ်ဘက် လေ့ပြုံးပဲ့တပဲ့မှာ မြင်ရသလို လှေတင်အင်
အနည်းငယ်နိုင်လိုက်၍ ပန်းတိုင်သို့မဝင်သေးခင် လှေဘက်ကိုမြှောက်
သလို ဗမာစိတ်ဓာတ်ဟာ အောင်မြင်ခြင်းသို့ မရောက်ခင် စိတ်
လျော့ပေါ့တတ်မှုရှိတယ်။ ဒီလိုစိတ်ထားမျိုး မထားဘဲ ခွံခွံနိုင်နိုင်
မလျော့တမ်း လုပ်တို့ တိဘီလင်းလင်း သတိပေးခဲ့မယ်။ ဗမာပြည်
မှာ လူမျိုးအချင်းချင်း မကွဲဘို့၊ လူငယ်ပိုင်းဖြစ်သော လက်ဝဲသမား
အချင်းချင်း မကွဲဘို့ သတိပေးလိုက်မယ်။

“နိုင်ငံရေးသမား ခြေထိုးမှုကို ယောင်မှားသွားလို့ ဝိုင်းရင် ခင်ဗျား
တို့ လွတ်လပ်ရေးမရဘဲ အိန္ဒိယပြည်လို အင်္ဂလိပ်ပေးသမျှ ဧကန်
မနေနိုင်ဖြစ်လိမ့်မယ်။ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဗမာ
ပြည်ဟာ မိအေးနှစ်ခါနာဆိုသလို စစ်ဒဏ်နှစ်ကြိမ် ခံခဲ့ရတဲ့အတွက်
ကျားသန်းရောင်းဝယ်ရေးများ ပျက်စီးခဲ့ရတယ်။ ဗမာပြည်မှာ အကျွန်
သောက်ကုန် အသုံးစရိတ် ကြီးမြင့်ခြင်းဟာ ခင်ဗျားတို့ ဘူးသော

လအော သုံးမှုကြောင့် ဖြစ်တယ်။ ခြိုးမြဲသင့်တဲ့နေရာ ခြိုးခြံ၊ ကိုယ် အိမ်မှာ စိုက်စားသင့်တာ မစားဘဲ နိုင်ငံခြားက သွင်းကုန်ပေါ့မှာ မှီစားလိုတဲ့အတွက် ဈေးကြီးတယ်။

“ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းတယောက် ဖောက်ပြန်တာ ရှိမယ်၊ အဖွဲ့ အနေနဲ့ အယ်တော့မှမလုပ်ဘူး။ ဖဆပအဖွဲ့ချုပ်က စေတနာကောင်းနဲ့ လွတ်လပ်ရေးရုပ်လုံး၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးရုပ်လုံး ဖော်နေတယ်။ အဲဒီလိုရုပ်လုံးဖော်ရာမှာ အကောင်းဆုံးနဲ့ အအေးဆုံးနဲ့ လုပ်နေ တယ်။ နောက်ဆုံးနည်း အေးအေးနဲ့မရရင် ရတဲ့နည်းနဲ့လုပ်ရမယ် လို့ ပြောခဲ့ပြီ။ လွတ်လပ်ရေး လိုချင်ရင် လွတ်လပ်ရေးရတဲ့ စည်း ကမ်း ညီညွတ်မှုတွေကို ထိန်းထားပါ။ ထူထောင်မှုကို လုပ်ကြပါ။ အဲဒီလိုလုပ်တဲ့နောက် ရှေ့ကို လွတ်လပ်ရေး အရသာကစွာအတွက် အလုပ်လုပ်တဲ့ နေရာမှာ စည်းကမ်းရှိဘို့ ပြင်ဆင်သင့်တာတွေပြင်ဆင် ဘို့ ခင်ဗျားတို့ သောက်ကျင့်တွေပြင်ဘို့ လိုနေပြီလို့ ကျွန်တော်ပြော ခဲ့မယ်။”

အထက်ပါ မိန့်ခွန်းကို လေ့လာလျှင် တိုင်းပြည် လွတ်လပ်ရေး ရရှိရန် မပြီးသေး။ အခြားနိုင်ငံကြီးများနှင့် ရင်ဘောင်တန်း လိုက် နိုင်ရန် မည်သို့ ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်ရမည်ကိုမိ အောင်ဆန်း သဘောပေါက်ကြောင်း တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ (Independence is not an end in itself, it is only a means to an end) လွတ်လပ်ရေး ဟူသည် ပြီးပြည့်စုံသောပန်းတိုင် မဟုတ်။ မိမိတို့တိုင်းပြည် အကျိုးရှိရာ ရှိကြောင်းအတွက် ဆောင် ရွက်နိုင်စေရန် အခြေအနေကောင်းတခုသာဖြစ်သည်။ ထိုအချက်ကို သူ့ကောင်းကောင်းသိသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် မြန်မာတွေအဖို့ အခွင့် အရေးများ ရသလောက် ကာဝန်များ ပိုလာမည်ကို သူ့သတိပေးခဲ့

ခြင်း ဖြစ်သည်။ “ဗမာတွေ စည်းကမ်းဖောက်လို့ ထိန်းသွားရ ဖြစ်ပြီ” ဆိုသကဲ့သို့ စည်းကမ်းမရှိကြရင်၊ အမျိုးမျိုး မတည့်တိကြ ရင်၊ ရေသာခိုလှေကြိုလိုက်လုပ်နေကြရင် မြန်မာပြည်သည် ‘ထိုလူ လာလဲ မျက်နှာချိုသွေးရ၊ ဒီလူလာလဲ ဗျက်နှာချိုသွေးရနဲ့ ဓာတ်ညီ နိုင်ငံ ဖြစ်မှာဘဲ’ ဟု သတိပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့သတိပေးချက် မှန်မမှန်ကို အနာဂတ်သမိုင်းဆရာများက ရေးသားကြပါလိမ့်မည်။ သူ့ သတိပေးချက်မှာ စကားလုံးများကြမ်းသော်လည်း အလွန်အနိမ့်အား ပြည့်ဝသည်ကို မည်သူမျှ ငြင်းနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ ကားလုံးချား ကြမ်းသည်မှာလည်း လူထုမှတ်မိပေရန် တမင်ကြမ်းကြမ်းထင်ထင် ပြောခြင်းဖြစ်ကြောင်း သူ့မကျင့်ရန်နှင့်ရက်လောက်တင် ကျွန်တော် အား ပြောသွားပါသည်။ (အောင်ဆန်း၏ အောင်ဆန်း ဓာတ်တိုင် ဖတ်ပါ။)

X X X

အောင်ဆန်းတွင် ကိုယ်ကျိုးဆန္ဒလုံးဝမရှိ၊ လွတ်လပ်ရေးအောင် သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်သည်မှာ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် ဝင်ထုပ် လို၍ မဟုတ်။ ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် မြန်မာတင့်တင့်တယ်တယ် နေနိုင် စေရန် ဖြစ်၏။ သူ့အဖို့မူကား လွတ်လပ်ရေးရပြီးလျှင် နိုင်ငံရေးမှ ထွက်ကာ စာအုပ်များ ရေးလျက် အေးအေးဆေးဆေး နေရန် ဖြစ်သည်။ သူသည် လူထုကို အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်သည်။ ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာအားလုံးကို စွန့်လွှတ်လျက် လူထုအကျိုး ဆောင်ရွက် နေသောသူအား မည်သူမျှ ရန်ရှာမည်မဟုတ်ဟု သူယုံကြည်သည်။

လောကကြီး တခုလုံး လွတ်မြောက်ရေးအတွက် စွန့်လွှတ်ပြီး အမျိုးမျိုးစွန့်ကာ သတ္တဝါအများကို ကယ်တင်ခဲ့သော သိုးလောက

ထင်ထား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားကိုပင်လျှင် ရန်ပြုလိုသူများရှိခဲ့သည်။
ဤအချက်ကို အောင်ဆန်းမေ့နေဟန်တူသည်။ သို့မဟုတ်၊ အာဇာနည်
ပီပီ မိမိလုံခြုံရေးကို လုံးဝဥပေက္ခာပြုခြင်းဖြစ်နိုင်သည်။ ကမ္ဘာ့ယမိုင်း
ကို လေ့လာလျှင် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ နိုင်ငံရေးခေါင်း
ဆောင်များသည် သတ္တဝါများအတွက် (ဝါ) လူထုအတွက် မိမိတို့
အသက်ပေးလှူရန် ဦးမလေးသည်ကို တွေ့ရသည်။

သူသည် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ လုံခြုံရေးအတွက် မည်သည့် အစီ
အစဉ်မျှ မပြုလုပ်ခဲ့။ အခြားသူများပြုလုပ်သည်ကိုလည်း လက်မခံပေ။

အထက်တွင် ရေးခဲ့သည့်အတိုင်း တောင်တွင်းကြီးမှ ဘုန်းတော်
ကြီး တပါးသည် သူ၏လုံခြုံမှု ကင်းမဲ့စွာ နေထိုင်ခြင်းကို ကရုဏာ
ဒေါသောဖြင့် ဝေဖန်ပြောဆိုဘူးသည်။

၁၉၄၇-ခု ဇူလိုင်လဆန်းလောက်တွင် မြိတ်သို့ စစ်ဗိုလ်များ
အုပ်ချုပ်နေသော စစ်ပစ္စည်းထောက်ပံ့ရေးတပ်မှ ဘုရင်ဂန်းအလက်
(၂၀၀) နှင့် ကျည်ဆံများ ပျောက်ဆုံးသွားသည်။ ဗိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်းတို့ကို နိုင်ငံရေးရန်သူများက လုပ်ကြံကြလိမ့်မည် စသည်
ဖြင့် သတင်းများ ထွက်ပေါ်လာသည်။ အောင်ဆန်းလည်း ထိုသတင်း
ကို ကြားသည်။ သို့သော် ဘာမျှအရေးမယူခဲ့။ ဒီမိုကရေစီ ချစ်မြတ်နိုး
သူပီပီ အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေးသမားများကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းသည်ဟု
အစွပ်စွဲခံရမည်ကို သူ့အလွန်စိုးရိမ်ဟန် တူသည်။

ဇူလိုင်လ ၁၉-ရက် စနေနေ့သည် ရန်ကုန် မိုးတွင်းထုံးစံအတိုင်း
မိုးအုံ့လိုက်၊ နေသာလိုက်၊ မိုးရွာလိုက် ဖြစ်နေသည်။ နံနက်
၁၀-နာရီတွင် အောင်ဆန်းနှင့် သူ့ရဲဘော် ဝန်ကြီးများသည်
အစည်းအဝေးထိုင်လျက် ပြည်ရေးပြည်ရာ ကိစ္စအဝဝကို ဆွေးနွေး
နေကြသည်။ ၁၀-နာရီ မိနစ် ၄၀-လောက်တွင် စစ်ယူနီဖောင်း

ဝတ်ထားသော လူဆိုးများသည် အစည်းအဝေးခန်းမထဲသို့
ဝင်လာကာ ဘုရင်ဂန်း၊ စတင်ဂန်းတို့ဖြင့် ပစ်ခတ်ကြသည်။

အောင်ဆန်း၊ အကိုကြီး ဦးဘဝင်း၊ သင်ပြ၊ မင်းဘိုင်း၊
ဦးရာဇဝတ်တို့ ပဲ့ချင်းပြီး ကျဆုံးကြသည်။ ဒီဒုတ် ဦးဘချိုနှင့်
မိုင်းပွန်ခော်ဘွားကြီး စောစံထွန်းတို့မှာ ဆေးရုံထောက်မှ အသက်
ပျောက်ကြသည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ကိစ္စတခုနှင့် ဖက်သက်၍
ဝင်ထောက်တင်ပြနေသော အတွင်းဝန် ဦးအုန်းမောင်မှာ အခန်း
တွင်းမှာပင် အသက်ပျောက်သည်။ လူဆိုးများအထွက်တွင် ဝင်ခတ်
သွားသဖြင့် ဦးရာဇဝတ်၏ သက်တော်စောင့် ကိုထွေးလည်း ပဲ့ချင်းပြီး
သေသည်။ ဝန်ကြီး ဦးဘဂျမ်း လက်တွင်ဒဏ်ရာအနည်းငယ် သွား
သည်။ ဝန်ကြီး ပျော်ဘွယ် ဦးမြ၊ ဝန်ကြီး ဦးအောင်စံဝနှင့်
အစိုးရအဖွဲ့ စာတွင်းဝန် ဦးရွှေဘော်တို့မှာ လုံးဝထိခိုက်ခြင်းမရှိဘဲ
လွတ်မြောက်သွားကြသည်။

www.burmeseclassic.com

အဘိုးဖြင့် ပြစ်မှားကောင်း ။ ပြစ်မှားမိမည်ဖြစ်သော်လည်း ထာထာ
အားဖြင့် လုပ်ကြံမှုတွင် ပါဝင်သည်ဟု ကျွန်တော်အသံပါ။ ထင်ရ
အပျက်အလက်များလည်း ရှာမတွေ့ပါ။

အောင်ဆန်းတို့ကို မည်သူသတ်သနည်း

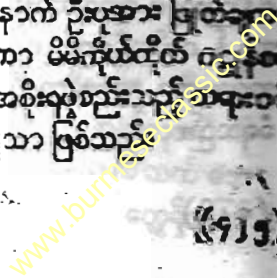

လက်ဟောင်း နိုင်ငံရေးသမားကြီး ဦးဘဇေ (ဘကြီးဘဇေ)
ကမူ အောင်ဆန်းတို့ မကျဆုံးမီ ရက်အနည်းငယ်လောက်တွင်
စောရန်နောင် ဆိုသူလာရောက်၍ လုပ်ကြံမှုတွင် ပါဝင်ရန် သူ့အား
ဆယ်ကြောင်း၊ ထိုစဉ်က ဆိုရှယ်လစ်ပါတီခေါင်းဆောင် တယောက်
ဖြစ်၍ နောက်ပိုင်း ဝန်ကြီးဘဦးဖြင့်လွှာသော သခင်တင်နှင့်လည်း
တွေ့ခဲ့ပြီဟု ပြောကြောင်း ကျွန်တော်အား ပြောဘူးပါသည်။
ဘကြီးဘဇေစိတ်တွင် အောင်ဆန်းတို့ကို လုပ်ကြံသူများမှာ သခင်
တင်နှင့် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီဝင်အချို့ဟု သံသယဖြစ်နေဟန်တူသည်။

စောရန်နောင်မှာ အောင်ဆန်းတို့ ကျဆုံးပြီးနောက် ရက်အနည်း
ငယ် အတွင်းတွင် ထမ်းခံရလျက် ပဲခူးအနီးတွင် ထွက်ပြေးရန်
ကြိုးစားသည်ဆိုကာ ပုဂံသတ်ခံရသူဖြစ်သည်။ အကယ်၍ စောရန်
အောင်ဆန်းတို့ကို သတ်ချက်ရှိသေးလျှင် ဘကြီးဘဇေ၏ သံသယမှာ
အကြောင်းမှာ စစ်စစ်ဆေးနိုင်ပေမည်။ စောရန်နောင်အား
ပစ်သတ်လိုက်ကြခြင်းသည်ပင်လျှင် ဘကြီးဘဇေအား ပိုမိုသံသယ
ဖြစ်စေဟန်တူသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သူ၏သံသယမှာ ယုတ္တိရှိ
မရှိ စုံစမ်းရန် မဖြစ်နိုင်တော့ပေ။ သခင်တင်သည် မနောက်၊ ဝဇိက

စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းအပ်သော တရားခံအဖွဲ့ ငိုသော်လည်း
ဆုံးဖြတ်ချက်အရ အောင်ဆန်းတို့အား လုပ်ကြံသူမှာ ဝန်ကြီး
ချုပ်ဟောင်း ဦးစော (ဂဠုန်ဦးစော) ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်
သို့ဖြစ်ရာ ဦးစော၏ ကိုယ်ရေးရာဇဝင်ကို အနည်းငယ်အားဖြင့် ဖတ်
သည်။

ဦးစောသည် သာယာဝတီခရိုင် အုတ်ပိုနယ်ဘေး ဖြစ်သည်
၅-တန်းအထိ ပညာသင်ဘူးသည်။ နန်းရင်းဝန်ထမ်း
ဗာဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးက စောက်ကန်း ဟု စာချိုးခြင်းခံရသူဖြစ်သည်
(ထိုစဉ်က ဗာဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဦးဘသိသာ မျက်စိထူးစွာ ဖြစ်ခဲ့
သည်။) ပညာစာအခြေခံနည်းစသော်လည်း သူသည် အလွန်အထူးကြီး
ဖြစ်သည်။ ဖာထွက်အထိပင်ထုက်လို၍ ရောက်အောင်ထည်း ကြီးဟာ
ခဲသူဖြစ်သည်။ တတိယတန်း ရှေ့ခန့်စာမေးပွဲအောင်သည်။ နည်း
အမျိုးမျိုးဖြင့် ဥစ္စာဝစည်းရှာဖွေခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးယ်ထင်တာ
ဦးဘဇေ တပည့်ခံလျက် (၂၁)ဦးပါဝင်လုပ်ခဲ့သည်။ ထွက်ခွာ
အမတ် ဖြစ်လာသည်။ နိုင်ငံရေးဝါ အသင့်အထင့်အသွားအေ
ဦးဘဇေအား တော်လှန်လျက် မျိုးချစ်ပါတီ တည်ထောင်သည်။
၀၅- ပု-ရှိန်ဟု ကြော်ကြားခဲ့သော ဦးပု ညွန့်ပေါင်းအဖွဲ့အစည်း
ထစ်တောရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာသည်။ နောက် ဦးစောအား ဖြတ်ခွာ
ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာသည်။ ဂဠုန်တပ်ဖွဲ့က မိမိကိုယ်တိုင် ဝန်ကြီး
သူကြီးအဖြစ် ခန့်ထားသည်။ ထိုတပ်မှာ အစိုးရစနစ်သို့ သူတို့
တပ်မဟုတ်ဘဲ သူ၏ အိတ်ဆောင်တပ်မျှသာ ဖြစ်သည်။

အာဏာရသည့်အချိန်မှစ၍ သူသည် ရာထူးများကို ရောင်းချခဲ့သည်။ နည်းမျိုးစုံဖြင့် ပါတီရန်ပုံငွေရှာသည်။ ရသည့်ငွေများကို မိမိသဘောအတိုင်း ပါတီအတွက်သာမက ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အတွက်လည်း သုံးသည်။ အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေးသမားများ (အထူး သဖြင့် ဒို့ဗမာအစည်းအရုံးဝင် သခင်များ)ကို ဝါးရင်းတုတ်ဖြင့် ရိုက်နှက်နှိမ်နင်းသည်။ ဝါးရင်းတုတ်မျှလောက်လုံးခြင်းမှာ သူ့တွင် ထိုစဉ်က သေနတ်မရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဖဆပလ-ဆိုရှယ်လစ် များကဲ့သို့ သေနတ်များရှိခဲ့လျှင် ငိုမိသံစဉ်ကဲ့သို့ သုံးခဲ့မည်မှာ မလွဲခဲ့ပေ။ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုတွင် ဖက်ဆင်ဂျာမန် အာဏာရှင် ဟစ်တလာထက် အောက်ကျမည်မထင်ချေ။

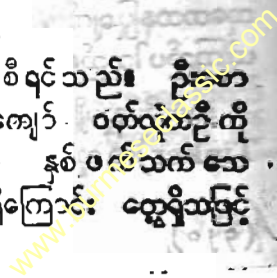
ပညာအခြေခံနည်းသော်လည်း ဦးစောတွင် မိမိလုပ်ချင်သည်ကို ဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်သည့် အရည်အချင်းရှိသည်။ မိမိရာထူး တည်မြဲစေရန်အတွက် အချောတန်သူကို ချော၊ ချောက်တန်သူကို ချောက်၊ နှိမ်စက်တန်သူကို နှိမ်စက်တတ်သူဖြစ်သည်။ “ရက်စက်မှု ကြည့်ကွဲ၊ ရဲမှမင်းဖြစ်” ဟူသည့် ဆောင်ပုဒ်ကို လက်ကိုင်ထားဟန် တူသည်။ သူသည် တဖက်မှ အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေးသမားများအား နှိပ်ကွပ်လျက် အခြားတဖက်မှ တိုင်းပြည်အား ရုပ်ပြကောင်းမည့်လုပ်ငန်းကို လုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းမှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ဖြစ်လာ၍ ဗြိတိသျှ အကျပ်ရိုက်နေစဉ် မြန်မာပြည်အတွက် ဒိုမီနီယန် စတေးတပ်စ်ခေါ် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေးတောင်းရန်ဖြစ်သည်။ ထိုကိစ္စ အတွက် ၁၉၄၁-ခု အောက်တိုဘာလတွင် ဘီလပ်သို့သွား၍ ဗြိတိသျှ ဝန်ကြီးချုပ် ချာချီအား တွေ့သည်။ သူ၏ရည်ရွယ်ချက်မအောင်မြင်ခဲ့၊ အပြန် လမ်းခရီးတွင် ဂျပန်နှင့် အဆက်အသွယ် ရှိသည်ဟု အစွပ် အစွဲခံရကာ အာဖရိကတိုက် ယူဂန်ဒါတွင် ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခြင်း ခံရသည်။

မိမိဦးသောအခါ အချုပ်မှ လွတ်လျက် ပြန်စာပြည် ပြန်ရောက် အာသည်။ သူသည် ဝန်ကြီးချုပ် မဟုတ်စေပေ။ အာဏာပြန်ရန် နိုင်ငံရေးပြန်လုပ်သည်။ သို့သော် ပြည်သူလူထုက သူ့ကို ထက်ခေတ် သခင်ကပင် သူ့ကို မကြည်ညိုသော ပြုစုပုံသို့လူထုသည် ထားထိုင်ခဲ့ အသံစွဲ ခေါင်းဖောင် အောင်ဆန်းကို ရသောအခါ သူ့ကို ပြန် လက်မခံပေ။ သူသည် အောင်ဆန်းအား မနာလိုဖြစ်သည်မှာ တော ဟင်။ သို့ပြင် အောင်ဆန်းကို အထင်လွဲရန် ကိစ္စတင်လည်း ဖြစ် လည်။ တနေ့ သူ့ကားဖြင့်ထွားနေစဉ် လူမချိုကလိုက်၍ သေနတ် ပြိုင်ပစ်သဖြင့် လူ၏မျက်စိတဖက် ဖက်ရာရသွားသည်။ ထိုကိစ္စ အတွက် သူသည် အောင်ဆန်းကို အထင်လွဲဟန်တူသည်။

လူထုနည်းဖြင့် အာဏာမရနိုင်သောအခါ ဦးစောသည် လူနစ် နည်းလုံးရန် ကြံစည်တော့သည်။ သူလက်သပ် မေ့ထားသည့် လူဆိုး များကိုလေ့လာ၍ အောင်ဆန်းတို့ကို သတ်စေသည်။ သူ၏ ယုတ်စာ ပက်စက်သော အပြု အောင်မြင်သွားသည်။ သို့သော် သူ့မြော်ထင် ခဲ့သလို အာဏာတော့မရပေ။

အောင်ဆန်းတို့ ကျဆုံးသည့်နေ့တွင်ပင် သူနှင့် သူ၏ ထက်ဝါး ဇေယျား အဖမ်းခံလျက် ခံရုံးတင်စစ်ဆေးခြင်း ခံရသည်။ ခံရုံးအဖွဲ့ တွင် ဟိုက်ကုယ် တရားဝန်ကြီး ဦးကျော်မြင့်က နာယက၊ စက်စည် တရားသူကြီးများ ဖြစ်သော ဦးအောင်သာကျော်နှင့် ဦးစိဘုတို့ထ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ဆောင်ရွက်ကြသည်။

ခံရုံးအဖွဲ့သည် တရားသဖြင့် စစ်ဆေး စီရင်သည်။ ဦးစော တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း ဘီလပ်မှ နာမည်ကျော် ဝတ်လုံသင်္ဘောကို သူ့အတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုသည်။ နှစ်ဖက်သက် သေ ပေါင်း တရားကျော်ကို စစ်ဆေး၍ အပြစ်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိသဖြင့်

ခံရုံးအဖွဲ့သည် ဦးစောနှင့် အပေါင်းပါးကို စော့စပ်ပေးလိုက်သည်။ (အသေးစိတ်သိလိုလျှင် ဝေဖန်ကာမောင်မောင် ရေးသည့် “နိုင်ငံတော် လုပ်ကြံမှု” စာအုပ်ဖတ်ပါ။)

x x x

အောင်ဆန်းသေလေပြီ၊ အောင်ဆန်း အစွန့်ရှည်ပါဇေ

အောင်ဆန်းကား လူ့သေသော်လည်း နာမည်မသေ။ ကမ္ဘာကြီး တည်နေသမျှကာလပတ်လုံး မြန်မာပြည် တည်နေမည် ဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်တည်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး အောင်ဆန်းတည်နေမည် ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

အဘယ်ကြောင့် အောင်ဆန်းနာမည် ကမ္ဘာ့ချင်းအောင် တည်မည်ကို စာရေးဆရာ တော်တော်များများက ရေးသားကြပြီ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်အနေဖြင့် ဗြိတိသျှဘာရေးဆရာများ အရေးသားချက်ကို ကောက်နုတ်ဖော်ပြ၍ နဂုံးချုပ်လိုပါသည်။ ဗြိတိသျှ စာရေးဆရာများတွင် အောင်ဆန်းဖက်မှတ်နာလိုက်ရေးရန်အကြောင်းမရှိသူတို့တွင် သူတို့၏ အင်ပါယာမှ မြန်မာပြည်ကို ဆွဲထုတ်ယူခဲ့သော (ဝါ) သူတို့၏ အင်ပါယာကို ချွန်န့် အင်အား နည်းစေခဲ့သော အောင်ဆန်းကို ချစ်လွန်းရန် အကြောင်းမရှိ။ သူတို့သည် သူတို့၏ သုတေသနပြုချက်အရ တွေ့ရှိသည့်အတိုင်းသာရေးသည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါသည်။

အင်္ဂလိပ်သူမျိုး ရာဇဝင် ပါ မော့ကွ “တင်ကာ” (Hugh Tinker) က သူ၏ “ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ” (The Union

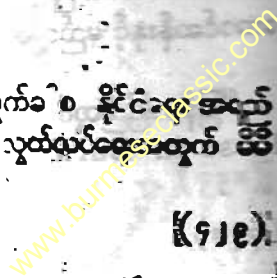
of Burma) စာအုပ်တွင် အောင်ဆန်းနှင့် သက်သက်ညီအောင် ပါအတိုင်း ရေးခဲ့သည်။

(It was Aung San's achievement that he, the raw ex-student dictated the terms of Burma's independence. The British Government at Westminster, Admiral Mountbatten, Commander of massive armed forces, the British Government of Burma with its shrewd and experienced officers, Aung San outfaced them all. From varying points of view these Englishmen in positions of responsibility and power aspired to put their marks upon Burma's attainment of independence. But in the end Aung San towered above them all, and imposed his will upon the acts and scenes that led up to the final British withdrawal. Burmans have said that 'Everything Aung San touched turned into gold'. Perhaps this was most true in that, in the hour of his triumph, he was struck down, to become a martyr. Aung San has the glory of independence, he has no responsibility for the miseries of the civil war that followed.

မြန်မာ့စာသား ပြန်ချက်မှာ အကြမ်းစားဖြင့် အောင်ခါ အတိုင်းဖြစ်သည်။

“အောင်ဆန်းသည် တက္ကသိုလ်မှ ထွက်ခါစ နိုင်ငံရေးအရပ် မလည်သေးသည့် ဘဝမှာပင် မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးအတွက် ဦး

စိတ်တိုင်းကျတောင်းဆိုနိုင်ခြင်းကား သူ၏အောင်မြင်မှု တစ်ပင်ပင် ဖြစ်သည်။ အောင်ဆန်းသည် ဗြိတိသျှအစိုးရဘက်သို့ အပြင် အင်အားကြီးမားလှသော လက်နက်ကိုင် တပ်ပေါင်းစု ဘေးနားပင်ချုပ် မောင်ဘက်တန်နှင့်တကွ နိုင်ငံရေးရာတွင် ဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာ သဘောထား အရာရှိများပါဝင်သော ဗြိတိသျှ ဩဇာခံ မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရအဖွဲ့ လုံးကိုပင် သူတစ်ဦးတည်း၏ စွမ်းရည်ဖြင့် အနိုင်ရယူခဲ့ပေသည်။ ငယ်စဉ်ကပင် ဆင်ခြင်လုံးသပ်ပါမူ နိုင်ငံရေးအာဏာနှင့် ဘာဝန် လက်ကိုင်ထားရှိသော အင်အား အမျိုးသားများသည် မြန်မာနိုင်ငံ အား လွတ်လပ်ရေးပေးရာ၌ မိမိတို့ခြေရာလက်ရာပါစေရန် အစွမ်း ကုန်ကြံ့စည် အားထုတ်ခဲ့ကြ၏။ သို့သော် နောက်ဆုံးသို့ အားလုံး မှာ အောင်ဆန်း၏အရှိန်အဝါအောက်၌ ပြားပြားဝပ်ခဲ့ကြရရုံသာ မက မြန်မာနိုင်ငံမှ ဗြိတိသျှတို့ အပြီးအပြတ် ယွက်ခွာ သွားကြရ အောင် ဖန်တီးပေးခဲ့သော အရေးအခင်းဟူသမျှတွင် အောင်ဆန်း သည်ပင်လျှင် ခိုင်မြဲစွာ ကြီးကိုင်ခဲ့ပေသည်။ အောင်ဆန်းကို လက် ညှိုးညွှန်ရာနေ့ဖြစ်စေတော် အောင်ဆန်း ဟူ၍ မြန်မာတို့ မပြုစေတတ် ပြုကြသည်။ ထိုအဆိုမှာ သူ အောင်ပွဲခံချိန်၌ ပို၍ မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုရမည်။ အကြောင်းမူကား လူမသမာများ လက်ချွတ်ဖြင့် ကျဆုံးရသည့်တိုင်အောင် အောင်ဆန်းသည် နိုင်ငံ အာဇာနည် ခေါင်းဆောင်ကြီး တစ်ဦးအဖြစ် သမိုင်းဝင်မော်ကွန်းတင်ခြင်း ခံခဲ့ရ ပေသည်။ အောင်ဆန်းကား နိုင်ငံနှင့်အမျိုးအတွက် လွတ်လပ်ရေး အသေရေကို အရ ဆောင်ကြဉ်း ပေးခဲ့သည်။ နှောင်းကာလ ဝယ် ပေါ်ပေါက်လာသည့် ပြည်တွင်းစစ်၏ ဒဏ်ဆေးတစ်ချက်မျှားကား အောင်ဆန်းနှင့် မည်သို့မျှ မသက်ဆိုင်ချေ။”

“မြန်မာပြည်တွင် နောက်ဆုံးနှင့် ပထမဆုံး” (Last and First in Burma) စာအုပ်တွင်လည်း စာရေးဆရာမော်ရန်

သား ခဲ့သည်။

(He had the faculty, which belongs to superior talent, of continuing to learn, his mind expanded as he rose. Though with little knowledge of the outside world and only moderately well educated, he yet made the transition from commander of guerrilla bands to leadership of a state without incongruity or much apparent effort. His natural gifts of mind and character sufficed.)

မြန်မာ ဘာသာပြန်ချက်မှာ အကြမ်းအားဖြင့် အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

“သူ တွင် ပညာဗဟုသုတတိုးပွားစေရန် အမြဲလေ့လာမှုတ်သား တတ်သည့် ထူးကဲသော ပင်ကိုယ်အရည်အချင်းနှင့် စွမ်းရည်သတ္တိ ရှိသည်။ သူသည်မြင့်တက်လာသည်နှင့်အမျှ သူ၏ စိတ်ဓာတ်သည် လည်း ပိုမိုရင့်ကျက်လာသည်။ သူသည် ကမ္ဘာ့ အခြေ အနေကို အသင့်အတင့်မျှသာ လေ့လာခဲ့ဘူးသော်လည်း၊ သူ့ကိုပညာရှိကြီးဟု မခေါ်နိုင်သော်လည်း၊ သူသည် ပြောက်ကျားခေါင်းဆောင်တစ်ဦး တိုင်းပြည်၏ အထွတ်အထိပ်သို့ ပင်ပန်းကြီးစွာ မကြိုးစားရဘဲ ချော မောစွာ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထိုသို့ ရောက်ရှိသည်မှာ သူ၏ ပင်ကိုယ် စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့် စာရိတ္တကောင်းမွန်ခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။”

အိမ်မာ-မချီရပြီ

ကမ္ဘာရှိ ညိုမှောင် သန်းချိန်မှို၊ ခန္ဓာအိမ်အို လောင်ကျွမ်းရှာ
ပေါ့ အမယ်လေး... ဗိုလ်အောင်ဆန်း သားမောင်ငယ်။

မကြည့်ရက်ပါကလားနော်..... အမယ်လေး..... သတိ ပျက် ထဲ
လူကလေးရယ်-အမေအသိခက်လှချင်ခဲ့ကဲ့.....။

ဪ... မကြည့်ရက်ပါကလေး... ဝိပါကင်ကြမ္မာထင်ငဲ့၊ ကမ္ဘာတွင်
နာမည်လွမ်းကာမှ၊ မရဏာခွင် ယာယီမြန်းရတယ်... ကွယ်... လွမ်းစ
မပြယ်။

ဗမာပြည် ဝင့်ကင်းအေးစေ့၍၊ မကြာမီ လွတ်လပ်ရေးကိုလ၊
အထွတ်အမြတ်ပေးမယ်...။ ကြံစည်ရွယ်...၊ ဥာဏ်ချည်ကြွယ်ရှာတဲ့
အမေ့သား...၊ (ဪ... ခန္ဓိနယ်ပါတဲ့ရသေ့ အလား) သွားပေါက်၊
အားလျော့ကာ အမေ့ငိုရတော့၊ ပြေလို့အောင်ဖြေလို့-တားလှည့်ပ
အုံး၊ နေမညိုခင်ကွယ်... ရွှေဗဟိုကလဲ ကြားရတော့မှ...။ သမတ
ဘုရင် တန်သူရယ်... ကနုကပလ္လင်ပုံမှာ... ပထမအရင် မခံစားချင်လို့
ထင့် (တောက်... တောက်... တောက်... တောက်) မင့်... နောင်
တော်တွေပါ၊ ပင့်ဆောင်ခေါ်လို့ သွားတာက...၊ အမယ်မင်း...
မျှားလှလို့ထားခဲ့ပါအုံး၊ လူကလေးရယ်... မင်း-အား ပြတိုလား
(အမယ်လေး...) မင့်-တခြားဘဝ၊ အားပြတိုလား... လူကလေး
ရဲ့...။

သျှင်သ...

x x x